

ПАМ'ЯТКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

ЛОХВИЦЬКА
РАТУШНА КНИГА
ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ

XVII ст.

АКАДЕМІЯ НАУК
УКРАЇНСЬКОЇ
РСР

АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНСЬКОЇ РСР
ІНСТИТУТ МОВОЗНАВСТВА ім. О. О. ПОТЕБНИ

ПАМ'ЯТКИ
УКРАЇНСЬКОЇ
МОВИ

Серія актових документів і грамот

АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНСЬКОЇ РСР
ІНСТИТУТ МОВОЗНАВСТВА ім. О. О. ПОТЕБНІ

**ЛОХВИЦЬКА
РАТУШНА КНИГА
ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ
XVII ст.**

(Збірник актових документів)

Підготували до видання
О. М. МАШТАБЕЙ, В. Г. САМІЙЛЕНКО,
Б. А. ШАРПИЛО

Выдающийся памятник староукраинского делового и народно-разговорного языка печатается впервые. Он содержит богатый материал для характеристики общественных отношений, культуры, быта разных слоев общества того времени. В текстах книги отображены важнейшие особенности лексики и фразеологии, фонетики и грамматики живой народной и диалектной речи Среднего Поднепровья. К тексту ратушной книги прилагаются предисловие, указатели и словарь малопонятных слов.

Для исследователей — языковедов, историков, этнографов, юристов, преподавателей и студентов.

Видатна пам'ятка староукраїнської ділової та народнорозмовної мови друкується вперше. Вона містить багатий матеріал для характеристики суспільних відносин, культури, побуту різних верств суспільства того часу. В тексті книги відображені найважливіші особливості лексики й фразеології, фонетики та граматики живого народного та діалектного мовлення Середньої Наддніпрянщини. До тексту ратушної книги додаються передмова, покажчики та словник малозрозумілих слів.

Для дослідників — мовознавців, істориків, етнографів, юристів, викладачів і студентів.

Відповідальний редактор

І. П. Ченіга

Рецензенти

М. А. Жовтобрюх, В. А. Передівник

Редакція мовознавства

ПЕРЕДМОВА

Лохвицька ратушна книга є першим за радянського часу виданням повного тексту пам'ятки старого українського ділового мовлення другої половини XVII ст. Запропонована публікація доповнює цикл видань, здійснюваних Інститутом мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР, у яких відбито явища української літературної мови XVI—XVIII ст. Найповніше в цій серії подані праці з граматики і лексикографії. Що ж до пам'яток ділової мови, то тут великим надбанням є публікація «Житомирської актової книги XVIст.»¹, матеріалів сотенних канцелярій і ратуш Лівобережної України XVIII ст.², пам'яток ділової мови Волині й Наддніпрянщини першої половини XVII ст.³ В аспекті ж історії української літературної мови видання документів другої половини XVII ст.— періоду безпосередньо після возз'єднання України з Росією — є необхідною ланкою, що дає можливість розкрити наступність традицій ділової мови, відроджених в актових книгах і оновлених та розвинених в універсалах Богдана Хмельницького. Проте значення документів періоду возз'єднання України з Росією набагато ширше, ніж це визначається їх місцем серед історико-лінгвістичних джерел. Тому-то видання пам'яток XVII ст. привертає дедалі більшу увагу не тільки мовознавців, а й істориків, зокрема істориків права, етнографів, літературознавців. Цей зростаючий інтерес не можуть задовольнити нечисленні дореволюційні публікації⁴.

Розвиток українського письма в другій половині XVII ст. тісно пов'язаний з організацією діловодства в системі міських установ відповідно до нового адміністративного поділу, який склався в ході визвольної війни 1648—1654 рр. Міста Лівобережжя поділялись на дві групи. Одну становили магистратські міста, що користувалися магдебурзьким правом (правом самоуправління). До таких належали Київ, Ніжин, Переяслав, Стародуб, Чернігів, Новгород-Сіверський, Почеп, Погар, Глухів, Короп, Мена, Остер, Полтава. Другу — ратушні міста, які мали міське управління, але не користувалися магдебурзьким правом. Вони більшою мірою залежали від старшинської адміністрації. До таких належало і сотенне містечко Лохвиця, яке входило з 1649 по 1658 р. до Миргородського полку, а з 1658 по 1781 р.— до Лубенського⁵.

Для вирішення певних справ у ратуші засідали як вїт, так і бурмистер, а з ними — присяжні й райці. Після 1648 р. в засіданнях міського уряду брав участь місцевий козацький сотник чи полковник. Діловодством ратуші відав міський писар. Кількість канцеляристів була значною. Проте загальних норм ведення діловодства не існувало і кожне міське управління мало свої особливості. Судові справи, що розбиралися міським урядом, записувались ратушним

писарем або підписками до міських декретових книг, які ще називалися ратушними.

«Лохвицька ратушна книга другої половини XVII ст. (1652—1687 рр.)» зберігається в Центральному державному історичному архіві УРСР (м. Київ), ф. 1528, оп. 1, од. зб. 1⁶. На звороті останнього аркуша книги за підписом архіваріуса зазначено: «Въ сей книгѣ сто тридцать три л.» Проте в дійсності книга має 130 аркушів (причина цієї невідповідності — відсутність аркушів № 120, 121 і позначка на останньому 133 замість 132). Книга розпочинається записом «Початокъ книгѣ списаня спра(в) мейскихъ ратуша Лохви(ц)кого...», який датовано 1 березня 1653 р. На цьому ж аркуші записана перша справа від 18 жовтня 1652 р., наступна зафіксована вже після заведення книги — 04.12. 1653 р. Хронологічна послідовність записів в основному витримується за роками, а в межах року (за місяцями і днями) часто трапляються порушення. Очевидно, переписування протоколів судових засідань до книги здійснювалося під кінець року. Нечисленні порушення хронології за роками такі: 14 вересня 1656 р. записано 8 справ за різні місяці 1655 року (справи № 66—73); після справи від 08.12.1662 р. записано справу від 08.12.1656 р.; у 1670 р. записано справи від 27.12.1668 р., 21.01. та 01.12.1669 р. Крім того наприкінці книги після справи від 16.12.1687 р. записано справу від 24.08.1670 р.

Звертають на себе увагу записані в книгу виписки з судових справ інших місцевостей, зокрема з Гадяцьких міських книг — № 98 від 29.12.1659 р., № 116 від 23.06.1660 р.; з Миргородської ратушної книги — № 86 від 27.09. 1656 р.⁷; з Чорнушинської ратушної книги — № 75 від 25.10.1656 р. та ін. Зустрічаються також справи про події, що відбувалися значно раніше, ніж здійснено запис про них (№ 66, 67, 72 та ін.). Перші дві справи записані в книгу 14 вересня 1656 р., тому що саме в цей день вони переглядалися за новими даними, тому потрібно було поновити їх зміст. На тій же підставі переписувалися заново старі справи, що були занесені в книги інших місцевостей.

Повноті й точності записів надавалося великої ваги, оскільки від документів часто залежали і добре ім'я, і майнові справи не тільки юридичних осіб, але й їх нащадків. Так, до справи, де зафіксовано звинувачення жителя с. Бодлів Чорнишенка у викраденні бджіл у лохвицького отамана Демка Виприщенка, внесено такий запис: «В справѣ Семена Чо(р)ныше(н)ка мнѣ Алезею Григориевичу Квѣтъцѣ строго у це(р)квѣ бжо(й) тая(р) Семе(нъ) Чо(р)-нише(н)ко далъ способо(м) потае(м)ны(м), щобъ его запи(с) с кънигѣ виризати...» (№ 148 від 08.03.1665 р.). У ряді справ ідеться про надання виписок з рішення суду, а також записи щодо відвернення наклепницьких звинувачень.

За змістом переважають справи про крадіжку різних речей (грошей, срібла, сукна, овець, волів, бджіл, конопель тощо), сварки, бійки, вбивства, згвалтування, різні скарги челяді на своїх панів або бідних селян на заможних. Наприклад, у справах № 85 і 86 викладаються скарги міщан на лохвицького війта Матвія Ємченка, який пограбував і побив жителя с. Безсали Григорія Коломійця, а війт притягав його до відповідальності за словесну образу. Подружжя з Лубен скаржилася на цього ж війта за те, що він, узявши хабара, випустив з в'язниці злочинця, який завдав їм шкоди. У справі № 123 розглядається скарга лохвицького купця Савка Овсяника на отамана ячницького Кліма, який напав на нього з козаками і забрав увесь товар. Трапляються справи про чаклунство й різні наклепи. Так, у справі № 180 жителька с. Івахники Настя Павлиха скаржилася на Вувдю Остапиху, яка чаклунським зіл-

лям отруїла її корову. У справі № 192 розглядається скарга жителя с. Лохвиці на подружжя Поливейків і Ткачів. Своячка позивача, служачи в Поливейка, була ним згвалтована і народила дитину. Яциха Ткачиха, взята кумою до тієї дитини, намагалася отруїти породіллю за намовою дружини Поливейка, мати якої зналася на чарах і дала для цього отруєну горілку. Зустрічаються і справи, що стосуються розголошення військової таємниці, державної зради та поширення пліток. У справах № 100 і 101 розглядається заява Івана Шмигленка Лохвицькому урядові на отамана Саву Гаращенко і вїта Костя Онопрійовича, які послали Виговському продукти харчування.

Слід зауважити, що суд носив яскраво виражений класовий характер: як правило, представників старшинської верхівки, духовенства і купців виправдовували, а простих козаків і міщан жорстоко карали за найменші провини.

Книга написана багатьма почерками. У дослідженні В. В. Панащенко про український скоропис другої половини XVII ст. виділено почерки лише чотирьох писарів Лохвицької ратушної книги⁹. Для повної палеографічної характеристики пам'ятки цього не досить. Враховуючи, що для майбутніх дослідників публікованих текстів індивідуальність кожного писаря може становити винятковий інтерес у плані соціально-психологічному, історико-лінгвістичному, діалектологічному, етнографічному тощо, подаємо повний реєстр почерків усіх писарів, які брали участь у написанні актів. Таких почерків нами виділено 20. З них імен писарів зафіксовано чотири: Іоан Стефанович (справи № 1—50 за 1652—1656 рр., рис. 3); Олексій Григорович Квітка (справи № 51, 52, 54—63, 65, 67, 70 — перша половина акта, 71, 73, 81, 83—87, 90—96 за 1656—1658 рр.; № 121, 123—127, 129—135, 137, 138, 140—143 за 1660—1664 рр.; № 161—163 за 1668 р.; Григорій Подгайський (справа № 122 за 1660 р., № 145—160 за 1665—1666 рр.); Іяков Феодорович (справи № 165—168 за 1668—1669 рр., № 190 за 1674 р.). У хронологічній послідовності вони позначені за номерами: Іоан Стефанович — № 1, Олексій Григорович Квітка — № 2, Григорій Подгайський — № 11, Іяков Феодорович — № 20¹⁰. Імена більшості писарів не відомі (див. табл. 1).

Варто погодитися з висновками В. В. Панащенко про те, що більшість актів написана згідно з традиціями київського скоропису першої половини XVII ст. (можна віднести до другого типу київського письма, за класифікацією В. В. Панащенко, акти на арк. 121—122, 124—126, 130 — писарі № 18, 19¹¹. Потребує уточнень виділений дослідницею третій тип актів на арк. 5 зв., 58, 74, 119¹². Текст на арк. 5 зв. написаний тим же писарем, який записував акти від 1 до 24 арк. (перший тип); до третього типу почерків можна віднести крім арк. 58, 74, 119 ряд інших актів (писарі № 3, 4, 7, 11, 12, 15; див. табл. 1). В. В. Панащенко подала також таблицю скоропису книг Лохвицької ратуші, яка в основному правильно відображає загальний характер графем¹³. Для більш чіткої диференціації манери письма і внесення деяких уточнень як додаток до таблиці В. В. Панащенко наводиться таблиця особливостей графем писарів, якими написано найбільшу кількість актів (див. табл. 2).

* * *

Мова Лохвицької ратушної книги становить цінний матеріал для досліджень. Наведені в ній акти витримані в дусі стандартів тогочасного українського діловодства: їх побудова, постійні формули посилянь на артикули право-

вих кодексів, структура викладу позовів, свідчень, судової процедури в основному збігаються з відповідними актами канцелярій полкових міст — Полтави, Миргорода, Стародуба та ін. Це свідчить про те, що, незважаючи на полонізацію ділових стилів у першій половині XVII ст., традиції української актової мови були збережені і вже безпосередньо після визвольної війни міські вряди мали досить кваліфікованих писарів. Звичайно, рівень їх писемно-книжної підготовки був неоднаковий. Якщо п'ять із них (четверо поіменованих — № 1, 2, 11, 20 і невідомий № 8) характеризуються вправним почерком і змілим викладом, то інші 15 (деякі з них оформляли від одного до п'яти актів) пишуть менш охайно, в більшій мірі відбивають живомовну стихію. Напевне, це були писарчуки, канцеляристи нижчого рангу. Однак навіть досвідчені писарі, очевидно, не відчували потреби уодноманітнювати написання, внаслідок чого в текстах спостерігається величезна кількість паралелізмів, які відбивають взаємодію наслідків книжної виучки і живого мовлення писарів.

Поряд із стандартними формами судові справи фіксують багатющий матеріал живого народнорозмовного мовлення. Дана книга заповнена в основному «справами поточними», які фіксують хід судового слідства. Звідси — досить повне відображення лексики і фразеології місцевої говірки. Правопис і фонетика пам'ятки відбивають суперечність між традиційним етимологічним написанням і живим мовленням.

Характеристика мовних особливостей пам'ятки потребує їх двоаспектного аналізу: по-перше, як відображення певного етапу трансформації української літературної мови в її актово-урядовому стилістичному варіанті і, по-друге, як історико-діалектологічного джерела, що фіксує явища живого мовлення в говірковому регіоні Північно-Західної Полтавщини. В запропонованому стислому огляді виділяємо деякі фонетичні і граматичні явища, які дають найбільше матеріалу для відповідних узагальнень.

Фонетичні особливості, характерні для мови документів Лохвицької ратушної книги, відбивають як писемно-книжні традиції, так і живе мовлення.

1. У передачі рефлексів стародавніх *о*, *е* новоутворених закритих складів писарі Лохвицької книги, як і інших актових книг даного періоду, в основному дотримуються орфографічної традиції XVI—XVII ст. відтворювати етимологічні звуки. Найпоспідовніше ця традиція простежується у постійних формулах: *воиска*, *воитом* (10)¹⁴, *волным* чиним (13). Постійно виступають *о*, *е* в назвах соціальних станів (*козаков*, *панов*), при написанні займенників (*оно*, *свои*, *мои*), числівників (*шесть*) та ін. Це ж стосується прийменника і префікса *от* (*от*). Що ж до основних текстів, зокрема викладу скарг і свідчень, а також написання географічних назв, імен і прізвищ, то трапляються досить численні порушення згаданої традиції: етимологічні *о* та *е* інколи передаються через *у*(*ю*), що, без сумніву, є спробою відтворити дифтонгічну вимову. Так, поширені написання: *кунь* (7, паралельно тут же *конми*), *кулья* (17, тут же *двор*, *свои*), *нуч* (50), *муй* (1), *Голюнка* (7), *с Попувки* (9), *Нагурного* (15, тут же *небожъчик*) та ін. Досить поширені написання *у*, *ю* на місці етимологічних *о*, *е* виступають, за небагатьма винятками, в позиції під наголосом, що збігається з типовою фонетичною ознакою поліських говорів. Поряд з тим спостерігаються численні випадки живання *ѣ* на місці етимологічного *е*: *осѣного* (74), *вѣѣля* (85), *за пѣчу* (64).

2. Менш послідовна передача на письмі рефлексів стародавнього *ѣ*, що загалом характерно і для писемних традицій літературної мови XVI—XVII ст. Як і в інших актово-урядових документах другої половини XVII — початку

XVIII ст., виділяється шар написань юридичних формул, що безпосередньо відбиває копіювання українсько-білоруських зразків Литовського статуту, передачу як наголошеного, так і ненаголошеного ʒ літерою е (е): *Белой Горелки* (3), *лепѣшой вери* (4), *ро(з)дѣлу* (4), *справе* (11), *хате* (17), *на горле* (20), *не ведал* (20), *у дорозе* (30), *мищанѣ* (26), *на госпode* (41) та ін. При поси́ланні на артикули Статуту такі написання переважають, хоча трапляються й паралельні — з ʒ: випадки написань *для вѣры лѣпѣшой* поряд із поширеним *вери лепѣшой*, *на госпode* (41, там же *в справѣ*), *на горле* (20), *в хате* (64, там же *в хатѣ*, *в погребѣ*), *собе* (35, там же *собѣ*). В основних же текстах при наявності згаданих паралелізмів помітно переважають написання з ʒ на місці етимологічного ʒ як у наголошеній, так і в ненаголошеній позиції: *дѣвѣка*, *на гумнѣ*, *нѣхто* (1), *мѣсто*, *на госпodѣ*, *о потребѣ* (5, там же *вери*, *чловека*), *сѣно*, *з сѣножати* (2, там же *сеножат*), *з мѣшкомѣ* (58, там же *мешкорѣз*), *невѣдаю*, *справѣ* (14), *свѣтѣ*, *тѣла*, *го(с)подинѣ* (15), *дѣвѣки*, *бабѣ* (29, там же *девѣку*), *свѣдка*, *свѣдоцтва* (32, там же *сведоцтва*), *мѣрочѣникѣ* (175) і *мерочѣникѣ* (29). Щодо живомовної фонетичної основи відповідних написань, то згаданий паралелізм не дає права на переконаливі висновки. Лише в небагатьох актах виявляється характерна для актових книг Полісся перевага написання ʒ під наголосом. Порівняно з актовими книгами Полтави дуже мало випадків написання у відповідних позиціях и (і): *Матфиемѣ* (16), *Андрія* (36, там же *Анѣдрѣи* і *Андреи*), *синожат* (81, тут же *сеножат* і *сыножатеи*), *в міху* (4), *горилки* (53), *приихали*, *поихавѣши*, *ихавѣ* (55).

3. Відтворення на письмі рефлексів етимологічних ы, и в пам'ятці найменш упорядковане. Орфографічній традиції староукраїнської мови відповідає вживання і перед йотацією, наприклад: *смертію*, *духовніе* (15), *не слушніе* (17), *каторіе* (1, 4, 11, 27), *в тіе* (1, 2, 6, 8, 29), *оніе* (1, 2, 11), *за шію* (13, 36), *турбацію* (2), *Григорія* (9), *бо(р)зе(н)скіе* (27). Що ж до звичайної передачі колишніх ы, и, то пам'ятка відбиває характерне для документів XVI—XVII ст. байдуже вживання паралелізмів, що, очевидно, зумовлене взаємонаближенням згаданих старих звуків в українському и: *дзвонь* (48), *гусь* (74), *Горпини*, *способы* (31), *великая* (17), *с хати* (31), *з кием* (14), *у дѣвѣки* (29), *цигане* (11), *неви(н)ныи* (9), *учи(н)ку*, *за ным*, *с тим* (61), *монисто* (64), *крати* (75), *дати* (35), *Чубына* (14), *былѣ* (2).

Ступінь злиття старих звуків ы, и в українському и, зважаючи на незавершеність цього процесу в сусідніх поліських говорах, вимагає додаткового дослідження всіх випадків написання и, ы в сполученні з різними приголосними, в наголошеній і ненаголошеній позиціях з урахуванням відтінків правопису і мовлення окремих писарів. Беручи до уваги певні взаємозв'язки говірок Північно-Західної Полтавщини з поліськими говорами, доцільно звернути увагу на майже повну відсутність у пам'ятці взаємозаміни ненаголошених е, и, більшу поширеність цього явища в полтавських і інших середньонадніпрянських актових книгах: на кілька тисяч фактів уживання безнаголосних и, е знаходимо лише до десятка таких взаємозамін: *Васелевѣ* (20), *Динисовну* (31, тут же *Денисовну*), *до Диниса* (64), *заченяют* (74) та ін.

4. Окремої уваги заслуговує спроба відтворювати на письмі вимову сполучення і з наступним і (<ʒ): сучасній літері і в пам'ятці відповідає написання и з надрядковими знаками (*прийхали* (55), *пойхал* (56)). Інколи ця вимова передається літерою ʒ: *моѣ* (178), *по шиѣ* (200), *ониѣ* (88).

5. Відтворення в пам'ятці рефлексії давнього носового характеризується значною послідовністю: помітно переважають написання в наголошеній

позиції **я** (**А**), а в ненаголошеній — **е**. Так, під наголосом: *шестдесят* (65), *узьяль* (19) і т. п. В ненаголошеній позиції: *памятним* (44), *до десяти, отпри- сегнул* (46), *тридцет* (48), *двадцети* (29), *девятдесят* (11), *памети* (13), *полде- ветти* (7) тощо. Що ж до зворотної частки **ся**, то переважає її написання з **я**: *ся призналася* (10) при паралельних *призналесе* (29), *не журисе* (64) та ін. До певної міри рефлексія ненаголошеного давнього **е** носового як **е** може від- бивати і українсько-білоруську традицію, і певні діалектні зв'язки з полісь- ким регіоном, де така фонетична риса була типовою.

6. Пам'ятка майже не відбиває явищ «акання», поширених в документах Чернігова, Козельця, Стародуба. На весь текст Лохвицької книги припадає менше десяти прикладів типу: *салдата* (67), *маниста* (64, тут же *мониста*), *стасуючис* (130), *дасканалую* (63). На відміну від полтавських актових книг мало поширена заміна ненаголошеного **о** літерою **у**: *от пна пулковн.* (19).

7. Як і взагалі в літературно-писемній мові XVI—XVII ст., в Лохвицькій книзі немає послідовної системи передачі твердості і м'якості приголосних. Літери **ь** та **ъ** майже не диференціюються, вживаються безсистемно, як своє- рідне явище краснопису. Більш достовірні свідчення сполучень приголосних з **я** (**А**), **а**, **ю** та **у**. Зокрема, як правило, диференціюється м'яка і тверда вимова **р**: *уряд* (у переважній більшості актів), *горячом* (4, 61), *крамаря* (31), *кгоспо- даря* (32), *Кудря* (33) і *справа* (в усіх актах), *правда* (26), *побрав* (40). Разом з тим у частині актів трапляється відображення диспалаталізованого **р**, що свідчить про діалектні зв'язки з Поліссям: *Лазара, Лазора* (28, там же *Лазар- ря*), *въряд*, перед *урадом* (128, 129, 131, тут же *уряд*), *арендара* (85), *писара* (130), *шинъкара* (64), *ратунку* (74), *виратовали* (8), *Кудру* (56), *Анъдрушъку* (1), *дручину* (14). Можливо, гіперичний характер мають поодинокі написання: *овчарю* (69), *гончаря* (50). Можна віднести за рахунок північного діалектного елемента хитання в передачі звука **ц**: *хлопъца Туровца* (20, 35, там же *хлопця*), *лошицу* (22), *шибеницу* (75) при звичайній перевазі м'якої вимови: *шевця* (1), *злочинцю* (39) та ін. Засвідчено один випадок фіксації м'якого **л** в запозичено- му слові *лямпя* (10).

8. Немає послідовності в передачі на письмі проривного **г** та фрикативно- го **ф** у запозичених словах. Поряд із звичайним **кг**: *кгузиками* (37), *кгреком* (74) спостерігається написання **к**: *крецкого, квалт* (74). При часто вживаному **ф** (*Матфей, Феодор* — в усіх актах) численні приклади народнорозмовного відтворення запозиченої фонемі: *Хведора* (53), *Хома* (1), *Хвеско* (55), *Шапран* (13), *Матъвею* (12). Поширене гіперичне вживання **ф**: *Лофицкого* (1, тут же *Лохвицкого* — так само в багатьох актах), *футор* (12, тут же *хутор*).

9. В усіх записах фіксується перехід **е** в **о** після шиплячих перед спокон- вічно твердим приголосним: *жона* (81), *чого* (86), *рижого, чорного* (90), *горячом* (4), *бчол* (6).

10. При передачі вимови займенника **що** вживаються паралельно тради- ційне **што**, частіше **що**, а також фонетичне **счо** (21, 39).

11. В пам'ятці широко представлені характерні для народнорозмовного мовлення явища асиміляції, дисиміляції, спрощення в групах приголосних. Звертає на себе увагу непослідовність у поєднанні дзвінкх і глухих приго- лосних: *з суллю* (30, 40), *з кием* (14, тут же *с кием*). Разом з тим завжди вжива- ються префікс і прийменник **от**.

Морфологічні особливості, відбиті в мові пам'ятки, засвідчують окремі архаїчні риси, а також інновації.

1. Система форм іменників в основному наближається до сучасної. Так, у формах 2-ї відміни поширені паралельні флексії родового і давального відмінків однини: з *дому* (7), *слиду* (44), *уряду*, *розделу*, *урядовъ* (65), *Васелевъ* (20) та ін.; панують форми давального, орудного, місцевого множини на **-ам**, **-ами**, **-ах**. Переважають форми називного множини *люде* (29), *цигане* (27). Разом з тим фіксуються архаїчні форми: *кареком*, *москалем* (74) — давальний відмінок; *вечъными часы* (12), *на млинох* (29), *на козакох* (74).

У називному відмінку однини іменників на **-ѣ** ще панують старі форми на **-е**: *уживане* (12), *спалене* (74).

Найбільше варіанти помічається в утворенні форм множини іменників, співвідносних з колишніми основами на **-j-** та **-jo-**: поряд з родовим множини *грошей* (55, 65 та ін.) є *гроший* (29, 30, там же *грошей*), *дний* (55), *людии* (36, 65), але тільки *коней* (6 та ін.).

Поширені форми орудного множини: *грошми* (31), *конми* (8) і под.

В текстах трапляються форми двоїни: *по ѡбѣ сторонѣ* (17).

2. Зафіксовані нестягнені форми прикметників: *певное и явное* (96), *великая* (17), *злая* (100), *рижую* (8), *сребную* (10), *половую* (90), *червоные* (76), *голландские* (78), що, без сумніву, відбиває як писемну традицію, так і живу мову. Поодинокі приклади стягнених форм трапляються в називному відмінку множини прикметників і дієприкметників: *гроши Ярмашъкови* (75), *поймани* (111), *зньшени* (120).

Постійно вживаються короткі форми пасивних дієприкметників у присудковій функції: *повинен бит горлом каран* (112 та ін.). Короткі ж форми прикметників трапляються зрідка: *жива не будеш* (119), *ѡт мала до велика* (120).

3. Система займенникових форм в основному відповідає традиціям літературної мови XVI—XVII ст. На особливу увагу заслуговують такі явища: як і в полтавських, пирятинських та інших актах, панує форма **мнѣ**; паралельне написання **минѣ**, досить поширене в полтавських і пирятинських книгах, трапилося в тексті лохвицьких справ лише раз (106); поряд із **мене** вживається **мя** (99, 242 та ін.). Написання **ѡн** (**он**), **ѡна** (**она**) загальноживане, без фонетичних варіантів з протетичним **в**, що зрідка трапляється в інших актових книгах. Досить поширені форми родового відмінка однини жіночого роду **ей** (120), з **ней** (81).

При поширених **сей** (97), **сяя** (155, 180) спостерігається редульоване **сес** (12, 31, 55 та ін.). Переважає **тот** при паралельній формі називного відмінка однини чоловічого роду **той** (130, 140). Форми жіночого роду відповідного займенника виступають лише як нестягнені: **тая** (80, 115), **тую** (1, 12, 77 та ін.). Як і в інших актових книгах, на відміну від документів XVI — початку XVII ст. постійно вживаються **хто**, **нѣхто**, а форми **що** (**счо**) переважають над архаїчною **што**.

4. В системі утворень числівників виділяються загальноживані *полдевети* (7), *польвосьми* (135), *полдесята* (116), *дванадцатаста* (98) і под.

5. В Лохвицькій книзі зафіксовано величезну кількість дієслівних форм. З точки зору співвідношення книжно-традиційних і живомовних явищ заслуговують на увагу такі написання: форми 3-ї особи однини теперішнього часу виступають, як і в інших пам'ятках Лівобережжя, з кінцевим **-т(ь)**, але на відміну від полтавських і пирятинських актів у Лохвицькій книзі зовсім відсутні паралельні написання *умре*, *стане* і под. (отже, тільки *жить* (17), *гинет* (75) та ін.). У 1-й особі помітна повна перевага форм на **-м**; одиничний на всю книгу випадок *идемо* (75).

В системі форм минулого часу звичайними є живомовні *привѣз* (92), *укравь* (20, тут же *укралѣ*), *ихавѣ* (55), *мовивѣ*, *налаявѣ* (130). Проте написання з суфіксом -л переважають: *укралѣ* (112), *порѣзал* (155), зрідка: *утѣкѣлѣ* (148). Щодо характерних для тогочасної літературної мови явищ zdeформованого перфекта, то вони обов'язково використовуються у вступних і заключних формах майже в усіх записах: *кѣди смо питали казали смо записат*. Що ж до записів свідчень, то тут їх вживання досить обмежене. Типові тексти здебільшого позбавлені решток перфекта, наприклад: «гроши Заберенко у мене ... узялѣ и мѣлѣ тобѣ вернути, а ѿн мене намовилѣ красти тыхъ грошей... а я, укравьши не давалѣ ему вночи, ... але порану отдалѣ». Проте спостерігається певна кількість і архаїчних форм у контекстах, близьких до живого усного мовлення, наприклад: *поймалем* твого злочиньцу Юрка... але уже и утѣкѣ (148), Ти, Иване, злодѣи, бо с порѣзал вувци ... и свинѣ побилес (155), Я м ему не ѣстем винен нѣ в чом (164). Ці явища можна розглядати і як полонізми, зумовлені писарською виучкою, і як відображення живого мовлення колишніх переселенців з південно-західних діалектних територій.

Зрідка в текстах трапляються форми давноминулого часу, що відбивають живомовну трансформацію плюсквамперфекта: продават *билѣ привѣль* (124), *зостала била винна* (134).

Засвідчено синтетичні форми майбутнього часу: *не перестерегатимуть* (98), *посилатимет* (193), однак вони трапляються тут значно рідше, ніж у полтавських і пирятинських книгах.

У пам'ятці поширені форми наказового способу: *держѣмо ж ся* (1), *ходѣмѣ* (135), *идѣте* (75), *скажѣте* (75) і под.

При деякій кількості перевазі форм інфінітива на *ть* досить поширені й написання *шукати* (20), *красти* (75), *погуляти* (200).

Пам'ятка фіксує типовий для літературної мови XVII ст. паралелізм форм із препозитивним і постпозитивним вживанням *ся* як відображення процесу остаточного перетворення енклітичного займенника на частку зворотних дієслів: *ся оскаржали* (103), *се не признавали* (1), *зналѣсе* (70), *билися* (21), *держѣмо ж ся* (1).

6. Звертає на себе увагу велика поширеність форм дієприкметникового походження на *-но*, *-то* у відповідній синтаксичній функції: «замки, котрими скриню замкнуно, не поповано» (105), «ями ... вибрано» (107) і под.

Поданий вище огляд деяких мовних явищ пам'ятки свідчить про те, що її подальше вивчення дасть можливість глибше і конкретніше дослідити процес поступової деформації традиційних норм української літературної мови XVI—XVII ст. і насичення її через паралелізми елементами живого усного мовлення, показати визначальну роль ділового стилю в згаданому процесі. Разом з тим пам'ятка дає величезний матеріал для вивчення розвитку фонетичної, граматичної та лексичної систем загальнонародної української мови, а також співвідношення діалектних явищ східнополіського і середньо-дніпропрянського типів як фактора становлення сучасної української мови.

* * *

Тексти публікуються за «Правилами видання пам'яток української мови XIV—XVIII ст.», підготовленими М. М. Пещак і В. М. Русанівським (К., 1961).

Таблиця 1. Реєстр писарів (писарчуків), імена яких не відомі

№ п/п	№ актів	Роки написання	Характеристика почерку
3	53, 82	1656, без дати	Неохайний, округлий, букви написані нерівно і нечітко, немов би тремтячою рукою
4	64, 66, 70 (друга половина), 72	1656	Чіткий, охайний, квадратний, графема пише з натиском на середній частині. Вживає велику кількість надрядкових знаків. Зустрічається написання і,
5	86 (друга половина)	1656	Чіткий, убористий, дрібний. Вживає невелику кількість просодій (ерик та паерик)
6	88	1657	Чіткий, вигадливий, дрібний, майже всі букви у словах злиті
7	97	1658	Не дуже охайний, з невеликим нахилом вправо, букви пише без значного натиску
8	98—103, 108—117, 136, 164, 169—172, 174—177, 178 (друга половина), 183, 185, 187—189, 191, 193—198	1659, 1660, 1662, 1669—1678	Не дуже чіткий, неохайний, вуглуватий, майже всі букви у словах злиті. Вживає великі букви на початку слів. Зустрічається написання z
9	104—107	1659, 1660	Чіткий, дуже дрібний, вуглуватий, майже без натиску в графемах. Нижні кінці літер манірно загнуті вправо. Вживає багато А , зустрічається написання у .
10	118—120, 139	1660, 1663	Чіткий, дрібний, трохи закручений. Букви у словах з'єднуються по 2—3, пише з натиском. Нижні хвостики графем загнуті вліво і вправо. Вживає Ѧ поряд з А , а також Ѧ
12	128	1661	Дуже неохайний, дрібний. Букви пише майже вертикально. Нижні кінці графем написані зі значним натиском і налязять на слова нижнього рядка. Наявне написання Ѧ , А . g (г)
13	144	1665	Неохайний, дрібний, букви пише майже без нахилу, розтягнуті і низькі, зі значним натиском. Наявні N, d, g, Ѧ , А
14	173, 178 (перша половина)	1670, 1671	Чіткий, вугластий, економний. Букви пише з сильним натиском, графема мають довгасту форму. Наявні z, А
15	184	1673	Не дуже охайний, дрібний, трохи розтягнутий, букви пише з натиском і подне в слові по 2—3. Вживає на початку слів великі букви
16	186, 192	1673, 1675	Чіткий, вугластий, убористий. Букви вузькі, вертикальні, з натиском. Вживає 0 на початку слова

№ п/п	№ актів	Роки написання	Характеристика почерку
17	199—203, 206, 208	1680—1683	Чіткий, дрібний, квадратний, економний. Букви з натиском у слові, всі злиті. Вживає m, g (r). Не вживає ω. Має знак підпису
18	204, 205, 207, 209, 213	1670, 1682, 1683	Чіткий, охайний, гострий. Букви вертикальні, вузькі, у словах майже всі стоять окремо, з невеликим натиском. Не вживає ω і просодій
19	210—212	1687	Чіткий, охайний, квадратний. Букви у словах злиті, з невеликим нахилом вправо. Вживає z, A, i. Мало пише ω

Таблиця 2. Особливості почерків писарів

№ писаря	Наявність графем за табл. В. В. Панащенко	Особливості	Характеристика почерку
1	А — 1, 5, 7* С — 2 Б — 1 Т — 1, 4 В — 7, 8, 15 У — 2, 3 Г — 1, 2 Ф — 1, 2 Д — 1, 19, 24 Х — 4 Е — 1 ω — 1, 2 Ж — 3 Ц — 2 S — ** Ч — 3, 6 З — 5 Ш — 2 И — 1 Щ — 1, 2 I — 1, 2 Ъ — 2, 3 Y — — Ы — 1 Й — — Ь — 1, 3 К — 1, 9 ь — 3, 12 Л — 1 Ю — 1, 2 М — 1 Я — 1, 2, 6 Н — 1, 2, 4 А — 4 О — 1, 2 ̇ — — П — 1, 4 Ф — — Р — 7 V — — Виносні Б — — М — 1 В — 4 Н — 1 Г — 2 П — — Д — 2 Р — 1, 2 Ж — 1, 5 С — 1 З — 1 Т — 1 Й — 2, 4 Ф — — К — — Х — 7 Л — 1 Ц — 8 Ч — — Ш — 1 Щ — —	А — В — Е — И — Л — М — Р — С — Х — ь — Н — 	Дрібний, бісерний, округлий, з натиском і потовщенням у нижніх частинах графем. Значна кількість графем, елементи яких виходять під рядок, характеризується дуже витягнутими кінцями, плавно закругленими вліво чи вправо, зі значним натиском на кінцях, і дорівнює 5—6 корпусам величини самої графеми. Чіткий, але кінці літер, які спускаються під рядок, часто зливаються з наступними словами, що утруднює читання. Кількість надрядкових літер нормальна. Вживає велике С, що виходить над і під рядок, а також К, П, Е. Зустрічаються ω, A, N. Слова пишуться без відриву пера або букви з'єднуються по 2—3. Знак підпису

* Порядковий номер графеми у таблиці В. В. Панащенко.

** Відсутність графеми у даного писаря

№ писаря	Наявність графем за табл. В. В. Панашенко	Особливості	Характеристика почерку	
2	А — 1 Б — 1,4 В — 6, 7, 11 Г — 1 Д — 7,8 Е — 1 Ж — 1 З — 3 З — — И — 1 І — 1,4 І — — Й — — К — 1,2 Л — 3 М — 1 Н — 1 О — 1,2 П — 1 Р — 6 Виносні Б — — В — 4, 6, 7 Г — — Д — 1 Ж — 1,6 З — 3 Й — 3,4 К — 1 Л — 1 М — 5	С — 1,2 Т — 1,2 У — 1,5 Ф — 1,2,4 Х — 3,4 ω — 1 Ц — 8 Ч — 1,3 Ш — 3 Щ — 5 Ъ — 3 Ы — 1 Ь — 3 Ъ — 8 Ю — 1 Я — 2 А — 3 Ӏ — 1 ӑ — — ӕ — — ӓ — — Ӕ — — ӕ — — ӓ — — Ӕ — — Н — 3 П — — Р — 1 С — 1,4 Т — 1,3 Ф — — Х — 7 Ц — 3 Ч — 1,5 Ш — 2,5 Щ — —	Г — Г — З — И — х, Ӏ І — ӓ Л — л, ӕ	Охайний, гострий, з невеликим нахилом, чіткий, з несильним натиском у нижніх частинах графем. Значна кількість графем, елементи яких виходять під рядок, характеризується витягнутими кінцями, гостро зламаними вправо, і дорівнює 3—4 корпусам величини самої графеми. Вживає великі літери С, Т, Л, Г, К, П, ӕ, В, Н, М, А, але не дуже часто. ω — округла; зустрічаються и у вигляді х, а також А, g, V. Намагається писати слова, де кожна буква стоїть окремо.
8	А — 1 Б — 1,4 В — 6,15 Г — 1, 3, 5 Д — 7, 6, 8, 24 Е — 1 Ж — 2 З — — З — 9, 10 И — 1 І — — І — — Й — — К — 1 Л — 1 М — 1 Н — 1,2 О — 1 П — 1 Р — 3 Виносні Б — — В — 6,7	С — 1,2 Т — 1 У — 2 Ф — 1 Х — — ω — 1 Ц — 1 Ч — 1 Ш — 3 Щ — 5 Ъ — 3,7 Ы — 1 Ь — 3,5 Ъ — 8,9 Ю — 1 Я — 2 А — — Ӏ — 1 ӑ — — ӕ — — ӓ — — Ӕ — — Н — 5 П — — Ш — 5	И — х, Ӏ, ӓ Ө — X — Ч — 	Знак підпису Не дуже охайний, гострий. Деякі літери розтягнуті, інші, навпаки, вузькі. Графеми пише з невеликим натиском і з нахилом. Витягнуті кінці літер загинаються вправо і дорівнюють 2—3 корпусам графеми. Надрядкових літер невелика кількість, майже всі вони пишуться з відривом від рядкових

№ писаря	Наявність графем за табл. В. В. Панашенко	Особливості	Характеристика почерку
11	Г — — Р — 2 Щ — — Д — 1 С — 1 Ж — 4 Т — 3 З — 1 Ф — — К — — Х — 1 Л — 1 Ц — 1 М — 3,5 Ч — —	Н — И — ст — 	Дуже дрібний, округлий, розтягнутий, букви різної величини, з натиском. Кінці графем, що опускаються під рядок, зі значним натиском, нахилені вліво чи вправо, становлять 3—4 корпуси графеми. Надрядкових літер нормальна кількість, переважає окреме написання. У словах з'єднуються майже всі букви
	А — 1, 11, 12 С — 1,2 Б — 5 Т — 1,7 В — 6, 11, 12 У — 2,6 Г — — Ф — 1 Д — 1,6 Х — — Е — 1,4 Ω — 1 Ж — 1 Ц — 2,6 S — — Ч — 5 З — 1 Ш — 2,3 И — 1 Щ — 1,2 І — — Ъ — 3,7 Ї — — Ы — 1 Й — — Ь — 3,4 К — 1 ъ — 3 Л — 1 Ю — 1,2 М — 1, 4, 5 Я — 1 Н — 1,2 Ѧ — — О — 1,2 ґ — 1 П — 1 ѱ — — Р — 3 V — —	г — ; д — р — ; т — ы — ; х — я — ; ѳ — 	
	Виносні Б — — Н — 4,6,7 В — 7 П — — Г — 1,2 Р — 1 Д — 2,4 С — 1 Ж — 1,5 Т — 3,5 З — 1,2 Ф — — И — 2 Х — 7 К — 2 Ц — 4 Л — 5 Ч — 1,2 М — 6 Ш — — Щ — —	Н — Д — го — ст — 	Знак підпису

Усі графічні варіанти кирилических літер передано сучасним українським шрифтом. Зберігаються Ѣ, Ѧ, ѱ, ѱ та всі варіанти на позначення г, тобто г, кг, г. Проте латинська літера g, що виступає в позиціях г і г, у текстах не зберігається.

Відступом від зазначених «Правил ...» є відтворення літер є та е, що вживаються в тексті паралельно, але співвідношення їх написання у різних писарів не однаково. Це дає змогу визначити манеру кожного з них.

Збереження латинських літер n, m, z дало б можливість передати манеру окремих писарів, у яких вони вживалися. Проте таких писарів небагато, тому для зручності читання справ ці літери замінені відповідно сучасними н, м, з. Але особливості написання цих літер подано в таблицях почерків писарів (див. табл. 1, 2). Усі варіанти написання в, v передані в тексті літерою в. Ла-

тинська буква *с* зберігається лише на позначення цифри **6**, в текстах же ця літера передається сучасним **с**. Староукраїнська літера **я** послідовно передана літерою **я**. Написання літер **і**, **ї**, **и**, що відповідають сучасному їх вживанню, в тексті збережено.

Усі надрядкові літери введено в рядок і взято в круглі дужки. Надрядкові знаки в тексті не зберігаються. Єрик і паєрик умовно передаються відповідно як надрядкові літери **ь** і **ѣ** і внесені в рядок у круглих дужках. Титлу у скорочених словах та числових позначеннях збережено (*бѣъ*, *дѣша*, *мѣсти*, *отѣць*, *снѣъ*, *мѣ(с)ця*, року *ахнѣ*, *ї* дня, *иї* копѣ грошей).

Залишки особових форм допоміжного дієслова *быти* у постпозиції при дієсловах пишуться разом, у препозиції та при інших частинах мови — окремо.

Частка *ся* передається разом з дієсловом у постпозиції. Окреме її написання збережене лише у препозиції, що в тексті трапляється дуже рідко. У двох випадках постпозитивне вживання частки *ся* збережене окремо, бо вона відділена від дієслова розділовим знаком писаря.

Скорочені слова передані в тексті відповідно до їх написання, на місці скорочення ставиться крапка. Велика літера вживається за правилами сучасного правопису. За сучасними нормами здійснено поділ тексту на слова. Для зручності читання текст кожної справи поділено на абзаци.

Розділові знаки ставляться за вимогами сучасної пунктуації. Писарські розділові знаки збережено і передано в ламаних дужках. Крім крапки, коми, двокрапки, крапки з комою відтворено писарські знаки, яких немає в сучасній пунктуації (</>, <//>, <:—>, <:>, <; . > тощо). Сучасні розділові знаки не вживаються тоді, коли вони повинні стояти після графічно тотожних писарських знаків.

Нумерація справ подана у тексті в квадратних дужках. Рукописні порядкові номери аркушів позначені на полях проти двох паралельних рисок, якими відділяються кінці рукописних сторінок Лохвицької ратушної книги.

У книзі подано фотокопії сторінок, написаних різними писарями (рис. 1—9).

1

ПОЧАТОКЪ КНИГЪ СПИСАНЯ СПРА(В)

мейскихъ ратоуша Лохви(ц)кого<.>, которіе почато робот(т) за поводомъ и старанемъ Матфеа Емченъка, на сей ча(с) войта лохвыцкого : , и его товариствъ — бурмистровъ Феодора Ко(з)ла, Хома Сенюковича, Фена Проценъка<.>. А працею мене, многогрѣшнаго Іоана Стефановича, писара на тотъ ча(с) меского лофичкого.

В рокоу ахнѣ [1653]<.> м̃(с)ца ма(р)та А [1]<.> дна<.: —>.

[№ 1.]

Року ахнѣ [1652] м̃а 1653¹⁵ октоврїа иї [18] дна.

Передо (м)ною, Евѣстафие(м) Го(р)бане(н)комъ, сотнико(м) во(и)ска Запо(р). лови(ц)ки(м), и при мнѣ, Гри(ц)ку Красуле(н)ку, а(т)аману нака(з)но(м), а при на(с) будучи товари(ст)вѣ — Феодора Капус(т)и, а(т)амана луча(н)ьского, Овѣдѣа Мѣриенка<.>, и пре(д) нами, Гапономъ Новако(м)ъ, во(й)томъ ло(х)вицки(м), Анѣдрушъку и Гаврилу, бу(р)мистра(х) вряду Лофи(ц)кого<.>, приточилася справа о(т) Яцька Ива(х)ненъка и брата его Савъки Ива(х)не(н)ковъ, о(б)ывагеле(и) лучанъски(х)<.>, которіе ро(с)праву чинили з Па(р)хомомъ Кропивъненъко(м) и Ми(с)комъ, брато(м) е(г)о, вына(й)дуючи з ны(х) ви(н)ного о забитю Семена Ива(х)ненъка, небожъчика, брата и(х)<.>

Што мы, су(д), ве(д)лугъ пе(р)шого сведо(ц)тва лучанъского описан(н)ого казали(с)мо ты(х) све(д)ковъ, описан(н)ы(х) ниже(й), пита(т)<.>

Што вопе(р)вяхъ, ставъши очеви(с)то, Олена, дѣвка, которо(й) на тую справу, если бы што мѣла<.> зна(т), питали. Теды онаа, на которую се(й) пово(д) здава(л), жа(д)ного слова не мовила.

До того, ста(в)ши очевисто, Кирикъ Шепеля, котори(й), ве(д)лугъ за(н)а сумле(н)а о(т) насъ, вряду, в тіе слова при(з)на(л)<.>, ижъ «к(г)ди(м) з братомъ своимъ ви(и)шоль противъ череди, теди о(т) Ме(с)ка и Па(р)хома Кропи(в)ненъковъ таковіе слова чулъ, ижъ Па(р)хомъ на Ми(с)ка, брата своего, мови(л): «Не (в)мѣлъ еси жоны свое(и) ускромляти, а тепе(р), неви(н)не смо Ива(х)не(н)ка би(в)ши, небожъчико(м) вчинили<.> А если (ж) то такъ стало, де(р)жѣмо (ж) ся южъ добре, абы нѣхто о гомъ не зна(л)<.>». И ти(л)ко о то емъ змовили были».

1 зв. О чомъ мы, вряду, позвано(и) стор[он]и на то питали. Теди оніе жа(д)ны(м) способо(м) // нѣкому се не при(з)навали и виво(д) з себе давали<.>

А ку тому Семенихъ, Ива(х)не(н)ково(й) жони, о томъ питали. Котораа в тіе слова при(з)нала, ижъ «му(й) мужъ, небожъчи(к), у вовѣторокъ, кожу(х)

1853. 10 270 = 1
ПОУЧУ КЪ КНЯЗЬ ШИШНАУ

МИСКИХЪ СЯТОВИ ДОУБИКОГО: КОТОРІЕ ПОУЧЕНО БЫ
 ЗАВОУАРОМЪ НЕГЛАДИМЪ МАТРИА ИМУЩАКА НАСІИ ЧА КОУТА
 ДОУБИКОГО: ИСТО ТОУЛАРИТКА БОРИСТРОЛО ФЕОДОРА ПОЛА
 КОУМА СНИКОХИЛА ФЕЛА КРОШНИКА; АВОУЕГО КИМЪ АМОУ
 ТРЕШНАГО ЮОЛНАЗ СТУРАНОУИЧА ПИСАРА НАТОУЕ ИА МУ
 СКОГО ДОУБИКОГО БРОКЕР ЯНИТ: МИЦА МАТА П. АНА:

[Handwritten text in Cyrillic script, likely a letter or official document, containing names and dates. The text is dense and difficult to transcribe accurately due to the handwriting and ink quality.]

21 1853

Фотокопія арк. 1.

змочи(в)ши, ко мнѣ пришо(л) и после того еще тижѣде(н)ѣ жи(в) былъ и (з) челе(д)ю на гумнѣ збожъ молоти(л) и потомъ южъ поме(р). А мнѣ ѿ жа(д)номъ припа(д)ку свое(м) на себе не мови(л) <.>»

Што су(д) нинешъны(и), тое(й) справи з обо(х) рукъ ви(с)луха(в)ши, казали(с)мо то на ѿдалоцію ѿ(т)ложи(т) и тую спра(в)у до кни(г) ме(и)ски(х) ратушънихъ казали(с)мо записа(т).

[Знак підпису.]

[Лѣ 2.]

Року ахнѣ [1653] декабра ѣ [4] дна.

Передо (м)ною, Леско(м) Котляро(м), а(т)амано(м) нака(з)ни(м) лофи(ц)кимъ, и при мнѣ, Ма(т)фею Емъченъку, во(и)ту, а при на(с) будучи Мо(и)сеа Ѡстрожаници, Фена Проце(н)ка, бу(р)мис(т)ровъ вряду Лофи(ц)кого <.>,

приточиласе ѿ(т) Ияковъця Ше(в)ця, мещанина лофи(ц)кого, которы(и) ро(с)правова(л)са з Гри(ц)комъ Езупо(л)ски(м), Коломи(й)це(м), мещаниномъ лофи(ц)кимъ, ѿ то,

ижъ ѿнѣ ѿсоби з собою пре(з) яки(й) ча(с), по-приятел(с)ку мешъка(в)ши <.>, и да(л) былъ Іяко(в) ѿному Гри(ц)ку свою сеножати(т) коси(т) и (в) томъ, з собою не (з)годи(в)шисе, великую ту(р)бацію вщали <.>

Ияковъ именуе(т)ъ, же «Гри(ц)ко з тое(и) сеножати мое(и) сѣна возо(в) семъдеся(т) зна(л) <.>»

А Гри(ц)ко именуе(т)ъ: «Же мѣ,— мови(т),— ти(л)ко з тое(и) луки пе(т)деся(т) возо(в) сѣна зноси(л) <.>»

В которо(и) то и(х) тако(и) не(з)годѣ <.> мы, вря(д), рапъто(м) не могучи ро(з)прави(т), здали, абы (т)о чере(з) свѣтъки, хто тому сѣну пре(д)водителе(м) былъ, ѿбяснено было <.>

Счо, ста(в)ши ѿчеви(с)то, Семе(н)ѣ Коломиецъ, которы(и) тое сѣно кида(л) и прята(л), ве(д)лугъ сумле(н)ѣа своего в тѣе слова при(з)на(л) <.>, ижъ «кгда(м) тое сѣно з сѣножати тое(и) кида(л) <.>, теди во (в)сѣхъ трехъ стога(х) на то(й) луцѣ сѣна стало возо(в) се(м)деся(т) бе(з) двоухъ возовъ всего на(в)сего.»

Которое то е(г)о при(з)на(т)ѣ для уморе(н)ѣа справи и не(з)годи тое(и) казали(с)мо до книгъ записа(т), що е(ст) и записано.

[Знак підпису.]

[Лѣ 3.]

ахнѣ [1653] м(с)ца а(в)густа ѣ [8].

Передо (м)ною, Мазимо(м) Калитою, а(т)амано(м) городови(м) лофи(ц)ки(м) <.>, а при мнѣ будучи(х) товари(ст)вѣ — Процика Све(р)длика, Ивана Ку(д)рѣ, Григорія Филиповича, Ми(с)ка Клепача и передо (м)ною, Лукяно(м) Калине(н)ько(м), во(й)томъ, Ма(т)феемъ Е(м)ченъко(м)ѣ, Фене(м) Проце(н)ько(м)ѣ, Мосее(м) Ѡстрожаницею, бу(р)мистрами вряду Лофи(ц)кого <.>,

приточилася справа ѿ(т) Семена Ѡнаненъка з Бело(й) Горе(л)ки, кото(р)и(й), боя(з)нѣ бжую препомъне(в)ши // — нѣвѣши, и (з) затве(р)дѣлого се(р)ца к умыслу своего Я(ц)ка Буре(н)ка з Бело(й) Горе(л)ки за нѣякъ ко вшибленъе(м) свои(м) на (с)ме(р)ть заби(л).

Которо(й) справѣ на ѿного злочи(н)цу нинѣ сточи(в)шиса ве(д)лугъ стату и а(р)тикуловъ строкуую и ганебную сме(р)ть собѣ заслужилъ.

Ти(л)ко жь мы, вря(д), ма(т)ки оного небожьчика и всѣхъ сродниковъ и покре(в)нихъ его, если бы хотѣли и на(с)тояли на душу его, чо(г)о о(н)ъ за-служи(л) и са(м) се ку тому доброво(л)не призналъ, не поєдинокро(т) питали<.>

Тєди Иваниха, Я(ц)ка оного небожьчика мати, и(з) жоною и братією его, ста(в)ши очеви(с)то, при(з)нали доброво(л)не<.>, ижъ, мовить, «жа(д)ною мѣрою мы на душу и (з)гибе(л) оного Семена, забо(й)ци, не на(с)тои(м), не хочемъ залазитиса и сме(р)ти предати голову его такъ мы сами, яко и хто и(н)ъ-ши(и) с приятеле(и) и покре(в)нихъ нашихъ, ти(л)ко за душу небожьчиковъ-скую, абы было що з імѣніа его дано».

Що мы, вря(д), ви(с)луха(в)ши такового доброво(л)ного и(х) со(з)нанья о(т) поводово(й) стороны, ижъ оніе не настоя(т) на (з)гибе(л) оного забо(й)ци, казали(с)мо для лепьшо(и) вери до кнѣи(г) ме(й)скихъ записа(т), што е(с)ть и записано.

[Знак підпису.]

[№ 4.]

Року ахнѣ [1653] а(в)густа 16 маа кв [22] дна.

Передо (м)ною, Андрие(м) Випри(с)комъ, атамано(м) городови(м) лофи(ц)ки(м), а при мнѣ будучи(х) товари(ст)вѣ — Са(в)ки Гараще(н)ька, Ху(м)ки Стасе(н)ка, И(л)яша Чи(ж)ме(н)ька, атамана голю(н)ского, а передо (м)ною, Гапоно(м)ъ Новако(м)ъ, во(й)то(м)ъ Анѣдруше(н)комъ, Гаврило(м), бу(р)мистрами вряду Лофи(ц)кого<.>,

приточилася справа о(т) Процика Лаше(н)ка, обывателя голю(н)ьского, котори(и) ска(р)гу свою о шкоде, покраде(н)ю пчо(л), ска(р)гу свою на Омеляна Ричака, яко нерсбочого, преклада(л) о то<.>,

ижъ то(т) Омеля(н)ъ и(з) запомне(н)а боя(з)ни бжое и встиду лю(д)ского в сами(й) де(н)ъ, в Процико(в) о(б)хо(д) влѣ(з)ши, и пчоли, зна(и)ду: чисея та(м), з у(л)емъ видра(л) и (в) мешокъ сво(и), которо(г)о[о] при собѣ мѣлъ, краде(ж)ны(м) дѣло(м)ъ викра(л)<.> Которо(г)о[о] злочи(н)цу, на то(м)ъ же горячомъ учи(н)ку о(п)равуючогоса, у о(г)ороде свое(м) то(т) Процикъ з Яс(ц)е-ко(м)ъ Енѣде(н)ко(м)ъ, козако(м) з Голю(н)ки, по(с)тере(г)ши, на то(м)ъ же крузе при у(л)я(х) свои(х) из лице(м), то е(с)т з пчелами, которіе в міху были, зара(з) по(й)ма(в)ши, и вряду голю(н)скому о то(м)ъ о(с)ве(д)чи(л)<.>

Тєди атама(н)ъ того (ж) разу оного злочи(н)цу до на(с), яко заста(в)ши, при(т)ягли. //

Што те(ж) мы, вы(ш) менованы(и) су(д), ви(с)луха(в)ши доводне таково(и) справы<.>, казали(с)мо оного злочи(н)цу пре(д) собою по(с)танови(т). Которого, ве(д)лугъ тоє(и) справи и попо(л)нено(и) шкоди, питали. Што о(н)ъ нѣ з якого примусу са(м) са доброво(л)не, же сами(м) при(н)ципаломъ (т)оє(и) шкоди, покрадены(х) бчолъ, зна(й)дуетьса, при(з)на(л).

Тєди мы, вря(д), вглядѣвши в справу тую, и ве(д)лугъ ро(з)делу і [10], а а(р)тикулу ді [14] наказує(м) декрето(м)ъ наши(м), абы оны(й) Омеля(н)ъ нѣчимъ и(н)ъши(м), то(л)ко на го(р)ло бы(л) караны(й) а то катовьскими руками.

А для лепьшо(и) вери казали(с)мо то до кни(г) записа(т), што е(с)т и записано.

[Знак підпису.]

2 зв.

Року ахнг [1653] ω(к)то(в). ді [14].

Передо (м)ною, Ма(т)фее(м) Емъченъко(м), во(и)томъ, и при мнѣ будучи Ко(н)-драта Ну(з)че(н)ька, Фена Проценъка, Мо(й)сеа Ωстрожаницы, бу(р)мистровъ вряду Ло(х)ви(ц)кого,

приточилася справа ω(т) Данила Коваля, ωбывателя рашавъского, кото-ри(и) ска(р)гу свою на Ма(р)ка Бо(в)бота з Скоробогатекъ преклада(л) ω то, ижъ тотъ Данило з Раша(в)ки (з) Заръцькою на Скоробога(т)ки приежалъ.

Которого то Данила онаа Заръцька Фо(р)те(л)не а зраде(ц)ко з дому его по(д)-нала ото, жебы з нею до Лохъвицы для справова(н)ня гдеяки(х) речи(и) еха(л) <.> Котори(и), неуважъне з оною Заръцькою поступуючи, зара(з) поквапи(л)-са еха(т) <.> и да(л) еще якобы и свои(х) гроши(й) копь ше(ст) ен, кожу(х) ωдега(л)ны(и) <.> Теди, ста(в)ши на (С)коробога(т)ка(х) у оного Ма(р)ка го(с)-подою, и Заръцькаа, хотючи до мѣста еха(т), и Данила ωного не беручи, на го(с)подъ зо(с)тавила, а Ма(р)ка до мѣста запровадила. И до брами еще ме(й)-ско(н) приеха(в)ши, ωного человека при возу зо(с)тави(в)ши, сама, якобы ω потребѣ свое(и) пи(л)но(й), где(с) по(й)ше(д)ши, и до воза южь наза(д) не ве(р)-нула. Которо(и) Заръцько(и) тотъ Ма(р)ко пре(з) цѣли(й) де(н) у брами до самого вечера ωчекивавъши, не мо(г) дождя(т) <.>

Што мы, вишь меновани(и) вря(д), с пано(м) атамано(м) Я(ц)ко(м)ъ стосуючиса, и вед(л)угъ тое(й) справи наказуемъ нинешъни (м) декретомъ наши(м), аби тая ко(п) ше(ст) и кожухъ ω(т) Заръцько(и) занесены(и), зупо(л)на такъ на ωного Данила, яко и на Ма(р)ка, тая шкода по половици пала <.> На що рокъ и ча(с) певъны(и) заложили, ижъ е(с)ли бы тотъ Ма(р)ко за неде(л) двѣ оно(й) Заръ(ц)ко(й), зра(й)ци, не мо(г) зна(й)ти, то коне(ч)не запла-ти(т) мѣтеъ половицу <.>

3 // Що оны(й) Ма(р)ко з сведо(ц)тво(м)ъ ѣзди(л), злочи(н)ци тое(и) шукаючи, // и не мо(г) зна(й)ти <.> Теди на то(т) заложены(и) ча(с) ωчекива(л) ωного Данила не тамъ дву неде(л) и не чтири неде(л) тотъ Ма(р)ко и не мо(г) его до-ж(д)ати, яко жъ и то то(ж)е бы ему былъ уисти(т)са, е(д)но жъ Данило не (с)та(л). И мы ωного Ма(р)ка, и(ж) тое(и) напа(с)ти варуючи, во(л)ни(м) во (в)се(м)ъ чини(м).

Що (с)мо для лепъшо(и) вери казали тое до кни(г) записа(т), що е(ст) и записано.

[Знак підпису.]

ахнг [1653] ¹⁷ ω(к)тобра к̃а [21]

Передо (м)ною, Я(ц)ко(м) Котляро(м), атамано(м) городовы(м) лофи(ц)ки(м) <.>, а при мнѣ будучи(х) Леска Котля, Ю(р)ка Ши(м)че(н)ка, Івана Коваля, Куця, атамана ха(р)кувъского, и передо (м)ною, Ма(т)фее(м) Е(м)ченъко(м), во(и)-то(м)ъ, Фене(м) Проце(н)ко(м)ъ, Конъдрато(м) Ну(з)че(н)ко(м)ъ, бу(р)мистра-ми вряду Лофи(ц)кого <.>,

приточилася справа ω(т) Гаврила Пашенъка, ωбывателя ха(р)кувъско-го <.>, которы(и) ска(р)гу свою и ωпове(д) ω покраде(н)ю бчо(л) преклада(л) ω то <.>,

ижъ ωному Гаврилу шкода в покраде(н)ю бчо(л) и меду дѣтеъсе <.>

Теди тое(и) справы слутокъ на Дмитра Дѣдиче(н)ко(м)ъ за доводо(м) при-ходить <.> Нащо Са(в)ка, Дмитровъ челя(д)никъ, на пна своего в тїе слова

при(з)на(л), ижъ «Дмитро не поединокротъ з Сте(ц)комъ, брато(м) свои(м), и (з) Степано(м) на но(ч)ле(х) с ко(и)ми по(з)но поедеть, а рано, ба(р)зо рано, еще и на(с) побуди(в)ши, приедеть</>».

До того (ж), ста(в)ши ѡчеви(с)то, Ха(р)ко Кушънѣръ в тїе слова на тую справу при(з)на(л), и(ж) «ε(д)ного часу А(н)ѣдрѣ(й) Га(й)дуче(н)ко, Шевъцо(в) челя(д)никъ, в потребе свое(и), до дому моего прише(д)ши, и ста(л) мнѣ на Дмитра и товаришо(в) его при(з)нава(т)<.>, ижъ, мови(т), разовѣ три и(х) по(д) вороти и на тучька(х), не веда(т) що они та(м)ъ справовали, в Гаврилово(и) пасеци видѣлемъ<.>».

Ку тому жъ Ше(в)цовъ челя(д)никъ са(м) ѡ(т) себе тїе слова вирази(л)<.>, ижъ ε(д)ного часу коне(й) кго(с)подара своего шукале(м). Теди по(д) ча(с) вечеровы(и) Дмитра з Степано(м), товаришо(м)ъ его, а ѡнїе не веда(т) чоґо ѡколо пасеки и воро(т) Гавриловы(х) ходя(т), на(с) вечеро¹⁸ видѣле(м) <.> Такъже и други(м) разо(м) того (ж) Дѣдиче(н)ка — ѡ(т)то(л) ѡтишоль уже.

И до того<.> вся громада ха(р)ковъскаа при(з)нала, ижъ, мовить, того Дми(т)ра ѡ(т) многи(х) лѣтъ зна(й)ючи, аже естѣ нѣ въ чомъ в на(й)ме(н)шо(и) речи неподо(з)рены(и)<.>.

Ш(т)о нинешъны(и) су(д) вглядѣль в самую слышно(ст) права до(с)коналого ве(р)длугъ!! а(р)тикулу(в) наказали(с)мо декрето(м)ъ наши(м), жеби ѡ(т) того се ѡ(т)присе(г)нуль<.>, любо теди ѡному Гаврилу виклади попо(л)ни(л), яко(ж) свѣдо(ц)тва слышного не было, зґода стала<.>

И тое казали(с)мо до кни(г) записа(т).

[Знак підпису.] //

[№ 7.]

Року ахнд [1654] м(с)ца фебруарїа ї [10] дна.

3 зв.

Передо мъною, Ма(т)феемъ Йѡа(н)новичо(м), асавуло(м) по(л)ку Ми(р)-горо(д)ского, а при мнѣ будучи Ѡстапа Го(р)бане(н)ъка, сотъника лохви(ц)кого, Ивана Пилипе(н)ка, атамана нака(з)ного, Ивана Пилипе(н)ка, атамана нака(з)ного, Ивана Лавренъка<.> и и(н)ши(х)<.>.

приточилася справа ѡ(т) Ивана Жель(з)няка, мещанина лофи(ц)кого<.>, котори(й) ска(р)гу свою на самого во(и)та роме(н)ского преклада(л) ѡ то<//>.

ижъ кґди А(р)теми(и), воевода, посе(л) его ца(р)ского ве(л)., з Чигирина до Мо(с)кви летьнего часу чере(з) Лофицу ишо(л)<.>, теди того часу для ви(с)-татъче(н)а пе(т)деся(т) по(д)во(д) мусили и въ купъцовъ конѣ по(д) ча(с) я(р)-маръку ѡ стомъ Прокопїи силою бра(т)<.> Што того жъ часу и ѡного Ивана кунь в по(д)воду до Ро(м)на пошоль<.> и ѡ(т)то(л) южъ наза(д) з и(н)шими конми не пригна(н)ъ<.>, и в то(м) великаа ту(р)баціа межи во(й)тами лофи(ц)-ки(м)ъ и роме(н)скимъ дѣється<.>

Што мы, вышъ рече(н)ны(и) су(д), не могучи тое(й) справы такъ рапъто(м) ро(с)править<.>, казалисмо на свѣдъки, хто за тимы ко(н)ми на те(н)ъ ча(с) ходи(л), здать<.>

Теди, с(т)авъши ѡчеви(с)то, Ко(н)дра(т) Лисы(и), дюґтя(р), мещани(н)ъ, ве(д)лугъ завезанъа ему сумленъа в тїе слова п и(з)наль<.>, ижъ «кґди смо до Ромъна з оны(м) по(с)ломъ пришли<.> и та(м) в Ромнѣ готовы(х) по(д)водъ не застали<.>, такъ же поки тотъ посе(л) хлѣба вжива(л) и к тому часу по(д)-води не су(т) ви(с)татъчены <.> и на(м) для того конѣ тїе не (в)сѣ (в)е(р)нены, ижъ за они(м) по(с)ломъ за Роме(н) пошли<.>»

Ку тому жъ, ставъши ѿчеви(с)то, Фѣско Голю(н)ка, козакъ лофицьки(и), котсръ(и) ве(д)лу(г) сумле(н)а своего в тїе слова при(з)нал, ижъ «за висла(т)емъ пна сотника своего за ѿни(м) посломъ е(з)диль до Ромъна и упоминале(м)са его ѿ свои по(д)води, што мнѣ посе(л) тотъ рекъ: «Не вида(м) я ваши(х) по(д)водъ<.> кгда (ж) мнѣ нѣ на чомъ буде(т), же ту(т) по(д)води не (в)сѣ, дале(и) еха(т)». Я (т)е(ж) и пна сотъника роме(н)ского проси(л), жебы мнѣ по(д)води ве(р)нены были. Теди сотъникъ рекъ: «А мнѣ мало до того<.>» Такъ же и у во(и)та того впоминалисѣ ѿ по(д)води и ѿ(н) тому е(д)накъ допи(т) не (в)чи(н)и(л)<.>

Што мы, вы(ш) рече(н)ны(й) су(д), в справу тую ве(й)зрѣвъши<.>, ве(д)лугъ свѣдько(в) ти(х), наказуе(м)ъ декрето(м) наши(м), жебы во(и)тъ роме(н)ски(и) з ма(й)страто(м) свои(м) мещано(м) лофи(ц)ки(м)ъ // лофи(ц)ки(м) за два конѣ згинулихъ заплати(л)<.>: за Иванова коня л [30] копь гро(ш) ли(ч)бы литовско(и)<.>, а за Петрова коня по(л)девети копи жебы нагородиль<.> С третего, сребря(н)ьского коня, котри(и) бе(з) приказу в по(д)воду пошо(л), теди шкода тая на во(и)ту лофи(ц)ко(м)ъ пала<.>

Що для лепъше(и) вери казали(с)мо тоє до кни(г) записа(т)<.>, що єсть и записано.

[Знак підпису.]

[Лѣ 8.]

Року ахнд [1654] м(с)ца ма(р)ца аї [11].

Передо (м)ною, Ѡ(с)тапомъ Го(р)бане(н)ько(м), сотънико(м) лофи(ц)ки(м), и при мнѣ будучи Я(ц)ку Котляру, атаману городово(м)<.>, и при бы(т)ности пна Івана Бокгле(в)ского, та(к) же и при на(с) бу(в)ши(х) — Ивана Чо(р)ного, Степана Де(м)че(н)ка, зо(с)лани(х) з Березово(и) Луки, Костъ, ктитора Нико(л)ского, Стефана Филоновича<.>, и передо (м)ною, Ма(т)феє(м) Емъче(н)комъ, во(и)том, Фене(м) Проце(н)ко(м)ъ, бу(р)мистро(м)<.>,

приточилася справа ѿ(т) Ко(н)ьдрата Скляра, ѿбывателя жабского, и ѿ(т) Клина Зъкрача, козака з Шмикгле(в)<.>, которіе зобопо(л)не ска(р)гу свою на Фена Мо(р)даченъка з Березово(и) Луки, яко на неробочого зра(й)цу своего, прекладали ѿ то,

ижъ тотъ Хве(н)ъ, и(з) запомне(н)ъа боя(з)ны бжое у ѿного Коньдрата шкапу рижую лисую, а въ Зъкрачево(и) дочьки полотъна локоть два(д)це(т) и узду вкра(в)ши<.>, и хотѣлъ, такъ тую шкапу з поло(т)но(м) захвати(в)ши, якъ и са(м) додому уеха(т)<.> Е(д)но жъ бгъ ему мл(с)тиви(и) того пре(л)ся, взя(т)а не допускаючи, же чере(з) Сулу, мимо млины идучи, и у воду врину(л)са<.>, и тамъ его люде ѿ (т) такого утрафе(н)а, яко за(ц)ного, мнѣмлючи, човека, виратовали<.> И ѿ ти(х) реча(х), же мъ мало дбаеть, по(с)тере(г)ши, якожь и не ѿсуши(в)шиса, хотѣлъ додому бгъгчи<.> Што его млиновъци тимъ же разо(м) до на(с), до рода, ѿ(т)слали<.> И в то(м) зара(з) Коньдратъ, яко шкодуючи(и), свою шкапу у ѿного Феня позна(л)<.>, а потомъ на се(и) часъ Зъкрачева дочька полотъно свое познала<.>

До чого кгда (с)мо и сами ѿного злочи(н)ци по ки(л)ку разовъ доброво(л)не ѿ томъ питали. И ѿ(н) са(м) зара(з) же мовить: «А сами(й) на то и(ст)ца и шко(д)никъ тимъ речамъ, такъ тоє(и) шкапъ, яко и поло(т)ну», — при(з)нальсѣ<.>

Што мы, выш рече(н)ны(и), ви(с)луха(в)ши та(к) поводово(и) сторони, яко и самого злочинъци его доброво(л)ного при(з)на(т)а, ве(д)лугъ ро(з)делу ді [14]<.>, а а(р)тикулу з [7] наказує(м) декрето(м) наши(м), жеби то(т) Фе(н)ъ, яко злочи(н)ьця, бы(л) на го(р)ле караня(и).

Що смо казали до кни(г) записа(т), що є(ст) и записано.

[Знак підпису.]

[Лѣ 9.]

Року ахнд [1654] м̃(с)ца ма(р)ца є̃ [15] дна.

Передо (м)ною, Конъдрато(м) Тананидою, атамано(м) ко(с)ти(р)скимъ лофи(ц)ки(м)<.>, а при мнѣ будучи товарис(т)ва — Григоріа Филиповича, Ивана Лавре(н)ъка, Костѣ, ктитора, Стефана Фесе(н)ъка с Попувъки<.>,

приточилася справа ѿ(т) Диниса Ивановича, козака кра(с)на(н)ъского<.>, котори(й) ска(р)гу свою на Стефана, деся(т)ника лофи(ц)кого, преклада(л) ѿ то<.>.

ижъ сего дне то(т) Данило, едучи и в ратушу ста(в)ши, с котори(м) якобы тотъ Степанъ мѣль в ка(р)ти игра(т)<.>

Теди Степа(н)ъ в по(с)танове(н)ю жа(д)ны(м) способомъ к тому се не при(з)нава(л); же «не такъ, если бы з они(м) Данило(м) мѣль игра(т), але и рукъ свои(х) до того са не притуля(л)<.>»

Що мы, су(д), вислуха(в)ши ѿ(т) таково(и) sprawy здали(с)мо, абы то чере(з) свѣдѣки ѿяснено было и скида(л)ся з ни(х) кожъди(и) з двохъ копѣ<.>

Яко жъ, ставъши ѿчеви(с)то, Гри(ц)ко Ци(м)балисти(и) в тіє слова ведлуг сумленѣа своего в тіє слова при(з)наль<.>, ижъ, мовить, «былъ сегодне в рату[шу]<.> Теди тотъ го(ст) сидѣль и ка(р)ти са(м) перекида(л) и перебыра(л)<.> а оного Стефана не видѣль, не такъ жебы в ка(р)ти игра(т) мѣль, и в рукахъ его дотикаючо(г) [o]lсе и ка(р)тъ не видѣль<.>»

Що нынѣшны(и) судъ, справи тоє(и) и свѣ(д)ка ви(с)луха(в)ши, наказує(м) декретомъ наши(м), жебы Стефанъ воле(н)ъ ѿ(т) того, яко неви(н)ны(и) чловекъ, бы(л)<.>

Що (с)мо казали до кни(г) записа(т), що є(ст) и записано.

[Знак підпису.]

[Лѣ 10.]

ахнд [1654] м̃(с)ца маа в̃ [12] дна.

На вѣряде ме(й)ско(м) в ратушу лофи(ц)комъ передо (м)ною, А(н)дриє(м) Випри(с)комъ, со(т)никомъ во(и)ска Запор.<...> лофицькимъ и при мнѣ, Яцку Котляру, атаману городовомъ лофи(ц)комъ<.>, и при на(с) будучи п̃на Ма(й)ну(й)ла А(р)навута, п̃на Кгабриеля Селе(ц)кого<.>, а (з) товари(ст)вѣ — Ивана Лавре(н)ъка, Костѣ, Петра, Ничипора, и передо (м)ною, Ма(т)феем Емъченъко(м), во(и)томъ, Феѿodoro(м) Козло(м), Фе(н)е(м) Проце(н)ко(м)ъ, бу(р)мистрами вряду лофи(ц)кого<.>, а з мѣща(н)ъ будучи Ва(с)ся Коломо(и)ця, Гапона Новака, Микити Лу(ч)ковича и и(н)шихъ<.>.

ставъши ѿчеви(с)то, па(н)ъ Ма(р)тинъ, ѿбывате(л) нашъ лофи(ц)ки(и)<.>, котори(й)<.> ска(р)гу свою на Фен(н)у Мося(н)дзовую Хѿмиху преклада(л) ѿ то<.>.

5 ижъ онаа, боя(з)нь бжую препо(м)нѣ / вѣши<.>, а по(д)ступо(м) по(д) це(р)квию бжиею и оны(м) Ма(р)тиномъ, идучи, ля(м)пу сребную, которую Ма(р)тинъ на хвалу це(р)кви бжи(и) а ку спасенію своему зделавши и в дому своемъ, поки всѣ обряди до не(и) спорядить, завѣсивъши<.>, и онаа запометала невѣста, в небы(т)ности Ма(р)тина в до(м) его воише(д)ши, вкрала<.> и то серебро занесши, побила<.>, а з нѣкоторы(х) речи(и) обо(р)вавши, крамаре(м) и ши(н)ка(р)камъ поза(с)тавляла<.> И за тими лю(д)ми на оную Мося(н)дзовую переве(в)шисе и серебро все, кроме китици, же в дому ей зна(й)-шлосе, вина(й)дено<.>

До чого са и сама тая зра(й)ца доброво(л)не, кгда ей питали(с)мо, при(з)-наласа<.>, ижъ «до Ма(р)тинова дому во(й)ше(д)ши, и кгда нѣкого не застала, тую ля(м)пу о(т)чепила<.>»

Што нинешньни(и) судъ, в справу тую ве(й)зрѣвши, ведлугъ ді [14] ро(з)-делу а а(р)тикулу сегого наказуемъ нинешньни(м) декретом наши(м), жебы онаа Мося(н)дзоя, яко зра(и)ца и южъ подо(и)зренаа, нѣчимъ и(н)ши(м)ъ, то(л)ко на го(р)ле катовъскими руками была бе(з) фолгги карана<.>

Которую в справу всю, дово(д)не списавъши, казали до книгъ си(х) ме(й)-скихъ записать, що е(с)ть и записано в ратушу лофи(ц)комъ.

[Знак підпису.]

[№ 11.]

*Справка о заби(т)е Яска Лазоре(н)ка,
цигана бо(р)зе(н)ского, о(т) Кирика и Бакума, цигано(в),
и и(н)ши(х) товари(ст)ва его.*

[Знак підпису.]

Року ахнд [1654] м(с)ца іюліа кд [24] дна.

Передо мною, Гри(ц)комъ Макаре(н)комъ, о(т) еи м(л). пнѣ ге(т)маново(и) ви(с)ла(н)нымъ и при мнѣ Алеза(н)ъдру Святъковичу, писарю, о(т) пна Василиа Томиленъка, наме(ст)ника чигирн(и)вского за(с)ла(н)ного<.>, и при на(с) будучи пна Іоа(н)ъна Бокгле(в)ского<.>, Тимоша Гараще(н)ского з Чигирина о(т) пна наме(ст)ника зосла(п)ного<.>, такъ же при бы(т)ности Івана Батіа и Ω(с)тапа Са(х)не(н)ка и пна по(л)ковника зо(с)ла(н)ного<.>, и пере(д) нами, Ивано(м) Пилипе(н)комъ, атамано(м) нака(з)ним Лофи(ц)ким(м), Ма(т)феа Е(м)че(н)ка, во(и)та, Фешдора Козла, Фена Проце(н)ка, бу(р)мистровъ вряду Лофи(ц)кого<.>.

5 зв. приточилася справа о(т) Стефанихи Гучихи // и о(т) невѣстки ее, Ящиhi Лазуре(н)ково(и), циганокъ, такъ же о(т) Яцька и Ветичиже(н)ко(в), Петра Либе(р)дн, Дацька Пе(т)ренъка, цигановъ, обывателе(й) бо(р)зенъски(х)<.>

Котораа Стефаниха з оними циганы, прияте(л)ми своими, ска(р)гу свою на Миха(и)ла, цигана, обывателя лофицького, и на синовъ его, Кирика и Бакума Миха(и)ле(н)ковъ, и на и(н)шихъ товариствъ его, которіе до забо(й)ства вотовали, прекладала<.> о то в справе<.>, што по зе(и)шло(м) лохви(ц)ко(м) я(р)марьку оніе цигане сторона на сторону межи собою забо(й)ство вщали<.> Теди в томъ Яско Лазуре(н)ко, цига(н)ъ, о(т) рукъ Кирикови(х) и Бакумовы(х) забить зо(с)та(л)<.>

Теди на се(и) ча(с) межи нами, в зебраню по(с)полите заселого суду, вглядѣвши в самую слухъность права досконалого<.> и ѡбое(й) такъ поведово(и), яко и по(з)вано(и) стороны, ви(с)лухавъши, наказали(с)мо декретомъ наши(м), жеби любо голова за голову пошла, любо сторонѣ поведово(и) ѡска(р)-жонаа сторона з име(н)а своего такъ за друкги, яко и за виклады все ѡ(т) мала до велика нагороди(т)<.> А то на прои(з)воле(н)ю и угляже(н)ю поведово(и) сторонѣ дали<.>

Што ѡнаа Стефаниха з невѣсткою своею и зо в(в)сѣми менова(н)ними цыганы, прияте(л)ми своими, на то з добро(и) волѣ свое(й) до згоди при(с)тупила, а Бакума, ѡ(т) сме(р)ти ви(з)воли(в)ши, го(р)ломъ даровали<.> То(л)ко ж в него и во (в)сѣхъ товариствѣ его викладовъ<.> такъ же за похова(н)ѣ тѣла, жебы и друкги его поплачени были, вспоминалися<.>

Што сторона ѡвиненаа, тотъ Баку(м)ъ, ѡ(в)ше(м) до того при(с)тупуючи за вѣсе про вѣсе на деве(т)деся(т) копѣ гроше(й) ли(ч)бы литовско(и) погодилися<.> И сторона поведовая, по(з)ванъного во (в)семѣ уво(л)ни(в)ши, вечъними часи межи собою погодилися<.> Якожь и са(м) Бокумъ, до того при(з)воливъшиса, повине(н)ъ тую сум(м)у сторонѣ вкри(в)жоно(и) бе(з) забави споста(т)чнти и уи(с)ти(т)са<.>, яко на то слухъная речъ есть<.>

Што смо тую всю справу, дово(д)не зебра(в)ши, до кни(г) казали записа-ти, що есть и записано в ратушу лофи(ц)ко(м)ъ.

[Знак підпису.

[№ 12.]

В року ахнд [1654] мѣа іюліа кѣ [25] дна.

Передо (м)ною, Ивано(м) Батиємъ, Ѡстапомъ Са(х)ненъкомъ, ѡ(т) пна по(л)ковъника нака(з)ного ми(р)горо(д)ского зо(с)ланыхъ<.> и передо мною, Иваномъ Пилипе(н)комъ, // атаманомъ нака(з)ны(м) ло(х)ви(ц)кимъ<.>, и при мнѣ, Матвѣю Е(м)ченъку, во(и)ту, Феѡдору Козлу, Феню Проце(н)ъку, бур-мистра(х) вряду Лофицъкого<.>, 6

ставши ѡчеви(с)то, Феѡдо(р) запади(н)ски(и)<.>, котори(й) ска(р)гу свою на Ивана и Гри(ц)ка Гуе(в)ще(н)ьковъ<.> такъ же и на А(н)дріа Кривъче(н)ка и На(д)точіа, по(д)ступъцовъ свои(х), преклада(л) ѡ то<.>,

ижъ што тотъ Феѡдо(р) з давъни(х) лѣтъ свои(х) за суму свою ѡ(т) Гри(ц)ка Гуевъского футо(р) на Запади(н)цехъ зо вѣсѣми приналежъностями[ми] стоячи(и) маючи<.> Теди на се(с) часъ тотъ футо(р) Ива(н) и Гри(ц)ко за намовою и побуже(н)ъемъ А(н)дреа Кри(в)ченъка, которы(и) ихъ грошъми по(д)помоглѣ, ѡ(т)тягали<.>

Нашо Кирикъ Гуевъще(н)ько, бра(т) и(х) мнѣ(й)ши(и)<.>, доброво(л)не, а не примуснѣ такъ на те(р)ме(н)ъ, яко по(с)ле того и прѣ(д) нами при(з)на(л), ижъ, мовитъ, «менованіи брати мои тотъ футо(р), не для себе, але для А(н)ъдрѣа Кривъченъка<.> ѡ(т)тягали<.>»

И мы, вря(д), вглядѣвши в такое по(д)ступъство справы тое(и), наказуе(м) декрето(м) наши(м)ъ, аби Феѡдо(р) такъ тую сто золоти(х), што ѡ(т) Гуевъще(н)ковъ за футо(р) взялъ, яко и еще пе(т)деся(т) злоти(х), що на(й)зви(й)-ше(й) Феѡдо(р) на свое доброе ѡбеца(л) да(ж)тъ<.> наза(д) ве(р)нулъ<.>

Што ку тому такъ тотъ Феѡдо(р)<.>, яко и Гуевъче(н)ко Кирикъ, на то зе(з)воли(в)ши, доброво(л)не призналъ<.>, ижъ, «неха(й),— мови(т),— мнѣ Феѡдо(р) тую злоти(х) пе(т)деся(т) да(ст)<.>, а я, яко бли(з)ши(и) и ме(н)-

ши(й) у ѡ(т)ца моего былъ си(н)ъ, до тое(й) ѡ(т)чизъни из вла(д)зи свое(и) п̃ну
Фѣѡдору, жонѣ, дѣткамъ и пото(м)комъ его вечными часы в де(р)жа(н)е и
(с)поко(и)ное уживан(н)е пускаю, а не маеть нѣхто до того футора то вся и(м),
яко тожь виш менованіе ста(р)шие брати мои и вшеляки(х) приятеле(и) и по-
кре(в)ны(х) мои(х) жа(д)но(й) справи мѣть и прешькоди на(й)ме(н)шое ве(ч)-
ными часи не повин(н)ни чини(т)<.>»

Що нинешъни(и) су(д) такого созна(н)а ви(с)луха(в)ши, казали до кни(г)
записа(т), що є(ст) и записано.

[Знак підпису.]

[№ 13.]

Року а̃хнд [1654] м̃ца августа в̃ [2] дна.

Передо (м)ною Я(ц)комъ Котляро(м), атамано(м) городови(м) лофи(ц)-
ки(м), а при мнѣ, Ма(т)фею Емъченъку, во(и)ту<.>, Фѣѡдору Козлу, Фѣню
6 зв. Проце(н)ку, бу(р)мис(т)рахъ вряду // Лофицъкого<.>,

ставъши ѡчеви(с)то, Ка(р)пъ Шапра(н)ъ з Юскове(ц) мещани(н)ъ ло(х)-
вицъки(и), которы(и) ска(р)гу свою на (Й)вана Стороженъка, чемериса з Юс-
кове(ц), преклада(л) ѡ (т)о<.>,

ижъ то(т) Стороже(н)ко си(х) часовъ ѡному Ка(р)пу и его синовъ злоде(й)-
ство<.>

Ѡ чомъ нинешъны(и) су(д) на ска(р)гу будучи ѡного Ка(р)па скло(н)ни,
питали(с)мо ѡного Стороже(н)ка, для яко(и) бы то причины такъ неу(ц)тивіе
слова Шапрану и сину его домовля(л)<.>

Теди тотъ Стороженъко та(к) же речъ свою проти(в) Шапрана выдава(л)
<.>, ижъ, мовиг ²⁰, «Кгди ото в зебра(н)ю громади юско(в)ско(и) будучи, теди
та(м) ве(д)лугъ по(с)вару ²¹ порахова(н)а побору по(с)ва(р) вчинили<.> Ша-
пра(н)ъ до Стороже(н)ка мови(л), же «якъ по(й)ду у во(й)ско, то тебе не заре-
каюса за шію води(т)<.>» На що ему тотъ С(т)ороженъко ѡ(т)повѣди(л)<.>:
«А коли бы те мене не глядѣвши, то туши(л) и угамова(л)<.>, що си(н)ъ твои(н)
у Исаа Раиза коноплѣ по(р)валѣ<.>»

И мы, вря(д), ѡбохъ сторо(н)ъ мове(н)а ви(с)лухавъши<.>, ро(с)казали,
аби тое сведо(ц)тво(м) ѡбяснено было<.>

Що та томъ же крузе, ставъши ѡчеви(с)то, С(т)ецько Небесче(н)ко з Ю(с)-
ковецъ, которы(и) ве(д)лугъ завеза(н)а ѡ(т) насъ, вряду сумлена в тіє слова
при(з)на(л)<.>, ижъ мовит, «в Петро(в) по(ст) з С(т)ефано(м), Исаеви(м) синомъ,
в поле, которы(и) мене для заводу води(л), ходиле(м)ъ и того ѡ(г)ледавъши<.>,
а потомъ чере(з) жито поше(д)ши и тамъ при конопля(х) ви(ст)рока, а ѡ(н)ъ
кона сталь у во(з) упряга(т), обачили<.> И мы стали ѡного ви(ст)рока ѡ(т)-
коль бы был(л), питать<.> И ѡ(н)ъ, до тре(х) разовъ стоящи, нѣчого нам не
ѡ(т)повѣда(л), а пото(м)ъ рекъ, же мъ з Ю(с)ковецъ, Шапрановъ Ка(р)повъ
си(н)ъ<.>, и, вкра(в)ши кона, додому поехалѣ<.> По которого ѡ(т)ѣзду на
томъ же ме(й)сцу Исаевъ снѣ и конопе(л) рваны(х) немало зна(й)ше(д)ши, мнѣ
ѡповѣлъ<.>, и мы, ти(х) конопе(л) для лица зара(з) взя(в)ши, ти(м) же ра-
зомъ до села за сино(м) Шапранови(м) прише(д)ши и вряду своему Тишъку
Путивъцу, атаману коза(ц)кому, ѡповѣдали<.>, и многи(м) людемъ я(в)но
тое было<.>»

До то(г)го[о], ставъши ѡчевисто, Ма(р)ти(н) Маце(н)ко на тую жъ справу
в тіє слова при(з)на(л)<.>: «Кгди ее тая справа правѣ на Шаправа [!] переѡве-

ласа<.>, и ω(н) мене сталъ проси(т), жебы (м) до Исаа пошо(л), жебы ω(н)ъ, не ту(р)буючиса и до мѣста справи тое(й) не (в)даючи, ту(т) згоду вчини(л)<.> И я, до дому Исаевова поше(д)ши и его дома не заста(в)ши, // Шапрану ω 7 томъ ω(з)на(й)милъ<.>»

Що мы, вышъ рече(н)ны(и), з слущъны(х) доводовъ справу тую вирозу-мѣвъши<.>, Ивана Стороже(н)ка, по(з)ваную сторону, во(л)ны(м) чины(м)<.> и тую справу для лепшо(и) памети до кни(г) казали(с)мо записа(т)<.>

[Знак підпису.]

[№ 14.]

Року ахне [1655] м(с)ца октовріа д [4] дна.

Передо мною, Ва(с)комъ Га(и)дукомъ, атамано(м) нака(з)ни(м) лофи(ц)ки(м)<.>, и при мнѣ будучи(х) товариствъ — Ивана Носе(н)ъка, атамана луча(н)ьского, Ивана Пилипе(н)ка, Ю(х)на Бреуса, Я(ц)ка Лукяне(н)ка<.> и передо (м)ною, Ма(т)феємъ Емченькомъ, во(и)то(м), Феодоромъ Козло(м), Фене(м) Проце(н)ько(м)ъ, бу(р)мистрами вряду Лофи(ц)кого<.>,

приточиласе справа ω(т) Ивана Нагу(р)ного Ива(х)ненька, обыватель луча(н)ьского<.>, которы(и) спо(л)не з Жаданихою, невѣстькою своею, на Стефана Ю(с)ченька, Сте(ц)ка Тригубенька ω забитью Феска, челя(д)ника Жаданова, ω(т) рукъ и(х) вла(с)ны(х) ска(р)гу свою прекладали ω то<.>,

ижъ прошли(х) дне(х) мца октовріа а [1] дна такъ ωнымъ забо(й)цамъ, яко и тому небожьчику Феску в Луцѣ на канунѣ напо(д)питку будучи<.>, теди ониѣ Стефанъ и Сте(ц)ко, не пометаючи на м(л)с(т)ивого б(г)а, але праве боя(з)нѣ бжую препомнѣвъши и срокго(ст) права по(с)политого зане(д)бавъши, ωного Феска бе(з) да(н)а жа(д)ное причины побили<.> Ω(т) котори(х), часу не ω(т)волокаючи, зара(з) с ти(м) са свѣто(м)ъ пожекгна(л)<.> Ω которомъ то забо(й)стве, кгда на(м), менованому вряду, дано было зна(т)<.>, казали(с)мо, аби тое чере(з) свѣдьки, вери го(д)ніе ωсобы, которіе того сведоми и при томъ были, ωбяснено было<.>

Што, ставши очевисто, Феско, мерочникъ, в тіе слова при(з)наль<.>, ижъ, мови(т), «кгда (м) пришо(л) на канунѣ, бывъши(и) в Луцѣ, до которо(й) хати и Фе(с)ко, небожьчикъ, и сѣлъ. А въ томъ мало що згодивъши<.> и то(т)ъ Стефанъ Ященько, с кие(м) прише(д)ши, и сере(д) хати сталъ<.>. Которого Фе(с)къщенько²², з киемъ ходячого, обачивъши, сталъ ему спречать и ки(й) тотъ з рукъ его взялъ и тое занехаяли<.> А потомъ тотъ же Я(т)ченько знову сталъ кия своего у ωного Фе(с)ка доправляться и за то, ва(л)ку вща(в)ши, билиса<.> Котори(х) я, менованы(й) Феско, ро(з)важовалъ и не могъ ро(з)вести<.>, а большъ тое(й) зва(л)ки ко(н)ца не видѣлъ<.>»

Ку тому жъ, ставши очевисто, Мази(м) Чубына, котори(й) в тіе слова призна(л), // и(ж) «правѣ и я при то(и) зва(д)це Стефана з Феско(м), кгда ωны 7 зв. в кануне были(м), вѣдлемъ, же тотъ Стефанъ з небожьчико(м) Феско(м) за березину дручину по(р)валиса<.>, а пото(м) Стефанъ, того небожьчика взявъши, на поро(г) звали(л) и коле(н)ми топѣта(л)<.> Котори(и) Сте(ц)ко, ωбачи(в)ши, з Феска зопхънулъ и за то вдари(л) шурина своего<.>, а бо(л)шъ ю(ж) ω сме(р)ти его не видѣлъ<.>»

До того тежъ, ставши очеви(с)то, Иванъ Пятиго(р)ченько з Луки в тіе слова при(з)наль<.>, ижъ «прави и я на те(н)ъ часъ, яко кану(н)никъ будучи,

видѣлемъ, же тотъ Стефанъ и Стецько з небожьчико(м) Феско(м) в хатѣ били-са<.>, то(л)ко не вѣдаю, где оніе по(д)пивали а на канунъ пришли<.>»

Що мы, вышь рече(н)ны(и) судъ, в справу тую ве(и)зрѣвши<.>, поне-важ самая истота на оно(м) небо(ж)чику, же о(т) рукъ замо(р)дованы(и) и о(к)ругне забити(и), до чого се и са(м) тотъ Са(т)че(н)ко доброво(л)не а не при-мусне при(з)на(л), ижъ оно(г)о небожьчика Феска би(л)<.>

Такъ же и тотъ Тригубенько доброво(л)не са са [!] при(з)наль: «Же мь,— мови(т),— и я за С(т)ефана, шурина своего, с(т)авъши, и того небожьчика пхнулъ<:>».

Ве(д)лугъ ро(з)делу ві [12] а а(р)тикулу второго<.>, наказуе(м) нынешъ-ны(м) декретомъ наши(м)<.>, абы тотъ Стефанъ, яко самы(и) при(н)ципа(л) справъ тое(й)<.>, голова за голову бы(л) на го(р)ле караны(и).

Що смо для лепшо(и) вери тую всю справу казали до кни(г) записа(т) о(т)е(м).

[Знак підпису.]

[№ 15.]

Року ахнд [1654] м̃(с)ца о(к)тобра з [7] дна о(т)е(м).

Передо (м)ною, Я(ц)комъ Котляро(м), атамано(м) городовы(м) лофи(ц)-ки(м)<.>, а при (м)нѣ будучи(х) товариствъ — Ивана Пилипе(н)ька, Ю(с)ка Петренъка, Ма(с)ка, Миха(й)ла Озе(р)ченка<.>, и передо (м)ною, Ма(т)феємъ Емъченкомъ, во(и)томъ, Фенемъ Проценкомъ, Феодоро(м) Козло(м), бу(р)-мистромъ вряду Лофи(ц)кого<.>, ве(д)лугъ справи Стефана Са(х)не(н)ька, Стецька Тригубенька з Луки<.>, на которы(х) по видано(м) декрету, же оны Феска небожьчика пре(з) забо(й)ство свое с того свѣта, яко свѣто(ц)тво [!] на ны(х) о(п)ѣваетъ, зо(з)навъши показало<.>

Теды мы, вря(д), по(с)тупуючи ве(д)лугъ о(п)иса(н)ны(х) а(р)тикуловъ<.>, казали, жеби то(т) Стефанъ з они(м) Стецькомъ за того небожьчика Феска хоть иж о(д)ного и и(н)стикгатора і приятеле(и) небожьчиковъски(х), кроме го(с)-подинѣ Жаданово(и) лучаньско(и), немашъ тоєю жъ сме(р)тію ть свѣтъ пожекгна-ли<.> Е(д)ножь на о(с)та(т)немъ кресу и (с)топню, кгда духо(в)ныхъ наши(х)

о(т)цовъ и бгмо(л)цовъ великая просба за о(н)ими о(б)виненими на(с)тупила<.>, теди мы за до(з)воленствомъ Жаданихи и пна Ивана Нагу(р)ного Ива(х)нень-ка, дѣвера еи, ти(х) зра(и)цо(в) о(т) сме(р)ти и го(р)ла уво(л)нили<.>, и по схова(н)ю до гробу Фескова небо(ж)чикова тѣла // поменены(х) Стефана и (С)тецька три днѣ в тве(р)домъ везе(н)ю для о(з)ваня приятеле(и) и крѣвни(х) небожьчико(в)ски(х) де(р)жали<.>

А выде(р)жавъши три днѣ, за порукою Га(в)рила Сатъченъка, брата Сте-фанова з Липового, а другого Стефана Тригуба, оныхъ выпустили<.> Которіе хо(т) о(т) сме(р)ти уво(л)нени зо(с)тали ти(л)ко жъ абы за душу небожьчи-ка Феска на о(б)ряди духовнїе сорокоу(ст) уе(д)нанъ бы(л)<.> и длукги не-божьчиковъскїе о(т) оны(х) о(т) мала до велика поплачены были.

Которое то по(с)танове(н)е для лепшо(и) вери и певъно(с)ти и о(з)ва(н)я небожьчико(в)ски(х) приятеле(й) казали до кни(г) записа(т), що е(ст) и за-писано.

[Знак підпису.]

Року ахнд [1654] м̃(с)ца ѡк(т)овріа а̃і [11] дна.

Передо (м)ною, Ма(т)фиемъ Емъченъко(м), во(и)томъ ло(х)вицки(м) <.>, а при мнѣ будучи Фена Проце(нъ)ка, бу(р)мистра <.>, ста(в)ши ѡчеви(с)то, Юхъниха, ѡбывате(л)ка лофи(ц)кая, которая на(м) ѡпокладала ѡ то <.>, ижъ што у ѡно(и) Юхънихи гуси(и) с хутора е̃і [15] згибло <.> Которы(х) ѡ згине(н)ю до Ка(р)пова Шапранова хутора, же и гу(с)ку та(м) е(д)ну знашли, пришо(л) <.> Теди понева(ж) Ка(р)пъ з своего хутора слѣду не да(л).

Мы, вря(д), декрето(м)ъ наши(м) наказали, абы Шапра(н) на се(й) де(н), в середу, ѡ(т) того са ѡ(т)прися(г)нулъ. Которая Ю(х)ниха ѡного Ка(р)па ѡ(т) самого ра(н)ку а(ж) до вечера ку праву жадала <.> и не мо(г)ла до(ж)да(т) <.>

Теди мы, вря(д), наказуемъ: поневажъ Ка(р)пъ за на(с)та(т)емъ свои(м) право стрети(л), абы жъ доконе(ч)не гуси Юхнисъ всѣ поплати(л) и виклади ве(р)нулъ <.>

И то для лешо(и) вери казали(с)мо записа(т), що е(ст) и записано.

[Знак підпису.]

Року ахнд [1654] м̃(с)ца ноєвріа і̃ [10] дна.

Передо (м)ною, Яцкомъ Котлярюмъ, атаманомъ городови(м) лофи(ц)кимъ, а при (м)нѣ будучи Васка Га(й)дука, и передо (м)ною, Ма(т)феемъ Емъченъко(м), во(и)томъ, Феѡдоромъ Козломъ, Фене(м) Проценъко(м), бу(р)мистрами вряду Лофи(ц)кого <.>, приточилася справа ѡ(т) Кость, ктитора <.>, котори(и) росправова(л)са з Коньдратомъ Черє(д)никомъ ѡ то <.>, ижъ менованому Кость кри(в)да в его ѡгорожъ и сели(д)бъ дѣється, для которо(и) виламле(н)а кульа в збо(ж)ю не поєдинокро(т) шкоду и(с) пашъ поноси(т) <.>.

Што на ѡного Черє(д)ника, же ѡ(н)ъ тому приве(д)цею и шко(д)цею зна(й)дугетъ, я(в)но показало, же па(н)ъ Кость з людми, вери го(д)ними, // — ним [!] 8 зв. Ю(с)комъ Бородае(м), Ивановъ Машини(м), Романо(м) Ми(с)комъ, що в Полоньского хате жиеть, Яцко(м) Мазиле(н)ько(м) и и(н)шими лю(д)ми того довѣль, же то(т) Ко(н)драть, тое ко(л)е виламавъши, а виводу с того, же и сле(д) до его двора пришо(л), не даль <.>

Которы(и) Ко(ст), хо(т) ему такъ великая шкода в его ѡгороже дѣється, е(д)нажъ на убо(з)тво ѡного Черє(д)ника взглянувъши, ти(м) дарова(л) и до права са(м) за свое доброе не вѣдава(л) <.> А ѡны(и) тежъ Ко(н)драть, хочачи самъ ѡ себе и дво(р) сво(й) ѡкрасить, на Коста(н)тіа по(х)ва(л)ки ста(л), право(м)ъ вкладаючисе, чинить <.>

И кгди ѡбъ сторонѣ такъ Ко(ст), яко и тотъ Коньдра(т), на ри(н)ку ѡба(ч)и(в)шиса <.>, неслушъніе речи то(т) Ко(н)драти(й) на Ко(с)тю ста(л), злоречачи, примо(в)ля(т), жебы врядовѣ мѣль посули, абы право за ни(м) потегло, дава(т): «Я, Ко(ст), перє(д) лю(д)ми именовал, же и жадного шеляга врядовѣ не да(л) <.>»

И кгди ѡбъ сторонѣ такъ Ко(ст), яко и тотъ Коньдра(т), на ри(н)ку ѡба(ч)и(в)шиса <.>, неслушъніе речи то(т) Ко(н)драти(й) на Ко(с)тю ста(л), злоречачи, примо(в)ля(т), жебы врядовѣ мѣль посули, абы право за ни(м) потегло, дава(т): «Я, Ко(ст), перє(д) лю(д)ми именовал, же и жадного шеляга врядовѣ не да(л) <.>»

И за то з обо(х) сторо(н)ъ з десети копь гроше(й) скидалися<.>
Яко жь ми, вря(д), взаче то(и) справе жадного еще шеляга ѿ(т) Коста(н)-
тіа не видали<.>, що смо до кни(г) записали.

[Знак підпису.]

[№ 18.]

Року ахнд [1654] декавріа д̃ [4] дна.

Передо м̃ною, Іяковомъ Котляромъ, атаманомъ городов(м) во(и)ска За-
поро(з)кого лофицкимъ, и передо м̃ною, Матѣеємъ Емъченъкомъ, во(и)томъ
лофицьки(м <.>), а при мнѣ будучихъ Феѿдора Козла, Феня Проценъка, бур-
мистровъ вряду ме(й)ского Лофицького,

приточилася справа ѿ(т) Курила Коноваленъка, мешанина лофи(ц)кого,
которы(й) в кривдѣ и ѿ шкоде своє(и) на Грицка Ви(ст)рока, же ему злодѣ(й)-
скимъ обычаємъ коноплѣ и [8] <.> повѣсомъ з комори ска(р)гу²³ викра(л),
ска(р)гу свою преклада(л) <.>

Теди мы ѿного злочи(н)цу, пре(д) себе при(з)вавъши, если бы якого по-
мочьника зна(л), любо за якою намовою то(й) крадеж справоваль, питали <.>

Що ѿны(й) зра(й)ца при(з)наваль и не поєдинокро(т)не мови(л), же «то за
намовою Гапъки Грицихи тотъ крадеж справоваль <.>, якожь ѿна сама, в
мене правѣ тое ж прядиво купуючи, три повѣсми в о(д)но брала <.> и еще
мовила, жебы (м) є(й) сокиру добы(л)».

До того жь то(т) же злочи(н)ца мови(л), же тая Грициха и хлѣ(в) то(т) же,
в которомъ прядиво было, вказала.

9 Що (с)мо казали // казали до книгъ записати, що єсть и записано в рату-
шу.

[Знак підпису.]

[№ 19.]

Року ахнд [1654] м̃(с)ца декабра s̃ [6] дна </>.

Передо м̃ною, Я(ц)ко(м) Котляро(м), атамано(м) ло(х)ви(ц)кимъ, а при
мнѣ будучи Трохима Лукьяновича ѿ(т) пна пу(л). <.> ми(р)горо(д)ского зо(с)ла-
ного, такъ же Ва(с)ка Га(й)дука, Івана Пилипе(н)ка и и(н)ши(х), и передо
(м)ною, Матѣе(м) Емъче(н)ко(м), во(и)томъ, Фе(д)оро(м) Козло(м), бу(р)мист-
ро(м) <.>.

ставъши ѿчеви(с)го, Іванъ Куприянови(ч), ѿбывате(л) лофицьки(и), ко-
торы(и) ска(р)гу свою и жалобу на Івана Власовича Могилевъца преклада(л)
ѿ то,

ижь тотъ Власови(ч) пре(з) котори(и) ча(с) в Тере(ш)ка в Лофици стоя-
чи <.> и южь до Ми(р)города вчора(й)шого дне два²⁴ з Лофи(ц)ци [!] вибираю-
чися <.> и за(в)зявъшися межи собою с товарис(т)вомъ свои(м) до ко(р)чми
до Пере(х)ристъки заехавъши и меду ка(р)ци(й) ки(л)ка ви(п)и(в)ши, поехали,
и тотъ Власови(ч) з Я(ц)ка Ялосъки, Іванова зятя, шли(к) соболѣ(й) ка(р)ма-
зиновы(и), з голови схопи(в)ши, к себе взя(л) и не ѿ(т)да(л).

Ѳ которо(м) ѿ(т)ня(т)ю шлика, кгда ѿному Куприяновичу дано зна(т),
и ѿ(н) Процику Све(р)длику, на тотъ ча(с) атаману нака(з)., яко вряду, ѿ(с)-
ве(д)чивъши, за Власовичо(м) наздого(н) о тотъ шликъ Ю(с)ка Петренъка по-
сла(л) <.> Котори(и) Власови(ч), кгда се южь наза(д) ве(р)нулъ <.> и во ѿпове-
да(н)ю поводово(й) сторони свою речъ противъ того прави(л), ижь Куприяно-

вичь, за ме(д) шапы зна(в)ши, и (к) собе взялъ<.>, а потомъ кгда ее южь Куприянови(ч) наза(д) додому ве(р)нулъ, и тотъ Власови(ч) з Яло(з)ка шапъку зня(л)<.>

Теди мы, вря(д), обохъ сторо(н)ъ справи тое(и) ви(с)луха(в)ши, абы то чере(з) све(д)ка ѡбя(с)нено было.

Теди, ста(в)ши ѡчеви(с)то, Васи(л) Стасевичъ, Власовичовъ челя(д)никъ, в тїе слова при(з)наль, ижъ «правъ, поеха(в)ши на(м) з Лофици до Ми(р)города и взя(в)ши з воза горе(л)ку, пили. А в ти(м) Ива(н)ъ Куприянови(ч) з мого пна шапъку зна(л) и додому пошо(л), а мо(й) панъ до Ми(р)города едучи, з Рае(з)ки шапъку зна(л) и в то(м)ъ замешанина межи ѡними стала<.>»

Що мы, вря(д), вислуха(в)ши справи тое(и), наказали, абы спо(л)не згуду межи собою вчинили и чини(х) викладо(в) бо(л)ше(й) пре(й)шло, жебы то(т) до(д)а(л).

Що (с)мо казали записа(т), що е(ст) и записано.

[Знак підпису.] //

[№ 20.]

Року ахне [1655] януаріа ф̄ [9] дна.

9 зв.

Передо (м)ною, Я(ц)комъ Котляро(м), атамано(м) городови(м) лофи(ц)-кимъ, а при мнѣ будучи Па(р)хома Копъчи(н)ьского, и передо мною, Ма(т)-фее(м) Емъче(н)комъ, во(и)томъ лофи(ц)ки(м)ъ<.>, Феѡдоромъ Козло(м)ъ, Фо(мо)ю Сениковичо(м), Фе(н)е(м) Проце(н)ко(м), бу(р)мистрами вряду Лофи(ц)-кого<.>.

ставъши ѡчевисто, Юхъниха, ѡбывате(л)ка лофицъкая<:>, которая з А(н)друшъкомъ, сино(м) свои(м), ска(р)гу свою на Я(ц)ка, Василева Стасе(н)-кова хлопъца, ѡ вкраде(н)ю ку(р)ти прекладала ѡ то<.>.

и(ж) прошло(и) суботи А(н)ъдрушъкова жона до ми(л)нѣ в принале(ж)-ности свое(и) ходила<.>, в которо(и) А(н)ъдрусихи еи власную фале(н)дишовую, по(д)шитую з сребними кгузами, которы(х) с̄і [16] было, ку(р)ту в ла(з)нѣ тотъ хлопецъ, вкравъши, додому к Василю, яко пну своему, прине(с)ши, ѡказа(л)<.>

Которого хлопъца по некотори(х) слушъны(х) знакахъ постере(г)ши, же ѡ(н) на то(т) ча(с) в ла(з)нѣ былъ, а виводу з себе не даль<.>, казали(с)мо к собѣ его припозва(т) и питали(с)мо, если бы ѡ(н) тую ку(р)ту вкравъ<.>

Ѡ(н) тежь, злочи(н)ца, хо(т) его уси(л)не питали и карали, не при(з)нава(л)са<.>

А потомъ Юхъниха, доходячи такъ велико(и) шкоди, сина своего и чере(з) знаки слушъніе довѣдавши, ижъ тотъ Я(ц)ко, хлопецъ, тую ку(р)ту вкра(в)-ши, додому к Василю приню(с)л<.>

Теди (с)мо злаго(д)не стали того с хлопъца ѡ то пита(т)л<.> Котори(и) доброво(л)не бе(з) жа(д)ное ка(р)ности при(з)наль, ижъ, «мови(т), тую ку(р)ту, в лазнѣ вкравъши и додому к Васелевъ прине(с)ши, и жонѣ его ѡ(т)да(л)л/>, а ѡна на хату еи скинула»<.>

Чо(г)л[о] и повъторе ѡного хлопъца, если бы то за ро(с)казомъ Василеви(м) чи з уми(с)лу своего тую ку(р)ту вкраль, питали<.>

Теди ѡ(н) при(з)наль, ижъ, мови(т), «то за ро(з)казо(м)ъ Василеви(м) справи(л), котори(й) мене (по)слалъ, жебымъ що в лазнѣ вкра(л), штомъ и вчини(л)».

Потомъ кгда бы(л) са(м) Васи(л) пре(д) насъ пре(д)по(з)ванъ, которо(г) [о] если бы ѿ то(й) ку(р)те зна(л), питали. Ш(т)о ѿ(н) жа(д)ны(м) способомъ к тому се не при(з)нава(л) <.>, а пото(м), зе(з)воли(в)шиса з жоною своею, мовилъ та(к): «Да(й)те мнѣ моего хлопъца, а я до свое(й) го(с)поди пу(й)ду тое(и) ку(р)ти шукати <.>» А поше(д)ши з многими лю(д)ми до своего двору и тую ку(р)ту на хатѣ схованую и звезаную у Василя зна(й)шли <.> И кгда южь наза(д) з тоєю ку(р)тою пришли <.>, те(д)и Васи(л), якобы е(и) не зна(л) и не веда(л), не при(з)на(л)ся. //

10 Кгда те(ж) жони его питали, те(д)и она, же Васи(л) с хлопъце(м) ѿ то(й) ку(р)тѣ знае(т), именова(л)а. Як южь и хлопечь ѿчеви(с)то ему до ѿка мови(л), же ему тую ку(р)ту да(л) сховати.

Што мы, врьдъ, в справу везрѣвши, наказуе(м) декрето(м)ъ наши(м), жебы Васи(л) ѿ(т) сторици поводовое, яко зра(и)ца, з хлопъце(м) свои(м) ве(д)лугъ ра(з)делу ді [14] а а(р)тикулу сегомо бы(л) на го(р)ле караны(и).

Що (с)мо казали до кни(г) ме(й)ски(х)ъ записа(т) <.>, що е(с)ть и записано.

[Знак підпису.]

[№ 21.]

Року ахне [1655] м(с)ца февруаріа зі [17] дна.

Передо (м)ною, Васко(м) Га(й)дукомъ, атамано(м) нака(з)ны(м) ло(х). </> и передо (м)ною, Хокою Сеньюковичо(м)ъ, во(й)то(м) нака(з)ны(м) </>, и при на(с) будучи Фена Проце(н)ка, бу(р)мистра, и при бы(т)ности Ма(с)ка, це(х)-мистра кова(л)ского <.> и и(н)ши(х) <.>.

приточилася справа ѿ(т) Ѱмеля, ткача, которо(г) [о] Юхъниха за ча(р)ку сребную, же у е(е) на заутрѣ ро(ж)де(с)тва Хва вкрадено, а у оно(г)о Ѱмеляна ѿбъвилася, позивала <.> Што мы, врьд(и), оно(г)о Ѱмеляна, если бы тую ча(р)ку в шлику знашо(л), яко пе(р)ве(й) ѿбъ(с)на(л), и жеби ѿ томъ Ѱпана(с) Полѣшьско, тка(ч), мѣль знати, питали <.>

Те(д)и то(т) Ѱмелян(н)ъ ѿчеви(с)то пре(д) нами доброво(л)не, а не примусне в тіе слова при(з)наль <.>, ижь «правѣ, кгда смо по(д) часъ (т)отъ в Све(р)дликово(м) двору на канунѣ кова(л)скомъ были <.>, а тотъ Ѱпана(с) з моею жоною би(л)са <.> То(г)ди ве(д)лугъ и(х) незгоди во(н) випѣхали <.>, што и тамъ же е(д)наково межи собою билиса <.>, и шапъку тотъ Ѱпана(с) згуби(л). Которо(и) шапъки и а, шукаючи, ча(р)ку ту самую, а не в шапъце знашовъши, и шапъки при(с)та(л) шука(т) <.> До которо(и) шкоди — зна(и)деньа то(е)и ча(р)ки пре(з) мене, Ѱмеляна самого, Ѱпана(с) в на(й)ме(н)шо(и) речи не в чомъ не привине(н)ъ <.> Которо(г) [о], ѿ(т) того пре(д)савзятото дѣла, менованого Ѱпанаса и то(е)й ту(р)баціе, що на мене припала, яко невинъного чловека, чловека ²⁵ уволяю, же ѿ(н)ъ жа(д)ного встиду, где ко(л)векъ за то заживати не повине(н)ъ <.>»

Ѱ чомъ врьд(и) нинешъны(й), такового доброво(л)ного при(з)на(т)а ѿ(т) поменено(г)о Ѱмеляна ви(с)луха(в)ши <.> а видячи, ижь то(т) зра(й)ца ку тому учи(н)ку оно(г)о чловека к себе не притягаючи, во вѣсе(м)ъ уво(л)няе(т) <.> Що и мы тимъ пи(с)мо(м)ъ наши(м) то варуемъ, абы не ѿ(т) кого жа(д)но(и) доле(г)ливости всюди не зажива(л) <.>

Що для лепшо(й) вери казали до кни(г) записа(т), що е(с)ть и записано.

[Знак підпису.] //

Року ахнѣ [1655] мѣца февруаріа кв [22] дна.

10 зв.

Передо (м)ною, Я(ц)комь Котляро(м), атамано(м) городовы(м) ло(х).</>, а при мнѣ будучи Васка Га(и)дука<.> и предо (м)ною, Ма(т)фее(м) Емъченъкомь, во(и)то(м)ъ<.>, Феѡodoro(м) Козло(м), Фомоу Сениюковичомъ, Фене(м) Проце(н)комь, бу(р)мистрами вряду Лофи(ц)кого,

ставъши ѡчеви(с)то На(с)тъа Матвѣиха з Луки, которая ска(р)гу свою на Я(ц)ка Ѡжога з Луки, дя(д)ка своего, прекладала ѡ то,

и жь по зе(с)тю Семенихи Ѡжожиhi, небожьчиць с того свѣта<.>, а кгда еще за живота своего будучи<.>, то(г)ди оно(и) Настъи Ма(т)веевсѣ, яко внуць свое(и) в ней служачо(и), кобылу в по(с)сесію и во вечное де(р)жа(н)е легковала<.> Теди то(т) Я(ц)ко Ѡжогъ, си(н)ъ еи, тую кобылу по зестю ма(т)ки свое(и) в себе де(р)жачи<.> а то(й) Матвеевсѣ еи належнѡсти, яко сестричнѣ, не даючи, до си(х) часовъ заве(в)ши нѣчимъ обываетъ<.>

Которая Ма(т)веевсѣ свое(и) належнѡсти, в кри(в)дѣ застаючи, пере(д) атамано(м) луча(н)ски(м) на Я(ц)ку, дя(д)ку своемъ, до(й)сковаласе<.> и ведлугъ наказа(н)а ѡ(т) Луча(н)ского вряду декрету, жебы Ѡжо(г) то(й) Ма(т)веевсѣ лошицу далъ, а при собѣ тую старую шкапу де(р)жалъ<.>

И ѡ(н)ъ, яко ти(м) в Луцѣ декрето(м) виданы(м) не ко(н)те(н)туючисе, взго(р)дѣль, такъ и тепе(р) хотячи се(с)тричнѣну свою ѡ(т) его ѡ(т)быти</>.

Теди мы, вы(ш) рече(н)ны(и) вряду, вглядѣвъши в справутую, якои Феѡдориха, Я(ц)кова Ѡжогова се(с)тра, же ѡ(т) ма(т)ки еи то(и) Настъ была кобыла лѣккована, и на брата своего при(з)нала<.>, пе(р)вого декрету не касуючи, абы такъ тая На(с)тя, яко и Ѡжо(г), при пе(р)вомъ виданомъ Луча(н)ски(м) декрету зо(с)та(л)ли [!]<.> Що и (в)года на то(м) же крузе стала<.>

Що мы для лепшого по(т)ве(р)же(н)я казали до кни(г) записа(т), що е(ст) и записано.

[Знак підпису.]

[№ 23.]

ахнѣ [1655] мѣца ма(р)ца ві [12] дна.

Передо мною, Я(ц)комь Котляро(м), атамано(м) лофи(ц)кимъ<.>, а при мнѣ будучи(х) товарис(т)ва — Васка Га(и)дука, Ивана Ку(д)рѣ, Ивана Лавре(н)ка<.> и передо мною, Ма(т)феевсѣ Емъче(н)комь, во(и)томъ, Фомоу Сениюковичомъ, Феѡдоромъ Козло(м)ъ, Фенемъ Проце(н)комь, бу(р)мистрами вряду Лофи(ц)кого<.>, и при томъ бы(л) Микита Лу(ч)кови(ч), ктито(р), и и(н)шіе<.>.

приточилася справа ѡ(т) Юхънихи, обивате(л)ки // лофи(ц)ко(й)<.>, котораа 11 ска(р)гу свою на Ѡмеляна, ткача, прекладала ѡ то, и жь межи сти ро(ж)дства Хва у оно(и) Юхъничи ча(р)ка сребнаа с хати з ко(м)нати вкрадена, которо(и) а ?! того (ж) часу на(м), вряду, ѡ шкоде свое(й) ѡбяснила<.> Што и до се(г) [о] часу ѡ згине(н)ю тое(и) ча(р)ки бе(з) взя(т)а певъное ведомости велосе<.>

Теди то(т) Ѡмелянъ, де(р)жачи в себе тую ча(р)ку, а потомъ Ничипору Сче(р)баню, го(н)чарю, за двана(д)цеть шаго(в) за напо(и) за(с)тави(л)<.> А у оно(г)о Ничипора Семень Дуброве(н)ько лофи(ц)ки(й), за до(з)воленіе(м) Ѡмелянови(м) выкупи(в)ши<.> а хотячи еи собѣ во вечнѡ(ст) достати, для певъное ведомо(с)ти, якъ много важи(т), до Стефана, золотара, носи(л)<.> Теди тотъ зло(т)никъ добре ѡ то(м)ъ, же Юхънишина есть ча(р)ка, знаючи, яко ѡ(н) еи

роби(л), зара(з) Юхънисе ω то(м)ъ да(л) знати. И она, на то шкоду маючи, того жъ часу до Дуброве(н)ка, познаючи ча(р)ки свое(и), пошла<.> И Дуброве(н)ку, [!] такую ре(ч) почувъши, не зборона(л)ся ти(м) же разо(м) Юхънисе ча(р)ки тое(й) оказати, и по(з)нала, ижъ ее е(ст) ча(р)ка<.> И пришли ω(т) обохъ сторо(н)ъ — ω(т) Ничипора и Дуброве(н)ка, же ω(т) Ωмеляна тую ча(р)ку мѣють<.>

То(г)ди в прѣпо(з)ванью ωного Ωмеляна<.>, которо(г)[o] смо пе(р)соналите(р), ω(т) кого бы тую ча(р)ку мѣль, питали<.> И ω(н), ижъ межи сти ро(ж)дства Хѡва, кгда кану(н) у Све(р)дликово(м)ъ дому был, и тую чаръку, на улици идучи, в ша(п)цѣ зна(й)шо(л), именоваль<.>

А други(м) разо(м) то(т) же Ωмеля(н)ъ признае(т), же (м) бе(з) шапки знашо(л)<.> а нѣкому, такъ врьдовѣ, яко и по(с)поли(т)с[т]ву, неякого ω то(м) не ωповѣдалъ, а купил у ωния Юхънихи з Янычи миж лю(д)ми.

Яко и сама ω(т) себе, ω(т) Доброве(н)ка кгда ходила, которого, где бы тую ча(р)ку [в]зя(л), питала.

Што Ωмеля(н)ъ, же «то не твоя правѣ ча(р)ка, але я еи з Лавре(н)ком по(д) Васи(л)ково(м)ъ зна(и)шо(в)ши, и ему не и(з)на(и)мова(л)<.>»

А в то(м) ему Дуброве(н)ко ча(р)ку тую оказа(л), котори(и) на то(м) же ме(й)сцу ωного Дуброве(н)ка ω тую пя(т) зло(т), што ω(т) него за ча(р)ку взя(л), ста(л) проси(т)<.> и ча(р)ку тую каза(л) Юхънисе ве(р)нути<.> И такъ што е(д)но мови(л), то все ро(з)ними способы ω(т)поведа(л)<.>

Теди мы, вышь рече(н)ны(и) врьд), вглядаючи на то, ижъ того жъ часу межи сти рожества Хѡва, кгда велики(и) бояри(н)ъ воевода Васи(л) Борисови(ч) Шеремете(в) з многими ра(т)ними лю(д)ми чере(з) нашъ горо(д) ишоль<.> и в его дворянина з го(с)поди, которы(и) в Лаврѣна Мига(л)чиного стоя(л), много речи(и) такъ рухومي(х), яко и лежачи(х), покрадено<.> Што потомъ на того жъ се Ωмеляна чере(з) знаки слушьнїе показало. И са(м) се призна(л), же за копѣ(й)ки, московскїе гроши, в Кирика, цигана, купи(л) кона.

II зв. Яко (ж) на то и Ма(н)ко, // це(х)мист(р) кова(л)ски(и), з бра(т)ею и кану(н)никами своими прѣ(д) нами при(з)на(л), же тотъ Ωмеля(н) прѣ(з) увесь кану(н)ъ ме(д) за мо(с)ковъчики копѣ(й)ки пи(л)<.>

И мы, врьд, вглядѣвши в справу тую ве(д)лу[г] ро(з)делу дї [14]<.> а а(р)тику[лов] ро(з)ны(х), сегого и се(м)на(д)цетого, наказуе(м) декрето(м)ъ наши(м), жебы тотъ Ωмеля(н)ъ, яко южъ подозрѣны(и) человекъ и ныне право(м)ъ перекопаны(и), бы(л) ми(с)тру на кве(с)тїю виданы(и)<.>

И тую справу казали до кни(г) записа(т), що е(ст) и записано.

[Знак підпису.]

[№ 24.]

Року ахнѣ [1655] мѣа ма(р)ца аї [11] дна.

Передо (м)ною, Я(ц)комъ Котляро(м), атамано(м) лофи(ц)ки(м)ъ, и прѣдо (м)ною, Ма(т)фее(м) Емъче(н)ко(м)ъ, во(й)томъ, а при на(с) будучи Фоми Сенюковича, Фѣна Проце(н)ъка, бу(р)мистро(в) врьду Ло(х)ви(ц)кого<.> ,

приточилася справа ω(т) Василя Кикъте(н)ка, котори(и), к нашому Ло(х)ви(ц)кому городу приеха(в)ши, изъ нѣякого потрафѣна Гри(ц)ка Сидоре(н)ка Вѣприка, яко винова(т)цу своего, же ему гроше(и) копѣ ше(ст) позичони(и) способо(м) виненъ и еще з свестю его росправи слушно(и), в станѣ ма(л)же(н)-

ско(м) бы(в)ши, зна(й)шо(л)<.> овежь з ни(м), Гри(ц)комъ, тотъ Васи(л), на одну го(с)поду для умѣтикова(н)а справки тое(и) заше(л)ши, и бе(з) жа(д)ного вѣдома и дозволена врядового своего до(л)гу впомина(л)ся. А на то жадного писма и сведо(ц)тва врядово(г)о[о] не маючи, великое затру(д)ненье тому Гри(ц)ку, яко з сведо(ц)тво(м) до Козе(л)ца едучому, сталь виряжать<.>

И кгда к на(м) онеѣ обѣ сторонѣ для о(с)ве(д)чена справи с(т)али<.>, теди смо оны(х), для которое бы то причины бе(з) права и врядова ведома, яко не оесли(й) человекъ, забо(р) оному Гри(ц)ку сталь чины(т)<.>

Што тотъ Васи(л) пре(д) нами, же ему Гри(ц)ко копь ше(ст) гроше(и) вине(н)ѣ, именоваль<.> А у в остатъку, кгда до чого самого скупу и справи пришло<.>, теди тотъ Васи(л) слова жо(д)ного по оно(м)ъ Васи(л)ю²⁶ не покривъши, але ведлугъ саміе истоти сталь южь на оного сознава(т)<.>, ижь «поневажь,— мовить,— то а в тую справу увза(л)ся<.>, але а вми(с)лие оного Гри(ц)ка погороди(т) всюди, яко винова(т)ци своего и еще свести мое(й), нѣ о чо(м)ъ не уи(с)тивъшогосе, шукаючи, вина(й)дную<.> Кгда (ж) о(н)ѣ в Ставище(х) све(ст) мою в станѣ ма(л)же(н)ско(м)ъ за собою пре(з) по(л)тора року трима(в)ши а потомъ еи покинувъши, и(н)шую собѣ жону в ста(н) ма(л)же(н)ьски(и) пона(в)ши, све(ст) мою тепе(р) нѣчимъ о(т)бывае(т)<.>»

Ш(т)о мы, виш рече(н)ны(и) вря(д), таково(и) справки и(х) и по(д)нато(и) незгоду ви(с)луха(в)ши дово(д)не // дово(д)не ви(с)луха(в)ши<.> и видячи, 12 и(ж) тотъ Васи(л) естѣ в то(м) вине(н)ѣ, же того Гри(ц)ка, бе(з) ведома врядового забо(р) чиначи, ту(р)боваль, а тотъ Гри(ц)ко в томъ естѣ выне(н)ѣ, же з свестю его расправи слущъно(и) не вѣчини(в)ши, еще и длукгу заве(л)с<.>, розказали(с)мо оныхъ до везе(н)а да(т), а пото(м)ъ ку згоде припустили<.> и вмѣтикова(н)е слущъное з собою взяли<.>

Што смо казали до книгъ записа(т), що е(ст) и записано.

[Знак підпису.]

[№ 25.]

ахне [1655] м(с)ца ма(р)ца ві [12] дна.

Передо (м)ною, Яско(м) Га(й)дуко(м), агамано(м) нака(з). лохви(ц)ки(м)<.>, и передо (м)ною, Ма(т)фее(м) Емьченъкомъ, во(й)то(м), а при на(с) будучи Феѡдора Козла, Феѡа Проце(н)ка, Фоми Сенюковича, бур(м)истровъ вряду Лохви(ц)кого<.>,

ставъши очевисто, Ма(р)а Я(с)кувъна, дѣвѣка Скоропадова, з Брисевъ<.>, котораа ска(р)гу свою на Ивана, мерочъника, Куцева ме(л)ника млиновъского, прекладала о то<.>,

и(ж) кгда тая менованаа дѣвѣка<.> за покраденье меро(ч)никовыхъ гроше(й) в ратушу у везе(н)ю сидѣла<.> теди, яко онаа дѣвѣка при(з)нае(т) и жа(л) сво(й) на то прекладае(т)<.> тотъ Ива(н) са(м), стороже(м) будучи<.>, и тую дѣвѣку о(т)кова(в)ши, рекъ к не(й), ижь «не бо(й)ся, па(н)но<.>, гроши тие, што у мене украдени, естѣ то мои и ти моя будешь<.>, то(л)ко волѣ и хоти мое(и) при(з)вол<.>» И пре(з) двѣ noci што хотѣлъ, то чини(л) и ее собѣ пона(т) подлеца(л)се<.>

Теди мы, вря(д), ви(с)луха(в)ши тое(и) ска(р)ги, казали(с)мо, абы тое чере(з) сведо(ц)тво о(б)я(с)нено было</>

Што во-пе(р)выхъ, Лаврѣнъ Му(л)ченъко, которы(и) пре(з) тие днѣ в ратуші у везе(н)ю седѣлъ, очеви(с)то в тие слова при(з)наль<.>, ижь «кгда (м) у везенью в ча(с) ночъны(и) седѣлъ<.>, теди оного мерочъника с тоєю дѣвкою

ω(т)кованою спо(л)не спячую виде(л)<.> Е(д)но жь ш(т)о бы та(м) робо(л), того не сведо(м)<.> ω которо(м) ти(м) же разо(м) Федору ратушьному ω(з)-на(й)ми(л)<.>»

До чо(г)ло са(м) Федо(р) ратушьны(й), очеви(с)то ставъши, в тіе слова призналъ, ижъ «си(х) дво(х) ночи(й), в котори(х), яко вде(н)ъ, было ω(т) мѣсяца светло<.>, и тотъ меро(ч)никъ сре(д) хати спа(т) вкля(в)ши(с), при которо(м) и тая дѣвѣка ро(с)кованаа ле(г)ла<.> И тамъ, лежачи вкупе, ро(з)мову до(л)-го собъ мѣвши до само(г)ло свѣта спали<.>»

12 зв. На тую (ж) справу Ка(р)пъ з Голю(н)ки втожъ при(з)наль, ижъ того Ива-на двѣ ночи вкупе в е(д)но(й) // спо(л)ности з тоєю дѣвкою виде(л)<.>

Што жь и Миха(й)лиха Де(в)янъчиха в тіе слова при(з)нала<.>, ижъ «пра-ве, кгда я зна(д)во(р)а в хату йшла, тогды Ивана вкупъ з дѣвкою лежачого виде(в)ши<.>, и то(р)кнула, жебы южъ яко пере(д) свѣто(м)ъ будучи, яко люде до ра(т)уша прито(р)кають, того не чинили, же спо(л)но лежа(т)<.>»

И и(н)ши(х) невѣсть тожъ много признало<.>

Ω чомъ мы, вря(д), то(и) девѣць сумле(н)е(м)ъ завезали і если бы пре(д) тимъ, яко у карца мешъкаючи, тотъ учинокъ мѣли, питали<.>

Теди она при(з)нала ижъ нѣкгда через се(и) ра(з), што се тепе(р) показа-ло, не бывало<.>

«Што а, Ияко(в) Котля(р), атама(н) городови(й) лофи(ц)ки(й), з пано(м)ъ Феѡдоровичо(м)ъ, з Ко(с)те(м), ктиоро(м), и с тимъ вишъ описа(н)ъни(м) врядо(м) в справу тую вглядѣвши<.>, поневажъ тотъ ме(л)никъ нево(л)ницу свою, дѣвку, смѣлъ и важи(л)се, ω(т)ковавши, з нею спа(т), наказуемъ дѣкрѣ-томъ нашимъ, жебы тотъ Иванъ оную дѣвѣку доконе(ч)не за жону собъ взялъ<.> И е(с)ли бы того не хотель вчини(т), то онаа дѣвѣка, яко у неволѣ ми(с)лъ его по(л)нячая, на его присягнувши<.>, оны(и) Ива(н)ъ нѣчи(м)ъ и(н)ши(м), только го(р)ломъ каранъ будетъ<.>»

Яко на то же (з)воли(в)шися, за жону тую дѣвѣку би(т) собъ именоваль<.>

И мы, вря(д), наказа(л) оного Ивана нѣмъ шлюбъ стане(т) запоруку да(т)<.>

И тое казали до кни(г) записа(т).

[Знак підпису.]

[№ 26.]

Року ахнѣ [1655] м̃(с)ца ма(р)ца ві [12] дна.

Передо м̃ною, Ва(с)ко(м) Га(й)дуко(м), атаmano(м) нака(з). лофицки(м), и пре(д) (м)ною, Ма(т)фее(м) Емъче(н)комъ<.> а при на(с) будучи Теѡдора Коз-ла, Фоми Сенюковича, Фена Проце(н)ка, бу(р)мистровъ вряду Лофи(ц)кого,

приточилася справа ω(т) Ωмеляна, ткача<.>, котори(и) боя(з)нъ бжою препомѣвши и сроко(ст) права посполитого зане(д)бавъши<.>, по(д) ча(с) бы(т)ности великого боярина, кгда з многими конъними и пъши ра(ж)тъними²⁷ людъми до во(и)ска ишо(л), в его дворянина, многіе речи забра(в)ши, по-кра(л)<.>

Которы(и) по виконано(м) декрету з жоною своєю у везе(н)ю сидячи<.>, и жона оного Ωмеляна, злочи(н)ци, не ω сихъ покрадены(х) дворянинови(х) реча(х), а не за нѣякогось кона Лаврѣна Мѣлъченъка, козака лохви(ц)кого, жебы кона еи мужа мѣлъ стратитъ, помовила<.>

И мы, вря(д), ти(м) же разо(м)ъ оного Лаврѣна до везе(н)а ωстерегаючи, если бы до си(х) речи(й) не (с)вѣдо[м] з они(м) же Лаврѣно ъ былъ, всадитъ

росказали<.> А потомъ з обохъ рукъ такъ коза(ц)кого, яко и ме(й)ского вряду, люди(й) добры(х) и вери го(д)ны(х) — Дениса Чо(р)ного, Семена, сотъника Шия(н)ского, до оного злочи(н)ци, ткача, яко до мо(р)дованого для шпиту, посилали.

Которіє особы та(м) того Омеляна // на дово(д)не пита(в)ши и его ви(с)- 13
луха(в)ши, на повроть пре(д) нами, вряду(м), в тіє слова при(з)нали<.>, ижъ кгди (с)мо оного злочи(н)ци ве(д)лугъ его зли(х)<.> учи(н)ковъ пита-
ли<.>, при которо(м)ъ оного Лаврѣна, если бы в товари(ст)ве яко(м)ъ и по(д)-
помогаче(м) (т)ихъ покрадени(х) Миха(й)ловихъ речи(й) бы(л) и (з)на(й)доваль-
са, оному озна(й)мовали<.>

Теди тотъ Омелянъ пре(д) нами при(з)наль<.> и мови(л)ъ, же «тотъ Лав-
рѣнъ на(й)меньшо(и) речи нѣ въ чомъ о тихъ реча(х) покраденихъ не (з)наеть<.>
и товариства жа(д)ного за (м)ною не заживаль<.> Ти(л)ко правъ я са(м)
еде(н)ъ к то(й) шкоде и учи(н)ку, што тіє речи забра(л), знаюсе<.>, то(л)ко
тотъ Лаврѣнъ пре(д) часы южь то минуци(м) часо(м)ъ, взявши моего кона,
стратилъ<.>»

И мы, вря(д), такового сведо(ц)тва о(т) помененихъ оsobъ ви(с)лухавъ-
ши<.> и видячи, ижъ тотъ Лаврѣнъ за то не е(ст) ви(н)ним, казали до кни[г]
записа(т).

[Знак підпису.]

[№ 27.]

*Справа Семена с циганы о его ви(з)воле(н)ю о(т)
поводовое стороны </> всѣхъ цигановъ</>.*

Року ахнѣ [1655] м̃(с)ца іюліа еі [15] дна.

Передо (м)ною, Я(ц)комъ Котляро(м), атаmano(м) городови(м) олофи(ц)-
ки(м) [!]<.>, а при мнѣ будучи товариствъ — Васка Га(й)дука, Кость, ктито-
ра<.>, и передо (м)ною, Ма(т)феємъ Емъче(н)комъ, во(й)то(м), Фѣodoro(м) Коз-
ло(м)ъ, Фене(м) Проце(н)ко(м)ъ, бу(р)мистрами вряду Лофи(ц)кого<.>, и при
бы(т)но(с)ти Хоми и Мазима, ре(з)никовъ, и и(н)шихъ мешанъ<.>.

постанови(в)ши(с) очеви(с)то, Петро Либе(р)да, Вета Чиже(н)ко, цигане,
обывателе бо(р)зе(н)скіє, которіє доброво(л)не, яснѣ а не примусне на тотъ
те(р)мѣнъ²⁸ до книгъ ме(й)ски(х) ку запису в тіє слова при(з)нали<.>, ижъ
што се по зе(й)шломъ лофи(ц)комъ я(р)марьку межи цигани звада стала<.>,
в которо(й) замешанине и много(м)ъ зебраню люде(й) Я(с)ко Лазурѣ(н)ко за-
би(т) зосталь<.>

Теди в томъ же зебраню и при то(й) ва(л)це и Семень, ре(з)никъ, зна(й)-
дова(л)са<.>

Котори(й) в правде мовѣячи: «И мене, Петра Либе(р)ду, с потрафена и
(в) замешанину вдари(л), але стороны Я(с)ка, небожьчика забитого, приятеля
моего, рука оного Семена на не(м) не дотикаласа<.>, яко жъ я тому сведомъ
добре, ижъ нечого до небожьчика не привине(н)<.> Теди я, Петро, такъ за само-
го себе, що мене вдари(л), яко и за небожьчика забитого Я(с)ка, що ему не при-
вине(н) о(в)ше(м), ви(з)воляю // и ти(м) ли(с)томъ доброво(л)ни(м) его самого 13 зв.
и жону его уво(л)няю, и(ж) такъ я са(м), яко и хто ко(л)векъ с приятеле(и) мо-
ихъ жадное кри(в)ди и перенагаба(н)а, где ко(л)векъ будучи оному Семену не
пови(н)ни задае(т)<.>»

Што мы, вря(д), вы(с)луха(в)ши того при(з)натъа ѡного Либе(р)ди и его то-вариствъ, ижь того Семена ѡ(т) того пре(д)савзятого дѣла, яко сторона укривъ-жоная, уво(л)няю(т)⟨.⟩, казали(с)мо для лепъшо(й) вери до книгъ записа(т).

Што е(ст) и записано.

[Знак підпису.]

[№ 28.]

*Справа поводово(и) сторони гд̃на ѡ(т)ца и Лазара,
щ̃е(н)но[го] инока, внесе(н)е ска(р)ги на Клима,
Га(й)дукова брата, ижь єму много речи(й) покра(л) іж.*

Року ахн̃е [1655] м̃ца іюніа ²⁹ ма(р)ца г̃і [13] дна.

Передо (м)ною, Ва(с)ко(м) Скрѣце(м), атамано(м) нака(з)ни(м) лохви(ц)-ки(м), и передо (м)ною, Ма(т)феємъ Емъче(н)ко(м), во(и)томъ, Хоною Сениоко-вимо(м), Феѡдоро(м) Козло(м)ъ, Фен̃е(м) Проце(н)ко(м)ъ, бу(р)мистрами вряду Лофи(ц)кого⟨.⟩,

приточилася справа ѡ(т) Клима Радивониче(н)ка, яко неробочого, кото-ри(й) боя(з)н̃ъ б̃жую препо(м)н̃въвши и срокго(ст) права по(с)политого зан̃е(д)-бавъши, у гд̃не ѡ(т)ца Лазара, щ̃е(н)но[го] инока, капеляна его м̃(л) п̃на Бокг-ле(в)ского, з жоною своею, шкатулу з многими речами рухомими кра(в)ши⟨.⟩, ма(р)н̃е ве(д)лугъ своего ³⁰ уми(с)лу своего ро(с)ташловали и н̃которіе речи, якъ сами при(з)навъшися именуую(т), у воду по(в)кидали, а и(н)шіе лице(м) поѡ(т)давали⟨.⟩ До чого се сами такъ тотъ Кли(м), злочи(н)ца, яко и жона его бе(з) вшилякого примусу, ижь тую шкатулу, з воза ѡ(т)ца Лазара а(л)бо з саны(й) зна(в)ши, о(т)били и тіе речи, пови(й)ма(в)ши, книжьки попали(л)⟨.⟩, а другое при собѣ zostавили, при(з)нали⟨.⟩

Теди нинешньни(суд) ве(д)лугъ а(р)тикуловъ права ст̃ого, вглядѣль ³¹, а меновите ро(з)делу ді [14] а а(р)тикулу семо(г)ло вглядѣль, наказуе(м)ъ дек-ретомъ наши(м), жебы то(т)ъ Кли(м), злочи(н)ца, спо(л)не з жоною своею бы(л) на го(р)ле караны(й) ото катовъскими руками, и тую справу казали до кни(г) записа(т)⟨.⟩

[Знак підпису.] //

[№ 29.]

14

*Справа Іванова мерочъника з Конова(л)кою
ѡ выноше(н)е ста зло(т) гроше(и) ѡ(т) Ма(р)и, д̃вѣвки⟨.⟩.*

ахн̃е [1655] ма(р)ца ді [14] дна⟨/⟩.

Передо (м)ною, Я(ц)ко(м)ъ Котляро(м), атамано(м) лофи(ц)ки(м), и при мн̃ѣ, Ма(т)фею Е(м)че(н)ку, во(и)ту, а при на(с) будучи Феѡдора Козла, Фоми Сенио-ковича, Фен̃а Проце(н)ка, бу(р)митровъ вряду Лофи(ц)кого⟨.⟩,

приточилася справа ѡ(т) Івана, меро(ч)ника Куцева⟨.⟩, которы(и) ска(р)-гу свою на Ма(р)ую, Скороподову дѣвѣку, преклада(л) ѡ то⟨.⟩,

ижь прошлого року⟨.⟩ по во(с)кресеніи Х̃во(м)ъ у неде(л) двѣ⟨.⟩ такъ тотъ Иван(н)ъ, яко и тая дѣвѣка, на млино(х) в Куца в єдно(й) спо(л)ности слу-

жачи<.>, теди онаа дѣвѣка, як ѡ(н)ъ по(д)глядѣвши, злоти(х) сто вкра(ѣ)ши, во-пе(р)выхъ, Миха(й)лисъ Де(в)яньчистъ, бабѣ, зло(т) ше(ст) да(т) ла³², а пото(м) Игнатисъ Конова(л)цѣ копу ти(х) же гроши(и) дала, и на томъ еще не доставъши, онаа жь дѣвѣка поменоно(и) Конова(л)цѣ стала ѡ(з)на(й)мова(т), ижъ, мови(т), «бо(л)ше еше в мене тихъ гроше(й), которіе в го(с)подѣ взяла естъ, если и(х) кажешъ к собѣ прине(с)ти<.>»

Што онаа Конова(л)ка ѡ(т) того не будучи ѡ(т)мѣтною, аже раче(й) ху(т) лѣпъшюу на то пока(з)авъши, и тіе гроши к собѣ прине(с)ши розказала<.> «Толко,— мови(т),— жебы нѣкому ѡ томъ не ѡзъна(й)мовала». А кгда е(й) всѣ гроши тіе принесла, Конова(л)ка по възятю ти(х) гроше(й) у хлѣвъ за(й)шла и(х) лѣчи(т), которую та(м) же люде з невѣдомости зна(й)ти хотячи, и она ѡ томъ постерегъши и тіе гроши в полу забра(в)ши, сховала<.>

Яко жь во ѡчеви(с)томъ Конова(л)ки постанове(н)ю и сама ѡ то(м), яко и ви(н)ная ве(д)лугъ дѣль и учи(н)ковъ свои(х) будучи, кгда (с)мо мы, вря(д), ѡ ти(х) гроше(х) еи питали, к два(д)цети копа(м) при(з)наласе<.>

Такъ же и баба к дво(м) ле(в)ко(м), же ѡ(т) дѣвѣки взяла, знала<.>

Теди мы, вря(д), в справу тую ве(и)зрѣвши и видячи ижъ тая вся попо(л)ненаа шкода ѡ(т) дѣвѣки до бабы, а потомъ(ъ) в доко(н)че(н)я вся и(с)тота до Конова(л)ки прошла<.>, теди мы яко сами(х) зра(й)цо(в) всѣхъ ти(х) до тве(р)дого везе(н)а всадить ро(с)казали, которіе пре(з) ки(л)ка дны(и) у везеню сидѣли<.>

Аже на то(т) ча(с) в зупо(л)но(и) лаве поведово(и) стороне менованого Івана питали(с)мо, если бы ѡ(н)ъ на тую дѣвку, бабу и Конова(л)ку на(с)тояти мѣль. Теди ѡ(н), шкоди свое(и) на ни(х) впоминаючиса, всѣхъ ихъ го(р)ломъ дарова(л), що (с)мо казали записа(т)<.>

[Знак підпису.] //

[№ 30.]

Справа Ѡпанаса, ре(з)ника, з челядникомъ свои(м)

14 зв.

*ѡ и(з)гинѣ(н)ъе гроше(и) дѣ [14] копѣ
в дорозе не веда(т) ѡ(т) кого</>.*

Року ахнѣ [1655] мѣа ма(р)ца еѣ [15] дна.

Передо (м)ною, Я(ц)комъ Котляро(м), атамано(м) городовы(м) лофи(ц)кимъ, а при мнѣ будучи Ле(с)ка Котляра и пре(д) нами, Ма(т)феѣ(м) Емъченъко(м), во(и)томъ, Феѡдоро(м) Ко(з)ломъ, Фомою Сенюковичо(м), Фене(м) Проце(н)ъ-ко(м)ъ, бу(р)мистрами вряду Ло(х)ви(ц)кого<.>,

ставши ѡчеви(с)то, Ѡпана(с) Галушъка, ре(з)никъ, ѡбывате(л) лохви(ц)ки(и), котори(и) Миколая, челя(д)ника своего, ѡ згине(н)ю дѣ [14] копѣ гроше(и) ска(р)гу свою на все товари(ст)во преклада(л) ѡ то<.>,

ижъ в року прошло(м)ъ в по(ст) Филипо(в), кгда ѡніе ре(з)ники в Ли(т)ву з су(л)ю, товаро(м) ходили<.>, теди в Почепѣ за Новъгоро(д)комъ Сиве(р)скимъ будучи и та(м) в Си(л)ки на го(с)поде вла(с)не на ро(ж)дество Хво стоячи, тогъди в Миколаа Мисковы(х) Передерѣѣви(х) гроше(и) дѣ [14] копѣ схованы(х) с по(д)-головъ, кгда тотъ Микола(й) до коне(й) ходи(л), с по(д)головъ вкрадено<.>

Што ѡніе по згине(н)ю тихъ гроши(и), ѡпи(т) вчинивъши, а на томъ же ме(й)сцу не трусилиса<.> и тимъ справу тую ве(л)це затруднили и кто(с)подаря своего менованого Си(л)ку за нѣяки(м) подо(й)зрени(м) знако(м), же у его кожу(х) по(з)нато, до вряду тамешнѣго вдали<.>

Котори(и) вря(д) на (с)ка(р)гу и правъное си(х) ре(з)никовъ попира(н)е
оного Си(л)ку, яко подо(й)зреного человека, яко ще мещане нши правя(т), до ве-
зе(н)а да(л) <.> И ча(с) поводово(й) сторонѣ до понеде(л)ка заложены(и) бы(л) <.>

Которіе ре(з)ники в е(д)но(й) го(с)поде, гдѣ гроши тіе покрадени были,
то е(ст) Ма(ц)ко з двома синами, Гри(ц)ко(м) и Са(в)кою, Данило Ше(р)ба(н),
Ми(с)ко Передеръ(й), ре(з)никъ, в которо(г)ло гроши в Миколаево(м) завздо-
ва(н)ю будучие вкрадени были, не жьдучи бо(л)шо(й) и да(л)шо(и) ро(с)прави,
а на(й)ме(н)не до приходчого понеде(л)ка з великою неувагою и неро(с)торопъ-
но(с)тю пре(ч) з мѣста Почепа поехали, хто где (ж) в по(т)ребе свое(и) за(р)вавъ-
ши.

И тепе(р) за зебра(н)емъ и (э)еха(н)емъ всѣхъ товари(ст)въ до Лохвици до
домовъ свои(х) а за обья(с)не(н)емъ на(м) все(й) справи <.> мы, вря(д), наказу-
е(м)ъ декретомъ наши(м), жебы тую всю шкоду зо (в)сѣхъ рукъ все товариство
ви(н)ному пре(з) лишь попосповънивъши, а собѣ ви(н)ного, где ко(л)векъ ви-
на(й)довали, кгда ж оніе всѣ вкупѣ в е(д)но(й) го(с)поде би(в)ши и бе(з) слушь-
ное ро(с)праве поехали <.>

И мы казали до книгъ записа(т).

[Знак підпису.] //

[№ 31.]

15

*Справа Го(р)пини Денисовни и Фен(н)ы Оли(х)вѣровны
о покрадѣнье гроши(и) в пана Процика, крамаря.*

ахнѣ [1655] мца ма(р)ца ка [21] дна.

Пере(д) нами, А(н)дрѣемъ Випри(с)ко(м), сотнико(м) во(и)ска Запо(р).
лофи(ц)ки(м), Я(ц)ко(м)ъ Котляро(м)ъ, атаманомъ городови(м), а при на(с)
будучи товариствъ — Са(в)ки Гараще(н)ка, хоружо(г)ло, Ва(с)ка Скребца,
асавула, Ивана Іовѣ(н)ъка, Ю(с)ка Петре(н)ка, Клима, Губарова зятя, и и(н)-
ши(х) <.> и передо (м)ъною, Ма(т)феѣ(м) Емъченъкомъ, во(и)то(м)ъ, Феодо-
ро(м) Ко(з)ломъ, Фоомою Сенюковичо(м)ъ, Фене(м) Проце(н)ъко(м), бу(р)мистра-
ми вряду Лофи(ц)кого,

ставъши очевисто, Процикъ, крама(р), обивате(л) лохви(ц)ки(й) <.>, кото-
ри(и) на Го(р)пину Динисовъну, челя(д)ницу свою, же ему шко(д) в покраде(н)ю
гроши(и) начинила, ска(р)гу свою преклада(л) ѿ то <.>

Теди мы, ви(с)луха(в)ши Проциково(и) ска(р)ги, казали и дѣвѣць то(й)
пре(д) собою стать <.> Которо(и) по станове(н)ю, кому бы тіе гроши, крадучи,
носила, питали <.>

Што онаа дѣвѣка очеви(с)то в тіе слова при(з)нала <.>, ижь «правѣ чти(р)-
ма рази ро(з)ними способы, жебы Процикъ не вѣдал(л), в ча(с) небы(т)ности
его а(л)бо по(д) часъ пяного, гроши беручи и в запасе носячи, Феннѣ, Олих-
верово(и) дочѣць, е(й) до рукъ власны(и)хъ давала <.> И одного разу оная Фен-
на, з рукъ мон(х) взявъши ше(ст) золотихъ гроши(и), Тачѣць, сестрѣ свое(и),
на бодакъву давала <.>»

До чого кгда и таа Олихвѣровна пре(д) на(с) постановле(н)на к разу
е(д)ному, же ѿ(т) дѣвѣки то(и) гроше(й) злоти(х) десе(т) спо(л)не взяла, добро-
во(л)не са при(з)нала <.>

Овожь такъ пе(р)ши(м) разо(м), яко и на се(с) часъ, тое(й) дѣвѣки, если
бы Олихвѣру, тое(й) молодежи ѿ(т)цу, любо ма(т)це еѣ гроши давала, пита-
ли(с)мо.

Што она жа(д)ни(м)ъ способомъ, же нѣчого Оли(х)вѣру и жонѣ его не дала, и они нѣ ѿ чо(м)ъ не (з)наю(т), при(з)навала<.> «То(л)ко,— мови(т),— мы двѣ пре(з) до(л)ги(и) часъ, тими грошъми шаруючи, шкоду чинили<.>»

Што нынешъны(и) на ска(р)гу и пра(в)ное пна Процика вглядѣлъ попира(и)е<.>, поневажъ самы(и) по(д)ступъ и великаа шкода чере(з) тую Оли(х)-вѣро(в)ну, же она тіє гроши краденіє поживала, походя(т) и ве(д)луг ро(з)дѣлу ді [14] а а(р)тикулу з [7] и ины(х), яко на неробочи(м) дѣломъ бавячи(х)са, наказує(м) нинешъни(м) декретомъ наши(м), жебы онаа невѣста з дѣвкою, яко за шкоду — чтири(с)та злотих в Процика згинули(х), го(р)ломъ были караны.

Што смо для ле(п)шо(и) вери казали записа(т)<.>

А у о(с)тат(т)ку и сама Оли(х)вѣ(р)ка пре(д) нами при(з)нала, и(ж) «к(г)ди я по(с)тере(г)ла, же до(ч)ка моя з Проциковою дѣ(в)кою грошми шарую(т)<.>, теди за то до(ч)ку свою с хати ви(г)нала».

[Знак підпису.] //

[№ 32.]

*Справа Ла(в)рѣнова, козака з рибного,
з Хоמוю<.> ро(с)правуючися ѿ згинѣ(н)є сакѣве(и).*

15 зв.

ахнѣ [1655] мца януаріа в [2] дна.

Передо мъною, Ма(т)фие(м) Емъче(н)ко(м), во(и)томъ лофи(ц)ки(м)<.>, а при (м)нѣ будучи Гри(ц)ка Куценати, Ивана Хорошъка з уряду атама(н)ского зо(с)лани(х)<.>, Фена Проце(н)ка, бу(р)мистра, и и(н)ъши(х)<.>,

ставъши очевисто, Лаврѣнъ, козакъ во(й)ска его ца(р). ве(л). з Рибного<.>, котори(й) ска(р)гу свою на Фому А(н)ъдреева, ѿбывателя лофи(ц)кого, пре(к)лада(л) ѿ то,

ижъ тотъ Ла(в)рѣнъ за велики(м) боярино(м)ъ у во(и)ско идучи, а у оного Фоми го(с)подою<.> и по(с)тере(г)ши собѣ, ижъ не веда(т), где сакви свои згуби(л) и, впа(в)ши на Хомина коня, до Пѣсокъ, где го(с)подою стоя(л), шукаючи ти(х) саков(в), побѣг<.> И та(м), в Пѣ(с)ка(х), не (з)на(й)ше(д)ши, знову до нашего города приеха(в)ши<.>, ста(л) Хоמו именуючи ѿ(т) него бы(т) шкоду право(м)ъ тру(д)ни(т)<.>,

котори(и) Хома, яко в то(м)ъ не чуючися, виво(д) и(з) себе слушъны(и), же ти(х) саковъ в дому свое(м)ъ не виде(л), дава(л)<.> и свѣ(д)ка Гри(ц)ка, зятя своего на то именовал(л), по которо(г) [о] мы в уряду по(с)ла(в)ши, ели бы што ѿ томъ зна(л) питали.

Которы(и) ве(д)лугъ сумле(н)а своего в тіє слова при(з)наль, ижъ «я в дому по(д) небы(т)ность Фоми, тестя своего, будучи и дрова рубаючи<.>, и к(г)ди козаки, Лаврѣново товариство, з го(с)поди в дорогу вие(ж)джали, теди оніє межі собою мовили, ижъ «Лаврѣнъ не вѣдать где сакви свои згубылъ, а тутъ неви(н)не на к(г)о(с)подаря нападае(т)<.>»

Што мы, в(р)яд, для бо(л)шого свѣдо(ц)тва, поневажъ Лавре(н) вери зятю Хомину и тому сведо(ц)тву и недо(и)маєтъ, ѿ(т) боку своего Ивана Хорошъка, Данила, со(т)ника ме(й)ского, до Лаврѣнова товариства<.> — до Процика Паламаре(н)ка послали.

Теди оніє, та(м)ъ бы(в)ши и ти(х) козаков не заставъши, го(с)подинѣ ихъ ѿ то(й) справе питали.

Котораа Прощиха при(з)нала<.>, ижъ тутъ тіе козаки бывъши и именовали, же «Лаврѣнъ, товаришъ нашъ, не веда(т) где сакви свои страти(л), а тутъ нѣви(н)не Хому оного ту(р)буеъ<.>»

А до того и са(м) Лаврѣнъ мови(л), же «мнѣ товариство мое рекли, ижъ «ти сакви свои в Пѣскахъ, на го(с)поде стоячи, забы(л)» — и я тому вери донавъши, муси(л) бѣгать и тамъ южъ не знашо(л)<.>»

Што мы, вы(ш) рече(н)ны(и) вряд(д), ви(с)лухавъши справи тое(й), казали до книгъ записа(т).

[Знак підпису.]

[№ 33.]

16 ахнѣ [1655] мца маа ф̄ [9] дна. //
Перѣдо (м)ною, Ва(с)ко(м)ъ Скрѣбце(м), атамано(м) городови(м) ло(х). </> а при мнѣ будучи товариствъ — Леска Котля(ра), Іоѡва Па(р)толи і и(н)ши(х)<.> и перѣ(д) нами, Ма(т)фее(м)ъ Е(м)ченъкомъ, во(и)томъ, Феѡдоро(м)ъ Козло(м)ъ, Фомоу Сенюковичо(м)ъ, Фенемъ Проценъко(м)ъ, бу(р)мистрами вряду Лофи(ц)кого,

ставъши ѡчеви(с)то, ѡнъ ³³ Іѡа(н)ъ, чере(д)никъ з Снетина, котори(й) ска(р)гу свою на Супруна, Стефано(ва) ши(н)каря, прекладаль ѡ то<.>,

ижъ тотъ Иванъ, у оного Супруна на го(с)поде пи(в)ши и хотячи за(с)нуть<.>, теди Супрунъ яко приятеля своего ѡ(с)терегаючи, абы ему яко(й) шкоди ѡ(т) кого не было, гроши его ѡ(т) него ѡтбравъши, ку себе взя(л) и схова(л) и знову по(д) него напото(м)ъ по(д)кинулъ<.> Що Иванъ, кгда зтре(з)ви(в)шися, ѡ(т) сна во(с)таль, гроши тіе по(д) собою знашо(л)<.> Аже кгда почалъ гроши тіе лечить<.>, теди оному Ивану злоти(х) в̄ [12] в то(й) сумѣ не до(и)шло<.>

И кгда на се(с) часъ такъ в дому доброво(л)не, якъ и пре(д) нами, вряду(м)ъ, тотъ Иванъ на Супру[на], суми тое(и), що не доходи(т), зло(т) в̄ [12], вспомина(л)са<.>. Теди Супрунъ жа(д)ни(м)ъ способо(м)ъ к тому не при(з)нава(л)са<.>

Що панъ Иванъ Кудря, товаришъ нашъ, доброво(л)не при(з)наль<.>, ижъ «кгда(м) в дому С(т)ефановомъ а на го(с)поде Супруново(и) был(л), теди та(м) Иванъ шкоди свое(и) на Супруну, жебы ему да(р)мо не пала, вспомина(л)са<.>»

То(г)ди Супрунъ пре(д) нами именовал(л), ижъ, мовить, «хо(т)а гроши тіе во (й)вана бра(л), є(д)ножъ ему знову ѡ(т)далъ<.>»

Що нинешны(и) су(д), ви(с)лухали(с)мо такъ поведово(и), яко и по(з)вано(и) сторони, именованого пна Івана Кудль̄ сведо(ц)тва<.> наказує(м)ъ декретомъ наши(м), жебы Супрунъ Ивану гроши тіе в̄ [12] зло(т) всю зупо(л)на ве(р)нулъ. Кгда (ж) если бы ѡ(т) него гроши до (с)хова(н)я бра(л), то было, злечивъши, наза(д) ѡ(т)да(т)<.>, що и погоди(л)<.>

И ми казали то до кни(г) записа(т).

[Знак підпису.]

[№ 34.]

Того жь року и дна</>.

Перѣдо (м)ною, Васи(л)емъ Скрѣбце(м)ъ, атамано(м) ло(х)ви(ц)ки(м), и при мнѣ, Ма(т)фею Е(м)ченъку, во(и)ту, Феѡдору Козлу, Феню Проце(н)ку, Фомъ Сенюковичу, бу(р)мистрахъ вряду Лови(ц)кого<.>,

ста(в)ши ѿчеви(с)то, Гри(ц)ко Нє(с)туче(н)ко з Ковалю(в)ки, котори(и) ска(р)гу свою на Процика, кала(ч)ника, ѿбывателя лофи(ц)кого, преклада(л) ѿ то,

ижь еще Бересте(н)ско(й) експедицие(й), южь то че(т)ве(р)ти(й) рокъ за напо(й) то(т) Гри(ц)ко ѿному Процику за два цебри пива п̃<: > [80] ѿ(с)мако(в) зоста(л) бы(л) винє(н)ъ. // За котори(и) длукгъ до вряду, на то(т) ча(с) в Рожевъ мешъкаючи, а меновите до Мазима Му(л)ки, бывшого а(т)амана рожо(в)ского, Гри(ц)кову жону припо(з)ва(л). Тотъ Процикъ<.>, из ро(с)каза(н)ъа врядуво-го, клячу его пограбы(л)<.> И тенъ Процикъ клячу тую, в себе де(р)жачи и по(д) часть нужъны(и) зимуючи, а поневажъ Гри(ц)ко любо и жона его, будучи ви(н)ними, а не хотѣли шкапи тоє(и) к собѣ викупи(т)<.> Теди Процикъ з рамене своего на Комаро(в)ку за двѣ милъ за ше(ст) золоти(х) продалъ<.> 16 зв.

Що на се(с) час за внесе(н)емъ и ѿска(р)же(н)емъ помененого Гри(ц)ка ска(р)ги<.>, ижь ѿнъ шкапи свое(и) любо и суми не(з)викло(и), жебы ему нагрожено было, у ѿного Процика помина(л)са<.>

Теди мы, вглядѣвъши в справу тую (и ве(д)лугъ сведо(ц)тва Яска, калачника роже(в)ского, котори(и) при(з)на(л), же тая шкапа в ча(с) нужъни(и) ле(д)ве золо(т)ого стояла³⁴, наказує(м) нинешъни(м) декрето(м) наши(м), жебы Процикъ тую чтири золоти(х), що за шкапу, прода(в)ши, взя(л), Гри(ц)ку ѿ(т)да(л), што и (з)года на томъ же ме(и)сцу межи ѿними стала.

И мы казали тоє до кни(г) записа(т).

[Знак підпису.]

[№ 35.]

Справа починє(н)а шко(д) кгреко(м).

~
ахне [1655] мца маа пе(р)вогона(д)це(т) дна.

Передо (м)ною, А(н)дрие(м) Випри(с)комъ, сотънико(м) лофи(ц)ки(м) и при мнѣ, Ва(с)ку Скребцу, атаману городово(м), а при на(с) зна(й)дуючи(х)се товари(ст)въ — Са(в)ки Гараще(н)ка, Ле(с)ка Котля(р)а, Па(р)хома Копъчи(н)ского<.>.

ставъши ѿчеви(с)то, па(н) Павє(л) кгречи(н)ъ, котори(и) ска(р)гу свою такъ на Ма(т)вєа, хлопъца своего, яко и на Ва(с)ка Туро(в)ца преклада(л) ѿ то<.>

ижь тотъ хлопецъ, не(в)ре(н)е пану своему служачи, аже по(д)ступомъ ходячи на се(с) часть в городе нашо(м) по(д) часть я(р)маркови(и), а то за намовою и наукою ѿного Ва(с)ка, в пана своего менованого Павла поясовъ гарусови(х) чтири пари, заполочи литру, што се тепе(р) є(д)но показало, вкравъши, и до ѿного Васка на продажу принє(с)<.> Што<.> Ва(с)ко, схи(л)ность до чужого доброга маючи, знавъши, же хлопе(ц) не свое, але краденіє речи носи(т), к себе заго(р)нуль и ѿбецалъсе, штось за то хлопъцу дати<.> Теди па(н) Павелъ, кгда се тако(и) шкоди запевнѣне доведаль, внеть же намъ, вряду, ѿ то(м) ѿ(с)ве(д)чи(л)<.>

Што мы, на ска(р)гу его вглядѣвъши, по ѿного Васка по(с)лали<.>

Котори(и), гди пре(д) насъ пришо(л)<.>, теди тие вишъ менованіє краденіє речи лице(м)ъ з собою принє(с)лъ<.>

То(г)ди мы в постанове(н)ью ѿного хлопъца питали, ѿ(н) тежъ на(м) и [!] // на(м) именовал(л), же «то з намови Васи(л)а, крамаря, тіє речи к нему при- 17 не(с)». И еще, мовить: «Мнѣ за то нѣчого не да(л)<.>»

На которую справу Васко жа(д)ное о(т)поведи, же зле вчини(л), о собѣ не мовилъ<.>

До чого напотомъ и са(м) Васко, же хло(п)ца на такое дѣло по(д)води(л), доброво(л)нѣ се при(з)на(л) и еще за тѣ речи и гроши(и) оному хлопъцу не давалъ<.>

Теди мы, вря(д), в справу тую вглядѣвши, наказуе(м) декретомъ наши(м), жебы то(т) Васко с тимъ хлопъце(м), яко с тимъ, што кра(л), а о(н) о(т)быра(л) и на то приводи(л), ве(д)лугъ ро(з)делу дѣ [14] а а(р)тикуло(в) ро(з)нихъ бы(л)-ли[!] о(б)а го(р)лом карани.

И тую справу казали(с)мо до кни(г) записа(т).

[Знак підпису.]

[№ 36.]

ахнѣ [1655] мѣа маа зѣ [17] дна.

Передо (м)ною, Ма(т)феємъ Емъченъкомъ, во(и)томъ лофи(ц)ки(м)<.>, а при мнѣ будучи Феня Проце(н)ка, Феодора Козла, Фоми Сеноковича, бур(р)-мистро(в) вряду Лохви(ц)кого,

приточилася ³⁵ ста(в)ши очеви(с)то, Васи(л) з Ши, котори(и) ска(р)гу свою на А(н)дриа Ви(н)ника, обывателя смѣловъского, поклада(л) о(т)<.>.

и жь тотъ А(н)дре(й) и (з) сведо(ц)тво(м) вряду своего ме(й)ского е(з)ди(л), оного Василиа, винова(т)ци своего, вина(й)дуючи, котори(й) о(в)де в городе нашо(м) и зна(й)шо(в)<.> И не заховуючися ве(д)лугъ звичаевъ правънихъ, жебы мѣль оного Васи(л)а за свою шкоду припо(з)ва(т), але нападо(м) збитечъ-не сталъ на ономъ сумы свое(и) витяга(т)<.>

Котори(и) Васи(л), же его нѣгде Аньдре(й) не о(т)пустилъ, мусиль ему не о(т)ступне гроше(и) ше(ст) копѣ до рукъ датъ, а за о(ст)атокъ просиль. Што тотъ Аньдрѣ(й), нѣ на що не роспекътуючи, яко люди(и) сила на то при(з)нало, же, мови(т), «оного Васи(л)а, за шию взявъши, додому попроважу<.>»

Которы(и) Васи(л), такового страху боячися, з дому Радкова ковалева муси(л) о(т) рукъ его втѣкати<.> Теди Аньдре(й), таковую справу узрѣвши, до люди(и) зобрано(г)[o] к(м)ѣну кричалъ, и жь бы оного Василиа, яко злочинъ-цю, бѣгаючи по(й)мали<.> Нащо и к(в)а(л)ту, якъ неприятеля гоначи в ши, крича(л)<.>

Которо(г)[o] Васи(л)я, якъ злочи(н)цю якъ злочинъцю[!], люде на звива(н)е оного А(н)дреа к(в)а(л)ту по(й)мали<.>, а меновите Кирикъ, по(й)ма(в)ши и до на(с) приве(в)ши, скутокъ справи тое(й) оповели, то е(ст) Кость Нико(л)ски(й), палама(р), Ти(м)ъко Ра(д)ковъ, ковале(в) зя(т)<.>

И мы, незвича(й)ни(й) и зли(й) поступокъ А(н)дрѣа узна(в)ши, за то е(ст)мо оного ве(д)лугъ права стого, яко при(с)тупного, карали.

И то до кни(г) казали записа(т).

[Знак підпису.] //

[№ 37.]

17 зв. ахнѣ [1655] мѣа маа зѣ [17] дна.

Передо (м)ною, Васи(л)е(м) Скрѣбце(м), атамано(м) городови(м), а при (м)нѣ будучи(х) товари(ст)въ — пна Евъстафѣа Го(р)бане(н)ка, Ле(с)ка Котляра, Иова Пар(р)толи и и(н)ши(х)<.> и прѣ(д) нами, Ма(т)феє(м) Емъче(н)ко(м)ъ,

во(и)томъ, Фоомою Сеньюковичо(м)ъ, Фене(м) Проце(н)ко(м)ъ, бу(р)мистрами
вряду Ло(х)ви(ц)кого<.>.

ставъши ѿчевисто, Онофре(и) Скля(р), ѿбывате(л) лофи(ц)ки(й), котори(и)
на А(н)ъдреа Ба(й)лика ска(р)гу свою поклада(л) ѿ то<.>.

ижъ то(т) А(н)дре(и) пре(з) часть яки(й), в дому Онофреево(м) мешъкавъши,
котори(и) в рамени своего нъяки(х) молоди(ц) г<:> [3] по(д) часть я(р)маръку
к себе прина(л)<.> Што напро(д) в то(м) дому А(н)дрѣви ѿ(т) тихъ молоди(ц)
сталас пото(м) того (ж) разу Онофриевъ в то(м) же дому шкода: же строку среб-
ную з скринъ з кгузиками вѣ [12], не ведае(т) ѿ(т) кого, вкрадено, стала<:>.
Котори(и) ти(м) же разо(м) ѿ шкоде свое(и) ѿпове(д) на(м)ъ на то поклада(л)<.>

Теди на се(с) ча(с) ве(д)лугъ угляже(н)а з слущни(х) доводо(в), поневажъ
А(н)дрѣви стала шкода, и ѿ(н)ъ без(з) позволе(н)я врьдогова важи(л)са тѣе
молодиць грабы(т)<.>, наказуе(м)ъ декретомъ наши(м), жебы тая шкода з Оноф-
рее(м) и (с) тими молодицами збъ(г)лими по половици стала<.>, а А(н)дрѣви
з (с)ведо(ц)тво(м) во(л)но буде(т) ти(х) молоди(ц) вина(й)дова(т)<.>

Що (с)мо казали записа(т) до кни(г).

[Знак підпису.]

[№ 38.]

ахнѣ [1655] мца маа ка [21] дна.

Передо (м)ною, Яково(м) Алєзъевичо(м), протопопою лофи(ц)ки(м), и при
мнѣ, Трохимію, сщенику пречи(с)ко(м) ло(х)вицко(м)<.>, а при на(с) будучи
Ва(с)ка Скребца, атамана городового, и его товари(ст)въ — Лєска Котляра,
Иѿва Па(р)толи, Па(р)хома Копъчи(н)ского, Фєска Галю(н)ки и инъши(х) и
при бы(т)ности Ма(т)феа Емъче(н)ка, во(и)та, Фоми Сеньюковича, Феѿдора Ко(з)-
ла, Фєна Проце(н)ъка, бу(р)мистро(в) вряду ло(х). </>

приточилася справа ѿ(т) Я(ц)ка Кла(д)ка, ѿбывателя дѣви(ц)кого<.>, кото-
ры(й) са(м) ѿ(т) себе, яко и именем Ма(р)и, до(ч)ки свое(и), за сведо(ц)твомъ
и(х) м(л) пна вряду Нѣжи(н)ского<.> ска(р)гу свою на Ивана, зятя, а мужа
до(ч)ки свое(и), преклада(л) ѿ то,

ижъ тотъ Иванъ, яко сведо(ц)тво ѿпевае(т) и я(в)нїе злїе дѣла по(с)вѣ(д)-
чають<.>, боя(з)нъ бжу препо(м)нѣвъши и актъ стрї(й) ма(л)же(н)ски(и) и при-
сягу злама(в)ши<.>, южъ д [4] ро(к), якъ менованую Ма(р)ю, жону свою, ѿ(т)
всего ѿбобравъши, якъ рее(ст)рѣ по(с)вѣ(д)чае(т), покинулъ<.> И с тими реча-
ми к нашому городу за(й)ше(д)ши, еше бо(л)шую зра(д)у и по(д)ступъ по(д)
лю(д)ми показа(в)ши, же Матюшиху, вдову, ѿбывате(л)ку нашу, добри(м) и
во(л)ни(м) именуячися чловекомъ, за себе в ста(н) ма(л)же(н)ски(й) пона(л)<.>
и мешъка(л) ажъ до си(х) часовъ<.>

По которо(г)о[] справа(х) меновани(й) Я(ц)ко з до(ч)кою своею, же ѿ(н)
в Ло(х)вици зна(й)дуетьса, довѣ(в)шиса з приданюю ѿособою И(л)єю Вищилу-
со(м), // во(й)том вересо(ц)ки(м), справе(д)ливости слущно(и) з ѿного Івана, 18
кгва(л)товъника, а(к)ту сто(г)о[], доводилъ<.>

Котори(и) Ива(н) к тому завъзятю дѣлу и са(м) зна(л)са<.>

Теди нинѣ(ш)ны(и) такъ духо(в)ни(и), яко и (с)вѣ(ц)ки(и) су(д), на ска(р)-
гу ѿного Я(ц)ка вглядѣвъши, ве(д)лугъ ро(з)делу ді [14] а а(р)тикулу кф [29]
наказуе(м) декрето(м)ъ наши(м), жебы онаа Ма(р)а яко пер(в)аа жона при

(с)воємъ мужу зо(с)тала, и его, яко чужоложьника, если бы и не хотѣль, на го(р)ле карала лобо и(з) ни(м) мешькае(т) — на е(й) то волѣ стати мае(т). И южь его ѿпретивъши, вѣчѣне бе(з) мужа мае(т) мешька(т) <.>

Що (с)мо казали до кни(г) записа(т)

[Знак підпису.]

[№ 39.]

ахне [1655] мѣца іюна ѿ [8] дна.

Передо (м)ною, Васи(л)ємъ Скрѣбце(м), атамано(м) ло(х)ви(ц)ки(м), а при мнѣ будучи товари(ст)вѣ — Леска Котляра, Процека Све(р)длика, Фѣска Голю(н)ки, Іѡви Па(р)толи, Фѣдуса и инши(х) <.> и передо (м)ною, Ма(т)фее(м)ъ Емъче(н)комъ, во(й)го(м)ъ, Фѣodoro(м) Козло(м), Фомою Сенюковичо(м), Фе-не(м) Проце(н)ькомъ, бу(р)мистрами вряду Лофи(ц)кого <.>

ста(в)ши ѡчеви(с)то, Са(в)ка, Залубо(в)ского зя(т), котори(и) на Я(ц)ка, яко неробочого злочи(н)цу своего, ска(р)гу свою преклада(л) ѡ то,

ижь прошло(и) недели менованы(и) Савька, ве(д)лу(г) звикло(с)ти сусѣ(д)-ско(и) заховивуючиса, и свои(х) воловь ѡра(т) Климу, мешанину лофицькому, даль <.> В которо(г)ло Кліма праве з рукъ захватъни(м)ъ дѣло(м) вола чо(р)-ного ѡ(т) плуга тотъ Іяко(в), злочи(н)ца, вкравъши и на продажу до Веприка

по(д) часъ я(р)марьковы(и) боя(з)нь бжюку препо(м)нѣвъши и срокго(ст) права по(с)политого зане(д)бавъши, повѣль <.> Которо(г)ло сила люди такъ стрѣчали, яко и минали довѣнѣмаючи, же своего вола на продажу ведутъ, нѣчого ему спреча(т) не важилиса. И до Веприка того вола скоро припровади(в)ши, мо(с)-калю(м), цени не до(й)маючи (счо во(л) стои(т))³⁶, прода(л) в Моле(в). Тежь того вола Кири(к), резникъ з Веприка, купи(л) <.> Ѡ которы(х) то шкоде свое(и) па(н)ъ Сава, ѡ (в)краде(н)е вола довѣда(в)шиса, бе(з) вшелякихъ забавъ в тропи за ѡни(м) Я(ц)ко(м)ъ, злочи(н)цею, до Веприка, маючи добри(и) ѡ(т) ро(з)-ни(х) люде(и) порокъ, побѣгъ. И тамъ вола своего в Кирика, ре(з)ника, счо ѡ(н) купи(л), познавъши и ѡ(т) лица вядови тамошьнему Вепри(ц)кому да(в)-ши, до Лохвици з воло(м) и (з) Кирико(м) шкодуючи(м) пришо(л). И ѡного Я(ц)-ка, злочи(н)цу, в городе ѡ(в)де по(й)ма(л) и на(м) ѡ(с)ве(д)чилъ.

Которо(г)ло злочи(н)цу <.> такъ на то(т) ча(с) скоро впо(й)ма(н)ью, яко и и ныне при зупо(л)не засело(м) суду, если бы ѡ(н) ку то(и) шкоде, вкраде(н)ю вола, бы(л) винѣ(н)ъ и зна(л)ся, питали <.>

Що ѡ(н)ъ доброво(л)не бе(з) жа(д)ного примусу, ижь «правѣ я са(м) к тому дѣлу сами(и) шко(д)ца естемъ», — при(з)наль <.>

18 зв. Што мы, шинешны(и), на ска(р)гу и пра(в)ное ѡного Са(в)ки и все(й) грома-ди попира(н)е // вглядѣвъши и довод(д) слушни(и) такъ пре(з) люде, яко и ѡ(т) самого созна(н)а его у(з) навъши <.>, ве(д)лугъ ро(з)делу ді [14] а а(р)тикуло(в) сегомо наказуе(м) декрето(м)ъ наши(м), жебы тотъ Я(ц)ко на кве(с)тію бы(л) виданы(и) и го(р)ломъ караны(и) а то катовъскими руками <.>

Которую справу наказали(с)мо до кни(г) записа(т).

[Знак підпису.]

[№ 40.]

Року ахне [1655] мѣ(с)ца іюніа ві [12] дна.

Призна(н)е Івана Слѣся.

Передо (м)ною, Васи(л)ємъ Скрѣбце(м), атамано(м) городови(м) лохви(ц)-кимъ, а при (м)нѣ будучи товариствѣ — Ле(с)ка Котляра, Івана Пилипе(н)ька,

Ми(с)ка Кабачьного<.> и и(н)ши(х) и перед нами, Ма(т)фее(м) Емъче(н)комъ, во(й)то(м)ъ, Феодоро(м) Козло(м), Фомою Сенюковичо(м), Фене(м) Проце(н)тъ-ко(м)ъ, бу(р)мис(т)рами ма(й)страту Лохви(ц)кого<.>,

ста(в)ши очеви(с)то, Ива(н)ъ Слъ(с) з Бе(з)са(л)<.>, котори(и) в справѣ Григора Ти(с)мяне(ц)кого, шбывателя бе(з)са(л)ско(г)о[о], и Василя Кривоши(н)ка, брата своего стри(ч)ного, мешкаючого у Воро(н)ковъ, ве(д)лугъ завеза(н)а ѿ(т) насъ, вряду, ему сумлена доброво(л)не, я(с)не а не приму(с)не в тіе слова при(з)наль<.>, ижъ, мови(т), «кгда а у Василя, брата моего, пре(з)многіе лѣта мешкаль, теди, гди е(д)ного часу з дороги по сме(р)ти небо(ж)ки А(н)ъдрушихи, ма(т)ки Ни(ч)и[порово(и) и Василево(и)], в Махъно(в)ци мешкаюче(й), додому пришо(л), а ма(т)ки живо(й) не за(с)та(л)<.> То(г)ди мнѣ тотъ Васи(л)<.>, братъ мо(и), ижъ прави(л) ижъ повѣда, кгда ма(т)ка моа, небожъка, з сего свѣта зходила, теди до(м) за(ц)не во вѣсе(м), що кому належало, ро(с)поряжаючи, и Катеринѣ, внуцѣ свое(и), а мое(й) се(с)три(ч)нѣ, воло(в) два с тельгою, з су(л)ю, з которо(и) сто тисячи(и), коро(в) двѣ, ѿве(ц) десятеро ѿ(т)каза(л)<.>.

Теди тое все в заведо(в)ва(н)е[!] на поховъ такъ се(с)три(ч)ну Катрю, яко и тое все, подала<.> «Теди,— мови(т),— а тое все до свои(х) рукъ побра(в)».

Що ми, вря(д), ви(с)лухавъши того при(з)на(т)а, казали до кни(г) записа(т)<.>, що естъ и записано<.> в ратушу лофи(ц)ко(м)ъ.

[Знак підпису.]

[№ 41.]

Року ахнѣ [1655] м(с)ца іюна ѿ [15] дна.

Передо (м)ною, Яяково(м) Алезъевичомъ, протопопою ло(х)ви(ц)ки(м), и пред(д) нами, Васи(л)е(м)ъ Скребце(м), атамано(м)ъ городови(м) лофи(ц)ки(м)<.>, Ма(т)фее(м) Емъче(н)комъ, во(й)то(м), а при на(с) будучи Ле(с)ка Котляра, Ивана Пилипе(н)ка<.>, та(к)же Феодора Козла, Фоми Сенюковича, бурми — // бурмистровъ вряду Лофи(ц)кого,

19

приточила(с) справа ѿ(т) гдна ѿ(т)ца Іѿа(н)на, шце(н)ника, викарии це(р)кве(й) лофи(ц)ки(х)<.>, которы(и) такъ чере(з) ѿбясне(н)е многи(х) люди(и), яко и са(м) на себе по(с)ве(д)чае(т)<.>, ижъ тотъ ѿ(т)ць Іѿа(н) многи(м) людемъ, ижъ мѣлъ до Веприка в потребе свое(и) еха(т) и поеха(л)<.> ѿвожъ ѿ(т) тое(и) пре(д)савзят(е)и дороги ве(р)нувъшиса, зами(с)лъ пре(д)са до Прилуки еха(т) взя(л)<.> И да(в)ши И(г)натисъ Конова(л)ць, товариша нашого жонѣ, зна(т), а то жебы з ни(м) в дорогу ехала<.> Которая яко го(с)подина, же в дому еи ѿ(т)ць Іѿа(н) ме(ш)кае(т), хуть свою ку тому схили(в)ши, ба(р)зо рада та(м) еха(т) при(з)волила и, набравъши фляшу горѣлки, противъ ночи за колясою за ѿ(т)цемъ Іѿано(м) пошла и, его до(г)навъши, такъ важилася без мужа, яко и ѿ(н)ъ бе(з) жони, а (з)влаща духо(в)ни(м)ъ проти(в) ночи<.> не веда(т) где с чужою жоною еха(т)<.>

Ѡ чомъ, кгда ѿ таково(и) справѣ и непотребномъ учи(н)ку и поговору, щого са про(с)ти(й) народ(д) на(й)ба(р)зе(и) с того са го(р)шитъ, пну атаману дано зна(т)<.> То(г)ди ѿ(н)ъ на(з)догонъ Гри(ц)ка Ско(ч)ка, асавула, Ива(н)ця Све(р)длика, а за ними Гри(ц)ко Красуле(н)ко за ѿ(т)це(м)ъ Іѿано(м)ъ и за тоєю невѣстою по(с)лалъ<.>

Которіє, побѣгъши, оного з невѣстою тою в дому ѿ(т)ца Василіа, сщеника іва(х)ни(ц)кого, на го(с)поде знашли и в тако(и) справѣ и(х) непорядно(и) будучи(х) до города онихъ зо (в)сѣмъ з возо(м)ъ припровадили<.>

В которо(м)ъ и ѿчеви(с)то ѿ(т)ца Іѡана питали<.>

Што ѿ(н) такъ же, яко се више(и) поменило, пе(р)ве(й) былъ до Веприка поеха(л), а далѣ(й) до Прилуки з тоего жоною, Конова(л)кою, еха(т) заве(р)нулъ и мови(т): «Же (м) скоро за фо(л)ва(р)ки лохви(ц)кіє, теѣди мѣ сталъ кона своего попасова(т) и южъ тую невѣсту по(д) горою, до Іва(х)никовъ едучи, до(г)наль и (в)сѣвъши, еха(л)<.>»

Що нинѣшны(и) су(д) такъ духовъны(и) менованого ѿ(т)ца Іѡана ви(с)луха(в)ши<.>, казали то до книгъ записа(т), що е(ст) записано.

[Знак підпису.]

[№ 42.]

Року ахне [1655] м(с)ца іюла кд [24] дна.

19 зв. Передо (м)ною, Васи(л)емъ Скрѣбцемъ, атамано(м) лохви(ц)ки(м), а при мнѣ будучи его м(л). пна Ма(т)веа Кгу(н)ского, наме(с)ника Городи(с)кого и (с) товари(ст)въ Івана Лавре(н)ка и и(н)ши(х)ъ<.> и передо (м)ною, Ма(т)феємъ Емъче(н)комъ, во(и)томъ, Хомою Сенюковичо(м)ъ, Феѡдоромъ Козло(м), Фе-не(м) Проце(н)комъ, бу(р)мистрами вряду ме(й)ско(г)о[о] Лохви(ц)кого, приточилася справа ѿ(т) Пара(с)ки Степанихи, ѡбывате(л)ки лохви(ц)ко(й), котора ска(р)гу свою на Дмитра Струмъкина и на Івана // Івана Косого, ѡбывателе(и) лохви(ц)кихъ, а на (й)ме(н)не на сино(в) и(х), то е(ст), на Ле(в)ка Дмитрова а на Семена Иванова, прекладала ѿ то<:>,

ижъ прошлого тижня в се(м) вышь меновано(м) року мѣа іюля иі [18] дна ѡніє хлопъята, яко при незупо(л)номъ розуме будучи, боязны и страху бжіа в собѣ не маючи, а на выгонъ ѿ(т)цевъ свои(х) ягната ѿ(т)це(в)³⁷ пасучи и своєволячи. С которое своевольъ великую ме(р)зеность и бри(д)кость вробы(ли), -въши³⁸ ижъ поменено(и) Стефанихи дочъку на (и)мя Ма(р)ю, такъ же в лѣтєхъ незупо(л)ную з собою взявъши, уси(л)ствомъ зара(з)ливе зкв(а)л(т)или<.>

А то яко сама ѿ(т) себе таа дѣвъчина посвѣдъчаєт и щире явънаа и(с)тота показує(т): еде(н) хлопѣць за руки еє де(р)жалъ, а други(и) трѣскою паніє(н)ство є(и) па(с)твечисе а своєволне сказа(л)<.>

Ω чомъ нинѣшны(и) засели(и) су(д) на жалобу ѡно(и) Стефанихи и (з)мазу дѣво(ц)тва дочьки еє, вглядѣвъши<.>, ѡны(х) хлопѣцо(в) каралы, которіє к тому злomu вчинъку не при(з)нають са. Е(д)накъ же на и(х) самаа таа и(с)тута зельживости дѣвъства, хо(т) ѡніє и пря(т) се, вказуєтъ<.>

Теѣди за порадою и (с)хилностью всем запо(л)не не засело(и) лавы наказує(м) декретомъ наши(м), абы тотъ Дми(т)ро і Іванъ за своихъ синовъ ѡную Стефаниху за зе(л)живо(ст) єи до(ч)ки и (с)казительно(ст) паніє(н)ства на вѣсе(м) и за виклади погодили<.>

А то мы, вглядаючи, ижъ тіє дѣти ѡбоє(и) плоти при незупо(л)но(м)ъ еще розуме зо(с)таю(т), а если бы в бо(л)ши(х) лѣтахъ и иначе(й) мо(г)ло<.> быти, теѣди бы за таковы(и) и(х) вчинокъ ве(д)лугъ ро(з)делу аі [11] а а(р)тикулу ві [12] го(р)ломъ мо(г)ли караны бы(т)<.> До чого и тепе(р) што бы се на ѡную дѣвъку яко(и) сме(р)те(л)но(и) пригоди, яко при незупо(л)но(м) се(м) здоровью єи зо(с)таюче(й) покажєтъ<.> право и(н)шое, яко на ме(р)дєрѣцьовъ по(й)дєтъ.

А е(с)ли тая дѣвѣка при (з)доровью пе(р)шомъ зо(с)тане(т) и до ѡ(т)да(н)А в ста(н) ма(л)же(н)скій при(й)детъ<.>, наказуе(т) нынѣшны(и) су(д), абы нѣх-то жа(д)но(и) доганы и зли(х) примовокъ ѡно(и) Степанисъ и еи до(ч)цѣ не ва-жи(л)ся. Где иле [?] колвекъ будучи ѡ(т) вшелякого по(с)политого чловека чини(т)<.>, а е(с)ли бы ѡ(т) кого взго(р)ду за то ѡ неѡ(т)да(н)ю до(ч)ки свое(и) при(й)мала, теди с тихъ меновани(х) хлопъцовъ, котори(й) колвекъ тую дѣвку и поневолнѣ пона(т) за себе муси(т).

Што для лепъшо(и) вери казали до кни(г) записа(т), що е(ст) и записано.

[Знак підпису.] //

[№ 43.]

Року ахне [1655] юла д̄ [4] дна.

20

Предо (м)ною, Иваномъ и Гаврило(м) Поривае(м) ѡ(т) пна Тимофея Саму(й)-ловича, наме(с)ника гадя(ц)ко(г)ло, зосла(н)ными и пре(д) нами, Васи(л)е(м) Скребцо(м), атамано(м) городовы(м) ло(х)ви(ц)ки(м), Ма(т)фее(м) Емъченъко(м), во(и)то(м)ъ<.>, а при на(с) будучи товари(ст)въ — Григоріа Филиповича, Про-цька Све(р)длика и и(н)ъши(х)<.>.

приточиласа справа ѡ(т) пна Ивана(ш)ка Волошина, Романа Рѣпчыка, козако(в) креме(н)ъчу(ц)ки(х), которіе з сведо(ц)тво(м) вряду своего цига(н)ъ, зра(й)цо(в) своихъ, ѡ покраде(н)ю че(т)ве(р)о коне(й) овы(й) на(й)довали<.>

Што Рома(н)ъ Рѣпчыкъ, напро(д) до Лохвици заеха(в)ши, в ро(з)ны(х) цига(н) в ча(с) я(р)маръковы(и)<.> не такъ въ городе, але и (в) полю свои(х) конє(й) ляшова(л), счо и (з)нашоль, ижъ ты(х) трое конє(й) Степа(н), Я(ц)ковъ Чиже(н)ковъ хлопе(ц), Бори(с), Петро(в) Либє(р)ди(н) хлопе(ц), и Алези(н) Стефа(н), челя(д)никъ, в полю стерегли<.>

Теди тотъ Рома(н)ъ свои конѣ познавъши, а не могучи са(м) на тую сторо-жу напаса(т)и</>, е(д)ного приє(жд)жо(г)ло за(ц)ного чловека на то припроси(в)-ши, жебы ты(х) (конєй) нѣмъ до города на(м), вряду, ѡбясни(т), постерѣглъ.

Теди, гды<.> на(м) ѡ томъ зна(т) дано, и ре(ч) быти<.> певъную узнали, ти(м)ъ же разо(м) по(с)ланъцевъ свои(х) для зи(с)кана тихъ конє(и) и по(й)ма(н)я хлопъцо(в) цига(н)ски(х) по(с)лали<.> Што и по(й)мали вы(ш) меновани(х) хлопъцо(в) и пре(д) на(с) с ко(н)ми згинулими тро(и)ма привели<.>

Которы(х) хлопъцовъ поєди(н)цемъ, чие бы то конѣ были и хто и(х) по-кра(л), питали и карали<.>

Што тіе всѣ три стороны цига(н)скіє хлопъцѣ е(д)носта(й)не при(з)нали, же тіе всѣ три конѣ: еди(н) чали(й) ка(р)наухи(й), други(й) гнѣди(й), трети(й) мыша(с)ти(й), — Тихунъ и Беля(н), циганє нши знаєміє з Липово(и) Долины, з Креме(н)чука привє(з)ши, и на(м)ъ стеречи подали<.>

Теды мы, вря(д), зара(з) ти(х) цигановъ вина(й)шо(в)ши и, е(с)ли бы ѡны ти(х) конє(й) свѣдоми были, питали<.>

Што яко зра(й)ци трудно<.> к лицу при(з)на(т)ся прѣлесе<.>

И вря(д) наказа(л), жебы вышъ менованое товариство креме(н)чуцькое ты(х) цигановъ з хлопъца[ми] и з Тихоно(м) и Беляко(м)ъ, за шію взявъши, и лице викупи(в)ши, з собою до Креме(н)чука провадили<.> Што Ѡлеза, Я(ц)ко Чиже(н)ко, Петро Либє(р)да, ути(с)къ свои(х) хлопъцов и и(х) приятелюв видячи, мусили ѡны(х) кременъчу(ц)ки(х) козако(в) годи(т) и погодили такъ:

за невына(й)дено(г)[о] ε(л)ного кона, яко и за виклади и працу в дорога(х) ездячи, нагородили.

Што смо казали до книгъ записа(т), що е(ст) и записано.

[Знак підпису.] //

[№ 44.]

20 зв.

Року ахне [1655] мца авьгуста зі [17] дна.

Передо (м)ною, Петро(м) Ω(л)ша(н)ски(м) ω(т) его м(л.) пна по(л)ковъника, наме(с)<.> ми(р)горо(д)ско(г)[о] зо(с)лани(м), а при мнѣ будучи Ивана Лавре(н)ка, атамана нака(з)<.> лохви(ц)кого, Феска Голю(н)ки и и(н)ши(х) товариствъ<.> и пре(д) нами, Ма(т)фее(м) Емъче(н)ко(м)ъ, во(й)томъ, Феодоро(м)ъ Козло(м), Фомою Сеньюковичо(м), Фене(м) Про(ц)енко(м), бу(р)мистрами ма(й)страту Лохви(ц)кого,

приточилася справа ω(т) Яцка Ко(р)жа, обывателя лохвицъкого, которы(и) такъ пере(д) сами(м) его м(л.) пно(м)ъ по(л)ковънико(м), наме(с.) ми(р)горо(д)ски(м), Ми(с)ка Го(р)баня, обывателя лохви(ц)кого, вдава(л)<.>, яко и тепе(р) пре(д) нами на оно(г)[о] ска(р)гу свою и ωпове(д) преклада(л) ω то<:>.

ижъ меновани(и) Го(р)ба(н) яксбы еще пе(р)вого року завъзято(и) во(й)ны якіе(с) котли, яко по(д) часъ замешанины мѣл, где(с) по(р)равъши и нѣкому неω(з)на(и)муючи, у воді затопи(л)<.> и не веда(т) где на пожитокъ сво(и) обе(р)нулъ<.> Що и (с)ве(д)ковъ на то Левушъка и Лукаша, меща(н) лохви(ц)ки(х), именоваль<.>

Теди мы, вря(д), казали пре(д) себе ωному Го(р)баню с(т)атъ<.> и ω ти(х) котла(х), если бы и(х)<.> зна(л), питали.

Которыи жи(в) к бгу лѣзучи всѣми способы на то, же нѣкгди ω то(м)ъ не (з)на(л)ъ, за(с)тановлялъсѣ<.>

Што мы ро(с)казали, абы то чере(з) свѣдъки, на которіе са Ко(р)жъ скидае(т), ста(т)<.>

Теди, ста(в)ши ωчеви(с)то, Левушъко, шапочъникъ, мещани(н)ъ лохви(ц)ки(й)<.>, которы(и) ве(д)лугъ завеза(н)а ω(т) на(с), вряду, су(м)лена в тіе слова при(з)на(л)<.>, ижъ, мови(т), «ω што ма рачите пита(т)<.>, теди ω то(м) нѣ знаю, а нѣ вѣдаю и слиду жа(д)ного, ω што мя Ко(р)ж притягае(т), не чуле(м)<.>»

До того (ж), ставъши ωчеви(с)то, Лукашъ Кушнѣр, мещанинъ лохви(ц)ки(и), котори(й) ве(д)лугъ сумле(н)а в тіе слова при(з)наль и мови(л), же «ω то(м)ъ а(л)бо ω тихъ котла(х), ω што мя рачишь, пне вряде, пита(т), якъ живе не такъ, же бы(м) мѣль свѣдо(м)ъ бы(т), але нѣкгди и нѣ слиша(л)<.>, а нѣколи на то(м) футоре, где Го(р)ба(н) живе(т), [не] бы(л), бгъ мнѣ естъ свѣдко(м), же ω томъ нѣчого не (з)наю<.>»

На що Го(р)банъ за тими све(д)ками паме(т)ны(м) заложил.

И мы, вы(ш) рече(н)ны(и) вря(д), вглядѣвъши, ижъ Ко(р)ж потваро(м)ъ на оно(г) Го(р)бана неви(н)не пошол<.>, а Го(р)банъ лю(д)ми, уваги го(д)ними с того виве(л)се, и чини(м) ω(т) того во(л)ны(м)ъ его, которо(г)[о] Ко(р)жъ погоди(т) за потва(р) повине(н).

Што смо тую справу казали до кни(г) записа(т), що е(ст) и записано.

[Знак підпису.] //

Року ахнѣ [1655] м̃(с)ца октoбрїа є [5] дна.

Передо (м)ною, Васи(л)емъ Скрѣбце(м), атамано(м) городовы(м) лохви(ц)-ки(м), а при мнѣ будучи товари(ст)вѣ — Феска Голю(н)ки<.>, Івана Лавре(н)ка<.>, Фе(с)ка Гараще(н)ка<.>, Костя, ктитора Нико(л)ского<.>, Ярѣмы Ше(р)бане(н)ка, козака з уряду лубе(н)ского за(с)ла(н)ного<.>, и передь нами, Ма(т)фее(м) Емъче(н)комъ, во(й)то(м) лохви(ц)кимъ, Фомою Сенюковичомъ, Феодоро(м)ъ Козло(м), бу(р)мистрами ма(й)страту Лохви(ц)кого<.>, а з мешанъ при томъ будучи Яко(в)ца Шевця, Івана Желъзнака и и(н)ши(х) вери го(д)-ны(х) ѡсобъ на тотъ ча(с) зна(й)дучихъсе<.>.

постанови(в)ши ѡчевы(с)то, Ясчуха, козачъка, ѡбывате(л)ка лубенъскаа, котораа за показа(н)емъ п̃на вряду своего сведо(ц)тва ска(р)гу свою на Охрѣмъца, яко неѡ(д)сѣдлого в те(н) способъ прекладала<.>, ижъ в року се(м) же мину-въши(х) часовъ в Лубъна(х), яко сведо(ц)тво выдано посве(д)чаеъ, злочи(н)цу, яко неробочого на (й)мя прозиваемого Дробяз(з)ку, с ко(н)ми, которы(х) покра(л) ѡ(н), по(й)мано<.>.

Теды тотъ злочи(н)ца такъ доброво(л)не, у везеню сидячи, и на явкъ<.>, яко и на кве(с)тіи и на ѡ(с)татъне(м) стопню многих злочи(н)цовъ горе(л)чаниковъ з пед(д)еся(т) по я(р)марьку именоваль<.> Межи которыми злочи(н)цами помененого Охрѣмъца и Стефана, мешкаючого в Лохвици, ижъ ѡнїе якобы Ясчишина кона кра(с)ти мѣли, поволалъ<.>

Которого Охрѣмца мы, поменены(и) вря(д), в такомъ зломъ ѡбыненю ѡбачи(в)ши, до везена дати ро(с)казали<.> И въ ѡбяснѣ(н)ю при(с)ла(н)ного ѡ(т) п̃на вряду Лубенского сведе(ц)тва<.> былъ нине на ѡного Охрѣмъца су(д) на нинешъни(и) де(н) сказованы(и), коро(г)ло в по(с)танове(н)ю, если бы к тому коню Ясчишиному зна(л)се, питали<.>

Што ѡ(н) жа(д)ни(м)ъ способомъ к тому делу не при(з)наючи се, на вы(д)-водъ ³⁹ бра(л) се<.>. Теды мы, вря(д) нинешъны(й), зупо(л)не засели(й) // су(д), 21 зв. вглядѣвши в справу тую, ижъ тотъ Охрѣме(ц), яко подо(з)рены(и) человекъ, ведлугъ ро(з)делу чети(р)на(д)цатого а а(р)тикулу зї [17] наказуе(м) декре-то(м) наши(м)<.>, абы тотъ Охрѣме(ц) ѡ(т) стороны поводовое былъ на кве(с)-тію выданъ<.>.

ахнѣ [1655] м̃ца ноевріа к̃д [24] дна ⁴⁰.

Передо (м)ною, Васи(л)емъ Скрѣбце(м), атамано(м) городови(м) ло(х)ви(ц)-ки(м), а при мнѣ будучи Феска Голю(н)ки и предо (м)ною, Ма(т)фее(м) Емъче(н)ко(м), во(й)томъ, Феодоро(м) Козло(м), Фомою Сенюковичо(м), Феене(м) Проче(н)комъ, бу(р)мистрами вряду Лофи(ц)кого<.>.

приточиласе справа ѡ(т) Мелешихи, Бакуте(н)кое жоны, котораа ѡпове(д) и ска(р)гу свою на Василя Хли(с)тунѣ(н)ка, ѡбывателя луча(н)ского, прекладала ѡ то<.>.

ижъ ѡно(и) Мелешисъ в се(м) же вышъ менованомъ року стала в покраденю с коморы нѣкоторы(х) многи(х) речи(и) шкода<.>

По коро(и) шкоде ти(м)ъ же разо(м)ъ на заутру тыхъ речи(и) пла(т)ю покрадены(х), за ведомостю врядовою, Ма(р)тинъ, асаулъ, Тара(с)<.>, Хве(н)ко Смажъны(и) шукати и трусити по ро(з)ны(х) хата(х) завъязалисе ходити<.>

Што до оного Василя на гумьно трусити прише(д)ши теды та(м) в соломе(х) некото-
ры(х) с тихъ покраденых(х) речи(и) знашли(и), и, взя(в)ши, до Луча(н)ского
вряду о(б)я(с)нили.

По которо(м) зна(и)деню ти(х) речи(и), кгда се до на(с), ме(й)ского вряду,
тая справа сточила и онаа Мелещиха на оного Василя ти(м) налегала и именуя-
чи, же якби еще тотъ Васи(л) ты(х) ви(с)ланъни(х) для шука(н)я до свое(и) ко-
мори не припуска(л)(<.)

Ово(ж), кгда оные люды, Ма(р)тинъ, асавулъ, с товариствомъ бы(л) пре(д)
нами пре(д)постано(в)ленъ и о то завезавъши и(м) сумлена(<.), кгда были о(т)
на(с) питаніе, презнали, ижъ «мы до оного Василя ити жа(д)ны(м) способом до
коморы не налегали, и онъ на(м) ити не (з)бороналъ(<.)»

22 Што тежъ з громады луча(н)ско(и) до десети человека прише(д)ши и бо(л)-
ше(й) при(з)нали, ижъ «то(т) человекъ, Васи(л), которы(и) о(т) Мелещихи по-
мовлены(и), // з молодости его о(т) многи(х) лѣтъ знае(м), и все село наше зна-
е(т), же е(ст) человекъ нѣ в чемъ нѣкгда не подо(з)рены(и) и в на(й)ме(н)шо(и)
речи не пере(с)вѣ(д)че(н)ны(и)(<.) А што се тепе(р) показало, бгъ то знае(т),
хто то вчини(л)».

Теды (ми), вря(д), вы(с)лухавъши ти(х) учтивы(х) и за(ц)ны(х) муже(и) а
поступаючи ве(д)лугъ стога права, наказали(с)мо декретомъ нши(м), аби тотъ
Васи(л), яко неподо(з)рены(и) человекъ, о(т) того се о(т)присѣгну(л).

Теды онаа Мелещиха втожъ доброво(л)не при(з)нала, ижъ «вхова(й) бже,
того Василя до присяги притяга(т) не хочу(<.) и нѣ въ чомъ тяга(т) не мыш-
лю(<.), кгда жъ и я знаю, же о(н) есть за(ц)ны(й) человекъ».

Што мы, вря(д), вы(с)лухавъши тое(и) все(и) справи, казали до кни(х)!!
записа(т), що е(ст) и записано.

[Знак підпису.]

[№ 47.]

Року ахне [1655] м(с)ца декабря кв [22] дна.

Передо (м)ною, Анъдрее(м) Миха(й)ловичо(м) Випри(с)ко(м), сотнико(м)
во(й)ска Запо(р). лохви(ц)ки(м)(<.), и предо (м)ною, Ва(с)ко(м) Скребце(м),
атамано(м) лохви(ц)ким, а при на(с) будучи пна Іоакима, хуружо(г)ло, обо(з)-
ного по(л)ку Ми(р)горо(д)ского, и пре(д) нами, Ма(т)фее(м) Емъченъкомъ, во(и)-
то(м), Фомою Сеньюковичо(м)ъ, Феѡдоро(м) Козло(м), Фене(м) Проце(н)ко(м)ъ,
бу(р)мистрами вряду Ло(х)ви(ц)кого(<.),

приточиласе справа о(т) Го(р)пины Костювъны, обывате(л)ки ло(х)ви(ц)-
ко(и), котораа з брато(м)ъ свои(м) рононы(м) Ивано(м) Ко(с)те(н)ко(м)ъ, оби-
вателе(м) ло(х)ви(ц)ки(м), же, ставъши очеви(с)то, о(п)ове(д) свою и вкладане
подо(й)зрены(х) дѣль на Якима Ли(т)вина, мужа своего, прекладала(<.) о то
в тотъ способъ,

ижъ в се(м) же вы(ш) меновано(м) року в по(ст) Филипо(в) вступивъши
оны(й) Якимъ Литвинъ, якобы в потреби свое(и) з Ло(х)вици пошо(л)(<.), а
южъ наза(д) и(з) Ме(д)вежого додому, до жоны и до тѣти(и) ⁴¹ своих йдучи и
претивъ Сребянско(г)ло города до села Талалае(в)ки прише(д)ши, товар, то
е(ст) быдла рогатого десетеро, вкравъши, до Ло(х)вици гналъ(<.)

22 зв. Которо(г)ло Якима кго(с)пода(р) того бы(д)ла // з лице(м) догнавъши, и
до Волошино(в)ки, понева(ж) Яки(м) о(т)то(л) о(с)е(д)лостю именована(л)се, допро-

вадилъ. Што ѡ(н), Яки(м), ре(ч) свою по(д)воивъши, пото(м) з Ло(х)вици ѡбывателе(м) сказа(л)се<.>

Котораа то справа з лице(м), кгда до Гли(н)ского вряду вне(с)ласе<.>, теды атаманъ гли(н)ски(и), в тую справу вгледѣвъши, тое бы(д)ло, яко лице при(г)наное, Ωлешьку, козаку, ѡбывателю талалаевъскому повѣту Сребря(н)-ского, доход(д) свои(и) ѡ(т) лица и за злочи(н)цу взявъши, зо всѣмъ ѡному Ωлешьку выда(л)сѣ<.>

Которы(и) Ωлешько, на го(р)ло ѡного Якима не настоячи, ти(м) его (свое бы(д)ло побравъши, дарова(л)сѣ<.>

Ωвожъ ту(т), кгда тотъ Яким ѡ(т) го(р)ла ви(з)воливъшисе, до Ло(х)вици до жоны и дете(и) свои(х) пришолъ<.>, теди жона его, помененаа Го(р)пина Костювна, жа(д)ны(м) способо(м) его жа ⁴² мужа, яко злочи(н)цу ѡ(т)ню(д) не хочеть<.>

Ω чо(м) нынѣшњи(и) суд(д) на ѡпове(д) ѡного Ивана и се(с)три его вглядѣлъ. Теды до Гли(н)ского вряду вмис(л)нѣ писа(н)ѣ свое, довѣдуючисе ѡ(т)и справе, если се то на ѡного Якима показало, послалали<.>

Што ре(с)по(н)сѣ в писаню ѡ(т) Микити Миха(й)ловича, атамана гли(н)-ского, до на(с) пришло(л), ижъ заи(с)те, яко се выше(и) поменило на ѡно(г)ло Якима тая справа, же ѡ(н) боя(з)нѣ бжую препомнѣвъши, бы(д)ло у Ωле(ш)ка покраль, показала<.> Которо(г)ло Ωлешько, го(р)ломъ даровавъши, во(л)-ны(м) учинилъ<.>

До чого кгда (с)мо мы, вря(д), ѡного Якима ѡ(т)и зли(и) учинокъ питали, теды ѡ(н) и са(м) ку(т)и справе добре зна(л)се<.>, ижъ, мови(т), «я тую справу попо(л)нилъ<.>»

Што понева(ж) то поважънаа справа е(ст), впро(д) мы, засели(и) суд(д), до духовно(г)ло права вдавали<.>.

На ко(т)орую справу дховнѣѣ ѡсоби на (з)да(н)ю свое(м) положили, же поневажъ Го(р)пина, жона, его за мужа мѣти не хоче(т), то(г)ды, ро(с)тавъшисе, за другого а(л)бо че(т)ве(р)того мужа ити нѣкгда не повин(н)а<.>

Што и мы, заселы(и) суд(д), ве(д)лугъ // Статуту, то е(ст) ро(з)делу чти(р)-на(д)цатого а а(р)тикулов ше(ст)на(д)цетого и два(д)це(т) третого<.>, же жона и(з) злочи(н)цею мешькати не пови(н)на, бо кгда(с), если бы жона с прили(ч)-ни(м) човеко(м) мо(г)ла мешька(т), то южъ кгда се и еще кому ѡ(т) такого човека стане(т) шкода, то южъ жона и дѣти ѡ(т) того не уво(и)дутъ, што прощеніе помененаа Го(р)пина з оны(м) Якимо(м), злочи(н)цею, муже(м) свои(м), взявъши, уво(л)нена ѡ(т) него навѣки ве(д)лугъ духовнѣи(х) ѡсобъ з дана и ѡбя(с)-неныхъ а(р)тикуловъ ѡ(т) на(с) зо(с)тае(т)сѣ<.>

Що (с)мо для лепшого веры и певности казали тую всю справу до книгъ ме(й)ски(х) справъ поточны(х) записа(т), што е(ст) и записано.

[Знак підпису.]

[№ 48.]

ахнс [1656] м(с)ца февраля д [4] дна.

Передо (м)ною, Василемъ Скрѣбцемъ, атаманомъ городов(м) ло(х)ви(ц)-ки(м)ъ, и при мнѣ будучи пна Ωни(с)ка Товѣстевича, сотника во(й)ска Запо(р), Пѣсковъского, Процика Све(р)длика, Ва(с)ка Га(й)дука<.> и пре(д) нами, Ма(т)фее(м) Емѣче(н)комъ, во(й)томъ, Фѣѡдоро(м) Козло(м), Фомою Сѣнюкови-чо(м)ъ Фене(м) Проце(н)ко(м)ъ, бу(р)мистрами ма(й)страту Ло(х)ви(ц)кого,

и при(т)оче(н)ю справи славе(т)ного пна Іюсифа Красовъского, слуги его м(л). пна писара енера(л)ного, которы(и) ве(д)лугъ пе(р)вого выдано(г)о[о] ω(т) на(с), вряду Ло(х)вицького, те(р)мъну ска(р)гу свою на Хому Кози(н)ца с Токаровъ и на пна Гри(ц)ка Красуле(н)ка, козака ло(х)ви(ц)кого, ω неω(т)да(н)е сумы певъное за д(з)воны прекладалъ ω то в те(н) способъ<.>,

ижъ еще Збара(з)кое екъспедицие(й) тотъ Хома в небожьчика пна Па(р)фена, дзвун(н)ника перея(с)лавъского, дзвунъ за три(д)це(т) копъ и за ше(ст) копъ ли(ч).<:> ли(т).<.>, а Красуленъко за по(л) ωсмина(д)це(т) копы ли(ч)-бы ли(т).<:> купи(л)<.>, и гроши якобы ω(т) ωны(х) ωсобъ пну Па(р)фену не есть ω(т)даны<.>

23 зв. // Што смо ще пе(р)вого разу такъ Фомы, яко и Красуле(н)ка, ω ω(т)да(н)е тоє(и) сумы питали<.>

Теды ωниє по(з)ваніє стороны те(р)мъно(м) пре(д) нами ωчеви(с)то публиковалиса, же на то, ижъ тіє гроши за дзвони ω(т)дали, лю(д)ми добрыми ω(т)ведемъса<.>.

Ωвожь за се(с) ча(с) за постанове(н)емъ вторымъ пна Краговъского, яко ωпекатора дѣтокъ небожьчика Па(р)фена, хотѣлъ того мѣти, жебы панъ Фома Козине(ц) и па(н) Гри(ц)ко лю(д)ми добрыми, если то ωниє за тіє здвоны[!] гроши суму належашую ω(т)дали, ω(т)вє(л)са<.>.

Што кгда до чого пришло, ωбъ позваніє стороны люды(и), на которы(х) се здавали, абы при(з)нали, не ω(т)веліса<.> а нѣ жа(д)ного на то сведо(ц)тва показали<.>

Теды нынешны(и) засели(и) су(д), ведлугъ ро(з)делу че(т)вє(р)того а а(р)тикулу се(м)деся(т) сємого, вглядѣвши, наказалъ, абы пнъ Хома с пано(м) Григоріємъ ω(т) того се, если гроши ω(т)далъ любо не ω(т)далъ, ω(т)присє(г)нулъ<.>

Што смо казали для лепъшо(и) вери до книгъ записа(т), што є(ст) и записа(н)о.

[Знак підпису.]

[№ 49.]

ахнс [1656] ма(р)та ка [21] дна.

Передо (м)ною, А(н)дриє(м) Миха(й)ловичо(м), сотнико(м) во(й)ска Запо(р). лохви(ц)ки(м)ъ, Василє(м) Скребъземъ, атамано(м)ъ городовы(м), а при на(с), Матвею Емъче(н)ку, во(й)ту, Фєшдору Козлови, Фєню Проце(н)кови, бур(м)истра(х) вряду Ло(х)вицького<.>,

ставъши ωчеви(с)то, Васи(л) Лазаре(н)ко, ωбывате(л) лохви(ц)ки(й)и<.> яко повод, которы(и) ска(р)гу свою на Степана Грице(н)ка прекладалъ ω то,

ижъ ωни(й) Степа(н), боя(з)нъ бжую препомнѣвши и сво(й) станъ в молоди(х) лѣте(х) зневажи(в)ши, у ωного Василя сукъно бѣлоє про(с)тоє вкралъ<.>

Которого Степана на то(м) же горячомъ учи(н)ку, постере(г)ши, по(й)малъ и (з) лице(м) тимъ, сукно(м), пре(д) на(с) привелъ<.>

Што кгда (с)мо ωно(г)о[о] злочи(н)ци ω то питали, теды бе(з) великого випиту са(м) до того зна(л)се, ижъ, мовить, «я то (ж) перъвы(й) ра(з) таки(й) зли(й) нє(ц)нотливы(и) учинокъ попо(л)ни(л)<.>»

Што мы, вряду(д), ωному Степану ка(р)ность ведлугъ учи(н)ковъ да(в)ши, казали тоє до кни(г) записа(т), що є(ст) и записа(н)о. //

ахнс [1656] м̃(с)ца априля д̃і [14] дна </>.

Пере(д) нами, А(н)дріе(м) Миха(й)ловичо(м), сотнико(м) во(и)ска Запо(р). <: > ло(х)ви(ц)ки(м), Васи́ліє(м) Скребце(м), атаmano(м) городови(м)ъ <: >, и пре(д) нами, Алезѧ(н)дромъ Феодоровичомъ, наме(с)нико(м) ѡ(т) его м(л). <: > пна Мануела <: >, Ма(т)феємъ Е(м)че(н)комъ, во(й)то(м) <: >, а при на(с) будучи Феня Проце(н)ка, бу(р)мистра <: >, та(к) же с товари(ст)въ козаковъ во(й)ска Запо(р). <: > лохви(ц)кимъ — Ивана Ковалѧ, атама[на] ха(р)кувъского, Ивана Па(р)толы, Костѧ, ктитора Нико(л)ско(г)о[о], Климѧ Губарова и и(н)шихъ <: >, приточиласе справа ѡ(т) Да(х)нихи и Ле(с)ка Да(х)ненька, сина еѧ, такъ же и ѡ(т) Уласѧ Яреще(н)ка, яко поводовое стороны, ѡбывателе(й) лохви(ц)кихъ < >, которіѧ всѧ сполне и(з) Гарасимихоу ска(р)гу свою <: > на Ко(ст)ю Лау(е)нка, яко неѡсѧ(д)лого, прекладали ѡ то <: >.

Ижъ тотъ Ко(ст) Лазуре(н)ко прошлое недѧли межѧ стѧ, боя(з)нѧ бжую препо(м)нѧвши и срок(о)ст) права по(с)политого занѧ(д)бавъши <: > а пре(д) себе зли(й) а запаметали(й) уми(с)ль взявъши, не(с) пригоде, але з уми(с)лу своего Гарасима Да(х)ненька, го(н)чарѧ, козака, ѡбывателя ло(х)вицького, пучи у це(х)мистра го(н)ча(р)ского, ѡкрутъне на сме(р)ть забиль <: > Котори(н) небожъчикъ, мало што де(н) и ну(ч) претрывавъши, с тимъ се свѧто(м) пожкгна(л).

По которо(м) заби(т)ю ѡного небожъчика <: > кгда былъ тотъ Ко(ст), зра(й)ца, пре(д) на(с), вря(д) такъ пе(р)шого разу, яко и тепе(р), припозва(н)ы(й) и ѡ то питаны(и) <: >

Теди ѡ(н) са(м) до того ме(н)жобо(й)ства доброво(л)не, а не примусне зна(л)се <: >, ижъ, мови(т), «то(т) Гараси(м), небо(ж)чикъ, ѡт вла(с)ны(х) мои(х) рукъ с того свѧта зишоль <: >»

Ѡ чомъ мы, вря(д), ѡного (ж) зра(и)ци питали, если ѡ то(м), в яки(х) не(с)лушъннихъ причина(х) Тимушь Черѧ(т), це(х)ми(с)т(р) го(н)чаръски(и), в кот(о)го то дому дѧлося, (чи) не привинень <: >

Теди ѡ(н) жа(д)ни(м) способо(м) то(г)о[о] не при(з)навалъ: «Кгда(ж) Черѧ(т) не в чомъ не е(ст) винѧ(н)ъ, а Ма(с)ко, го(н)ча(р), хо(т) мнѧ былъ шо яко ста(р)ши(й) на то(т) ча(с) це(х)мистро(м) наказни(м), былъ вынень и мене завѧстяга(л) <: > Теди ѡ(н)ъ до небожъчика Гарасима такъ же нѧ въ чо(м) не привинень <: >» //

Што нинешъни(и) судъ, самого того при(з)на(т)я зра(й)ци ви(с)лухавъши, ти(х) люди(и), што ѡ(н)ъ са(м) ѡ(т) небожъчика уволняе(т), же нѧ в чо(м) в на(й)ме(н)шо(й) речи не привинъни <: > И мы, уво(л)наючи <: >, наказуѧ(м) нинешъни(м) декрето(м) наши(м), жебы то(т) Ко(ст) Лазуре(н)ко, яко зра(й)ца, за ѡного Гарасима, небожъчика, ве(д)лугъ ро(з)делу двана(д)цетого а а(р)тикулу второго, же его неви(н)не забиль и яко то(г)о[о] самъ за(с)лужиль, го(р)ломъ былъ караны(й) <: >

Што (с)мо всю справу тую дово(д)не казали до кни(г) ме(й)ски(х) записа(т), што е(ст) и записано.

Писанъ в рату[шу] лохви(ц)комъ.

[Знак підпису.]

Року ахнс [1656] м̃(с)ця іюня ф̃і [19] дня</>.

Передо (м)ною, Аньдрее(м) Миха(й)ловичо(м), сотьнико(м) ло(х)ви(ц)ки(м)<.>, и при Остапу Го(р)бане(н)ку, атаману ло(х)вицько(м), Мазиму Стороже(н)ку, есаулу сотьни ло(х)ви(ц)ко(й), Омеляна з Скоробогате(к) повѣту Лохвицького<.>, такъ тежъ при Ма(т)фею Емъче(н)ку, во(й)ту, Фомы Се(н)ковича, Феня Проче(н)ка, Феодора Козла, бу(р)мистровъ уряду Ло(х)вицького<.>.

ставъши очевисто, Ива(н), челя(д)никъ пана Ко(н)драта, сотьника ло(х)ви(ц)кого<.> з Ле(с)ко(м), брато(м) тю(т)чано рожоны(м) свои(м), обывате(л)е(м) луча(н)ски(м)<.>, на Борисиху и Ивана, сына еи, ме(ш)каючи(х) на Луцѣ в повѣту Ло(х)вицько(м)<.> ска(р)гу свою ѿ по(к)раде(н)е гроше(й) свои(х) та[ля]ре(и) зі [17], в которо(й) в дому еи напо(т)пит(ку) оны(м) (шкода) стала с<.>.>, прекъладали<.>.

Теди то тая Борисиха, будучи яко ви(н)на, тую шкоду и (з)гине(н)е гроше(й) оны(м) нагорожала<.>.

Що тожъ пре(д) нами, звы(ш) помене(н)ными, такъ поводовая, яко и позъва(н)ная сторона, з собою згуду вчини(в)ши, просили уряду ло(х)ви(ц)кого, жебы им тую згуду, жебы тая Борисиха по(с)полу з сыно(м) свои(м) Ивано(м) такъ напо(т)пы(т)ку и по(т)верезу оны(м) Ивану и Ле(с)ку не важила(с) домовляти, записали<.>.

Що е(ст) в книги декъретовіе ло(х)вицькіе тая справа записана<.>.

Дѣялося в ратушу ло(х)вицько(м) року и дня зви(ш) нада(т)у записа(н)но<.>.

[Знак підпису. I//

25 Року ахнс [1656] м̃(с)ця іюня г̃і [13] дня<.>

Пере(д) нами, Аньдрее(м) Миха(й)ловичо(м), сотьнико(м) ло(х)вицьки(м)<.> Остапу Го(р)бане(н)ку, атаману городово(м)<.> Василю Скребцу, Мазиму Стороже(н)ку<.> козако(въ) во(й)ска его ца(р).<.> ве(л).<.> Запоро(з)кого ло(х)вицьки(х)<.>, Ма(т)фею Емъче(н)ку, во(й)ту<.> бурмистро(въ) Хвеня Проче(н)ка, Хведора Козъла уряду Ло(х)вицького<.>.

Ива(н) Жельзня(к)<.> Юско Любарецъ, обывателе ло(х)вицькіе, пре(к)ладали пре(д) нами, звы(ш) помене(н)ны(м) засълы(м) судомъ, ска(р)гу свою<.> ѿ посва(р), которы(й) пропроме(ж)!! собою идучи на я(р)марок боръщегувьски(й) ѿ во(з)несеніа Хво(м)<.> м̃ли<.> ѿ которы(й) до права и суду боръщегувьского пропонвали с<.>.

Що те(ж) оны(й) судъ не (з)наючи, що проме(ж) ними за по(с)ва(р) былъ<.> ѿсуди(в)ши и выпи(с) с кни(г) своих ѿ ту(р)бациі и(м) да(в)ши, до на(с) при(с)лалн<.> в которо(м) за то(т) и(х) по(с)ва(р) наказали и(м) пои(д)натися<.>.

Що (с)мо такъ того писа(н)я, яко у(ст)ного ѿ(т) ны(х) мове(н)я ви(с)лухавъши, наказуе(м) нине(ш)ны(м) декрето(м) наши(м), жебы ся з собою безъ бо(л)шихъ туръбаци(й) и педиме(н)то(въ) правъны(х) погодили<.> и по(с)вару жа(д)но(г)го в беседа(х) и по(т)верезу не вчинали<.>.

Которые з обохъ рукъ просили, жебы (с)мо и(м) тоє записали<.> в книги мѣскіи рату(ш)ныи, що е(ст) и записано<.> .>.

Року ахнс [1656] авгу(с)та ві [12] дна.

Передо мною, Алез(а)н)дромъ Феѡдоровичо(м) на то(т) ча(с) намѣснико(м) лохвицки(м)⟨,⟩ и при мнѣ будучи(х) Ма(т)фія Емѣче(н)ка, во(й)та, Хомою Сенюковичо(м), Хвене(м) Проце(н)ко[м], бу(р)мистровъ уряду Лохвицкогс⟨;⟩.

становши пред(д) нами Хришко Борода(й), атама(н) голѣ(н)ски(й), привѣдъши і ѡчне постановившисе злочин(н)цомъ свои(м) Ивановъ Волошино(м)⟨,⟩ з Ново(и) Гребль, ска(р)гу преклада(л) в то(т) способъ⟨.⟩, ижъ «челя(д)никъ мо(й) дна и [8] авгу(с)та, то е(ст) в че(т)ве(р)токъ, с поля з работи, трави накосивши ■ косу в траву встроивши, к домови ѣха(л)⟨.⟩ То(т) Ива(н) Волоши(н), за ни(м) идучи, косу тую з воза потае(м)не вымкну(л)⟨.⟩ Аже челя(д)никъ мо(й) постеругши, же коси немає(ш), проси(л) его и пере(й)ми пулкопи и гори(л)ки ква(р)т деся(т) купова(л), але поменѣни(и) Ива(н) при(л)се⟨.⟩ А потему ю(ж) в суботу косу в него витрусили, которую у землю закопа(л) бы(л)⟨.⟩, а потому и са(м) призна(л)се⟨.⟩, же «тую косу я у челя(д)ника тоего укра(л)⟨,⟩».

Же такову справу казали ... ⁴³ //

*Справа Еремы Протасе(н)ка з Еремою Ку(ш)нѣре(м)⟨.⟩,
ѡбывателе(й) лохвицѣки(х).*

25 зв.

Року ахнс [1656] м(с)ца сѣнтября і [10] дна⟨.⟩

Передо (м)ною, Алез(а)н)дро(м) Феѡдоровичо(м), намѣ(с)нико(м) ло(х)вицѣки(м)⟨,⟩ Ωстапо(м) Го(р)бане(н)комъ, атамано(м) ло(х)вицѣки(м)⟨,⟩ Ма(т)фе-е (м) Е(м)че(н)ко(м), во(й)то(м)⟨,⟩ Яцько(м) Гарасиме(н)ко(м), Хвене(м) Проце(н)ко(м)⟨.⟩, бу(р)мистровъ уряду Ло(х)вицѣкого⟨.⟩,

ста(в)ши⟨.⟩ ѡчевисто⟨,⟩ Ерема Протасе(н)ко, ѡбывате(л) лохви(ц)ки(й), повѣда(л) и жалова(л) на Ерему Ку(ш)нѣра, мешѣка(н)ца ло(х)вицѣкого, в то(й) способъ, ижъ при(з)навали пере(д) нами, засѣлы(м) урядо(м), же якобы з Лавѣри(н)ко(м) Прокопе(н)ко(м) дѣвѣку, свести Еремину, в дому его мѣли застати лежачи(х) посполу на полу.

Що мы, уря(д), ты(х) свѣ(д)ковъ, на которы(х) Ерема Кушнѣръ здава(л)ся, казали пере(д) собою ставити⟨,⟩.

Що ѡны(й) Ерема, свѣтѣки Де(м)ка, челя(д)ника Пе(т)рова, и хлопѣца Шабѣ(л)никова стави(л)⟨.⟩, которы(м), страхо(м) ѡбжи(м) и су(м)ле(н)е(м) и(м) завеза(в)ши, питали⟨,⟩.

Що тые свѣ(т)ки досконале того не признали и ко(н)ца такому свѣде(ц)тву не довели⟨,⟩. Прето наказали(с)мо си(м) декѣрето(м) наши(м), абы Ерема посполу з свѣ(т)ками того Ерему, выклады ве(р)ну(в)ши, во (в)се(м) погодили⟨;⟩. А тую за(с) дѣвѣку Ереми приказали(с)мо, жебы ни(м) е(й) бгъ да(й) заму(ж) по(й)ти, а в цале дѣвоцтво мѣла бы при собѣ захова(т). Теды то(т) Лавѣ(в)ре(н)ко Прокопе(н)ко по(д) тую всю вину не по(д)падае(т)⟨,⟩ а Ерема Ку(ш)нѣръ воле(н) ѡ(т) того и будет, ежели бы дѣвѣка при собѣ по(ц)тивости дѣвоцко(й) заховати мѣла⟨;⟩.

Нащо для вѣри лѣпшыо(й) записа(т) казали⟨;⟩. //

26 Року а̀хнс [1656] м̃(с)ца се(н)тебря і̃ [10] дня<;>.

*Справа и свѣдо(ц)ство Семеново Хоро(ш)ково,
обывателя ло(х)ви(ц)кого, сего руку звы(ш) описа(н)ного
до книгъ декъретовы(х) е(ст) принято и слово
в слово переписа(н)но<, > которое при(з)на(т)е такъ
в собѣ мае(т)⟨, > року а̀хне [1655].*

Передо (м)ною, Василе(м), атамано(м) городовы(м) ло(х)вицьки(м), и при (м)нѣ, Ма(т)фею Е(м)че(н)ку, во(й)ту, а при на(с) будучи(х) Фомы Сеньокожича, бу(р)мистра и и(н)ши(х),

ставъши ѡчевисто, Семен(н) Рожокъ, обывате(л) ло(х)вицьки(й)⟨.⟩. которы(и) вмы(сл)нѣ ходи(л), кгда Ѡхрѣмецъ, ѡбтѣка(р), злочи(н)ца поволаны(й), з везе(н)я втѣкъ, до жоны его пита(т)⟨.⟩, которая у турмѣ у везе(н)ю сидячи, ѡному Семену всю и(с)тоту выразила<;>. Што Семен(н), ѡно(и) Ѡхрѣмихи дово(д)нѣ вы(с)луха(въ)ши, на(м) вряду, в тѣе слова при(з)на(л)⟨, > ижъ ѡнове(н)е вряде, ѡная Ѡ(х)рѣмиха, кгда(м) и злаго(д)нѣ питаль, такъ мнѣ повѣдала, же «Ѡ(х)рѣме(ц), муж мо(й), а Фесе(ч)ко, ѡбтѣка(р), неха(й) ѡ(н) с ти(х) речи(й), що на нихъ повола(н)е е(ст), не ѡ(н)крашаю(т)ся<;>. Кгда(ж) на (з)лочи(н)стве нецѣно(т)ливѣ<;> и Стефа(н), кравецъ, з муже(м) мои(м) бави(л)ся и того неробочого дѣла зажива(л)⟨. > Што кгда скоро мужа моего за то ѡсажено, тогда По(пъ)ко Гадя(ц)ки(й) нѣкому не оказуючися⟨, > до Фесе(ч)ка припа(л)⟨. >, и Фе(с)ко ки(л)ка дни(й) По(пъ)ка переховыва(л) и в себе де(р)жалъ⟨, >».

А до того конова(л)ка вто(ж) при(з)нала, ижъ, мови(т), «Стефане(ц) Ѡхрѣ(м)цеви у везе(н)ю копу гроше(й) да(л)⟨, > а Фесе(ч)ко по(л) золотого ѡному⟨. > (ж) да(л) и йсти и пити ме(д) да(р)мо пре(з) мене за(въ)ше посла(л)⟨, >». При котором при(з)натю такъ ѡно(и) Ѡ(х)рѣмихи, яко и конова(л)ки⟨. >. бы(л) Федоре(ц), деся(т)никъ, и Ле(с)ко, сторожъ⟨, >.

26 зв. Што ѡ(въ)де кгда и сама ѡлена Ѡхрѣмиха пре(д) на(с), вря(д), ѡчевисто была пре(д)поста(в)лена⟨, > тѣды сама ѡ(т) себе в тѣе слова доброво(л)нѣ та(к) яко пре(д) Рожько(м), што се выше(й) поменило, и пере(д) нами при(з)навала⟨. > и(ж) «Фесе(ч)ко и Стефа(н), краве(ц), спо(л)нѣ з муже(м) мои(м), конѣ крадучи, товари(ст)ва заживали⟨, > же с Перея(с)ла(въ)ля⟨. > ѡ сто(м) Семенову за(й)шло(м) я(р)ма(р)цѣ // до Ми(р)города Фесе(ч)ко и По(п)ко з муже(м) идучи, по коню єдно(м) ко(ж)ды(й) з и(х) далеко ѡ(т) Перея(с)ла(въ)ля вкра(въ)ши, и до Ми(р)города приехали. Што кгда та(м) нѣгде было на(м) с тацями ста(т)⟨. > зара(з) до Кра(с)ного на я(р)маро(к) на че(ст)ного Хр(с)та поиха(въ)ши, и тѣе конѣ попродали⟨, >. А до того есче пре(д) ты(м) з лубе(н)ского я(р)марьку ѡ сто(м) спсу в се(м) же року до Киева, кгда му(ж) мо(й) з Васе(ч)ко(м) и (з) Стефано(м), кра(въ)це(м), ихавъ, тогѣди ѡ(т) Лубе(н), мало ѡ(т)иха(в)ши, конѣ по(к)ра(въ)ши, и (въ) Києви попродали⟨. >, а на се(с) ча(с) у ло(х)вицьки(й) я(р)марокъ Стефанъ ѡного Попъка в го(с)поде свое(й) в двору Ле(с)ково(м) ше(въ)ждово(м) в старо(м) ѡбвалено(м) погребѣ ки(л)ко дни(й) переховыва(л)».

Што мы, вря(д), вы(с)луха(въ)ши, казали тоє записа(т)⟨, >.

Пере(д) нами, вы(ш) менова(н)ны(м) врядо(м), и при на(с) будучи(х) Хве(с)ка Голю(н)ки, пана Алезан(д)ра Федоровича, такъ же при бы(т)ности Ивана Какала, бу(р)мистра лубе(н)ского, Клима Костене(ц)кого, ѡ(т) вряду Лубе(н)-

ского зо(с)ланы(и), такъ же Феодора Ко(з)ла, Феня Проце(н)ка, бу(р)мис(т)-ровъ вряду Ло(х)вицкого<,>. Кгды бы(л) Фе(с)ко то(т) ѡбвине(н)ны(й) пре(д) на(с) на ѡ(т)пове(д) постано(въ)ле(н)ны(и), тогъды в нѣкоторы(х) реча(х) мови(л) тое, же «кгды Ѡ(х)рѣмецъ и По(п)ко по(д) Лубнями коне(й) трое вкрали при (м)нѣ, теды а в ихъ коня купи(л) и и(х) наупоминалъ, жебы ѡнѣ не крали<,>».

[№ 56.]

*Справа и ѡповѣ(д) Ѡстапа Го(р)бане(н)ка
до книгъ декреты(х) е(ст) записано<,>.*

Року ахнс [1655] м̃(с)ца се(н)тебра і [10] дня<,>.

Передо (м)ною, Алезан(н)дро(м) Феодоровичо(м), намѣсничо(м) лохвицьки(м), и передо (м)ною, Ма(т)фее(м) Е(м)че(н)комъ, во(й)то(м), и при (м)нѣ будучи(х) Хома Сенюковичъ, Хве(н) Проце(н)ко, бу(р)мистровъ уряду Ло(х)вицкого<,> и с товари(ст)въ козако(въ) лохви(ц)ки(х)<,> Ва(с)ка Скребъца, Мазима Стороже(н)ка<,> Яцька Гарасиме(н)ка при то(м) были<,>.

ста(въ)ши ѡчевисто, Ѡстапъ Го(р)бане(н)ко, атаман(н) ло(х)вицьки(й)<,>, ѡповѣда(л) // и жалова(л) на Ивана Хмелю(въ)ского, ѡбывателя, в то(й) сподобъ, ижъ то(т) Иванъ, идучи з Чигирина ѡ(т) ве(л).<:> его м̃(с)ти пана ге(т)мана, повѣда(л)ся быти по(л)ко(въ)ничо(м) съве(р)ски(м), теды то Ѡстапа, атамана, безъ даня причины, идучи пре(з) мо(ст) до господи, зневажи(л) и ущипъливими словами, листи ге(т)ман(н)скіи показуючи, и мови(л): «Ты, атамане, сяки(й) и ѡтаки(й) сыну, ли(ст)о(въ) ты(х) не годен(н) еси и в руки брати<:>». Зара(з) в то(м) же часъ и и(н)ших козако(въ) и люде(й) по(з)неважалъ<,>.

Ивана Кудру на мосту тако(ж) бе(з) даня причины сромо(т)не зганилъ<,>. Теды по(д)воду ему да(въ)ши, з мѣста поихалъ<,>. Челя(д)ни(к) за(с) Тере(ш)ковъ. бы(въ)ши посланы(и) ѡ справа(х) господа(р)ски(х), нагна(л) в полю ѡного Ивана<,>. То(т) Ива(н) у того челя(д)ника то(т) ву(з) с коне(м) в по(д)воду собъ узя(л), а то(й) по(д)води, которая дана была ему з мѣста<,> каза(л) за собою йхати<:> и и(н)ший ексцеса немалые починилъ<,>.

Што (с)мо тое ѡповѣда(н)е и у(ст)ную ска(р)гу до книгъ декреты(х) записали<,> що е(ст) и записано.

[Знак підпису.]

[№ 57.]

*Справа Гри(ц)ка, Мартисева зятя, ѡбывателя ло(х)ви(ц)кого<,>
з Данило(м) Мо(и)сѣе(н)ко(м).*

Року ахнс [1655] м̃(с)ца ма(р)ца ф̃і [19] дня<,>.

Передо (м)ною, Фомою Сенюковичо(м), во(й)то(м) нака(з)ны(м) ло(х)ви(ц)ки(м), и при (м)нѣ будучи Феня Проце(н)ка, Феодора Ко(з)ла, бу(р)мистровъ уряду Ло(х)вицкого<,>, а (з) меща(н) будучи Ю(р)я Ку(ш)нера и Лукіана и и(н)шихъ<,>

постанови(въ)шися ѡчевисто, Грицько, Ма(р)тисю(въ) зят(т), ѡбывате(л) ло(х)вицьки(и)<,> которы(й) ска(р)гу свою на Данила Мо(и)сѣе(н)ка, ше(въ)ца, ѡбывателя ло(х)вицкого, пре(к)ладалъ ѡ то, ижъ то други(и) рокъ ѡ(т) Филипова пос(т)у пошо(л), якъ ѡны(и) Данило помене(н)ному Гри(ц)ку на че(ст) нагна(л)<,> ижъ якобы в него з мѣшъка мѣлъ, препомнѣвъши боазн бжію,

и гроши в Прокопишино(м) двору вкрасти<, >. И тоє не та(к) са(м) в собѣ хо(т) не веда(л) тушачи, але и все(и) братій, реме(с)никомъ ку(ш)нѣръского цеху, ѡсвѣ(д)чи(л)⟨, > ижъ Гри(ц)ко подозре(н)ны(м) се зна(и)дує(т)⟨. > Што цеховаа братья зара(з) ты(м) же разо(м) ѡ(т) ремесла ѡного Гри(ц)ка ѡ(т)далили⟨; >.

27 зв. // Которы(и) та(к) великую ущипъливую зе(л)живо(ст) Гри(ц)ко поносечи ѡвѣде пере(д) нами, вы(ш) помене(н)ны(м) врядо(м), право на ѡного Данила, же его в ко(р)чмѣ що и ча(с) пяны(и) на че(ст) наганяючи, сточи(л)⟨, >.

Што (с)мо на ска(р)гу ѡного Гри(ц)ка казали зара(з) ѡному Данилу пере(д) собою пе(р)сональте(р) стати <, > и ѡ то, если бы што проти(въ) Гри(ц)ка мови(л), питали⟨; >.

Тогды ѡ(н) именовал(л), же «у мене, — мови(т), — про(ш)лого року с кишень золоти(х) гроше(й) выня(л)⟨. >». Нащо для лѣпъшо(й) вѣры якобы Прокопиха ѡ то(и) справи знати мѣла, же у ей дому то стало⟨, > до Прокопихи ся з обохъ сторонъ для взяты свѣдо(ц)ства с копы скидали⟨, > ся⟨, >.

Што (с)мо Данила, сотъника мѣского, з Да(ц)ко(м) с Па(въ)ло(м) послали⟨, > которые, та(м) бывъши, на по(въ)ро(т) со(з)нали, же «я, — мови(т), — ѡ то(м) нѣ зна(ю) а нѣ вѣдаю, жебы Гри(ц)ко мѣль у Данила гроши вы(и)на(т)⟨. >. Пра(въ)да, же то други(й) рокъ пошоль, якъ в дому мое(м) сидячи, е(д)нокъ того не было».

Што смо тую справу и свѣдоцства вы(с)луха(въ)ши, казали записа(т) в ратушу ло(х)ви(ц)ко(м). Року и дня⟨; >.

[Знак підпису.]

[№ 58.]

*Справа Иванова⟨, > Свѣде(л)ского ѡбыва(т).⟨: > ло(х)вицкого⟨. >
ѡ покрадене ѡ(т) ме(ш)корѣза⟨. >*

Року ахнс [1656] м(с)ца мая третего дня⟨; >.

Передо (м)ною, Алеза(н)дро(м) Фѣдоровичо(м), наме(с)нико(м) ло(х)ви(ц)ки(м), Са(въ)кою Гараще(н)ко(м), атамано(м) ло(х)вицьки(м), Ма(т)фее(м) Е(м)че(н)ко(м), во(й)то(м), а при на(с) будучи Фомы Сенюковича, Фѣдора Ко(з)ла, Феня Проце(н)ка, бурмистровъ уряду Ло(х)вицького, такъ же при бы(т)ности Ивана Пилипе(н)ка, Процика Све(р)длика⟨, > козако(въ) ло(х)вицьки(х),

ста(въ)ши очевисто, панъ Ива(н) Свѣде(л)ски(й), ѡбывате(л) ло(х)вицьки(й)⟨, > которы(и) ска(р)гу свою на Ко(н)дра(т)а, ме(ш)корѣза я(р)маро(чно)го, ѡ то пре(к)лада(л)⟨. >, ижъ ему гроше(и) з мѣ(ш)ко(м) таляре(й) деся(т) вкраль⟨. >

Што кгды ѡны(и) Ко(н)дра(т) былъ, яко зра(и)ца, приведе(н)ны(и)⟨, > а пре(з) Опанаса Ме(д)вѣдъника, же в его таляра па(н) Ива(н) своего вла(с)ного по(з)наль⟨; > вына(й)де(н)ны(й) и ѡ то пита(н)ны(й)⟨, > теды то(т) Ко(н)дра(т) к своему // злему учи(н)ку са(м) до того при(з)на(л)ся⟨; >, же, мови(т), «я то(т) мѣшокъ з гро(ш)ми вынялъ и таляра Опанасу Ме(д)вѣдънику, що и ѡ(н) тоє видѣлъ, даль⟨; >, а чотыри таляри пропи(л)⟨, > у Стефаново(м) дворѣ у его ши(н)ка(р)ки Ко(р)нѣихи⟨. >, а ѡс(т)атокъ з мѣ(ш)ко(м) и з пе(р)сте(н)комъ ѡно(й) Ко(р)нѣисъ ѡ(т)даль⟨, >. Што и мене ѡная Ко(р)нѣиха намо(въ)ляла, же «кгды мы буде(м) пре(д) врядо(м) припо(з)вани, кажи(м), же то(т) мѣшокъ спалили⟨; >».

28

Ω которы(х) гроше(х) в постанове(н)ю она(я)<;> Корнѣйха до того, же ω(т) Ко(н)драта гроше(й) левѣко(въ) чтири и таляра взяла, знаючися<;>, мѣшт-ка же не видала, именовала<, >.

То(и) же Ко(н)дра(т), ме(ш)корѣзь, я(въ)не пре(д) всѣми при(з)нава(л), же, мови(т), «ωто(м) и Ко(р)нѣйха з муже(м), що (м) гроши вкра(л), знала<;> и тежѣ ты(м) рем(с)тво(м), що и я заживаю, ге(н)длюе(т)<, >».

Што (с)мо, вглядѣвши в справу тую, наказуе(м) декърето(м) наши(м), по-неважѣ Ка(р)нѣйха подару(н)ки ω(т) ωного Ко(н)драта брала, абы Ивану де-ся(т) таляре(й) заплатила<, >.

Писа(н) в Ло(х)вици ро(к) и дня звы(ш) писа(н).

[Знак підпису.]

[№ 59.]

*Справа пана А(н)дрея Андру(з)ского з Лубен<, >
ω покраде(н)е гроше(й) ω(т) музыкѣ ярмаро(ч)ныхъ<;>.*

Року ахнс [1655] м̃(с)ця іюля з [7] дня<;>.

Передо (м)ною, Хвѣ(с)ко(м) Голю(н)кою, атамано(м) нака(з)ны(м) и на то(т) ча(с) бывѣши(м)<, > и пере(д) Ма(т)фее(м) Е(м)че(н)ко(м), во(й)то(м), Хоמוю Сеньюковичо(м), Феωдоро(м) Ко(з)ло(м), Хвене(м) Проце(н)ко(м), бурѣмистровѣ уряду Ло(х)вицького<, >

ставѣши ωчевысто, панѣ А(н)дре(й) А(н)дру(з)ски(й), ωбывате(л) лобенѣ-ски(й), чини(л) ωповѣд и ска(р)гу свою ω (з)гине(н)е гроше(и) золоти(х) два(д)-ца(т) ω то прекѣладалѣ<, > и жѣ бы(въ)ши по(д) ча(с) я(р)марѣку в ко(р)чмѣ по(д)пили(й) Васи(л) и Ра(д)ко, музыки и ωбывате(л) ми(р)горо(д)ские, з мѣ(ш)-ко(м) тій гроши в его вынати, якобы бючи его, мѣли<;>.

Теди то будучи ωныѣ музыки до вряду, на(с), припо(з)ва(н)ны, которы(х), если бы знали и истцами ты(х) взаты(х) гроше(й) были, питали<;>.

Што ωны жа(д)ны(м) способо(м) до того пре(д)сявзя(т)я и згине(н)я шкодо ωного не при(з)нали(с)<, > // наказали(с)мо абы тыи музыки, ежели бы не 28 зв. мѣли и не знали ω ты(х) гроше(х) ω(т)присягнулися<;>.

Теды то(т) па(н) А(н)дре(и), до того и(х) не допускаючи, проси(л) на(с), уряду, жебы ему половину ты(х) згинулы(х) гроше(и) вернули<;>.

Што мы наказали(с)мо декърето(м) наши(м), абы того А(н)дрея во в(ъ)се(м) тій музыки погодили<;>. Що ся зара(з) на то(м) же часѣ такѣ згода ме(ж) ни[ми] сталася<;>.

Нащо для вѣри лѣпѣшо(й) записа(т) казали<;>.

Писа(н) року и дня звы(ш) писа(н).

[Знак підпису.]

[№ 60.]

*Справа Ωстана Квѣ(т)ки, мещанина ми(р)горо(д)ско[го]<, >
ω (з)гине(н)е пояса з нужнам(и) сребными<, >*

Року ахнс [1655] м̃(с)ця іюля і [10] дня<;>.

На (въ)ряде ло(х)вицько(м)<, > передо (м)ною, Феско(м) Голю(н)кою, ата-мано(м) нака(з)ны(м) лохвицьки(м), и при (м)нѣ будучи Фомы Сеньюковича, во(й)та, Феня Проце(н)ка, бурѣмистра уряду Ло(х)вицького<, >

постанови(въ)шися пє(р)сональте(р), пань Евстафі(й) Квъ(т)ка, ѡбывате(л) ми(р)городьски(и), ѡповѣд и ска(р)гу свою на Яциху ѡбывате(л)ку ми(р)горо(д)скую, ѡ то прє(к)лада(л), ижъ ѡ зе(й)шло(м) я(р)ма(р)цѣ ло(х)ви(ц)ко(м) ѡ сто(м) Прокопій року и дня звы(ш) ѡписа(н)ного па(н) Ѡ(с)тапѣ, будучи по(д)пи(л)ы(м), поя(с) з нужьными сребными Супрунь, ѡбывате(л) иче(н)ски(й), зня(въ)ши, да(л) Яцисѣ до (с)хованя<.>. Яциха: «Жє (м) правѣ то(т) поя(с) з рукъ того купъца ича(н)ского узьяла<.> и положила(м) на дощѣ у таску свое(м)»,— при(з)налася<.>. Потом будучи ѡ то ку праву припо(з)ваны, то(т) Ѡстапѣ на Яцисѣ того згнуло(г) пояса и ну(ж)е(н) доходи(л)(<.>.

Мы те(ж), засѣлы(и) судѣ, угледи(въ)ши в самую слу(ш)но(ст)(<.>, ѡбу(д)вухъ сторо(н)(<.> наказали(с)мо Яцисѣ си(м) декърето(м) наши(м), абы п(н) Ѡстапа во (въ)се(м) и шкоду его нагородила<.>.

Нащо для вѣры лѣпъшо(й) записа(т) казали<.>.

Пана Ѡстапа Квъ(т)ку Яциха, ѡбывате(л)ка ми(р)горо(д)ской[!], погодила<.> и половину гроше(и) ѡному прє(д) урядо(м) за то(т) поя(с) и ну(ж)на заплата<.> и писа(н)е собѣ урядо(въ)ное, где бы мѣла в кого перечути а(л)бо по(з)нати<.>, узьяла<.>.

[Знак підпису.] //

[№ 61.]

29

*Ѡповѣ(д) прекладано(и) ска(р)ги <.> ѡ(т) Демка,
ѡбывателя жабского<.>, на Ивана,
кра(в)ца прилуцького<.>*

Року ахнс [1656] м(с)ца юля и [8] дня.

Передо (м)ною, Ѡстапо(м) Горъне(н)ко(м), атамано(м) ло(х)вицьки(м), и при(м)нѣ на то(т) час будучи(х) Ва(с)ка Скребца, Яцъка Ко(т)ляра и и(н)шихъ козако(въ) и товари(ст)вѣ ло(х)вицькихъ и передо (м)ною, Ма(т)фее(м) Е(м)че(н)ко(м)(<.> Хома Сенюковичъ, Хве(н) Проце(н)ко, буръмистровъ уряду Ло(х)вицького<.>.

ставъши ѡчевисто, Де(м)ко, козакъ и ѡбывате(л) жабъски(й), ѡповѣда(л) и жалова(л) на Ивано(въ) двоухъ<.> кра(в)цовъ, ме(ш)каючи(х) в Прилуце<.> а то в то(й) способъ<.>

ижъ дня вчора(й)шого, идучи прє(з) Жабъки, село, кравцѣ прилуцькіє, бе(з) даня причины, схопи(въ)шися, Ива(н), молодши(й) кра(в)чикъ, з воза запамяталостю будучи зняты(й) повѣдаючисе быти выи(ж)чи(м) ге(т)ма(н)ски(м) чекано(м) шъко(д)ливе руку проби(л)(<.>.

То(т) за(с) Де(м)ко зара(з) на то(м) же горячо(м) учи(н)ку урожоному его м(л). п(н) Бокле(в)скому, з раною кривою прише(д)ши, ѡповѣлъ<.>. Тєды за ны(м) в тропы погоня с ти(м) же биты(м) челѡвко(м) до Ло(х)вици для узнаня и(х) на дорозѣ была<.>. Заста(въ)ши ѡны(х) свово(л)цо(въ), в мѣстѣ Ло(х)вици ходячи(х)(<.> уряду ѡповѣвъши, по(з)вали<.>. Которы(х), «що то вы такъ собѣ сваво(л)но починаете и в кого удаючи и(л)бо до(з)воле(н)ство ѡ(т) кого маєте люде(й) бе(з)ви(н)не забивати?» — питали<.>. Що ѡны, на то в тїє слова выражаючи, такъ ѡ(т)повѣдали: «А що (ж) чинити, панове вряд, неща(с)тя на(с) такъ великое по(т)кало, хотѣли(с)мо мужика пострашити и не(с)подѣва(н)я чека(н) острѣе(м) яко(с) в рука(х) ѡбе(р)нулъся, руку пробилъ»,— сами ся при(з)нали<.>. Которы(х) до да(л)шо(й) справы ѡкова(т) казалисмо<.>.

Знову на за(въ)тре(й)ши(й) днь то(т) Де(м)ко проси(л) уряду, на(с), жебы (с)мо ему справе(д)ливо(ст) слу(ш)ную з оны(х) кра(въ)цовъ досконале учини(л)и<;>. Наказали(с)мо кра(въ)цомъ декрето(м) // наши(м), абы того побитого та вы(к)лады, яко и рану крававую, навезовали и ему все о(т) мала до велика, на чо(м) оны(и) укри(въ)жоны(и) шкодуе(т), пон(д)нали<;>. И те(д)и нам<;> 44 оныи кра(въ)цъ, упоро(м) свои(м) идучи и праву посполитому не будучи по(с)лу(ш)ны, идънати, будучи вы(н)ными, не хотъли<;>. Которы(х) знову до вязе(н)я казали(с)мо дати<;>. Що то(т) моло(д)ши(й), кра(въ)ца, ста(р)шого поруку постави(в)ши по собъ<;> бе(з)о(т)повъ(д)не з мѣста втекъ<;>.

Теды того поручъника ты(м) укри(въ)жоны(м) люде(м), жебы о(н)ы(й) и(м) во все(м) попо(л)нилъ<;>, выдали<;>. Що то(т) Ива(н), зня(въ)ши з себе жупа(н) лу(ч)ски(й) и гроше(й) золоти(х) с̄ [6], тому Де(м)ку даль<;>. А за ты(м) зра(и)цою, же его выда(л), на ви(н)ного шию наня(въ)ши есавула и и(н)шого козака, в погоню слалъ<;>. Которого, по(д) Гли(н)ско(м) нагна(въ)ши, до мѣста при(в)ез(л)и<;> и до рукъ ты(м) быти(м) выдали<;> и просили, жебы и(м) <.> ча(с) заложили и, поки то(т) жупа(н) выкупя(т), за ты(ж)де(н) быти мѣли з гро(ш)ми<;>. Теды то на(з)начоны(и) ча(с) не (с)тали<;>, а оны(и) Де(м)ко оповѣ(д)а(л) уряду, же вже тому заложоному року ча(с) мину(л), жупа(н) то(т) якъ мае(т) и при ко(м) застава(т), що тежъ наказали(с)мо, абы уже вѣчьными часы тii кравъци о то(й) жупа(н) не упоминалися<;>.

Нашо для вѣры лѣпшо(й) записали<;>.

[Знак підпису.]

[№ 62.]

Справа Левка Дюгтера о селе(д)ци фа(л)шованыи<.>, обывателя ло(х)ви(ц)кого<.>, з москале(м) пут(н)илски(м)!!<.>

Року ахнс [1656] м̄(с)ца ма(р)ца s̄i [16] дня<;>.

Передо (м)ною, Ма(т)феє(м) Е(м)ченко(м), во(й)то(м), а при (м)нѣ будучи Феѳдора Козла, Феня Проце(н)ка, бу(р)мистро(въ) уряду Ло(х)вицького<;>, приточилася справа о(т) Ле(в)ка Дюгтера, обывателя лохви(ц)кого, которы(и) оповѣд на(м) прекълада(л) в то(й) способъ,

ижъ то(т) Ле(въ)ко про(ш)лоє неделъ за девя(т)наца(т) // купъ гроше(й) 30 ли(ч)бы лито(въ)ско(й) селе(д)цо(въ) бочъку купи(л)<.>. В которо(м) то(т) Ива(ш)ка прито(р)гованя о(т) Ле(въ)ка ты(х) селе(д)цовъ шлюбова(л) при Мо(и)сѣисъ, же бо(ч)ка складаная а не натрусо(м) киданая вцале, яко тому звы(к)ло(ст) вказуе(т), зна(й)дуе(т)ся. Што кгды Ле(въ)ко южъ с по(л)бочъки ты(х) селе(д)цовъ продаль, теды обачи(л) о(т) дво(х) рядовъ ажъ по(ш)ло же в тую бочъку насыпо(м) накидано селе(д)цо(въ)<.>. И о(н) ты(м) же разо(м) на(м), уряду, обвѣсти(л)<.>. Што смо все(т)ого своими очима оглядали<.> которую не(з)вича(й)ную в то(й) боцъ продажу.

Оного жъ Ива(ш)ка строное бра(т)я Микита и Бори(с) Никифоровичъ, при оповѣда(н)ю оглядѣвши, и пре(д) нами, врядо(м), при(з)нали<;>, же не добре тую бочъку селе(д)цовъ нафасовано<;>, але фа(л)шиво насыпано на(д) постано(в)ле(н)ны(и) звича(и).

Што мы, помене(н)ы(й) вря(д), оного Ле(въ)ка оповѣди вы(с)луха(въ)ши и оны(х) Ива(ш)ковы(х) братовъ при(з)на(т)я узна(въ)ши, же до самой втрати и уще(р)бку Ле(въ)кова приходи(т)<.> казали записа(т)<.> ро(к) и дня звы(ш) описана(н)о<;>.

[Знак підпису.]

Справа Леска Куце(н)ка<.>, обыва(т)<.> ло(х)ви(ц)кого<.>

Року а́хнс [1655] м(с)ца іюня кз [27] дня<.>.

Передо (м)ною, А(н)дрее(м) Миха(й)ловичо(м), сотьнико(м) ло(х)вицьки(м), Остапу Го(р)бане(н)ку, атаману, Ивана Ковалю с Ха(р)ковецъ<,> Ма(т)фея Е(м)че(н)ка, во(й)та<.>, Хвеня Проце(н)ка, бу(р)мистра уряду Ло(х)вицького<,>

ставъши ѿчевисто, Ле(с)ко Куце(н)ко з жоною своєю, обывате(л) ло(х)вицьки(й)<.>, которы(и) ѿ(т)це(въ)щины жоны свое(й) на Ми(с)ку Ω(л)ша(н)ски(м), обывателе(м) ло(х)ви(ц)ки(м), и на тещи свое(и) ска(р)гу свою пре(к)ладаючи, доходилъ<.>.

Що мы, уря(д), вы(с)луха(въ)ши ѿбу(д)во(х) сторо(н), згоду з ними ѿ то(м) до(с)коналюю вчини(въ)ши, наказали(с)мо си(м) де(к)рето(м) наши(м), абы тоєю мае(т)ністю, ѿкро(м) ста(т)ку и паше(н)ни(м) збере(т) хатою поле(м) всюды в рука(х) ро(з)ны(х) зна(й)чи(х) ся, подилили<.>: три части все(и) худобы Ми(с)ку Ω(л)ша(н)скому з жоною его, а че(т)ве(р)тая ча(ст) Ле(с)ку Куце(н)ку з жоною его бе(з) жа(д)ны(х) ту(р)баци(й) въ(ч)не зоставати мае(т).

[Знак підпису.] //

30 зв.

Справа Ивана шинькара ѿ згиненю перстьня<.>.

Року а́хнс [1656] м(с)ца априла сї [16] дна<.>.

Пре(д) нами, Василемъ Скребъцемъ, атаманомъ городовымъ, А[л]е[з]а(н)дромъ Феодоровичемъ, наместникомъ лохвицькимъ<,> Ма(т)феє(м) Емче(н)комъ, вуйтомъ<,> а при насъ будучихъ Феодора Козла, Фена Проценъка, бу(р)мистровъ вряду Ло(х)вицького, та(к) же Савьки Гараще(н)ка, хоружого, Ивана Лавре(н)ка. Юска Пе(т)ре(н)ка, козакувъ во(й)ска Запо(р)<.> лохви(ц)кихъ<,>

ставъши ѿчевисто, Иванъ, пна во(й)товъ шинькаръ, которы(й) спо(л)не з жоною своєю ска(р)гу свою на Игната Коновала, коза[ка], обывателя лохвицького, и на жону его ѿ по(з)на(т)е пе(р)стна своего а ѿ згине(н)ю мониста прекладаль. До которого пе(р)стна, же в дому Коноваловомъ знашолъсе, а у Ивана любо жены его з монистомъ вк(р)аденъ<.> Коновале(н)ка в припозна(н)ю з мужемъ своимъ, яко позваная сторона, к тому не зналасе<.>

Што мы, врьдъ, не могучи такъ раптомъ sprawy тоє(и) з велице заведено(й) росправити<,> здали, абы тоє сведо(ц)ствомъ, хто при томъ знаидовалъсе и який[м] способомъ тоє згине(н)е мониста стало, ѿяснено было<.>.

Теды во-пе(р)выхъ, Ква(р)цянаА, обывате(л)ка ло(х)ви(ц)каА, за завеза(н)ємъ ѿ(т) на(с), вряду, сумле(н)А в тые слова признала<.> іжь, «пане врьде, в че(т)ве(р)токъ пре(д) во(с)кресеніємъ Хр(с)товымъ страстны(м), кгда (м) по воду ишла, теды по(д)ле пана вуйтова двора такъ Иваниха, яко и Игнатиха Коновалька с кошикомъ, в которомъ мука насипана была, стояла<,>. Тогда Коновал(л)ка до Иванихи мовила: «Для чого,— повъдає(т),— фрасуєшъся<.>?» — и она ѿ(т)повидѣла, іжь «для того, же мнѣ монисто с хаты згигло<,>». Ω чомъ Коновалька мовила: «Не журисе, монисто твое ве(р)нетъся ты(л)ко не все, которого в хате в погребѣ за пѣ(ч)ю гляди, а ѿбачишь, же его знаидеешь<,>». Што кгда по(с)лѣ того часу, кгда А з Иванихою до Диниса в Шию пла(т)я пошъла

купова(т), а до Коновальки в домъ для опыту того, понева(ж) ѿ (т)омъ пла(т)ю она знаетъ, вступили и, сидячи в хатѣ, а потомъ пе(р)сте(н) по(д) лавою ѿбачилисмо, которого кгда Коновалька по(д)няла, рекъла ижъ, мовить, «то не мо(и) пе(р)сте(н), // не вѣда(т) хто его вкинулъ<,»». І Иваниха, заразъ же ея пе(р)стена по(з)навши, и на палець вложила<,» а потомъ и маниста почала на Конова(л)цѣ глядѣти и в томъ за люде дали<,»».

31

Тое жъ и Ма(н)дя Гребе(н)ни(ч)ка признаетъ, же кгда Коновалька с кошикомъ з мукою по(д)ле двора вуитова стояла, теды мовила Конова(л)ка: «Для чого бы Іваниха фрасовалася?» Теды она ѿ(т)повидѣла, же «мнѣ,— мовить,— монисто зг[и]бло». Ѡ чомъ Коновалька рекла: «Не журися, монисто твое будетъ едно, его всюды в дому гляди, ижъ зна(й)дено будетъ».

Што мы, выслухавши, врядъ, сведо(ц)тва того<,» Конова(л)ке ѿ то питали. Теды она жаднымъ способомъ, а ни до муки, же в кошику несла, а ни ѿ пе(р)стнѣ в хатѣ своей лежачого предъ приходомъ тыхъ бѣлыхъ головъ не признаваласе.

І мы ве(д)лу(г) а(р)тикуловъ наказалисмо декретомъ нѣшим, жеби Коноваль з жоною своєю ѿ(т) того се, если ѿ пе(р)стню не знаетъ, ѿ(т)присе(г)нулъ<,» и тое казали записать<,».

Писанъ в року звы(ш) ѿписанъ<: .>.

[№ 65.]

Справа Наоумихи с Кра(с)нопола<.> ѿ спа(д)ки.

Року ахнѣ [1656] м(с)ца априля ф[і] [19] дня<;>.

Перед нами, Алеза(н)дро(м) Феѿдоровичо(м), намѣсничо(м) на то(т) ча(с) ло(х)ви(ц)ки(м), Василе(м) Скребъцемъ, атамано(м) городов(м)<.>, Ма(т)-феѿе(л)е(м) Е(м)че(н)ко(м), во(й)томъ<,» и при на(с) будучи Фома Сенюковича, Феѿдора Козъла, Феня Проце(н)ка, буръми(с)тро(въ) уряду Ло(х)вицькогс<.>, а с товари(ст)въ при то(м) будучи(х) Ивана Филипе(н)ка, Юска Пе(т)ре(н)ка, Ты(м)ка Ше(р)бине(н)ка и (н)ши(х)<,» постановив(ъ)шися ѿчвисто, Наумиха, ѿбывате(л)ка кра(с)нопо(л)ская<.>, которая спо(л)не з Данило(м), сыно(м) свои(м), ска(р)гу свою, за ѿказа(н)енъ ѿ(т) его м(л)с(т)и пана по(л)ко(въ)ника нашего писа(н)я, на Яско(въ)ца і Иляша, ше(въ)цовъ, а брато(въ) рожоны(х), ѿбывате(л)е(и) ло(х)вицьки(х)<,» в те(н) способъ прекъладали<,»

ижъ юж то да(въ)ны(м) часо(м), кгда Данило, ре(з)никъ, которы(и) зе(й)-шлы(м) з сего свѣта зосталъ у догъяду яко пре(д) сме(р)т[н]ю своєю у Яко(въ)ца и Иляша былъ<,» теды, яко оная Наумиха з сыно(м) свои(м) и (в) писа(н)ю пана по(л)ко(въ)ничо(м) ѿ(з)на(й)муе(т), то(т) Яковецъ з брато(м) свои(м) мѣлъ спа(д)ки и позосталне речи к собѣ небо(ж)чика // Данила забрати<,»». А на то причи(н) слу(ш)ны(х) а нѣ доводо(въ) пе(въ)ныхъ оная Наумиха на Яко(въ)ца не показала<.>.

31 зв.

Што кгда Яковец(ц) з брато(м) свои(м) былъ пре(д) на(с) пре(д)по(з)ва(н)-ны(й), ѿ (т) таково(и) взложоно(и) на его налоги всѣми ся способы ѿ(т)водилъ<,»». А при которы(х) люде(й) ѿбряди духо(въ)ные ѿколо похова(н)я тѣла небожъчика Данила Яковецъ справова(л) Лукаша, кушънера, ѿбывате(л)я ло(х)вицького, для свѣдо(ц)ства, которы(и) при то(м) былъ и именовалъ<.>.

Которы(и) Лукашъ, кгда пре(д) нами сталъ, ве(д)лугъ сумле(н)я в т[е] слова при(з)налъ<,» ижъ, «панове вряд, кгда (м) у небожъчика Данила, ре(з)ника, у его двору при не(м) мѣ(ш)калъ<.>», теды небожъчикъ тогды и того такъ жонѣ

свое(й), што была втра(т)ною, а нѣ тежъ на умы(с)лъ доцѣ свое(й) в повѣре(н)е, же не были прихи(л)ніе, не подаль<,>, але знаючи по Іякову і И(л)няшу, брату свое(м), же были люде добри, хотячи и(м) зо(въ)сѣ(м) повѣри(т)ся, по и(х) послалъ<,>. Которіе, ѿ(т) того взбороняючися, до Данила не по(ш)ли. Што Данило, небожчикъ, и на заутрѣ по ѿного Яковъца пославъ и, при(з)ва(въ)ши, ше(ст)деся(т) штукъ солонины, коня з возо(м), пшеници спо(л)но(и) с товаришо(м), слугъ в заведова(н)е и догъля(д) и въ шафунокъ по свое(и) головѣ поручилъ<,> и пи(с)мо(м) ѿб(я)с(н)и(л)(<,> що где належи(т) и кому дати мѣю(т)(<,>. Которіе Іяко(въ) з брато(м), кгда небожъчика Данила в зе(м)лю уме(р)лого в це(р)квѣ у стога Спаса поховали<,>, тогды ве(д)лугъ ро(с)казу небожъчико(въ)ского солонину ше(ст)деся(т) штукъ по по(л)таляра прода(л), девя(т)деся(т) золоти(х) узали, коня з возо(м), за еі [15] купъ гроше(и) прода(въ)ши, до себе взяли<,>, ѿ(т) Я(р)моли, ре(з)ника, копъ деся(т) гроше(и) за по(л)стога пшеници ему части належачо(и) взяли<,>. За тіе жъ гроши до це(р)кви стго Спса дзвунъ за сто золоти(х), якъ приказано и(м), купили<,>, а ѿстатокъ тое(и) сумы и що в скри(н)цѣ ѿсѣмъ золоти(х) нѣбо(ж)чиково(и) всѣхъ было гроше(и)(<,>. Теды с ты(х) гроше(и) Па(н)ку, Ти(м)ковому брату, // копъ п(я)т) гроше(и) а се(ст)ре(н)цеви небожъчико(въ)ском ѿ(т)казаны(х) дали<,>. Ти(м) же сорокоустъ уписа(н)е в субо(т)никъ небожъчика за по(з)во(н)ное, за пое(д)на(н)е цехо(въ), за прово(д) свяще(н)нико(м)(<,> за положе(н)е тѣла в це(р)ковѣ, за ѿ(т)праву трохъ столовъ небожъчику тое(и) сумы, що до на(и)ме(н)шого шелюга розе(й)шлое<,>. І яко на то звы(к)ло(ст) христіа(н)ская вказуе(т), присто(й)не ѿного небо(ж)чика поховали<,>.

32

По которо(и) ѿ(т)правѣ жона небожъчика Данила, хотячи<,> нѣчого ѿ(т) ѿны(х) Яко(въ)ца і Иляша, брата его, до(й)ска(т)се, до пана Доре(въ)ского, де(р)жа(въ)цѣ ло(х)вицького, еще за па(н)ства право(м) тру(д)нила<,>. Которіе на то(т) ча(с), кгда справу и(з) себе слу(ш)ную, где що небожъчико(въ)ского за его дшу дали, во(л)ними ѿ(т) вряду zostали<,>.

Што мы, в(р)яд, ѿного сведоцтва ѿ(т) помене(н)ного Лукаша, бы(въ)шого це(х)мистра кушнѣрского, вы(с)луха(въ)ши, для лѣпшого взя(т)я свѣдоцтва до его м(л) ѿ(т)ца Іякова Алезевича, протопопы ло(х)вицького, Хвеня Протце(н)ка, бу(р)мистра з уряду, и Ти(м)ка, приятеля небожъчико(въ)ского, послали<,>. Которые ѿсобы, у ѿ(т)ца протопопы бы(въ)ши, на(м), в(р)ядовѣ, на по(въ)рсть такъ не ѿ(т)мѣ(н)не, яко Лука(ш) при(з)налъ, и ѿны ты(м) же способомъ ве(д)лугъ мовы ѿ(т)ца протопопы со(з)нали, же па(н) Яко(въ) такъ звунъ за сто золоти(х), яко и на сорокоу(ст) и на вшелякіе ѿбряды духо(въ)ныє, що є(д)но небожъчи(к) жада(л), спорядили.

Теды ныне(ш)ны(и) судъ ве(д)лугъ того свѣдо(ц)ства такъ Лукаша, яко і ѿ(т)ца протопопы, пре(д) посла(н)і ѿсобы, вглядѣвши, наказуе(м) декъретом(м) наши(м), жебы Іяковъ з брато(м) свои(м) И(л)яшо(м), яко с того присто(й)не, та(к) у(ст)не и пре(з) со(з)на(н)е го(д)ны(х) люди(й) выве(л)ся<,>, жа(д)ным на(й)ме(н)шо(й) кри(въ)ди и турбаціе(й) ѿ(т) Наумихи<,> и еи сына вѣчьными часы и нѣ ѿ(т) кого и(н)шого не поноси(л)(<,> але во(л)ны(м) ѿ(т) всѣхъ зосталь<,>.

Што (с)мо в справу тую вглядѣвши ве(д)лугъ свѣдо(ц)ства, казали до книгъ декъретовы(х) вписа(т)(<,>.

Писа(н) року и дня звышъ ѿписа(н)ного<,>.

[Знак підпису.] //

Справа Андрѣева<, > з Люте(н)ки<, > ѿ заво(д) шкапы<.>

Року ахнѣ [1656] м̃(с)ца се(н)тебря д̃і [14] дня<.>.

Справа тая ѿ заво(д) шькапы, писа(н)на року ахнѣ [1655] м̃(с)ця декабры к̃е [25] дня<.> в тїе слова<.>.

Передо (м)ною, Василиемъ Скребъцемъ, атаманомъ городовымъ лохви(ц)кимъ, а при мнѣ будучи Савы, хоружого сотнѣ Ло(х)ви(ц)кои, и пре(д) нами Хомою Сенюковичомъ, вуйтомъ нака(з).<:> лохви(ц)ки(м)ъ<, > Фенемъ Проце(н)комъ, бу(р)мистромъ вряду Ло(х)ви(ц)кого<, > ве(д)лугъ sprawy завзятой ѿ заво(д)ъ, ѿ позна(н)є А(н)дрѣво(й), ѿбывателя люте(н)ского, пре(з) Петра и Шуме(й)ка, в ше(р)сти полово(и) шкапы<, >.

Которы(й) заво(д)ъ ѿ(т) Ивана Остропо(л)ца, мещанина ва(р)ви(н)ского<, > до Васи(л)ца Жадане(н)ка, цигана з Ва(р)вы, доишо(л)ъ. На которого справу былъ ѿ(т) на(с), вряду, рокъ певны(й) всказаны(й), жебы на пришы(й) пятокъ, то є(ст) л̃ [30] ноєвріа, ѿбѣ сторонѣ, такъ А(н)дре(и) з Люте(н)ки з Брисяны, яко и Василь, циганъ з Ва(р)вы. Што Василь, циганъ, на таковы(и) ча(с) заложны(и) сталь и чекивалъ до самого вечера помене(н)ного А(н)дрѣа и не мо(г)лъ до(ж)дати<, >. А потомъ мы, понєважъ на пятокъ А(н)дрѣи не сталь, взложили други(й) рокъ, жебы на понеделокъ, то є(ст) вчерайши(й) день, третего декабры, сталь<, >. Што ѿны(й) А(н)дрѣ(й) и на тотъ день не прибылъ<, >. Теды на се(с) ча(с) ѿному цигану, Василю, давши запоруку его Кирику и Бакуму, циганомъ Михайле(н)комъ, где ему потреба еха(т), рассказали.

Што смо казали записа(т), що є(ст) и запи(с)к<.>.

Справка Василева, ѿбывателя лохвицького, ѿ схваче(н)ю шапки з головы ѿ(т) москалей под ча(с) идучих з ра(т)ю<.>.

Року ахнѣ [1656] м̃(с)ца сенте(в)ря д̃і [14] дня<, >.

Справа тая ѿ шапку писана року ахнѣ [1655] <, > м̃(с)ца декабры к̃е [25] дня в тїе слова<.>.

Предо (м)ною, Василе(м) Скребъцемъ, атаманомъ ло(х)ви(ц)кимъ, и предо (м)ною, Ма(т)фее(м) Емъче(н)комъ, войтомъ<, > а при на(с) будучи Іѡва Па(р)толы, Костя, ктитора, Фѣѡдора Козъла, буръмистрами, // и и(н)шихъ<, >

ставши ѿчевисто, Василь Бородає(н)ко, ѿбывате(л) ло(х)вицкый, которы(й) ѿпови(д) на(м) прекладалъ, ижъ «ѿ ро(ж)де(с)твѣ Х̃(с)вомъ к̃е [25] декабры, кгда ра(т)ныє люде его ца(р).<:> ве(л).<:> черезъ Ло(х)вицу ишли, тогды шапку с хаты в окна з головы в мене, которымъ хлѣбъ давалъ<, > москалѣ схопили и тепе(р) тую шапку че(р)воную фале(н)дишовую, куницею ѿбложеною, в Ма(р)ка Назарова, са(л)дата полку Яблоневского, позналъ».

Теды мы, вряду, выслушавши тоє(й) ѿповеди, казали ѿному Ма(р)ку ста(т). Которо(г)о пытали, ѿ(т) кого бы тую шапку мѣлъ<, >. Што ѿнѣ именовалъ, же тую шапку в Бѣло(й) Це(р)квѣ в салъдата купилъ<, >. И мы наказали, жебы

Васко при шапць своє(й) зосталь<, > а Ма(р)ку шкоды своє(й) на заво(д)ци повинень доходи(т)<, >.

Писанъ в Лохвици и року и дня више(й) ѡписаного<: >.

[Знак підпису.]

[№ 68.]

*Справа Григора з Бе(з)салъ ѡ (з)вадѣ
з А(н)дре(м) Яблуно(в)скы(м)<: >*

Року ахнѣ [1656] м̃(с)ца се(н)тебря д̃і [14] дня<: >.

Тая справа ѡ (з)вадѣ писана в року ахнѣ [1655] в тїе слова<: >.

Передо (м)ною, Василе(м) Скребце(м), атамано(м) городовы(м) ло(х)ви(ц)ки(м), а при (м)нѣ будучи товари(ст)вѣ — Процика Све(р)дѣлика, Гри(ц)ка Красуле(н)ка, Клима, Губарява зятя<, > и пере(д) нами, Ма(т)фее(м) Е(м)че(н)комъ, во(й)то(м), Фенемъ Проце(н)комъ, Феѡodoro(м) Козьломъ, бурьмистровъ уряду Ло(х)вицького<: >,

ставъши ѡчевисто, Григо(р) Тисмянецки(й), ѡбывате(л) бе(з)са(л)ча(л)ски(й), которы(и) на А(н)дрея Яблуно(в)ского, козака, ѡбывателя ло(х)вицького, ска(р)гу свою прекъладалъ ѡ то<, > ижъ ѡны(м) ѡбудьву(м) сторона(м) в Никонишино(м) двору, напо(д)пи(т)ку будучи<, > тѣды в нѣкоторыхъ за(вѣ)зяты(х) речяхъ зва(д)ку межи собою вчинили, в которо(м) я(вѣ)не доведено и свѣ(т)ками ѡбъя(с)нено, же такъ А(н)дре(и) Яблуно(в)ски(й) Григора билъ, ажъ ма(л) не до сме(р)ти<, >. Чого ся и са(м) А(н)дре(й) до того зналъ<, >.

33 зв. Ѡвожъ при то(й) же звадѣ Григо(р) именуе(т), ижъ кгды у замешанину тую будучи, тѣды готовы(х) гроше(и) копѣ ѡсмѣ ли(ч)бы лито(в)ьско(й) згибло<: >. До чого па(н) А(н)дре(и) жа(д)ны(м) способомъ // до тоє(и) шкоды не (з)на(л)ся.

На що и мы, вря(д), сила свѣ(т)ко(вѣ) зводячи, та(к) Па(вѣ)ловъни, ши(н)ка(р)ки, яко и Квачихи Коломы(и)ки з Бе(з)салъ, если бы гроши в Григора были, питали<, >. Тѣды нѣкто до того, жебы в Григора были, не при(з)наль<: >.

Ѡ чо(м) нини(ш)ны(й) судъ вглядѣ(л) и ве(д)лугъ а(р)тикуло(вѣ) декърето(м) наказуе(м), жебы па(н) Григо(р) на шкода(х) присегънулъ, а А(н)дрѣ(и) ему повине(н) тую шкоду и суму ве(р)нути<: >. Што Григоръ, з сумле(н)е(м) сво(и)м) поряхова(в)шися, при(з)наль, же «я жа(д)ны(м) способом(м) не хочу до присеги ити, то(л)ко при (с)вое(м) вы(к)ладу заставалъ<, >».

Што (с)мо казали записа(т)<, >.

Писа(н) року и дня звы(ш) ѡписа(н)ного.

[Знак підпису.]

[№ 69.]

*Справа Пархомова, козака и ѡбывателя ло(х)ви(ц)ко(е)[ол],
ѡ покраде(н)ю ягнятѣ ѡ(т) Лукянова Хурсина, ѡвчара<: >.*

Року ахнѣ [1656] м̃(с)ца септе(в)риѧ<, > дна<, > д̃і [14] <, >.

А точилася року ахнѣ [1655] м̃(с)ца іюля вѣ вторы(и) днѣ<: >.

Передо (м)ною, Василе(м) Скребъце(м), атамано(м) городовы(м) ло(х)вицьки(м), а при (м)нѣ будучи товари(ст)вѣ — Фе(с)ка Голю(н)ки, Дороша, атамана ива(х)ни(ц)кого, и и(н)шихъ<: > и предо (м)ною, Ма(т)фее(м) Е(м)че(н)ко(м), во(й)то(м), Фенемъ Проце(н)комъ, бу(р)мистро(м) уряду Ло(х)вицького<: >.

ставъши очевисто, Па(р)хо(м) Ру(д)не(н)ко, козакъ, ѡбывате(л) ло(х)-вицьки(и), которы(и) ска(р)гу свою на Лукіана Ху(р)сина, во(в)чара<, > ѡ по(к)раде(н)е че(т)ве(р)га [!] ѡвецъ пре(к)лада(л) ѡ то, ижъ то(т) Лукіа(н), пастухъ, злочи(н)ца, запомнѣвши боя(з)ни бжо(и), в Па(р)хомова, такъ же во(в)чара, ягънята по(к)ра(в)ши, Ю(р)ковъ Ли(т)виновому, во(в)чарю, тому (ж) злочи(н)цѣ, выдалъ<, >. А то(т) Юрѣко, зра(и)ца, Ма(р)тиновъ Ко(н)драте(н)-козому з Ива(х)нико(въ), во(в)чару, а другому Иванови, товаришовъ его, Лукіановъ з Ива(х)нико(в), во(в)чару, выда(л)<, > двое ягъня(т)<, >.

Що мы, вряд, на (с)ка(р)гу помене(н)ного Па(р)хома и на // его шкоду вглядѣвши, казали ти(х) во(въ)чаровъ всѣ(х), зра(й)цо(въ), кромѣ Ю(р)ка Ли(т)винова, же южъ собѣ дорогу, ви(н)ны(м) бывъши, знашо(л)ся, пре(д) себѣ забра(т)<, > и яко злочи(н)цовъ до вязе(н)я посади(въ)ши<, > а з везе(н)я Ма(р)тина випустивъши, ѡ(т) кого бы тіе ягънята, що самое лице по(с)вѣ(д)-чае(т), мѣли и где взяли, питали<, >.

Що ѡ(н), зра(и)ца, при(з)налъ, южъ, мови(т), «я з Ивано(м) Лукіановы(м), вовъчаро(м), товаришо(м) своим, тіе ягънята двое у Ю(р)ка Ли(т)винова, во(в)чара, по золотому по(д)ле Даровикова ста(въ)ка у во(р)щи(н) купили<, >».

Чого самы тіе ко(ж)ды(и) во(в)ча(р) при(з)нае(т), ижъ «тіе ягънята наши(х) го(с)подаро(в) межи яло(в)нико(м) зна(и)дуе(т)ся». И їхъ го(с)подарѣ Лукіа(н) и Ко(н)драте(н)ко того не при(з)наю(т), ижъ ти(х) ягъня(т) немашъ.

Що мы, вряд, вглядѣвши в справу тую, понева(ж) того Ю(р)я, зра(й)ци, же втѣкъ, немашъ, наказуе(м) си(м) декърето(м) наши(м), жебы сіе три пастухи — Лукия(н), Ма(р)ти(н) и Ива(н) того Па(р)хома такъ за его вы(к)лады, яко и лице, з уряду выкупи(в)ши, во (в)се(м) з господарями своими вгодили<, > и скарани ве(д)лугъ стго права были, и тоє ѡ(т)бы(въ)ши, самого и(ст)ци и Ю(р)я Ли(т)винова, челя(д)ника, а(л)бо пастуха, шука(т) и вына(и)дова(т) пови(н)ни<, >, и его пренагаба(в)ши шкоди доходи(т) пови(н)ни<, >.

Що (с)мо для вѣри лѣ(п)шо(и) записали<, >.

[Знак підпису.]

[№ 70.]

Справа Ка(р)пыхи, вдовы з Млыновъ, з Самохвале(н)ко(м)<>

Року ахнѣ [1656] м(с)ца се(н)тѣбря дї [14] дня <, >.

Преписована с те(р)мѣно(въ) в книги, в которы(х) такъ выписано <, >.

Року ахнѣ [1655] м(с)ца ноє(м). <: > кв [22]<, >.

Передо (м)ною, Василе(м) Скребѣце(м), атамано(м) городовы(м) ло(х)ви(ц)ки(м), и при мнѣ, Ма(т)фея Е(м)че(н)ка, во(й)та<. > а при на(с) будучи Микита Лу(ц)ковича, Я(ц)ка Крамара, ктиторовъ пречи(с)ки(х)<. >, А(н)дрея Соляника, ктитора спа(с)кого<, >

приточилася справа ѡ(т) Хи(м)ки Ка(р)пыхи, вдовы з Млыно(въ) <, > яко поведовая, которая ска(р)гу и ѡповедъ на Гри(ц)ка Самохвале(н)ка, ме(л)ника, ѡбывателя ло(х)вицького, прекладала ѡ то,

ижъ «в сем же выш менованомъ року вла(с)не по воскре(с)енїи Хвом на проводы в понеделокъ, кгда мѣ на свой пастовникъ вы(й)шла товару глядѣти<. >, тогда там же Грицко Самохвале(н)ко з ручницею на погуме(н)е выйшоль и, ѡбачивши мене, е(д)но про(с)бою, а друг(е) и усилиствомъ сталъ мене до

неря(д)ного дѣла притяга(т). На которого мову я тому при(з)волившися, сполкова(н)е з ним мѣла, што тене(р) с того бремѣ(н)ною застаю<,».

Ω чомъ мы, вряд, такон шповеди ω(т) поме(н)нои Ка(р)пихи // выслухавши позваной стороны, Гри(ц)ка Самохвале(н)ка ω то, ес(т)ли бы се к такому учи(н)ку до той невѣсты зналъсе, пытали<.>

Который жа(д)нымъ способомъ, ижъ ω томъ а ни зналъ, а ни вѣдалъ а ни в пастовнику тую молодицу видѣлъ, не призналъсе<.>

Што нѣ мѣ се тоей справы самыи с(к)уток ωзметъ до да(л)шое резулицие казалисмо тое записа(т) в ратушу року и днаъ вышь менованого<.>

Климъ Губаровъ, зя(т), при томъ былъ<:>.

[Знак підпису.]

[№ 71.]

Справа Иванова, шафара Алезandroва<.>

Которая с те(р)мѣну року ахнс [1656] м̃(с)ца се(н)тебра д̃і [14] дня в тіе слова преписана<:>.

Року ахне [1655] м̃(с)ца ное(м)врия к̃г [23] дня<:>.

Передо (м)ною, Ва(с)ко(м) Скребце(м), атамано(м) городовы(м) ло(х)вицьки(м), а при (м)нѣ будучи Ивана Ла(въ)ре(н)ка, А(н)тона Личака<, > и передо (м)ною, Ма(т)феѣ(м) Е(м)че(н)ко(м), во(й)томъ, Феодоро(м) Козьло(м), Фомою Сѣнюковичо(м), Фене(м) Проце(н)ко(м), бурмистрами уряду Ло(х)ви(ц)кого<, > приточилася справа ω(т) Во(въ)дѣ Безъшта(н)чихи, которая з Хи(м)кою,

до(ч)кою своею, ска(р)гу свою и шпове(д) на Ивана, шафара его м̃(л) пана Ма-но(й)лева и Алез(а)ндрова, прекъладала ω то<.>.

ижъ кгды оная Хи(м)ка дѣ(въ)кою в двору пана Ману(й)лово(м) служила, тыды яко оная Хи(м)ка ре(ч) свою ω(т) себе объя(с)няе(т)<, > ижъ с помене(н)ым Ивано(м) яко спо(л)кова(н)е спо(л)но мѣла<, > ω(т) которого спо(л)кованя оная Хи(м)ка дитину привела<:>.

Што мы на ска(р)гу и шпове(д) оно(и) Безъшта(н)чихи и еи до(ч)ки казали(с)мо пре(д) собою Ивану, шафару, ста(т) и ω то(и) за(въ)зято(й) речи, если бы до тое(и) дѣ(въ)ки былъ привине(н), питали<:>.

Теды ω(н) жа(д)ны(м) способо(м) к тому дѣлу не при(з)на(л)ся и всѣми способы своими ω(т) того, ижъ нѣкгды и умы(с)лу на то не мѣлъ, застано(в)ля(л)ся<:> и ω(ч)не з собою ω то(т) по(т)ва(р), што се на него вкладае(т), мовиль<:>.

Шо оная Бе(з)шта(н)чиха з до(ч)кою своею ω то(м), дово(д) беручи, мовила<:> ижъ «кгды,— мови(т),— до(ч)ка моя дитину привела, то(г)ды Ива(н), шафа(р), бабу Лахниху, Пе(т)рову мате(р), на выве(д)ки к не(й) поси-лалъ<, >».

35 Што мы, вряд, того вы(с)луха(в)ши, ти(м) же способо(м) и разо(м) по шную // бабу на шчевыстое со(з)на(н)е по(с)лали и в припо(з)ва(н)ю оно(й), су(м)ле(н)е(м) е(й) завеза(въ)ши, ω то(м), если бы за вѣдомостю Ивановою ходила, пытали<:>.

Теды она<, > к тому, же того двора Бе(з)шта(н)чишиного ходила, знаучися, але абы ω(т) за ве(с)ла(н)е(м) Ивановы(м) было, к тому жа(д)ны(м) способо(м) не при(з)нала<:>. Ижъ, мови(т), «Иванъ ω то(м) нѣ в чо(м) не (з)на(л), а нѣ веда(л)<, >».

А до того Пе(т)риха, ши(н)ка(р)ка, ве(д)лугъ завеза(н)я сумле(н)я ε(и), при(з)нала<.>, ижъ «оная Хи(м)ка, дѣвѣюю будучи, и в пана Ману(й)ла служачи, тогѣди в мене пьяная ночовала, што ε(и) за то панѣ Ману(й)ловая била<.>».

[Знак підпису.]

[№ 72.]

Справа Трушова з Ивахникувѣ Степаномѣ ω заводѣ ставка<.>

Року ахнѣ [1656] м̃(с)ца септѣвріа д̃ [14] дна, а ω(т)правована тая справа року ахне [1655] м̃(с)ца августа к̃ [20] дна.

Предо мною, Василемъ Скрбечемъ, атаманомъ городовымъ ло(х)ви(ц)ки(м), а при мнѣ будучи товариство — Леска Котляра, Ивана Лавре(н)ка и и(н)ши(х) и предъ нами, Ма(т)феємъ Емче(н)комъ, во(й)томъ, Федоромъ Козло(м), Фенемъ Проце(н)комъ, бу(р)мистрами ма(й)страту Ло(х)ви(ц)кого<.>

ωчевисто ставши, Трушъ Тимъче(н)ко, ωбывател ивахни(ц)ки(й), которы(й) ска(р)гу свою на Стефана, аре(н)дара ива(х)ни(ц)кого, прекладалъ ω то<.> ижъ тотъ Трушъ еще предъ часы сво(и) вла(с)ны(й) стародавны(й) ставъ ωному Стефану за су(м)му певъную для зло(в)ле(н)а рыбѣ запродавъ<.>. Ωвожъ симъ недавнымъ часомъ помене(н)ные ωбѣ стороны ве(д)лугъ постановле(н)а пе(р)вого, межи собою ω тотъ ставъ незгоди(в)шисе, же панѣ Стефанъ пре(з) мѣру ни(з)шей воду с того ставу спустилъ, ту(р)бащие(и) немало(й) зажили<.>. До чого пришло, же Трушъ мусиль Стефана поневажъ ведѣлугъ мовы его не стало<.> годи(т) и погодиль<.>.

Што того жъ разу з власне сего жъ мѣ(с)ца д̃ [4] дна постановле(н)е такое стало, жебы Стефанъ, рыбу с того ставу ловячи, живѣца не ловил<.> але для плоду на и(н)шие лѣта зос(т)авляль<.>. Што, ε(ст)ли бы мѣлъ того важитиса а живѣци в томъ ставу ловиль и на пожитокъ себе ωборочаль<.> и (в) то(м) знище(н)е мѣло бы се в ставу ста(т), любо Трушъ важильсе в то(м) ставу Стефану якую переш(ъ)коду, нѣмъ рыбѣ не зловить, чини(т)<.> на такового з уряду и(з) выданого декрету заруки на ωбѣ стороны три(д)це(т) таляре(й) вложили<.>.

Ωвожъ на се(с) часъ, наведат(т) за чьи(м) ро(с)казомъ и намовою, чого спе(р)вотку навимове и въ поданомъ ω(т) насъ писа(н)ю не было, а заборонено рыбалъ Стефановъ живѣмувъ, рыбок малых, // з ставу наловивъши, вариль 35 зв. и иль<.> Которого на то(м) же ме(с)тъцу горячомъ рыбалъку в будѣще при тестю Стефановомъ за(с)тавши, рыбу вареную для сведо(ц)ства к ωбѣ Трушъ побралъ и намъ на вряде, што естъ шко(д)ливѣа речъ, ωказаль<.>.

До чого и самъ Стефанъ на ω(т)поведи противъ Труша призналъ, ижъ, мовить, «за тую рыбу, поневажъ рыбалъка неслушне чини(л), весломъ билъ его».

И мы, врьдъ, sprawy тоє(й) выслушавши и тоє ωчевисто принесеноє лице ωглядавши, казали записа(т)<.> а для того ⁴⁵ а до того для лѣпшого сведо(ц)ства по И(г)ната Пузыка, рыбалъку, посылали<.>. И въ постановле(н)ю пре(д) нами ωному сумле(н)емъ завезавши, пытали<.> естли бы по ро(с)правѣ вѣдалъ, же то не во(л)но живцувъ псова(т)<.> и если бы ему заборона ω(т) Стефана [!] была. Тѣды тотъ рыбалъка в тѣе слова при(з)на[л]<.> ижъ «а жа(д)ного слова по росправѣ прошлой ω(т) Степана, жебы мнѣ зака(з) былъ абы мѣ жевецъ мѣлъ пуска(т), але жа(д)но(г) [о] найменъшого слова ω(т) ωного не чуль и

ничог мнѣ не мовиль<, >. И ве(д)лугъ мовы, жебы Трушь ѿ томъ вѣдалъ, то жа(д)нымъ способомъ абы мѣ на то змову з Трушемъ мѣлъ, не (з)наеть, яки(м) то(е)й рыбы, живцю з и(н)шею зятя(г)ши волокомъ, повариль, а того же мнѣ росказу не было, не зналъ<; >».

Ω чомъ нинешны(и) су(д), того сведо(ц)ства выслушавши, ижъ за то змѣнка межи Степаномъ и Трушемъ ε(ст), же Стефанъ на Труша мовиль, ижъ, «правѣ и ты на то зви(н)никомъ змову и схи(л)но(ст) єдну вставши, поневажъ рыбалька рыбу живеци, ловиль и вариль<, > по(д)ступъ спо(л)не подо мною показаль єси<, >».

На ш(т)о Трушь єму ѿ(т)повидѣлъ<; >, же ѿ томъ не знаеть и несправе(д)ливаа то мова. Лгаремъ за то Стефана назваль<, >.

И мы наказуємъ декретомъ нашимъ, жебы Стефанъ ѿного Труша годиль<, > и шкоды в ставку, ижъ за тымъ лове(н)ємъ живця ловиль, што се стало, абы не нагородиль<; >. И тую справу казали записа(т).

Писанъ в Ло(х)вицы року и дна звышъ менова(н)ного.

[Знак̄ підпису.] //

[Лѣ 73.]

36

Справа Кирика з Городища ѿ згине(н)не лошаи<, >.

С те(р)мѣну списа(н)на<, > в року ахнѣ [1656] м̃(с)ца се(н)тебра д̃і [14] дня<, > в тіє слова,

року ахнѣ [1655] м̃(с)ца іюлія к̃д [24] дня<; >.

Передо (м)ною, Ма(т)фее(м) Кгу(н)ски(м), намѣснико м) городи(с)ки(м), а при (м)нѣ будучи Василя Скребѣца, атамана городо(въ)л<: > лохви(ц)кого, Ивана Ла(въ)ре(н)ка и и(н)ши(х) товари(ст)въ<. > и пере(д) нами, Ма(т)фее(м) Е(м)че(н)ко(м), во(й)то(м), Хомою Сєнюковиче(м), Феѿodoro(м) Козьло(м), Фе-не(м) Проце(н)ко(м), ма(й)страту Ло(х)вицького бу(р)мистрами<: >.

ставъши ѿчевисто, Кирикъ, мещанинъ, ѿбывате(л) городи(с)ки(й), кото-ры(и) ѿпове(д) на(м) пре(к)ладалъ ѿ то(й) справѣ, ижъ в року се(м) же ви(ш) менова(н)но(м) позе(й)шло(м) я(р)марьць ло(х)вицькомъ м̃(с)ца іюля й [8] дня то(т) Кирикъ свое лоша в шер(ст) шпаковатое, которое з шкапою вороною мало що пере(д) ты(м) дне(м) вкраде(н)но, у ѿбывателя пѣсковьского на (й)мя Ивана Ωпари в Ло(х)вици по(з)налъ<; >.

Што мы, вря(д), на (с)ка(р)гу и ѿповѣдъ ѿного Кирика казали(с)мо пре(д) собою Ωпарѣ ста(т). Которого, ѿ(т) кого бы тоє лоша мѣлъ и яки(м) спсособо(м) єго набылъ, питали.

Што ѿ(н) именовал, ижъ «того лоша в суботу в нѣякого Сидора, человека з Ми(р)города именуячися, которы(и) в дому Попѣла(въ)ского ме(ш)кає(т), за три копы купи(л)».

И мы, вря(д), за поруку ѿного Ωпару да(въ)ши, а право за неде(л) двѣ нате(р)мѣнова(в)шы, по заво(д)цу, жебы пре(д) на(с) постави(л), по(с)лали<. >

Теды то(т) Ωпара, где єму подобалося, ε(з)дил и заво(д)цу на урече(н)ны(й) днѣ<, >. И нынѣ(ш)ны(й) су(д) на жалобу и пра(въ)ное попа(р)те поводовое стороны вглядѣ(л), абы Ива(н) Ωпара, где єму подобалося, ε(з)диль, бо(л)ше(й) шкоды занєха(въ)ши, понева(ж) мого(р)ы(ч)никами выве(л)ся, то ε(ст) Гре(с)ко(м), Ва(с)ко(м) Ше(в)цемъ, ѿбывате(л)ми пѣ(с)ко(въ)скими, тую шкапу, што

при то(м) лошати, и за ви(к)лади нагородиль<,>. Што мєнова(н)ны(й) Ωпара на то(м) же крузе неω(т)ступньє мусиль Кирика годи(т), и за все про вьсе, на чо(м) шкодовалъ, погодиль. Которы(й) Ωпара, яко тую всю шкоду збы(вь)-ши, // любо и (вь) везеню тя(ж)ко(м) бы(вь)ши, где бы ко(л)векъ того зра(и)цу Сидора, завод(д)цу своего, могъ зна(й)ти, шкодова(л) на свое(м), нѣ въ чо(м) не повинє(н) не повинє(н)!!]. Такъ же и Кирикъ, где бы тую вкраденую шкапу мѣль в кого по(з)на(т), повинє(н) того жъ разу шкоду сему Ωпарѣ<,>, а Ωпара Кирику ωсве(д)чи(т).

Що (с)мо казали записа(т).

[Знак підпису.]

[№ 74.]

Року ахнс [1656] м̃(с)ца сє(н)тебря к̃г [23] дня<,>.

Справа ω спалєню мѣста<,>

По(д) ча(с) ярма(р)ку ωсѣ(н)ного годиною пере(д) свѣто(м), вла(с)не на(с)-вѣтаню, сталъся ква(л)ть ωгньны(и)<,>. Що тежъ ω(т) того ква(л)ту та(к) мѣсту, яко и кгреко(м), купъцо(м), не(з)но(с)нныє шкоды починилися<,>.

Мы, тєды стасуючися, уря(д), яко и(з) креками ωпытовали(с)мо, ω(т) кого бы то(т) ωго(н) мѣль за(вь)зя(т)ся, питали<,>.

Тєды то, ставъши ωчевисто, Пє(т)ро, ωбыватє(л) ло(х)вицьки(й), передо (м)ною, А(н)дрєє(м) Миха(й)ловичо(м), со(т)нико(м)<,> Ωстапо(м) Го(р)банє(н)-комъ<,> атамано(м), Алєза(н)дро(м) Фєодоровичо(м), намѣснико(м), Ма(т)-фєє(м) Е(м)чє(н)ко(м), во(й)го(м), Яцько(м) Гарасимє(н)ко(м), буръмистро(м) уряду Ло(х)вицького<,> и при бы(т)ности на то(т) ча(с) уроженого его мл̃(с)ти п̃(н) Іωа(н)на Боклє(вь)ско(м)<,> Василя Скребъца, Мазима Сторожє(н)ка, козако(вь) лохъвицьки(х), а с купъцо(вь) кгречки(х) : пана Миколая Матѣвича, Гизюю Николаєвичо(м), Яно(м) Юриєвичо(м), Ілією Діоко(м)<,> а с купъцовъ моско(вь)скихъ: с Пути(вь)ля<,> — Киприя(н) Риленикъ, Юско Семєно(вь), Дєміа(н) Кирило(вь), Ивашко Василєвичъ; с Перея(с)ла(вь)ля купъць: Иванъ Стєфанови(ч), Стєцько<,>; с Києва купъць: Ка(р)пъ Фєодо//рови(ч), Мо(и)сє(й) Левъковичъ, Васили(и) Сѣсичъ<,>; з Могилєва купъць: Па(вь)ло Ωннисимови(ч), Па(р)фєнь Ма(р)тинови(ч), Ирѣмола(и) Само(и)ловичъ<,>

Що то(т) звы(ш) поменє(н)ы(и) Пє(т)ро созъналъ явѣне в тїє слова: «Иже (м) правѣ южъ, пере(д) свѣто(м) вставъши, ωбачилє(м), же в Мѣкино(м) дворѣ въ шопѣ свѣти(т)ся<,>. Тєды то в то(й) шопѣ бачилє(м) хлопъца кре(ц)кого з огньє(м) по шопѣ ходячого<,> и мовилє(м): «Чєму ты, незъбожъчику, такъ бє(з)печєно з огньємъ ходи(ш)<,> види(ш) же солома тутъ<,>?» То(т) хлопєць кре(ц)ки(й) словы ущи(п̃)ливыми поча(л) мнѣ лаяти<,>; пото(м) в ри(х)ломѣ часѣ солома на то(и) шопѣ загорѣлася<,>. Я, страхо(м) бжи(м)⁴⁶ будучи знят(и), рату(н)ку такъ сроко за(вь)зятому ωгнью не мо(г)лє(м), угаси(вь)ши, дати<,>. И пото(м) ωкрикъ в мѣстє сталъся ква(л)то(вь)ны(и)<,>. Такъ, пановє уряде, же з двора Микитина, ктиторова, а хлопєць крєцьки(й) запалилъ, за(и)милося, зо(з)наю<:>».

Прєто мы, засѣлы(и) судѣ, схили(вь)шися в по(с)политую поряду, всѣхъ купъцовъ крєцьки(х), моско(вь)скихъ, києвскихъ, перясла(вь)скихъ, моги-

лє(въ)скихъ для ро(з)судьку и зупо(л)но(и) поряди и зо(з)нання явѣного за(з)-ва(т) казали(с)мо<;> и питали: «Панове купѣци, є(ст) ту(т) такъ у ва(с), яко и въ меща(н) тутє(и)шихъ шко(д) незѣно(с)ныхъ опытова(и) межи собою, хто бы то мѣлъ незѣбожѣникъ таки(й) быти<;> до того запалєня<;>?»

Которые в тіє слова выражали: «Панове вряде, ежели бѣ таки(й) межѣ нами зра(и)ца быти мѣлъ, смертію срокою и спале(н)є(м) в то(м) о҃гню, неха(и) конє(ч)не кара(н) будє(т)⟨,⟩». //

37 зв.

Тєды то, ставѣши очевысто, Васили(и) Сѣсичѣ, обыватєл киевѣски(й), в тіє слова зо(з)зналє: «Правѣ видѣлє(м), же с то(и) шопы загорѣлося, що якъ то(т) человѣкъ, Пє(т)ро, вашє обыватє(л) ло(х)вицьки(й), при(з)нає(т)⟨,⟩».

Що за(с) и шина(р)⁴⁷ Шкля(р)ка, ло(х)вицькая обыватє(л)ка, будучи прє(д) на(с) постано(въ)лє(н)на⟨,⟩, которо(и) страхо(м) бѣ(м) и сумѣленє(м) є(и) завєза(въ)ши, ежели бы видѣла очевысто, о(т) кого то(т) о҃го(н), за(въ)-зявѣшися, мѣсто спали(л), питали⟨;⟩. Тєды она в тіє слова выражаючи: «Ни о(т) кого и(н)шого мѣсто загорѣлося, ты(л)ко з двора Микитина, з шопы»,— при(з)нала⟨;⟩.

Га(н)на, удова, в кабацѣ мє(ш)каючая, и то(и) такожѣ сумлє(н)є(м) є(и) завєза(въ)ши <;>, о(т)ко(л) бы то(т) о҃го(н) мѣлъ повстати, питали⟨;⟩. Которая же «з шопы Микитины, гдє гусы зачєняю(т), за(и)милося»,— при(з)нала⟨;⟩.

Казали(с)мо и Микитѣ, ктитору, ежели бы з єго двора то(т) о҃гонъ за(въ)-зялєся, прє(д) собою стати⟨;⟩. Тєды то же мови(т): «Я не (з)наю и не вѣдаю, ежели то(т) о҃го(н) з мого двора повс(т)аль,— не при(з)налєся<;>,— алє з Стефанова, паламарєва, двора за(и)милося»,— зо(з) аль⟨;⟩.

Що то мы, засѣлы(и) судѣ, креко(м), которые в го(с)подоу у Стефана стояли, в тіє слова при(з)нали⟨;⟩: «Панове вряд, я, Никола Халєпѣлѣ(и), Остапѣ Трапєзо(н), же в нашо(и) господѣ на то(т) ча(с) и прє(з) увє(с) дє(н) то(т) и о҃гню не было⟨;⟩ при(з)нає(м)⟨,⟩».

По вы(с)луханю ты(х) свѣ(т)ковѣ зтосуючися з о҃бщими лю(д)ми, которые на то(м) со(з)на(н)ю были, записа(т) казали.

[Знак підпису.]

На за(въ)трє(и)ши(й) днѣ року звы(ш) описана(н)ого мѣ(с)ца сє(н)тєбря мѣд [24] дня вє(д)лугѣ писа(н)я, при(с)ла(н)ного о(т) пана по(л). <;> ми(р)горо(д)-ского, которое казали(с)мо всѣ(м) купѣцо(м) такъ креко(м), яко и мо(с)калє(м),
38 // зышє(д)шися прє(д) нами, прочита(т)⟨,⟩.

Которые иже было в кого шкодѣ, яко то за допущє(н)є(м) бѣ(м), та(к) сроки(и) о҃го(н) за(въ)зя(л)шися, не мо(г)ли жа(д)ною мѣроу вгасити⟨,⟩. Такъ на мещанє(х), яко и на козако(х), обыватєлє(и) лохѣвицьки(х) вѣчѣне поискєва(т) не має(м)⟨,⟩. Чєля(д) крецѣкую, которые вє(д)лугѣ свѣ(т)ко(въ) всѣм купѣцо(м) выдали(с)мо⟨,⟩, що оны, го(р)ло(м) ихѣ дарова(въ)ши⟨,⟩ комышиною выби(т) казали⟨.⟩ А пано(м) купѣцо(м), гдє бы ко(л)вєкѣ могли на я(р)-марѣка(х) на то(р)гахѣ рєчи свои по(з)на(въ)ши, на ви(н)но(м) доходити⟨;⟩. А вря(д), прє(д) которы(м) бы ся то при(т)рафи(т), збороняти не має(т)⟨,⟩ алє єщє во в(ъ)сємѣ помо(ч)ными ты(м) купѣцо(м) быти⟨;⟩.

Писана(н) в Ло(х)вици ро(к) и дня звы(ш) опи(с).

[Знак підпису.]

Езакта с книгѣ чорнушинъски(х) выпи(с)⟨;⟩.

Ω (з)лодея(х) ѡвъчара(х)⟨,⟩ в року ахнѣ [1656] м̃(с)ца ѡ(к)тобря к̃д [24] дня⟨;⟩ и в книги ло(х)вицкѣіе урядовѣе слово ѡ(т) слова е(ст) такъ выпи(с)а(н)⟨,⟩.

На (въ)ряде нашом(м) Чо(р)нуши(н)ско(м) при бы(т)ности пана Лукіана Масе(н)ка, по(л)ко(въ)ника во(и)⟨;⟩ его ца(р). ⟨;⟩ве(л)⟨;⟩ Запо(р)⟨;⟩ на(ка)з(но)го⟨;⟩ И(р)клѣвѣвского⟨,⟩ з уряду Мно(з)ского для при(с)луха(н)я тое(и) справы зиха(л) Ива(н) Шепеля, атама(н) городов(и)⟨;⟩, Иванъ Бе(з)шапъко, мещани(н), Па(въ)ло, писа(р)⟨;⟩, з ло(х)вицкого тра(к)ту, з Жабокъ Васи(л) Прокопе(н)ко, Забари(н) зя(т)⟨,⟩; з уряду нашего Чо(р)нуши(н)ского — Юри(и) Прокопе(н)ко, сотнѣик⟨,⟩ Юри(и) Мисе(н)ко, атама(н) городов(и)⟨;⟩ Григорие(м) Хи(л)ковичо(м), во(й)то(м) чорънуши(н)ски(м)⟨,⟩ и при бы(т)ности Семена Феѡдосе(н)ка⟨;⟩, Дми(т)ра Верещаци, буръмистро(въ); з козакѡвъ — Гри(ц)ка Балича⟨,⟩ Павъла Дасюче(н)ка⟨,⟩ Ма(т)фея Богосло(въ)ца, Ма(т)фея Довъгаля⟨,⟩ Ωстапа Кулика⟨;⟩; з меща(н) — Василя Кириловича, Ивана, це(х)мистра ше(въ)ского, Ивана Поро(х)нѣ ⟨;⟩ и при бы(т)ности и(н)ши(х) люде(и) добрыхъ и вѣры годъны(х) спо(л)не зобраны(х) такъ з стороны, яко и ѡбывателе(и) чо(р)нуши(н)ски(х) при то(м) справѣ немало было⟨;⟩.//

Приточила(с) справа ниже(и) по(д)писа(н)ная⟨,⟩ ѡ(т) Ивана Кудъри, ѡ(въ)чара⟨,⟩ Ка(р)пова Забаре(н)кова, и Гри(ц)ка, ѡвъчара⟨,⟩ Ле(с)кова Водоносова⟨;⟩, ѡ покъраде(н)е гроше(и) готовы(х) золоты(х) се(м)со(т)⟨,⟩ Я(р)машъковы(х), мещанина чо(р)нуши(н)ского⟨,⟩ которы(и) то ѡ(въ)ча(р) и други(и) з ни(м) пре(з) лице ѡ то и(х) злы(и) учинокъ досвѣдъчено⟨,⟩ и по(и)мано. А кгда пре(д) насъ засълы(и) судъ и лаву приведе(н)ны были⟨;⟩, добровѡ(л)не до тыхъ гроше(и) Я(р)марковы(х)⁴⁸ ѡба при(з)нали(с)⟨,⟩ ижъ ѡны тому дѣ(й)ца⟨;⟩.

Мы, вы(ш) засълы(и) судъ, на тую справу умы(с)ло(м) свои(м) того не ро(с)пе(к)туючи ве(д)лугъ справе(д)ливости сто(и) удали(с)мося до права⟨;⟩ по(с)политого, яки(м) способо(м) ѡ таки(х) зра(и)ца(х) све(д)чи(т) артыку(л) сѣмы(и) ро(з)дѣлу че(т)ве(р)того ѡповѣль на(м)⟨,⟩ же кгда лице бо(л)ше(й) чотырохъ купъ гроше(и) стои(т)⟨,⟩ таковы(и) зра(и)ца повине(н) го(р)ло(м) кара(н) быти⟨,⟩.

Мы, засълы(й) судъ, права по(с)политого не ро(з)риваючи, але ѡвѣше(м) з с право(м) по(с)политы(м) з стосуючися любо и поли(ч)кова(н)я на ны(х) жа(д)ного не было⟨,⟩ ѡны(х) зра(й)цовъ на кве(с)тію сказали ве(д)лугъ за(с)луги ихъ⟨;⟩.

Кгда Ивана, ѡ(въ)чара Ка(р)пова Забаре(н)кова, мы(с)тръ спробоваль⟨,⟩ ижъ поведат(л) «якъ з добро(у) воль ѡ (г)роша(х) Яръма(ш)ковы(х) знали(с), такъ и тепе(р) при(з)наю⟨;⟩, же ѡныѣ гроши узяли(с)мо⟨,⟩ и Ка(р)пъ Забаре(н)ко половицу ты(х) гроше(й), що на мене па(й) пала, у мене узяль⟨;⟩, и заступъ намъ до по(т)копа(н)я той комори даваль⟨;⟩. А що Процика, ѡ(въ)чара Ковалева, в Ло(х)вици ѡсажено⟨,⟩ ѡны(и) не е(ст) ты(х) гроше(й) Я(р)ма(ш)ковы(х) ... и(н)цею⁴⁹ и не дѣ(и)ца и не былъ з нами спо(л)нико(м)⟨,⟩ то(л)ко жъ з нами у ко(р)чмнѣ⁵⁰ ме(д) пиль. Ωного ѡ(въ)чара во(л)ны(м) чиню⟨;⟩, а нѣ и(н)шого кого до то[го] не повоल्याю и не (з)наю⟨,⟩».

За (д)ругою пробою то(т) же Иванъ, ѡвъча(р) Ка(р)повъ, в тые жъ слова призьналь⟨,⟩. // Якъ и пе(р)ше(й)⟨,⟩ за третюю пробою по(т)рете то(т) же Ива(н), ѡ(въ)ча(р) Ка(р)повъ⟨,⟩ в тие слова при(з)наль, якъ и выше(й)⟨,⟩.

Кгды Гри(ц)ка, ѿ(въ)чара Воданосова, з декърету нашего урядо(въ)ного взя(въ)ши к стовълу мистръ привеза(л)<,> пе(р)ше(й) поведиль, ижъ «хо(ч) змучите мене, и(н)шого нъчого не зънаю<,> и товаришовъ свои(х) инъшихъ не мѣе(м)<,> кроме же Я(р)машъковы(м) грошемъ приви(н)ны(й), и то на(с) на тое приве(л) Ка(р)пъ Забаре(н)ко и заступъ нам дава(л) до по(д)копова(н)я тое(и) комори<,> бо мы и не (з)нали бъ ѿ ты(х) гроше(х). А що Процика, Ковалева ѿвъчара, у Ло(х)вици посажено, тѣды по неви(н)нос(т)и<,>. Кгды (ж) ѿнъ не е(ст) ты(м) гроше(м) причиною<,> ты(л)ко же з нами медь по покраденю южъ ты(х) гроше(й) пиль<,>».

За пе(р)шою пробую то(т) же Гри(ц)ко, же «з намови Ка(р)повы мы тѣ гроши Я(р)машъкови крали<,> и в него половицы ты(х) гроше(й)<,> а ѿвъча(р) не винѣ(н) Ковале(въ) и не кра(л) з нами<,>».

Кгды жъ тѣ злочи(н)ци к оста(т)нему стопъню приведеніе были<,>, по(д)згнѣ(л)ницею ѿба привеза(н)ныи при(з)нали, ижъ «нъякого и(н)шого злочи(н)ства не (з)нае(м) и не мови(м)<,>, але на Ка(р)па, якъ на къве(с)тій повѣдали<,> и тепе(р) поведе(м)⁵¹ же Ка(р)пъ на(с) на тое привель<,> и з шапъку гроше(и) ро(з)ны(х) ему даль<,> и вла(с)ны(й) Ка(р)пъ на(с) з того свѣта погуби(т)<,> але где мы гине(м) с того свѣта, неха(и) и онъ то(т) посполе з нами гине(т)<,> бо ѿ(т) вла(с)ныхъ рукъ его и приводу гине(м)<,> и заступъ подкопова(т) дава(л)<,> а то на(с) повѣшаете, а ѿ(н) тыми гро(ш).<,> выкупи(т)ся<,>».

Знову за(с) до и(н)стигатора мовили: «Якъ види(м), Я(р)мо(ш)ку, ижъ ты на наши дши наважилъ<,>, а половина твои(х) гроше(й) у Ка(р)па<,> и на(м), заступъ даючи, мови(л)<,>: «Идѣте в Я(р)ма(ш)кову комору красти, та(м) здобудетесь» — и вла(с)ны(й) ѿ(н) на(с) на тое привель<,>».

39 зв. // Я(р)машъко, и(н)стигато(р) будучи своє(и) шкодѣ, мовиль до ни(х)<,> «ѿ неѿбачъныи, погинете, скажѣте ѿ гроша(х) мои(х)<,>».

Ѻны мовили<,>: «Южъ хо(ч) на ѿны(и) свѣ(т) идемо, а половина твои(х) гроше(и) у Ка(р)па<,>».

Кгды южъ Ивана, мыс(т)ръ, на шибеницу звель, за пита(н)е(м) мистра поведаль, же «гроши Забаре(н)ко у мене мою па(й) порану узялъ<,> и мѣлъ тобѣ ве(р)нути<,> а ѿ(н) мене намовиль красти тыхъ гроше(и), па(ш)ню ве-зучи, а я, вкравъши, не дава(л) ему вночи гроше(и), але порану ѿ(т)даль<,>».

Южъ мы(ст)ръ по шънуру пускае(т), а ѿ(н) на Ка(р)па при(з)наль.

Грицько, ѿвъча(р), зведе(н)ны(й) на шибѣ(л)ницу, поведаль, же «мы с товари(ст)во(м) свои(м) на ѿны(й) свѣ(т) идемъ<,> едъножъ Забаре(н)ко на(с) на тое привель<,>».

Мы, урядъ, чуючи<,> то повола(н)е и при(з)на(т)е для вѣри лѣпъшо(й) и певъности<,> казали до книгъ нашихъ лохъвицьки(х) записа(т), що е(ст) и записано<,>.

[Знак підпису.]

[№ 76.]

Справа Саму(и)ла Дорошевича з Слуцъка<,> ѿ шука(н)е его з лито(вѣ)ками ѿ пер(ст)ен<,>.

Року ахнс [1656] м̃(с)ца ѿкътовъря кз [27]<,>.

Передо (м)ною, Василе(м) Скребъце(м), атамано(м) ло(х)вицьки(м), и при(м)нѣ будучи(х) товари(ст)вѣ — Ивана Ковалева, атамана ха(р)ковъского<,>

Ивана Па(р)толы, Юска Пе(т)ренька, козаковъ лохъвицьки(х)<,> Алєза(н)дро(м) Феодоровичо(м), намѣсничо(м)<,> Ма(т)феє(м) Е(м)че(н)ко(м), во(й)то(м) уряду Лохъвицького<,>,

ставъши очевисто Саму(й)лу Довише(н)ко з сестре(н)це(м) свои(м) Ивано(м) Охърѣмовичо(м), обывателе Слу(ц)кии<,> ска(р)гу и шповѣд свою на Мо(и)сея Ку(л)кевича, тако(ж) обывателя слу(ц)кого, челя(д)ника п̃(н) Феодора Ма(р)тияновича, мещанина и купъца слу(ц)кого, прекъладали<,>.

Которы(и) Мо(и)се(й), запро(ве)да(въ)ши, взявши ш(т) Ивана, зятя Ковалева, в дому шного Саму(й)ла Ку(л)кевича<,> ⁵² до литовокъ в до(м) з Бобрувська в городъ Ло(х)виць ме(ш)каючи(х)<,>. И та(м), сѣдя напо(т)пы(т)ку, якобы за лятами увидѣвъши у него гроши, строити афе(р)ти коло него почали<,>. Що шны(и) Саму(й)ло, выдѣячи и(х), же на па(н)ну сватаю(т)ся, // пе(р)-

40

стен па(н)на Саму(й)лу дала<,>. А ш(н) ему шбеца(л) за то че(р)вонь(х) є [5] дати<,>. Пото(м), по(д)пивъши з собою, то(т) Мо(й)се(й) Ку(л)ковичъ пе(р)сте(н), з руки у того Саму(и)ла зня(в)ши, и поча(л) до него в тїє слова выражаючи, мовилъ<,>: «Пане брате Саму(и)ло, що (с) за то(т) пер(ст)енъ па(н)нъ че(р)вонные давалъ, я тобъ, да(и) мнѣ за него че(р)вонныхъ є [5], ш(т)да(м)<,>. Тѣды то зара(з) на то(м) же часѣ то(т) Саму(й)ло за персте(н) шному Мо(и)сею че(р)вонь(х) д [4], а пяты(й) че(р)вонь(й) на могорычъ дали<,> и па(н)ну тую почали к нему к боку за (с)туль присова(т), даючи ему руку, же «коне(ч)не па(н)на твоя буде(т)<,>».

Пото(м) за(с) на за(въ)тре(ш)ни(й) днѣ же того млоде(н)ца не (с)хотѣли за приятели собѣ мѣти, до права ш то(м) удалися<,>. Тѣды то будучи пре(д) судъ и право наши пре(д)поставъле(н)ны<,>. Которы(м) сумле(н)є(м) и(м) и страхо(м) бжи(м) завезавъши, хто бы з ны(х) поча(т)ко(м) же того былъ, питали<,>. Що шны(й) Саму(й)ло свѣтъка стави(л)<,> и того казали(с)мо пре(д) себе за(з)ва(т), тако(ж), сумле(н)є(м) завеза(въ)ши, тую невѣсту питали. Тѣды в тїє слова зо(з)нала: «Панове вряде, вправѣ я (м) та(м) уже на готовь(й) ла(д) при(ш)ла, ты(л)ко жъ чула(м), же якобы то(т) персте(н) шны(й) Саму(й)ло у товариша своего Мо(и)сея купи(л), такъ при(з)наю<,> а за(с) то(т) Мо(и)се(й) и ворожъку, ни(т)ки нарядивъши, и мови(л) до товариша своего Саму(й)ла<,>: «Ω(з)ми ты за шди(н) конецъ, а па(н)на за други(й), кому тїи че(р)вонные и па(н)на зостане(т)ся<,>».

Тѣды (с)мо мы, засѣлы(и) судъ, вы(с)луха(въ)ши такъ поводово(й), яко и по(з)ва(н)но(й) стороны, наказали(с)мо си(м) наши(м) де(к)рето(м), абы то(т) Мо(и)се(й) с товаришо(м) свои(м) Яцько(м) бари(ш)никови(х) гроше(й), що на (въ)ряде выложилъ и що собѣ шкудує(т), поворочилъ<,>, абы то(т) Саму(й)ло на (с)вое(м) нѣ въ чомъ ни (ш)кодовалъ<,>.

Нащо для лѣпъшо(й) вѣри записа(т) казали(с)мо, що є(ст) и записанс<,>.

[Знак підпису.] //

[№ 77.]

Справа п̃(н)<,> сотъника ло(х)вицького.

40 зв.

Року ахнс [1656] м̃(с)ца нове(м)врия с̃ [6] дня<,>.

Передо (м)ною, Ивано(м) Мо(и)сѣнькомъ<,> хоружи(м) по(л)ку Миръгоро(д)ского, и Ивано(м) Солони(н)кою, есавуло(м) тожъ польку<,> зо(с)лани(х)

ω(т) п̃(н) по(л)ко(въ)ника ми(р)горо(д)ского на туя справу и при бы(т)ности на то(т) ча(с) буду(ч)ого урожоного его м̃л(с)ти Іоа(н)на Боглевского<, > Василя Скребъца, атамана городового<, > Остапа Горъбане(н)ка, Са(въ)ку Гараше(н)ка, хоружого сотъни Ло(х)вицько(й)<, > Ивана Па(р)тулы<, > козако(въ) лохъвицьки(х)<, > Алеза(н)ра Феѡдоровича, намѣ(с)ника, Ма(т)фея Е(м)че(н)ка, во(й)та<, >, Яцъка Гарасиме(н)ка, буръмистра вряду Лохъвицького<, >,

поставивъшися ѡчевысто, А(н)дрѣ(й) Ши(х)ате(н)ко, коньвѣса(р), до уписа(н)я книгъ декъретовы(х) ратуша лохъвицького зо(з)навѣ явѣне и доброво(л)не в тіе слова<, >,

иже (м) до пана А(н)дрѣя Миха(и)ловича, сотъника ло(х)ви(ц)кого, ѡ выби(т)ѣ ѡка своего по(д) ча(с) по(д)пилы(и) у Грицьково(м) Красучино(м) дому сядя<, > до звы(ш) помене(н)ны(х) на туя справу зо(с)ланы(х) позыва(л). Пре(д) которымъ ѡсобами згуду и пое(д)на(н)ѣ з собою вечисто учинили<, >.

Которому п̃(н) сотънику наказали(с)мо си(м) декърето(м) наши(м), абы А(н)дрѣя коньвѣцара, во (въ)сѣмъ<, > такъ о выклада(х) пра(въ)ны(х), яко и в кажъдо(й) его жалобѣ досконале пое(д)навѣши, погодиль<, >. Теды то зара(з) на то(м) же (часу) за выби(т)ѣ не (з) умы(с)лу, а ни (з) ве(с)ни жа(д)но(й) ѡ(т) нага(й)ки маючи(й) прощеніе з собою узяли<, >.

Нащо если бы з ны(х) которы(и) смѣ(л) и важи(л)ся туя справу, пре(д) которы(м) ко(л)векъ право(м) коза(ц)ки(м) и ме(и)ски(м), поновляючи, вщина(т)<. > теды заруки на ны(х) по(к)ладае(м) таларѣ(й) сто<. > на пана по(л)ко(въ)ника ми(р)горо(д)ского, а на урядъ то(т), пре(д) которы(й) справа тая таи(т)ся буде(т), таларѣ(й) пя(т)деся(т) бе(з) ѡ(т)пусту повине(н) буде(т) заплатити<, >. //

[Лѣ 78.]

41 Року ахнс [1656] м̃(с)ца <, > ноѣ(м)вря з̃ [7] дня <, >.

Передо (м)ною, Ивано(м) Гапоне(н)ко(м), хоружи(м) польку Ми(р)горо(д).<.>, и Ивано(м) Миките(н)ко(м), есаулом того жъ по(л)ку<, > и при бы(т)ности урожоного его м̃(л)<.> пана Іоана Боглевъского, Андрѣ(и)я Миха(й)ловича, сотъника ло(х)вицького, Василя Скребца, атамана<, > Алеза(н)дра Феѡдоровича, намѣ(с)тника, Ма(т)фея Е(м)че(н)ка, во(й)та, Яцъка Гарасиме(н)ка, буръмистра уряду Лохъвицького<, >,

поставивъшися пе(р)соналѣ(т)е(р), Ива(н) Пилипе(н)ко, козакъ и ѡбывате(л) лохъвицьки(й), которы(и) на Фому Сенюковича, аре(н)дара голю(н)ского, ска(р)гу и жа(л) свуй, же в ко(р)чъму его до люде(й) зацъны(х) любо и зъ шаблею пришло(л) и по столу, ве(д)лугъ звычайу козацького, а звлаща по(д)пилому бывъши, удариль<, >, прекъладалъ ѡ то<.>.

Тому за(с) Фомѣ, аре(н)дару, за то за жа(л) стало, же в дому его, а звлеща межи ними ра(с)пра в то(й) аре(н)дѣ е(ст)<.> Пришо(въ)ши до хати: «Чему ты, брате Пилипе(н)ку, галасы (чинишь) и люде(й) с ко(р)чъми ро(з)ганяешъ?» — почаль мовити<, >. Тотъ ѡ(т)повѣдаючи, же «мнѣ во(л)но яко в корчъмѣ, бо я за (с)ву(й) грушъ п̃(й)ю, якъ хотѣти почина(т)» — и в то(м) часѣ шаблю свою ѡ(т) себе ѡ(т)кинувъши, Грицьку далъ<, >.

Що (с)мо мы, зуполны(й) судъ, засѣвъши и ѡбудъвухъ сторонъ такъ поводомо(и), яко и по(з)вано(и), вы(с)лухавъши<, >, здали(с)мо, абы тая справа, хто бы з ны(х) поча(т)комъ до того бою пе(р)ши(м) былъ, пре(з) свѣ(т)ки ѡбъяс-

нена была<,>. Прето ѿба з десяти купъ до единихъ свѣ(т)ковъ ѿбывателе(и) голю(н)ски(х) скидалися<,>.

Теды то тїе свѣтъки именами будутъ ниже ѿписа(н)ныи, ставъши пере(д) нами, урядо(м), ѿчевисто в тїе слова зо(з)нали<,>.

На(й)пе(р)ве(й) Ива(н), ковал голю(н)ски(й): «Правѣ, панове уряд, єдину душу маю, же Фома Сенюкови(ч), аре(н)да(р) нашъ голю(н)ски(й), пе(р)ше(й) до коче(р)ги // на Пилипенка, хотячи его удари(т), по(р)валься<,>. И въ томъ часѣ вза(л) бы з собою пошьли<,>. Фома Пилипе(н)ка, на пу(л) порину(въ)ши, почал(л) его бити<,>. Пилипе(н)ко, заруку єму в пе(р)шо(м) декъретѣ ѿ(т) пана Миха(и)ла маючи а видячи, же его змоцьни(л): «Сто талярє(и) на пана по(л).<:> ми(р)городъского, ежели мене будешъ бо(л)ше(и) бѣти.» — ручачи ѿповѣдалъ<,>». Такъ пе(р)ши(и) свѣтокъ зо(з)налъ<,>. Знову други(м) свѣткомъ ихъ при(з)вавъши, сумъленемъ и(м) завеза(въ)ши и страхо(м) бжи(м) наказа(въ)ши ведлугъ самого сто(г)о права посполитого, хто початокъ до того бою<,> з межи ни(х) учинилъ, питали<,>.

Теды то Ярмушько Ле(с)ко, в которого Пилипе(н)ко и шаблѣ позычилъ<,> Гри(ц)ко и Иванъ Устоязыкъ, ѿбывателѣ голю(н)скиє, люде зацъниє и вѣры годъныє, в тїе жъ слова, що и пе(р)ши(й) Ива(н), свѣдокъ, зо(з)налъ, при(з)нали<,>», же Фома во в(ъ)се(м) поча(т)ко(м) былъ<,>.

Що за(с) мы, засълы(и) судъ, чуючи ѿ(т) свѣтъковъ явъного зо(з)на(н)я<,> наказали(с)мо си(м) де(к)рето(м) наши(м), абы Фома Пилипе(н)ка такъ в вы(к)-ладахъ правъны(х), яко и в зневазе его во все(м) погодилъ<,>. //

[№ 79.]

Року ахнс [1656] м(с)ца ноє(м)врия иї [18] дня<,>.

Передо (м)ною, Алеза(н)ро(м) Феѿдоровичо(м), намѣ(с)нико(м) лохвицьки(м)<,> Яцько(м) Гарасименько(м), во(й)то(м) лохвицьки(м), Хвене(м) Проце(н)ко(м), бур(м)истро(м) уряду Ло(х)вицького<,>,

ставъши ѿчевисто, Супърунь Нѣжинъ, ѿбывате(л) городи(с)ки(й), з Косте(м) Ѡноприевичо(м), ме(ш)ка(н)це(м) лохвицьки(м), з зятє(м) своимъ, которые право(м) за то(р)бу кравъца нѣякого(с) (и)з собою спо(р) мѣли<,>.

Теды то Грицько Хведоре(н)ко, ѿбывате(л) городы(с)ки(и), з ро(с)каза(н)ного декърету судїи єнера(л)ного во(й)ска его ца(р).<:> ве(л).<:> Запоро(з)ского<,> такъ того Нѣжина, яко и Костя, в то(и) не(з)годѣ и выкладу его во в(с)є(м) погоди(л)<,> и досконале до ѿ(т)даню товару за тїе вы(к)лады и по(з)ло(в)ы и уистилъ<,>. Которы(й) Нѣжи(н) и Ко(ст), зят(т) его, жа(д)ною мѣрою жа(д)ною мѣрою⁵⁹ на томъ Гри(ш)ку, жонѣ и дѣте(м) его ѿ то(м) по(с)вару и праву до(с)конало(м) доше(д)ши не маю(т) и моци мѣти не будутъ вѣчными часы доходи(т)<,>.

«Але мы, звы(ш) помене(н)ный Супърунь и Коста(н)ти(й), того Гри(ш)ка, жону и дѣте(и) его вѣ(ч)ными часы квитує(м) <,> же на(м) уже во в(ъ)се(м) ѿ(т) него досы(т) сталося».

Нащо для вѣры лѣпъшо(и) вѣры[!] в книги рату(ш)ный де(к)ретовые записано, що є(ст) и записано<,>. И да(л) Костю товару Гри(ш)ко з вошацованю сумы товару за золоти(х) р [100] и за сорок<,>. //

«А за(с) я, Гри(ш)ко, ѿ тую справу Костя и Супруна Нѣжина ѿ то к упъраву потяга(т) по(д) зарукою в де(к)ретѣ ѿписаную не маю и мети не буду вѣчными часы<,>».

*Справа Ивана Пацюченъка, обывателя Лохвицького<,>
(з Василюхою).*

Року ахнс [1656] м̃(с)ца дека(м)врия д̃ [4] дня<,>.

Передо (м)ною, Алез(а)н(р)о(м) Феодоровичо(м), нам̃(с)нико(м) лохвицькимъ<,>, Василе(м) Скребъце(м), атамано(м), Ма(т)феє(м) Е(м)че(н)комъ, во(й)то(м)<,>, Яцько(м) Гарасиме(н)комъ, Фене(м) Проце(н)комъ, бу(р)мистр(с)въ уряду Лохвицького<,>.

ставъши очевысто, Иванъ Пацюченъко, мещани(н) и обывате(л) ло(х)ви(ц)ки(й), до уписа(н)я книгъ декъретовы(х) ратуша ло(х)вицького повѣдалъ и жаловалъ<,> на Пара(с)ку Остапиху, обывате(л)ку ло(х)вицькую, в то(й) способъ,

ижъ безъ вѣдома мужа своего гроше(й) самого Ивана и в жоны его на по(т)ребу свою не разо(м) купъ зі [17] понабирала<,>.

Которая, передъ право(м) ставъши, оная Остапиха с того друкгу вы(и)муючи мужа своего, же «ѿ то(м), панове вряде, мужъ му(й) Остапъ не зъна(л)», — при(з)нала<,>.

Що за(с) мы, засѣлы(й) судъ, ведълугъ права посполитого и Статуту справедливо(ст)и сто(й) описа(н)но(й) в ро(з)дѣле семо(м)<,> а въ артыкуле ks [26] наказали(с)мо си(м) декърето(м) наши(м), абы тая Пара(с)ка Остапыха такъ в рухомы(х) реча(х) в шацова(н)ю ку(р)ти, пла(х)ти, поло(т)на и и(н)шихъ реча(х) до выплацения уйстилася<,>.

Нащо для вѣры лѣпшы(й) в книги декъретовые записа(т) казали, що є(ст) и записано.

[Знак підпису.] //

Справа Бакума з Степано(м) з Скоробогато(к) ѿ синожати.

Року ахнс [1656] м̃(с)ца дека(м)врия й̃ [8]<,>

Передо (м)ною, Василе(м) Скребъце(м), атамано(м) ло(х)вицьки(м), Ма(т)феє(м) Е(м)че(н)ко(м), во(й)то(м)<,> Яцькомъ Гарасиме(н)ко(м), бурмистро(м) уряду лохвицького<,> Ивано(м) Па(н)че(н)комъ, атамано(м) скоробогато(с)ки(м)<,> и и(н)шими людми и козаками зацьными и вѣры го(д)ными<,> которые при то(м) было<,>

ставъши очевысто, Бакумъ Стеце(н)ко з дочкою своею Евдокиєю Му(и)сѣйхою, обывате(л) лохви(ц)ки(й), которы(й) ѿповѣд и ска(р)гу свою на Остапа Глухого, обывателя скоробогато(с)кого<,> прекълада(л) ѿ то<,>

ижъ то(т) Остапъ Глухи(й) подъ ча(с) ездепидцій[!] вое(н)но(й) до Зѣнкова ходи(л) пручъ<,> и свое убожество: поля, синожати Му(й)сѣе(н)комъ, Роману и Семену, обывателе(м) скоробогато(с)ки(м), зледивъши, покинулъ<,>. Що за(с) Ива(н) Кова(л) с Ха(р)ковецъ, на то(т) ча(с) бывъши атамано(м), ты(м) покре(в)ни(м) свои(м), Роману и Семену, на тую синожати писане далъ<,>. Которое казали(с)мо пере(д) собою прочита(т) з ѿбохъ рукъ, же то(т) Остапъ еще за па(н)ства тую сеножати гулящую ѿбнялъ<,> и пожитокъ собъ з ней мѣлъ<,>.

Мы, за(с) вы(с)лухавъши такъ поведово(и), яко и по(з)ва(н)но(й) стороны, наказали(с)мо си(м) декърето(м) наши(м), абы все о(т) мала до велика — поля, сеножа(т) то(т) Остапъ Глухи(й) повинѣ(н) з Романомъ<;> и (з) Семѣно(м) Мо(и)сѣеньками, подѣливъшися по половины, до вѣчьного ужива(н)я маю(т), тримаючи, оде(р)жа(т). Которы(и) Остапъ, абы жа(д)ною мѣрою онь са(м), жона, дѣти, покъре(вѣ)нній, // бли(з)кіе и далекій его не маю(т) и моци мѣти 43 зв. не буду(т) в томъ де(р)жаню и зажива(н)ю того поля и сыножате(й), лежачо(и) на А(р)тополи, вѣчьне ту(р)бовати<;> и право(м) на пото(м)ный часы маю(т) ужива(т)⟨,⟩. А хто бы мѣль и важи(л)ся з обохъ сторо(н) посва(р) з собою мѣти<;>, теды заруки покъладае(м) на его мѣ(с)ти пана по(л)ковъни[ка] ми(р)городьского таляре(й) два(д)ца(т), а на урядъ⟨,⟩ ло(х)вицьки(й) золоти(х) три(д)ца(т) бѣ(з) о(т)пусту заплаати(т) винѣ(н) зостане(т)⟨,⟩.

Нащо для вѣры лѣпшо(й) и поваги бо(л)шо(й) в книги декъретовые записа(т) казали<;>, що е(ст) и записано<;>.

[Знак підпису.]

[№ 82.]

Спр[а](в)ка ис Свиридо(в) о намѣткѣ⟨:⟩ от Мазима Мироне(н)ка с Кононом и Ли(т)виномъ⟨:⟩

Передо (м)ною, Василе(м) Скребце(м), атамано(м) городовы(м), Мазимо(м) Ха(р)че(н)ко(м), атамано(м) лохвицьки(м) и Ма(т)феѣ(м) Емѣче(н)ко(м), ву(й)-то(м), Я(ц)ко(м) Гарасиме(н)комъ, бу(р)мистро(м) уряду Ло(х)ви(ц)кого⟨:⟩, приточилася справка пре(д) на(с) в то(и) способъ уска(р)жа(л)ся и оповидалъ Кононъ Живостувски(й) с Мазим(м) Мироне(н)ко, же его жона познала перемѣтку на до(ц)цѣ Павлово(й) Литвиново(й)⟨,⟩.

Що тежъ Литвинъ зозналь пре(д) судо(м) наши(м), же «я, пане, суде, купиль оную намѣтку у Вакулихи Андрѣихи».

На що свѣдок Василиха признала же «я,— мови(т),— продала, але не тую⟨:⟩».

Що мы, уря(д) ме(с)ки(й), ве(д)лугъ зо(з)на(н)я свѣдкѣвъ на оную справку наказали(с)мо де(к)рето(м) наши(м) половину выкладу таля(р) Литвину же тому Мироновъ ве(р)нулъ⟨:⟩ и згоду и(м) казали межи собою учини(т)⟨:⟩.

И тоє ро(с)казали до кни(г) мѣски(х) записа(т). //

[№ 83.]

Року ахнз [1657] мѣ(с)ца ге(н)вара лѣ [31] дня⟨:⟩.

Передо (м)ною, Василе(м) Скребъцо(м), атамано(м) ло(х)вицьки(м), Ма(т)-феѣ(м) Е(м)че(н)ко(м), во(и)то(м), Яцъко(м) Гарасиме(н)ко(м), бу(р)мистро(м) уряду ло(х)вицького⟨:⟩, Ивано(м) Лавъре(н)комъ, Мазимо(м) Стерожѣ(н)ко(м), козаками лохвицькими⟨:⟩,

приточилася справа о(т) Ознофрея Шкляра, козака и обывателя ло(х)-вицького⟨,⟩ с Павльо(м), возъничъкою пана Ману(й)лова, и ши(н)каре(м) его в то(й) способъ⟨:⟩,

ижъ, ставъши очевысто, Ознофре(й) с жоною своею в справѣ с Павльо(м), ши(н)каре(м) своим(м). Которы(й) то Павльо, ши(н)ка(р), пере(д) нами, урядо(м), зо(з)наль, же Ознофре(й) и жона его горѣ(л)кою ши(н)ковали⟨:⟩.

Мы за(с), выдачи то, же жа(д)ною мѣрою та(к) казакови, яко и мещанину горь(л)кою ши(н)кова(т), кро(м) аре(н)ды, не во(л)но<.>, здали(с)мо, абы то пре(д) ты(х), на которы(х) Павльо здавался, що тую горь(л)ку куповали, ѡбья(с)не(н)но было<.>.

Теды то ставъши, Савъченъкова жона, которая, же «мужу моему Ѡнофре(й) на христины даро(м) горь(л)ки казал фляшу, а не за гроши прода(л)», — при(з)нала<.>.

И са(м) Павльо же пе(р)ши(й): «Жона моя за два шаги Дѣнисови продала<.>, а знову на пото(м) и я точивъ са(м)», — зо(з)нальсе<.>.

Що (с)мо мы наказали(с)мо си(м) декърето(м) наши(м) Павлыу за то, же по(д) господаре(м) свои(м) зраду в то(м) а безъ вѣдома его горь(л)ку дава(л), вѣчини(л), каръно(ст) давъши, пое(д)натися казали<.>.

Що е(ст) и записано. //

[№ 84.]

44 зв.

Справа Мисана з Мазимо(м) Стороже(н)ко(м)<.>.

Року ахнз [1657] м̃(с)ца фев̃рала s̃ [6] дня<.>.

Передо (м)ною, Анъдрее(м) Миха(й)ловичо(м), сотънику лохъвицько(м), Василю Скребъцу, атаману того жъ города<.>, Ивана Базалъя<.> Яцъко(м) Гарасиме(н)комъ<.> во(й)то(м) на то(т) ча(с) будучи уряду Лохъвицького<.> ставъши ѡчевысто, Миса(н) с сынами своими, Тимошо(м) и с Климо(м), ѡбывателѣ юсковъский повѣту Лохъвицького, ѡповѣдалъ и жаловали на Мазима Стороже(н)ка, козака тако(н) ѡбывателя юсковъского, ѡ то прекълада(л)<.>

ижъ словами задалъ своими тому Мисану и сыно(м) его злоде(й)ство, которого жадъны(м) способо(м) не довѣль и пре(з) свѣ(т)ки не доказа(л)<.>.

Тыды то ѡны(м) ѡбудъво(м) сторона(м), угледѣвъши<.> в справу ихъ, наказали(с)мо си(м) наши(м) декърето(м)<.> абы з собою пое(д)налися<.>.

Що тежъ ѡны(й) Мази(м) Стороже(н)ко тие слова знову до себе побра(л)<.>: «Теды то я, Мази(м) Стороже(н)ко, з жоною своею, з дѣтми и с покъревными близькими своими и далекими жадною мѣрою ѡ тую справу и слова мои на Мисана и на сыно(въ) его мовячи в часы вѣчными такъ напо(т)пи(т)ку, яко и по(т)верезу, домо(въ)ляти подъ зарукою на вѣрядъ Лохъвицьки(й) золоти(х) сто».

Которая бы ко(л)векъ мѣла сторона то(т) по(с)варъ з собою вѣчати<.>, а знову на ву(й)ского комыши(н) три сме(р)те(л)ныхъ безъ ѡ(т)пусту на собѣ коне(ч)не при(и)ме(т)<.>.

Нащо для вѣры лѣ(п)шо(й) просили на(с), уряду, жебы (с)мо и(м) тую справу записа(т) в книги декъретовіе казали<.>, що е(ст) и записано<.>.

[Знак підпису.] //

[№ 85.]

45

Справа Матвея Емчеченка [!], воита лохви(ц)кого<.>.

з Григорє(м) Коломы(й)це(м), ѡбывателе(м) безъза(л)ски(м) [!]<.> за слова ура(з)ливые<.> з декърету его м̃(л).<.> пана Григория Ліе(с)ницького, пана по(л)ко(въ)ника ми(р)городъского, в книги декретовіе мѣста ло(х)вицькіе рату(ш)ные записано<.>.

Року ахнз [1657] м̃(с)ца фев̃рала s̃ [16] дня.

Передо (м)ною, Григорие(м) Лієсницьки(м), по(л)ковънико(м) во(и)ска его ца(р).<: > ве(л).<: > Запо(р).<: > ми(р)горо(д)ски(м)<: >, и при (м)нѣ будучи(х) на то(т) ча(с) Миха(и)ла Ра(д)ченъка, обузьного по(л)ковъного, Ивана Рудъницького, во(й)та, с колегами ми(р)городъского, то є(ст) Омеляна Лукіановича<: >, Федора Яцьковича и и(н)шихъ при то(м) будучи(х) и тіє слышачи(х) такъ козаковъ и мешча(н) велю вѣри годъны(х)<: >

приточилася справа Ма(т)фѣя Емъченъка, во(и)та и арє(н)дара лохъвицького<: > изъ Григорє(м) Коломы(й)це(м), обывателе(м) и мешчанино(м) тамошъны(м), же в то(т) способъ<: >

ижъ звы(ш) мене(н)ны(й) Григоръ протє(с)това(л) на(м) справу и ска(р)-жилъся на звы(ш) реченого ву(й)та<: > в тіє слова мовячи, ижъ «панове вря(д), во(й)тъ, на(и)шовъши на обытацію мою, або зихавъши на село Безъсали, зграбилъ мене а в оста(т)ку побиль, якъ са(м)ъ хотѣлъ<: >».

На то(м), ставъши ѡчевысто, во(й)тъ пода(л) на(м) справу и на пи(с)ме<: > и декъре(т) и(з) суду ста(р)шины ло(х)вицько(и), атамана и с товари(ст)во(м) выда(н)ны(й)<: > в которо(м) все ѡбъши(р)не и подово(д)не и за зо(з)на(н)ємъ свѣтъковъ, люде(й) за(ц)ны(х), которы(х) и мы южъ ту(т) перед собою повъторє питаючи, слухали<: >. И такъ яко та(м) записано не иначе(и) слово в слово не ѡми(л)не<: > показалося<: >, же ѡны(и) Григоръ пе(р)шая виненъ, же горѣ(л)ку и (з) инъшей стороны на арє(н)ду во(и)тову безъ его позъволеня привѣзъ ѡ(т)правова(н)я весѣля<: >, не слухаючи права выда(н)ного на таки(х), хто бы пере(ш)коду чинилъ у арєнѣдахъ<: > // ска(р)бови ве(л)можъного его мл(с)ти пана ге(т)мана, яко (ж) ся то на него показалъ<: >. А другая, кгда его во(и)тъ поча(л) за тоє упоминати<: >, тєды его Григоръ катомъ назъвалъ<: > и такъ старъшого ущипъливє зневажилъ<: >.

Ω чи(м) ѡ все(м) в книга(х) ратуша Ми(р)городъско(г)ло ѡбъяснє(н)но<: > и записано<: > и декърєто(м) фєровано, наказуючи, абы то(т) то Григоръ во(й)та во(и)всьє(м) погодилъ<: > и ведълугъ а(л)те(р)каціє(й) правныє учинилъ досы(т) накълады єму ѡ(т) мала до веля повороча(л)<: > А болше(й) в ту(р)бацію задору не важилося порива(т) на во(и)та<: > и справы тоє(и) зно(в)ляты<: > у кожъдого суду по(д) зарукою тысячи золоти(х) на вря(д) нашъ Ми(р)городъски(и)<: >.

Нашо для вѣры лѣпъшо(и) и да(л)шо(й) памяти спустивъши<: >, по(д) ѡписа(н)є(м) тую справу сторонѣ по(т)ребуючо(и) єзакто(м) выдати ро(с)казали(с)мо<: > с подѣписо(м) руки и подѣ прити(с)нє(н)є(м) печати(й) такъ по(л)-ко(в)ъницько(й), яко же и ратуша Ми(р)городъского радецько(и) є(ст) выданъ<: > и в сие книги ло(х)вицькіє слово в слово є(ст) преписа(н)<: >.

[Знак підпису.]

[№ 86.]

*Випис с книгѣ ратуша Ми(р)горо(д)ского<: >
в справѣ Ящихи лубє(н)ско(и)<: > з Ма(т)фєє(м) Е(м)ченъко(м),
во(й)то(м)ъ лохъвицьки(м), ѡ по(в)ѣтєка(н)є
з вязє(н)я злодє(и)<: > которы(й) такъ
в собѣ мѣєтъ<: >.*

Року ахнс [1656] м̃(с)ца сєпѣгєбра к̃з [27] дня<: >.

Передо (м)ною, Миха(и)ломъ Ра(д)ченъко(м), обуву(з)ны(м)!! во(и)ска его ца(р)ского величє(ст)ва Запо(р).<: > по(л)ку Ми(р)городъского, и на тую

справу ω(т) его м̃л(с)ти пана Григория Лієсницького, пана по(л)ковъника, во(и)та его ца(р)ского величе(ст)ва Запо(р).<: ми(р)горо(д)ского<, > зо(с)ла- ны(м) при бы(т)ности Івана Феодоровича Ру(д)ницького, отамана городского ми(р)горо(д)ского<:, >, Івана Миките(н)ка а з уряду мѣского пана Юрия Іоа- новича<: > Сага(й)дачнього, // во(й)та ми(р)городського, Омеляна Лукіанови- 46 ча, Феодора Яцьковича, бурьмистровъ и ра(и)цєвъ ма(и)страту Ми(р)городь- ского<:, >, яко тежъ с товариства наши(х) ми(р)городьски(х) во (въ)семь вѣры го(д)ныхъ, яко изъ мещанъ было немало на то(й) ча(с)к.>

постанови(въ)шися ωчевисто, Яско изъ жоною своею Мариєю, ωбыватель лубенъские, ска(р)гу свою прекъладалъ на пана Ма(т)фея Е(м)че(н)ка, во(й)та ло(х)вицького, и на пана Василя Скрєбца, отамана бывъшо(г)ло лохъви- цького, в то(й) способъ.<.>

ижъ, «панове вря(д), мѣючи я в везе(н)ю злочинъцєвъ, которы(х) пре(з) декъре(т) выдано было мнѣ<, > прето вы(ш) преречєныє мзду взявъши, и оного злочи(н)цу из вязе(н)я упустили<, >».

Где за(с) Ма(т)фе(й) Е(м)ченъко, во(й)тъ лохъвицьки(й), ставъши ωчевисто, и панъ Васи(л) Скрєбець, на тїє слова ω(т)повѣдали<, > ижъ «панове вря(д), жа(д)ною мѣрою мы ω то(м) не зънае(м) а ни вѣдае(м) и мзды (с)мо не брали и не ω(т)пускали оного злочинъци, поволаного на квъстїи ω(т) инъшихъ<:, >, которые поеднали Я(с)чиху и гроше(й) купъ ωсмъна(д)ца(т) дали<:, >, она ихъ и квитовала за все на все<, >. А того в Перея(с)лавлю в я(р)ма(р)цѣ злочи(н)цу своего вла(с)ного, Ωхърѣма, здыбала и та(м) его к управу нашєдъ- ши, не припозывала<, > и на(с), невы(н)ны(х) пе(р)сонъ, за уда(н)є(м) людъ- ски(м) ту(р)буе(т).

Где тежъ пытали(с)мо онои Я(с)чихи, для чо(г)ло, злочи(н)ци своего на- ше(д)ши, не (и)мала<:, >. Которая ω(т)повѣдала: «Для то(г)ло не (и)мала(м), же ся еще по(х)вали(л) и на того коня, що (м) у Перея(с)ла(в)лю прии(з)ди- ла<, > мовил мнѣ: «Если маешъ коня, буд же з ни(м)к.>».

На що панъ во(й)тъ памя(т)ны(м) заложил зара(з)к.>, оная для по- (х)ва(л)ки тоє(и) Ящїха злочи(н)ци своего не (и)мала<, >.

46 зв. Мы тежъ, уря(д), пытали тоє(и) Ящїхи: «Для якои причины и с чїе(и) намови позываешъ // п̃на Ма(т)фея Е(м)чєнъка і Василя С(к)рєбца<, >?» І на тоє ω(т)повєда, же «не (в)ся сума н̃ша до(й)шла на(м) ω(т) злочи(н)цовъ, ты(л)ко за выклады<, >».

А до того Ω(х)рѣмиха у везе(н)ю седєчи при(з)навала, же якобы п̃нъ Ма(т)- вѣ(й) Емъче(н)ко і Васи(л) С(к)рєбець, худобы немало взя(в)ши, і оно(г)ло злочи(н)цу упу(с)тили<, >.

І п̃нъ Ма(т)вѣ(й) Е(м)ченъко і Василе(й) Скрєбе(ц)к.> ω(т)повѣдали<, > же «пре(з) сторожу оны(й) зра(й)ца утъкъ<, > а мы ω то(м) не знае(м), а ни вѣдае(м)к.>».

Пре(з) то жъ мы, уря(д), зупо(л)не засѣлы(й)к.> казали(с)мо оны(х) сто- рожо(в) по(с)тави(т).

Которые, ставъши, Іванъ, Гавърїловъ с̃нъ, із Ивано(м) Мо(с)кале(н)ко(м) по(д) сумъле(н)є(м) при(з)нали<, > же «ω то(м) п̃нъ во(й)тъ не зна(л) і не знає(т) і Василе(й) Скрєбе(ц)к.> ти(л)ко мы я(к) стере(г)ли(с)мо<, > и, прише(д)ши, Степа(н) соцьки(й) вночи до на(с)к.> і взялъ в на(с) свѣчку з рукъ н̃ши(х), загасилъ<, > ключа на(м) не давъши ω(т) за(м)ка, і лѣгъ спати<, > берегъ зло-

чи(н)ши<,> і на(м) казалъ лечи<,>. І ми, на тоє обє(з)печивъшисе, і собѣ легъли<,> и на то(й) ча(с) злочи(н)ца утѣкъ<,>».

Где тежъ мы, уря(д), вы(ш) пререченые пе(р)соны<,> вы(с)лухавъши конѣтрове(р)сіи сторонѣ обохъ слу(ш)не такъ поводовое, яко і по[з]ва(н)ное<,> і угледѣвши в самую слу(ш)но(ст)<,> же доводу не має(м) напротивъки ска(р)ги, а оныя выводѣ слушны(й) з себе дають пнѣ Ма(т)вѣ(й) Емѣченъко і Васи(л)и(й) Скребець<,>. А по(с)тупуючи собѣ ведѣлу(г) боя(з)ни бжеєи і срокгости права по(с)политого наказуе(м) теды де(к)рето(м) ншим<,> а Матѣвѣю Емѣче(н)ку і Василю Скребцу <,> оныѣ сторожи<,> которого злочи(н)цу сте(р)егли<,> во все(м) попо(л)нили ѡ(т) мала до велиа<,> во всеѣхъ выклада(х) правны(х), яко і неправны(х) попо(л)нили<,> и при (ц)нотѣ и(х) ѡ(с)тавали за(ц)но(й)<,>. А си(х) на се(и) ча(с) во(л)ными учиняе(м), яко люде(й) за(ц)ны(х).

Мы, уря(д)<,> которою тежъ справу во все(м) стве(р)дивъши і змо(ц)нивъши, казали(с)мо тоє до книгѣ ратуша ншо(г)[о] ми(р)горо(д)ско(г)[о] записа(т), що є(ст) і записано. С которы(х) і є(ст) выпи(с) по(д) печа(т)ю раде(ц)кою мѣ(с)кою є(ст) выданѣ.

Писа(н) в ратушу Ми(р)городско(м) року і дня вы(ш) писано(г)[о] <,> .:

[№ 87.]

Запи(с) Ωлезѣя Пилипе(н)ка<,> з Ю(с)ковецѣ<,>.

Року ахнз [1657] м(с)ца февѣрала кѣ [23] дня<,>.

Передо (м)ною, Ма(т)феє(м) Е(м)че(н)комѣ, во(й)то(м)<,>, Яцько(м) Гарасиме(н)комѣ, Хвене(м) Проце(н)ком(м), бу(р)мистрами уряду Ло(х)вицького<,>, ставъши очевысто, Ωлезе(й) Пилипе(н)ко, обывате(л) ю(с)ковъски(й) же з Марию Пилипихоу, мачохоу своею<,>, до уписа(н)я книгѣ декъретовы(х) ратуша ло(х)ви(ц)кого<,> ска(р)гу свою на помене(н)ную Марию, мачоху свою, ѡ позосталое убо(з)ство по Пилипу, ѡ(т)цу свое(м), ѡ то(й) способѣ прекълдала<,>

и жѣ ѡтѣц его року сего звы(ш) ѡписаного с сего свѣта зы(й)шо(л)<,> // 47
що то убос(т)ва по не(м) зосталосѣ при Марии, мачосѣ Ωлезѣво(и).

Прето мы, вы(с)лухавъши Ивановѣ, атамана ю(с)ковъского, зо(з)нанѣ<,>, же убозѣства зоставалосѣ<,>, а звлѣща же при (с)ме(р)ти ѡ(т)цѣвско(й) не былѣ<,>, наказали(с)мо си(м) наши(м) декърето(м) наши(м)⁵⁴, абы тая Мария Пилипиха Ωлезѣю, пасе(н)ку своему, лошицу в ше(р)ст) половую, корову с теля(м) и поля во всеѣхъ рука(х) третью ча(ст) дала<,>.

Нащо для вѣры лѣпъшо(й) записа(т) казали, що є(ст) и записано.

[Знак підпису.]

[№ 88.]

Запи(с) Грицка Скребче(н)ка западинъского.

Року ахнз [1657] м(с)ца марѣта дна д [4].

Передо (м)ною, Анѣдрее(м) Випри(с)ко(м), со(т)нико(м) лохви(ц)кимѣ, Я(ц)комѣ Гарасиме(н)ко(м), атамано(м) ло(х)ви(ц)ки(м), Фене(м) Проце(н)ко(м), во(й)то(м) ло(х)вицьки(м). //

Запи(с) Гри(ц)ко(в) ис тещю<.>

Року ахнз [1657] м̃(с)ця ма(р)та д̃ [4] д̃ня.

Передо (м)ною, А(н)дрее(м) Миха(й)ловичо(м), со(т)никомъ лофи(ц)ки(м)ъ, Са(в)кою Гаряще(н)комъ, атаманомъ городови(м), и при (м)нѣ Я(ц)ку, во(й)ту лофи(ц)кому, Хвеню Проце(н)ку, бу(р)мистру вряду Лофи(ц)кого, и при то(й) справѣ были люди добріе и вѣры годніе особы на то(т) ча(с)⟨.>,

по(с)танови(в)шяся очевисто, славе(т)ни(и) Ула(с) Стеце(н)ко, обывате(л) повѣту Лофи(ц)кого⟨.>, и(ж) преклада(л) на(м) ска(р)гу и шпове(д) чини(л) на Федору Тимошиху, обывателю⁵⁵ та(к)же лофи(ц)кую, и(ж) згода стала mezi mezi!! Уласо(м) и Тимошихою, що по небожъчику, дя(д)ку, зо(с)талося убо(з)ства.

Теды во (в)се(м)ъ на (в)се(м)ъ згода была, и дала ему жупа(н) ши(п)тухови(й), що «абы жаде(н) по сме(р)ти моє(й) не ту(р)бовали Гри(ц)ка, зятя моего, теды и мене⟨.> (Тимошиху) дѣти, пото(м)ки жа(д)ніе его абы не мѣли жадной справи до моего зятя, Гри(ц)ка, а то(й) мо(й) зя(т) мае(т) мене сме(р)ти догодвати⟨.>, кгда (ж) уже згода стала mezi нами⟨.>»

Дѣялося в лофи(ц)ко(й) ратуши року и (д)ня звы(ш) менованого.

[Знак підпису.] //

Року ахнз [1657] м̃(с)ця іюня ̃ [5] дня⟨;>.

Передо (м)ною, Савъкою Гараше(н)ко(м), атамано(м) лохъвицьки(м), Ма(т)фее(м) Е(м)че(н)ко(м), во(й)то(м), Яцько(м) Гара(с)їме(н)ко(м), Фене(м) Проце(н)ко(м), бу(р)мистро(м) уряду Ло(х)вицького⟨;>,

постанови(в)шися⟨;> очевисто, Коно(н) Яце(н)ко, Данило Ситъникъ, обывателъ свѣридо(в)ський⟨;> по(с)полу з Га(н)ною⟨;> Богъдано(в)ною⟨;>, се(с)три(ч)ною своєю⟨;>, которо(и) сумъмле(н)е(м) завеза(в)завши!! и страхо(м) бжи(м) завезавши⁵⁶ наказавши⟨;>, ежели бы о(т) Хведора Лое(н)ка, обывателя свиридовського у то(м) завъзято(м) и зъло(м) дѣлѣ, препомнѣвши боя(з)нѣ бжию и по(с)полито(ст) права по(с)политого зане(д)бавши⟨;>, при(ч)ицею быти мѣлѣ⟨;>.

Теды то обопо(л)нѣ и очевисто ста(в)ши⟨;>, погодилися⟨;>.

Мы за(с), засѣлы(й) и стосуючи(й)ся судъ, ве(д)лугъ права стго посполитого Статуту ро(з)дѣлу одина(д)цатого, ро(з)дѣлу двана(д)цатого справуючи(с)⟨;>, абы то(т) ве(д)лугъ за(с)луги свое(й) ка(р)но(ст) принялъ⟨;>, що зви(ш) помне(н)ныи приятель по(с)полу з Га(н)ною Богъдано(в)носк⟨;> до е(д)наня призъводилися⟨;>.

Которо(й) за по(ц)тиво(ст) еи мае(т) и повине(н) буде(т)⟨;> коня рижого, вола чо(р)ного по(д)ласого⟨;>, корову половую з назы(м)ко(м), присѣвокъ над Ме(д)ве)жъкою зовсѣ(м) про (в)сѣ(м) лежачую⟨;>, нива другая⟨;> то(л)оч)ная⟨;>, берегъ Супъруне(н)кова⟨;> с окопу лежачую, // се(м)ряга бѣлая⟨;>, рубахъ триедина то(н)ка и двѣ просты(х), плахо(т) двѣ⟨;> — че(р)татую добрую, а другую синя(т)ку⟨;> намѣтокъ двѣ просты(х), ра(н)тухъ кра(м)ны(й), чоботы чо(р)ныи новыѣ⟨;> постѣл — подушка⟨;> и лу(ш)никъ безъ вшеляки(х) ту(р)ба(и) пр(а)вѣны(х) о(т)дати⟨;>.

Що (с)мо мы по вы(с)луха(н)ню и(х) зо(з)наня<;> и зьгоди си(м) наши(м) декърето(м) стве(р)жає(м), абы никто з ни(х) жа(д)но(и) ту(р)баци[и] ѿ тоє вщана(т) жа(д)ною мѣрою не важилься<;>.

Нащо для вѣры лѣпшо(й) в книги ратуша ло(х)вицького записа(т) казали<;>, що є(ст) и записано<;>.

[Знак підпису.]

[№ 91.]

Року ахнз [1657] м(с)ца іюля й [8] дня<;>.

Передо (м)ною, А(н)дрее(м) Миха(й)ловичо(м), атамано(м) лохвицьки(м), Ма(т)феє(м) Е(м)че(н)ко(м), во(й)то(м), і Яцько(м) Гарасимє(н)ко(м), бу(р)мистро(м) уряду Лохвицького, и(н)ши(х) люде(й) за(ц)ны(х) и вѣры го(д)ныхъ при то(и) справѣ будучи(х)<;>

ставши очевисто, Иванъ Яце(н)ко Коробочька, обывате(л) лохвицьки(й), з ы(н)шими крама(р)чика[ми] я(р)маро(ч)ными до уписан(я) книгъ декретовы(х)<;> которые ѿповѣ(д) и ска(р)гу свою на Ивана, злочи(н)цю, ѿ то прекъладалъ<;>

ижъ на го(с)поду то(т) злочи(н)ця упроси(вѣ)шися и в Стефана, ярма(р)о(ч)ного ши(н)кара, кожухъ, шапъку вкравъши, на го(с)поду прине(с)ши, безъ вѣдома єго положи(л)<;> а в то(м) то(т) ши(н)ка(р), до таши прише(д)ши, кожухъ, шапъку взя(л)ши, на(м), уряду, зара(з) на то(м) же часѣ, не ѿповѣдаючи, лице к собѣ взялъ<;>.

А то(т) злочи(н)ца з мѣста бы(л)ъ втекъ<;> и знову пре(д) суд(л) нашъ оче-высто пре(д)постановѣле(н)<;>. Которого (с)мо ежели бы з намовы и зъ вѣдома // чиего то(т) кожу(х) укравъ, питали<;>.

49

Тєды то то(т) злочи(н)ца жа(д)ною мѣрою: «Нѣх(т)о мене не намо(вѣ)ляль, але са(м) єсми тоє дѣло попо(л)нилъ»,— призьналь<;>

Прето мы, засѣлы(й) судъ, наказали(с)мо си(м) наши(м) декърето(м), абы то(т) Степа(н), целюрикъ, того Ивана Яце(н)ка, яко поцѣтиво(го), во все(х) выклада(х) пра(вѣ)ны(х) во вьсе(м) досконале поворочаль, а зѣра(й)цу єму в руки выдає м)<;>.

Писа(н) в ратушу ло(х)вицько(м).

[Знак підпису.]

[№ 92.]

Року ахнз [1657] м(с)ца сє(н)тебря иі [18] дня<;>.

Передо (м)ною, Лукияно(м) Григориєвичо(м), єсавуло(м) по(л)ку Ми(р)-горо(д)ского, Алєзандро(м) Тре(н)бачє(м), Василє(м) Скребѣцє(м), со(т)нико(м) лохвицьки(м), Фоמוю Стасє(н)ко(м), хоружи(м) со(т)ни Лохвицько(й), и инши(х) люде(й) зацѣны(х) и вѣры го(д)ны(х) при то(й) справѣ будучи(х)<;>

приточила(с) справа ѿ(т) п(н) Ма(т)фея Е(м)че(н)ка, во(й)та лохвицького, ѿ то в то(т) способъ<;>

ижъ Фєѿдо(р), козакъ з Хицо(вѣ), уклепа(вѣ)шися у лоше(ч)ка а писа(н)є ѿ(т) со(т)ника своего сє(н)ча(н)ско(г)о[о]<;> привѣзъши<;> и словами уразливыми и славе добро(й) нагѣна(вѣ)ши, в тїє слова рекъ: «Ты, во(й)те, наши(м) ста(д)ника(м) ту(р)му показова(л) <;> ѿвожъ я на тебе шѣвуръки привѣзъ<;>».

Прето на то(т) ча(с) пре(д) мене, Лукияна, есавула по(л)кового, то(т) члвѣкъ ѿ(т) пана во(й)та будучи препо(з)ванъ<, > наказали(с)мо си(м) декърето(м) наши(м), абы Хведо(р) пана во(й)та, якъ проступны(м) будучи, во вѣсе(м) досконале погоди(въ)ши и выкълады правѣные повороча(въ)ши, пое(д)наль<, >.

50 Теды то права Хведо(р) не до(с)тоя(въ)ши безъ ѿповѣдъне з мѣста втѣкъ. Нащо для вѣры лѣпъшо(й) тую справу записа(т) казали<;>. // ⁵⁷ ... то(т) кожухъ укралъ питали<;>. Теды то то(т) злочи(н)ца жа(д)ною мѣрою: «Нихъто мене не намо(въ)ляль, але са(м) есми тое злое дѣло попо(л)нилъ, призьнаю<;>».

Прето мы, засѣлы(й) судъ, наказали(с)мо си(м) наши(м) декърето(м), абы то(т) Стефанъ, целюрикъ, Ивана Яценъка яко поцѣтиво(й)къ<;> во (въ)се(м) пое(д)наль.

Нащо записа(т) казали. ⁵⁸

[Знак підпису.]

[№ 93.]

Року ахнз [1657] м(с)ца се(н)тебра ий [18] дня<, >.

Передо (м)ною, Лукияно(м) Григориевичо(м), есавуло(м) по(л)ку Ми(р)-горо(д)ского, Алеза(н)ро(м) Тре(м)баче(м)<, > Василе(м) Скребъце(м), со(т)никомъ лохвицьки(м), Фомю Стасе(н)ко(м) и и(н)шимъ лю(д)ми зацьными и вѣры го(д)нымъ при то(й) справѣ будучи мѣ <, >

приточила(с) справа ѿ(т) Ма(т)фея Е(м)че(н)ка, во(й)та лохвицько(г)о[о]къ<;>, с Федоро(м), козако(м) с Хицю(въ)къ<, > со(т)ни Се(н)ча(н)ско(й) а то в то(т) способъ, ижъ то(т) Хведо(р), укълепа(въ)шися в лоше(ч)ка, а с писа(н)е(м) со(т)ника своего сенъча(н)ского припавъши<;>, и словами ура(з)ливыми<, > добро(й) славе нагъналь<;> при люде(х), на то(т) ча(с) бывъши(х), тыми словы рекъ<.>: «Ты, во(й)те, наши(м) стадъникомъ ту(р)му показова(л), овожъ я на тебе, во(й)те, швуръки< > привѣзь<, >». //

50 зв.

Што за(с) мы, судъ засѣлы(й), здали(с)мо, абы тые люде пре(д) нами при ко(м) Хве(с)ко во(й)та зневажи(л), ставили(с).

Теды то Иванъ Базалъ(й), Павѣло Дыки(й)къ<, > Ива(н) Ла(въ)ренъко, козаки лохвицькие, же «мы ѿ то(м) добре свѣдомы, при на(с) во(й)ту Хведо(р) швуръки показова(л)<, > зо(з)нае(м)<, >».

Прето мы, ви(с)лухавъши зо(з)на(н)я люде(й) зацьны(х) а видячи Хведора же в того (м) лоша(ч)ка укълепа(л)ся<, > которого по(с)ле стго Пе(т)ра згинуль, именоваль<, >. А то(т) лошачокъ посполе з лошицею еще в по(ст) Филиповъ пре(д) рожес(т)во(м) Хсы(м) прибулудилися<, > зымовали ѿбое у во(й)та, ѿстригъ и кле(й)но, якъ на (с)вои(х) коне(х), приложиль.

Наказали(с)мо си(м) наши(м) декърето(м), абы Хведо(р) во(й)та в выкълада(х) пра(въ)ныхъ и во (въ)се(м) до(с)конале погоди(въ)ши, пое(д)наль<, >. Теды то Хведо(р), права не до(с)тоя(въ)ши, безъ ѿповѣ(д)не и коня покину(въ)ши, з мѣста утѣкъ<, >.

Нащо для вѣры лѣпъшо(и) тую справу записа(т) казали<;>.

Писа(н) в ратушу ло(х)вицько(м).

[Знак підпису.] //

Декъре(т) Лукияно(вѣ)<, > Калине(н)ко(вѣ)<, >
с Косте(м)<, > паламаро(м)<, >.

Року ахни [1658] м̃(с)ца януария и̃ [8] дня<, >.

Передо (м)ною, Ивано(м) Лавъре(н)ко(м), сотънико(м) наме(с)ны(м) лохъвицьки(м), А(н)дрее(м) Ми(х)а(и)ловичо(м), атамано(м) городовы(м) лохъвицьки(м), Ивано(м) Иовеле(н)ко(м)<, > товаришу при на(с) будучи(м), Яцьку Гарасиме(н)ку, во(и)ту наказъно(м), Ивано(м) Цугаве(н)ко(м), бурмистро(м)<, > уряду Лохъвицького<, >

приточила(с) справа<, > ѿ(т) Лукияна Калине(н)ка, мещанина ло(х)вицького<, > с Косте(м) з Ши(с)<, > а в то(т) способъ,

ижъ еще по(д) ча(с) пожежи лохъвицько(й) Лукиянова жона поставъ сукъна з рукъ свои(х) Костю дала<, > а в то(м) премо(л)чаню) ажъ до си(х) ча(с) было. Що за(с) с по(с)вару с Посту(л)ниче(н)ко(м) Павльо(м) сукъна зоръва(л)ся<:, >, а Павльо Посту(л)ниче(н)ко на Костя<:, >: «Же (м) я тебе стритивъ по(д) ча(с) запален(я) мѣста<:, >, по(д) кожухо(м) нѣ(с)еси ты(л)ко не зъна(т) що<, > и въ цви(н)та(р) Нико(л)ски(й) кину(л)ся<:, >», — при(з)на(л)<, >.

Љвожъ мы, засѣлы(й) судъ, не зъдаючи свѣдѣцтва слушъного на Посту(л)ниче(н)ка, же с посвару то на Костя зо(з)наль<, > не зъдали(с)мо<:, >, але<:, >, що Лукия(н) Калине(н)ко, же жона ему в руки Костю, паламару<, > бывъшому Нико(л)скому, поставъ сукъна<, > яко знаемому, дала<:, >, при(з)наль<, >.

Наказали(с)мо си(м) наши(м) декърето(м)<, > абы Ко(ст), палама(р), ежели тому недѣ(й)ца, с трома лю(д)ми вѣры го(д)ными и неподо(з)ре(н)ными ѿ(т)-присягълься, що за(с) по наказано(м) декърету Ко(ст) Лукиана, во вѣсе(м) погоди(въ)ши, поедъна(л)<, >.

Нащо для вѣры лѣпшо(й) записа(т) казали<, >. //

[№ 95.]

Року ахни [1658] м̃(с)ца февраля<:, > и̃ [18] дня<, >.

Мы, засѣлы(и) судъ, А(н)дрее(и) Миха(и)лови(ч), атама(н) лохъвицьки(й), Яцько Гарасиме(н)ко, во(й)тъ, Фень Проце(н)ко, Иванъ Цугаве(н)ко, буръмистри уряду Ло(х)вицького, справу тую<:, >, которая<:, > пре(д) нами в то(т) способъ точила(с)<, >

ижъ Грицько За(с)ла(вѣ)ски(й), ѿбивате(л) лохъвицьки(й), са(м) на себе явѣно и доброво(л)не а не приму(с)не зо(з)наль<, > ижъ добро(и) славе и умы(с)лу в собѣ не мѣючи помене(н)ны(й) Грицько, зя(т) Матюшиши(н), воло(въ) два в шер(ст) чо(р)ного череватого коло(н)коватого, а другого нѣ се рижого, нѣ се гнѣдог<, > за Сенчю ѿ(т) толоки сенецько(й) вкраль<, > и на я(р)марьку прилуцько(м) ѿ Дъми(т)рово(и) суботъ прода(л)<, >.

Теды то мы, зупо(л)ны(й) судъ, ѿного Грицька неде(л) двѣ у везе(н)ю, на(м) ся хто до ты(х) воловъ ѿ(т)зове(т), де(р)жали<:, > и до Се(н)чи, где ѿны(и) Грицько при(з)навал, же та(м) волю побрал на толоци, по ки(л)ка разы(и) писали<, >. Где за(с) ѿбы(з)вался изъ Се(н)чи нѣяки(й)(с) человѣ(к) до ты(х) воло(въ)<, > прето ему якъ ро(с)казано, и то(т), же «не мой», — при(з)на(л)<:, >.

Що мы, вря(д), жѣдучи и(н)ши(х) люде(и), хто бы ся к тому ѿбезъва(л)<, > а въ везеню де(р)жачи<, > ки(л)ка неде(л), и ни(х)то жа(д)ны(м) способо(м)

не ото(з)ва(л)ся<,> а нас(т)оятеля жа(д)ного не было, пусти(т) д̃ши его, не залѣзючи, казали<,>.

Нащо для лѣпшио(й) вѣры, ежели бы(с) други(м) разо(м) на его аки(й) злы(й) и запамятали(и) умы(с)лѣ показал<,> любо где ко(л)ве(к) безъ жа(д)но(и) о(т)волоки горьло(м) кара(т)<,> по(з)волено<,>, и записати казали<,>, що є(ст) и записано<,>. //

[№ 96.]

52 *Справа к̃з(вѣ)ского обывателя Сидора з б̃е(р)беничанами<,>.*

Року а̃хни [1658]<:> к̃ [20] дня.

Передо (м)ною, Савскою Гараще(н)ко(м), со(т)нико(м) лохвѣицьки(м), Ле(с)ко(м) Гла(д)че(н)ко(м), атамано(м) гсродоге(м)<,> Стефано(м) Тимофѣвичо(м) Бѣлонужскою, во(й)то(м), Лавѣрино(м) и Горьдѣе(м), бурмистрами уряду Ло(х)вицького<,> и при Ивану, ковалю ха(р)ковско(м), и при и(н)ши(х) много люде(й) за(ц)ны(х) и вѣры го(д)ны(х) при то(й) справѣ будучи(х)<,>

приточила(с) справа и о(п)овѣд о(т) пана Сидора Хведоровича, обывателя киевского<,> з Ва(с)ко(м) Шидьлови(ц)ки(м) и з Ывано(м) Ха(н)догимъ<,> з Б̃е(р)бениць повѣту Лохвѣицько(г)о<,> о то в то(т) способѣ<,>

ижъ помене(н)ному Сидору, идучи з я(р)марьку лохвѣицького и за Б̃е(р)беницями, село(м), розьбо(й) о(т) незьбожьи(х) и запамятали(х) люде(й) в полю сталься<,>. Аже то(т) Сидо(р) на то(м) же часѣ на(м), уряду, ро(з)бо(й) то(й) объя(с)ни(вѣ)ши, о(п)овѣдалъ<,>.

Мы, судъ, чуючи о(п)овѣ(д) к(в)а(л)то(вѣ)ную, воскорє по(с)ла(н)цо(вѣ) свои(х) до Б̃е(р)бениць таковы(х) ро(з)бо(й)нико(вѣ) има(т) послали<,>. Теды то Ва(с)ка Ши(д)лови(ц)кого и Ивана Ха(н)догого, яко невин(н)ны(х), к на(м) припровади(вѣ)ши<,> которы(х) до ро(с)луха(н)я да(л)шого до везе(н)я о(са)ди(т) ро(с)казали<,>. Що за(с) в рихьло(м) часѣ тые самыє ро(з)бо(й)ци — Иляшъ и Ма(т)фѣ(й) Чижьме(н)ки и Иванъ Ка(р)пе(н)ко, обыватель голю(н)ские, по(й)маны zostали и зъ лицо(м) к на(м) приведены<,>.

52 зв. Що за(с) судъ, выдачи при ни(х) лице зна(ч)ное певное и явное, до везе(н)я крѣпко(г)о о(са)ди(т) ро(с)казали<,>. А тые помене(н)ныє Ва(с)ко Ши(д)лови(ц)ки(й) и Ива(н) Ха(н)доги(й), обыватель бербеницькие, що будучи нѣ вѣ чо(м) не ви(н)ни и не подо(з)рены<,> // але яко люде зац̃ныє о(т) того ро(з)бою на и(х) повола(н)ного во(л)нымъ зо(с)тали<,> а нѣх̃то помене(н)ны(м) славѣ их̃ добро(й) о то(м) такъ по(т)верезу, яко и попяну, подъ заруюю на судъ ло(х)вицьки(й) таляре(й) три(д)ца(т) и подъ сроги(м) кара(н)е(м) во(й)сковы(м) домо(вѣ)ля(т) абы ся не важили<,>.

Нащо для вѣры лѣпшио(й) и поваги бо(л)шо(й) просили на(с), уряду, абы и(м) тая справа в книги декретовые лохвѣицькие записана была, що и о(д)е(р)жали.

[Знак підпису.]

[№ 97.]

Року а̃хни [1658] м̃ца ное(м)врия в [2] дня.

Передо (м)ною, А(н)дрее(м) Вы(п)ри(с)ко(м), со(т)нико(м) ло(х)вы(ц)ки(м), Савою Гараще(н)ко(м), атамано(м) городовы(м), Ко(с)та(н)тине(м)<.> Огнофривчичо(м), во(й)то(м), Го(р)дѣе(м) и Ивано(м) Дзугави(м) и Лавѣрино(м) Пря(д)кою, бу(р)ми(с)трами вряду Ло(х)вы(ц)кого, и при Лукияну Калине(н)ку и

при и(н)ши(х) много люде(й) за(ц)ни(х) и вѣри го(д)ни(х) при то(й) справѣ будучи(х)⟨,⟩ и при вѣсе(й) громадѣ.

«Я, Ива(н) Шмигле(н)ко, даю се(й) мо(й) запы(с) доброво(л)не са(м) на себе, и(ж) где ко(л)вѣ(к) мѣвѣ бы я якые пере(х)ва(л)ки на мѣсто Ло(х)вицу чини(т) любѣ у во(й)ску, любѣ и напо(д)пи(т)ку, лю(б) и где колвѣкѣ мѣвѣ бы ся по(х)валяти, або любѣ и на во(й)та ло(х)вы(ц)кого, або и на инаго кого ко(л)вѣкѣ, то са(м) на себе даю се(й) запи(с) (декретовне) во(л)но и(м) буде, мене взя(в)ши за шию, го(р)ло(м) кара(т), але уж вѣчными часи нѣгди не хочу нѣ на кого пере(х)вало(к) чини(т)⟨,⟩.

Нашо и поручнико(в) по(с)тано(в)ляю: пе(р)ви(й) Ма(р)че(н)ко Ива(н), Ха(р)че(н)ко А(н)то(н), Ми(с)ко Ю(с)че(н)ко, Ива(н) Ю(с)че(н)ко, Ула(с), Климавѣ зя(т), и Ю(р)ко Шмигле(н)ко и инши(х) люде(й) и поручниковѣ немало и всѣхъ шмиглянѣ всеи грмади⟨,⟩. А е(с)ли бы мѣвѣ пре(д) се(й) декре(т) по(х)валя(т)ся на кого, то поручники, в ко(м) у темѣ будуть⟨;⟩, ежели того не перестерегатимуть⟨;⟩, шо я, Ива(н) Шмигле(н)ко, шо по (м)нѣ громада ручалася, я ты(м) же способо(м) ручуся по Па(в)лу Бербе, шо и по Ивану Клепачу⟨,⟩ ежели бы оны мѣли тако(ж) // на кого пере(х)ва(л)ки якие чини(т), 53 то, якъ мнѣ в декретѣ написано, го(р)ло(м) кара(т), то такъ я и(х) выда(м), жебѣ были го(р)ло(м) караны. Але уже вѣчными часи нѣ на кого пере(х)вало(к) нѣяки(х) не хоче(м) чины(т)⟨;⟩.

Нашо и другую поруку по(с)тано(в)ляемъ: Ивана Базалѣя и А(н)дрѣя, мешанина ло(х)ви(ц)кого, и(ж) уже вѣчными часи не хоче(м) чини(т)⟨,⟩ нѣ на кого пере(х)вало(к) нѣяки(х), а гди бы мѣвѣ чини(т) пере(х)ва(л)ки, то поручники в то(м) будут⟨;⟩».

[№ 98.]

Року ахнф [1659] мѣа апреля кф [29] дня⟨,⟩.

Передо (м)ною Савою Гараще(н)ко(м), атамано(м) городови(м) ло(х)вицьки(м), и передо (м)ною Ко(с)та(н)тиѣ(м) Ознофриевичо(м), во(й)то(м), Го(р)дѣе(м) Ω(в)сѣвичо(м) и Ивано(м) Дзугави(м) и Лаврѣно(м) Пря(д)кою, бурѣми(с)трами уряду Ло(х)вицького,

по(с)танови(вѣ)шися пе(р)соналите(р), па(н) Алеза(н)де(р) Иѣсифичѣ, купе(ц) и мешанинѣ козе(л)ски(й), пода(л) на(м), зви(ш) мене(н)ному уряду, ате(с)тацию с книгѣ мѣста Гадяча выписаную⟨,⟩ и проси(л), аби до книгѣ наши(х) нине(ш)ни(х) ратуша ло(х)вицького принята и (в)писана была. Которая ате(с)тация ошѣваючи такъ в себѣ мае(т) ⟨,⟩.

Року ахнф [1659] а(п). кд [24] дня.

Випи(с) с книгѣ мѣски(х) гаде(ц)ки(х) виправова(н)ни(х) с права и уряду ншого мѣского по(с)поле и коза(ц)кого дае(м) Алеза(н)дру Иѣсифови(ч)у, ошбивателю козе(л)скому и купцу во(л)нему в во(й)ску и по города(х) в зе(м)лѣ его ца(р)ского величе(с)тва и де(р)жавѣ, где ти(л)ко показати ни мае(т) с ти(м) писа(н)я(м) нши(м) и(з) уряду пода(н)ни(м) тепе(р) и на пото(м)ниѣ часи пре(д)ви(ш)щимѣ урядо(м) и головами мудрѣ(й)шими резидуючими⟨,⟩ всѣхъ спра(в)кремена(л)ни(х) по во(л)но(с)ти и(х) нши(х)⟨,⟩ мл(с)ти и(х) пно(в) и наме(ст)нико(в) бли(ж)ни(х) до вѣдомо(с)ти доносы(м)⟨,⟩ ти(м) поте(н)те(м) нши(м) и ате(с)тациею да(н)ною⟨;⟩ Гаде(ц)кою // выш мене(н)ному купцовѣ, в проход 53 зв. во(л)нему яко в на(с) го(д)нему члку и ме(ш)каючому пре(з) ча(с) немали(й)

пре(д) ти(м) и тепе(р) а жа(д)ни(м) способо(м) не вѣдѣли(с)мо по не(м) ка(л)зи нѣяко(и) и про(с)тупко(в).

Тѣди то(т) же Алеза(н)де(р) ко (з)наемо(с)ти да(н)но(й) заеха(л) до на(с) в Гаде(ч) с товаро(м) до приятеля своего по(д) ча(с) то(й) завѣрухи, я(к) спо(д) Зе(н)кова Лучо(в)ски(й) ѿ(т)ступи(л) з (с)вои(м) во(й)ско(м) и погани ро(с)-пусти(л). Тѣди то(т) Алеза(н)де(р) в на(с) стоя(л) у городе купце(м) дѣло з горѣ(л)кою напо(с)ро(д)ку мѣ(с)та межи комори то(р)говими и в то(т) ча(с)⟨,⟩ знову гди во(й)ско и з) Ло(х)вице по(с)пѣло⟨,⟩ по(л)ко(в)никъ Ива(н) Гла(д)-ки(й) а(х)ти(р)ски(й), а (д)руги(й) Кри(с)ко, со(т)никъ липодоли(н)ски(й), на-па(в)ши, его доброво(л)но бе(з) причини даня, всю худобу ѿ(т)няли, то е(ст): куфъ в̄ [2] ѿковитои горѣлки по(д) двана(д)цата(с)та ква(р)тъ у ни(х) и по(с)-полу подедали(с) з ни(м), а коне(и) д̄ [4]⟨;⟩. возов в̄ [2]⟨;⟩, хомуто(в) в̄ [2]⟨,⟩ скуръ в̄ [2] возови(х)⟨,⟩ и до того и(н)шиє речи немало, що до возо(в) нале-жи(т) купцовъ, совсѣмъ ро(з)громили двои(х) с Кри(с)ко(м), со(т)нико(м). Що на(с) то(т) же ви(ш) мене(н)ни(й) Алеза(н)де(р) проси(л) ѿ запи(с) ѿчеви(с)то на то(м) же крузъ и (с)ка(р)гу пре(к)лада(л)⟨;⟩ в городе наѿ(ст)чнє[!] на (в)ря-де, жеби до книгъ було записано, що е(ст) и записано⟨,⟩ року и дня⟨,⟩ зви(ш) ѿписа(н)ного, до да(л)шо(й) ро(с)прави и ро(с)судку лѣпшого.

Дѣяло(с) в Гадячо(м) пре(д) право(м) — со(т)нико(м) Па(в)ло(м) Живо-ту(в)ски(м), атамано(м) Ма(т)вее(м) Бѣли(м), во(й)то(м) Ивано(м)⟨,⟩ пиря-ти(н)ски(м), и при ини(х) пе(р)сона(х) вѣри го(д)ни(х) при то(й) справѣ буду-чи(х) як с козако(в), такъ и(з) мещанъ щиро в книга(х) записа(н)ни(х) с по(д)-писо(м) рук писа(р)ски(х)⟨,⟩ Григория Па(в)ловича и печати городово(й) га-де(ц)ко(й)⟨;⟩. //

54 Што на про(с)бу п̄на Алеза(н)дра Иєсифича⟨,⟩, купца и мещанина козе(л)-ского, тую ате(с)тацию до книгъ рату(ш)ни(х) приняли и (с)лово в слово упи-са(т) казали, що е(ст) и вписано⟨,⟩.

[Лѣ 99.]

Декре(т) Денисо(в) Морозо(вѣ) з Гри(ц)ко(м) Скребце(м)⟨,⟩.

Року ахнѣ [1659] м̄ца июня в̄ [2] дня⟨,⟩.

Передо (м)ною, Илиєю Беле(ц)ки(м), со(т)нико(м) ло(х)вицьки(м), Савою Гараше(н)ко(м), атамано(м) городови(м) ло(х)ви(ц)ки(м), Ко(с)та(н)тиє(м) Ѡнуф-риевичо(м), во(й)то(м), Го(р)дѣє(м) Ѡвсѣвичомъ и Ивано(м) Дзугави(м), и Ла(вѣ)рѣно(м) Пря(д)кою, бу(р)ми(с)трами вряду Ло(х)ви(ц)кого, а при на(с) будучи Стефана Бѣлону(ж)ки⟨,⟩ и Ивана Базалѣя и А(н)дрєя, ктитора сп(с)ко-го⟨,⟩ и при ини(х) люде(х) добри(х) и вѣри го(д)ни(х),

приточила(с) справа ѿ(т) Дениса Мороза, ѿбивателя бе(з)са(л)ского, повѣту Ло(х)ви(ц)кого, ска(р)гу свою на Гри(ц)ка Скребца прекладала ѿ то, и(ж) «они(й) Гри(ц)ко Скребе(ц), зу(с)трѣти(в)шися в полю, зятя моего Фешдора заби(л) на (с)ме(р)тъ⟨,⟩».

Котори(й) то ви(ш) речени(й) Гри(ц)ко и са(м) ся, до того при(з)на(л) доб-рово(л)не: «Же (м) я его ку (с)ме(р)ти приправи(л), ти(л)ко (ж) не з уми(с)лу своего, але с пригоди⟨,⟩ такъ мя грѣхъ спо(т)кал».

Знову и люде тии, котории в є(д)но(й) ко(н)па(н)нѣи з небо(ж)чико(м) ихали, при(з)нали, же ѿ(н) его не хотячи заби(л)⟨,⟩

Прето ми, засъли(й) судъ, забѣгаючи того и по(въ)стегаючи свояво(л)ства и зъжа(л)ства лю(д)ского, которые што ѿ(т) часу в люде(х) ѿказую(т), любо и то ѿни(й) Гри(ц)ко с пригоди его ку (с)ме(р)ти приправи(л)<, > и (с)вѣдъки на тоє люде добрие при(з)нали<, > и мы его го(р)ло(м) даровали и наказали(с)-мо, жеби ѿ(н) св(с)щеника погоди(л), жебъ у пре(с)тола боже(с)тве(н)ного за небожчика гда бга проси(л) и до книгъ ме(с)ки(х) ратуша ло(х)ви(ц)кого записа(т) казали, що е(ст) и записано⁵⁹<.> //

[№ 100.]

Року ахнѣ [1659] мѣа іюня иі [18] днѣ.

55

Пере(д)о (м)ною, Ивано(м) Іѿве(н)ко(м), со(т)нико(м) ло(х)ви(ц)ки(м), Илиєю Бъле(ц)ки(м), Ѡ(с)тапо(м) Го(р)бане(н)ко(м), Я(ц)ко(м) Ко(т)ляре(м), Ивано(м) Лавре(н)ко(м), Ле(с)ко(м) Гла(д)че(н)ко(м), хоружи(м) со(т)нѣ Ло(х)ви(ц)кои, Я(ц)ко(м) Гарасиме(н)ко(м), Го(р)дѣе(м) Ѡвсъсъеви(ч)о(м), во(й)то(м) наме(с)-ни(м), Ивано[м] Дзугаве(н)ко(м), Лавърѣно(м) Пря(д)кою, бу(р)ми(с)трами уряду Ло(х)ви(ц)кого, такъ те(ж) и(з) мѣща(н) при(с)то(й)ни(х) и вѣри го(д)нихъ на тую справу и зо(з)на(н)е засъли(х)<, >

приточила(с) справа и ѿповѣдъ ѿ(т) Ивана Шмигля, козака нѣшего ло(х)-ви(ц)кого, в то(т) способъ<, >

и(ж)ъ ѿповѣда(л) на(м), же ѿ(т) люде(й) за(с)лиша(л), якобы Сава Гараще(н)ко, атама(н) ло(х)ви(ц)ки(и), и Ко(с)тъ Ѡнофриеви(ч), во(й)т<.> города Ло(х)вици, пре(з) по(с)ла(н)ци ѿ пети(д)я(т)ну(й)!! недѣль ко Виго(въ)скому медъ, пиво, хлѣбъ и горѣлку<.> посыла(л)<.>

Што ми таковое при(з)на[т]е и ѿповѣдъ чуючи, всѣ(м) то ѿголоси(въ)ши<.>, аби Ива(н) Шмиге(л) ты(х) люде(й), ѿ котори(х) таковие слова слыша(л)<, > пре(д) всѣмъ зобра(н)ни(м) ма(й)с[т]рато(м) и пре(д) за(ц)ними лю(д)ми, ку тому при(с)луха(н)ю зише(д)ши(м)ся, по(с)танови(л)<, >

Што пре(д) речени(й) Ива(н) Шмиге(л) Вувѣдю Павѣловъну, ши(н)ка(р)ку свою, которая ему повѣдала, станови(л). Которо(й) любо то ѿна кѣ тому свѣдо(ц)ву не го(д)на припущѣна мѣла бы(т), бо ю(ж) не поє(д)нокро(т) не(ц)нота еи и учи(н)но(ст) злая пре(д) судо(м) видомая сужена была, е(д)накъ же яко по(д) то(т) замеша(н)ни(й) ча(с) мусъли(с)мо и ю(й)<.> казали зо(з)нава(т)<, > што по(д) су(м)ле(н)е(м) е(й) завеза(в)ши, ѿ(т) кого тоє чула, абы при(з)нала<.>

Здавалися до Ѡнушихи и до (С)крѣбчихи, котори(х) при(з)ва(т) пре(д) себе ро(с)казали(с)мо<, >. Теди то по(д) сумъле(н)е(м) завеза(в)ши и (с)трахо(м) бжи(н)и(м) наказа(в)ши, ежели ѿ(т) Стокозихи, есаулки, таковие слова чули, же якобито есаву(л)ка ши(н)карцъ Шмиглево(й) повѣдала<, > што Савка Гараще(н)ко и Ко(с)тъ Ѡнофриеви(ч), во(й)т ло(х)ви(ц)ки(й), пиво, ме(д) и хлѣбъ к Виго(въ)скому посилали. Што тие всѣ три жони по(д)цтвие, на котори(х) ся ши(н)ка(р)ка Шмиглева здавала, же «ми,— повѣдали,— ѿ то(м), що ѿная ши(н)ка(р)ка на на(с) здае(т)ся, не знае(м) и не вѣдае(м) и въ бесѣдѣ з нею не седѣли(с)мо».

Што // мы, засъли(й) зупо(л)ни(й) судъ, по вы(с)луха(н)ю ѿни(х) зо(з)наня 55 зв. тоє свѣдо(ц)тво на то(м) же часѣ записа(т) казали, што и записано<, >

Писа(н) в Ло(х)вици року и днѣ звы(ш) на дате ѿписа(н)ного.

[Знак підпису.]

Справа Костева во(й)това з Павълѡвѣною<;>.

Року ахнф [1659] м̃(с)ца юнѣя к̃в [22] дня.

Приточилася справа передь су(д) нашъ Лохъвицьки(й), а менови(т)е, передо (м)ною, Ивано(м) Ювѣнѣ(м) Па(р)толькою, со(т)нико(м) ло(х)вицьки(м), Юско(м) Пѣ(т)ренѣ(м), атамано(м) городовы(м)<;>, Яцѣ(м) Конѣдрате(нѣ)ко(м), Илиѣю Бѣлецѣки(м), Хвѣ(с)ко(м) Голю(нѣ)кою, Остапо(м) Горѣбанѣ(нѣ)ко(м) и иными зацѣными и вѣры го(д)ными козаками<, > а з уряду ме(й)ско(г)о<, > — Лукиано(м) Калине(н)ко(м), наме(с)ны(м) во(й)то(м), Ивано(м) Дзугавѣнѣ(м), Лаврѣ(м) Прядѣкою, Горѣдѣ(м), бурмистрами уряду Ло(х)вицько(г)о[о], Яцѣ(м) Гарашѣ(нѣ)ко(м) и при и(н)ши(х) многи(х) прис(т)о(й)ны(х) козако(вѣ) и мешанѣ в ра(т)ушу ло(х)вицько(м) на справу тую засѣлы(х).

Станувѣши оцѣвы(с)то, Сава Гарашѣ(нѣ)ко, козацѣ ло(х)ви(ц)ки(й), и Костѣ Оноприѣви(ч), во(й)тѣ ло(х)вицьки(й), на которы(х) Па(вѣ)ловѣна, ши(нѣ)карѣка Шѣмыглева, же якобы то оние с тацию медѣ, пиво, горѣлку, хлѣбѣ к Выго(вѣ)скому посылали<, >.

Што двакро(т) судѣ засѣлы(й), на справу тую зы(й)шедѣшися, свѣтѣками доводили, але Онуциха, Стокозыха, Скребѣчи(х)<;>, //

56 на которы(х) ся Павѣловѣна зѣдавала, жа(д)ны(м) спосо(б)о(м) не пѣрился<, >.

Што мы, засѣлы(й) зупольны(й) судѣ, по вы(с)луха(н)ю зо(з)нанѣя а стосуючи(с)я с право(м) сты(м) судили(с)мо ведѣлугѣ Стату(т)у, вѣ которо(м) вѣ ра(з)дѣлѣ че(т)ве(р)то(м) вѣ а(р)тикуле о̃с [76] опи(с)уѣ(т) на фа(л)шивы(х) свѣ(т)ковѣ каране(м) сроги(м) подѣлегла зо(с)тала.

Што смо о ка(р)но(ст) ведлугѣ заслуги ей да(т) ро(з)казали<, > и вѣ кѣниги декрѣтѡвые ратушѣные записа(т) казали, што и записа(н)о.

Писа(нѣ) в ратушу лохвицько(м) року и дня зѣвы(ш) на дати писа(н)ны(м).

Року ахнф [1659] м̃ца авгу(с)та к̃д [24].

Передо (м)ною, Ко(с)та(н)тиѣ(м) Оноприѣвичо(м), во(й)то(м) ло(х)вицьки(м), Го(р)дѣ(м) Овсѣвичо(м) и Ивано(м) Масичо(м), бу(р)ми(с)трами уряду Ло(х)вицько(г)о, и при на(с) будучи(х) Семена Ро(ж)ка и ини(х) люде(й) добри(х) и вѣры го(д)ни(х) при то(м) запису будучи(х)<, >

ста(в)ши оцѣви(с)то, невѣста Га(н)на, обивате(л)ка ло(х)ви(ц)кая, просила на(с), вряду мѣско(г)о Ло(х)ви(ц)кого, жеби (с)мо казали тую справу до книгѣ записа(т), що «Іяков(в) Па(р)тола пози(с)кова(т) хотѣл на (м)нѣ сыно(в)ски(х) гроше(й) бѣ(з)ви(н)не<;>, що и свѣдко(в) на тоѣ слушни(х) не по(с)тано(в)ля(л)<;>».

А ми, вря(д), не (з)наючи, южѣ ихѣ в то(й) справѣ погоди(т), наказали(с)мо и(м) до ви(ш)шого права ихати, и они(й) Іяковѣ Па(р)тола не (с)хотѣл ихати<, > и, пришо(в)ши до ратуши, оную Га(н)ну са(м) своими руками ро(с)кова(л) и прощения проси(л) при люде(х) за(ц)ни(х), которие на то(т) ча(с) в ратушу<, > били<, >.

Яцѣ(м), обивате(л) ручи(н)ски(й) при(з)на(л), же «про(с)тил Га(н)ну во(в)се(м), я (м) тоѣ чу(л)<. >»

Другая жона, Гафия Фёдориха, при(э)нала в то(ж), же «Га(н)ну про(с)-ти(л) // во вс (м)».

56 зв.

І третя жона, Борисиха, з Луки, в тоє ж слово не(в)т)мъ(н)не при(э)нала, же «Га(н)ни проще(н)ния проси(л)<;>. Що она вдавала(с) до ви(ш)шого пра-ва<, > а Ияко(в) Па(р)тола не (с)хотѣлъ поихати, же при люде(х) добри(х) про(с)ти(л)и еи<, >».

Що ми, врьдъ, на про(с)бу тои не(в)ъ(с)ти Га(н)ни казали(с)мо тоє в книги ратуша ло(х)вицького записа(т), що є(ст) і записано<;>.

[№ 103.]

Року ахнф [1659] мца окто(в)рия ̄ [6] дня.

Передо (м)ною, Ивано(м) Ковале(м), атамано(м) городови(м) ло(х)ви(ц)-ки(м), Миха(й)ло(м) Якововичо(м), во(й)то(м), Го(р)дѣем Овсѣвичо(м), Ива-но(м) Масичо(м), бу(р)ми(с)трами уряду Ло(х)ви(ц)кого, і при на(с) будучи(х) Іова Па(р)толи і Ти(ш)ка Пути(в)ца, Я(р)моли, ше(в)ца, і ини(х) люде(й) добри(х) і вѣри го(д)ни(х) при то(й) справѣ будучи(х),

приточила(с) справа<, > ѡ(т) Гри(ц)ка Пироже(н)ка з А(н)дру(ш)ко(м) Хи(ж)няко(м) и з Ивано(м) Ти(ш)че(н)ко(м)<, > в то(т) способъ,

же «ѡни(й) А(н)дру(ш)ко Хи(ж)ня(к) з Ивано(м) на Покро(в) пре(с)вято(й) бци в Гри(ц)ка Пироже(н)ка убо(з)ства его покрали<, >: шку(р) чотири, по(в)ѡ-с)ма(ч)ки муки, косу, се(р)мягу і клубо(к) суко(н)ни(й) і инии речи, а в не-дѣлю ми в его і ви(т)ря(с)ли і пере(д) урядо(м) тоє лице показовали<, >».

Що і инии люде ся много на и(х) ся вска(р)жали, же шко(д) многи(х) и(м) починили<, >.

57

Що ми, вря(д), наказали(с)мо // и(м) ти(х) люде(й), в котори(х) шкода ся дѣе(т) во (в)се(м) слухне(й) годи(т), на чо(м) ѡни схотя(т) і до книгъ мѣски(х) ратуша ло(х)ви(ц)кого записа(т) казали, що є(ст) і записано<;>.

[№ 104.]

Року ахнф [1659] мца окто(в)ра ̄ла [31] дня.

Передо (м)ною, Савелие(мъ) Гараще(н)комъ, атамано(мъ) ло(х)вицки(м), Миха(й)ло(м) Яковле(в)нимъ, во(и)томъ ло(х)ви(ц)кимъ, Я(ц)комъ Па(р)толоу, Андрѣемъ Кравче(н)комъ<, > Ивано(мъ) Лопатоу.

Ставши пере(д) су(д) нашъ, Проци(к) Ко(р)суне(ц)<, > Гри(ц)ко Митаре(н)-ковъ<, > Гри(ц)ко Гараще(н)ко уска(р)жались пере(д) нами на Костя, Мики-тина Хо(р)сене(н)кова сна, которы(и), заповѣди бжую препо(м)нѣвши и ро-дичовъ свои(х) напо(м)не(н)е, пошовши на степуки и мисли дяву(л)скую пере-ре(д) себе узя(в)ши, волувъ три укра(л)<, > и пригнавши до Лохвици, ѡныє во(л)ы ре(з)нику Андрѣю лохви(ц)кому прода(л) за копѣ ѡсмъ і за по(л)золото(г). Которы(и) А(н)дрѣи, ре(з)никъ, не зна(л)ъ, ижъ то мѣлы бити краденіе.

Прето мы, углядѣвши у право стое и ве(д)лугъ Статута и ро(з)делу чоты(р)-на(д)цятого а(р)тикулу аі [11], наказали(с)мо декрето(м) нши(м), абы злыє за (з)лие учи(н)ки<, > бы(л)ъ наперу(д) би(т) у при(н)гера, а в оста(т)ку абы собѣ за свою заслугу ухо урѣза(л)ъ.

Прето (с)мо казали записа(т) до кни(г)<, >.

Року ахнф [1659] де(к)аври(и) мца в [2] дна.

Передо (м)ною, Андрѣемъ Випри(с)комъ, со(т)нико(м) городови(м) ло(х).<,> Савою Гараше(н)комъ, атамано(м)<,> Яковомъ Хведоровичо(м), во(й)томъ ло(х)ви(ц)кимъ, Го(р)дѣемъ Якове(н)комъ, Ивано(м) Масичомъ, бу(р)ми(ст)рами лохви(ц).<,> і ины(х) на (т)омъ правѣ будучи(х) люде(и) по(ц)тивы(х) и вѣри го(д)ныхъ немало.

Ставши пере(д) судъ ншъ, урожоны(и) Де(м)ко Паше(н)ко, козакъ и обывате(л) лохви(ц)ки[й], уска(р)жа(л)са на Семена, слюсара лохви(ц)кого, ѿ викраде(н)а комори, у которо(и) ничего бо(л)ше и не брано, ти(л)ко и(з) скринѣ гроши и шаты, и пла(т)е, и(н)шое ничего того не брано<,>. И за(м)ки<,> которы(м) скриню за(м)кнено<,> теды не попсовано<,> а до того і пса господа(р)ского за(м)кнулъ у то(и) же комори, которы(и) поло(т) и сало пе(с) и(з)зѣвъ.

Зачи(м), коли (с)мо ѿного Семена почали пи(т)ать ѿ тые гроши, заразо(м) пере(д) нами і пере(д) судо(м) не сказа(л)<,>. А(ж) на суде ѿста(т)нюмъ при(з)наль: «Же(м) взяле(м) тые гроши у вы(ш) менова(н)ного Де(м)ка с комори, — 57 зв. // попро(с)ту повидѣ(л), и(ж) укра(л)ъ<,>».

Пре(т)о ми, су(д) нашъ, угладѣвши у Стату(т), якаа такому плата мае(т) бути за таки(и) учинокъ<,> которы(и) не ти(л)ко са(м) тое чини(т), але и (з) матю(р)ю<,>. Дети(с)мо⁶⁰ ве(д)лугъ декрету нашего ѿсудили(с)мо го(р)ломъ, абы ѿбое были карани, такъ Семе(н), такъ и ма(т)и его, которие уперу(д) маю(т) бути на пробѣ<,> а поты(м) посторо(н)комъ на го(р)лѣ караны<,>».

Року ахнф [1659] мца де(к). ф [9] дна.

Передо (м)ною, Савою Гараше(и)комъ, атамано(м) ге(т).<,> лохви(ц).<,> Яковомъ Хведоровичо(м), ву(и)томъ ло(х).<,>, Го(р)дѣемъ Якове(н)комъ, Ивано(м) Масичо(м), бу(р)ми(ст)рами го(р). ло(х).

Ставши пере(д) на(с), Ма(р)а, пасе(р)бица Гри(ц)кова Рубле(н)кова, уска(р)жалася<,> на Гри(ц)ка, ѿ(т)чима своего Рубле(н)ка<,> ѿ гва(л)това(н)е ѿнои<,>».

Которого припо(з)вавши пере(д) су(д)<,> насъ питали(с)моса ѿного, же такъ бри(д)ки[й] учинокъ учины(л)<,> свою(и) посе(р)бици<,> ижъ, приказана(н)а бжего препо(н)нѣвши<,> важи(л)са тое учини(т)<,>. Которы(и) выводѣ и(з) себе да(л), ижъ ни (з)нае(т) и не вѣдае(т) ѿ томъ<,>».

Теди (с)мо казали и(з) суду нашего, абы ѿну(и) хло(с)ту дано дла лѣпшого висвѣ(д)чена, ежели чи не (з) намови чие[й] тое учинила<,>. Котораа и при(з)наласа: «Иже (м) тое зми(с)лила на своего ѿ(т)чима<,> а ѿнъ, — мови(т), — м(и)нѣ ничего не дѣлавъ<,>». Нашо са и свѣ(д)чилъ лю(д)ми (Гри(ц)ко).

Ми теди у неви(н)ности его угладѣвши, декрето(м) при(к)ривае(м) і до пе(р)шоѣ по(ц)тивости ѿного приворачае(м), и(ж) (би) ниhto не важи(л)са ему, то е(ст) Гри(ц)ку Рубле(н)ку, на ручана а нѣ посмѣв(н)ика жа(д)ного вщина(т)<,> по(д) кара(н)емъ сроги(м) суду нашего<,>».

Нащо и ініше люде повѣдали на(м) и при(з)навали, и(ж) нѣгди (с)мо по-то(м) того не чули<,>. Нащо ся и поручили по ню(м) были<,> Омела(н) Ни-чипорена, Иванъ Хмелювски(й)<,> Хома Матфѣе(н)ко<,>.

Прето казали(с)мо записа(т) до кни(г), що е(ст) и записано<,> року и дна вы(ш) менова(н)ного<,>.

[№ 107.]

Року ахз [1660] януа(р). мѣа аі [11] дна.

Передо (м)ною, Савою Гараше(н)комъ, атамано(м) го(р).<,> ло(х)ви(ц)кнмъ, Яково(м) Ко(т)ларо(м), су(д)ею ми(р)горо(д)ски(м), Яковомъ Хведоровичомъ, во(и)томъ ло(х)ви(ц)кимъ, Го(р)дѣемъ Евсѣе(н)ксмъ, Ивансмъ Масичомъ, бу(р)ми(ст)рами ло(х)ви(ц)кими<,> и іны(х) люде(и) по(ц)тивы(х) на то(т) ча(с) будучи(х) при суде ншомъ немало<,>

Ставши пере(д) судо(м) ншы(м), славе(т)но урожоны(и) Григори(и) Ха(р)-ковски(и)<,> мещани(н) ло(х)ви(ц)ки(й)<,> і други(и) Евдѣ(й), треты(й) Ро-ма(н) ска(р)гу пере(к)ладали пере(д) судо(м) ншы(м) ѿ викраде(н)е ямъ, у ко-тори(х) яма(х) збоже побрано не ти(л)ко в помене(н)ны(х) ѿсобъ, але и в и(н)-ши(х) люде(й) немало<,> а на истого Савку и на товарис(т)во его, Івана Дю(г)-таре(н)ка и іныхъ при(н)ципаловъ его<,>.

Котори(х) то Савку пере(д) судо(м) ншы(м) и товари(ст)ва его, ви(с)лухав-ши ѿжаловано(и) стороны, питали(с)мо ѿны(х) пере(д) судо(м) нши(м)<,>. Которіе доброво(л)не // при(з)нали: «Ѡ(н) на(с),— поведае(т) Я(ц)ко а други(и) 58 Блоха,— Савка до того привю(в) и каза(л) на(м) такъ: «Ямы, яко и ме(ш)ками и(з) сѣне(и) жито, виламавши ти(н), вибрано<,>».

Мы теды, вислухавши<,> обо(д)ва сторо(н), ве(д)лу(г) при(з)на(н)а ѿныхъ и ве(д)лугъ и(х) роботи, тыхъ злочи(н)цовъ декрето(м) наказуемъ и ве(д)ле Статуту справе(д)ливо(ст) стую чини(м), яко ро(з)дѣль че(т)ве(р)ты(й)на(д)-ца[т] в собѣ ѿпѣвае(т)<,> і а(р)тику(ль) з [7], и(ж) которы(й) би мѣль зло-де(и) на копъ д [4] шкоды учини(т)<,> таковы(и) повине(н) го(р)ломъ бити кара(н). Прето ми, су(д) на(ш), ѿныхъ видае(м), абы са болшъ (т)аковы(х) не (м)ножило<,> абы ѿны били на пробъ<,> а пото(м) на го(р)ле посторо(н)-комъ карани.

При(з)на(т)е Савчино<,> ижъ при(з)наль пере(д) пробою на Гуза, же дву(и)чи при(з)наль, ижъ жито и(з) нимъ бралъ из Ігнатово(и) ямы, у кото-ро(и) било ѿ(с)мачокъ к [20].

[№ 108.]

Року ахз [1660] мѣа априля гі [13] дня.

Передо (м)ною, Ілиею Бѣлецки(м), атамано(м) городови(м) на то(т) ча(с) будучи(м) ло(х)вицьки(м)<,> Кондрато(м) Мазимовичо(м), во(й)то(м)<,> Се-мено(м) Шу(с)твале(м), бу(р)ми(с)тро(м) вряду Ло(х)вицького<,>.

приточила(с) справа ве(л)це невдя(ч)ная пре(д) судъ ншъ з Сѣне(ц)кого повѣту. Ста(л) забо(й) на дорожъ за Ригами Ѡле(ш)ка мо(с)каля, ѿби-вателя скробага(т)ского, Ма(т)фѣе(й) Цапко, ѿбивате(л) з Гапоновки, мо(р)-

де(р)ско і тира(н)ско оного небо(з)чика Олє(ш)ка замо(р)дова(л) і ѿ (с)мє(р)ть приправи(л)⟨,⟩.

Прето ѿни(и) зра(й)ца і небо(ж)чика ѿ(т)дає(м) з свои(х) рукъ до Се(н)-ча(н), бо и(х) повѣтъ⟨,⟩. Побра(л) ѿни(х) скоробога(т)ски(й) Ива(н) Ковѣнка.

Нащо для лѣпшо(й) вѣри і в книги ратуша ло(х)вицького записа(т) казали⟨,⟩ що є(ст) і записано⟨;⟩.

[№ 109.]

Року ахз [1660] мѣца априля 31 [17] дня⟨,⟩.

Передо (м)ною, Івано(м) Пилипе(н)ко(м), атамано(м) городови(м) ло(х)-ви(ц)ки(м), Івано(м) Масичо(м), во(й)то(м), Ко(н)драто(м) Мазимовичо(м), бу(р)ми(с)тро(м) вряду Ло(х)вицького.

Ставѣши пере(д) на(с), Наза(р) Деревя(н)чи(н) зя(т), мещани(н) ло(х)вицки(й), ска(р)гу свою преклада(л) ѿ покраде(н)є меду в пасѣць з дѣже(ч)ки на Гри(ц)ка Ризелика, обивателя іва(х)ницького.

58 зв. Що ми, вря(д), ви(с)луха(в)ши ѿбжалова(н)о(й) // сторони, ве(д)лугъ его за(с)луги того злочи(н)ци декрето(м) нши(м) ншим[!], аби оного соцки(й) на ри(н)ку кие(м) виби(л), же го(р)ло(м) его даровали і всѣми чло(н)ками аже би ся такого дѣла чини(т) в други(й) ра(з) не важи(л).

Прето для лѣпшо(й) вѣри до книгъ ратуша ло(х)вицького записа(т) казали(с)⟨,⟩.

[№ 110.]

Року ахз [1660] мѣца априля ка [21] дня.

Передо (м)ною, Іѿа(н)но(м) Базалєє(н)ко(м)⁶¹, атамано(м) на тот(т)[!] ча(с) будучи(м) ло(х)вицьки(м), Івано(м) Масичо(м), ву(й)то(м), Ко(н)драто(м) Мазимовичо(м), бу(р)ми(с)тро(м) вряду Ло(х)вицького⟨,⟩

ста(в)ши пере(д) на(с), Семє(н) Павлє(н)ко, обивате(л) ло(х)вицьки(й), ска(р)гу свою преклада(л) на Хведора Тру(х)не(н)ка, обивателя луча(н)ского ѿ покрадене гроше(й) в дому Семеново(м) ѿ(т) Хведора. До чого ся Хведо(р) і са(м), у вязеню седячи, при(з)на(л), же шко(д)ца ти(м) грошо(м), и лице(м) ве(р)ну(л) на врядъ нашо(м).

Прето мы, вря(д), ви(с)лухав(ши) ѿбжалова(н)но(й) сторони, ве(д)лугъ злочи(н)ци тои за(с)луги декрето(м) нши(м) наказали, жеби оного з мѣста шву(р)ками вибито⟨,⟩ аже би ся того дѣла чини(т) в други(й) ра(з) не важи(л)-ся чини(т)⟨,⟩ і для лѣпшо(й) вѣри его нецно(т)ливо(ст) записа(т) казали(с)мо⟨,⟩ що є(ст) і записано⟨;⟩.

[№ 111.]

Року ахз [1660] мѣца мая в [2] дня⟨,⟩.

Передо (м)ною, Яцько(м) Ко(т)ляре(м), судиєю по(л)ку Ми(р)горо(д)ско-го, Іѿа(н)но(м)[!] Базалєє(м), атамано(м) городови(м)⟨,⟩ Го(р)дѣє(м) Олєсѣвичо(м), во(й)то(м), Івано(м) Масичо(м), Ко(н)драто(м) Мазимовичо(м), бу(р)-ми(с)трами вряду Ло(х)вицького, и ины(х) люде(и) за(ц)ни(х) и вѣри го(д)-

59 ни(х) при суде ншо(м) будучи(х), приточила(с) справа // ѿ(т) Ма(р)и Ти(ш)чихи, обивате(л)ки ло(х)вицькой, в то(т) способъ ска(р)гу свою преклада(ла)

на Ка(с)ка Мъня(й)ла і на А(н)дру(ш)ка Волошина ω покрадене комори ω(т) ти(х) злочин(н)цовъ. Же ѿнии запо(м)нѣли боя(з)нѣ бжию і, по(д)копа(в)шися в комору, що было убо(з)ства Ти(ш)чишиного побрали, що і на то(м) учи(н)ку по(й)мани. До чого ся і самы при(з)нали.

Прето мы, засѣли(й) судъ, ви(с)луха(в)ши ѿбжалова(н)но(й) сторони, наказуе(м) ве(д)лугъ Статуту і права стога декрето(м) нѣши(м) і справе(д)ливо(ст) чини(м), яко ро(з)дѣ(л) че(т)ве(р)ти(й)на(д)це(т) собѣ ѿпѣвае(т) а(р)тику(л) з [7] и(ж) котори(й) би мѣлъ злоде(й) на копѣ д [4] шкоди учини(т), такови(й) повинне(н) бити го(р)ло(м) кара(н), аби ся такови(х) не (м)ножило, аби ѿни были на пробѣ і ухо врѣзано, а напото(м) і з мѣ(с)та по(с)торо(н)ко(м) вигнани<, >.

Що для па(м)яти лѣпшо(и) і до книгъ мѣски(х) записа(т) казали(с)мо<, >.

[№ 112.]

Року ахз [1660] мца мая дї [14] дня<, >.

Передо (м)ною, Савою Гараще(н)ко(м), со(т)нико(м) ло(х)вицьки(м)<, > Іѿано(м) Базалѣе(м), атамано(м) городови(м), Яцко(м) Ко(т)ляре(м), судиею по(л)ку Ми(р)горо(д)ского, Го(р)дѣе(м) Ѡвсѣевичо(м), во(й)то(м), Івано(м) Масичо(м), Ко(н)драто(м) Мазимовичо(м), бу(р)ми(с)трами вряду Ло(х)ви(ц)кого.

Приточила(с) сп(р)ава[!] ω(т) Тимоша Не(с)черета, ѿбивателя ло(х)-вицького<, > в то(т) способъ ска(р)гу свою преклада(л)<. > на Гоца и на сина его Хому, ѿбивателя(й) бе(з)а(л)ски(х) ω шкодѣ свое(й), що в его стала в коморѣ ω(т) сина Гоцевого. Же шкату(л)ку с гро(ш)мы і з сѣбро(м) ѿни(й) Хома, ω(т)бивши комору, вкралъ і на (с)во(й) пожито(к) ѿбе(р)нул, до чого ся і са(м) доброво(л)не при(з)на(л).

Теди мы, вря(д), ви(с)лухавши его самого при(з)натя і ѿбжалова(н)но(й)<. > сторони, ве(д)лугъ Статуту і права стога справе(д)ливо(ст) // чини(м), 59 зв. якъ ро(з)дѣлъ че(т)ве(р)ти(й)на(д)це(т) в собѣ ѿпѣвае(т) а(р)тику(л) з [7], и(ж) котори(й) би злоде(й) мѣлъ кому шкоду на копѣ четири учини(т) такови(й) повинне(н) би(т) го(р)ло(м) кара(н)<, >. Прето и мы наказали, аби ѿни(и) бы(л) на го(р)ле кара(н)<, >.

Що за(с) знову на про(с)бу Тимошеву і Гарасимову, в ко(т)ри(х) шкода стала(с) і на про(с)бу все(и) громади і то(е)й дѣвки, которая собѣ его за мужа схотѣла мѣти, даровали его дшею. Ти(л)ко (ж) ѿни(й) Гоць з сино(м) свои(м) навѣки мо(л)ча(т) мае(т)<, >.

Нащо для вѣри лѣпшо(й) і в книги ло(х)вицького записа(т) казали(с)мо<, >.

[№ 113.]

Року ахз [1660] мца мая фї [19] дня<, >.

Передо (м)ною, Савою Гараще(н)ко(м), со(т)нико(м) ло(х)вицьки(м)<, > Іѿа(н)но(м) Базалѣе(м), атамано(м) городови(м), Яцко(м) Ко(т)ляре(м), судиею по(л)ку Ми(р)горо(д)ского, Го(р)дѣе(м) Ѡвсѣевичо(м), во(й)то(м), Івано(м) Масичо(м), Ко(н)драто(м) Мазимовичо(м), бу(р)ми(с)трами вряду Ло(х)вицького.

Приточила(с) справа ω(т) Романа Сє(м)яне(н)ка і Грицка Куриле(н)ка, обивателе(й) се(н)ча(н)ски(х), в то(т) способъ. Мъли ωние межи собою позо(в) за островъ дѣдивски(й), котори(й) то ω(с)тро(в) в Сє(н)чє ω(с)тає(т)⟨,⟩. А Гри(ц)ко Раче(н)ко іменує(т), же его ба(т)ко(в)ски(й) і дѣдо(в)ски(й). Прето для того ωние позо(в) мѣю(т), кому би з промє(ж)ку и(х) то(т) ω(с)тро(в) принадлежа(т) мѣлъ⟨,⟩.

60 Що здавали(с) до (с)вѣдко(в), до люде(й) старожи(т)ни(х), которие ω то(м) добре вѣдаю(т), меновито до Давида, обивателя гапоно(в)ского⟨,⟩ як(к) бы ωни(й) мѣлъ при(з)на(т)⟨,⟩ // зсылала з уряду Ко(н)драта, бу(р)ми(с)тра ло(х)вицького. Пре(д) котори(м) то бу(р)ми(с)тро(м) таки(м) способо(м) по пра(в)дѣ сто(й) при(з)на(л) ωны(й) Давы(д)⟨,⟩, чи(й) то ω(с)тро(в) бы(л) споча(т)ку і хто его за(й)ма(л). Ти(л)ко повѣдає(т): «Я знаю, же то Рако(в) небо(з)чико(в)ски(й) ω(с)тровъ бы(л) и и(х) про(д)ку, ты(л)ко пнѣ Свяцьки(й) за вину и(х) узя(л), же з и(х) роду, котори(с) мачуху свою побы(л), и за тоє взя(л) пнѣ⟨,⟩. І при пну Свяцкому то(т) ω(с)тро(в) ω(с)та(л)».

А ведлугъ Семене(н)ковъ таки(м) способо(м) при(з)на(л) то(т) же Дави(д), же Семяну пнѣ Свяцки(й) то(т) ω(с)тро(в) за ладо(в)ницу подарова(л), и таки(м) способо(м) Семе(н) ω(т)рима(л) то(т) ω(с)тровъ, що за(с) знову ωни(й) Семя(н) по(д) старо(ст) лѣтъ свои(х) по(д)да(л)ся бы(л) Пека(р)скому пну зовсѣ(м) в опеку и тот(т)!! ω(с)тровъ ему ω(т)да(л) в держа(н)ня, а пнѣ Пека(р)ски(й) ω(т) себє Мотилю прода(л), і Моти(л) почал ни(м) завѣдова(т)⟨,⟩».

Що за(с) знову і Степа(н) Шкарупа в є(д)но слово при(з)на(л), же «и(х) ба(т)ко(в)ски(й) і за вину пнѣ взя(л)⟨,⟩ в ω(т)ца и(х)⟨,⟩ а Грицко Раче(н)ко точи(л) право с Мотилє(м) пре(д) Григорие(м) Ле(с)ницьки(м), на то(т) ча(с) бу(в)ши(м) по(л)ко(в)нико(м) ми(р)горо(д)ски(м)⟨,⟩, і ω(т)ложи(л) Мотилю грошѣ, якъ право наказало, а при (с)вое(и) ω(т)чи(з)нѣ і дѣди(з)нѣ ω(с)тава(л)⟨,⟩».

Нащо і се(н)ча(н)ски(й) атама(н) на то(т) ча(с) бу(в)ши(й), А(н)дрѣ(й) Кова(л), при(з)на(л), же било на тоє право і записи были в книга(х) се(н)ча(н)ски(х) ти(л)ко (ж) того дѣла.

Що мы, вря(д) вы(ш) речени(й), ви(с)луха(в)ши(й) ти(х)⟨,⟩ свѣдко(в), казали(с)мо то і до книгъ мѣски(х) ратуша ло(х)вицького записа(т) казали(с)мо⟨,⟩ що є(ст) і записано⟨,⟩. //

[№ 114.]

60 зв.

Року ахъ [1660] мѣца мая кє [25] дня.

Передо (м)ною, Саво[ю] Гараше(н)ко(м), со(т)нико(м) ло(х)вицьки(м)⟨,⟩ Іва(н)но(м) Базалѣ(м), атамано(м), Яцко(м) Ко(т)ляре(м), судиею по(л)ку Ми(р)горо(д)ского, Го(р)дѣе(м) Ωвсѣевичо(м), во(й)то(м), Івано(м) Масичо(м), Ко(н)драто(м) Мазимовичо(м), бу(р)ми(с)трамы⟨,⟩ вряду Ло(х)вицко[го], и при ни(х) люде(и) добри(х) і вѣри го(д)ни(х) немало на то(т) ча(с) будучи(х), приточила(с) справа ω(т) Данила Су(с)че(н)ка, обивателя іва(х)ницького, в то(т) способъ ска(р)гу свою преклада(л) на Яцька Су(с)че(н)ка, обивателя гмиро(в)ского за(с) шкоду свою, що его стала. Ωни(й) Яцко шкапу украл(л) і на то(м)ъ учи(н)ку по(й)ма(н) би(л), то чо(г)о ся і са(м) при(з)на(л), еще в ми(с)тра в рука(х) не бивши, же (м), повѣдає(т): «Я, пнове вря(д), тому дѣлу шко(д)ца».

Що мы, вря(д), ви(с)луха(в)ши обжалова(н)но(й) сторони ве(д)лугъ статуу і права стого справе(д)ливо(ст) чини(м)⟨,⟩ аби ся такови(х) не множило, аби они(й) би(л) на пробъ, а пото(м) і на го(р)ле (кара(н), по(с)торо(н)ко(м) кара(н)іе ѿде(р)жа(л)⟨,⟩.

Нащо для вѣри лѣпшо(й) і в книги ратуша ло(х)вицького записа(т) казали ⟨;⟩. //

[№ 115.]

Року ахз [1660] мца іюля і [8] дня⟨;⟩.

61

Передо (м)ною, Савою Гараще(н)ко(м)⟨,⟩ со(т)нико(м) ло(х)вицьки(м)⟨,⟩ Яцко(м) Ко(т)ляре(м), судиею по(л)ку Ми(р)горо(д)ского, Ко(н)драто(м) Мазимовичо(м), во(й)то(м) на то(т) ча(с) будучи(м) ло(х)вицьки(м),

ставши ѿчеви(с)то, Ива(н) Тсельюкъ, ѿбivate(л) сене(ц)ки(й), спо(л)не з жоною своєю чинили ѿповѣд пре(д) намы⟨,⟩ в то(й) справѣ, що они(х) позивала Ѡ(с)тапиха се(н)ча(н)ская за нѣякие(с) грошѣ, жеби то Іваниха, жона, мѣла викупа(т) еи грошѣ, а сая в то(м) жа(д)ною мѣрою не била ви(н)на⟨,⟩. Що они не пое(д)нокро(т) точили право пре(д) намы.

Мы за(с), вглядѣвши на тоє, же доводу слушного немає(ш) і свѣдко(в) певни(х) немає(ш)⟨,⟩ наказали(с)мо ве(д)лугъ Статуу і права стого оно(й) Іванисѣ ѿ(т) того ѿ(т)присягнути(с) і на пятокъ, жеби ся ониѣ ѿбѣдѣ сторонѣ на право до Ло(х)виць становили(с).

Що то(т) Ива(н) з жоною своєю на на(з)начо(н)ни(й) ча(с) і ста(л) на правѣ, а тая помене(н)ная Ѡ(с)тапиха не (с)лухала на(з)начоного часу і не (с)тала на право⟨,⟩. Прето они(й) Ива(н) з жоною своєю проси(л) на(с), аби (с)мо тоє оная на право не (с)тала, до книгъ мѣски(х) ратуша ло(х)вицького записа(т) казали, абы ю(ж) оная Ѡ(с)тапиха бо(л)шѣ жа(д)ною мѣрою нѣ в чо(м) ту(р)бова(т) не важила(с).

Що (с)мо на про(с)бу оно(й) Іванихи тую справу записали⟨;⟩, що е(ст) і записано⟨;⟩. //

[№ 116.]

Року ахз [1660] мца іюня кѣ [23] дня⟨;⟩.

61 зв.

Передо (м)ною, Савою Гараще(н)ко(м), со(т)нико(м) ло(х)вицьки(м), Івано(м) Базалѣе(м), атамано(м) городови(м), Яцко(м) Ко(т)ляро(м), судиею по(л)ку Ми(р)горо(д)ского, Я(ц)ко(м) Гарасиме(н)ко(м), во(й)то(м) на то(т) ча(с) будучи(м), Іваном і Ко(н)драто(м), бу(р)ми(с)трами вряду Ло(х)вицького,

по(с)танови(л)ся пе(р)соналите(р) пнѣ Го(р)дѣ(й) Ѡвсѣеви(ч), во(й)тъ ло(х)ви(ц)ки(й), пода(л) на(м), зви(ш) менова(н)ному уряду, випи(с) с книгъ мѣста Гадяча і проси(л) на(с), аби (с)мо до книгъ ниши(х) нинѣ(ш)ни(х) ратуша ло(х)вицького то(т) випи(с) принят і описа(н) бы(л)⟨,⟩.

Котори(й) то випи(с) такъ в собѣ ѿпѣвае(т)⟨.⟩

Року ахз [1660] мца іюня кѣ [22] дня⟨;⟩.

Випи(с) с книгъ мѣски(х) гадя(ц)ки(х) виправова(н)ни(й). Справа і уряду ншого мѣского.

На вряде⟨,⟩ ншо(м) Гадя(ц)ко(м) Па(в)ло(м) Живото(в)ски(м), со(т)нико(м), Сѣверино(м) Дисе(н)ко(м), судие(ю) по(л)кови(м) нака(з)ни(м), Демья-

но(м) Полъно(м), атамано(м) городовы(м), Ра(д)ко(м) Пе(т)ровичо(м), во(й)-то(м), Хве(с)ко(м) Ивановичо(м), бу(р)ми(с)тро(м) <,>, с прито(м)но(с)то товари(с)тва ншого гадяцкого Па(в)ла Целу(й)ка <,> і Га(в)рила Тара(н)товато-го,

ѡбли(ч)но(ст) ста(в)ши, Го(р)дѣ(й) Евсѣе(н)ко, во(й)тъ ло(х)вицки(й), преклада(л) ска(р)гу жалобную на Хведора Середу, купца і ѡбивателя коропского,

и(ж) «словами вчипливими меновито мови(л) мнѣ та(к): «Що[б] тебе ка(т) бы(л), пне во(й)те, якъ ти мене бы(л). На тебе глядячи, многие мене люде бю(т) и инии слова сировие домо(в)ляю(т)». А то ся стало злива(н)я, же то(т) Хведо(р), приеха(в)ши к на(м) в Ло(х)вицу, с горѣ(л)кою ши(н)кова(л) ква(р)тою не(с)праве(д)ливою, і довело(с) то на (Х)ведора, зати(м) его зневажи(л)<,>. До то[го] еще люде по(д)бачили Хведора, и(ж) в горѣ(л)ку воду меша(л)<,>».

62 То при(з)на(л) Сте(ц)ко За(с)ла(в)ски(й), і по(д) су(м)лене(м) други(й) свѣдокъ при(з)на(л) А(н)дру(ш)ко, купецъ стави(с)ки(й): «Я, // — мови(т), — чу(в) ѡ(т) Бе(р)ка Коломи(й)ца ва(р)ви(н)ского, лѣпше то(т) Хведо(р) горѣ(л)кою ши(н)куе(т), нѣжли то(т) вино(м)<,> бо з водою горѣ(л)ку дае(т)<,>».

Що припо(з)вали(с)мо Хведора пре(д) вряд(н)шъ Ло(х)вицки(й), що і са(м) Хведо(р), стоячи пере(д) нами, мови(л) тыми слова: «Що (с) до того во(л)но мнѣ і свои(м) що хотѣ(т) чини(т)».

Свѣдки за(с) повторили тии (ж) слова и при(з)нане<,>.

Що мы, вряд(н)шъ Гадя(ц)ки(й), ве(р)ху ѡписа(н)ни(й)<,> выдаючи на пи(с)мѣ при(з)нане ѡсобѣ свѣдко(в) зви(ш) менуючи(х), казали(с)мо стату(т) ѡ(т)кри(т)<,> я(к) ѡписуе(т) ѡ таки(х), хто мѣрю фа(л)шивою де(р)жи(т)<,>. То свѣдчи(т) в ро(з)дѣле третє(м) въ а(р)тикуле три(д)ца(т) ше(с)то(м), вглядѣвши по (с)праве(д)ливо(с)ти сто(и), наказали декрето(м) нши(м), аби Хведо(р) Серѣда Го(р)дѣя Евсѣевича, во(й)та ло(х)вицкого, во (в)се(м) погоди(л), виклади пра(в)ние повороча(л)<,>.

Що ся и (с)тало пре(д) нами, врядо(м) Гадяцки(м), же згodu вѣчную про-ме(ж) собою чинили і викладу Хведо(р) Го(р)дѣеви Евсѣевичу, во(й)ту ло(х)-ви(ц)кому, ве(р)ну(л) по(л)девята таляра<,>. На то(м) руки ѡба дали і прощение вѣчное взяли. В чо(м) просили на(с) ѡбѣ сторонѣ, аби (с)мо тую и(х) справу до книгъ мѣски(х) гадяцки(х) казали приняти і вписати, що і ѡде(р)жали. А по записа(н)ю до книгъ і се(й) випис(с) казали(с)мо Го(р)дѣеви Евсѣевичу пода(т) по(д) печат(у)ю ншою мѣскою і с по(д)писо(м) руки писа(р)ско(й) вида(н) в Гадя-чо(м) року і дня ви(ш) ѡписа(н)ного<,>.

Що на про(с)бу пна Го(р)дѣя Ѡ(в)сѣевича, во(й)та ло(х)вицкого, то(т) випис(с) до книгъ ратушни(х) приняли і слово в (с)лово уписа(т) казали, що є(ст) і вписано<,>. //

[Лѣ 117.]

62 зв. Року ахъ [1660] мца іюня ки [28] дня<,>.

Передо (м)ною, Савою Гараще(н)ко(м), со(т)нико(м)ъ ло(х)вицки(м), Івано(м) Базалье(м), атамано(м) городови(м), Го(р)дѣе(м) Ѡвсѣевичо(м), во(й)-то(м), Івано(м) і Ко(н)драто(м), бу(р)ми(с)трами вряду Ло(х)вицкого <,> і при на(с) будучи(х) Люкяна Калине(н)ка, (Ю)сѣ(в)ка Пе(т)ренка, Івана Гу(ж)-

вє(н)ка, атамана ю(с)ко(в)ского, Сємена Шу(с)тваля и ини(х) люде(й) добри(х) и вѣри годни(х) немало на то(т) ча(с) будучи(х),

приточила(с) справа ѡ(т) Дацка Масє(н)ка, ѡбивателя ю(с)ко(в)ского, в то(т) способъ ска(р)гу свою преклада(л) на Гри(ц)ка Несина, ѡбивателя ю(с)ко(в)ского, за (ш)коду свою, що в єго стала<, > ѡ(т) помєне(н)ного Грицка <, > меновито бчоль че(т)веро с пасѣки викра(л) і на (с)во(й) пожито(к) ѡбе(р)-нул и на то(м) учи(н)ку бы(л) по(й)ма(н), до чого ся і са(м) доброво(л)не при(з)-на(л)<; > еще і ми(с)тра в рука(х) не бивши.

Що те(ж) мы, вря(д), ви(с)луха(в)ши ѡжалова(н)о(й) сторони, вє(д)лугъ Статуту і права сто(го) справє(д)ливо(ст) чини(м), на котори(х) ѡпѣває(т) ро(з)-дѣль че(т)вє(р)ти(й)на(д)це(т) а(р)тику(л) 3 [7], и(ж) котори(й) би злоде(й) мѣль кому шкоду на копъ чєтыри вчини(т), такови(й) повине(н) би(т) го(р)ло(м) кара(н).

Прєто и ми де(к)рєто(м) нѣши(м) наказує(м), абы ся такови(х) не (м)ножило, аби ѡ(н) би(л) ми(с)стру[!] в руки вида(н) на пробу, а пото(м) і на го(р)лє по(с)торо(н)ко(м) каранє ѡде(р)жи(т)<, >.

[Лѣ 118.]

Року ах̃з [1660] м̃ца іюля дня 6 [6].

Перєдо (м)ною], Савою Гараще(н)ко(м), со(т)нико(м) ло(х)ви(ц)ки(м), і при (м)нѣ на то(т) ча(с) бывшого атамана Ивана Базалѣя, Якова Ко(т)ляра, су(д)и по(л)ку Ми(р)горо(д)ского, і перєдо (м)ною, Го(р)дѣє(м) Евсѣевичо(м), во(и)то(м)ъ // ло(х)ви(ц)ки(м), і бу(р)ми(с)трами всего вряду Ло(х)вицького, 63

приточилася справа перє(д) судъ нашъ по(д) ча(с) я(р)ма(р)ку ло(х)вицького Ва(с)ка Савче(н)ка, мѣщанина ва(р)ви(н)ского, котори(и) приєхаль до Ло(х)виць на я(р)марокъ для ужи(т)ку своего, абы яко впоживле(н)є моглъ мѣти, тєди не(з)божъни(и) члвкъ, нѣяки(й) мѣшкорѣзь, косу по(р)вавъши (зраде(ц)ко), принє(с) і п[р]юдалъ косу Нє(с)теровъ, товаришовъ єго. Тєды перє(д) судъ нашъ удалиса, варуючи себє, Я(с)ко, мѣщани(нѣ) ва(р)ви(н)ски(и)<, >.

Прєто мы питали і мешкорѣза того, котори(и) прода(л) за злоты(и) Нє(с)-терєвѣ, але Ва(с)ка яко доброго члвка, нѣ в цнотѣ ненарушеного во все(м) уво(л)няют.

Што мы, ви(с)лухавши, казали(с)мо до книгъ наши(х) мѣ(с)ки(х) записа(т), што є(ст) і записано в книги, абы ѡно(м)у яко цно(т)ливо(м)у члвку нѣхто жа(д)ни(м) способо(м) лю(б) напо(д)пит[к]у] любъ на свару<, > але єго яко доброго члвка во все(м) ѡ(с)вѣдѣчає(м) урядо(м) наши(м).

Дѣялоса року і дня ви(ш) менованого<.>

[Лѣ 119.]

Року ах̃з [1660] м̃ца іюля дї [14] дна<.>

Перєдо (м)ною, Савою Гараще(н)ко(м), со(т). <:> ло(х). <:>, Ивано(м) Базалѣє(м), атамано(м) городови(м), Я(ц)ко(м) Котлярє(м), су(д)єю по(л)ку Ми(р)горо(д)ского<, > і перє(д) нами, Го(р)дѣє(м) Евсєвичє(м), во(й)то(м),

Коньдрато(м) Мазимовиче(м), Івано(м) Масиче(м), бу(р)ми(ст)рами ма(и)-
страту мѣского Ло(х).<.>, и при боку наше(м) на то(т) ча(с) будучи(х) за(ш)-
ни(х) ѡсобѣ<.> — пна Алезан(н)ра Феѡдоровича, Івана Лавренѣка, Есифа
Пе(т)ренѣка, Якова Герасимовича і при много(м) кѣмѣнѣ людѣ(и) на то(т)
ча(с) будучи(х) те(ж) и козаковѣ, яко тежѣ і мѣщанѣ,

постанови(в)шиса ѡчеви(с)то пере(д) зупо(л)ни(м) урядо(м) наши(м),
Мо(т)ра Ми(с)чиха, ѡбывате(л)ка ха(р)ковѣскаа, прекладала ска(р)гу свою
63 зв. на Миха(й)ла Джу(р)ку, мужа своего второго, // «которые(и), запо(м)нѣвши
боя(з)ни бжей<.> а взявши пере(д) себе зли(и) умы(с)л[л], до(ч)ку мою а посе(р)-
бицу свою на (и)мя Оры(ш)ку, згва(л)ти(л) и пане(н)ства збави(л) уси(л)ство(м)».

Што мы, вглядѣвши в(р)ядо(м) наши(м), питали(с)мо оно(и) панѣны, яки(м)
бы способо(м) або якого часу то было.

Теды онаа панѣна при(з)нала, же «еще яко (с)мо были в забѣзѣ в мѣ(с)тѣ
по(д) частъ нещасливи(х) трвогѣ і в то(й) ча(с) згва(л)ти(й) в дворѣ тю(т)ки
мое(и), і ти(м) мнѣ стра(х) задава(л), же бы(м) того ма(т)цѣ мое(и) не (о)повѣда-
ла а(л)бо родиче(м) свои(м)», же «гды,— мови(т),— скажешѣ, то певне жива
не будешѣ, і ма(т)ку (т)вою схро(м)лю и тебе самую». — И того (м) варуючиса,
нѣкому не повѣдала, ажъ нѣ(м) сама ма(т)ка моя и родичѣ того довѣдалиса<.>».

Што мы, вы(ш) помене(н)ни(й) зупо(л)ны(и) уря(д), ви(с)луха(в)ши справы
тоє(и), до вазе(н)на его лѣпше(и) резулицѣи<.>.

Пов(т)орѣ зо(з)нал(л) пере(д) судо(м) наши(м) Анѣтонѣ, зя(т) єи, ижѣ, «пне
в(р)яд, к(д)ы (с)мо в полю ро(б)лячи, а онаа дѣвка погони(т) з нами, теды мене
воло(в) па(с)ти по(ш)ле(т), а са(м) з дѣ(в)кою в ло(ж)ку єдно(м) положи(т)са».

До чого и са(м) при(з)на(л)са, же сипя(л)!! але го(р)ло(м) стави(л)са, же
па(н)ною на(и)де(т)са<.> а к(д)ы младене(ц) оно(и) дѣвцѣ на(и)шо(л)са, вмѣ(с)-
ту ма(л)жонѣку собѣ взя(т)и. Што мы по(з)волили єму. Але не зна(й)шласа
па(н)ною.

Іри ко(т)оро(и) справѣ і люде за(ц)ныи были: Павло, що Се(р)геюху
взя(л)с<.>, и Се(р)ковѣски(и), а(т)аман запади(н)ски(и), та(к) же жоны за(ц)-
ныи — Анѣдрѣиха Голоборо(д)чиха<.> Іюню(ш)чиха Жи(т)лиха<.> которые
тому при(г)ладовалиса. На што и са(м) Ми(с)ко Джу(р)ка смо(т)рѣлѣ
же не была панѣною.

Што мы, засели(и) зупо(л)ны(и) суд(л), оно(и) справу суди(ли) з ро(з)дѣлу
пе(р)вогана(д)ца(т), а(р)тикулу двана(д)ца(т)ого, абы на оно(м) тре(х) и(х)
по(д) присагою, што ѡны и пра(г)ли самотре(т)!!<.>.

Мы тежѣ, справу ѡную ви(с)лухавши, наказали(с)мо декрето(м) наши(м),
абы бы(л) го(р)ло(м) караны(и)с<.> а справу ѡную всю до кни(г) казали(с)-
мо записа(т) при ви(ш) менова(н)но(м) урядѣ і ѡсоба(х) за(ц)ны(х).

Писа(н) в ра(т)ушу ло(х)ви(ц)ко(м) року і дна звы(ш) іменован(н)ного.

[№ 120.]

64 Року ахз [1660] м(с)ця іюля ка [21] дна.

Передо (м)ною, Івано(м) Пилипе(н)ко(м), на то(т) ча(с) со(т)нико(м) будучи
ло(х)ви(ц)ки(м), Іюсифо(м) Петровиче(м), атамано(м) городови(м)с<.> Стефано(м)
Тимофѣвиче(м), во(и)то(м), Ко(н)драто(м) Мазимовиче(м), бу(р)ми(с)тро(м)
ма(и)страту мѣского Ло(х).<.>, і при боку нашо(м) будучи(х) зацны(х) ѡсобѣ —

п̃(н)ъ Ти(м)ко Ще(р)бина, Иванъ Ви(ж)горо(д)ски(и), Ωве(р)ко Са(х)не(н)ко, Данило Коро(ль)<, > і ины(х) зацны(х) люде(и) при то(м)ъ будучи(х) немало та(к) с козаковъ, яко те(ж) и з мѣщанъ<, >

постанови(в)шиса ѿчеви(с)то пере(д) судъ нашъ, Иванъ Лопата, ѿбыва(те)л на(ш) ло(х).<:, > з брато(м) свои(м) Ти(м)ко(м) Го(р)бане(н)ко(м) ска(р)гу свою прекладали на Я(ц)ка Дми(т)ре(н)ка, ѿбывателя токаро(в)ского, а то(т) спосо(б)<:, >

і жъ, «пне вряде Ло(х)ви(ц)ки(й)<, > си(х) минуци(х) лѣтъ зли(х) часо(в), кгда (с)мо были зо всѣ(х) добръ наши(х) злуплени і внѣвечъ зныщени, теди позо(с)тало убо(з)тво, которое еще не зобрано было, в зе(м)лю сховали(с)мо для велики(х) небѣ(з)пече(н)ствъ<, >. Теды они(и) Яцъко Дмитре(н)ко тоѣ выкопа(л)<, >».

Што мы, зупо(л)ны(и) засели(и) уря(д), вислухавши и(х) справы в припо(з)ва(н)ню Я(ц)ка Дми(т)ре(н)ка на ѿ(т)повѣдь, если бы ѿнъ тоѣ выкопа(л)<, >. Теды ѿнъ до то [го] не при(з)на(л)са.

Теды до свѣдо(в) здавалиса, а кды (с)мо на свѣдо(ц)тво припо(з)вали<, > Хве(с)у(н)ъчиху Гапъку і зятя єи Івана Ты(м)че(н)ка, яки(м) бы способо(м)<, > ѿны тоѣ могли знати<, > теды ѿные свѣдки мовили в тіѣ слова<, > и жъ, «пне вряде, бра(т) мо(и) Ма(т)вѣ(и) ме(ш)ка(л) по(с)полу з Я(ц)ко(м)<:, >, а кгда ѿ(т) его ѿ(т)ишо(л), теды до на(с) пришо(л) і тоѣ мови(л): «Же (с)мо выкопали Симоне(н)чино пла(т)та», — і мнѣ да(л) запа(с)ку зеленую, соро(ч)ку, пла(х)ту і ху(ст)ку того пла(т)тя<, >».

А други(и) свѣдо(к) Ива(н) Ви(ж)горо(д)ски(и) зозна(л), же «кгда (м) ѣха(л) до Мо(с)квы куповати збоже, теды мнѣ пода(л) Я(ц)ко я(р)мякъ шиптуховы(и) з зеленою строкою и лы(ш)твы рябїї».

До чо [го] і са(м) при(з)на(л)са, же да(л)<, >.

І Иванъ Лопата повѣдає(т), же «мо(и) вла(с)ны(и), а ѿнъ сво(и) фале(н)-дишовы(и) прода(л) за се(м) копъ мо(с)кале(м)».

І при(з)на(л) тоѣ Лаврѣнъ Лукяне(н)ко, же прода(л)<, >.

А кгда (с)мо вѣдомо(ст) взяли изъ скринѣ его, в Ло(х)вицѣ на(и)довалиса.

Теды зослали(с)мо з уряду нашего зацны(х) ѿсобъ з Івано(м) Лопатом і с прия(т)ел(л)ми и(х) Ко(н)драта, бу(р)ми(ст)ра, Ма(р)тиса токаровъского, Наза(р)лы(ш)чи(н)на брата, для // ѿзира(н)ня, ежели бы своего чого чи не по(з)нали<, >. А кгда при(ш)ли в до(м) Лаврѣновъ і почали в его скриня(х) шукати і все викидали, аже на(с)подъ зна(и)шли ра(н)ту(х) новы(и) і запа(с)ку зеленую и зара(з) ухватили і повѣдали, же «наше<, >».

А кгда прине(с)ли пере(д) уря(д) лице тоѣ, теды ѿ(н) мови(л), же «мое вла(с)ное<, >». А пото(м) ю(ж) повѣда(л), же «не мое, ма(т)чино<, >».

А пото(м), у вязе(н)ню сидячи, поча(л) просити доброво(л)не Івана Лопат(т)ы<, > бѣ(з) жадного примусу і во все(м) его погоди(л) з лю(д)ми<, > і все ѿ(т) мала до велика поча(л) нагорожа(т): на(и)пе(р)ве(и) і гроше(и) копъ два(д)ця(т) да(л) готови(х), по(л) ме(р)ки жи(т)а<, > викладу⁶² плахо(т) три<, > ра(н)туховъ два<, > і бѣлоє пла(т)тя — все має(т) попо(в)нати. І, взявши згоду межи себе пере(д) урядо(м) наши(м), прощенїє межи себѣ беру(т), же вѣчными часы єдень другого нѣ в чо(м) не ту(р)бова(т) та(к) ѿны самы, яко тежъ жона і пото(м)ки и(х)<, >.

Што мы, зупо(л)ны(и) засѣлы(и) уря(д), ѿно(и) справы вы(с)лухавши, казали(с)мо до кни(г) то все ѿ(т) мала до велика записа(т), што є(ст) и записа(н)о<, >. //

Року $\tilde{a}x\tilde{z}$ [1660] \tilde{m} (с)ца авьгуста $\tilde{k}z$ [27] $\tilde{d}n\tilde{a}$ <, >.

Передо (м)ною, Ивано(м) Пилипе(н)ко(м), атамано(м) ло(х)вицьки(м)<, > Ле(с)ко(м) Котьяро(м), Юско(м) Пе(т)ре(н)ко(м) Хвє(с)ко(м), зяте(м) Шькля-р(ч)ино(м), Алеза(н)дро(м) Феодоровичо(м), Горьдѣе(м) Евсѣевичо(м), во(й)-то(м), Ивано(м) Масичо(м), Коньдрато(м) Мазимовичо(м), бурьми(с)трами уряду Ло(х)вицько(г)о[о], такъ тежъ изъ мешча(н) в ратушу лохвицько(м) на тую справу засѣдши(х)<, > немало было<, >.

Розумѣючи немошне всѣ(м) посполиты(м) зацѣны(м) люде(м) о(т) незбожъны(х) свово(л)ныхъ крадѣливы(х) люде(й) быти шькоды<, > которые зъ сторонѣ зъвыкѣли о(т) школи(ч)ны(х) мѣ(ст), крадучи кони, волы и и(н)шую вшелякую ре(ч), ку городу Ло(х)вици на то(р)гѣ<, > крадежъ люде(м) зацѣны(м), приходячи и приводячи, продавати<, >. А дѣля того остерегаючи, забігаючи и варуючи<, > абы таковыє зьгромаже(н)я нецѣнотѣливы(х) люде(й) на то(р)гахъ наши(х) въ дозорѣ и въ пре(с)лѣдова(н)я добро(м) завѣше о(п)а(т)-рєны зо(с)тавали<, > а скоро бы такіє зълыє шькодѣливыє а не(о)бачѣныє люде и зѣра(й)ци бра(н)я добрѣ лю(д)ски(х) на(м), въряду, о(з)на(й)мены бы-ли<: >.

Тєды мы, въря(д), за слушьны(м) о(з)на(й)ме(н)є(м) певъную слушьную и всѣ(м) зна(ч)ную справу ве(д)лугъ а(р)тыкуловъ писа(н)ны(х) судити за пе(вѣ)-ны(м) зъна(ч)ны(м) и явѣны(м) доводо(м), яко зълочи(н)цовъ зъ лицо(м) ли буд(т) по(й)маны(м), на го(р)лѣ таковы(х) а шкодѣливы(х) зѣра(й)цо(вѣ) безъ фо(л)ги кара(т) о(б)ещує(м)<, >.

Што о(в)дє въ городе Ло(х)вици року $\tilde{a}x\tilde{z}$ [1660] авьгуста $\tilde{a}i$ [11] дѣня на (й)мя Лукія(нѣ) Пилипе(н)ко с Комы(ш)ной мєнилъся бити а на(п)ото(м) с Ха(р)-кова о(п)овѣ(д)а(л)ъ ся мешька(н)це(м) быти<, > с конє(м) въ шер(ст) гнѣди(м) южъ ло(х)вицькому мешчанину прода(н)ны(м), до запису върядовъного приведе(н)ны(й) былъ<, >. Где коня възьял и о(т)ко(л) его собѣ набы(лѣ), о то(м) питали<, >.

Котори(й): «Иже (м) с товаришо(м) свои(м) Шуме(й)ко(м) с Ха(р)кова<, > того коня у Торовы(х) Лука(х) подѣ Вальками уночѣ на но(ч)лѣзѣ у мо(с)-калевѣ укрѣали», — при(з)налься<, >.

Таково(го) явѣного и самодоброво(л)но(г)о[о] при(з)наючого(с) зъ лицо(м) зъвълаща зълочи(н)цу привидє(н)ного до вєзє(н)я крѣпкого о(с)ади(т) ро(с)казали(с)мо<, > и о то(м), о(т)ко(л) зълочи(н)ца бы(т) // сповѣдалъся и ву городу Комы(ш)ной заховуючи(с), въ то(м) ве(д)лугъ а(р)тикулу два(д)-ца(т) девятого въ ро(з)дѣлє че(т)ве(р)то(м), абы ку при(с)луха(н)ю права при-бывали на часѣ въ те(р)мѣну положо(н)ны(м) зъна(т) давали(с)мо<, >. Аже с Комы(ш)ной на рокъ въ те(р)мѣнѣ зьложо(нѣ)ны(й)<, > въря(д) тамо(ш)ны(й) на мѣ(й)сцу своє(м) чєловѣка зацѣно(г)о[о] Супѣруна старого для при(с)луха(н)я права за(с)лати<: >, а часу права, кгда былъ за (з)лыє учи(н)ки свой Лукія(нѣ) Пилипе(н)ко, зълочи(н)ца явѣны(й) при лицѣ сужоны(й) и въ злоде(й)ствє о(б)винє(нѣ)ны(й), тогѣди при лицѣ таково(м), якъ роздѣлѣ чотырна(д)цѣты(й), а(р)тикуль трети(и) о(п)ѣває(т)<, > зьлоде(й) каже(нѣ), хоча(й) иньстигатора немаєшь, зъ лицо(м) перевєде(н)ны(й) право(м) перекона(н)ны(й), горьло(м) припѣлатити повинє(н) будє(т)<, >.

Скоро по вида(нѣ)но(м) урядовъно(м) правъно(м) декрєтѣ<, > зара(з) тогѣди того зьлодея за при(з)на(н)є(м) его доброво(л)ны(м) въ зьлоде(й)ствє

на муку спекулятору выданы(й) зосталь<,> и мучо(нь) яко прили(ч)ны(й) злоде(й) трикро(т)<,>. Што на оно(й) муце Шуме(й)ка, товариша своего ха(р)ковъско(г)lo, до того краде(з)ства потрикро(т) привольваль<,> а Игъната зъ Голю(нь)ки<,>, которы(й) зъ ни(м) въ Прилуце на я(р)марьку былъ, нѣвъ чо(м) ку тому злочи(н)ству не притягаль <,> и на о(с)та(т)не(й) муце свое(й) во(л)ны(м) учинилъ<,>.

Тогды то оно(го) зълочи(н)цу Лукияна ми(р) уве(с) ло(х)вицьки(й), при его муце будучи(й), на покуту пусти(т) казавъши, душею его даровали<,>.

Мы, судъ, таковую справу въ къниги ратуша Ло(х)вицько(г)lo декъретовые записа(т) на то(м) же часъ казали, що е(ст) и записа(н)но<,>.

[№ 122.]

Року ахъз [1660] июня кв [22] дн.

Передо (м)ною, Ивано(м) Пилипе(н)комъ, атамано(м)⁶³ по(л)ковнико(м) лубе(н)ски(м) нака(з)ни(м), и Фе(с)ко(м) Яреще(н)ко(м), атамано(м) городови(м) лофи(ц)ки(м), Гордѣемъ Евсѣевичс(м), воито(м) ло(х)., и Степано(м) Свиде(р)-скимъ, Лавърѣно(м) Пря(д)кою, бурми(ст)рами лофицкими,

Яковъ, риба(л)ка, будучи приведе(н)ы(й) пре(д) на(с) о(т) Клима, риба(л)ки, са(м) при(з)на(л) доброво(л)но, ижъ яте(р) Климовъ еди(н) витрусил), а на (д)руго(м) заста(л) его, котори(й) хотѣлъ Клима утопить.

За которую вину везе(н)емъ Як(о)ва, риба(л)ку, опотрить и, вину злодѣискую взявъши, записа(т) казали до кни(г) декретовы(х), шчо е(ст) и записано. //

[№ 123.]

Року ахъза [1661] м(с)ца ма(р)та еі [15] дья.

Передо (м)ною, Яцько(м), сотънико(м) ло(х)вицьки(м), Ти(м)ко(м) Ще(р)-бинѣ(н)ко(м), атамано(м) городовы(м)<,> Лукияно(м) Калине(н)ко(м), во(й)то(м), Сахъно(м) А(н)дрѣе(н)ко(м), Ивашько(м) Василе(н)ко(м), буръмистрами ураду Ло(х)вицько(г)lo<,>.

Уска(р)жалъся на(м) Савъка Овъсяникъ, обивате(л) ло(х)вицьки(й), на Клима, а(т)амана бывшого ячъницько(г)lo, в тые слова: «Панове вра(д), по(д) ча(с) езпедиции ва(р)ве(н)ско(й), кгда чаты сподъ Ва(р)вы сподъ Ва(р)-вы!! будучи козаки, изъ добычу до домовъ пове(р)таючнися, Кли(м), атама(н) ячъницьки(й), с товариство(м) зъ села за оными козаками, выславъши ты(х) козаковъ, погъромили.

Оные козаки погъро(м)ные, пове(р)нувъшися до Княжо(й) Луки, где мо(с)къва стояла, погъро(м)ле(н)ю свое(м) мо(с)къвъ зна(т) дали<,>. Мо(с)къва, на Я(ч)ники, село, напавъши, во (въ)сѣхъ Ячъника(х) добра побравъши<,>, и самы(х) яхънича(н) ро(з)ша(р)павъши, самы(х) атамана и жителе(й) ячъницьки(х) повезавъши, нѣкоторы(х) зъ собою москва повели<,>.

Що на то(т) ча(с) та(м), в селѣ, Савъка Овъсяничокъ, купецъ, си(м) способо(м) для по(т)ребъ свои(х) будучи прихаль, и его та(м) ро(з)ша(р)па(въ)ши, худобъку за поча(т)ко(м) и доводо(м) ячънича(н)<,> шъкапу, вузь зо всею упражью, кожу(х) новы(й), се(м)рагу, шапъку, чоботы и поя(с) побрали мо(с)-къва<,> в о(с)та(т)ку и самого, зъвязавъши, повели<,>.

Аже та(м) ячъницьки(й) зъвяза(н)ны(й) будучи человѣкъ Савъку о(т) рукъ и(х) зъ везе(н)я ты(м) способо(м) вы(с)вободиль<,>: «Панове атамани,

се(й) человекъкъ зъ мѣста Ло(х)вици для по(т)ребы свое(й) купецко(й) въ село наше ячъники приихаль, нѣ въ чо(м) до то(г)ло не винава(т), уво(л)нѣне его доброво(л)не пустѣте и (з) нами, що хочете, чинѣте, бо мы ва(с) жалковали за (с)лово(м) оного человека.

Савѣка во(л)ны(м) любо нѣ при чо(м), и при вътратѣ зо(с)таючи <, > за чи(м) свое(й) утраты пре(д) Ши(м)шино(м), воеводою, на то(т) ча(с) у Ло(х)вици будучи, упоминался<, >. Воевода, вы(с)луха(въ)ши уска(р)же(н)я, наказ(а)лъ), абы ячъни(ц)ки(й) атама(н) с това(р). свои(м), которые на ты(х) жака(х) были и пълатели Савѣць<, >.

Що и мы, засѣлы(й) судъ, наказали декърето(м) наши(м), абы атама(н) я(ч)ницъки(й) все о(т) мала до велика Савѣць нагороди(въ)ши, на чо(м) онѣ шъкодуе(т), запълатилъ<, > а своего товариства зы(с)кавъши, шъкоды свое(й) прези(с)кова(т) буде(т) повине(н).

Нащо дѣля вѣры лѣпшо(й) казали(с)мо записа(т) казали<, > що е(ст) и записано.

[Знак підпису.] //

[№ 124.]

66 вв. Року ахъза [1661] м(с)ца априля а [1] днѣя<, >.

Передо (м)ною, Хъве(с)ко(м) Гараще(н)ко(м), сотънико(м) наказъны(м) ло(х)вицьки(м)<, > Юско(м) Пе(т)ре(н)ко(м), атамано(м) городовы(м)<, > Лукьяно(м) Калине(н)ко(м), во(й)то(м)<, > Ивашко(м)ъ Василе(н)комъ, буръми(с)тро(м) уряду Ло(х)вицького.

Приточила(с) справа пере(д) нами<, > ижъ Семе(н)ъ, будучи и мешъкаючи(й) пре(д) ты(м) у Ячънико(х) въ повѣтъ нашо(м) Ло(х)вицькомъ, а тепе(р) мешъкаючи(й) у Ил(ч)акахъ въ повѣтъ Снети(н)ско(м), которы(й), препо(м)-нѣвъши боя(з)н бжию и строго(ст) права посполитого, зане(д)ба(въ)ши, зъ легъкоуми(с)лности свое(й), шкапу вороную въ шер(ст), бѣлокопытую и бѣломишатую у Хъведора з Ясачо(къ) тую шъкапу м(с)ца ма(р)та кѣф [29] дня року зъвы(ш) описа(н)но(г)ло укравъши, до Чо(р)нухъ на продажъ водилъ, а с Чо(р)нухъ до Ло(х)вици продава(т) былъ привѣлъ. Што помене(н)ны(й) Хъведо(р) за своею шъкапою въ(с)лѣдъ такъ до Чо(р)нухъ, яко и до Ло(х)вици, слѣдо(м) прибылъ<, > и своего зъра(й)цу зъ шъкапою у Ло(х)вици зъна(й)шовъши, нагъналъ и ку на(м), вѣряду, того зъра(й)цу изъ шъкапою, оповѣдаючи, привѣлъ.

Мы, вѣряд(д), яко зъра(й)цу зъ лицо(м) препо(й)mano(г)ло и приведено(го) ку на(м), до везе(н)я до ро(с)прави далшо(й) осади(т) казали.

Прето Хъведо(р) о(т) ста(р)ши(х) свои(х) снети(н)ски(х) с писа(н) е(м) по зъра(й)цу свое(г)ло приихаль<, > которого, яко непо(ц)тиво(г)ло зълодея, зъ лицо(м) по(й)mano(г)ло, до рукъ Хъведоровы(х), яко шъко(д)ника его, видали(с)мо<, >.

Нащо для вѣры лѣпшо(й) непоцѣтиво(ст) оно(г)ло зъра(й)ци записа(т) казали, що е(ст) и записано<, >. //

[№ 125.]

67 Року ахъза [1661] м(с)ца мая а [11] днѣя.

Передо (м)ною, Ивано(м) Базалѣе(м), сотънико(м) ло(х)вицьки(м), Яско(м) Пе(т)ре(н)ко(м), атамано(м) городовы(м)<, > Демяно(м) Капустою, Хъве(с)-

ко(м) Голю(н)кою<.>, Яцько(м) Лукияне(н)ко(м), во(й)то(м)<.> Ивашько(м) Василе(н)ко(м)<.> Кирико(м) Гаце(н)ко(м), бурьмистрами уряду Ло(х)ви(ц)ко(г)lo], и и(н)ши(х) люде(й) зацьны(х) и вѣры годьны(х) при то(й) справѣ будучихъ<.>.

Зъ Голю(н)ки, села, повѣту Ло(х)вицько(г)lo]<.> Дацько, чере(д)никъ голю(н)ски(и)<.> былъ приведе(н)ны(й), которы(й) въ тые слова при(з)наваль<.>: «Панозе вѣрадъ, Иванъ, прияте(л) мо(и), ку мнѣ на Голю(н)ку ку чередѣ у неделю прийхаль и намо(в)ляль мене, щобы (м) ему шькапу выдалъ<.>. Которую шькапу вороную свяще(н)ника голю(н)ско(г)lo] ѡ(т)ца Василя зьявѣши, ку Ло(х)вици продава(т) повѣль<.>. Которы(й) то Иванъ былъ ѡкова(н)ны(й)<.>».

Що мы, судъ, стосуючися с право(м) посполиты(м), забегаячи и варуючи, аби та(ко)вые нецѣно(т)ливые зѣра(й)ци добръ людьски(х) въ пре(с)лѣдова(н)ю добро(м) были ѡпа(т)рени. А чуючи Дацька при(з)на(н)е, што на Ивана оче-вы(с)то при(з)наль, не онъ тую шькапу вороную ѡ(т) череди голю(н)ско(й) узявѣши, и ку Ло(х)вици продава(т) повѣль, наказали(с)мо си(м) наши(м) урядовъны(м) декърето(м), а видячи ѡбои(х) неправы(х), кара(т) на горьле таковы(х) явѣны(х) зѣна(ч)ныхъ при (и)ни(х) ли(ч)ны(х) зьлочи(н)цовъ розказали(с)мо.

Нащо дѣля вѣри лѣпъшо(й) записа(т) казали<.>.

[№ 126.]

Року ахъза [1661] м(с)ца мая ф(і) [19] дня.

Передо (м)ною, Юско(м) Пе(т)ре(н)ко(м), атамано(м) ло(х)вицьки(м)<.> Яцько(м) Лукияне(н)ко(м), во(й)то(м), Ивашько(м) Василе(н)ко(м), Кирило(м) Гаце(н)ко(м), бурьми(с)трами ураду Ло(х)вицького, Хъве(с)ка Голю(н)ки, Де(м)ка Капусты<.>

Грицько Дулуда з О(с)тапо(в)ки с-по(д) Камы(ш)ной бы(л) въ нашо(м) городѣ Ло(х)вици ѡ(т) жуньки з Гадяча позъна(н)ны(и), которы(й) ѡ(с)ка(р)жоны(й) и ѡбья(с)нены(й) на(м), ураду, ѡповѣда(н)ны(й) ѡ(т) жоны зъ Гадяча въ то(й) способъ<.>.

ижъ Грицько, препо(м)нѣвѣши боя(з)н бжию и срого(ст) права посполитого зане(д)бавѣши, зъ легькоуми(с)лности свое(й) жону свою пе(р)вую покинулъ и другу, на Скоробога(т)ка(х) възьявѣши, и еще зъ иною // зьви(н)чавѣшися зъ жоною, ты(х) покинувѣши, посодо(м)ски(й) вышетѣ(ч)не безъ боя(з)ни бжо(й) и вѣстиду лю(д)ско(г)lo] въ собѣ нѣ мѣючи<.> мешькаль.

Што пре(д) на(с) ѡ(т) ѡ(т)бои(х)! жонѣ приведе(н)ны(й), которого (с)мо ве(д)лугъ права сто(го), абы таковы(й) промежь хри(с)тия(н) не мьножили(с), кара(т), яко зѣра(д)цу и проступьцу явѣно(г)lo], за то(й) его зьлы(й) учинокъ казали(с)мо карьно(ст) ве(д)лугъ за(с)лугъ его дати<.>.

Нащо для вѣры лѣпъшо(й) записа(т) казали.

[№ 127.]

Року ахъза [1661] м(с)ца юля и(і) [18] дня.

Передо (м)ною, Ивано(м) Лавьре(н)ко(м), атамано(м) ло(х)вицьки(м), Де(м)ко(м) Капустою, во(й)то(м)<.> Гавьрило(м)<.> Де(м)яно(м) Яне(н)ко(м), бурьми(с)трами ма(й)страту Ло(х)вицького<.>.

Ди(ч)ковъна ме(н)шая<;> въпала въ справу<,> таковую<,>: подь ча(с) я(р)марьку ло(х)вицького Прокупѣя стого<,>, ши(н)ка(р)ку бѣгълюю подьмовивъши, зѣ мѣста Ло(х)вици утекъли<,> и та(м) с привоуду Ди(ч)ковъни пла(т)е такъ у ей само(й), яко и въ тое(й) ши(н)ка(р)ки, и гроши козаковъ два побрано<,>. Що Ди(ч)ковъна, будучи ѱ(т) въряду ро(с)казана кара(т)<,>. На то(м) кара(н)ю на Яцъка Гарасиме(н)ка не при(з)навала<,> и ѱ(т) того во(л)ны(м) сталъ<,>.

Нащо проси(л) на(с), уряду, абы тое записа(н)но было<,> що е(ст) и записано<,>./

[№ 128.]

68 Ро(к) ахъа⁶⁴ [1661] мѣца авгу(с)та е [5] дня.

Передо (м)ною, Хведоро(м) Гаряще(н)ко(м), на то(т) ча(с) будучи(м) со(т)нико(м) лох.<:), Ивано(м) Лавре(н)ко(м), атамано(м) городовы(м) ло(х)вицьки(м)<,>, Стефано(м) Капустою, во(й)то(м), Гаврило(м) Де(м)че(н)комъ, Демяно(м) Яне(н)ко(м), бу(р)ми(с)трами ма(й)страту мѣского ло(х)вицького, і при боку нашо(м) будучи(х) на то(т) ча(с) за(ц)ни(х) пе(р)сонъ, то е(ст) Ле(с)ка Ко(т)ляра, Ивана Ивче(н)ка, атамана ю(с)ковъского, Ивана Ху(р)сенъка і ины(х) немало преложоны(х) за(ц)ны(х) люде(и) при то(м) будучи(х) такъ с козаковъ, яко тежъ и (з) мещанъ.

Сталаса згода межи Климo(м) Мисене(н)ко(м) и Лаврѣно(м) Ху(р)се(н)комъ в то(т) способъ, ижъ между субую маючи нава(ж)деніе дяво(л)ское не(з)году и нелюбовъ с по(д)пущена дяво(л)ского, же Лаврѣнъ Ху(р)сенъко Ху(р)сенъко!! не(с)лушною мовою повѣда(л) на Климa Мисене(н)ка, якобы с ко(п) бра(т)ны(х) жи(т)о бра(л) зраде(ц)ки(м) способо(м), а же того не могль пере(д) урадо(м) дове(с)ти.

В чо(м) мы, тежъ(ш) менованы(и) уря(д) Ло(х)вицьки(и), вы(с)лухавъши и(х) справы оного Климa Мисене(н)ка, варуе(м) во все(м) яко пощивого и нѣ в чо(м) не по(й)до(й)зреного члвка, абы жаде(н) з ни(х) мижи собою любъ на(п)о(д)пи(т)ку, лю(б) тежъ в яко(й) ко(л)векъ на(м) би будучи нѣ в чо(м) не до(м)овля(ли) по(д) зарукою на уря(д) Ло(х)вицьки(и) на(с) противного копъ два(д)ца(т) ли(ч)бы литовъско(и).

Нащо для лѣпшо(и) вѣры казали(с)мо оную справу и(х) до книгъ мѣски(х) записа(т), што е(ст) и записа(н)но. Рок...⁶⁵.

[№ 129.]

Року ахъа [1661] мѣца нове(м)бра гѣ [13] дня.

Передо (м)ною, Савъкою Гараше(н)ко(м), атамано(м) ло(х)вицьки(м)<,> Матѣе(м) Е(м)че(н)ко(м), во(й)то(м), А(н)дрее(м), Гавърило(м), Семено(м) Левъковичо(м), буръми(с)трами ма(й)страту Ло(х)вицько(г)ло<,> и и(н)ши(х) люде(й) зацъны(х) и вѣры годъны(х) при то(м) будучи(х),

ставъши ѱчевы(с)то, Хъведо(р), шапо(ч)никъ, ѱбывате(л) ло(х)вицьки(й), которы(й) ска(р)гу свою на Ивана Козы(н)ца, те(с)тя свое(г)ло ѱ то прекъладаль<,> //

68 зв. ижъ, «панове вѣрядъ, те(с)т мо(и) самого мене безъ жа(д)но(й) да(н)я при(ч)ини зъневажилъ<,> и на до(м) мо(и), разы(й) ки(л)ка набѣгаючи, би(т) хотѣлъ и еще жону мою ѱ(т) мене ѱ(т)нялъ<,>».

Що мы, врьядь, чуючи уска(р)же(н)е и шповѣд на шбѣ сторонѣ, с кото(р)ой початокъ ста(т) бы мѣль (и сва(р)), покъладае(м) урядовньо(й) заруки на врьядь Ло(х)ви(ц)ки(й) покъладае(м) таляре(й) пя(т)деся(т) а на це(р)ковъ бжио таляре(й) пя(т)деся(т) <, > безъ ш(т)пусту ви(н)ны(й) запълати(т) повине(н) буде(т).

Нащо для вѣры лѣпшо(й) записа(т) на врьад у кѣниги ратушньне каза-ли <, > що е(ст) и записа(н)но <, >.

[№ 130.]

Року ахъзв [1662] м(с)ца януария д [4] дня.

Передо (м)ною, Стефано(м) Ша(м)лицьки(м), сотѣнико(м) ло(х)вицьки(м), Савою Гараще(н)ко(м), атамано(м) городовы(м) ло(х)вицьки(м) <, > Стефано(м) Чехо(м), Яцко(м) Быбковце(м), Ти(м)мько(м) Деревя(н)че(н)ко(м), Ивано(м) Шначъчико(м), Ивано(м) Браги(н)це(м), Семено(м), при товариству козако(х) ло(х)вицьки(х) <, > такъ тежъ и зъ уряду ме(й)ско(г)ло <, > при Ма(т)фею Е(м)-че(н)ку, А(н)дрею, Гавриловъ и Семено(м) Левъковичо(м), бурьми(с)трами ма(й)страту Ло(х)вицько(г)ло, и и(н)ши(х) люде(й) зацны(х) и вѣры годьны(х) при то(и) справѣ у ратушу Ло(х)вицько(м) засѣдъши(х) <, >.

Приточила(с) справа предъ судъ нашъ ш рану крива[в]улю <, > ш(т) Ха(р)ка Коломы(й)ца зъ Безъсаль повѣту наше(г)ло Ло(х)вицькогс <, > которы(й) ска(р)гу свою на А(н)друся, ш(т)ца Трохимова приятеля, ш то прекъладалъ <, > ижъ, «панове врьядь, будучи мнѣ напо(т)пы(т)ку въ канунѣ <, > аже с по(с)вару ш(т) помене(н)но(г)ло А(н)друся, писа(р)чика, рану кривавую у головѣ шде(р)жале(м) <, >».

Шны(й) А(н)друг до то(и) рани не зьналься <, > и прѣлься <, >.

Мы, засѣ//лы(и) зупо(л)ны(й) судъ, наказали, абы то прѣ(з) свѣтъки 69 шкуте(ч)не доводъ слущъны(й) чине(н)ны(й) былъ <, >.

Тѣды то про(з)ме(ж) себе свѣтъки становили, що челя(д)никъ Шноприевъ Шкъляро(въ) <, > которому сумъле(н)е(м) завезавъши и страхо(м) бжию(м) на(ка)завъши, абы по само(и) слущъно(и) правъди, ежели бо(и) то(и) и початокъ с кого сталъся и видѣль, при(з)наваль.

Аж помене(н)ны(й) челя(д)никъ Шноприевъ въ тые слова при(з)наль: «Панове врьядь, подъ су(м)ле(н)е(м) дши свое(й) при(з)наю, иже (м) при то(и) и(х) поча(т)ково(и) бо(й)ци и с ко(г)ло стала(с), быле(м) и вѣдѣль: А(н)дру(с), писа(р)чикъ, по сѣне(х) и(з) соки(р)кою, викъручуючи, ходиль. Иванина Коломыецъ, ви(й)шовъши, писа(р)чику мовиль и налаявъ: «Чѣму ты у ко(р)чъмъ и(з) соки(р)кою ходишь?» — Писа(р)чикъ мови(въ): «Моя соки(р)ка сама нѣкого не бѣе(т) <, >». Писа(р)чикъ за ты(м) Коломи(и)це(м) у хату уво(и)шоль и рекъ: «Чѣму ты, брате, мене соромоти(ль) напра(с)но <, >?» — Ткачикъ за писа(р)-чико(м) уступивъшися <, > и, пришо(въ)ши до Коломы(и)ца: «Чѣму ты и за що на(м) писара ганишь?» — Коломыецъ и(з)-за стола ткачика у гъруди удариль, и ш(т) того и(з) собою по(р)вали(с) бити <, >. Писа(р)чикъ, и(з) сѣне(й) у хату ухопивъшися, Коломы(й)ца Ха(р)ка соки(р)кою у голову изъзяду ранилъ <, >».

Шнопри(й) Шкъля(р) такожъ зо(з)наль, що А(н)дру(с), писа(р)чикъ, и(з) ш(т)це(м) свои(м) и йдѣнати Коломы(й)ца хотѣли <, >.

Що мы, судъ, вы(с)лухавъши свѣдоцтва, а угълѣдуючи, хто поча(т)-ко(м) до того бою былъ, таковы(м) наши(м) декърето(м) наказали <, >, а стасу-

ючи(с) с право(м) статутowy(м), абы А(н)дру(с), писа(р)чикъ, Ха(р)ка пого-
дилъ на рана(х). А зънову Иванина Коломыецъ на третей(й) части А(н)друсеви
того Коломы(и)ца годи(т) и рану попо(л)ня(т) повине(н), бо зъ не(г)ло поча-
то(к) бою ста(ль)ся<,>.

Нащо тую справу, записа(т) казали(с)мо <,>..//

[№ 131.]

69 зв.

Року ахъзв [1662] м(с)ца мая ̃ [6] дня.

Справа Ничипорова Ще(р)банева зъ Иванихою Пивоваръкою<,> ⁶⁶.

Передо (м)ною, Алезандромъ Феодоровичо(м), во(й)то(м) ло(х)вицьки(м),
Семено(м) Левъковичо(м), Гавърило(м) Стари(м)<,> Ивано(м) И(л)че(н)комъ,
бурьми(с)трами ма(й)страту Ло(х)вицько(г)ло,

ставъши очевы(с)то<,> Ничипо(р) Ще(р)бан, обывател ло(х)вицьки(й)<,>
которы(й) уска(р)жалъся на(м) на Устю Иваниху Пивова(р)ку<,> и на Ю(с)ка,
сына ей, въ то(й) способъ<,>

ижъ, «панове вѣрадъ, помене(н)ная Иваниха зъ легъкоумы(с)лности свое(й)
нѣвъ(ст) зъ яки(х) мѣрь и причи(нъ) славе добро(й) и учтывости шько(д)лыво(н),
якобы то свини ей поби(т) мѣль, дорекала<,>».

Прето мы, судъ засѣлы(й), уважаючи и угледуючи непоцтыво(ст) присто(й)-
ную Ничипорову а за(с) и не на (с)лушъную примову Иванишину<,> кото-
рая<,> якъ слово незацъное Ничипору примо(въ)ное рекъла<,>, слава ⁶⁷ свой
не зацъно мовячие у вуста свои наза(д) бере(т)<,>: «Што (м), — мовила, то не
говорила<,>. Ω хату тежъ, которую Ничипо(р) Ще(р)банъ ω(т) на(с), Ивана
Пивовара, за гроши вѣласные свой мѣе(т)<,> ω жадъно(й) туръбаци(й) ω тую
хату Ничипору и трудъности вѣчъне задава(т) не мае(м). Во(л)но Ничипору<,>
яко свое вѣла(с)ное кому хотя продати<,> и на яки(й) ко(л)векъ пожитокъ
сво(й) лѣпши(й) приве(р)нути<,>».

Нащо для вѣры лѣпшо(й) записа(т) казали.

[№ 132.]

Року ахъзв [1662] мая к̃ [20] дня.

Передо (м)ною, Ивано(м) Лавъре(н)ко(м), атамано(м) наказъны(м) ло(х)-
вицьки(м), Алезандро(м) Феодоровичо(м), во(й)то(м), Семено(м) Левъкови-
чо(м), Ивано(м) И(л)ченъко(м), бурьми(с)трами ураду Ло(х)вицько(г)ло,

сталася вѣчистая зъгода з Лавъро(м) и зъ Филоно(м), обывате(л)ми
ло(х)вицькими, которые зъ собою позовъ ω това(р) мѣли<,>. Зачи(м) довѣвъ-
ши правъно собѣ того спало на обои(х) такъ<,> Лавърова, яко и Филонова
сыновъ<,> у ω(т)цевъ свои(х)<,> крадежъны(м) способо(м) то(й) това(р) по-
продали<,>, а ω(т)ца(м) свои(м), не кажучи, и гроше(й) не давали<,>.

Не скикадаючися[!] до люде(й), а спу(с)каючи на ты(х) душъ<,> хто не
по правѣдѣ обыходилъся<,> вѣчъне зъ собою погодили(с)<,> и на пото(м)-
ные часы сами зъ собою, а ни дѣти и(х) часы вѣчъными позъво(въ) нѣяки(х)
ω тое чини(т) не маю(т), прощали(с).

Що просили на(с), абы и(м) тая зъгода записа(н)на была, що и записа(н)но
ε(ст)<,>..//

Року ахзв [1662] мая кс [26] дня.

Передо (м)ною, Алезандро(м) Феодоровичо(м), во(й)то(м) ло(х)вицьки(м)⟨,⟩ Иваново(м) И(л)ченько(м), Гавърило(м) Стари(м), буръми(с)трами ма(й)страту Ло(х)вицького⟨,⟩

сталася вѣчистая згода Ивахъ Хмеле(ц)ки(й) зъ Анѣдрѣе(м) Еременъко(м), ѡбыватель скоробог(т)ские⟨,⟩.

Которы(й) то Ивахъ жонѣ Анѣдрѣево(и) славе добро(й) поцѣтвости шькодливо(и) зъ ва(с)ни и зъ гнѣву словами ура(з)ливими домо(вѣ)ляль⟨,⟩ што тому нѣчому не казавъши такъ въ славе добро(и) при по(ц)тivosti, яко поцѣтивую жону заховуючи, яко и въ выкълада(х) правныхъ во вѣсе(м) про все(м) погодивъши, поедналь⟨,⟩.

Прето просили на(с), уряду, абы и(м) тая згода записа(н)на была⟨,⟩ а если бы зънову поно(вѣ)ляючи Ива(х) таковыя слова жонѣ А(н)дрѣево(й) любо ему самому домо(вѣ)ляти важилъся, (на обѣ сторонѣ) заруки таково(г) [о] упо(р)ного заруки урядо(вѣ)но(й) таларе(й) деся(т) покъладае(м)⟨,⟩ на прос(т)-упнѣно(м) взято буде(т).

Нащо для вѣры лѣпшо(й) такову згиду въ книги декретоуе записа(т) казали⟨,⟩.

[№ 134.]

Року ахзв [1662] м(с)ца дека(м)вѣрия ѿ [8] дня.

Передо (м)ною, Алезандро(м) Феодоровичо(м), во(й)то(м) ло(х)вицьки(м), Семено(м) Левѣковичо(м), Гавърило(м) Стари(м), Иваново(м) И(л)че(н)ко(м), буръми(с)трами ма(й)страту Ло(х)ви(ц)ко(г) [о].

Стефа(н) Стре(л)бицьки(й) зъ Никонию, ѡбыватель ло(х)вицькие, на вѣрде нашо(м) згиду свою ѡповѣдали⟨,⟩ ижъ Никониха Стефану Стре(л)бицько(му)⟨,⟩ за прошинъкъ купъ чотирина(д)ца(т) зостала была ви(н)на, не маючи чи(м) и готовы(х) гроше(й) пла(т)ною не мугучи бы(т)⟨,⟩ фантъ, жупанъ фале(нѣ)дишовы(й) синѣ(й), згиду зъ собою вѣчнуу при люде(х) зацѣны(х) учини(вѣ)ши, Никониха Стефану Стре(л)бицькому за все про вѣсе, жупанъ дала⟨;⟩.

ѿ Шо южъ, абы туръбаци(й) жа(д)ны(х) и позъво(вѣ) ѡ то(м) чини(т) не важили(с)⟨,⟩ а при то(й) згодѣ Хве(с)ко, зя(т) Шѣкля(р)чи(н), Радко, Миня(й)-ловъ зя(т), Хрул, ѡбыватель ло(х)вицькие, были, просили на(с) уряду, абы и(м) тая вѣчная згода записа(н)на была, що е(ст) и записа(н)на.

[Знак підпису.]//

[№ 135.]

Справа Трохова зъ Тимоше(м) скоробог(т)ски(м)

70 зв.

року ахзв [1662].

Передо (м)ною, Алезандро(м) Феодоровичо(м), во(й)то(м)⟨,⟩ Иваново(м) И(л)че(н)ко(м), Семено(м) Шуствале(вѣ)ски(м), Га(вѣ)риломъ Стари(м), буръмистрами ма(й)страту Ло(х)вицько(г) [о].

Панъ Миха(й)ло Трохъ, мещанинъ нашъ ло(х)вицьки(й), ѡповѣ(д) на(м) чинячи, просиль, абы справа с Тимоше(м) Хмеле(ц)ки(м), ѡбывателе(м) скоро-

бога(т)ски(м) повѣту Ло(х)вицько(г)ло, ѿ я(р)мякъ с кѣнигъ ло(х)вицьки(х) вынята и слово въ слово выписа(н)ня!! была.

Которая справа такъ въ собѣ мѣе(т). Року ахъзв [1662]⁶⁸ ахнс [1656] м̃(с)ця юлия и [8] дня<, >.

Передо (м)н(м)но!!, Остапо(м) Горьбане(н)ко(м), атамано(м) ло(х)вицьким, Ма(т)феѣ(м) Е(м)ченъко(м), во(й)то(м), Хомяю Сениковичо(м), Хвене(м) Проце(нъ)ко(м), бурьми(с)тѣрами ма(й)страту Ло(х)вицько(г)ло.

поставивъшися ѿчеви(с)то, панъ Миха(й)ло Тро(х), мещани(нъ) и ѿбывате(л) нашъ ло(х)вицьки(й), которы(й) ѿповѣ(д) на(м), въряду, чинилъ таковы(м) спосо(м): «Панове вря(д), ѿ се(м) я(р)марьку ло(х)вицько(м)<, > то е(ст) ѿ сто(м) Прокопии, в Тимоша Хмеле(ц)ко(г)ло, ѿбывателя скоробога(т)ского повѣту Ло(х)вицько(г)ло, за по(лѣ)ѿ(с)мы копи гроше(й) литовско(й) ли(ч)бы я(р)макъ синѣ(й) шипѣтуховы(й) купиле(м). Скоро ты(л)ко то(и) я(р)мякъ ку собѣ възяле(м), Хведо(р) Саму(й)лови(ч) зъ Києва, Хведо(р) зъ Вепърика, Иванъ с Чо(р)нухъ та (ц)рѣминки кравѣцъ ку тому я(р)мяку призьнали(с), мовѣячи в тые слова: «Пане Миха(й)ло, любо в по(ст), то(й) я(р)мякъ за грѣоши свои вла(с)ныѣ купилъ, едѣна(кѣ) же у на(с) жона с Пѣрокъ<, > на я(р)марьку гадяцько(м) ѿ Юрый стомъ за купъ ф [9]< > гроше(й) купила, в которо(и) зара(з) на то(м) же часѣ<, > не ѿ(т)ходя, укѣрадено<, >. ѿ(т) тоѣ(и) жоны и ку уряду Гадяцько(м) были(с)мо ѿ то(й) я(р)мякъ припо(з)ваны. Шѣто вря(д) наказалъ такови(м) декрето(м), абы (с)мо где было ко(л)векъ на я(р)ма(р)ка(х)<. > притрафляючи(х)ся быва(т) на(м), зѣнаючи по роботѣ и руцѣ свое(й), позѣнавали. Шѣто ѿвѣде у ло(х)вицько(м) я(р)марьку у пана Миха(й)ла Троха, ѿбывателя ло(х)вицько(г)ло я(р)мякъ то(и) вѣла(с)ны(й) и едѣно(г)ло сукъна, яко и инѣшиѣ наше(й) роботи позѣна(въ)ши, узали(с)мо».

Теды Тро(х) рекъ: «Панове купѣцъ, ежели вы у мене тотъ я(р)мякъ, що (м) я за вѣла(с)ныѣ гроши свои купѣленны(й), позѣна(въ)ши, бере(т)е, а я своего заво(д)цу стави(т) буду, безѣ урядо(въ)но(г)ло позъволе(нѣ)я не да(м), ходѣ(м) всѣ и (с) ты(м) мой(м) заво(д)цею до права».

Скоро ты(л)ко ку на(м), вряду, таковая справа ѿбѣя(с)ненѣна была<, > пытали(с)мо Тимоша< >, где бы и на яко(м) я(р)марьку, зацно за що то(и) я(р)мякъ купилъ, абы да(л) и(с) зѣ себе вывод.//

71 Которы(й) мовилъ: «Панове вря(д), я то(и) я(р)мякъ у Чо(р)нуха(х) на Пуца(нѣ)ѣ Петѣрово купилъ». А зѣнову мовылъ: «У Фа(с)товѣ на я(р)марьку<, > на купъ сѣ(м) гроше(й) купилъ».

Вядячи мы, судѣ, шѣто ре(ч) свою Тимушъ по(д)воилъ, до везе(нѣ)я ѿсади(т) до ро(с)правы да(лѣ)шо(й)<. > казали.

Зѣ везенѣя пуцоны(й) былъ и (с)вѣдѣки<, > при ко(м) я(р)мякъ купилъ, станови(лѣ) Хведора и А(нѣ)дрѣя, ѿбывателе(й) ло(х)вицькы(х), которы(м) по(д) сумленѣемъ и(м) завеза(въ)ши, ежели ѿ то(и) купѣли<, > зѣнаю(т), завезали(с)мо.

Що ѿныѣ люде, на которые Тимушъ зѣдавалъся, в тые слова рекъли: «Мы<, > ѿ то(и) купѣли я(р)мяка не зѣнаѣ(м) и не вѣдаѣ(м), въ кого и за що Тимушъ купилъ<, > при то(м) не были(с)мо».

По в(с)луха(нѣ)ю свѣ(т)ковѣ таковую справу записа(т) казали<, > що естъ и записано.

Писанъ в Ло(х)вици року и дня зѣвишъ ѿписанѣного< >.

[Знак підпису.]

Року ахзв [1662] мця авгу(с)та л̄ [30] дня<;>.

Передо (м)ною, Стефано(м) Ша(м)лицьки(м), со(т)нико(м) ло(х)вицьки(м), Ивано(м) Пилипе(н)ко(м), атамано(м)ъ городови(м) ло(х)вицьки(м), Алеза(н)ро(м) Феодоровичо(м), во(й)то(м), Семено(м) Левьковичо(м), Гавърило(м) Стари(м), бурьми(с)трами вряду Ло(х)вицького, і при на(с) будучи(х) — Сави Гараше(н)ка, Ле(с)ка Ко(т)ляра, Хве(с)ка, Онофриева зятя<;> и ини(х) люде(й) зацъни(х) и вѣри го(д)ни(х) на то(т) ча(с) немало будучи(х)<;> в (с)правѣ Григория, Раку(с)чина зятя, з Вю(въ)дею Красулихою, которие мѣли проме(ж)-ку собою по(с)ва(р) ω заданя зе(л)живи(х) словѣ<;>.

Зачи(м) преконя(в)ши терема!! свѣдъками Грициха Красулиха, же пачато(к) свару того бы(л) пе(р)ши(и) Григорун е(ст).

Теди ми, уря(д), схиляючи(с), наказали(с)мо, абы Григори(й), Раку(с)чи(н) зя(т), во все(м) слушьне погоди(л) и виклади ω(т) мала и до велика все ве(р)нуль<.>. А ω(т) сего часу тий ωбпо(л)не просили на(с), вряду, аби (с)мо тоє казали записа(т)<;> що гди бы спроме(ж)ку и(х) которое други(м) разо(м) по(с)ва(р) або ωбъмови(с)ка чини(т) мѣло, теди на такового покладае(м) заруки: на пна по(л)ко(въ)ника таляре(й) сто, а на вря(д) коза(ц)ки(й) и мѣски(й) Ло(х)вицьки(й) таляре(й) два(д)ца(т) ви(н)ни(й) бе(з) ω(т)пу(с)ту заплати(т).

Нащо для вѣри лѣпшо(й) до книгъ мѣски(х) ратуша Ло(х)вицького записать казали(с)мо.//

Року ахзв [1662] м(с)ца ωкът(о)въ(р)ия ф̄ [9] дня.

71 зв.

Передо (м)ною, Стефано(м) Ша(м)лицьки(м), сотънико(м) ло(х)вицьки(м), Ивано(м) Пилипе(н)ко(м), атамано(м) городови(м), Алеза(н)дро(м) Феодоровичо(м), во(й)то(м)<;> Семено(м) Левьковичо(м), Ивано(м) Илченъко(м), Гавърило(м) Стари(м), бурьми(с)трами ма(й)страту Ло(х)вицько(г)lo],

ставъши ωчевы(с)то, Хъве(с)ко Дороше(н)ко, козакъ и ωбывател наш ло(х)вицьки(й), которы(й) ска(р)гу и ωповѣд на Хъве(с)ка Гараше(н)ка, козака и ωбывателя ло(х)вицько(г)lo], ω то прекъладал<;>: «Панове вряду, сталася въ дому мое(м) ω(т) Хъве(с)ка Гарашенъка зъневага и слово цъноть и поцътивости мое(й) дотъкъливое<;>. Же якобы то въ ши(н)кахъ прешъкода Хъве(с)кови Гарашенъкови ω(т) Хъве(с)ка Дороше(н)ка стае(т)ся<;>».

Ведълуг свѣтъковъ и зо(з)на(н)я людско(г)lo] зъ собою зъгодилися<;>. При которо(и) зъгодѣ Ле(с)ко Котъля(р), Ивашко, це(х)ми(с)тръ ше(въ)ски(й), Стефанъ Любецьки(й), Иванъ Бѣлецки(й), до зъгоди привѣвъши, при то(м) были<;>. Прето если бы на тоє хъто-ко(л)векъ такъ коза(к), яко и мешанинъ, любо и(с) промежъку ωбон(н) сторо(н), поводово(й) и по(з)ва(н)но(й) сторонѣ, важилься Хъве(с)кови Дороше(н)ковѣ славе добро(й) жонѣ и дѣте(м) его дорекати, на та(к)ово(й) урадовъно(й) заруки пану по(л)ко(въ)никовѣ лубе(н)скому таляре(й) сто, а вряду Ло(х)вицькому таляре(й) двадъця(т) покъладаючи безъ ω(т)пу(с)ту на упо(р)но(м)<.> взято коне(ч)не буде(т).

Нащо дъля вѣры лѣпшо(й) просили на(с), ураду, абы и(м) тая справа (зъгодная) въ къниги декъретовые записа(н)на была, що е(ст) и записа(н)но.

Писа(н) в ратушу Ло(х)вицько(м).

[Знак підпису.//

*Справа Пилипа Козыче(н)ка зъ Грицько(м),
десятьнико(м).*

Року ахзв [1662] м̃(с)ца шкътвърия з̃і [17] дня<.>

Передо (м)ною, Стефано(м) Ша(м)лицьки(м), сотънико(м) ло(х)вицьки(м), Ивано(м) Пилипе(н)ко(м), атамано(м)<,> городовы(м), Алеза(н)дро(м) Феодоровичо(м), во(й)то(м), Гавърило(м)<,> Старимъ, Ивано(м) И(л)ченько(м), буръми(с)трами ма(й)страту Ло(х)вицько(г)lo, и при бытъности на то(й) справъ люде(й) зацьны(х) у ратушу ло(х)вицько(м) засъдъши(х) — Иванъ Гира, Хома Стасе(н)ко, Павъло Василенъко при то(м) будучий<,>

приточила(с) справа о(т) Грицька, десятьника, ошбывателя ло(х)вицького, в то(й) спосо(б)ъ, ижъ, «панове върядъ, седа напогъпитьку у коръчъмъ Ще(р)-баня и та(м) Пилипъ Козынче(н)ко с калитьки гроше(й) золоти(х) полъпята винялъ<,>».

По вы(с)луха(н)ю ска(р)ги и ошовъди Грицьково(й) по Пилипа Козы(н)-че(н)ка послали, которо(и) до виводу слущъно(г)lo до везе(н)я П и л па и А(н)дръенька (о)бои(х) осади(т) ро(с)казали<,>. Прето зъдали(с)мо, абы таковая справа пре(з) свѣтъки люде(й) добры(х) слущъны(м) свѣдоцтво(м) доведена была<,>.

Аже ста(в)ши ошевы(с)то, Ничипо(р) Гонъкие(н)ко, шинька(р) Ще(р)-баневъ, которому страхо(м) бжи(м) и сумъле(н)е(м) ему завезавъши, абы што видѣлъ, хто тые гроши с калитьки у Грицька винялъ, питали. И въ тые слова вы(з)наваль<,>: «Панове върядъ, видѣле(м) А(н)дръенько с Пилипо(м) седа, пючи, Пилипъ с кали(т)ьки гроши у Грицька<,> винялъ», — при(з)наль<,>.

Прето оно(г)lo Пилипа по ки(л)ка кро(т), если тые гроши с кали(т)ки вы(й)малъ питали(с)мо⁶⁹ и если бы о то(м) А(н)дръенько зъналь, питали(с)-мо<,>.

Аже за трети(м) разо(м) Пилипъ Козы(н)че(н)ко, ре(з)никъ, при(з)наль: «А що жъ, панове върядъ, одинадѣца(т) омакувъ с кали(т)ки виняле(м) у Гри(ц)ка<,> а А(н)дръенько о то(м) не зъналь и не вѣдалъ, о(т)воल्याвао и тыми грошъми не паевале(м)ся<,>».

Що А(н)дръ(и), за сына свое(г)lo трома памятьними заложивъши, Козынъченько во все(м) то(м) и въ винъ зълоче(н)ско(й) о(т)сталъ ви(н)ни(м)<,>.

Справу тую у къниги декъретовые записа(т) казали.//

72 зв. Року ахзг [1663] м̃(с)ца июня і [10] дна.

Передо (м)ною, Яково(м) Котляре(м), по(л)ко(в)нико(м) на то(т) ча(с) будучи(м) наме(с)ни(м) лубе(н)ски(м), и при боку мое(м) будучого Хв(с)ка Голъ(н)ки, атамана, Стефана Капу(с)ти<:>, Кирила Ждане(н)ка, во(й)та, Ивана И(л)че(н)ка і Ивана Масича, бу(р)мистровъ ма(й)страту мѣ(с)кого ло(х)вицького, та(к) же и чужосторо(н)ни(х) люде(й) — Ма(р)тина Мище(н)-ка и Миха(й)ла Стрѣ(л)ника, ошбывателе(й) гада(ц)ки(х)<,>, и ини(х) люде(й) немало будучи(х) та(к)<.> с козако(в), яко те(ж) и з меща(н)<.>

Сталаса угода межи Гаврило(м) Са(ч)ко(м) і Евхимо(м) Вече(р)кою, ошбывателе(м) гада(ц)ки(м), о побраню убо(с)тва Са(ч)кового<.> пре(з) Евхи-

ма Вечо(р)ку, за которое во все(м) оного пое(д)на(л) Га(в)рыла Са(ч)ка за зло(х) сто и деса(т)⟨:⟩.

«Што тежъ я, Гаврило Са(ч)ко, Евхима во все(м) уво(л)нивъши, при врьде ло(х)вицко(му) подано(м) писа(н)на на вѣ(ч)но(ст), же я са(м), а нѣ жона моа, а нѣ тежъ хто с покре(в)нихъ мои(х) оного⟨,⟩ не повине(н) ту(р)бовати⟨;⟩, а нѣ до правъ яки(х) удава(т)са⟨:⟩, а е(с)ли бы хто на пото(м) то(й) утороны(и) споръ мо(г) вщати, на такового ту(р)батора вину закладае(м) по(д) совитостю тое(й) сумы⟨:⟩».

На што для лѣпшо(й) памяти казали(с)мо оную справу до кни(г) ме(с)кихъ ло(х)⟨:⟩ записа(т)⟨;⟩, што е(ст) и записано, ро(к)⟨:⟩ звы(ш) менованого⟨:⟩.

[№ 140.]

Уска(р)же(н)я При(й)мовъ ѿ покъраде(н)я бѣчолъ⟨,⟩.

Року ахъг [1663] м̃(с)ца іюля к̃з [27] дня.

Передо (м)ною, Яцько(м) Котъляро(м), атамано(м) ло(х)вицьки(м)⟨,⟩ Ивано(м) Дзугави(м), во(й)то(м) нака(з)ны(м) ло(х)вицьки(м)⟨,⟩ Ивано(м) И(л)че(н)ко(м), Ивано(м) Масичо(м), буръми(с)трами ма(й)страту Ло(х)вицько(г)о⟨,⟩

ставъши очевы(с)то, Кононь и Омел(л)ко При(й)ми, обывателъ наши ло(х)вицькиѣ, которые оповѣдали⟨;⟩, изъ лоцо(м)!! Грицька Иване(н)ка Бревусе(н)ка зъ А(н)дріяшовъки у хутори свое(м) зъ бѣчолами и зъ улие(м) по(й)ма(въ)ши⟨,⟩ оповѣдали⟨;⟩.

Которого (с)мо зълочи(н)цу з лице(м) приведено(г)о Бревусе(н)ка Грицька а(н)дрѣяшовъско(г)о⟨,⟩ скара(т), яко зълочи(н)цу, ведълугъ Статуту и а(р)тикуловъ описа(н)ны(х) по пе(р)вості крадѣства его⟨,⟩ киями зъ мѣста виби(т) урядо(въ)ны(м) декърето(м) наши(м) наказали(с)мо⟨;⟩.

Нащо и записа(т) у кнѣги декъретовые записа(т) казали(с)мо⟨,⟩//

[№ 141.]

Року ахъг [1663] м̃(с)ца авъгуста з̃ [17] дня.

Передо (м)ною, Яцько(м) Котъляро(м)⟨,⟩ атамано(м)⟨,⟩ ло(х)вицьки(м), Матѣее(м) Е(м)че(н)ко(м)⟨,⟩ во(й)то(м)⟨,⟩ Ивано(м) Масичо(м), Ивано(м) И(л)че(н)ко(м), Ивано(м) Дзугави(м), буръми(с)трами ма(й)страту Ло(х)вицькогс⟨;⟩,

ставъши очевы(с)то, Кирило Гнуче(н)ко⟨,⟩ уска(р)жалъса⟨;⟩ на Грицька Тимоше(н)ко⟨;⟩, обывате(л) ло(х)ви(ц)ки(й), которы(й) Кирила Гнуче(н)ка у сѣсѣда(х) маючихъ⟨,⟩ его хомуть, Кирило(въ), потае(м)ны(м) способо(м) узялъ⟨,⟩ и то(й) хомуть⟨,⟩ Кирило у два роки у Гърцицька позъналь и лице(м) ве(р)нулъ⟨,⟩.

Мы, засѣлы(й) судъ, видячи предъ на(с)⟨,⟩ урядъ, лице принесеное, записа(т) казали⟨;⟩.

[№ 142.]

Року ахъг [1663] м̃(с)ца авъгуста к̃з [27] дня.

Передо (м)ною, Яцько(м) Котъляро(м), атамано(м) ло(х)вицьки(м)⟨,⟩ и при (м)нѣ Ивана Пилипе(н)ка⟨,⟩ будучо(го)⟨,⟩ Матѣея Е(м)че(н)ка,

во(й)та, Ивана И(л)ченъка<,> Ивана Масича, буръми(с)тро(въ) ма(й)страту Ло(х)вицько(г)ло].

ставъши очевы(с)то, Хъвениха, будучая буръми(с)триха наша ло(х)-вицькая<,>, которая ска(р)гу свою<,> на А(н)дрѣя, ктитора Спа(с)кого, жителя ло(х)вицько(г)ло], ѿ то прекъладала: «Панове врьдъ, А(н)дрѣ(й), ктито(р), вѣдмою мене назъва(въ)ши и мови(ль): «Я ѿ(т) твои(х) рукъ схъну<,>».

На жалобу и пра(въ)ное попа(р)те Хъвенишино<,> А(н)дрѣя, ктитора, до вязе(н)я<,> дати ро(с)казали(с)мо<,>.

Теди А(н)дрѣ(й), ктиторъ, що говори(ль) и повѣдалъ на Хъвениху словами нестро(й)ними, не доказаль<,> и при поцътвости Хъвениха свое(й) добро(й) ѿстае(т)<,>.

Нащо для вѣры лѣпъшо(й) тую справу записа(т) въ декъретовые книги и зъгуду и(х) записа(т) казали<,> що и записано.

[Знак підпису.]/

[№ 143.]

73 зв.

Справа Миха(й)ла гончара зъ Грицько(м) Ωнище(нъ)ко(м)<,> гончаро(м)<.,.>.

Року ахъд [1664] м̃(с)ца януария к̃з [27] дня.

Передо (м)ною, Иляшо(м) Бѣлецки(м), во(й)то(м) ло(х)вицьки(м), Ивано(м) Масичо(м), Ивано(м) И(л)че(н)ко(м), буръмистрами ма(й)страту Ло(х)-вицького<,>

приточи[ла]ся справа и ска(р)га ѿ(т) Миха(й)ла, гончара и ктитора спа(с)-ского ло(х)вицького<,> которы(й) у цеху гонча(р)ско(м) при братни и(х) все(и)<,> Грицька Ωнищенъка, гончара, по шока(м)⁷⁰ зъдѣ(й)ство(м) ѿ нужъ Нещерето(въ) побликоваль<,>. Которы(й) то Грицько Ωнищенъко, конца праву тому у це(х)мистра свое(г)ло] гонча(р)ского не довѣвши<,> ку праву нашо(м) ѿ справу тую посполу зъ Са(с)ко(м), це(х)мистро(м) и(х), станувъши, уска(р)жали(с)<,>. Аже становъши ѿбopo(л)не такъ поводовая, яко и по(з)ва(н)ная сторона ѿ ро(с)праву межъ ними на(с) просили<,>.

Теды (с)мо стосуючися с право(м) посполиты(м) и зъ артикулами<,> у Статутъ описа(н)ними, що Миха(й)ло, гонча(р), Грицьковъ Ωнище(нъ)ковъ, гончаровъ, ѿ нужъ у Нещрета въ жа(р)та(х) възяти(й), и Нещере(т) Грицька Ωнищенъка ѿ тое ви(н)ни(м) не чини(т), славъ добро(й) Грицьковъ Ωнище(н)-ковъ не доказаль<,> и при добро(й) славъ свое(й), яко ѿ(т)цевъски(й) снѣ, Грицько Ωнище(н)ко зостае(т)<,> и ни(х)то ему ѿ тое, не нарушаючи поцътвости его, дорека(т) не мае(т) подъ зарукою, на вѣря(д) Ло(х)вицьки(й) таяляре(й) к̃ [20]<,> а на братию цеху гонча(р)ско(г)ло] таяляре(й) і̃ [10] бе(з) ѿ(т)пусту запълатити повине(н) буде(т).

Записа(т) тую справу казали<.,.>./

[№ 144.]

74

Року ахъе [1665] м̃ца ге(н)вара з̃і [17] дня.

Передо (м)ною, Яково(м) Ко(т)лярє(м), по(л)ковънико(м) нака(з). лубе(н)-ски(м) в Ло(х)вици зо(с)таючи(м), и Де(м)яно(м) Выпри(с)ко(м), атамано(м) городовымъ ло(х)ви(ц)кимъ, и Ивано(м) И(л)ченкомъ, ву(й)то(м) наказани(м), Стефано(м) Лукашевичо(м), Семено(м) Джурако(в)ски(м),

ставъши ѡчеви(с)то, Ива(н) Брягинѣ(ц), ѡбывате(л) бѣлогорѣ(л)ски(й), при суду нашего ло(х)ви(ц)кого и Васи(л) Ковале(н)ко покладали(с) урядовни(й) запи(с) ѡ кривду и покраденѣ такъ солонины, яко и ины(х) речи(й) з комори ѡного Бряги(н)ца през Ивана Хорошка, бы(в)шого ѡбывателя ло(х)ви(ц)кого, и поме(с)нико(в), до которы(х) выпи(с) слово в слово в собѣ такъ маеть.

Року ахъ [1660] мѣа мая иі [18] дня.

Передо (м)ною, Савою Гараше(н)комъ, со(т)нико(м) ло(х)ви(ц)ки(м) и Ивано(м) Базалѣ(м), атамано(м) городовы(м), Я(ц)комъ Ко(т)ляре(м), су(д)ѣю по(л)ку Лубе(н)ского⁷¹ Ми(р)горо(д)ского, Го(р)дѣе(м) Ѡвъсѣвичо(м), ву(й)то(м)⟨, и Ивано(м) Масичо(м), Конѣдрато(м) Макъсимовичо(м), бу(р)ми(ст)рами вряду Ло(х)ви(ц)кого,

приточилася справа ѡ(т) Ивана Браги(н)ца, ѡбывателя ло(х)ви(ц)кого, в то(т) способъ⟨.⟩ ска(р)гу свою пре(к)лада(л) на Ивана Хорошка⟨.⟩ и Ми(с)ка Каба(ч)ного и Фе(с)ка⟨.⟩ Лысо(г)[о], ижъ ѡныи, в є(д)но(й) ко(м)пании⟨.⟩ будучи⟨,⟩ солонини штукъ деве(т) с комори покрали⟨.⟩ и на сво(й) пожитокъ ѡбе(р)нули, а напото(м), кгда до права пришло, всѣ три з города нашего Ло(х)вици повѣтекали⟨.⟩

Прето мы, вря(д), такови(й) запи(с) Ивану Бряги(н)цу даємо⟨.⟩ I де бы ко(л)векъ тыхъ виновата(т)цовъ⟨.⟩ свои(х) мѣло бы спотрафити⟨.⟩ и на(й)ти бы и в деся(т) лѣтъ⟨.⟩ то на таковы(х) повиненъ своего доходства доброго⟨.⟩.

Нашо для вѣры лѣпшо(й) записати, що є(ст) и записано⟨,⟩.

А кгда в ки(л)ка лѣтъ⟨.⟩ то(т) Иванъ⟨.⟩// Хорошко року ахъ [1665] 74 зв. з со(т)нико(м) свои(м) су(м)ски(м) Якимо(м) Ступаче(н)ко(м) ишу(л) до во(й)ска и за по(к)ладане(м) того декрету пре(д) со(т)никомъ ихъ вышъ менованы(х) пытали(с)мо в правѣ засѣло(м) Ивана Базалѣя, на то(т) ча(с) атамана бы(в)шого⟨,⟩ а Го(р)дѣя, ву(й)та, такъже на то(т) ча(с) былогс⟨,⟩ ежели бы ѡны тую справу судили⟨.⟩, бо то(т) Хоро(ш)ко записо(м) бы(л), яку дава(л).

Теды то(т) Ива(н) Базалѣ(й) и Го(р)дѣ(и) Евъсѣвич(ч) тыми словы признали⟨,⟩ ижъ «кгда,— мови(т) — пре(д) уря(д) нашъ⟨.⟩ принесено ты(х) са(л) лица, то є(ст) пу(л)тора сала⟨,⟩ и пу(л)тора пу(л)та⟨,⟩ се(р)мягъ двѣ и полумысокъ⟨.⟩, теды воны всѣ по(в)текали⟨.⟩»

Яко тежъ⟨.⟩ и жона єго Ма(р)а Шапрану(в)на признала, ижъ⟨.⟩ «ѡны всѣ три, покра(в)ши салонину, се(р)мяг и ру(ч)ницу Ма(т)вѣеву, и горѣ(л)ки барило⟨,⟩, а на(д)ташлова(в)ши того⟨,⟩ спра(в), повтекали⟨.⟩»

Прито жъ мы, уря(д), ве(д)лугъ запису да(в)ши⟨,⟩ и ве(д)лугъ призна(н)а техъ люде(й) за выдане(м) ѡ(т) со(т)ника су(м)ского⟨.⟩ казали(с)мо, яко злочи(н)цу прили(ч)ного⟨.⟩, до вязана дати. Котори(й), седечи⟨.⟩ у вязеню, през прозбу люде(й) за(ц)нихъ⟨.⟩ ѡного Ивана Бряги(н)ца⟨.⟩ и Василя Ковале(н)ка проси(л)⟨,⟩ ижъ бы за то(т) про(с)тупокъ єго были милосє(р)дными и не карали ве(д)лугъ права ѡписа(н)ного⟨.⟩ Да(л) ѡны(й) кона бѣлого з ку(л)бакою⟨,⟩, в шацу(н)ку з уряду люде(й) за(ц)ны(х) в золоты(х) сорока⟨,⟩ жупанъ стары(й) и шаблю в десети золоты(х) на выкуплене⟨,⟩ до ка(р)нищи⟨.⟩

А кгда не мѣ(л) ты(х) сорока золоты(х) ѡ(т)дати⟨,⟩ вѣчными часы тоє все при ни(х) має(т) зо(с)тавати.

Котораа справа є(ст) записана. //

Року ахѣ [1665] м̃(с)ца апріля зі [17] дня.

Передо (м)ною, Феѡodoro(м) Гарашче(нѣ)ко(м), атаманo(м) городовы(м) лофицкымъ, Іяково(м) Гарашче(нѣ)комъ Гарасимовичо(м), во(й)то(м), Ива-но(м) И(л)че(нѣ)ко(м) и Степано(м) Джураковъски(м), Семено(м) Лукашеви-чо(м), бурми(ст)рами и всѣмъ ма(й)страто(м) Лофи(ц)кимъ.

Ставъши пре(д) нами, Ива(н) Олеще(нѣ)ко, барише(въ)ски(й) жиле(ц), жада(л) на(с), ураду, абы его справку до кни(г) правъ лохви(ц)ки(х) приняти и записа(т) казали<, >. Которо(г)ло[!] мы, читаючи, записа(т) казали. Которы(й) запи(с) такъ в собѣ записаны(й) маеть<, >.

Року ахѣ [1665] ю(л). з [6] дня.

Передо (м)ною, Яцко(м) Ко(т)ляро(м), атаманo(м) ло(х)ви(ц)ки(м), и при мнѣ товары(ст)ва будучо(г)ло[!] Ивана Лавре(н)ка и Савы Па(р)толы, Павла Кра-мара и и(н)шихъ козаковъ за(ц)ных и вѣры го(д)ны(х) при то(м) зо(с)таючихъ зо(з)наню Матвѣя Е(м)ченъка, воита, Ивана Масича, Ивана Дзугаво(г)ло[!], бурми(ст)ровъ мист(р)ату Ло(х)., и и(нѣ)ши(х) за(ц)ных особъ и вѣры го(д)-ны(х) у ратушу Ло(х)вицко(м) на то(м) призънани бу(в)ши,

по(с)тановивъшисе очевисто, па(нѣ) Иванъ Олеще(нѣ)ко, купе(ц), обыва-те(л) барышовъски(й), пере(д) суд(д) нашъ, которы(й) оповѣда(л) и жалова(л) ѡ ро(з)ша(р)па(н)е ко(с)с<, > по(д) ча(с) будучи(х) татаровъ<, > такъ в полю, яко и в селѣ Брися(х) повѣте нашо(м) Лохви(ц)ко(м)с<, >

75 зв. Что (с)мо на жалобу и правное попа(р)те пана Иваново Олеще(н)ково, купца, обывателя барышовского<, > ты(х) люде(й)с<, > которіе косы позношо-вали, ко(ж)ного по имени пописовали у реє(ст)рѣ и, (с)писавши слово в сло-во то(т) реєстръ з уряду наше(г)ло[!] Ло(х)вицко(г)ло[!], пану Ивану Олеще(н)ку, купцо// купцови обывателєви барышовскому, до рук(к) его на прези(с)къ о свое доброе подае(м).

Которое при(з)на(нѣ)е людеи ниже(й) описа(н)ны(х) именами та(к) в собѣ мае(т)с<, >.

Макси(м) Мыкгасе(н)ко в тоє слово при(з)на(л)с<, >: «Выдѣли(м) Озѣрски(й) о(д)ну косу узя(л), а другую Кривы(й), на(д)точивши, (в)зя(в) і третью Яцко Кача(нѣ)с<, >»

Озѣрски(й) са(м) зезна(л): «Хлопе(ц) купе(ц)ки(й) ко(с) двѣ мнѣ да(л), є(д)ну косу Хведорови Деревя(н)чичу з ру(к) свои(х) ѡ(т)дале(м)с<, >».

Хведо(р) Деревя(нѣ)чичъ визна(л): «Озѣрски(й) мнѣ єдну косу да(л)с<, >».

Яцко Ω(х)рѣме(н)ко призна(л): «Ру(ч)ки упередѣ ихъ чотири былис<, >».

Яцко Ле(с)ко Ω(х)рѣменко, Семе(н) Гри(ш)че(нѣ)ко, Петро Тарасе(н)ко брисовские<, > же «не (з)нае(м) и не вѣдае(м) о браню ти(х) ко(с), хто и(х) бра(л), но(ч)ная ре(ч) была»,— призналис<, >.

Я(ц)ко Кача(нѣ) зе(з)на(л): «єі [15] на(с) было у воза, где косы былис<, > и Хо(м)ка по єдино(й) кось взяти каза(л), а мы всѣ по(з)волили(с) и бралис<, >».

Хо(м)ки до зе(з)наня выво(д)ного не былос<, >. Кача(н) косу на вра(д) прине(с)лъс<, >.

Васи(л) Кривы(й): «Я є(д)ну косу узя(л)»,— при(з)на(л) и на вра(д) прине-с)лъс<, >. Повторе Васи(л) Кривы(й)с<, >: «Ива(нѣ) Жуче(н)ко самочва(р)тъ

з братами по (д)вѣ кось взяли»,— призна(л)⟨,⟩. Криви(й) є(д)ну косу на вра(д) прине(с)ль⟨,⟩.

Ива(н) Жуче(нъ)ко зе(з)на(л)⟨,⟩: «Гри(ц)ко, сынъ моего дя(д)ка, и всѣ мы, чотири брати, были и почали тие косы брать и пото(м) на во(з) покинули⟨,⟩ а уще(р)тъ во(з)ку(в) опо(с)ле тата(р) было⟨,⟩».

То(т) же Ива(н) Жуче(нъ)ко повторе зе(з)на(л)⟨,⟩: «Онопрѣ(й) из инъши(м) товари(ст)во(м) у Брисяхъ остало(с)⟨,⟩ а мы, на(с) чотири, пе(р)ше(й) до возовъ з братами прибѣгли».

Онопрѣ(й) зе(з)на(л): «Узяле(м) ко(с) з воза десятокъ⟨,⟩ ти(л)ко (ж) з оповѣди брися(н'ски(х) люде(й) и на вра(д) прине(с)ль⟨,⟩».

Брисяне всѣ визнали⟨,⟩: «Онопрѣ(й) хотѣль з возо(м) косы взяти, ти(л)ко (ж) десятокъ ко(с) з оповѣди наше// нашею взя(л)⟨,⟩».

Хве(с)ко Хаце(нъ)ко з Жабокъ косу єдну взя(л) и на вра(д) прине(с)ль.

Клы(м) Рима(р) повѣда(л): «Я Онопрѣ з косами на гребли стрѣтиль».

А Онопрѣ(й) о(т)повѣдаєть: «Я Кліма Римара и въ очи не бачиль⟨,⟩».

Ва(с)ко, што в то(т) ча(с) у неволю попа(л)ся и з ру(к) пога(н)ски(х) ви(й)шо(л), признавалъ: «Кже(н) татары(нъ) по (д)ва дезя(т)ка ко(с) вѣзль, и яси(р) и(н)ши(и) по десятку ко(с) на собѣ не(с)ли, а тата(р) з тисечу всѣхъ было⟨,⟩ А мо(й) панъ татаринъ ти(л)ко є(д)ну косу вѣзль⟨,⟩».

Лукиа(н) Степане(н)ко, з неволи ви(й)шовши, признава(л): «Татари(н) у травѣ ко(с) десятокъ, на(с) провадячи, на(й)шовѣши и да(л) мнѣ не(ст)и и видѣле(м), што татари(н) ко(ж)ны(й) по пуку ко(с) везли⟨,⟩, а мнѣ, в неволи буду(чи), то(г)ло не гледѣти⟨,⟩ а тата(р) было с тысеча⟨,⟩».

До которо(г)ло зе(з)нання печат(т) урадовную ратуша ло(х)вицкого прити(с)ну(т) ро(с)казали(с)мо.

Писа(н) в ратушу лохвицко(м) року и (д)на вышѣ писа(нъ)ного⟨,⟩. Пєредо (м)ною, Ю(с)комъ Ко(т)ляромъ, атамано(м) лохви(ц)ки(м), па(нъ) Ива(н), купе(ц) баришовски(й), оповѣда(л) мною, абы ѿ(с)татокъ нерозобрани(х) ко(с) для травы купленъя єму продавати дозволи(л), што єму и по(з)волили(м)⟨,⟩

[№ 146.]

ї Пре(д) ти(м) же акто(м) при бытъно(с)ти Ма(т)вѣя Поривая, атамана сене(ц)кого, и Алеза(н)дра Тодоровича, Лукияна Калине(нъ)ка и и(н)шихъ немало.

Того жъ дня и року.

Приточиласє справа пре(д) су(д) нашѣ ѿ(т) п.⟨:⟩ Сулимовско(г)ло Кирила, сторону поводовое, которы(й) ска(р)жи(л) на (сене(ц)кого жи(л)ца) Ивана Кучуру тако(ж) сене(ц)кого, котори(й) ска(р)жи(л) на єго, и(ж) то(т) Ива(н) Кучура зада(л) бы(л) пану Кирилу Сулимовскому єкъсѣса гонорови за(ц)ному шко(д)ливіє злодѣ(й)скиє⟨,⟩ чо(г) не доказа(л) ревековавши, // то(т) задани(й) єкъсѣ(с) у губу свою побра(л) то(т) Ива(н) Кучура и ѿ(т) на(с), ураду, з наказаного декрету и (с) ту(р)ми во все(м) п.⟨:⟩ Кирила Сулимовско(г)ло пое(д)на(л) и погоди(л), правниє выклады повороча(л)⟨,⟩.

Которо(г)ло п.⟨:⟩ Кирила Сулимовско(г)ло мы, ура(д), при вшеляко(й) цнотѣ зо(с)тави(вѣ)ши, до кни(г) декретовни(х) записатьъ казали, што є(ст) и записано.

[Знак підпису.]

Того (ж) року и (д)ня м̃(с)ца іюня ки [28] дня.

Передо (м)ною, Івано(м) Пилипе(н)комъ, нака(з)ны(м) по(л)ковнико(м) лубе(н)ски(м), и Федоро(м) Гараще(н)комъ, атамано(м) городовы(м) лофи(ц)ки(м), Гордѣмъ Евсѣвичомъ, воито(м) лофи(ц)ки(м), Степано(м) Свиде(р)скимъ и Лаврѣно(м) Пра(д)кою, бурмис(т)рами ма(й)страту Лохви(ц)кого.

Запозивалисе пре(д) на(с) Гаврило Ши(н)каре(н)ко из громадоу бо(д)наровскою ѿ бранѣе побору ѿ(т) нихъ чре(з) Гаврила Ши(н)каре(н)ка жо(л)нѣромъ<, > которому дали были причину громада бо(д)наровская Гаврилу, ижъ якобы копѣ(й)ки бра(л) по ѿ(с)маку, а по чеху в су(м)мѣ ѿ(т)дава(л) жо(л)нѣра(м)(<, >). Шчо се на него не показало, за при(з)на(т)емъ Миколае(н)ка Ѡ(с)тапа<, >.

А по ко(н)трове(р)сии много(й)(<, > межи стороною пово(д)ною и ѿ(т)по(р)ною учинили(с)мо згоду за наказаня(м) декрето(м) его м(л).<:> пана Григория Гамалѣи, пол.<:> вѣрного войска ца(р)ского его п(р). ве(л).<:> Запо(р). лубе(н)ского, тую прумежи ними вѣчисто уторали, наклады правные обои(х) сторонѣ в запо(м)нѣ(н)е вѣчно пу(с)тивъши. Корову, за(с) заграбленую и знову ве(р)неную Гаврилу Ши(н)каре(н)ку<, > которую, были узьявъши, продали Ивану, Кошелевому зятю, громада бо(д)наровская части(и) двѣ<, > а Гаврило ча(ст) третую аби заплати(ли), и ѿ(т) того часу абы вѣчно тривали у згодѣ<, >. А хто бы мѣ(л) тую справу знати, заруки на суди(й) во(й)скови(х) тареле(й) два(д)цеть, а на па(н). по(л). (лубе(н)ско(г)ло) тарале(й) деся(т).

Писан рокомъ.

[Знак підпису.]//

77 *Справа Дє(м)ка Выприще(н)ка из Сємено(м) Чернише(нѣ)ко(м).*

Року ахъѣ [1665] м̃(с)ца ма(р)та ѿ(с)мого дня.

Передо (м)ною, Яково(м) Ко(н)дратовичомъ, нака(з)ны(м) по(л)ковнико(м) лубе(н)ски(м), а Івано(м) Лавре(нѣ)ко(м), нака(з)ны(м) по(л)ковнико(м), атамано(м) городовы(м) лофи(ц)кимъ, Яково(м) Гарасимовичо(м)мъ, воитомъ лофи(ц)кимъ, Степано(м) Джураковски(м), Івано(м) И(л)ченѣко(м), Сємено(м) Лукашевичо(м), бурми(ст)рами ма(й)страту Лофи(ц)кого<, > и при на(с) застаючи(м) з товары(ст)ва нашего Фе(с)ка Голю(н)ки и Ма(т)вѣя Поривая, атамана сєне(ц)кого, Дє(м)ка Капу(с)ти<, > Алеза(н)дра Тодоровича, Яреми Степановича и Матвѣя Шкатулы и и(н)ши(х) при то(м) было нема(ло).

Приточиласє справа пре(д) на(с) ѿ(т) Дє(м)ка Выприще(нѣ)ка, атамана наше(г)ло на то(т) ча(с) лофи(ц)кого городово(г)ло, а то таки(м) способо(м), ижъ уска(р)жи(л)се пре(д) нами на Сємена Чернише(нѣ)ка, з котори(м) Дє(м)ко Выприще(н)ко мѣ(л) спо(л)ную пасеку<, > в которо(й) ба(р)зо великие шкоды мѣ(л) в поби(т)ю пчо(л) ѿ(т) злочи(н)ци<, > которо(г)ло не мѣ(л) якъ пошлаковати<, >. Тєды поехавши до Бодлива до своего спо(л)ного товариша Сємена Чернише(нѣ)ка<, > приди(л)се з ни(м), яковы(м) бы способомъ того оде(й)ти<, >.

Тєды то(т) Сєме(нѣ) Чернише(нѣ)ко<, > призна(л) в тѣе слова, и(ж) «ему у ѿсени у мене згибли пчолы є(д)но, тєды (м),— мови(т),— зна(й)шо(л) пчо(л) трое и то Івани(х) мѣ(л) сказа(л) абы (м) шука(л) пчо(л)(<, >: «Я,— мови(т),— знаю, що є(ст) у ваше(г)ло пасе(ч)ника пчолы Юрка Тризне(н)ка у (с)хованью<, >».— Тєды(м) на слово Іванахово поше(д)ши шукати и на(й)шо(л)

(пчо(л) трое(л) <, > ⁷² а потомъ ходиле(м) и з Мовъчане(н)комъ Ѡни(с)ко(м), Грище(н)комъ и Хведоракою(л) и нашли(с)мо пчо(л) живы(х) трои(л) а четве(р)тне уме(р)лие(л) <, >».

Тогди сказа(л) Семе(н) Чернише(н)ко Де(м)кови Выприще(н)кови, и(ж) «ε(ст) у мене пчо(л) на(й)дѣнихъ злодѣиски(х) трои, а четве(р)тне умѣ(р)лье(л) <, >» — А кгда почала(л) показова(т) пчолы из погреба Семе(н) Чорныше(н)ко(л) <, > ажь по пчо(л)!! живы(х) пятеры(л) <, >.

В то(т) ча(с) Де(м)ко Виприще(н)ко пыта(л) <, > то (с)каза(л) Семен(ов)и: «На(и)шолє(с) живи(х)»...

В справѣ Семе(н) Ча(р)нише(н)ка мнѣ, Алезею Григориевичу Квѣтъцѣ, строго у це(р)квѣ бжо(й) таля(р) Семе(нѣ) Чо(р)нише(н)ко даль(л) способо(м) потоа(м)ны(м), щобъ его запи(с) с кѣнигъ виризати, ро(с)казавъ(л) <, > ⁷³.

... трои, а теле(р) пятеры, сии (ж)//двое ѱ(т)ко(л) узалисе(л) <, >?»

77 зв.

Семенъ Чорнише(н)ко сказа(л), же «ме(р)твые были(л) а по по(с)тановле(н)ю на печи, пчолы пошживали(л) <, >».

Тѣды Де(м)ко Виприще(н)ко(л) запыта(л) Семе(н) Чорнише(н)ка: «У кого бы нашол(л) тые пчо(л), скажи и мнѣ того чоловѣка».

В то(т) ча(с) Семе(нѣ) Чорнишенъко сказа(л), що: «Я то(г)ло(л) чоловѣка не знаю(л) <, >».

А то(т) Юрко Тризне(н)ко, самъ при(н)ципа(л) и злочи(н)ца, з ними тоже у чо(л)нѣ ε(з)ди(т) <, > а Семе(н) Чорнише(н)ко, знаючи о то(м) злочи(н)ци, не (с)каза(л) того зра(й)ци Де(м)кови Выприще(н)кови, спо(л)никови на пчолы своему(л) <, >.

Пото(м) дня пре(сѣ)того Семенъ Чорнише(н)ко, приехавъши до мѣста(л) мови(л) <, > Де(м)ку: «По(й)мале(м) твоего злочи(нѣ)цу Юрка Тризне(н)ка <, > але уже и утѣкъ(л) <, >».

А то таки(м) способомъ(л) и(ж) то(т) Юрко Трызне(н)ко самъ доброво(л)но призна(л)се до то(г)ло(л) злого учи(н)ку пре(д) усѣми бодякъвяны и пре(д) Семено(м) Чорнише(нѣ)комъ же «самъ тому дѣлу был(л) работнико(м) <, >».

А пото(м) за спо(л)кова(н)емъ Семе(н) Чорнише(н)ка Юрко Тризне(н)ко, злочи(н)ца, утѣкъ(л), не бувъши везе(н)емъ скрепованы(й) <, >. В чо(м) Дѣмко Выприще(н)ко жалова(л) и проте(с)това(л) на Семе(н) Чорнишенъка, и(ж) злочи(н)цу мѣвши и знаючи о его учи(н)ку, Де(м)кови того на то(т) ча(с) не сказа(л) <, > а ни самъ везе(н)емъ не скрепова(л) <, > и з рукъ своихъ злочи(н)цу пу(с)ти(л), побравъши у его пчолы <, > (злого при(з)на(т)е(м) Семено(м)).

Нишчо еще Ула(с) Тризне(н)ко, братъ того злочи(нѣ)ци, призна(л), и(ж) Семе(н) Чорнише(н)ко и Ѡни(с)ко Мовчане(н)ко, Грище(н)ко з Федоракою ходили и тие пчолы у Ю(р)ка брали <, > а кгда утѣкъ Юрко, злочи(н)ца, Семе(н) Чорнише(н)ко при(й)шол(л) изна(д)вора(л): «Гара(з)дѣ, што то(т) злодѣ(й) уте(к)».

Пото(м) Семе(н) Чорнише(н)ко, приехавъши дле сѣна до Бодакви(л) Селяне бодякъвя(н)ские, а меновито Ѡни(с)ко Мовчане(нѣ)ко, Грище(н)ко и Федорака, Семенови Чорнише(н)кови сказали <, > и(ж) пчолы Ю(р)ка Тризне(н)ка ε(ст) <, >. А пото(м) из ни(м)и вишукали.//

На што сами признали <, > пре(д) нами, урадо(м) <, >.

78

Мы, ура(д), су(д) нака(з)ны(й) <, > засадивъшисе на тую справу <, >, бачечи, и(ж) Семенъ Чорнише(н)ко такового явного злочи(н)цу мѣвши у рука(х), не обяви(л) и не сказа(л), а ни везе(н)емъ не (с)крипи(л) <, > побравъши у того злочи(нѣ)ци пчолы <, > и лицо на ура(д) не показова(л) <, > и злочи(нѣ)цу

пу(с)ти(л)<, > декрето(м) наши(мъ) наказуе(м) и прикривае(м)<, > абы Семе(нъ) Чорнише(нъ)ко Де(м)ка Выприще(нъ)ка погоди(л)<, > и шкodu нагороди(л), выклады правъные ѿ(т) мала до велика повороча(л)<, >. А поруку (по) собъ зоставивъши слушную, по(с)полу изъ Ѡни(с)ко(м) Мовчане(н)комъ и Хведоракою<, > того Ю(р)ка Тризне(н)ка, злочи(нъ)ци, шукали<, >. А до при(й)дучого я(р)марку при половления пра(з)дника шукати и по(с)тановити пре(д) нами приказуе(м) и по(з)воленемъ, котори(й) декретъ нашъ казали(с)мо до кни(г) декретовихъ записа(т), що до кни(г) декретовихъ записа(т), що е(ст) и записано.

Теды Семе(н) Чорнише(н)ко, будучи упа(р)ты(й) и права не по(с)лушны(й), взявъши пре(д) себе ребелизию пе(р)вшо(м) разомъ ѿ(т)позва(л)се бы(л) и з ате(с)тациею до пана по(л)ковника нашего лубе(н)ского до Канева ехать<, > и до и(х) м(л).<: > пановъ суде(й) енера(л)ныхъ, а пото(м) яки(м)съ проха(р)ство(м) на назначоны(й) те(р)мънъ ѿ(т) стороны поводово(и) еха(т) не схотъль<. > а ни пре(д) суд(д) нашъ не (с)тану(л)<, >.

Которому мы, ура(д) зверху менова(н)ны(й), ручилихъмо на ихъ м(л).<: > пановъ суде(й) енера(л)ныхъ потрикро(т)не до шкатули воисковое тареле(й) сто<, >. И устне па(н) по(л)ковникъ наказны(й) ручи(л), абы ехали до и(х) его м(л).<: > п.<: > суде(й) во(й)сковы(х) по(д) тою (ж) зарукою. А ѿны(й) (Семе(н) Чорнише(н)ко) не схотъ(л) ехать.

Знову, запомънъвши караня права по(с)политого, са(м) своєю бы(т)но(с)т)ю потаемны(м) способо(м) безъѿповъ(д)не<, > не вивевъшиесе изъ того права<, > свои пчолы самъ потае(м)но<, > зкра(л)<, > а меновито не у то(т) ча(с), якъ при(с)тои(т)<, > але скоро по сто(й) недъли у по(ст) Петровъ, заговъвши, скра(л)<, > и вивози(л) потае(м)но<, >.

Которую справу казалих(ъ)мо записать, що е(ст) и записано.

[Знак підпису.]//

78 зв. До того те(ж) знову пре(д) ти(м) же урадо(м) при бы(т)ности Хве(с)ка Голънъки, Алеза(н)дра Тодоровича, Конону При(й)ме(н)ку.

Де(м)ко Виприще(н)ко жалова(л) на Семена Чорнише(н)ка, спо(л)ного товариша своего, ѿ бчолы, которому много погибло в его ѿпатреню, то е(ст) того Семеново(м) Чорнише(н)ково(м) бывъшому Де(м)кови Выприще(н)кови у воиску<, > а, приехавъши Де(м)ко до Семена Чо(р)нише(н)ка, поча(л) питати, яки(м) бы способо(м) такую поноси(л) шкodu в поби(т)ю пчо(л) свои(х) ѿ(т) злочи(н)ци<, >.

Теды Семе(н) Чорнише(н)ко мови(л): «Не ти(л)ко твою пчолу побито, але и мою». И поча(л) показова(т) у(л)и, в котори(х) пчолы были. Ажъ Де(м)ко Выприще(н)ко позна(л) свои у(л)й<, > а Семенови(х) у(л)евъ не было побиты(х)<, >.

(Са(м) Семе(н) Чо(р)нише(н)ко призна(л). Семень⁷⁴.)

Ула(с) Три(з)не(н)ко призна(л), и(ж) «Мовчане(н)ко зва(л) Ю(р)ка, бра(т)а моего, злодъемъ, о которо(м) его учи(н)ку подобно зна(л)<, > а пото(м) Семе(н) Чорнише(н)ко из Мовчане(н)комъ, наше(д)ши и пошлыковавъши ви(н)ни(м) Ю(р)ка, и безви(н)не(м) его учинили, узавъши у его пчо(л) пятеро<, >»⁷⁵...

Ќришка, Па(р)хомова до(ч)ка, признала, и(ж) Ю(р)ко Три(з)не(н)ко мови(л): «Ци ти, Оришко, не знае(ш) о то(м) меду, шчо ба(т)ко Па(р)хомъ поби(л) пчолы Семенови Чорнише(н)кови изъ Юско(м) Голю(н)че(н)ко(м)<, >?»

Они(с)ко Грище(н)ко призна(л), ижъ Ю(с)ко Голю(н)че(н)ко, обачивъши, и(ж) Ивани(с) еха(л) рѣ(ч)ка⁷⁶ и зу(ст)рѣвъся из ни(м), Ю(с)ко(м) Голънче(н)ко(м), котори(й) такъ мови(л): «Не уча(ш)ча(й) тутъ, бо ту(т) моя пасека<,»». А тамъ то пасека скритая злодѣйская была<.>

Тая (ж) Оуришка признала, и(ж) глекъ меду захова(л) бы(л) Па(р)хомъ, ба(т)ко е(й), у зе(м)лю, «а у мого,— мови(т),— батька и пасеки не было<,»». Тое ни знать хто виня(л)».

Шче м призна(т)е усе ѿ(т) мала и до велика з те(р)мѣнъ до къни(г) записа(т) казали, що е(ст) и записано.

[Знак підпису.]

[№ 149.]

Року ахъзе [1665] мѣ(с)ца іюня л̃ [30] дня.

Передо (м)ною, Ивано(м) Пилипе(н)ко(м), по(л).<:> наказны(м) лубе(н)ски(м)<,» и Федоро(м) Гараше(н)комъ, атамано(м) городовы(м) лофи(ц)ки(м), Гордѣе(м) Евсѣвичомъ, воито(м), Степано(м) Свидѣ(р)ски(м), Лаврѣномъ Пра(д)кою, бурми(ст)рами,

бы(л) з лицо(м) приведены(й) Ми(с)ко Го(р)бати(й), риба(л)ка, а меновито из вытеро(м) Хинопыни(м), котори(й) са(м) призна(л)се, ижъ вытруси(л) по злодѣйску рибу из того вятира<,».

За которую (роботу) вину да(л) злодѣ(й)скую тое каза(л) за(п).<,»//

[№ 150.]

Передо (м)ною⁷⁷ пре(д) нами те(м) же акто(м) ахъзе [1665] іюня а̃ [1] дня, 79 бы(л) пошлыкованы(й) и приведены(й) виро(с)токъ з О(л)шано(й), котори(й) призна(л)се самъ доброво(л)но пре(д) нами, урадо(м): Федоромъ Гараше(н)комъ, атамано(м) городови(м) лофицки(м), Ияково(м) Гарасимовичомъ, воито(м) лофи(ц)ки(м), и всѣ(м) урадо(м) спо(л)ни(м),

ижъ призна(л)се пре(д) нами<,» же по(д)бачивъши, шчо кого(с)пода(р) его захова(л) гроши. «Теды (м),— мовить,— тии гроши выкра(л)<,»». И тутъ у [Л]офици пре(д) нами призна(л)се<,».

При которо(м) виро(ст)ку зна(й)шлихмо гроше(й) червоны(х) деветь да тареле(й) быти(х) чотири<,» а менити по(л)пяты золо[то]го<,» ко(т)ори(х) гроше(й) ѿ(т)далихмо п.<:> по(л)ковниково(й) тареле(й) в̃ [12].

И таковуо справу записа(т) казалихмо, що и е(ст) записано.

[Знак підпису.]

При то(м) згоди(л) само вчо(р)а<:> атаманъ городи(с)ки(й) и мо(с)калевъ два и и(н)нихъ немало<,».

[№ 151.]

Пре(д) ти(м) же акътомъ ахъзе [1665] мѣ(с)ца апри(л).<:> к̃з [27] дня,

бы(л) приведены(й) пре(д) на(с) Хве(с)ко, золота(р), новоприбыли(й) до Лофици, котори(й) гроши ѿ(т)ливание вурти позлотъковые поча(л) ними шаповати<,»». Котори(й) до(с)вѣдчоны(й) пе(р)вши(м) разо(м) ѿ ролбе(н)е

гроше(й) у Веприку<, >. Которого брата Фе(с)кова, золотара, и повѣшенѣ за тоє, а Фе(с)ка горло(м) даровали<, >.

Которого тутъ, у Лофици, якъ поча(л) вуртами шаповать, питали, и(ж) «то твое(й) работи гроши?»

Котори(й) прѣ(л)се и мови(л) ижъ «я тыє гроши чре(з) шаблю у ляховъ до(с)та(л)<, >».

79 зв. Пото(м) товариша его Ко(с)та(н)того, признале⁷⁸ тако(ж) золотара, з Пиратина приве(з)лого, питали<, > котори(й) самъ доброво(л)но призна(л)се, ижъ «мене, — мови(т), — Фе(с)ко намови(л)». Ку очи тому Фе(с)кови мови(л), ижъ «наше дѣло пре(д) ѿчима е(ст), мы то спо(л)но робили — ѿ(т)ливали тие ву(р)ти и наробили // ти(х) вуртовъ золоты(х) сто и трина(д)цетъ золоти(х) и робили у Капу(с)тино(й) Долинѣ<, >».

При которо(м) Фе(с)ку на(й)шли ти(х) вуртовъ его роблени(х) вла(с)ны(х) три(д)цать и три вурти<, >.

О которо(м) свѣдо(ц)стве певное ѿ(т) люде(й) зацны(х) купцовъ бывъши(х) моше(н)скихъ а теперешны(х) лофицки(х), которие признали, а меновито Ярема, Кириковъ зя(т), и и(н)шихъ немало, ижъ то(т) Фе(с)ко и въ Мошнахъ копѣики рудые роби(л)<, > а бывъши по(ш)лыкованы(й), из рукъ утѣкъ з Мошенъ то(т) Фе(с)ко, золота(р)<:, >, котори(й) у Мошна(х) Гра(ч)комъ зва(л)се<, >.

Которую справу записатьъ казалихмо записа(т)[!], що е(ст) и записано<:, >.

[№ 152.]

Пре(д) ти(м) же урадо(м) из Ѡ(л)шано(й) чоловѣкъ, которого имени не знаємъ<, > выводу я(р)мяку не да(л), ѿ(т) кого маєтъ, и ѿ(т)пушенъ ѿ(т) на(с) по писа(н)є, а и до сего часу ѿного немашь.

Тое записа(т) казалихмо<, >.

[№ 153.]

Из Ѡрди чоловѣкъ товару трои пригнавъши, е(д)но продали Лавре(н)ковому сусѣду<, > а ти(м) выводу не да(л) и по(й)шо(л) по пи(с)мо и того до сего часу из пи(с)мо(м) немашь<, >. Котори(х) двое товару п.<: > по(л).<: > ѿ(т)-гналихмо.

Вола и корову, кобылу тисавую узалихмо у чоловѣка, котори(й) менова(л)се бы(ст) з Ми(р)города<, > и еха(л) до Нѣжина<, > и тотъ по(й)шо(л) по писа(н)є, и того нѣтъ. Которую шкапу п.<: > по(л).<: > до двору ѿ(т)далихмо.

[Знак підпису.]

З Чорну(х), с села Чорного, вю(л)⁷⁹ чоловѣкъ ототь по(й)шо(л) по пи(с)мо и до се(р)[о] часу нема(ш). Которого вола продали(х)мо у Стицме ко(м)лико(м) за пя(т) коп, по(л)трети копы дале(х)мо п.<: > по(л)ковни(н)ци и то записатьъ казали(х)мо. //

[№ 154.]

80 Року ахѣ [1665] м̃(с)ца августа зі [17] дня.

Въчи(с)тая угода и уторе(н)ная справа межи Го(р)дѣемъ Евсѣевичомъ, во(й)то(м) лофи(ц)ки(м), и Де(м)яно(м) Ма(н)джосо(м), козако(м), жителе(м) лубе(н)ски(м)<, >.

Я, Де(м)янъ Ма(н)джо(с), козакъ войска его ца(р)ско(г)о пре(с)вѣтло(г)[о] вѣ(л).<: > Запоро(з)ско(г)[о]л, жите(л) лубе(н)ски(й), чиню вѣдомо и сознаваю

ти(м) мой(м) пи(с)мо(м), писа(н)ни(м) у книги декретовиє городовиє лофи(ц)киє, пре(д) лю(д)ми ниже(й) по(д)писа(нъ)ними<,> и(ж) будучи мнѣ ви(с)ланому и(з) А(н)дрее(м) Тара(н)цо(м)<,> до Лофици козаковъ вигонити у войске Зап.<:> Савою, нака(з)ны(м) по(л)ковнико(м) лубе(н)скимъ<,> аже (м) заривъши розу(м) мо(й) и мозкъ неу(ч)тиви(м) хмеле(м) Го(р)дѣя Евсѣевича, воита лофи(ц)кого, без данья жа(д)ное причины шабљу, ѿ(т) боку мое(г)ло по(р)вавъши, рани(л) шко(д)ливо у голову и к(г)ва(л)тъ усему городу Лофици учини(л)ем). А то (м) учини(л) з небаче(н)я мое(г)ло и з зуфа(л)ства и пя(н)ства, розриваючи поко(й) по(с)полити(й)<,>. За которую мою свово(л)ную справу за(с)лужиле(м) бы(л) кара(н)я на го(р)ле ве(д)ле Статуту ро(з)дѣлу одина(д)цето(г)ло а(р)тикулу пе(р)шого и дале(й)<,>.

Теды за подарова(н)емъ и(н)сътыкгатора правного и все(г)ло города Лофици стале(м) се ѿ(т) то(г)ло мое(г)ло про(с)тупку во(л)ны(м) учтиво(г)ло п.<:> Го(р)дѣя, воита лофи(ц)кого, во все(м) пое(д)нале(м) выклады правнии ему поворочавъши<,> такъ вѣчисто узали(х)мо доброво(л)ную межи себе угоду<,>. Тую справу межи собою вѣчи(с)то уторивъши, у ка(ж)дого суду и право<,>.

Я, Де(м)янъ Ма(н)джо(с), вышь менова(н)ны(й)<,> не повине(н) имѣти мочи, не буду<,> за тоє, шчо (м) пое(д)на(л) п.<:> воита лофи(ц)кого, а не жа(д)ны(х) кого ли ко(л)векъ з мешча(н) лофи(ц)ки(х) ту(р)бова(тъ) и тру(д)ности и(м) задава(т)<,> а ни згубы мое(й) вспомина(т) вѣчистими часы у ка(ж)дого суду и права, такъ я са(м), Де(м)янъ Ма(н)джо(с), якоже и пото(м)кове мои и ниhto з покровни(х) наши(х) близкиє и далекиє<,> не пови(н)ны<:> п.<:> Горд-!! // Го(р)дѣя Евсѣевича, воита лофи(ц)кого, жоны и пото(м)ки и(х) 80 зв и жа(д)но(г)ло з мешча(н) лофи(ц)кихъ ту(р)бовать и прав нияки(х) зновля(т) по(д) зарукою на суде(й) войсковы(х) до ска(р)бу во(й)скового сто тареле(й)<,>. Такъ же ежели бы се тая справа зновити мѣла чере(з) Го(р)дѣя, воита лофи(ц)кого, по(д) таковою (ж) зарукою и выною яко вы(ш) описано<,>.

Которую угоду межи ними же дале(м) я, Де(м)янъ Ма(н)джо(с), абы тоє было, до кни(г) декретовы(х) города Лофици записана.

Што е(ст) и записано року и (д)ня вышь писа(н)ного.

При которо(й) згодъ были люди добриє и вѣри го(д)ниє<:> Феѿдо(р) Гараще(н)ко, атаманъ городовы(й) лофи(ц)ки(й), Степа(н) Свидѣ(р)ски(й), войтъ лофи(ц)ки(й) нака(з)ны(й)<,>, и при на(с) зо(с)таючи(й)<,> п.<:> Михайло Пивоваре(н)ко, сотъникъ на мѣ(ст)цу п.<:> Ю(с)ка Котляре(н)ка лофицко(г)ло<,> и Де(м)яна Капу(с)ты, Федора Голънъки, Онопрѣя Шмира и Ко(с)ти Ювсѣенъка (тоє при) и и(н)ши(х) нимало. //

[№ 155.]

Справа Ху(р)сенъковъ, троухъ братовъ.

81

Року ахъзе [1665] мѣ(с)ца сентеврия фѣ [19] дня.

Передо (м)ною, Ивано(м) Пилипе(н)ко(м), по(л)ковнико(м) нака(з)ны(м) лубе(н)ски(м)<,> и Федоромъ Гаращен(н)ко(м), атамано(м) городовы(м) лофи(ц)ки(м), и Го(р)дѣемъ Евсѣевичо(м), вонто(м)ъ лофи(ц)ки(м)<,> и Степано(м) Свиде(р)ски(м), Лукияно(м) Ма(р)тиновичо(м), бурми(ст)рами, и все(г)ло мастрату Лофи(ц)кого Ма(т)вѣ(й) Шкатула, Тимо(ш), со(т)никъ, и Ива(н) Клепа(н) и и(н)ши(х) при то(м) было немало.

Ставши пре(д) нами, Яковъ и Иванъ Ху(р)сенъки, рожонии брати, из села Ю(с)кове(ц), при суду наше(г)ло лофи(ц)кого сознали доброво(л)но, явно,

очеви(с)то и без жа(д)но(г)ло примуше(н)я<,> мовючи такыве слова на Данила Ху(р)сенъка, брата своего единоутробно(г)ло, же, «коне(ч)но, Данило Ху(р)сенъко, братъ нашъ, е(ст) челоуко(м) в поде(й)зреню зо(с)вѣдчоны(й) и явни(й) злочи(н)ца<,> котори(й) з чужи(х) комо(р) добро чужое носить и в свою комору носить<,> — докъладаючи и то(г)ло у (с)вое(й) мовѣ,— ижъ Дани(ло), братъ нашъ, не годѣ(н) межи лю(д)ми добрыми мешкати».

А на пита(н)е Ма(т)вѣя Шкатули Яковъ из Ивано(м), ижъ «заробляе(м) не ти(л)ко на пиво, але и кровь из ко(с) витечетъ<,> межи нами из брато(м) наши(м) Данило(м) Ху(р)сенъко(м)».

До которо(г)ло призна(т)я такъ се субмитова(л) Яковъ из Ивано(м) такъ се субмитовали пре(д) нами люде(й) за(ц)ны(х) по(с)тановити<,> которие учинъ(к)о(м) зли(м) Данилови(м) свѣдомы<,>

«А коли бы (м) не мѣ(л) по(с)тановити на тоѣ люде(й) за(ц)ни(х), самъ за шню буду окова(н)<,>».

При таково(м) же своемъ призна(т)ю такыве слова зо(з)нали, же «и (с) хати Данила, бра(т)а своего, на шню по ки(л)ка рази(й) выгонялъ<,> знаючи о его зли(х) учи(н)кахъ, ижъ е(ст) Данило явни(й) лю(д)ски(й) шко(д)ца<,> и не е(ст) брато(м) наши(м), але го(р)ши(м) на(д) татарина<,>».

Пото(м) на у(т)решны(и) де(нѣ) Яковъ то(г)ло запрѣлъсе бы(л)<,>.

81 зв. Пото(м) Ма(т)вѣи Шкатула и Тимошъ, сотъникъ перокоповски(й), и Ива(н) Клепа(н) // Клепа(н) признали, и(ж) Яковъ из Ивано(м) мовили и признавали, же «Данило, бра(т) нашъ, з чужи(х) комо(р) добра носи(т) потае(м)-ни(м) злодѣски(м) способо(м) и въ свою комору носить<,>».

Пото(м) то(т) же Яковъ из Ивано(м) признали, ижъ «Данило, вола Иванова укравъши, и въ яму упхну(л)<,>. Ми(с)ка, Ти(м)че(н)кова зятя, о(т) то(г)ло потвару за вола во(л)ни(м) чинимъ<,> же коне(ч)но ула(с)ни(и) Данило, братъ на(ш), то(г)ло вола у яму упхну(л)<,> укравъши, а Ми(с)ко, Ти(м)че(н)ковъ зятя, о(т) то(г)ло потвару волни(м) зоста(л)<,>».

Пото(м) по ки(л)ка крот по ра(з) еди(н), по два кротъ, по три кротъ и пидесяти(й) разъ признали, ижъ «Данило, братъ нашъ, зли(й) злочи(н)ца и не добри(й)<,> але зра(й)ца и явъны(й) злочи(н)ца и злодѣи явны(й)<,>».

Дави(д) призна(л), ижъ, идучи до (с)вѣта, стрѣти(л) Данила у е(д)нон кошулъ<,> а ничего не зна(л)<,>.

Ивань, сторо(ж), и Ми(с)ко Пахне(н)ко з прито(м)но(ст)ю усе(й) громади ю(с)ковско(й) признали, же Данило братъ нашъ⁸⁰ (Ху(р)сенъко), у млинѣ Зи(м)ницко(г)ло жито мелючи, пшеници розмѣ(р)ное по(д) жито у кошъ укравъши, моло(л)<,> и в то(м) бы(л) поиманы(й)<,> а за тую ви(ну), мѣхъ пшеници навѣявъши, ме(л)никови о(т)да(л)<,>.

Хве(с)ко Воробае(н)ко при(з)на(л), ижъ «якъ роби(л) у Ху(р)сенъко(въ)<,> на то(т) ча(с) Данило из Ивано(м) Ху(р)сенъки побилися<,>. На то(т) ча(с) Данило мови(л) на Ивана: «Ти, Иване, злодѣи, бо (с) порѣзали вувци Ивана Савче(н)ка и свинѣ побиле(с) Па(х)не(н)кови<,>».— Тоѣ на то(т) ча(с) хотѣле(м) сбывити ураду, ти(л)ко (ж) Данило мене упроси(л)<,> а са(м) Данило мови(л): «Неха(й) на мене ката привезуть<,> шчоби(м) бо(л)ше(й) не грѣши(л)<,>».

Ива(н) и Яковъ Ху(р)сенъки на Данила признали, и(ж) «Данило, братъ нашъ, хату спали(л)».

При то(м) те(ж) Ива(н) каза(л) на Данила, а Данило на Ивана и на Якова мови(ли) и признавали, мовечи: «Еди(н) у на(с) Ху(р)шчокъ и е(д)но дѣло наше было<,> — такъ при(з)навали,— и свежину тую, шчо вувци порѣзали и свинѣ побили, тую свежину, усѣ есмо спо(л)на ели<,>».

Такову ю ихъ справу казали(с)мо записа(т)// сать<,>.

82

А учинивъши слушную и(н)квизицию та тоє мехмо[?] усе(й) громади ю(с)ковско(й), котори(м) шкода была, питали, ежели на оны(х) Ху(р)сенъковъ и(н)стикговати будутъ ве(д)лу(г) права Статуту коро(н)ного и в не(м) а(р)тыкуловъ описаны(х) ве(д)лу(г) роздѣлу чоти(р)на(д)цатого а(р)тыкулу се(м)-на(д)цето(г)lo[<,> прьсуди(ли). Ти(л)ко (ж) громада ю(с)ковская Ху(р)-сенъковъ душами даровали, и(н)стикговати не хотѣли.

Мы, ура(д), су(д) нынешны(и), декрето(м) даны(м) наказуе(м) и прикривае(м), абы Ху(р)сенъки у Ю(с)ковъца(х), селъ, мешканя не мѣли<,>

Давши они(м) за плату по и(х) за(с)лузъ в по(с)ре(д) мѣста ка(р)ность киевую<,>, казавши они(х) з мѣста с по(с)ре(д)ку люде(й) за(ц)ныхъ або не мѣвши мешка(н)я, яко зра(й)ци вы(с)вѣ(д)чони и вигнани были наказа(въ)ши, то(т) дѣкретъ нашъ до кѣнигъ дѣкретови(х) записа(т) казалем.

[№ 156.]

Дня ѿф [29] септеврия того (ж) року и пре(д) ти(м) же актомъ.

Запозивалисе пре(д) на(с) Васи(л) Багла(и) из села Ждановъ<,> из И(л)яшо(м) Огро(д)не(н)ко(м) о зада(н)е ему, тоє(ст) тому И(л)яшови, о украде(н)е у мона(с)тыру спо(д)нихъ рече(й) ка(р)мазиновы(х)⁸¹, крашениновы(х)<,> котори(й) Васи(л) Багла(й) признава(л) на И(л)яшова се(ст)ри(н)ца Сидора.

Таковое справи казалихмо свѣдками доводити<,>.

Котори(й) Васи(л) здава(л)се на Ивана, Олифѣрова брата<,> и на Ми(с)ка, Поки(д)кова брата, и млсти пана Стосе(н)кова брата<,> которие тому менова(л), ижъ сведоми<,>.

Котори(х) поєди(н)ко(м) питали(х)мо, ежели свѣдоми<,> або были при то(й) справѣ або ли о не(й) чули<,>.

Которие по(д) су(м)ле(н)емъ признали<,> и(ж) а ни свѣдоми тому, а ни чули о(т) кого о то(и) справѣ такъ признали<,>.

Мы, ура(д), казалихмо доводити такового поде(й)зре(н)я Василю Баглаю<,> котори(й) жа(д)ны(х) до купи (с)тавъ и знаковъ я(в)них не по // не показа(л) и не довѣ(л), ты(л)ко мови(л), ижъ «из лю(д)ское речи то(м) на Сидоре(н)ковъ мови(л)<,>».

82 зв.

Мы, ура(д), су(д) нинешны(и), и бачачи<,> ижъ Васи(л) Багла(й) не дове(л) ничо(г)lo[на И(л)яша Огоро(д)не(н)ка изъ его се(ст)ри(н)цо(м)<,>, в реча(х) подо(й)зрены(х) они(х) Сидоре(н)ко(въ) при вшеляко(и) за(ц)ности и цноти таково(й), яко и пе(р)шо(й) зоставали<,> зо(с)тавуе(м). А оного Василя Баглая ве(д)лу(г) пора(д)ку судового Статуту коро(н)ного и в не(м) а(р)тыкуловъ описаны(х) наказуе(м), абы<,> таковы(й) потва(р)ца Васи(л) Ба(г)ла(и), шчо вю(л)<,> на Сидоре(н)ковъ, того не дове(д)ши, са(м) у тако(й) винѣ зоста(л)<,>.

Декрето(м) наши(м) наказуе(м), абы за (с)во(й) ви(с)тупокъ, кара(не) оде(р)жавши, во все(м) сторону свою о(т)по(р)ную поє(д)на(л), наказали и, изтве(р)дивъши, до кѣни(г) записать казали<,>.

*Справа Де(м)чихи Випришче(н)ково(й)
изъ Да(н)чихою ши(н)ка(р)кою<, > котораъ Да(н)чиха,
не доказавъши на Ди(м)чиху, брехала<;>.*

Року ахъзе [1665] м̃(с)ца дека(м)врия ка [21] дня.

Передо (м)ною, Ивано(м) Пилипе(н)ко(м), по(л)ковнико(м) наказны(м) лубе(н)скимъ, и Федоро(м) Гарашче(н)комъ, атамано(м) городовы(м) лофицкимъ, и Гордѣя Евсѣевича, войта лофицкого, Степана Свиде(р)ско(г)lo], Лавръна Пра(д)ку, Луцика Ма(р)тиновича, бурми(ст)ровъ<, > и всѣ(м) спо(л)ны(м) ма(й)страто(м) Лофицки(м)<, > и при на(с) застаючи(м) люде(м) за(ц)нымъ и вѣры го(д)нымъ<, > Ивана Зѣкраче(н)ка, Тимоша, сотъника перекопъского, и и(н)шихъ зацни(х) люде(й) было при то(м) немало.

83 Ставши пре(д) нами, Вукъся Да(н)чиха Скрипъни(ч)ка, ши(н)ка(р)ка, зе(з)нала явно, я(с)но и безъ жа(д)ного примуше(н)я, мовечи таковыя слова, и(ж), «панове ура(д) спо(л)ны(й) Лофицки(й), шчо (м) будучи по(д)пилоу и хмеле(м) и впи(л)ство(м) розу(м) сво(й) заморочивъши а за // а запо(м)нѣвши

страху бжо(г)lo], и каранѣя права по(с)полито(г)lo] учтиво(й) пане(й) Ма(с)ци Ди(м)ково(й), Випришче(н)ково(й) жонѣ, примовила гонорови за(ц)ному ма(л)же(н)скому шко(д)ливые екъсце(с)я, иже (м) Ма(с)ци Ди(м)чиси Випришче(н)ково(й) мовила, и(ж) якобы Ди(м)ко Випришче(н)ко<.>, му(ж) Ма(с)ки Ди(м)чихи<, > м(ѣ)л за нецноту е(й) тареле(й) два(д)цать носити<, >. Тоды (м) тое слово не говорила, ти(л)ко шчекала, брехала) и ревековала<, >».

Мы, ура(д) Лофицки(й), чуючи у(ст)ную мову и ревеказию Вукъсѣя Да(н)чихи, записавъши до къни(г) декретовы(х) лофицки(х), записатьъ казали<, >. А у(ч)тивую паниею Ма(с)ку Ди(м)чиху, Випришче(н)кову жону, при въшеляко(й) учтиво(с)ти и гонору за(ц)ного, яко и переше(й)!! была, зо(с)тавуе(м).

Таковую и(х) справу ти(м) декрето(м) наши(м) вѣчи(с)то уторае(м)<, > котори(й) нашъ декретъ записатьъ казали, шчо е(ст) и записано и(с) по(д)писо(м) руки писа(р)ско(й) ро(к)у и (д)ню зви(ш) описа(н)ного.

Григоры(й) По(д)гаиски(й), писаръ лофицки(й)<;>./

83 зв.

*Декретъ злочи(н)ци Ю(с)ка, Ма(р)тинова сина, о по(й)ма(н)номъ
з лицомъ вола, которо(г)lo] укра(л) у Грицъка Квача,
мишчанина лофицкого<.>*

Року ахъзе [1665] м̃(с)ца декаврия кв [22] дня.

Передо (м)ною, Ивано(м) Пилипе(н)комъ, по(л)ковнико(м) лубе(н)ски(м) (наказни(м), и Федорlo] Гарашче(н)ко(м), атамано(м) городовы(м) лофицки(м), и Го(р)дѣемъ Е(в)сѣевичо(м), воито(м) лофицки(м), Степано(м) Свиде(р)ски(м), и Лавръно(м) Пра(д)кою, Лукияно(м) Ма(р)тиновичо(м), бурми(ст)рами ма(й)страту Лофицко(г)lo]<, > и при на(с) застаючого Уласа Ми(т)че(н)ка, войта гли(н)ско(г)lo], Михайла Жукавъского, Степана Дзуриковъского, Миха(й)ла Горбане(н)ка, Гарасима Коломи(й)ца и многи(х) мешча(н) лофи(ц)кихъ было при то(м) вѣры го(д)ны(х) немало.

Ставши пре(д) нами, Грицко(м)!! Квачъ, мешчани(н) нашъ лофицки(й) опо... ⁸² ска(р)жи(л) пѣ(р)соналите(р) и криминалите(р) на Юска, Ма(р)тинова

сина, явѣного злочи(н)цу, котори(й) запо(м)нѣвши бѣга и права по(с)политого, вола гнѣдо(г)ло но(ч)ни(м) способо(м) Грицкова Квачова неробочи(м) злодѣи-ски(м) обычае(м) из загороды укра(л)<, и завѣ(л) и въ Гли(н)ску Степанови, резникови, за золоти(х) трина(д)цеть прода(л)<.>

Которого Ю(с)ка, Ма(р)тинова сына, явного злочи(н)цу, пыталихмо, яки(м) способо(м) изъ чие(й) порады такового злого допу(с)ти(л)се учи(н)ку<.>

Котори(й) призна(л), ижъ ни з чиего позволе(н)я, а ни (з) намови, а ни з поради, ти(л)ко самъ своюволею того учи(н)ку допу(с)ти(л)се<, >».

Прето мы, ура(д), казалихмо Степану, резникови // глы(н)скому, абы виво(д) чини(л) из себе, при ко(м) того вола о(т) Ю(с)ка, злочи(н)ци, купи(л).

Котори(й) мови(л) таковыя слова, ижъ та(к) дя(д)ки его, яко и и(н)шие злочи(н) ⁸³ Ю(с)кови, злочи(н)цеви, приятели шлюбовали за того злочи(н)цу, а меновито Грицко Шкоде(н)ко и Васи(л) Соло(м)ка<, такъ шлюбуючи, ижъ чоловѣкъ добри(й), ихъ прияте(л)<, >».

Теды(с)мо ура(д) наказали, абы Гри(ц)ко Квачъ свое(й) шкодою доходи(л) на о(с)та(т)но(й) заво(д)ци свое(й) (Степану, резнику,) шкоды ве(д)лугъ роздѣлу чоти(р)на(д)цетого а(р)тикулу трете(г)ло<, > а Степа(н), резникъ, свое(й) шкоды на Грицку Шкоди(н)ку и Василю Соло(м)ци<, >. А оного Ю(с)ка, Ма(р)тинова сына, за явѣны(й) учинокъ ве(д)лу(г) важно(с)ти лица бы(л) горло(м) караны(й) ве(д)лу(г) чоти(р)на(д)цетого роздѣлу артикулу семого<, >. Ле(ч) сторо(на) и(н)стикгуючая оного Ю(с)ка, злочи(н)ци, горло(м) даровала<, > бо(л)шъ не и(н)стикговала<, >».

Декрето(м) наши(м) наказуе(м) и прикривае(м), абы Ю(с)ка, явѣного злочи(н)цу, у при(н)кгери дупци скарано<, >».

То(т) декретъ нашъ до кѣни(г) декрето(в)нихъ казали записа(т), шчо е(ст) и записано с по(д)писо(м) руки писа(р)ско(й).

Григоры(й) По(д)га(й)ски(й), писаръ лофицки(й)<.>//

[№ 159.]

84 зв.

Чини(м) вѣдомо ти(м) пи(с)мо(м) наши(м) мы, ура(д) Лофицки(й), ниже(й) по(д)писа(н)ны(м)<.>, ижъ Семе(н) Гресе(н)ко<, > изъ Ивано(м), котори(й) се пе(р)ве повѣда(л) поповичо(м), а пото(м) изказа(л)се быти нѣяко(м)ъ Богатире(н)ко<—> еще пе(р)во за девѣзиѣ Алеѣѣ Квѣтъки пре(д) своего по(с)тановѣ-лени зо(с)тали.

Они(й) Семенъ Гресе(н)ко изъ Ивано(м)<, > товари(ст)во оба, которие на то(й) ча(с) казали, шчо о(д) ге(т)мана еду(т) узяти пна Романовѣско(г)ло и Гараше(н)ка и Пилипе(н)ка у Лофицу и повезти окова(въ)ши<, >».

А пото(м) обачимо(с)мо, ижъ у Семена Гресе(н)ка уха нема(ш). Которо(г)ло смо пытали: «Где збувѣ уха?»

Они(й) о(д)каза(л), ижъ «у Че(р)нигови за коня уха збу(въ)<, >».

При котори(х) было коне(й) двое, с кои(х) шкапа на шо(с)тое, а лошакъ на четве(р)тое<, >».

Которы(х) смо пита(ли), шчо бы то за кони. Они о(д)казали, же то и(х) вла(с)ние кони, и лоша(к) той (ж) шкапы<, >».

Котори(х) обачи(л) п.<:> Квѣтъка, ижъ они люде неробочие<, >».

Знову пытали то(г)ло Семена, яки(м) се реме(с)ло(м) бави(л)<.> О(д)каза(л)<, > ижъ по кишеня(х) лю(д)ски(х) добывае(т)се<, >».

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or document. The text is written in a dark ink on a light-colored, textured paper. The script is highly stylized and difficult to decipher. The text is arranged in several lines, with some words appearing to be written in a larger, more prominent hand. The overall appearance is that of a historical document or a personal letter.

84
Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or letter. The text is dense and spans most of the page. It appears to be a formal or legal document, possibly a contract or a record of a transaction. The script is highly stylized and difficult to decipher without specialized knowledge of the language and dialect. The text is written in dark ink on a light-colored, textured paper. There are several large, decorative flourishes and initials scattered throughout the document, particularly towards the end. The overall appearance is that of an aged, historical manuscript.

Которихъ Квѣтка везе(н)ѣ(м) каза(л) опа(т)ри(т) еще о среду по(ст)ю<,>.
Оные, обачивъши ча(с) пово(л)ни(й), на воскресение Хво из ла(н)цухо(м)<,>
и зъ коло(д)ками поутѣкали<,>. За котори(х) и п.<:> во(й)та ту(р)бова(л) то-
го, котори(х) по чотиро(х) неделя(х) знову у Пиратинѣ коне(й) о ки(л)ка мѣю-
чихъ, знову козаки, по(й)мавъши, лофицкие, до Лофици припровадили<,>.

Котори(х) мы, обачивши, ижъ го(д)ны были го(р)ло(м) карани быти<,>,
85 ажи то было и(н)стикгатори декрето(м) наши(м) //
декрето(м) наши(м)[!] наказуе(м), абы они...⁸⁴

[№ 160.]

Запи(с) Ивана, цигана, злочинъць, ахъз [1666] ное(въ)ри(а) кв [22] дня.
Передо (м)ною, Степано(м), хоружи(м) арматьни(м), и Миха(й)ло(м) Оста-
пе(н)ко(м), атамано(м) городовы(м) лофицки(м), съ Гордѣемъ Евсъевичо(м),
во(й)то(м) лофицки(м)<,> и Ивано(м) И(л)че(н)ко(м), Ивано(м) Дзукгавы(м),
Ивано(м) Масичо(м), Данило(м) Багатире(м), бу(р)ми(ст)рами ма(й)страту Ло-
фицко(г)ло, и и(н)ши(х) немало.

Иванъ, цига(н), бы(л) пре(д) на(с) по(с)тавлени(й) злочи(н)ца, котори(й)
был по(й)манъ из лицо(м) явъны(м) из шкапою сивою, украденую чре(з) то(г)ло
Ивана, цигана, и его товаришо(въ) — Про(ц)ка и Ивана Бабковатого, которо-
го шкапу завели из Чорну(х) крадени(м) способо(м) о(д) Супруна, жителя чор-
ну(с)кого<,>. Которо(г)ло Ивана из Про(ц)ко(м) и зъ Иваномъ Бабковати(м)
и з ти(м) явни(м) лицо(м) по(й)мали у Лофицѣ и пре(д) на(с), ура(д) Лофиц-
ки(н), приведены<,>.

Теды за пыта(н)емъ о(д) на(с), ураду, то(й) Иванъ, злочи(н)ца, призна(л)
доброво(л)но<,> и(ж) Процикъ и Ива(н) Бабковати(й) его товари(ст)ву спо(л)-
ное тому злomu дѣлу е(ст) исто(т)ны справъць из ни(м) тое(й) зло(й) ко(м)панѣъ
допс!ма|гали<,> и жи(т)ковали<,>.

То(т) же злочи(н)ца Ива(н), цига(н), призна(л) тако(ж) доброво(л)но<,>
и(ж) Ива(н), цига(н), котори(й) да(въ)но у Лофицѣ мешкаетъ, тому дѣлу е(ст)
спо(л)ни(м) товаришо(м)<,>, бо та(к) призна(л), шчо Ива(н), лофи(ц)ки(й)
цига(н), о(д) того дѣла не буде(т) во(л)ни(м)<,>. Котори(й) и очеви(ст)о Ивану,
цигану, мови(л), же «абы, Иване, такъ буде(ш) звязанъ, я(к) и а».

То(т) же призна(л), ижъ «ты мене, Иване, за тое би(въ), шчо(б) я тобѣ ко-
не(й), накравъши, бо(л)ше(й) приводи(л)<,>».

На о(с)татокъ то(т) же Ивану мови(л), же «ти, Иване, лофицки(й) цигане,
такъ будешъ пече(н) о(д) ката, я(к) и я<;>».

Тое зап ...⁸⁵ //

[№ 161.]

85 зв.

Записано въ справѣ Дацѣка Кумки ѿ вискъраде(н)е комори<,>.

Року ахъзи [1668] м(с)ца<:> ма(р)та ф [9] дня<,>.

Передо (м)ною, Стефано(м), хоружи(м) а(р)мать во(й)сковы(х)<,> Юс-
ко(м) Ѡ(т)роко(м), атамано(м) городовы(м) ло(х)вицьки(м)<,> Ма(т)феѣ(м)
Е(м)ченъко(м), во(й)то(м)<,> Ивано(м) Дзугавы(м)<,> Ле(с)ко(м) Сьнъниче(н)ъ-
ко(м), буръми(ст)рами уряду Ло(х)вицького, и при на(с) люде(й) зацъны(х)
и вѣры годъны(х) при то(й) справѣ будучи(х) — Горѣдѣя Евсъѣенъка, Данила,

це(х)ми(ст)ра шевъского<,> Ми(с)ка Жука<,> и инши(х) люде(й) вѣры годъ-ны(х) бывъши(х)<,>

приточилася справа<,> и ска(р)гу свою Данило, прозываемы(й) Кумька, жите(л) нашъ ло(х)вицки(й)<,> ѿ то прекъладалъ<,>

ижъ, «панове врьдъ, комору мою середьку (д)ня (на мѣстъ)<,>, с которо(и) гроши<,> пла(т)е, ножи и иншии рѣчъ та(м) будучии викрадено<,>».

Теды мы, урядъ, на жалобу Данилову зара(з) скоро за ѿповѣдью ѿпить пи(л)ны(й) у свое(м) городъ учинить ѿ таковы(х) неробочихъ люде(й) ро(с)ка-зали(с)мо<,>. Прето на то(м) же часъ таковыи зълочи(н)цѣ зъ лицо(м) — ба-во(л)ницами и зъ гудзѣками срѣбръными и зъ и(н)шими рѣчами — по(й)мавъ-ши, и до везе(н)я крѣпкого таковы(х) явъны(х) зълочи(н)цевъ<,> дати ро(с)-казали(с)мо<,> А скоро презъ ро(з)ное мо(р)деръство были караны и до того все(г)ло, що покърали, при(з)налися<,>.

Што мы, засѣлы(й) вря(д), стосуючися с право(м) посполити(м)<,> на которы(х)<,> Статуть и пи(с)мо бжие ѿпѣвае(т) въ ро(з)дѣле чотирина(д)-ц[ат]ло(м) въ а(р)тикулѣ трето(м)<,> таковы(х) явъны(х) изъ лицо(м) зълочи(н)цовъ по(й)маны(х), нѣчи(м) и(н)ши(м) право стое карати не по(з)воляє(т), ты(л)ко ве(д)лугъ за(с)луги и(х) якъ заробили, // горъло(м) карати<,>. Бо 86 гды (ж) тыи два и(х) злочи(н)цѣ зо всѣ(х) городовъ повѣдалися быти<,> а име(н)но: еди(н)ъ зъ Люте(н)ки ме(н)ши(й) (Микита) менивъся<,>, а други(й) Ди(м)ко и(з)-за (Д)нѣпра<,> — ѿба(д)ва ли(ч)кованы были<,> за настояни-е(м) и(н)стигатора, а вѣ(д)лугъ правъно(г)ло способу⁸⁶, абы зълыи люде меж добримы лю(д)ми не зна(й)довалися<,>, вѣлѣли(с)мо таковы(х) шкъодячи(х) зълочи(н)цовъ на згибе(л)нищу зогънати<,>.

Дѣля чого у къниги декретоовыи таковую справу записа(т) казали, що е(ст) и записано.

[Знак підпису.]

[№ 162.]

Справа Волошина Григорашѣкова зъ Сороки изъ-за (Д)нѣстра зъ жоною чужею изъ Дячого<,>.

Року ахъзи [1668] мѣ(с)ца юля к [20] дня<,>.

Передо (м)ною, Ияково(м) Коньдративичо(м), атамано(м) ло(х)вицьки(м)<,> Яцько(м) Гарасиме(н)ько(м), во(й)то(м), Ле(с)ко(м) Сѣнъниче(н)ь-комъ, Ивано(м) Падалькою, бурьми(ст)рами ма(й)страту Ло(х)вицького<,> ставъши ѿчевысто, Палажъка с Пирятина Павълувъна, Коломы(й)ко(в)на удова<,> которая ска(р)гу свою на Григорашѣка Волошина, ѿбывателя зъ Сороки изъ-за (Д)нѣстра ѿ то прекъладала<,>.

ижъ, «панове врьд, Григорашѣко Волошинъ у Ва(р)вѣ у Яска, ва(р)-ви(н)ского жителя, у которого (м) ши(н)ковала<,> мене подѣмовиль и вла(с)-не, якъ з жоною, зо мною мешкаль<,> и мѣль за жону мене узяти<,>».

Што мы, засѣлы(й) судъ, стосуючися зъ Статуто(м) и с право(м) святи(м) посполити(м) якъ у роздѣлѣ чотирна(д)цато(м) у арътикуль кѣ [29] ѿпису-е(т)<,> повѣстегаючи зълост люде(й) своево(л)ны(х), которыи препо(м)нивъши боязън бжию и пови(н)//ности свое(й) христия(н)ско(й) не ѿстерегаючи<,> 86 зв. за досвѣдѣче(н)е(м) лю(д)ски(м), яко не зацъны(х) ѿбои(х) сторонъ и явъни(х)

чужоложънико(въ) взѣ(н)е(м)⟨.⟩ карали(с)мо⟨,⟩ и зъ мѣста наше(г)ло(х)-вицького вигнати ро(с)казали.

Нащо дѣля вѣры лѣпшо(й) у кѣниги декѣретовый ратушъный ло(х)вицький записа(т) казали⟨,⟩ що е(ст) и записано⟨.⟩

[№ 163.]

*Справа Квачова зъ Билименко(м) ѿ бѣчолы⟨,⟩ року
ахъзи [1668] 87.//*

[№ 164.]

87 Року ахо [1670] мѣа інаурия ла [31] дня⟨;⟩.

Передо (м)ною, Де(м)ко(м) Випри(с)ко(м), со(т)нико(м) ло(х)вицьки(м), Савою Гараше(н)ко(м), атамано(м) городови(м), і при на(с) будучи(х) пна Ивана Ілче(н)ка, Ле(с)ка Сѣнниче(н)ка і Ивана Дзугаво(г)ло, буръми(с)тро(в) ма(й)страту Ло(х)вицького, і при би(т)но(с)ти пна Алеза(н)дра Теѡдоровича, пна Ігната Михиєвича⟨,⟩ пна Лукяна Калине(н)ка⟨,⟩ Юрия Стефановича⟨,⟩ Василя Скраже(н)ка, Ивана Филоновича⟨,⟩ Анѡдрея Гла(д)ченъка, та(к) те(ж) і много товари(с)тв і всего по(с)по(л)ства ѡбывателе(й) ло(х)вицьки(х) немало при то(й) справѣ будучи(х),

ста(въ)ши ѡчеви(с)то, пнѣ Васили(й) Нижине(ц), на се(й) ча(с) будучи(й) ѡбывате(л) ло(х)ви(ц)ки(й), чини(л) ѡповѣдъ і ска(р)гу преклада(л) на пна Ѡ(с)тапа Куце(н)ка, во(й)та ло(х)ви(ц)кого, такови(м) спосо(б)ом: «Пнѣ со(т)-нику і пне атамане і вся громадо ло(х)вицькая, кри(в)да ся мнѣ дѣе(т) ѡ(т) пна во(й)та вашего, і жъ мя бе(з) даня жа(д)но(й) причини забивае(т) і до вязеня послае(т), я (м) ему не е(с)те(м) винѣ(н), нѣ в чо(м)».

Мы те(д)ы, вря(д) вы(ш) рече(н)ни(й), ви(с)луха(в)ши жалоби пна Василиво(й)⟨,⟩ питали(с)мо пна Ѡ(с)тапа, во(й)та, «задля яко(й) причини Василя Нѣжи(н)ца забива(л) і вязеня(м) кара(л)?»

Нащо во(й)тъ ло(х)⟨,⟩ ѡ(т)повѣ(д) такую дава(л): «Пнѣ со(т)нику і атамане і все по(с)по(л)ство ло(х)⟨,⟩ по(д) ча(с) наи(з)до(в) Васи(л)ко(в) прида(л)е(м) бы(л) пна Василя Нѣжи(н)ца к Стефанови Свиде(р)скому для помочи, аби вкупѣ Давидо(в)ского справовали і конѣ его ко(р)му, що пнѣ Васи(л), фо(р)телями своими наробляючи, жа(д)ного ко(н)те(н)ту на Давидо(в)ско(г)ло не дава(л) і не да(л)шею не приложи(л)ся⟨,⟩ а мене, в то(м) ста(р)ши(м) би(в)ши, в городе ска(р)га ѡ(т) пна Стефана Свиде(р)ско(г)ло до(й)шла⟨,⟩. Котори(й) то Васи(л) при(л)ся і нѣякие(с) рѣе(с)тра фа(л)шивие показова(л)⟨,⟩ мо(въ)ячи, же «то(л)ко мя то(т) нае(з)дѣ конѣтуе(т), дава(л) страву і конѣ(м) ко(р)му».

Ѡ чо(м) і Стефанъ Свиде(р)ски(й) су(м)леня(м) свои(м) завязова(л)ся, же «жа(д)ного конѣте(н)ту на то(т) наи(з)дѣ ѡ(т) Василя не вида(л)⟨,⟩».

За которіе то его Васил него(д)ние слова, вивѣда(в)шиися добре, же ша(л)-вѣ(н)ско в городѣ по(с)тупуе(т) і во(л)но(ст) седи(т)⟨,⟩.

Мы, со(т)ни(к) і атама(н), повѣторе ѡного карали<, > вязенямъ за то(т) про(с)тупо(к)< > а видячи, же пнѣ Ѡ(с)тапѣ, во(й)тъ ло(х)вицьки(й), не зо(с)тае(т) ви(н)ни(м) нѣ в чо(м) ве(д)лугъ при(з)натя пна Стефана Свиде(р)ского, наказали(х)мо декрето(м) наши(м), абы Васи(л) пна во(й)та за (с)во(й) про(с)тупо(к) упроси(л) і громадѣ все(й) покори(л)ся.

Котори(й) жа(д)ною мѣрою, упо(р)ни(м) бы(в)ши, не (с)хотѣлъ<, >.

Теди ми, вря(д), видячи его упо(р)но(ст), пна во(й)та ло(х)ви(ц)ко(г) [о] во (в)се(м) уво(л)няе(м) ѡ(т) него, жеби пнѣ Васи(л) ту(р)бова(т) не важи(л)ся< >.

Нащо для вѣри лѣпшо(й) до книгъ мѣски(х) ратуша ло(х).<, > тую и(х) справу записа(т) казали(с)мо< >, що е(ст) і записа(н)о< >, > .//

[№ 165.]

*Справа Уласова Дядкова зъ Де(й)не(ч)кою
ѡ спале(н)е хороми его ѡ(т) Де(й)неки< >*

87 зв.

Року ахъзи [1668] м(с)ца нове(м)бра кз [27] дня.

Передо (м)ною, Юско(м) Иякововичо(м), сотънико(м) ло(х)вицьки(м)<, > Савою Гараще(нѣ)комъ, атамано(м) городовы(м) ло(х)вицьки(м)<, > Стефаном(м) Свѣде(р)ски(м)<, > во(й)то(м)<, > Ивано(м) И(л)че(н)ко(м)<, > Ле(с)ко(м) Сѣнъниче(н)ко(м), буръмистрами уряду Ло(х)вицького<, > и товариства при на(с) будучого Матѣфея Е(м)ченъка, Миха(й)ла Ѡстапе(н)ка, Грицька Се(р)гие(н)ка<, > Грицька Жура(вѣ)ля<, > Уласа Погуляя<, > и и(н)ши(х) зацъны(х) и вѣры годъны(х) товариствъ на то(й) справѣ будучи(х)<, >

ставъши ѡчевы(с)то, Ула(с) Дя(д)ко, козакъ и ѡбывате(л) ло(х)вицьки(й)<, > которы(й) на Ма(т)фѣя Де(й)не(ч)ку ѡ спале(н)е ѡ(т) его хати и вѣсе(й) ѡсели на по(д)варька(х)<, >.

Що смо на жалобу Уласову Дя(д)кову<, >, абы тое спале(н)е слушъны(м) и явъны(м) пра(вѣ)ны(м) и доводо(м) певъны(м) пре(з) люде доведено было<, >.

Що Игнатъ Степука при(з)наль<, >: «Я,— мови(т),— у башгѣ стоялъ с цѣпо(м) и у броварѣ былъ, а Де(й)неки на сторожѣ не бачивъ<, >».

Що Хве(с)ко, ѡвѣча(р) Васкувъ, зо(з)на(л): «Мы идемо, ажъ Де(й)нека ѡ(т) Ва(с)ково(й) хати иде(т)<, > и зъ нами ишо(вѣ) до мѣ(с)та, мѣхъ полови ню(с)<, > и мовиль Де(й)нека: «Тутъ на(с) безъ козыра не ѡ(з)ме(т)».

И Стефанъ, ѡвѣчаръ Уласовъ Дя(д)ковъ повѣдавъ<, >: «Ишъли мы с по(д)варька зъ ѡ(вѣ)чаро(м) Уласовы(м), свини гнали, а Де(й)неки не бачивъ<, >».

Прето мы, уря(д), того ѡвѣчара Уласова урядо(вѣ)ны(м) кара(н)е(м) ка(н)чучокомъ бити казали<, >. И то(й) ѡвѣчаръ Уласовъ<, > при(з)наль<, >: «Зъ нами Де(й)нека ишовъ до мѣста<, > и мене намо(вѣ)лялъ, щобѣ никому не казавъ, що былъ на по(д)варьку Уласово(м)<, > и гроше(й) мнѣ золоти(х) ѡбещавъ да(т)и< >».

И по тѣрети(й) раз то(т) же ѡвѣча(р) Уласовъ Дя(д)ковъ призъналь<, > // 88. же Де(й)нека хъвали(вѣ)ся запалити хату Уласову на по(д)варьку<, >.

Прето мы, засѣлы(й) уря(д), зъ вязе(н)я пустити ро(с)казали<, > и таково(г) [о] зълосливо(г) [о] незъбожъно(г) [о] и не поцѣтиво(г) [о] челоуѣка, Ма(т)фѣя Де(й)не(ч)ку, яко зъра(д)цу и подозре(н)но(г) [о] во (вѣ)шеляки(х) учи(н)нъка(х) зълы(х) не пое(д)нокро(т) упалого<, > и вѣ зълодѣ(й)ствѣ и вѣ спале-

(н)ю подо(з)ре(н)ного<,> урядо(въ)ны(м) правъны(м) поступкомъ<,> яко не уцътиво(г)ло и не зацъно(г)ло челоуька, киями ноги и руки о(т)бити ро(с)казали(с)мо<,> любо и не такой ка(р)ности заробиль за свой злый учи(н)ки и поступки<,> ведълугъ пра(въ)ного Статуво(г)ло а(р)тикулу и ро(з)дълу опи(с)ано(г)ло<,> спале(н)ня годенъ былъ<,>.

Едънакъ же инъстигаторъ, помене(н)ны(й) Улашь Дя(д)ко, на душу Де(й)-некову не настоялъ<,> ти(л)ко о кара(н)е на(с), уряду, жадалъ<,>.

Которо(г)ло смо Де(й)неку безъ по(л)ги карати киями ро(с)казали и зъ мѣста, яко непоцътивому, по(й)ти велъли<,> абы таковы(й) необа(ч)ны(й) и зъра(д)ца, и шъко(д)ца лю(д)ски(й) межи миро(м) христия(н)ски(м) не мешъ-калъ<,>.

Прето таковую справу у къниги декъретовии записа(т) казали, що е(ст) и записано<,>.

И передъ нами, зъвышь описа(н)ны(м) урядо(м), жона Ма(т)фѣева Де(й)-некова сцуралася и за мужа его, яко не зацъно(г)ло, мѣти не хоче(т) и не хотѣла и вѣчними часы Де(й)неки за мужа собѣ не хочеть.

И тое мове(н)е, що жона мужа Де(й)неки сцуралася, записа(т) казали<,>./

[№ 166.]

88 зв.

Року ахъф [1669] мѣ(с)ца генъвара кѣ [22] дня.

Передо мноу, Савою Гарашенько(м), атамано(м) городовы(м) ло(х)вицъ-ки(м), Стефано(м) Свѣде(р)ски(м), во(й)то(м)<,> Ивано(м) И(л)ченько(м)<,> Ле(с)ко(м) Сѣнъниченько(м), буръми(ст)рами уряду Ло(х)вицъкого<,>

ставъши оцѣвисто, вся громада ха(р)ковъская повѣту нашо(г)ло Ло(х)-вицъкого<,> который о(т) ста(р)шого ажъ до на(й)ме(н)шо(г)ло спронежъку себе видячи, яко непоцътиво(г)ло и незацъно(г)ло челоуька<,> на (й)мя Хъведора Билиме(н)ка<,> такъ тежъ и брата его ...<,> ⁸⁸ изъ свое(г)ло села Ха(р)-ковецъ вигнали<,> и и(х) наща(д)ку, якъ явъны(х) зълодѣвъ и право(м) урядо(въ)ны(м) перекона(н)ны(х)<,> у себе и у селъ свое(м) де(р)жати не хочут<,>.

Що и мы, засѣлы(й) урядъ, не будучи всему и(х) миру нѣ въ чо(м) спроти(въ)ни<,> а зъвълаща възираючи и въ право наше хри(с)тия(н)ское<,> же межи миро(м) христия(н)ски(м) абы таковий люде зълодѣ(й)ство(м) переконаний мѣсца и мешъка(н)я не мѣли<,> позъволили(с)мо<,> они(х) шъко(д)цо(въ) и въ бра(н)ю добра лю(д)ского<,> не ти(л)ко въ селъ Ха(р)ковъца(х), але и въ городъ и въ повѣтъ нашо(м) Ло(х)вицъко(м)<,> Билименько(въ) обо(х) и наща(д)ку дѣте(й) и(х) ⁸⁹ не де(р)жати и, яко зъра(й)цу(въ) лю(д)ски(х), вигнати<,>.

Которы(х) уве(с) ми(р) и(х) дшею даровали, ты(л)ко межи ними, лю(д)ми добримы<,> не маю(т) и моци мѣти мешъкати не буду(т)<,> Але, яко зъра(й)ци и непоцътивий люде, мешъка(н)я та(м) межи ними, ха(р)ковъцами, Билиме(н)ки, Хъведор, Павъло и сыни и(х) ⁹⁰ жити не маю(т)<,>.

Нащо таковы(х) шъко(д)ливы(х) люде(й) у къниги декъретовии ратуша ло(х)вицъкого записа(т) казали, що е(ст) и записано.

[Знак підпису.]

Е(ст) дѣте(м) и(х) слава добрая<,> мѣ(с)це мае(т) ве(з)де за промоциею и про(з)бою и позъволе(н)е(м) громади усе(й) ха(р)ковъ(с)ко(й) дѣти мают славу добрую<,>./

Справа Хве(с)ка Гаращенъка ѿ заби(т)ю купъца
че(р)нѣго(въ)ского<, > которая такъ въ собѣ мае(т) <, >.

89

Року ѿ(т) нароже(н)я сѣна бжия тысяча ше(ст)сотъ ше(ст)деся(т) девято-
(г) [о]л<, > м(с)ца генъвара дня два(д)ца(т) девятого<, >.

Передо (м)ною, Ияково(м) Засы(д)комъ, ѿбозъни(м) польку лубенского<, >
Ѿлеззе(м) Ѿлено(въ)скои(м) ѿ(т) пана польково(въ)ника лубе(н)ско(г) [о]л<, > ѿ
заби(т)ю Василя Соколо(въ)ского<, > купъца чернѣговъского<, > до Ло(х)-
виши на правъное попа(р)тиѣ зе(с)ланими<, > и при то(й) справѣ будучи(х) —
пана Иѿакима, господара за(м)ку его мл(с)ти пана ге(т)мана<, > пана Дъми(т)-
рия Пико(въ)ца<, > пана писара канъцеляриѣ(й) во(й)сково(й) <, > пана Юска
Иякововича, сотъника во(й)ска Запо(р).<: > ло(х)вицъкого<, > пана Уласа
А(нъ)тоне(н)ка, атамана городского нака(з)но(г) [о]л ло(х)вицъкого<, > пана
Стефана Свѣде(р)ского, во(й)та<, > Ивана И(л)че(нъ)ка, буръми(ст)ра уряду
Ло(х)вицъкого<, > пана Алеза(нд)ра Теѿдоровича<, > Горъдѣя Евъсѣевича,
Миха(й)ла Ѿстапе(нъ)ка<, > Грицька Серъгие(н)ка<, > И(л)ка Ма(нъ)дика<, >
Стефана Стре(л)бицъкого, Юска Москале(н)ка<, > Ма(т)фея Емъче(нъ)ка<, >
Матяша Топъчи(нъ)ка<, > Данила, це(х)ми(ст)ра ше(въ)ского, Са(х)на, це(х)-
ми(ст)ра ре(з)ницъкого<, > Ереми, крамара<, > и мъноги(х) люде(й) зацъны(х)
и въры годъны(х) при той справѣ будучи(х) <, >.

Становъши ѿчеви(с)то пере(д) судо(м) перъсоналѣте(р), панѣ Василевая
Соколо(въ)ская, ѿбывате(л)ка че(р)нѣго(въ)ская<, > которая жало(с)ную
ска(р)гу свою ѿ заби(т)ю Василя, мужа свое(г) [о]л<, > пре(з) Хве(с)ка Гара-
ще(н)ка, ѿбывателя ло(х)вицъкого, станулого<, > ѿ то прекъладала<, >: «Па-
нове засѣлы(й) ма(й)стратъ<, > прошу ѿ сами(й) скутокъ да(н)я слышъно(й)
справе(д)ливости<, >».

Прето мы, засѣлы(й) цалы(й) судъ, по ви(с)луха(н)ю жалоби панѣ Васи-
лево(й) <, > а видячи<, > и чуючи лю(д)скии и [о]чима своими бачачии писа(н)-
нии урядо(въ)нии при(з)на(н)я<, > а стосуючися с право(м) посполити(м) <, >
в ро(з)дѣле еі [15] <. > // въ Сакъсонѣ и въ поря(д)ку<, > и въ Статутѣ в ро(з) 89 зв.
дѣле ві [12] а(р)тикуле вѣторо(м) <, > ѿписа(н)о(м) ѿ забо(й)ствѣ <, > запобегаю-
чи тому и повъстегаючи своволе(н)ства немилосе(р)дъно(г) [о]л<, > нехристия(н)-
ского, што ѿ(т) часу въ люде(х) бываю(т) <, > и зуфа(л)ства лю(д)ского из
опи(л)ства<, > которые въ прива(т)ны(х) люде(х) непо(въ)стегъливы(х) безъ
въсяко(й) боя(з)ни бжо(и) бываю(т) <, > с чого кро(въ) неви(н)ную христия(н)-
скую не во(с)ти(д)ливе неви(нъ)не<, > ѿ(т) чого гдѣ бгъ бывае(т) <, > ѿбра-
жонъ <, > паствячися на(д) брато(м) свои(м) <, > либо въ надѣю бунѣто(въ),
а(л)бо за неи заплати пѣняжъно(й) кро(въ) забо(й)ство(м) ро(з)ливаю(т) <, >
що явъны(м) слышъны(м) доводо(м) на Хве(с)ка Гаращенъка, ѿбывателя ло(х)-
вицъкого, забо(й)ство показалося <, > которы(й) небожъчика Василя Соколо(въ)-
ского, купъца и ѿбывателя че(р)нѣговъского, ку сме(р)ти приправиль <, > с того
ви(н)ны(м) въ Сакъсонѣ въ поря(д)ку и въ Статутѣ ѿписа(н)ны(м) право(м) <, >
нѣ чи(м) инши(м), ты(л)ко Хве(с)ко Гаращенъко, забо(й)ца явъны(й), горъло(м)
караны(й) абы былъ, присудили(с)мо <, >. А (з) мае(т)ку его жонѣ, его кре(въ)-
ны(м) и за ловъщи(з)ну будут пови(н)ни с худоби Хве(с)ково(й) Гаращенъко-
во(й) панѣ Василево(й) Соколо(въ)ско(й) безъ ѿ(т)пусту платити <, >.

Мы, засълы(й) уря(д), на жалобное попа(р)тие панъ Василево(й) Соколо(въ)ско(й) ве(д)лугъ регулъ правъны(х) за еи ѿ забо(й)ству мужу<, > за апелляцією<, > слушъны(й) правъны(й) декретъ с по(д)писомъ ѿсобъ зацъны(х), вы(шъ)ше(й) описа(н)ны(х), и с прити(с)не(н)е(м) урядовно(й) мѣста Ло(х)-вици печати<, > видати ро(с)казали(с)мо и въ къниги Чорънии декретоуеи записа(т) казали, що е(ст) и записано<, >.

Ияковъ Феѡдорови(ч),
писа(р) ло(х)вицъки(й), рукою.

[Знак підпису.] //

[Лѣ 168.]

90

*Справа Костя Ѡноприевича<, > з Гавърило(м),
снѡ(м) Пилипе(нѣ)ковы(м)<, > сенѣча(н)ски(м)<, >.*

Року ахъф [1669] м(с)ца ма(р)та ѿ [8] дня<, >.

Передо мъною, Юско(м) Иякововичо(м), сотънико(м) ло(х)вицъким<, > Савою Гараще(нѣ)ко(м), атамано(м) городови(м), Стефано(м) Свѣде(р)ски(м), во(й)том<, > Ивано(м) И(л)ченъко(м)<, > Ле(с)ком Снъниченъко(м)<, > буръ-мистрами ма(й)страту Ло(х)вицъкого<, >.

Ста(въ)ши ѡчевы(с)то пере(д) право(м) наши(м), Гавърило, снѣ Пилипе(нѣ)ковъ<, > обывате(л) сене(ц)ки(й), которы(й) Конъста(н)тия Ѡноприевича, обывателя ло(х)вицъкого, ку праву ѿ то позывал<, >

и(ж), «панове вря(д), Коста(н)ти(й) Ѡноприевичу у ѡ(т)ца мое(г)ло гроше(й) купъ сто бе(з) польдесята золотого позычилъ<, > и заставу, якъ Коста(н)ти(й) именуе(т), ѡ(т)цеви моему поясъ срѣбрны(й), по(з)олота сте(р)тая на поясу была<, > на за(н)келю Адамъ и Евъва вирисована<, > чаро(кѣ) двѣ велики(х) срѣбрны(х), а чарочо(кѣ) двѣ мале(н)ки(х), душънико(въ) тако(ж) срѣбрны(х)<, > въ за(с)тавъ далъ<, >.

Що Ко(нѣ)ста(н)ти(й) Ѡноприевичу тими слови явѣно зо(з)налъ<, >. «Правдѣ, панове вря(д), не пру по(д) сумѣле(н)емъ дщи свое(й) повѣдаю<, > иже (м) у Гавърилова ѡ(т)ца, Пилипе(н)ка, у дя(д)ка свое(г)ло, гроше(й) золоти(х) сто три(д)ца(т) и пя(т) шелюгами у Се(н)чѣ у дому его позычи(лъ)<, >. А якъ Сулимувская при(з)нае(т), же бы (м) у Сулимовъского дому при ѡ(т)биранию ты(х) гроше(й), Пилипе(н)кови заса(д) данъны(х), мѣлъ та(м) же гроше(й) позычати, то не е(ст) правѣда<, > бо у ки(л)ка неде(л) приихале(м) до Сенчѣ заставу помене(н)ную: срѣбро, пояс(с), ча(р)ки Пилипе(нѣ)кови дале(м)<, > а Пилипе(нѣ)ко мнѣ гроше(й) шелюгами золоти(х) сто три(д)ца(т) и пя(т) позычилъ<, >. Теды напото(м) въ ки(л)ка лѣтъ упомънѣле(м): пане Пилипе(н)ку, дя(д)ку, ты(х) свои(х) гроше(й) у мене правишъ<, > а я свое(й) застави у тебе не викупую<, >. Що Пилипенъко на тое ѡ(т)казалъ<, >: «А що (ж), пане Коста(н)ти(й), я твое срѣбро утративъ<, > — и мовиль, — неха(й), пане Коста(н)ти(й), твое срѣбро пропало, а мои(х) гроше(й), що я тобѣ позычивъ, не буду упоминатися<, >» — и на то(м) вѣчъную зъ собою угоду<, > и прощение, абы ѡдинъ другого не туръбовалъ ѿ гъроши и ѿ за(с)таву, зъ собою ми(р) узяти<, >».

Що и Гавърило, снѣ Пилипе(нѣ)ковъ, пояс(с) срѣбрны(й) показовалъ на вряде<, > до которого Коста(н)ти(й) не при(з)нался, же не его, а чорокъ[!] снѣ

Пилипенъко(въ) не показова(лъ) и ѿ(т)мо(въ)ляляся, где были въ схова(н)ю, не зъна(й)шоль<,>.

Теды обопо(л)не пере(д) право(м) наши(м) ло(х)вицькимъ Конста(н)ти(й) Оноприеви(ч)<,> и Гавърило, снъ Пилипе(н)ковъ, на словъ ѿ(т)цевъско(м) перестаючи въ(ч)ними часы, руки собъ подава(въ)ши, погодилися<,>. Коста(н)ти(й) Оноприеви(ч) застави упоминатися не мае(т)<,> а Га(въ)рило, Пилипе(нъ)ковъ снъ, гроше(й) у Константия Оноприевича дамагатися вѣчъне не повиненъ буде(т)<,>. А если напото(м) Гавърило, Пилипе(нъ)ковъ снъ<,> тое срѣбро, ча(р)ки, зна(й)ти мае(т)<,> во(л)но буде(т) Гавъриловъ, яко свое доброе<,> // продати и на свой пожитокъ пове(р)нути<,>.

90 зв.

«А я, Коста(н)ти(й), ѿ тое упоминатися жа(д)ны(м) способомъ моци мѣти не буду<,>».

Нащо для вѣры лѣпшо(й) и поваги болшо(й) ѿбы сторонѣ просили на(с), зъвышь ѿписа(н)ного ма(й)страту, абы и(м) тая и(х) вѣчъная зъгода у къниги урядо(въ)ныи ло(х)вицькии была записа(н)на<,>, що є(ст) и записано.

[Знак підпису.]

Возърушите(л) вѣчно(й) тоє(й) зъгодѣ по заруку на вря(д) Ло(х)вицьки(й) таляре(й) три(д)ца(т) подъпадавае(т)<,>

[№ 169.]

Року ахъф [1669] мѣа априля сѣ [16] дня<,>.

Предо (м)ю, Савою Гараще(н)ко(м), атамано(м) городови(м) ло(х)вицьки(м), Стефано(м) Свиде(р)ски(м), во(й)то(м) ло(х)вицьки(м), Ивано(м) Ильче(н)ко(м), с Ле(с)ко(м) Сѣнниче(н)ко(м), бу(р)ми(с)трами вряду Ло(х)вицького, і при на(с) будущого Уласа Погуляя, асавула по(л)ку Лубенъского, і ини(х) люде(й) за(ц)ни(х) і вѣри го(д)ни(х) немало на то(т) ча(с) будучи(х).

Приточила(с) справа пре(д) судѣ ншъ Романа Хведоре(н)ка, гу(м)ничого, в то(т) способъ, котори(й) то Рома(н), запо(м)нѣвши боя(з)нѣ божию і права по(с)политого, з жонами двома шлюбъ бра(л) и ме(ш)ка(л)<,> з ними<,>.

Що ми, вря(д)<,> по(с)терегаючи того злого учи(н)ку<,> стосуючи(с) с право(м) по(с)полити(м)<,> на котори(х) свояво(л)ни(х) люде(й), яко на чужоло(ж)никовъ, Стату(т) ѿпѣвае(т) в ро(з)дѣлѣ четве(р)то(м)на(д)ца(т) в а(р)тикулѣ т[р]и(д)цато(м) го(р)ло(м) кара(т)<,>. Що на про(с)бу ти(х) жонъ ѿ(т) го(р)ла во(л)ни(м) зо(с)талъ і при пе(р)шо(и) жонѣ навѣки ѿбѣца(л)ся жи(т), а другую жону, // на (й)мя Марию, уво(л)няе(м), же ю(ж) во(л)но буде(т) 91 ѿно(й) за иного мужа по(й)ти.

Що ми, вря(д), тую и(х) справу казали до кни(г) мѣски(х) ратуша ло(х)вицько(г)lo[] записа(т), що є(ст) і записано<,>.

[№ 170.]

Року ахъф [1669] мѣа авѣгу(с)та в [2] дня.

Передо (м)ною, Миха(й)ло(м) Пивоваре(н)ко(м), атамано(м) на то(т) ча(с) будучи(м) нака(з)ни(м) ло(х)ви(ц)ки(м)<,> Ивано(м) Ильче(н)ко(м), во(й)то(м) ло(х)вицьки(м), Ивано(м) Дзугавы(м), бурьми(с)трами ма(й)страту Ло(х)-

вицького, и с прито(м)но(с)ттю пна Ивана По(л)тавьца, со(т)ника комо(н)но(г)ло во(й)ска Запо(р).<> пна Алеза(н)дри Тодоровича, Ивана Лавъре(н)ка, Ми(с)ка Гонъчара, Ми(с)ка Клепача, Стефана Тригуба и ини(х) люде(й) зацьни(х) и вѣри годъни(х) та(к) козако(въ), яко і меща(н), немало на то(т) ча(с) будучи(х)<,>

приточила(с) справа Мо(т)ри Ва(с)чихи, обывате(л)ки ло(х)вицькои, в то(т) способъ<,> ска(р)гу свою прекладала на (Т)рохима, ко(м)лицькую голову, и на товари(с)тво его, которіе злодѣ(й)ски(м) а не коза(ц)ки(м) способо(м) переня(въ)ши в царинѣ по(д) городо(м) оную вдову, ро(з)ша(р)пали и коне(й) двое о(т)няли<,> а, заиха(въ)ши до Ми(р)города, попродали<,>.

До чо(г)ло ся и сами доброво(л)не при(з)нали, же то(т) злы(й) учинокъ попо(л)нили<,>.

Що мы, вря(д), чуючи и(х) доброво(л)ное при(з)натє, стосуючи(с) с право(м) по(с)полити(м), ве(д)лугъ Статуту, я(к) ошысуе(т) в ро(з)дѣле чотирина(д)цато(м) въ а(р)тикуле семо(м), за што злоде(й) го(р)ло(м) караны(й) бывае(т)<,> осудили(с)мо, жебы были го(р)ло(м) за сво(й) зли(й) учино(к) карани<,>.

Которіе то люде, не хотячи и(х) згубы, подаровали они(х) го(р)ло(м) и просили на(с), вряду, абы и(м)<,> шкода и(х) была попо(л)нена<,> жебы при(с)вои(х) коня(х) зо(с)тавали або любь плату о(т)римали.

Которіе ся злочи(н)ци до ту(й) при(з)волили всю шкоду о(н)о(й) вдовѣ попо(л)ни(т) о(т) мала до велика<,>.

Нащо для вѣри лѣпшо(й) до кни(г) мѣски(х) ратуша ло(х)вицького записа(т) казали(с)мо, що є(ст) і записано<,>.

[№ 171.]

91 зв.

Року ахо [1670] мѣца інуария з [7] дня<,>.

Передо (м)ною, Ко(с)тє(м) Даниловичо(м), по(л)ковънико(м) во(й)ска Запо(р).<> пѣхо(т)ни(м) на (с)та(н)ции зо(с)таючи(м) в Ло(х)виць, Ісае(м) Ма(р)тинє(н)ко(м), о(б)о(з)ны(м) по(л)ку того (ж)<,> со(т)никамы по(л)ку пѣхо(т)ного — Василє(м) Динисовичо(м), Кирико(м) Ка(р)ленъко(м)<,> Ма(р)тино(м) Хомє(н)ко(м), Дубягою и инши(х) товари(с)тва вѣри го(д)нихъ, яко те(ж) і уряду мѣского — пно(м) Миха(й)ло(м) Го(р)банє(н)ко(м), атамано(м) ло(х)вицьки(м), Остапо(м) Куце(н)ко(м), во(й)то(м), Ивано(м) Ілъче(н)ко(м), Ивано(м) Дзугави(м), буръми(с)трами вряду Ло(х)вицького і инши(х) люде(й) зацьни(х) на то(т) ча(с) в ратушу Ло(х)вицьки(м) будучи(х),

приточила(с) справа обывателе(й) яре(с)ковъски(х) на (й)мя Анъдрѣя Тве(р)дого, Анътона Улѣзче(н)ка, Евтуха Мотовило(въ)ского и други(х) товари(с)тва — Хве(с)ка Климе(н)ка, Ивана Я(х)ненъка, Ю(с)ка Коче(р)говъского, Па(въ)ла Гали(ц)кого о кривѣда(х) свои(х) оловѣдали мовячи,

же «мы способо(м) то(р)говы(м) з рибою ихали где бы ку своему пожи(т)ку мѣли продати<,> и та(к) будучи на(м) в дорозѣ трафилося в селѣ Пе(т)рувѣка(х) на Хоролѣ ночоваты, где на на(с) сонъни(х) вночи напавъши, зраде(ц)ко злодѣ(й)ски(м) способо(м) ра(з)бо(й)ники со(т)нѣ Ма(н)ково(й) — Пана(с) Василє(н)ко з Городищѣ, з-за (Д)нѣпра, Па(въ)ло Ми(с)чєнько, Забо(з)ки(й) з Городищѣ, Ива(н) О(с)тапє(н)ко, Васи(л) Ми(с)чє(н)ко з То(р)гищѣ, Лукя(н) Капчє(н)ко з Горошина, Яко(въ) Паливода з Пѣрятина, Хведо(р), Грицько Иванє(н)ко, Ти(м)ко Бута(к) из Сатанова, Грицько з Ро(м)на, Коно(н) з Дме-

лова, Ци(с) Грицько роме(н)ски(й), Игна(т) Ну(с) раша(въ)ски(й), Ла(въ)ру(н) рашавъски(й), Тимушь зънъкувъски(й), з Бубровника Ива(н) Краля, Рома(н) луко(м)ски(й), Грицько лохъвицьки(й) ⁹¹, которие, на (с)та(н)ции в Се(н)чѣ будучи // а бе(з) вѣдома ста(р)ши(х) свои(х) свояво(л)не на ро(з)бо(й) и на ⁹² (з)злодѣ(с)тво!! ходячи а по го(с)ти(н)ца(х) люде(й) ро(з)биваючи<, > шо и на(с) ро(з)громили спячи(х): ини(х) ку сме(р)ти ганебно(й) приправили ⁹², і мае(т)ки ншѣ ро(з)ша(р)пали, і го(л)це(м) то(л)ко на(с) попу(с)кали, і, конѣ нши побра(в)ши, в Се(н)чу наза(д) уво(й)шли. За которими (с)мо, взявъши тропу, слѣдо(м) за ними до Се(н)чѣ прибивъши, зара(з) по(з)нали(с)мо всѣхъ, на що і лице добръ нши(х) в оми(х) зна(й)шлося<,>. Проси(м) всѣ спо(л)нѣ пна по(л)ковъника во(й)ска Запо(р). пѣхо(т)ного та(к) те(ж) и уряду Ло(х)вицького ѿ справе(д)ливо(ст) стую».

¶ Що мы, вря(д), ви(с)луха(в)ши оны(х) жалобы, декрето(м) нши(м) наказуе(м), абы з ни(х) ѿ(д)ного а(л)бо дво(х) сме(р)тию карати по(з)воляе(м)(<, >.

Аже зви(ш) менова(н)ни ѿбывателѣ яре(с)ковъские, не хотячи и(х) сме(р)ти, склонили(с) на про(с)бу, то(л)ко абы на (с)вое(м) нѣ на чо(м) не шкодовали.

На то(м) стало, же тие ро(з)бо(й)ники мѣю(т) усю утрату нагородити яре(с)ко(въ)цо(м), а ѿсобливо Романа луко(м)ского и Грицька ло(х)вицького видае(м) оны(м) в руки<,>, абы ѿ(т) мала і до велика пополнили все яре(с)ко(въ)цо(м), а собѣ, взя(в)ши запи(с), на товари(с)тву всѣ(х) по(й)сковати пови(н)ны.

Нащо для вѣри лѣпшо(й) до книгъ мѣски(х) ратуша ло(х)вицького запи(с)а(т) казали(с)мо, що е(с)т і записано<,>.

[№ 172.]

Справа Ху(р)сенѣкова Данилова ѿ покраде(н)е свине(й)(<, >.

Року ахѣф [1669] мца ноє(м)рия а [1] дня<, >.

Передо (м)ною, Ю(с)ко(м) Ѡ(т)роко(м), со(т)нико(м) ло(х)вицьки(м), Миха(й)ло(м) Го(р)бане(н)ко(м), атамано(м) городови(м), Ѡстапо(м) Куце(н)ко(м), во(й)том, Ивано(м) Илче(н)ко(м), Ивано(м) Дзугави(м), бурми(с)трами вряду Ло(х)вицького<, > і при на(с) будучи Яцѣка Ко(т)ляра, Ивана Лавѣре(н)ка, Стефана Свиде(р)ского, Ле(с)ка Сѣнъниче(н)ка и ини(х) люде(й) зацѣни(х) немало // немало на то(т) ча(с) в ратушу ло(х)вицько(м) будучи(х).

приточилася справа Грицька и Андрея, ѿбывателе(й) юсковъско(й) повѣту Ло(х)вицько(г)ло та(к) те(ж) і всеи громади ю(с)ковъско(й) таки(м) способо(м) ска(р)гу свою пре(к)ладала: «Пнове вря(д) Ло(х)вицьки(й), ю(ж) не поє(д)нокро(т) на(м) ѿ(т) Ху(р)се(н)ко(въ) кри(в)да і шкода стає(т)ся, шо і тапе(р)е(ш)ного часу вла(с)не(й) Данино!! Ху(р)се(н)ко свине(й) двое з сажа вкра(л) і побы(л)(<, > хотячи до пожи(т)ку свое(г)ло приве(с)ти. На которо(м) учи(н)ку зло(г)ло по(й)мали(с)мо ѿного».

До чого ся і са(м) доброво(л)не, еще в ми(с)тра в рука(х) не би(в)ши, при(з)налѣ, же «то(т) зли(й) учино(к) попо(л)ни(л)(<, > на шо і жона моя в то(м) не е(с)т ви(н)на».

Ми те(д)и, вря(д), по(с)терегаючи того, аби ся злие люде не (м)ножили, на(казали(с)мо декрето(м) нши(м) стосуючи(с) с право(м) по(с)полити(м), якъ

92 зв.

описуе(т) в ро(з)дѣле че(т)верѣто(м)на(д)це(т) в а(р)тикуле сѣмо(м)на(д)це(г) аби би(л) такови(й) злочи(н)ца го(р)лом карани(й), то е(ст) обѣшо(н).

На що громада ю(с)ко(въ)ская го(р)ло(м) оного даровала, то(л)ко аби би(л) з мѣста по(с)торо(н)ко(м) вигнани(й)⟨.⟩.

Нащо для вѣри лѣпшо(й) і пе(въ)но(с)ти до кни(г) мѣски(х) ратуша Ло(х)-вицького записа(т) наказали(с)мо, що е(ст) і записанс(⟨.⟩).

[№ 173.]

*Справа Василя Тютю(н)ника з Ло(г)вино(м),
обывателе(й) свиридо(в)скихъ.*

Року ахо (1670) м̃(с)ца авгу(с)та кд [24] дна⟨.⟩.

Передо (м)но(ю), Ю(с)комъ Ко(т)ляре(н)комъ, со(т)нико(м) ло(х)ви(ц)-ки(м)⟨.⟩ Де(м)комъ Выпры(с)ко(м), атамано(м) городовы(м), Стефано(м) Сви-де(р)ски(м), во(й)томъ, Ивано(м) И(л)че(н)ко(м), бу(р)мис(т)ро(м)⟨.⟩, и при на(с) будучи(х) пна Гри(ц)ка Се(р)гѣе(н)ка, пна Миха(й)ла Го(р)бане(н)ка⟨.⟩, Ми-ха(й)ла Пивоваре(н)ка⟨.⟩, Ивана Она(ч)чича, атамана свиридовско(г)ло, и іншихъ люде(й) за(ц)ны(х) и вѣры го(д)ныхъ⟨.⟩ немало на то(т) ча(с) буду-чи(х)⟨.⟩

93 приточила(с) справа Василя // Тютю(н)ника, обывателя свиридовско(г)ло повѣту Ло(х)ви(ц)ко(г)ло⟨.⟩ ска(р)гу свою прекладаль⟨.⟩ на Ло(г)вина и на ма(т)ку е(г)ло, то(ж) обывателе(й) свиридовски(х)⟨.⟩, таки(м) способо(м) мо-вячи⟨.⟩: «П̃нове вря(д) Ло(х)ви(ц)ки(й), п̃нь Ло(г)винъ з ма(т)кою своею⟨.⟩ не(с)лушныя непо(ц)стивыя змышленныя рѣчи на мене складаю(т) і по(т)варю-ю(т)⟨.⟩ і людя(м) инъши(м) освѣ(д)чаю(т)⟨.⟩ жебы мѣ то я мѣль не(р)ядно⟨.⟩ що люде(м) бры(д)ко почина(т)⟨.⟩, и(з) шкапою грѣ(х)⟨.⟩ шпе(т)ны(й) и бры(д)-кы(й) по(л)нити, в чо(м) никгды не е(с)те(м) вине(н)⟨.⟩».

Мы теды, вря(д), вы(с)лухавши таково(й) жалобы Василиево(й), каза-ли(с)мо пре(д) собою ста(т) Ло(г)вину з ма(т)кою его і питали оны(х), е(с)ли бы то та(к) мо(г)ло быти.

На що Ло(г)винъ о(т)каза(л)⟨.⟩: «П̃нове вря(д), счо (м) видѣ(л), прѣти(с) то(г)о не буду. Е(д)но(г)ло часу в Пе(т)ровъ по(с)т)⟨.⟩ ехале(м) з города с то(р)-гу сами з ма(т)кою своею і то(т) члкъ, п̃нь Васи(л)⟨.⟩ по(д)пивши, то(ж) з го-рода бѣгъ шкапою⟨.⟩ і на(с) оминуль, і мы за нимъ по(с)пешно⟨.⟩ ехали и, на(д) я(р) приехавши, обачили(с)мо оно(г)ло — убокъ зве(р)нул і то по(л)-нилъ, которо(г)ло ра(д) бы быле(м) по(й)ма(т)⟨.⟩, то(л)ко не могъ».

Счо і ма(т)ка Ло(г)винова «то е(ст)» при(з)навала⟨.⟩.

Мы теды, вря(д), углядуючи на (с)превдливо(ст)!! стую, жебы не по(т)-ва(р) былъ, пытали(с)мо обсчихъ люде(й) и сусѣдовъ то(г)ло села Свиридов-ки⟨.⟩ меновите Ивана Она(ч)чича, атамана⟨.⟩, е(с)ли бы онъ зналъ о то(м) человѣку, якими онъ учиньками бавилься або о(ка)зи(й) не(с)лушны(х) чи не бывало на не(м).

Которы(й) мови(л): «П̃нове вря(д) Ло(х)ви(ц)ки(й), з дитины(х) лѣтъ всѣ то(г)ло члка знае(м) я(к) в нашо(м) селѣ живе(т), жону и дѣти мае(т), по не(м) никгди (с)мо злого ничо(г)ло не видали і не чували⟨.⟩, жебы счо мѣль почи-нати⟨.⟩ то(л)ко то(т) члкъ, Ло(г)винъ, знае(м), же не(с)лушны(й) и лукавы(й)

свѣдо(к) бе(з)вине члка ѿбе(з)чествуе(т) і в соро(м) вкидае(т)⟨.⟩, бо всѣ вѣ-
дае(м), же в нашо(м) селѣ ме(ж) молодоу челя(д)ю, где счо люде счо выгадати,
то онъ, Ло(г)винъ».

Мы теды, уря(д), вѣ(д)лугъ при(з)на(т)я // пна атамана свиридовско(г)lo|, 93 ■
видячи неви(н)но(ст) пна Василя, стосуючи(с) с право(м) по(с)политы(м), я(к)
ѡписуе(т) в Статуте Велико(г)lo| кня(з)ства Лито(в)ско(г)lo| в ро(з)дѣле че(т)-
ве(р)то(м) в а(р)тикуле сто пято(м) ѡ по(т)ва(р)цо(х), декрето(м) нши(м) стве(р)-
жае(м)⟨.⟩, абы ѡ(т) то(г)lo| потвару пнѣ Васили(й) воле(н) былѣ⟨,⟩ жебы
ни(х)то жа(д)ною мѣрою на че(ст), яко члку за(ц)ному, нагоня(т) не ва(ж)и(л)-
ся⟨.⟩ по(д) зарукою⟨.⟩ на е(г)lo|⟨.⟩ м(л).⟨.⟩ пна по(л)ковника таляре(й)
сто, а на вря(д) мѣ(с)ки(й) Ло(х)ви(ц)ки(й) таляри(й) два(д)ца(т)⟨.⟩. Бо що тотъ
вы(ш) писа(н)ны(й) Ло(г)винъ говорилъ, то(г)lo| не дово(л), то(л)ко своѣ не-
по(ц)стивыѣ слова в своѣ уста побрала.

Що для лѣпшо(й) вѣры до книгъ мѣськи(х) ратуша ло(х)ви(ц)ко(г)lo| тую
и(х) справу записа(т) казали, счо и записа(н)о⟨.⟩.

[№ 174.]

Року ахо [1670] ѡкто(в)рия кй [28] дня.

Передо (м)ною, Ю(с)ко(м) Ко(т)ляре(н)ко(м), со(т)нико(м) ло(х)ви(ц)ки(м),
Де(м)ко(м) Випри(с)ко(м), атамано(м) городови(м), Стефано(м) Свиде(р)ски(м),
во(й)то(м), Ивано(м) Ілче(н)ко(м), Ле(с)ко(м) Сѣниче(н)ко(м), бурьми(с)трами
ма(й)страту Ло(х)вицко(г)lo|, і при на(с) будучи(х) пна Анѣтона Рѣпки, ата-
мана пѣско(в)ско(г)lo|⟨,⟩ і ини(х) люде(й) за(ц)ни(х) і вѣри год(л)ни(х) немало,
приточила(с) справа дѣвѣки на (й)мя Ганъни Ѡ(в)сѣе(в)ни с Пѣсо(к) з
Лукияно(м) Жура(в)ле(н)ко(м), то(ж) ѡбывателе(м) пѣско(в)ски(м).

Которая то дѣвка з ненави(с)ти і подущеня ме(н)шого брата Жура(в)ле(н)-
ка на (й)мя Хве(с)ка не(ц)но(т)ливие і бри(д)ко шпе(т)ние зми(ш)ление рѣчи
менуячи, жебы то ѡную Лука(н) Жураве(л) в полу згва(л)тилъ, на(м), вряду,
ѡповѣдали, на що і свѣдка, ме(н)шо(г)lo| Жура(в)ле(н)ка, Хве(с)ка, на то ста-
вила, жебы тоє ни(м) ѡповѣдала ⟨,⟩.

Котори(й) ѡ(т) на(с), уряду, пита(н)ни(й) бы(л) і тоє (ж) при(з)нава(л),
же ни(м) ѡповѣдала.

Що мы, уря(д), по(с)терегаючи то(г)lo|, // жебы тоє ме(ж) наши(м) право- 94
(с)ла(в)ни(м) хри(с)тия(н)ство(м) не (м)ножило(с), а по(в)стегаючи то(г)lo|,
засади(в)ши право на Лука(н) Жура(в)ле(н)ка, по(в)торе питали(с)мо свѣдка,
ме(н)шо(г)lo| брата его, если бы пе(р)шо(г)lo| слова свое(г)lo| доде(р)жа(л).

Котори(й) ю(ж) ре(к): «Пнове вря(д), не мушу то(г)lo| дове(с)ти, бо (м) то
з ненави(с)ти свѣдчи(л) на брата своего, неха(й) то не говориле(м), то(л)ко
щѣбета(л)⟨,⟩».

Теди ми, вря(д), стосуючи(с) до права по(с)полито(г)lo|, я(к) ѡписуе(т)
в Статуте Велико(г)lo| кна(ст)ва Лито(в)ско(г)lo| в ро(з)дѣле че(т)ве(р)то(м)
в а(р)тикуле се(м)деся(т) ше(с)то(м) ѡ (с)вѣдка[х] ло(ж)нихъ, котори(й) не
може(т) дове(с)ти, декрето(м) наши(м) наказуе(м), абы пнѣ Лука(н) Жураве(л)
ѡ(т) то(г)lo| по(т)вару воле(н) вѣчними часы зо(с)тава(л), жебы в не(й)ме(н)-
шо(й) речи нѣхто ѡному на че(ст) наганяти не важи(л)се по(д) за(к)ладо(м) ви-

ни на є(г)о[л] м̃л(с)т̃ь п̃на по(л)ко(в)ника таяре(й) дєся(т), а на вря(д) Ло(х)-ви(ц)ки(й) таяре(й) п̃я(т).

Нащо для в̃ри л̃пшо(й) до кни(г) м̃ски(х) декретови(х) тую и(х) справу записа(т) казали(с)мо<, > що є(ст) і записано<,>.

[№ 175.]

Року а̃хоа [1671] м̃ца дека(м)врия л̃а [31] дня<,>.

Передо (м)ною, Івано(м) Стеблюю(в)це(м), по(л)ко(в)нико(м) п̃хо(т)-ни(м)<, > та(к) те(ж) і передо (м)ною, Савою Кириловичо(м), со(т)нико(м) лубен̃ски(м), а зе(с)ла(н)ни(м) на м̃сцу пана по(л)ко(в)ника лубен̃ско(г)о[л]<, > на тую (ж) справу<, > и при на(с) будучи(х) пана Филипа Плиса, пана Де(м)ка Випри(с)ка, атамана городово(г)о[л] ло(х).<.>, Гри(ц)ка Се(н)ч̃єн̃ка и ини(х) товари(с)тва<, > — з м̃ско(г)о[л] те(ж) уряду п̃на Стефана Свиде(р)ского, во(й)та ло(х)вицько(г)о[л], пана Григория Куриле(н)ка, во(й)та лубен̃ско(г)о[л], Стефана Б̃лоце(р)ку(в)ца, бу(р)ми(с)тра ма(й)страту Лубен̃ско(г)о[л], і мно(г)и(х) люде(й) зац̃ни(х) н̃мало на то(т) ча(с) будучи(х)<, >

приточила(с) справа п̃на Гри(ц)ка Зе(л)е(н)ко, м̃ро(ч)ника з Раша(в)ки 94 зв. будучо(г)о[л], котори(й) чини(л) о(п)ов̃д̃ь<, > і ска(р)гу преклада(л)<, > // на Івана, Ковтуново(г)о[л] швагра, жителя лубен̃ско(г)о[л], мовячи та(к): «П̃нове вря(д), по(з)нале(м) на па(н)ну на пану[!] Івану в баня(х) жу(п)а(н) тузи(н)кови(й) му(й) вла(с)ни(й), котори(й) з други(м) жу(п)ано(м) шиптухови(м) с комо(р)и<, > в Раша(в)ц̃ь вкраде(н) є(ст)».

Которо(г)о[л] то жалоби ми, уря(д), ви(с)луха(в)ши, питали(с)мо п̃на Івана, о(т)ко(л) бы о(н) то(т) жу(п)а(н) до(с)та(л)<, >. Аже о(н)и(й), на о(т)пов̃д̃ь ста(в)ши, зара(з) своє(г)о[л] заво(д)цу на (й)мя Трохима Де(й)че(н)ка, козака п̃хо(т)-но(г)о[л], станови(л)<, > о(т) которо(г)о[л] за золоти(х) чтирина(д)це(т) то(т) жу(п)а(н) м̃ль.

Ми, уря(д) питали(с)мо злочи(н)ци о(н)о(г)о[л], где би о(н) то(т) жу(п)ан̃ь до(с)та(л).

Злочи(н)ца Трохи(м), не таячи(с) зло(г)о[л] своє(г)о[л] учи(н)ку<, > добро(л)но при(з)на(л)се, же, по(д)копа(в)ши(с) у комору, жу(п)ано(в) два укра(л)<, > и еде(н) тузи(н)кови(й) за чтирина(д)це(т) золоти(х) пану Івану прода(л).

Нащо мы, уря(д), ви(с)луха(в)ши і чуючи его доброво(л)ное при(з)нат̃є, а видячи, же п̃н̃ь Іван̃ь, яко за(ц)ни(и) челов̃к̃ь, не є(ст) в то(м) винен, же за (с)вою працу купи(л)<, > декрето(м) наши(м) наказує(м), абы і̃н̃стигато(р), п̃н̃ь Гри(ц)ко, м̃ро(ч)ник(к), суму да(н)ную за то(т) жу(п)а(н) Івану ве(р)ну(л)<, > а при (с)вое(м) добро(м) зо(с)тава(л). А злочи(н)цу своє(г)о[л] к соб̃ь взя(т) по(з)волили.

Нащо для в̃ри л̃пшо(й) і до кни(г) м̃ськи(х) декретови(х) тую и(х) справу записа(т) казали(с)мо<,>.

П̃н̃ь Грицько, м̃ро(ч)ник̃ь то(ж), яко будучи за(ц)ни(й) челов̃к̃ь, пое(д)-на(в)шися с пано(м) Івано(м) і прощение взя(в)ши, злочи(н)цу о(н)ого во(л)но пу(с)ти(т) каза(л)<, >.

Що і то записа(т) казали(с)мо<,> //

Року а́хоа [1671] мца ма(р)та ві [12] дня<, >.

Пере́до (м)ною, Ю(с)ко(м) Ко(т)ляре(н)ко(м), со(т)нико(м) ло(х)вицьки(м), Де(м)ко(м) Випри(с)ко(м), атамано(м) городови(м), Аньдре́е(м) Стриже(в)ски(м), во(й)то(м), Івано(м) Ільче(н)ко(м), Івано(м) Дзугави(м), бу(р)ми(с)трами ма(й)страту Ло(х)вицько(г)ло<, > і при на(с) будучи(х) пна Ра(д)ка Ковале(н)ка, Данила Жадане(н)ка, Аньтона, Василя Цѣви і многи(х) люде(й) за(ц)ни(х) і вѣри<, > годъни(х) немало на то(т) ча(с) будучи(х)<, >

приточила(с) справа Марьи, вдови, з Ха(р)кове(ц), которая, ста(в)ши, ска(р)гу пре(к)ладала на Де(м)ка Па(с)ченъка, обивателя ха(р)кувѣско(г)ло, го(с)подара своє(г)ло<, > мовячи та(к): «Пнове вря(д) Ло(х)вицьки(й), служиле(м) у помине(н)но(г)ло Де(м)ка рокъ цали(й)і ѿ(т) его мнѣ гвалтъ ста(л)се, ѿ(т) которо(г)ло ю(ж) і дитя мусьле(м) приве(с)ти<, >. Прошу м(л)с(т)е(й) ваши(х) ѿ святуя справедливо(ст)».

Що ми, уря(д), чуючи такову жалобу ѿно(й) невѣсти, казали(с)мо пре(д) собою ста(т) Де(м)ку і питали ѿного, если би ѿ(н) тому зна(л)се<, >.

Котори(й) су(м)лєня(м) свои(м) ѿбо(в)язува(л)се<, > мовячи: «Пне вря(д) Ло(х)вицьки(й), по(т)варо(м) ѿная не(ц)нота на мене і до чого нѣгди не є(с)те(м) ви(н)ни(м)».

Мы, уря(д), видячи, же на то доводу слу(ш)ного немашь, казали(с)мо Де(м)ку, жеби ѿ(т) тако(г)ло по(т)варуру[!] лю(д)ми добрими виве(л)се<, > та(к) те(ж) і то(й) невѣсть, жеби собѣ на тоє люде(й) мѣла, жеби ѿ еи гвалту знали.

Аже Де(м)ко зара(з) по(с)тановля(л) Марью Данилиху, за(ц)ную жону, которая при(з)навала на тую (ж) не(ц)ноту і по(т)ва(р)цу, же ю(ж) другое ѿная дитя не(ц)но(т)ливо бе(з) мужа роди(т) <, > бо поведає(т): «Добре я тому свѣдома, же у И(ч)нѣ ѿна, дити[ну] ⁹³ привѣвши, у сто(л)па седѣла і та(м) человекъ неви(н)но(г)ло<, > поклепала<, >».

До чо[го] ся на пото(м) ѿная не(ц)нота сама доброво(л)но при(з)нала, же «я, пнове, не за тоє Де(м)ка, го(с)подара своє(г)ло, позиваю, а то(л)ко що его го(с)подиня<, > за цѣли(й) ро(к) плати мнѣ да(т) не хоче(т) <, >».

Мы, уря(д), чуючи такое доброво(л)ное при(з)нате, же не за гвалтъ позиває(т) <, > що была спо(т)варила, стосуючи(с) до права по(с)полито(г)ло, я(к) ѿписує(т) Статут Велико(г)ло кня(з)ва Лито(в)ско(г)ло в ро(з)дѣле второ(м)на(д)це(т) ⁹⁴ в а(р)тикуле второ(м)на(д)це(т) ѿ гвалте, же гди <, > // ⁹⁵ зб. которая па(н)на, албо невѣста гвалту не волає(т), гди люде могу(т) слиша(т), а на пото(м) то(т) гвалтъ люде(м) ѿбя(с)няє(т) <, > таковое повола(н)є за гвалтъ розумѣно бити не має(т) <, >.

Си(м) наши(м) де(к)рето(м) варує(м), абы пань Де(м)ко ѿ(т) то(г)ло по(т)вару воле(н) бы(л) <, > і же би ѿному на че(ст) нѣхто наганя(т) не важи(л)се по(д) закладо(м) вини на пна по(л)ко(в)ника лубе(н)ско(г)ло тальяре(й) два(д)це(т), на вря(д) Ло(х)вицьки(й) тальяре(й) деся(т) <, >.

Нащо для вѣри лѣпшо(й) тую справу до кни(г) мѣски(х) ло(х)вицьки(х) записа(т) казали(с)мо, що і записано.

Справа Конѣдрата Лазеби, обывателя ха(р)ко(в)ского
з Ма(р)ею, дѣвкою<,>.

Року ахоа [1671] мѣа іюня с [6] дня<,>.

Передо (м)ною, Мятяше(м) Папъкевичо(м), судьею по(л)ку Лубеньского, і при (м)нѣ будущо(г)о пна Ю(с)ка Ко(т)ляре(н)ка, со(т)ника ло(х)ви(ц)кого, Де(м)ка Випри(с)ка, атамана городского, Анѣдрея Стриже(в)ско(г)о[о], во(й)та, Івана Ілче(н)ка, Івана Дзугаво(г)о[о], Ле(с)ка Сѣньниче(н)ка, бу(р)ми(с)тровъ ма(й)страту Ло(х)вицько(г)о[о], і при би(т)но(с)ти пна Василя Лободы на тоє (ж) за(с)ла(н)ного ѡ(т) его мѣ(с)ти пна по(л)ко(в)ника лубе(н)ско(г)о[о], пна Григория Счепуского, пна Сави Гараше(н)ка і многи(х) люде(й) за(ц)ни(х) немало на тую справу засѣдши(х)⟨,>

приточила(с) справа Ва(р)ки, дѣвки, сироти, которая, ставъши ѡчеви(с)-то, ска(р)гу прекладала на Ко(н)драта Лазебу, обывателя ха(р)ко(в)ско(г)о[о], тими свои ⁹⁵ мовячи: «Пне судя і ве(с) ма(с)тра(т) Ло(х)вицьки(й)⟨,> по(д) ча(с) дорого(г)о[о] року, як еще была е(с)ми в маль(х) лѣта(х) і мило(с)тини в селѣ Ха(р)ко(в)ца(х) просила(м)⟨,> трафил [...] мнѣ в до(м) Конѣдрата Лазеби на но(ч) у сина его ме(н)шо(г)о[о] просити(с), // котори(й) жа(д)ною мѣрою не пу(с)ти[л] мя, а же ѡтець его стари(й), зо(с)трѣвши мя на дорозѣ, заве(р)-нулъ і каза(л) мнѣ бе(з)пе(ч)но в дому свое(м) ночова(т)⟨,>. На за(в)тра(ш)-ни(й) день порану, виправи(в)ши сино(в) свои(х) і челя(д) в поле на работу, мене з двора не пу(с)ти(в)ши, позачиня(в)ши дверѣ зевшо(н)дѣ, зволо(к)ши мя на пѣ(ч), гва(л)тѣ мнѣ вчини(л) і заказаль мнѣ, жеби (м) то(г)о[о] не повѣдала. Зачи(м) я, яко то будучи бѣдная сирота, в забвение то пу(с)тила⟨,>. Аже в ки(л)ко лѣтъ ѡ(т) пна Василя Цѣви за то нагану мѣла(м), бо (м) то(г)о[о] часу ни(.) то ѡповѣдала то(т) сво(й) гва(л)тѣ. Которий, знаючи тоє добре, напо(д)-пи(т)ку сядячи, знови(л)⟨,> і мнѣ ти(м) Лазебою домо(в)ля(л)⟨,>. Счо і я, ви-дячи, же втай(т)ся не може(т), мил(с)те(м) ваши(м) ѡ(с)вѣдчаю».

Ми, уря(д), чуючи такову жалобу ѡ(т) Ва(р)ки, дѣвки, казали(с)мо пре(д) собою Конѣдрату Лазебѣ ста(т)⟨,> і питали ѡно(г)о[о], если ѡ(т) его та(к) стало(с) то(й) дѣвце.

Котори(й) жа(д)ною мѣрою до то(г)о[о] не (з)на(л)се і прилсе, мовячи, же «я то(г)о[о] не (з)наю і не вѣдаю⟨,>».

Прето ми, ви(с)луха(в)ши ѡбо(х) сторонѣ, казали(с)мо свѣдько(в) дѣвце стави(т)⟨,> если ки(м) ѡповѣдала гва(л)тѣ сво(й).

Которая по(с)тано(в)ляла того (ж) Василя Цѣву і Тащку Ми(т)чиху і многи(х).

Аже ѡние по(д) со(м)неня(м) при(з)нали, же істеная пра(в)да, же того часу і ними всѣми дѣвка кгва(л)тѣ ѡповѣдала⟨,>.

На пото(м) Конѣдратови казали виво(д) з себе дава(т), жеби могъ воле(н) ѡ(т) то(г)о[о] бы(т). Которы(й) жа(д)ного виводу слушно(г)о[о] на тоє не дава(л)⟨,>.

Ми, уря(д), углядаючи на (с)праве(д)ливо(ст) святую, я(к) ѡписує(т) в Статуте Велико(г)о[о] кня(з)ва Лито(в)ско(г)о[о] в ро(з)дѣле ѡдина(д)цато(м) в а(р)тикуле второ(м)на(д)це(т) ѡ кгва(л)те(х)⟨,> декрето(м) наши(м)⟨,> на-казує(м)⟨,> абы Конѣдрат(т) Лазеба за уцѣтиво(ст) дѣвцѣ то(й) ве(д)лугъ

стану ѿ нагороди(л)<, а ѿ(т) го(р)ла оно(г)ло за промо(л)чане ква(л)ту уво(л)няе(м) то(л)ко не(в)иную вину бере(м)<, // і то стве(р)жае(м), же гди 96 зв. бы оная дѣвка заму(ж) по(й)ти мѣла, а тие бы знали пане(н)ства на не(й) показали(с), теды всю утрату Конѣдрату Лазебѣ нагорожа(т) повине(н) буде(т).

Нащо для вѣри лѣпшо(й) тую и(х) справу до книгъ мѣски(х) ратуша ло(х)вицко(г)ло записа(т) казали(с)мо, счо і записано<.>.

[№ 178.]

*Справа пна Івана Еродиева, обивателя киевско(г)ло,
жалобѣ ливого<.> з Никитою барышовѣски(м)
обжалованы(м)<.>.*

Року ахоа [1671] м(с)ца іюля аі [11] дна<.>.

Передо (м)ною, Ма(т)яше(м) Папкевичо(м), су(д)єю по(л)ку Лубе(н)ско(г)ло, и пре(до) мѣною, Ю(с)ко(м) Ко(т)ляре(н)ко(м), со(т)нико(м) ло(х)ви(ц)ки(м), Де(м)ко(м) Выпри(с)ко(м), атамано(м) городовы(м)<.>, Анѣдрее(м) Стри(ж)ѣвски(м), во(й)то(м), Ивано(м) И(л)че(н)ко(м), Ле(с)ко(м) Съ(н)ниче(н)ко(м), бу(р)ми(с)тра(ми) ма(й)страту Ло(х)ви(ц)кого<.>, и при бы(т)ности пна Василя Ивановича по(д) ча(с) я(р)ма(р)ку ѿ(т) боку є(г)ло м(л) пна по(л)ковника лубе(н)ско(г)ло в Ло(х)вице на то(й) ча(с) застаючо(м)<.> и пре(д) многими лю(д)ми вѣры го(д)ными на то(й) ча(с) зна(й)дуючими(с)<.>.

Ставши пре(д) нами, вы(ш) именованы(м) урядо(м)<, пнѣ Иванѣ Ероде(й), обывате(л) и ме(с)чани(н) кие(в)ски(й), жало(ст)ную ска(р)гу свою преклада(л)<, на Никиту, купѣца и обывателя барышовско(г)ло<.> в таки(й) способъ мовячи<.>: «Пнове вряд) Ло(х)ви(ц)ки(й), по(д) ча(с) я(р)ма(р)ку ло(х)ви(ц)ко(г)ло<.> сѣдѣли(с)мо в пна Ю(р)єво(м) дворѣ в єдно(й) ко(м)паниѣ спора(н)ку в среду, іюля є [5] дна<.> а по(д)пивши, до воевъ свои(х) по(й)шли спати. А пото(м), про(с)павшися<, и ку вечору кликає(м) Никиту<, товариша свое(г)ло, жебы (с)мо по(х)мельятися по(й)шли. Которы(й) именованы(й) Никита збороня(л) ми то(г)ло мовячи<.>: «Є(с)ли, Иване товаришу, з грошми по(й)де(ш), теды я с тобою не по(й)ду<.>».— И та(к) я(к) знявши з грошми з себе чере(с) до вла(с)ны(х) є(г)ло ру(к) до с(х)ова(н)я да(л)<, в которо(м) чересѣ ѿ(т)авало су(м)мы золоты(х) сто и три(д)ца(т) личѣбы по(л)ско(й). А пото(м) по(и)шли(с)мо до двора Івана Ма(с)ѣ(р)ка и та(м) а(ж) до само(г)ло сѣдѣли<, и та(к) гроши моѣ в пна Никиты заночовали. На завтре(ш)ни(й) дню[!] упомина//нале(м)ся у его о ѿны(х) гроше(х), хотячи свое ку собѣ взя(т)и. Которы(й) ѿ(т)повѣда(л): «Є(с)ли Мики(т)цѣ по(к)лони(ш)ся, мо(ж)ная же твое при тобѣ буде(т)<.>».— А пото(м) тоє(и) мовы свое(й) запрѣ(л)ся<, и (ж), мови(т), «я ѿ твои(х) грошо(х) не (з)наю<, и не брає(м) ѿ(т) тебе».

Мы ⁹⁶, вряд), по ви(с)луханю жалобы пна Івана наказали(с)мо оно(г)ло обжалова(н)но(г)ло Никиту пре(д) себе стави(т) і на жалобу Иванову ѿ(т)повѣда(т)<.>.

Теды они(й) Никита ѿ(т) ти(х) грошо(х) запрѣ(л)се<, мовячи, якобы и(х) не бра(л) у него<.>.

Где та(м) же жалобливы(й) Иванъ Еродиевъ на то(м) свѣдко(в), люде(й) за(ц)ны(х) и вѣри го(д)ны(х) ставы(л) на (й)мя Ка(с)ку Анѣдрѣиху, жону за(ц)ную.

Которая, су(м)лентя(м) ѡбязуючи(с), при(з)нала, же «видѣле(м) у пана Никити в рукавѣ того вечора грошѣ, которы(й), сѣдячи по(д)ле мене, і самъ мови(л), же «неха(й) мо(й) товари(ш) пѣ(т)⟨.⟩ а вѣже грошѣ при (м)нѣ зо(с)таю(т)⟨.⟩»

Чого і други(й) товари(ш) або купецъ на (й)мя Иванъ Любарѣ(ц) тоє (ж) слово при(з)на(л), и(ж), мови(т), «і я тоє чуль того часу у вечо(р), та(к) те(ж) і на за(в)трѣ(ш)ни(й) день, счо Никита говори(л)⟨.⟩: «Неха(й) ти(л)ко, повѣдає(т), мнѣ поклони(т)ся, а его грошѣ при не(м)⟨,⟩ буду(т)⟨.⟩».

На пото(м) Анѣдре(й) Жолобецьки(й), ѡбывате(л) су(м)ски(й), прише(д)ши⟨;⟩ і Ма(р)ти(н) Макарови(ч), ѡбывате(л) роме(н)ски(й), тїи⁹⁷ (ж) слова при(з)нали, же⟨;⟩ пре(д) усѣма имы Никита говоры(л), же грошѣ Иванови при не(м) зо(с)таю(т).

Где за(с) та(м) же, на (в)рядѣ стоячи, Никита пита(л) п̃на Івана, где бы ему грошѣ ѡни до (с)хованя да(л)⟨,⟩.

Котори(й) ѡ(т)повѣдѣль, же у воза⟨,⟩.

На которие слова Никита, ѡ(с)вѣдѣчаючися на(м), уряду, и мови(л), же «ти мнѣ грошѣ до (с)хованя не у воза да(л)⟨,⟩» а бо(л)шѣ в речи по(с)терегшися замо(л)ча(л)⟨,⟩.

Теди ми, уря(д), ви(с)луха(в)ши та(к) речи жалобливого, яко і при(з)наты свѣдко(в) више(й) ѡписа(н)ни(х), стосуючи(с) с право(м) по(с)полити(м), я(к) ѡписує(т) в Статутѣ Велико(г)ло[о] кня(з)ва Лито(в)ско(г)ло[о] в ро(з)дѣле че(т)ве(р)то(м) а в а(р)тикуле ѡ(с)мѣдєся(т) пє(р)во(м)⟨,⟩ наказали(с)мо, абы сторона ѡбжалова(н)ная са(м)трѣ(т) присегнула на да(н) те(р)мину на(з)начоного. Котори(й) Никита ве(д)лугъ⟨.⟩ наказа пра(в)ного до присєги не беру(ч)и(й), у того (ж) права жалобливо(г)ло[о] п̃на Івана Еродиева поє(д)на(л)⟨,⟩ грошѣ ему з накладама пра(в)ними повороча(л)⟨,⟩.

97 зв. І в то(м) варуючи, абы ю(ж) тая справа вѣчне умерена и в жа(д)ного суду чинєна не была⟨,⟩// по(д) ѡбвя(з)ками и вару(н)ками тоє (ж) сумы више(й) ѡписа(н)но(й) і просили на(с) ѡбѣ сторонѣ, абы тая справа и(х) до книгъ мѣски(х) ратуша Ло(х)вицько(г)ло[о] вписана была⟨,⟩ що і запи(с)али(с)мо⟨;⟩.

[№ 179.]

*Справа Морєнѣцева з голѣнѣчанами ѡ забы(т)я
Ма(р)тина Во(в)ника, прихожо(г)ло[о] члка.*

Року ахов [1672] м̃ца мая д̃ [4] дня⟨,⟩.

Передо (м)ною, Ю(с)ко(м) Ѡ(т)роко(м), со(т)нико(м) ло(х)вицьки(м), Савою Гарашє(н)ко(м), атамано(м) городови(м), Анѣдрєє(м) Стриже(в)ски(м), во(й)то(м), Ивано(м) Ілчє(н)ко(м), Ивано(м) Дзугави(м), бу(р)ми(с)трами ма(й)страту Ло(х)вицько(г)ло[о]⟨,⟩

приточила(с) справа п̃на Афанасия, атамана голѣнѣско(г)ло[о] повѣту Ло(х)ви(ц)кого, з товари(с)тво(м) его і з мещани того (ж) села⟨,⟩ которие всѣ спо(л)на чинили ѡповє(д) в тие слова мовячи: «П̃не урядѣ Ло(х)вицьки(й), в сєль нашо(м) сєдѣли(с)мо на(с) члка ски(л)ко напо(д)пи(т)ку в дому Ю(с)ка ви(н)ника ...⁹⁸//

Справа п̃но(в) іва(х)нича(н) ве(д)лугъ Ω(с)тапихи<,>
ω чара(х)<:>.

Року ахов [1672] м̃ца іюня ẽ [5] дня.

Передо (м)ною, Миха(й)ло(м) Пивоваре(н)ко(м), со(т)нико(м) нака(з)-ны(м) на то(т) ча(с) будучи(м) ло(х)вицьки(м), Савою Гараще(н)ко(м), атамано(м) городовы(м), Ан̃дрее(м) Стриже(в)ски(м), во(й)то(м), Івано(м) Илче(н)ко(м), Івано(м) Дзугаве(н)ко(м), Ле(с)ко(м) Сьн̃ниче(н)ко(м), бу(р)ми(с)трами

ма(й)страту Ло(х)ви(ц)ко(г)ло, і при на(с) будучи(х) п̃на Грицька Скребца, Ю(с)ка Мо(с)кале(н)ка, Клима Гуче(н)ка і многи(х) люде(й) за(ц)ны(х)<.>.

приточила(с) справа На(с)т̃ Па(в)лихи, ѡбывате(л)ки іва(х)ницької, которая, ста(в)ши, чинила ѡповѣдь і ска(р)гу свою прекладала на Ω(с)тапиху

на Ву(в)ду, то(ж) жите(л)ку іва(х)ни(ц)кую, таки(м) способо(м) мовячи: «П̃не врядь ло(х)ви(ц)ки(й), с̃я<,> м̃енова(н)ная жона[!] Ω(с)тапиха, скоро (с)мо з муже(м)<,> мои(м) набыли собѣ едно(й) коровы за працу, ѡная, не (з)нати з яки(х) м̃ъръ, при(ш)ла в до(м) мо(й), за(с)тупа попросила і мене з собою, не (з)нати для чого ви(з)вала, н̃якого(с) з̃ля кор̃ня копати, мовячи,

же повѣдал[а]: «Тепе(р) пе(р)шиє дни маю(т) бу(т), да(й) того кореня коровѣ сво(й), с̃ пожи(т)ко(м) твои(м) буде(т)». Другую ре(ч) м̃нѣ говорила, жебы (м) соли гу(с)ку, на чотири дробы ро(с)тя(в)ши, клала на чотири(х) угла(х) і мовила до ни(х) та(к): «Мои милій дробы, ѡ(з)м̃ѣте чотири конѣ, неха(й) б̃гугу(т) на чотири сторонѣ по чотири кори(с)ти<:>».

— А я, ѡ то(м) н̃чого не (з)наючи і зла н̃ькому не зичачи<,> пе(р)ше(й) коровѣ того кореня дала, а нагодова(в)ши, в поле вигнала<,> ѡ(т) которо(й) по(т)равы корова ѡдула(с) і с̃ поля не при(ш)ла додому. Счо я, видячи єи не(с)луш̃ную пораду, того (ж) часу поб̃гши до не(й), ѡ(с)вѣдчила // і рату(н)ку жадала. Которая ѡ(т)повѣдла, же

«не могу пораду тобѣ в то(м) да(т), бежи,— мови(т),— по Ку(з)му, то(т), єсли що, поможе(т)». — Счо я, видячи ж [!] муже(м) мои(м) Па(в)ло(м) не(с)луш̃ную р̃чь, громадѣ іва(х)ни(ц)ко(й) ѡ(с)вѣдчила тии слова єи, а громада, взя(в)ши(с) за тоє, і м̃ському вряду ѡ(с)вѣдчила і справе(д)ливо(с)ти з не(й) просила<,>».

Ми, вря(д), ви(с)луха(в)ши жалобы Па(в)лихи і все(й) громади іва(х)ни(ц)кої, казали(с)мо пре(д) собою ста(т) Ву(в)дѣ Ω(с)тапис̃ і проти(в) ти(х) словѣ ѡ(т)поведа(т) и виво(д) з себе чини(т). Которая жа(д)но(г)ло виводу з себе не дала, але єще і ѡвше(м) при(з)нала(с), же то(г)ло Па(в)лиху научила, розум̃ючи то за фра(ш)ки.

По(в)торє пи(т)али(с)мо, ежели бы на Па(в)лиху ви(з)нала.

Которая по(д) сум(л)еня(м) ре(к)ла, же Па(в)лиха в то(м) не є(ст) вин̃на і н̃ на яки(х) чара(х) не знає(т)ся, за(ц)ная жона<.>. То(л)ко повѣдла, же З̃в̃ѣтиха і Хому(в)на на то(м) знаю(т)ся, бо гди і тие вм̃ю(т) на Ю(р)я корова(м) і рти за(в)язова(т).

Мы, вря(д), чуючи таковое при(з)натя, декрето(м) з суду наше(г)ло наказує(м), абы ѡная за (с)вои злиї слова<,> і чари по(с)торо(н)ками была быта<,> а тих̃ повола(н)ных громада іва(х)ни(ц)кая ѡ(т) по(с)торо(н)ко(в) уво(л)ни(в)ши, по(з)волила виною карати<,>.

Для то(г)ло, жеби ю(ж) бо(л)ш̃ словѣ лядия(с)ки(х) з у(с)т̃ь свои(х) не випуцали<,> а на пото(м)ниє часи єдна друго(й) жа(д)ного домови(с)ка чи-

ни(т) абы ся не важили, та(к) те(ж) і з и(н)ши(х) ѡбщи(х) люде(й) по(д) закла-
(д)о(м) вини на вря(д) мѣски(й) Ло(х)вицьки(й) таляре(й) деся(т)⟨,⟩.

Ω що просили на(с), вряду, жебы и(х) тая справа до книгъ мѣски(х) ратуша
ло(х)вицько(г)ло записана была, що і записано.//

[№ 181.]

99 зв.

*Справа ѡвчаро(в) сенъча(н)ски(х) і ло(х)ви(ц)ки(х)
з Погребни(м).*

Року ахов [1672] мѣца ѡкто(в)рия г̃ [3] дня.

Передо (м)ною, Ю(с)ко(м) Ω(т)роко(м), со(т)нико(м) ло(х)вицьки(м), Са-
вою Гарашенько(м), атамано(м) городовы(м), Стефано(м) Свиде(р)ски(м), во(й)-
то(м), Івано(м) Илче(н)ко(м), Івано(м) Бро(в)ко(м), Івано(м) Василе(н)ко(м),
бурьми(с)трами ма(й)страту Ло(х)вицько(г)ло⟨,⟩ і при на(с) будучи(х) пна
Івана Кози(н)ца, Григория Се(р)гѣенька⟨,⟩ Василя Бута, Ма(т)вѣя Ма(н)-
дика⟨,⟩ Федора Василе(н)ка, пна Василя Нѣжи(н)ца⟨,⟩ ту(т) те(ж) с при-
то(м)но(с)тю пно(в) сенъча(н), меновито пна Миха(й)ла Дубовика, со(т)ника
сенъча(н)ско(г)ло, Івана Сушка, Ма(т)вѣя Поривая, Грицька Га(р)куши, Сте-
фана Се(р)гѣенька⟨,⟩ і многи(х) люде(й) за(ц)ни(х) немало на то(т) ча(с) бу-
дучи(х)⟨,⟩.

приточила(с) справа Ма(т)вѣя, ѡвчара Анѣдрея Лисо(г)ло, ѡбывателя
сенъча(н)ско(г)ло⟨,⟩ котори(й) ставши доброво(л)но, повѣда(л) та(к) мовячи:

«Пне вряде Ло(х)вицьки(й), яко (м) у своего вряду Сенъча(н)ского при(з)на-
ва(л), та(к) і ту(т) при(з)наю, іжъ Іванъ Погребни(й) і Трока(й), ѡбыватель
ридѣские, перево(д)ню собѣ мѣю(т), бо гди (ж) і я свои(х) вла(с)ни(х) двое
ѡвецъ згибли(х) у и(х) ватага(х) на(й)шо(л), а довѣда(л)ся того пре(з) Игната,
ѡвчара сенъча(н)ско(г)ло, с которо(г)ло тии двое ѡвецъ покрадено, а Игна(т)
тако(ж) пре(з) Калиново(г)ло ѡ(в)чара⟨,⟩ и пре(з) и(н)ши(х) скоробога(т)-
ски(х), которие, тѣкаючи ѡ(т) го(с)подаро(в), в полю ему ѡ(з)на(й)мили⟨,⟩
ѡ мои(х) дво(х) ягница(х), же в ти(х) ватага(х) зо(с)таю(т). Ω чо(м) я іс(т)отно

100

довѣда(в)шися, того (ж) часу випроси(в)ши в пна Анѣдрея, го(с)подара свое-
(г)ло, коня, до ти(х) ватагъ із сино(м) го(с)пода(р)ски(м) поеха(л) // і зара(з)
у Погребного ватазъ і у Трокаѣво(й) на(й)шо(л). Счо Погребни(й), видячи
лице пере(д) собою, того (ж) часу сна го(с)пода(р)ского зо (м)ною поча(л) про-
сити, жебы то(г)ло нѣкому не повѣдали і до ста(р)ши(х) не удавали, ѡбецуючи
ѡбое ве(р)ну(т), і зара(з), ѡособливо бара(н)ча у ватазъ по(й)ма(в)ши, баришу
да(л). Которое я з го(с)пода(р)ски(м) сном вза(в)ши, додому привели, до рукъ
го(с)подарови ѡ(т)дали⟨,⟩ а го(с)пода(р) мо(й), пародова(в)ши(с) тому бараня-
ти, ста(р)ши(м) свои(м) того не ѡповѣда(л)⟨,⟩».

Счо мы, чуючи таковое при(з)натя доброво(л)ное, а видячи на ѡни(х)
ѡвчаро(в) слущни(й) дово(д)⟨,⟩ злодѣ(й)ства⟨,⟩ стосуючи(с) до права по(с)-
политого, я(к) ѡписуе(т) на такови(х) зра(й)цо(в) в Статуте Велико(г)ло кня(з)-
ства Лито(в)ско(г)ло в ро(з)дѣле че(т)ве(р)то(м)на(д)ца(т) в а(р)тикула(х) се-
мо(м) і семо(м)на(д)ца(т), декрето(м) наши(м) наказуе(м), абы ѡныє зра(й)щи
были ве(д)лугъ за(с)луги свое(й) карани⟨,⟩ счо і ѡ(т)римали⟨,⟩.

А то для вѣри лѣпшо(й) до книгъ мѣски(х) ратуша ло(х)ви(ц)кого записа(т)
казали(с)мо, счо і записана⟨,⟩.

Справа Яблоно(в)ского з Я(ц)ко(м) Поливе(й)ко(м) о бчолн.

Року ахов [1672] мѣца іюня з [7] дня.

Передо (м)ною, Миха(й)ло(м) Пивоваре(н)ко(м), со(т)ннко(м) нака(з)ннм на то(т) ча(с) будучн(м) ло(х)внцѣ(кн)м, Савою Гараше(н)ко(м), атамано(м) городовн(м), Анѣдрее(м) Стрнже(в)скн(м), во(й)то(м), Івано(м) Ілче(н)ко(м), Ле(с)ко(м) Свѣтннче(н)ко(м), Івано(м) Дзугавы(м), бу(р)мн(с)трамн ма(й)стра-ту Ло(х)внцѣ(кн)го,

прнточнла(с) справа пна Яцѣка Поливе(й)ка, мещаннна ло(х)внцѣ(кн)го, которн(й) свою оповѣдъ о покраденю пчо(л) преклада(л) о то,

іжъ оному Я(ц)ку шкодн в покраденю пчо(л) дѣю(т)се. Тѣдн тое(й) справн скуто(к) на І(л)яша Яблоно(в)ского за доводо(м) прнходн(т) <: >.

Бо гды (ж) мн, заселн(й) // судѣ, прнда(в)шн пну Я(ц)кѣ члка зацѣно- (г)го Грн(ц)ка Жуче(н)ка на шуканя покраденн(х) бчо(л), где бы мogle н(х) 100 зв. ізглѣдн(тн), з уряду своego вн(с)лалн(с)мо. Которнe, поеха(в)шн, на(й)шлн прн- (з)наку, где оннe бчолн на во(з) кладено. Прн которо(м) прн(з)нане го(р)шнцѣ мале(н)кн(й) на(й)шо(в)шн, для (с)вѣде(ц)тва з собою взялн і до Яблоно(в)ско- (г)го хутора, слѣдячн, заехали. А его само(г)го, в дому не за(с)та(в)шн, жонн его пнталн, где ся о(н) оборочае(т). Которая рекла, н(ж) пошо(л) до бчо(л), н на(с) павла ⁹⁹ до тн(х) же тучко(в) <, >. На которн(х) ту(ч)ка(х) еднн бчолн с(т)о[ялн] ¹⁰⁰ уле(й) пове(н) і ту(ч)кн по(л)нн бчолы ме(р)твои <, >. І живон, напото(м) ...сѣ ¹⁰¹ шукаючн, другнe тучкн, по(л)нн бчолѣ бе(з) у(л)ювь, на(ш)- лн н сѣ[но] ¹⁰², [к]оторн(м) улѣн затнкано <. > А пове(р)нувшнся до ха(тн), н на возѣ такое (ж) сѣно зна(й)шлн <, >. Жона Іляшева Яблуно(в)ского до го(р)- шнцка, которого на (с)лѣду зна(й)шлн, прн(з)навала(с), мовячн, же «мо(й) вла(с)- нн(й) го(р)шнц, в которо(м) дѣтемѣ кашу вару <, >».

Пнталн(с)мо оно(й), як(к) бы то(т) го(р)шнцѣ с хатн н(х) вннесенн[й] ¹⁰³ бы(л) <, >. Которая, знаючн(с) добре до го(р)шнцка, мовнла, же «му(ж) мо(й) Іляш вчора[шнего] ¹⁰⁴ дня, до города едучн, на ме(д) взя(л), еслн он его згу- бы(л) <, >».

Другое свѣдо(ц)тво, же стопнѣ боснн на то(й) же прн(с)танн, где во(з) стоя(л), мѣрнлн, і на ту(ч)ка(х) Іляшевл(х) такнe (ж) стопнѣ зна(й)шлнся.

Которн[л] (й) ¹⁰⁵ то Іляш) Ябло(н)скн(й), почу(в)шн о прнe(з)дѣ нашо(м), з лѣса прншо(л). Пнталн(с)мо, чему та(к) бчо(л) на обо(х) ту(ч)ка(х) мно(г)го і за(с)тае(т). Аже онн(й) повѣдѣл, же «роя по(й)ма(л) і на (с)тарнй скнну(л) і за тн(м) не понялн(с) — еднн другн(х) заедаю(т)».

Мн те(ж), вдячн его не(с)лушнн(й) виво(д), з собою до города бчолн взя- (в)шн, нхатн прнказалн і пре(д) вря(д) по(с)тановнлн.

Уря(д) те(ж) ве(р)ху менова(н)нн(й) на му(д)рнe і звнча(й)ннe люде, хто ся на то(м) добре знае(т), на огляденя, ежелн бы оныe бчолн мѣлн роя пу(с)- тн(т).

Пнѣ Семe(н) Гу(к) і Демян(н) Внпрн(с)кѣ, упрошоннe на то, бчолн з уля внгна(в)шн і внкурн(в)шн, хотячн пра(в)дн довѣда(т)ся, ро(с)тя(в)шн уле(й) на(д)вое, жа(д)но(й) ... ¹⁰⁶//

Справа Луцика Чумака з Золотоноши ведлугъ вшетиче(н)ства.

Року ахог [1673] мца ма(р)та аї [11] дня.

Передо (м)ною, Стефаном Стре(л)бы(ц)ки(м), атаманом городови(м) ло(х)ви(ц)ки(м), Стефаном Свиде(р)ски(м), во(й)то(м), Иваном Ілче(н)ко(м), бу(р)ми(с)тро(м) ма(й)страту Ло(х)ви(ц)ко(г)ло, і при на(с) будучи(х) пна Гри(ц)ка Скре(б)ца, Гри(ц)ка Се(р)гѣе(н)ка, Миха(й)ла Пивоваре(н)ка, Само(й)ла Мо(с)кале(н)ка, пна Яцъка Гарасиме(н)ка, Анъдрея Свиде(р)ско(г)ло і многи(х) люде(й) за(ц)ни(х) та(к) товари(с)тва, яко і меша(н), немало на то(т) ча(с) будучи(х),

приточилася справа пна Луцика Ромаше(н)ка, обывателя золотоноского, котори(й), ста(в)ши очеви(с)те, чини(л) шпове(д) і скаргу преклада(л) на невѣсту Яковиху, на помѣнен[н]ую ви(н)и(ч)ку Ху(р)се(н)кову, ш покраденю гроше(й) гї [13] таляре(й), та(к) мовячи: «Піне вряд Ло(х)ви(ц)ки(й), вчора(й)шо(г)ло дня в пана Якова Ху(р)се(н)ка в дому по(д)пиле(м) і обнучова(л). Которая та менован(ная) ви(н)и(ч)ка в со(н)но(г)ло мя грошѣ краде(ж)ни(м) способом) обняла вночѣ».

Счо ми, уря(д), ви(с)луха(в)ши жалобы Луканово(й), казали(с)мо то(й) невѣстѣ пре(д) собою ста(т) і, су(м)лене(м) оно(й) і страхо(м) бжи(м) завеза(в)ши, питали, ежели ш ти(х) гроша(х) згибли(х) могла зна(т).

Которая ш(т)пове(д) такову давала, мовячи: «Пінове вряде Ло(х)ви(ц)ки(й), єдну дшу маю, никому іншому не офѣрую, то(л)ко самому бгу, іжѣ ш его гроша(х) не (з)наю і [не] ш(т)бирала ш(т) не(г)ло».

Видячи теди ми, же жа(д)ни(х) знако(в) і доводу слу(ш)ного на то нема(ш), а даючи оно(й) по(с)тра(х), по(с)лали(с)мо до вязєня. Напото(м) пре(з) про(с)бу того (ж) пна Луцика і ш(т)пу(с)тили.

Которая скоро уво(л)ни(в)шися з вязєня, ю(ж) убе(з)печи(в)шися, смѣле при(з)нала, по(д)пи(в)ши добре, же пнѣ Луци(к) са(м) золоти(х) смѣ до ру(к) єи да(л) і за то спо(л)кованя з нею мѣлѣ<, в коморѣ Шлези Дю(г)даря, бо гди (ж) повѣдала: «Шлезиха того часу, на(с) ¹⁰⁷ за(с)та(в)ши, полѣно(м) шбо(й)ча [?] била». ¹⁰⁸//

Справа Пилипова и(с) Ку(з)мою Петре(н)че(н)комѣ.

Року ахог [1673] мца іюла кѣ [25] дня.

Передо (м)ною, Матяше(м) Папкевичо(м), будучи зо(с)лани(м) ш(т) боку єго мл(с)ти пана Івана Се(р)бина, по(л)ковъника во(и)ска єго ца(р)ского пре(с). <:> ве(л).<:> Запоро(з)ко(г)ло лубе(н)ского, ш забитю Ма(р)и Петре(н)чихи пре(з) Пилипа, второго мужа небо(ж)чицѣ, для при(с)луханя справы<, і при мнѣ будучихъ пана Ю(с)ка Котляре(н)ка, сотника ло(х)ви(ц)кого<:, Савы Гараше(н)ка, атамана городово(г)ло, Стефана Свѣде(р)ского, во(и)та, Івана Ілче(н)ка, Ле(с)ка Сѣнниче(н)ка, бу(р)мистровѣ ма(й)страту Лохви(ц)-

кого<, > при битнос(т)и пана Якима, бу(р)мистра лубе(н)ского, пана Алеза(н)-дра Федоровича, Де(м)яна Капу(с)ти, Лукяна Калина, Ю(с)ка Ω(т)рока, пана Демъяна Випри(с)ка, Ивана Базалтя, Микити Ма(р)тисе(н)ка, Ю(с)ка Мо(с)-кале(н)ка, пана Ивана Филоновича, Го(р)дѣя Евсѣевича, Григория Се(р)гѣ-ε(н)ка, Ивана Василе(н)ка, А(н)дрѣя Гла(д)че(н)ка, Са(с)ка Го(н)чара, Ивана Масича, Тимоша Хме(л)ни(ц)кого і многи(х) люде(и) за(ц)нихъ и вѣри го(д)-нихъ та(к) козаковъ, яко и мешчанъ немало на тую справу зише(д)шихъся, становъши панъ Ку(з)ма Петре(н)ко, обивате(л) лохвицки(й), спо(л)но с Татьяною, се(с)трою, и з ме(н)ши(м) брато(м) свои(м) Гри(ц)комъ жало(с)ную ска(р)гу свою ω забитю ма(т)ки своє(й) пре(з) Пилипа, ω(т)чима ихъ, стану-ло(с) ω то прекладали: «Пінове засѣли(и) ма(й)стра(т), просимъ ω самы(и) ску-токъ да(н)я слушно(и) справе(д)ливос(т)и».

Прето мы, засѣлы(и) цали(и) су(д), по ви(с)луханю жалобы Ку(з)мино(и), припо(з)вавши ωного Пилипа, питали ωно(г)ло, упо(м)янувъши страхо(м) бжїи(м), з якихъ причи(н) жону свою з сего свѣта зглади(л).

Котори(и) доброво(л)не при(з)налсе, же ω(т) его рукъ ско(н)чила живото(т). Ти(л)ко, повѣдаєть: «Пяни(м) биле(м), не (з)наю за що<, >».

Снѣ ме(н)ши(й) Гри(ц) при томъ забо(й)ствѣ был(л) в дому<, > того ж часу. Станувши, Гри(ц)ко, снѣ ихъ, при(з)нал(л) в тие слова, // же, мови(т), «ма(т)ка 102 зв. моя, небо(ж)ка, прише(д)ши в до(м), повѣдала мнѣ, же «бою(с) Пилипа, жебѣ, под(д)пили(й) пришовъши, не побы(л) мя». — І зара(з) в то(м) часѣ з дому зи(й)-шла<, >. Напото(м) скоро ω(т)чимъ нашъ Филипъ, в до(м) пришо(в)ши, не за(с)тавъши ма(т)ки, спита(в)ши, спати лѣгъ. А ма(т)ка, того довѣдавшися, зара(з) при(ш)ла в до(м) і начала ωно(г)ло ωбѣдати звати<; >. Котори(й) того часу не пошо(л). Матка, взя(в)ши гребен(н), под коле(ш)ню пош(л)а пря(с)ти, ω(н) те(ж), знишка в(с)тавъши, вибѣгъ з сѣни(и) и по(р)вавши ку(л), зраде(ц)ко до ма(т)ки кину(л)се и втѣкачю срод(з)и в голову вдари(л) же мусѣла впа(с)ти. А ω(н) не доси(т) на то(м) — лежачю тричи кие(м) по нога(х) вдари(л)».

По ви(с)луханю свѣде(ц)лтва Гри(ц)ково(г)ло і видячи своими очима, же ωнъ, Филипъ, я(в)ни(и) забо(й)ца, стосуючи(с) с правом по(с)полити(м), якъ ωписує(т) в (С)татуте Велико(г)ло кня(з)ства Лито(в)ско(г)ло в ро(з)дѣле пє(р)вомъна(д)ца(т), а в а(р)тикуле ше(с)то(м) ω забо(й)ствѣ мужа або жоны, запобѣгаючи тому и по(в)стегаючи своєво(л)ства немилосердно(г)ло не хри(с)ти-а(н)ско(г)ло, што ω(т) часу в люде(х) бивають, и зуфа(л)ства лю(д)ско(г)ло из опи(л)ства и в прива(т)нихъ, по(в)стягливыхъ люде(х) бє(з) боя(з)ни боже(й) бываю(т), с чого кровь неви(н)ную хри(с)тиа(н)скую не(в)сти(д)ливе неви(н)-не, ω(т) чого гды бгъ бываетъ ωбразо(н), па(с)твячи(с) на(д) жоною своєю любо в надѣю бу(н)товѣ, а(л)бо за не(й) заплати пѣняжно(й) кровь жоны своє(й) ро(з)ли(л) забо(й)ство(м) и на сме(р)ть приправи(л), счо я(в)не слу(ш)нимъ до-водо(м) и при(з)натя(м) его само(г)ло забо(й)ство показало(с) стосованни(м) в (С)татуте Велико(г)ло кня(з)ства Литовско(г)ло ωписанни(м) правомъ нѣ чимъ и(н)ши(м), ти(л)ко Филипъ, яко явѣни(й) забо(й)ца, такою (ж) сме(р)тию карани(й) абы был(л), декрето(м) наши(м) присудили(с)мо<; >. Е(д)но (ж) на ω(с)-та(т)не(м) крузѣ исто(т)не, гди люде(й) по(с)полити(х) про(з)ба за ωнимъ ωб-виненни(м) Пилипо(м) на(с)тупила,

теды мы, за до(з)воле(н)ствомъ // Ку(з)ми Пе(т)ре(н)ка, Филипа ω(т) 103 сме(р)ти и го(р)ла уво(л)нили и по(с)хованю до гробу Ма(р)и, жоны его, поме-не(н)ного Пилипа в твє(р)домъ вязеню де(р)жали.

Котори(й) хоть ѿ(т) сме(р)ти во(л)ни(м) зо(с)та(л), ти(л)ко жь абы за ду-
шу небо(ж)чици, жони свое(й), на ѿбрази духо(в)ниие сорокоусть уе(д)нанъ
бы(л) и дѣте(м) позо(с)тали(м) абы з жа(д)но(й) на(й)ме(н)шо(й) кривди чини(т)
аби ся не важи(л).

Счо для лѣпшо(и) вѣри записа(т) казали, счо и записано.

[№ 185.]

*Справа Федора Влашинѣ(н)ка з Ва(с)ко(м) Гу(л)це(м),
ѿбивате(л)ми луча(н)ски(ми).*

Року ахог [1673] мѣца ноевря л [30] дня.

Передо (м)ною, Я(ц)ко(м) Ко(т)ляре(н)ко(м), со(т)нико(м) ло(х)вицьки(м),
Савою Гарашѣ(н)ко(м), атамано(м) городови(м) ло(х)ви(ц)ки(м), Стефано(м)
Свидѣ(р)ски(м), во(й)то(м), Ивано(м) Ілче(н)ко(м), Ле(с)ко(м) Сѣнъниче(н)ко(м),
бу(р)ми(с)трами ма(й)страту Ло(х)ви(ц)кого,

приточила(с) справа Ва(с)ка Гу(л)ца, ѿбивателя луча(н)ского, з Федоро(м)
Улашинѣ(н)ко(м) ѿ побит(ѣ) жони Ва(с)ково(й) пре(з) Хведора Улашинѣ(н)ка.

Котори(й) то Ва(с)ко, ставши ѿчеви(с)то, уска(р)жи(л)се тими слови,
мовячи: «Пне вряде Ло(х)ви(ц)ки(й), не (з)нати, з яки(х) мѣрѣ менова(н)ни(й)
Федо(р) жону мою побы(л) і по(д) пу(л) по(д)топта(л) і словами ущипливими
домо[в]ля(л), жебы (с)мо ми з сино(м) мой(м) мѣли сокиру вкра(с)ти негди(с),
в чо(м) не є(с)те(м) винѣ(н)».

На жалобу Ва(с)ка Гу(л)ца ми, уря(д), казали(с)мо Федору пре(д) собою
ста(т) і ѿ(т)повѣ(д) дава(т) проти(в)ко жалобы Ва(с)ково(й).

Котори(й) повѣдѣль та(к): «П.<.> вряде Ло(х)ви(ц)ки(й) то(г)ло мѣ на
Ва(с)кову жону не до(м)овля(л), жеби сокиру мѣли вкра(с)ти, то(л)ко за то
ѿную удари(л) ра(з), же я(м)нико(м) мене називала, на то доводу слу(ш)ного
не мѣючи». Котори(й) то Ва(с)ко і дово(д) по(с)танови(л), меновито пна Ха(р)-
ка Бо(й)ка, ѿбивателя луча(н)ско(г)ло, котори(й) при(з)на(л), же таковая
нѣгди(с) пове(с)тъ на Федора била, то(л)ко (ж) уморная справа стала.//

103 зв

Счо ми, уря(д), чуючи таковое при(з)натя пна Ха(р)ка Бо(й)ка і ми то(т)
и(х) не(с)лушни(и) заво(д) гани(м) і вариює(м) а за побит(ѣ) жони Ва(с)ково(й)
наказує(м) декрето(м) наши(м), наказує(м)¹⁰⁹ абы во (в)се(м) Хведо(р) Влаши-
не(н)ко угоди(л) і бо(л)шѣ ту(р)баци[и] абы проме(ж) собою абы не мѣли, а хто
бы еще пре(з) ко(й) ча(с) мѣлѣ домови(с)ка та(к) Федо(р), яко і Ва(с)ко Федо-
рови я(м)нико(м) домо(в)ля(т) албо те(ж) і и(н)ши(й) з ѿбивателе(й) луча(н)-
ски(х) хто, на таково(г)ло покладає(м) (вини) на его мл(с)ть пна по(л)ко(в)ни-
ка таляре(й) пя(т)деся(т), а на вря(д) Ло(х)ви(ц)ки(й) таляре(й) два(д)це(т)
спроти(в)ни(й) ізновите(л) тоѣ справу [!] бе(з) ѿ(т)пус(т)у заплаати(т).

Нашо для вѣри лѣпшо(й) до кни(г) мѣски(х) ло(х)вицьки(х) записа(т) ка-
зали(с)мо, счо і записано.

[№ 186.]

Справа Івана Коломи(й)ца з Фомою Ма(з)кови(м) о просо.

Року ахог [1673] <, > мѣца.

Передо мною, Юско(м) Котляре(н)ко(м), со(т)нико(м) ло(х)вицьки(м) <, >
Савою Гарашѣнкомѣ, атамано(м) городови(м) <, > Степано(м) Свидѣ(р)ски(м),

во(й)томъ, Ивано(м) И(л)ченко(м), Ле(с)ко(м) Сънниченко(м), бурми(с)трами ма(й)страту(с), Ло(х)вицко(г)ло(с), и при на(с) будучи(х) пана Миха(й)ла Горбане(н)ка(с), Григория Журавля(с), Яска Мо(с)кале(н)ка(с), і многи(х) люде(й) зацни(х) и вѣри го(д)ни(х), немало на то(т) ча(с) будучи(х),

приточилася справа Івана Коломи(й)ца(с), обивателя ло(х)вицко(г)ло(с), котори(й), ста(в)ши, чинил опове(д), и ска(р)гу свою преклада(л) на Фому Ма(з)ково(г)ло(с), в таки(й) спосо(б),: «Пане вряде Ло(х)вицки(й), то(т) менова(н)ни(й) Фома Ма(з)кови(й), юж то непоеднокро(т), в гумнѣ мо-е(м), > в покреде(н)ню (з)боз моє(г)ло(с), велики мнѣ(с), шкоди чини(т), >. На которо(м) то его зло(м) учи(н)ку(с), засѣвши з сино(м) свои(м), > вночѣ в гумнѣ свое(м), > на току, з купи крадучо(г)ло(с) проса(с), по(й)мале(м), > з которо(г)ло(с) злочи(н)ци(с), моє(г)ло(с) прошу справе(д)ливости(с), >».

Ми, вра(д), вислуха(в)ши оповеди и жалоби пана Івана, казали(с)мо(с), оному злочи(н)ци пре(д) собою ста(т), и питали оно(г)ло(с), ежели би на жало(бу) ѡповеда(л), >.

Котори(й) зара(з) доброво(л)не(с), еще не бивши в ми(с)тра// в рука(х), при(з)на(л)ся, же просо Іванове кра(л), > а болшѣ то(г)ло(с) не при(з)нава(л) ничо(г)ло(с), >. 104

Ми те(д)и, видячи такого я(в)ного злочи(н)цу(с), осудили(с)мо декрето(м) наши(м) ведлу(г) артикуловѣ(с), якѣ опѣсую(т), > в Статуте Ве(л).<: кня(з)тва Лито(в)ского в ро(з)дѣле дѣ [14], аби они(й) за сво(й) вштупокѣ би(л) посторо(н)ками битѣ(с), и з мѣста вигнани(й), >.

А для вѣри лѣпшо(й) гуя(с) справу в Книги Чо(р)ниє мѣскиє записа(т) ка- [за]ли(с), > счо и записа(н)о естѣ(с), >.

[№ 187.]

*Справа Назара Лиха з Гарасимо(м), обивателе(й) ахѣти(р)ски(х),
з Гри(ц)ко(м), пна Три(з)ничи(м) Фомини(м) челя(д)ника(м),
ѡ кожу(х).*

Року ахог [1673] мѣца дека(м)вра д [4] дня(с), >.

Передо (м)ною, Ю(с)ко(м) Ко(т)ляре(н)ко(м), со(т)нико(м) ло(х)ви(ц)ки(м), Савою Гараше(н)ко(м), атамано(м) городови(м), Стефано(м) Свиде(р)ски(м), во(й)то(м), Ивано(м) Ілче(н)ко(м), Ле(с)ко(м) Сънниче(н)ко(м), бу(р)ми(с)трами ма(й)страту Ло(х)ви(ц)ко(г)ло(с),

приточилася справа Гри(ц)ка, челя(д)ника пна Фоми Три(з)нича, обивателя лубе(н)ско(г)ло(с), котори(й), ста(в)ши ѡчеви(с)то, ска(р)гу свою жало(с)ную на Назара Лиха про(з)ви(с)ко(м) і на Гарасима, товариша его, преклада(л) ѡ то: «Пне вряде Ло(х)ви(ц)ки(й), ехале(м) с пно(м) свои(м) пно(м)!! Три(з)ною с по(д)пили(м) часу но(ч)но(г)ло(с) степо(м) до Ро(м)на, і сиѣ менова(н)ниѣ люди, зо(с)трѣвши на(с) на (ш)ляху, почали пна моє(г)ло(с), в речи би за любо(в), своєю горѣлкою ча(с)това(т). А добре по(д)пои(в)ши, кожу(х) ѡдѣва(н)ни(й) і(з) сано(к) по(д)няли і ѡ(т) на(с) поехали. Ми тако(ж) жа(д)но(й) пригоди на себе не (з)наючи, в ла(с)це ро(з)ехали(с):>. Не(м)но(г)ло(с) почека(в)ши, ѡгляде(л)и(с)мо же кожу(х) на са(н)ка(х), в тропи пнѣ мо(й) за ними по(с)ла(л) мене, аби (м) кожу(х) ви(й)ска(л), котори(х) я, ѡвде в Ло(х)вицѣ угони(в)ши і кожу(х) по(з)на(в)ши, прошу с такови(х) винова(т)цо(в) святое справе(д)ливо(с)ти».

По ви(с)луханю Гри(ц)ка, челя(д)ника Три(з)нино(г)ло, казали(с)мо они(м) ѡбжалова(н)ни(м) пре(д) собою ста(т) і ѡ(т)пове(д) дава(т), я(к)- то(т) кожу(х) до и(х) ру(к) до(й)шол).

104 зв. Коториє // ѡба, Наза(р) і Гараси(м), ѡ(т)поведали, же якобито пн̄ Три(з)-на они(х) ти(м) кожухо(м) за любо(в) м̄л̄ они(х) подарова(т), ти(м) его за-ве(з)ли. А на то жа(д)но(г)ло чл̄вка, жеби тоє зна(л) або чу(л), не м̄ли і не по(с)тановили.

Того (ж) часу Гри(ц)ко, п̄на Три(з)ни челя(д)ни(к), чу(в)ши и(х) такую ви-мову, фра(з) пи(с)мо ѡ(т) п̄на свое(г)ло показа(л), в которо(м) пн̄ Три(з)на презе(н)тує(т), же не даровано, ти(л)ко крадено<.>.

Счо ми, уря(д), видячи и(х) не(с)татє(ч)но(ст) і лице маючи(х), ѡсудили(с)-мо, аби ѡно(г)ло Гри(ц)ка, челя(д)ника, во все(м) угодили і ве(д)лу(г) артику-ло(в), я(к) ѡписую(т) в Статутє Велико(г)ло кня(з)ства Лито(в)ско(г)ло в ро(з)-д̄лє д̄і [14] на такови(х) я(в)ни(х) злод̄ѣ(в), вину взя(в)ши, ве(д)лу(г) права-тую и(х) справу до кни(г) м̄ски(х) ратуша ло(х)вицко(г)ло записа(т) казали(с)-мо, счо и записано<.>.

[№ 188.]

*Справа Гри(ц)ка Пшени(ч)но(г)ло, Мо(й)с̄ѣя Ги(р)че(н)ка,
Івана Хва(с)тунє(н)ка ѡ забытю Гри(ц)ка Дяче(н)ка,
ѡбывателе(й) п̄ско(в)ски(х), которая та(к)
в соб̄ѣ має(т)<.>.*

Року аход [1674] інуария ф̄і [19].

Передо (м)ною, Матяше(м) Папкевичо(м), по(л)ко(в)нико(м) во(й)ска его ца(р)ско(г)ло пре(с).<.> вели(ч). Запоро(з)ко(г)ло нака(з)ни(м) лубе(н)ски(м), і при (м)н̄ будучи(х) п̄на Грицька Жура(в)ля, со(т)ника нака(з)но(г)ло ло(х)-ви(ц)ко(г)ло, п̄на Сави Гараше(н)ка, атамана городово(г)ло, Стефана Свидє(р)-ско(г)ло, во(й)та, Івана Ілче(н)ка, Ле(с)ка С̄нниче(н)ка, бу(р)ми(с)тро(в) ма(й)страту Ло(х)ви(ц)ко(г)ло, і при би(т)но(с)ти ѡ(т)ца Ігнатия Крепче(н)ка, п̄на Миха(й)ла Го(р)баня, Стефана Само(х)вала, Я(ц)ка Ѡпри(с)че(н)ка, атамана п̄ско(в)ско(г)ло, і многи(х) люде(й) за(ц)ни(х) на тую справу зас̄д̄ѣши(х).

По(с)танови(в)ши(с) пере(д) судо(м) наши(м), Любка Грициха, ѡбывате(л)-ка п̄сковская, которая жало(с)ную ска(р)гу свою ѡ забы(т)ю Грицька Дя-че(н)ка, мужа своего, пре(з) Гри(ц)ка Пшени(ч)но(г)ло і Мо(й)с̄ѣя Ги(р)че(н)ка, Івана Хва(с)тунє(н)ка, ѡбывателе(й) п̄ско(в)ски(х), ѡ то преклала: «П̄нове зас̄ли(й) ма(й)стра(т), прошу ѡ сами(й) скуто(к) даня слушно(й) справе(д)ли-во(с)ти<.>».

105 Прето ми, зас̄ли(й) цали(й) суд̄ѣ, ви(с)луха(в)ши // жалоби Любки Гри-цихи, а видячи і чуючи лю(д)ские слова і своими ѡчима бачачи, же онӣ я(в)-ниє забой(и)ци, стосуючи(с) с право(м) по(с)полити(м), я(к) ѡписує(т) на тако-ви(х) забой(и)цо(в) в Статутє Велико(г)ло кня(з)ства Лито(в)ского в ро(з)д̄лє в̄і [12] в а(р)тикуле в [2], ѡсудили(с)мо, абы они(й)є на го(р)ле были карани.

Ти(л)ко (ж) за про(с)бою оноѣ жъ вдови о(т) го(р)ла уво(л)нили(с)мо і си(м) декрето(м) наши(м) наказуе(м), абы оноѣ забо(й)ць за душу небо(ж)чикову сорокоу(с)та і инъшиѣ обради це(р)ко(в)ниѣ з мае(т)ку своего пое(д)нали і ... 110

[№ 189.]

Справа Хве(с)ка Дубовиче(н)ка з Бо(рз)ни з Ивано(м), злочин(ц)ю его, о покраденю<, > коне(й).

Року аход [1674] мѣа априля і [10] дня.

Передо (м)ною, Де(м)ко(м) Випри(с)ко(м), атамано(м) городови(м) ло(х)-ви(ц)ки(м), Стефано(м) Свиде(р)ски(м), во(й)то(м), Ивано(м) Ілче(н)ко(м), Ле(с)-ко(м) Сѣнниче(н)ко(м), бу(р)ми(с)трами ма(й)страту Ло(х)ви(ц)кого.

приточилася справа Федора Дубовиче(н)ка, обывателя з села Пли(с)ки (с)-по(д) Бо(р)зни, котори(й), ста(в)ши очеви(с)то, чини(л) опове(д) і ска(р)гу преклада(л) на Івана, злочин(ц)у свое(г)ло, обывателя з Дига(н)ки, села По(л)-та(в)ско(г)ло уе(з)ду.

Же они(й) Іван(н), упроси(в)ши(с) на го(с)поду, в речи бы купце(м) е(з)дѣчи, страху божого не мѣючи і право святое ленце важачи, зли(й) і запа(м)ятали(й) уми(с)ль, взя(в)ши у Федора коне(й) двоє і и(н)шую худобу покра(в)ши, о(т)то(л) втѣкъ. За котори(м) злочин(ц)ю погонюю бѣгучи, в городе Ло(х)виць спо(с)ти(г)ну(л) і о(т) на(с), вряду Ло(х)ви(ц)кого, жадал справе(д)ливо(с)ти.

Счо ми, уря(д), ви(с)луха(в)ши жалобы пна Федора і видѣчи явно(г)ло злочин(ц)у, отобра(в)ши о(т) не(г)ло лице, краденіе речи, пну Федору приве(р)тае(м), а его само(г)ло, яко на таки(х) зра(й)цо(в) право описуе(т) в Статуте Велико(г)ло кня(з)ства Лито(в)ско(г)ло, осудили(с)мо, аби о(т) слуги мѣско(г)ло соцько(г)ло по(с)тро(н)ками з мѣста вигнани(й) бы(л);>.

Котори(й) злочин(ц)а на то(й) же кве(с)тиѣ при(з)на(л)се, же і волувъ пару на Бѣлзурѣ по(д) По(л)тавою покра(л) і в Чо(р)нуха(х) Ма(р)тину за шкапу променя(л).

Которую справу для вѣри лѣпшо(й) до кни(г) мѣски(х) декретови(х) записа(т) казали, счо і записано ¹¹¹>://

[№ 190.]

Справа Демъка Уса зъ Гуди(м) о покъраде(н)ѣ пшеници<, > о(т) Ми(с)ка Браги(н)ца<, > бѣлогорѣлѣско(г)ло<.>

106

Року аход [1674] ноє(м)вра ді [14] дня.

Передо (м)ною, Ле(с)ко(м) Гладьки(м), сотънико(м) лубе(н)ски(м), о(т)

боку его м(л)с)ти пана Івана Фѣодоровича, пана полько(в)ъника во(й)ска его царьского величества Запоро(з)ского лубе(н)ского зесла(н)ны(м) <, > і при мнѣ будучи(х) пана Ю(с)ка Котляре(н)ка, сотъника ло(х)вицького <, > пана Івана Куцькевича, атамана городово(г)ло <, > і при товаристве — Івану Ковалю(в)ско(м) <, > атаману гли(н)скомъ <, > Грицьку Журавлю <, > Миха(й)лу Горьбане(н)ку <, > Стефану Свѣде(р)ско(м), во(й)ту <, > Івану Ільченьку <, > Ле(с)ку Сѣнниче(н)ку, бурьми(ст)ровъ ма(й)страту Ло(х)вицького <, > і инши(х) люде(й) зацьны(х) і вѣры годъны(х) при то(й) справѣ будучи(х) <, >.

постанови(въ)шися ѿчеви(с)то, Демько Усь з Гудимъ повѣту Гли(н)ско-го(,) которы(й) ска(р)гу свою ѿ покъраде(н)я пшеници четъверика зъ млына Чебарукувъско(г)ло(,) на Ми(с)ка Браги(н)ца бѣлогорѣлского, жалъкуючис, ѿ тоє прекъладалъ(,) и жъ «панове врьдъ, довѣдале(м)ся певъны(м) и слушьны(м) доводомъ, же мою пшеницу четверикъ у млинѣ Чебарокувъско(м) Ми(с)ко Брагинецъ, потае(м)ны(м) способо(м) взявъши, зъмоловъ и побравъ, а въ то(й) мѣшокъ жита насипалъ(,)».

Ми(с)ко до то(г)ло не при(з)навалъся(,)».

106 зв.

Зъдавали(с)мо, абы слушьны(й) виводъ // люд)ми зацънными Ми(с)ко Брагинецъ зъ себе выдавалъ(,) которы(й) мовиль и признавалъся самъ доброво(л)не(,) : «А що (ж), панове врьдъ, я тую пшеницу(,) взявъ и зъмоло(въ), на пожитокъ сво(й) хотѣвъ пове(р)нути(,)».

Видячи, мы, засълый(й) врьд ¹¹², же доводъ слушьны(й)(,) якъ и самъ (Ми(с)ко) при(з)нался(,) теды заховуючися ведълугъ стго права(,) ѿ всякие кривъди, на которые доводъ е(сѣ), не може(т) присекою ѿ(т)ити(,) прето ведълугъ права в Статутѣ Велико(г)ло кня(з)ства Литовъского в четъве(р)то(м) ро(з)дѣле(,) в а(р)тикуле се(м)деся(т) семо(м) ѿ доводе(х) и ѿ(т)воде(х) описуе(т)ъ(,) якая сторона не виведе(т)ся речъ свою трати(т)ъ(,) . Што Миско Брагинецъ, при(з)наючи(й)ся са(м) доброволне до тоє(й) пшеницѣ, а будучи на схи(л)ку свое(й) цъноти(,) яко неучтъивы(й) и право(м) слушьне прекона(н)ны(й) ¹¹³, Демька Уса гудимо(въ)ского(,) Ми(с)ко Брагинецъ во все(м) поедъна(лъ)(,)».

Для чога певнѣ(й)шо(й) да(н)я вѣры(,) тую справу в книги декъретове урядовъние ло(х)вицъкие записа(т) казали, що е(ст) и записано року аход [1674] нове(м)бра че(т)ве(р)тогона(д)цат(,) дня.//

[№ 191.]

107

*Справа Анъдрѣя Кра(в)ца ѿ викраденя це(р)кви
всемило(с)тиво(г)ло Спса Ло(х)вицъко(и) пре(з)
самого року аход [1675] мца июля с [6] дня.*

Передо (м)ною, Василе(м) Буто(м), со(т)нико(м) ло(х)вицъки(м), Ю(с)ко(м) Ко(т)ляре(н)ко(м), атамано(м), Стефано(м) Свиде(р)ски(м), во(й)то(м), Ивано(м) Илче(н)ко(м), Ле(с)ко(м) Сьнниче(н)ко(м), бу(р)ми(с)трами ма(й)страту Ло(х)вицъко(г)ло(,) , и при на(с) будучи(х) люде(й) за(ц)ни(х) многи(х), котори(х) и не именуе(м) ¹¹⁴(,)».

[№ 192.]

108

Передо (м)ною, Де(м)ко(м) Випри(с)ко(м), атамано(м) городови(м) ло(х)вицки(м), Стефано(м) Свиде(р)ски(м), во(й)то(м)(,) Ивано(м) Илченко(м)(,) Ле(с)ко(м) Сьнниченко(м)(,) бурми(с)трами ма(й)страту Ло(х)вицъко(г)ло(,) и при би(т)ности пана Ивана Бутовича, зе(с)ланого о(т) само(г)ло я(с)неве(л)мо(ж)ного его мило(с)ти пана гетмана(,) пана Миха(й)ла Горбане(н)ка, тувариша со(т)нѣ Ло(х)вицкое(,) и многи(х) люде(й) зацни(х)(,) и вѣри годни(х)(,)»

приточилася справа(,) Дми(т)ра Ковтеря, ѿбивателя лохвицъкого(,) котори(й) ставши ѿчеви(с)то(,) чини(л) опове(д)(,) и жало(с)ную ска(р)гу

свою на Яцка Поливе(й)ка<,> и на друго(г)ло Яцка Ткача и на и(х) жони пре-
клада(л), та(к) мовячи: «Панове уря(д) Лохвицки(й)<,> свѣ(ст) моя, жони мо-
є(й) сестра, будучи в Яцка Поливе(й)ка служебкою, и(з) его дому непо(ц)ти-
вою ви(й)шла<,> и в дому мое(м) дитину собѣ<,> з непо(ц)тивного ложа ви-
на(й)де(н)ную сплодила<,> которая нѣ о(т) кого собѣ бити не именує<,> то(л)-
ко о(т) само(г)ло господара<,>. А Я(ц)кова жона Ткачова до тоє(й) дитини ку-
мою взята била<,> и, окре(с)тивши, в речи би за любовь породѣли то(й), зва-
ри(в)ши горѣлки, хлопце(м) пр(с)лала<,> абы ся напила, и посилала. Кото-
ро(й) горѣ(л)ки породѣла, сама не почи, жонѣ мое(й) и и(н)ши(м) тамъ буду-
чи(м) кривни(м), аби ся напили, подала<,>. Чого жаде(н), не вѣдаючи, счо в
то(й) горѣ(л)це є(ст), пили и та(к) зара(з)или(с) сме(р)те(л)но, же зале(д)во и
живи зо(с)тану(т)<,>».

Зара(з) того (ж) часу Сава Ле(х)ненко, за(ц)ни(й) чло(в)ѣкъ при(з)на(л),
и(ж) Яцко Ткач самъ доброво(л)не при(з)на(л)ся, же тая горѣ(л)ка до его
жони о(т) Поливе(й)чихи при(с)лана била, аби то(й) породѣли о(т)не(с)ла<,>.

Напото(м) Рома(н) Носаче(н)ко<,> хлопецъ то(т), котори(й) носи(л),
са(м) ставши<,> на врьдѣ зо(з)на(л), ижъ «Яциха Поливе(й)чиха, до ма(й)стра
его в до(м) пришо(в)ши<,> просила<,> аби его ма(й)стровая по(с)лала за нею,
аби тую зара(з)ливую горѣ(л)ку<,> породѣли то(й) о(т)нѣслѣ<,>. А ма(й)стро-
вая зара(з) на тую про(з)бу склони(в)шися<,> мене вра(з) за нею по(с)лала<,>.
И скоро(м) в домъ Поливе(й)ковъ пришлоъ, горѣ(л)ку на (с)толѣ в шкляници
стоячую за(с)та(л), где тамъ же не знаю, с чи(м) // і чаше(ч)ка стояла<,>. Оная 108 зв.
Поливе(й)чиха при бытно(с)ти мое(и), с тоє(й) шкляни(ч)ки горѣ(л)ку всипа(в)-
ши в чаше(ч)ку, до ру(к) мои(х) дала<,> научаючи та(к) мовити, жеби то о(т)
ма(й)строво(й) мое(й) при(с)лана, а напото(м)<,> до(г)навши мене с тиею гор-
рѣ(л)кою проти(в) школи спаско(й) счо(с) вѣсто перцю всипала и, (в)сѣми
па(л)цами помѣша(в)ши<,> дала рекучи: «Тепе(р) южъ понеси<,> и ѡ(т)-
да(й)<,>».

Которое то при(з)наня хлопцево записа(в)ши<,> казали(с)мо пре(д) со-
бою стати Яцисѣ Поливе(й)чисѣ<,> и в то(й) горѣ(л)ци, которую посилала,
слушни(й) з себе виводѣ о(т)дати<,>.

Которая посилала слушни(й) ¹¹⁵ ставши очеви(с)то, та(к) мовила: «Панове
уряде Ло(х)вицки(й), жалуючи я мужа моего Яцка Поливе(и)ка, же тая нец-
нота, служебка, спотварила<,> шукала причини, яко(й) би оно(й) уста за-
градити, жеби того казусу на мужа моего не говорила<,>».

Аже мнѣ в томъ кума то(й) дѣвки, Яциха Ткачиха, таковую порадѣ да-
ла<,> мовячи: «Поидь,— повѣда,— до матери мое(й) на село и та(м) всю свою
рѣчь расповѣж є(й)<,> знаю добре, же во (в)семъ тобѣ поможе(т) и порадѣ
да(ст), бо на то(м) ся добре знає(т)».— На которою єѣ и я склонившися, ездил-
ла<,> і допита(в)шися єи, поради о(т) ѡно(й) просила на селѣ<,>. Которая
то матка єи рекла: «Не бо(й)ся<,> я тобѣ в то(м) помогу,— и зара(з) повела
мя в са(д) надѣ болото<,> по(д) яблоню, обчернувши тричи, велѣла мнѣ сѣс-
ти<,> и за нож держатися<,> а сама, взя(в)ши ша(г) гроше(й), пошла на(д)
болот[о] и часу багато и(з)барила<,>. По(д) которою яблонєю я, сидячи, єи
ожадаюч(и), великие по(с)трахи мѣла<,> бо гди жѣ<,> на кшта(л)тѣ чоловѣчо-
го тѣла в то(м) саду счо(с) видѣла и пи(с)къ кошечки(й) о(т) того чула<,>.
Напото(м) оная мати тоєи Яцихи, прише(д)ши до мене, и та(м) же землѣ, тричи
взявши, до рукъ мнѣ о(д)дала и научила, аби (м), приєха(в)ши додому, собѣ
и мужеви моем[у] // в чоботи по(в)сипала<,> а ча(ст) о(с)тави(в)ши, у горѣ(л)ци 109
то(й) породѣлѣ ¹¹⁶ звари(в)ши<,> до(ч)кою своею о(т)слати<,> чо(г)ло я, не

вѣдаючи, я(к) о(т) тоєѣ горѣ(л)ки и(м) поведе(т)ся<,> чи зле чи добре, все то чинила».

Прето ми, засѣли(й) су(д)<,> постерегаючи того<,> аби ме(ж) народо(м) хри(с)тия(н)ски(м)<,> такие бгу бри(д)ки<,> и люде(м) шко(д)ливие чародѣе не множилися, ве(д)лугъ справе(д)ливости стое<,> я(к) описуе(т) на таковихъ зво(д)ницъ и до зло(г)[о] приводячи(м)<,> в Статуте Великого кнзства Лито(в)-ского в ро(з)дѣлѣ четве(р)томъна(д)це(т) артику(л)<,> ли [38]<,> любо го(р)-ломъ и(х) даруе(м) а пре(д) ся осудили(с)мо<,> аби оние всѣ три не(ц)ноти<,> о(т) слуги мѣско(г)[о] в прово(д)ку по городу<,> карани по(с)торо(н)комъ били и и(з) мѣста вигнани<,>.

А для вѣри лѣпшое тую справу до кни(г) мѣски(х) декретови(х) лохви(ц)ки(х) записати казали, счо и записано<,> в Лохвици, року ахоє [1675] мѣца септевря к [20] дня<,> //

[№ 193.]

109 зв.

*Справа і по(х)ва(л)ки Афеного Волошина на кле(й)нота
во(й)сковие по(л)ковие і на само(г)[о] его мл(с)ти
пна Івана Федоровича, пна по(л)ко(в)ника лубе(н)ско(г)[о].*

Року ахос [1676] мѣца априля г [3] дня<,>.

Перед на(с), Івана Федоровича, по(л)ко(в)ника во(й)ска его ца(р)ско(г)[о] пре(с).<:> вели(ч). Запо(р). лубе(н)ского, его мл(с)ть пнѣ Миха(й)ло Хане(н)ко речъ свою пова(ж)ную, которую ѡ(т) само(г)[о] я(с)невелмо(ж)но(г)[о] его мл(с)ти пна ге(т)мана устне чуль презе(н)това(л), «же бы (м) кле(й)ноти во(й)сковие по(л)ку моего на актъ святобливи(й) в до(м) пну Хане(н)ку подаль. Теди то я, поважаючи ро(с)казаня велмо(ж)но(г)[о] его мл(с)ти пна ге(т)мана і про(с)-бѣ пна Миха(й)ла Хане(н)ка мѣстце да(в)ши, ѡ ра(з) хору(ж)о(г)[о] своего по(л)ково(г)[о] з Ло(х)вицѣ к Лубня(м), написа(в)ши до нака(з)но(г)[о] моего, по кле(й)нота во(й)сковие уми(с)лиле(м) по(с)лати і в до(м) пна Хане(н)ка на актъ святи(й) веселни(й) припровадити<:>. Аже пнѣ Хведо(с), хоружи(й), в го(с)подѣ свое(й) будучи, в которо(й) стоя(л), почу(л) ѡ(т) Афено(г)[о] Волошина такие слова мо(в)ление, іжѣ, мови(т), «не ва(ж)ся по корог(в) еха(т), і пнѣ по(л)ко(в)ни(к) не(с)лу(ш)не то чини(т), же кле(й)нота во(й)сковие в чу-жие по(л)ки посилатиме(т), бо кгда та(к) учините і ва(м) і кле(й)нота(м) зне-вага буде(т) і не мине(т)». — Теди пнѣ хоружи(й) такие ѡ(т) Афеного по(х)ва(л)ки почу(в)ши, еха(т) і не (с)хотѣлъ і впере(д) то(г)[о] тие слова его (на) пну по(л)ко(в)нику і его мл(с)ти пну Хане(н)ку ѡ(з)на(й)милъ. Где та(м) же на то(т) ча(с) уве(с) уря(д) Ло(х)ви(ц)ки(й), меновито пнѣ Де(м)ко Випри(с)къ, со(т)-ни(к), Ѡстапъ Го(р)бане(н)ко, атама(н)<:>, пнѣ Анѣдре(й) Гамалѣя, Стефа(н) Паси(н)ку(в)ски(й), з мѣско(г)[о] вряду Стефа[н] Свиде(р)ски(й), во(й)тъ, з

бу(р)ми(с)три(с)трами<: > [!] і многи(х) пе(р)сонъ<, > // зацни(х) пригодило(с) 110
на_то<: >».

Ве(д)лугъ которо(г)ло при(з)натя пна хоружого на ѡчеви(с)ти(й) зво(д) Афеному казали(с)мо ста(т) і слова(м) свои(м) виво(д) слушни(й), если то(г)ло не говори(л), дава(т) <, >.

Теди ѡни(й) пре(д) всѣми пе(р)сонами при на(с) будучими слово свое понови(л), і жъ такъ, по(х)ва(л)ки чини(л).

За котори(й) то его ви(с)тупо(к) неува(ж)ни(й) і по(х)ва(л)ки, жебы ся то(г)ло чини(т) не важи(л), своєю рукою скарале(м) <: >.

І приказа(л) врядови мѣскому Ло(х)ви(ц)кому<, > абы для вѣри лѣпшо(й) і пе(в)но(с)ти до кни(г) мѣских ратуша ло(х)ви(ц)ко(г)ло записано было, счо і записано <: >.

[№ 194.]

*Справа Закраева з Степано(м) Ступако(м),
обывателе(й) іва(х)ни(ц)ки(х).*

Року тисеча ше(ст)со(т) сѣмдеся(т) сѣмого мѣца інуария, дня девя(т)на(д)цатого.

Пере(д) нами, Ю(с)ко(м) Ю(с)ко(м) [!] Ко(т)ляре(н)ко(м), со(т)нико(м) ло(х)-вицки(м), Де(м)ко(м) Випри(с)ко(м), атамано(м) городови(м), Стефано(м) Сви-де(р)ски(м), во(й)то(м), Івано(м) Ілче(н)ко(м), Ле(с)ко(м) Сѣнниче(н)ко(м), бу(р)ми(с)трами ма(й)страту Ло(х)ви(ц)ко(г)ло, і при бы(т)но(с)ти пна Сави Гара(с)че(н)ка, Гри(ц)ка Жура(в)ля, пна Миха(й)ла Го(р)баня, Са(с)ка Го(н)-чара, пна Афеного і многи(х) пе(р)со(н) за(ц)ни(х) та(к) товари(с)тва, яко і мѣща(н), на то(т) ча(с) в лаве засели(х),

ставши ѡчеви(с)те, Стефа(н) Ступа(к), обывате(л) іва(х)ницки(й), жало(с)-ную ска(р)гу свою на Тимоша Закроя і на жону его преклада(л) ѡ то,

і жъ, «Пнове вря(д) Ло(х)ви(ц)ки(й), про(й)шло(г)ло ѡвто(р)ка сі [16] інуария жона моя з многими лю(д)ми, сусѣдами своими, в сѣлѣ напо(д)пи(т)ку в Чере(д)никово(м) дому сѣдѣла, где та(м) же і пнѣ Тиму(ш) Закро(й) з жоною своєю пригоди(л)се, і не (з)нати з яки(х) мѣрѣ пе(р)ше(й) жона Закроева мою жону почала ганити нецнотою, ку(р)вою і ро(з)лу(ч)ницею називати, мовячи, же «мене,— мови(т),— ти з муже(м) мои(м) ро(з)лучае(ш)». // Где та(м) же і са(м) Закро(й), почу(в)ши тие слова ѡ(т) свое(й) жони мо(в)ление, мови(л) на Ступа(ч)ку, же «ты, не(ц)ното, зо (м)ною спо(л)кованя мѣла(с), чо(г)ло в по(с)ва(р) з жоною моею іде(ш)?»

Чого ѡная Стефаниха Ступа(ч)ка, зневаги свое(й) не те(р)пячи, многими лю(д)ми за(ц)ними ѡ(с)вѣдѣчи(в)ши(с), зневагу тую мужєви своєму ѡповѣдала <: >. Стефа(н) Ступа(к), почу(в)ши такую калкюмѣю на себе, зара(з) в то(т) же до(м), где на то стало, для ро(с)пи(т)ку пошо(л) і та(к) же бе(з)че(с)тиє і слова ба(р)зо ура(з)ливие, яко і жона его, ѡ(т) Тимоша Закроя ѡ(т)рима(л) <: >.

Котори(й), бо(л)шѣ зневаги свое(й) не те(р)пячи, на(м), вряду, жа(л) свой(й) ѡповѣдал і с поме(н)е(н)о(г)ло Закроя справе(д)ливо(с)ти проси(л) <: >.

Мы, уря(д), ви(с)луха(в)ши жалобы Стефана Ступака, казали(с)мо Закроеви пре(д) собою стати і, ве(д)лугъ артикула сѣмдеся(т) сѣмо(г)ло в (С)татуте Велико(г)ло кня(з)ства Лито(в)ско(г)ло в ро(з)дѣле че(т)верто(м) ѡ доводе(х)

110 зв.

описа(н)но(г)ло, дово(д) слу(ш)ни(й) чини(т). Котори(й), іжъ дове(с)ти не може(т) всѣхъ сло(в) свои(х), прѣлся і свои ревикование слова наза(д) к собѣ бра(л)⟨,⟩.

А пнѣ Стефановая Ступа(ч)ка, я(к) з молоди(х) лѣтъ нѣ в яко(м) подо(й)зрено не будучи, та(к) і на пото(м)ниє часи при за(ц)но(с)ти свое(й) з муже(м) свои(м) зо(с)тае(т)⟨,⟩.

За которіє то вчи(н)ки свои мене(н)ни(й)⟨,⟩ Закро(й) бы(л) ѿ(т) на(с), вряду, вязеня(м) карани(й), а по випрошеню прѣ(з) люде(й) зацни(х) ѿно(г)ло і вязеня наказали(с)мо декрето(м) наши(м), абы пна Степана Ступака за сво(й) про(с)тупо(к) во все(м) погоди(л)⟨,⟩.

Кстори(й) не та(к) на его, яко на про(с)бу люде(й) за(ц)ни(х) склони(в)шися, с помене(н)ни(м) Закрое(м) прощение взя(л)⟨,⟩ і проси(л) на(с), вряду, абы его тая справа і зневага до кни(г) мѣски(х) принята і записана была⟨,⟩.

Варуючи то, абы ю(ж) ѿ(т) сего часу пнѣ Закро(й) жа(д)ни(х) по(х)вало[к] і домови(с)ка чини(т) не важи(л)се по(д) виною на его мл(с)ть пна по(л)111 ко(в)ни//ка лубе(н)ско(г)ло таляре(й) к [20], а на вря(д) Ло(х)вицки(й) таляре(й) деся(т) взрушите(л) тако(й) справи бе(з) ѿ(т)пу(с)ту запла(т)и(т)⟨,⟩. Счо (с)мо казали записа(т) для лѣпшо(й) вѣри⟨,;⟩.

[№ 195.]

Справа Вели(ч)ка Іляша з Скоробога(т)ко(в).

Року ахоз [1677] мца ное(м)врия в [2] дня.

Пере(д) нами, Івано(м) Стефановичо(м), протополоу ло(х)ви(ц)ки(м) і лубенски(м), і при на(с) будучи(х) пна Леѿ(н)тия Рожа(н)ско(г)ло, дозо(р)щи во(й)сково(г)ло, пна Івана Куцкевича, со(т)ника, пна Сави Гара(с)че(н)ка, атамана городово(г)ло, пна Стефана Свиде(р)ско(г)ло, во(й)та, пна Івана Ілче(н)ка, пна Івана Дзугавого, пна Ле(с)ка Сѣнниче(н)ка, бу(р)ми(с)тро(в) ма(й)страту Ло(х)вицко(г)ло, і при бы(т)но(с)ти пна Лукяна Калина, мещанина ло(х)ви(ц)ко(г)ло, і многи(х) люде(й) зацни(х),

приточилася справа че(ст)но(г)ло в богу гдна ѿ(т)ца Кондратія, священника скоробога(т)ско(г)ло, котори(й), ста(в)ши ѿчеви(с)те, ѿповѣдалъ і жало(ст)не ска(р)жилъсе на Іляша Вели(ч)ка, парафѣянина своего,

іжъ, «пне вряде духо(в)ни(й) і свѣцки(й), трафило(с) мнѣ в селѣ Бриско(х) за вѣдомо(м) ѿ(т)ца протопопы, добродѣя мое(г)ло, на канунѣ трапезу благо(с)ловити. По которо(й) трапезѣ і благодарение вчини(в)ши, казале(м) дяку своему «Слава ѿ(т)цу» читати, а се(й) Вели(ч)ко, почу(в)ши мои слова, страху божо(г)ло в собѣ не мѣючи, шпе(т)ниє і бри(д)киє слова на ѿ(т)ца і сна і на дха сто(г)ло з у(с)тъ свои(х) нечи(с)ти(х) випу(с)чал і хули(л)». На що і люде(й) за(ц)ни(х) по(с)тановля(л) на (й)мя Грицька і Я(х)на, ѿбывате(й) токару(в)ски(х), которіє по(д) су(м)ле(н)ня(м) дши свое(й) при(з)нали, іжъ то істо(т)ная правда.

Счо врьдъ, видячи на то(г)ло зра(й)цу Вели(ч)ка // слу(ш)ни(й) дово(д), 111 зв.
казали(с)ми оно(г)ло до карацѣру ѡ(т)да(т), а взя(в)ши с карацѣру, яко спро-
ти(в)ника божо(г)ло у двѣ бѣрезинѣ на тѣлѣ его добре скарали і тую справу
до кни(г) мѣски(х) для лѣпшое вѣри записа(т) казали. //

[№ 196.]

Справа п̃на Семѣна Григоріевича, ар̃е(н)дара ром̃е(н)ско(г)ло, 113 117
з Сем̃ено(м) Скибою, ар̃е(н)да(р)чико(м), которая та(к) ся
в собѣ мае(т).

Року ах̃ои [1678] м̃ца авгу(с)та з̃ [7] дня.

Передо (м)ною, Яно(м) Васцѣю, атамано(м), городови(м) ром̃е(н)ски(м),
Ивано(м) Климовичо(м), во(й)то(м), Василе(м) Федоровиче(м), Саму(й)ло(м) Ро-
мановиче(м), бу(р)ми(с)три, ту те(ж) при би(т)но(с)ти его мл(с)ти п̃на Стѣфана
Пѣ(т)ру(в)ско(г)ло, п̃на по(л)ковника нака(з)но(г)ло лубѣ(н)ско(г)ло,

по(с)танови(в)шися ѡчѣви(с)те, учтиви(й) Сем̃е(н) Григоріевич, ар̃е(н)-
да(р) ром̃е(н)ски(й), жада(л), абы з Сем̃ено(м) Скибою до (с)тиф̃кованя пере(д)
судо(м) наши(м) справа децихована була. На жаданя оно(г)ло хотѣли(с)мо
помѣ(р)кова(т), абы межи собою бо(л)ше(й) по(с)варо(в) не чинили, в пра(в)дѣ
Сем̃е(н) Григоріевич не бы(л) спре(ч)ни(м), то(л)ко хотѣл̃ помѣ(р)кованя<.>
Не (с)лухаючи наказаня урядо(в)но(г)ло, Сем̃е(н) Скиба, ібы на(м) не(й)ле(г)це
важачи ку пое(д)наню, чере(з) три днѣ чекали(с)мо, абы угода була. Ѡ(д)на(к)
ѡ(н), яко упо(р)ни(й) будучи, з карацѣру утѣк̃ і бѣ(з)ѡповѣдне, яко (с)мо по-
силали по не(г)ло, не вѣда(т) где уво(й)шо(л). Бо гди (ж) наказовали(с)мо
зобопо(л)не, аби до пое(д)наня і до пе(р)ше(й) згоди при(ш)ли, але Сем̃е(н)
Скиба, на(д) упо(р)ними упо(р)ним будучи, жа(д)ною мѣрою не (с)хотѣл̃
ѡбжалова(н)но(г)ло пое(д)нати.

Видячи ми упо(р)но(с)т по(з)ва(н)но(г)ло, казали(с)мо записа(т), що е(с)т
і записано, а по(т)ребуючо(й) сторонѣ казали(с)мо за ѡбжалова(н)е(м) і пи(с)мо
сеѣ видати при печати рату(ш)но(й) ром̃е(н)ско(й)<.>.

На про(с)бу п̃на п̃на [!] Сем̃ена то(т) декре(т) до кни(г) мѣски(х) ло(х)ви-
(ц)ки(х) записа(н) е(с)т 118<.>. //

[№ 197.]

Мнѣ ве(л)це ла(с)кавы(й) мо(с)цѣ, п̃не по(л)ко(в)нику во(й)ска его ца(р)- 114
ско(г)ло пре(с). вели(ч). Запо(р).<.> лубѣ(н)ско(г)ло, добродѣю мо(й), здорова
добро(г)ло і радо(с)тни(х) потѣх̃ ѡ(т) всемогу(ч)о(г)ло тво(р)ца добродѣви
своему на лѣта до(л)гие і часи не замѣроние зо (в)сѣ(м) право(с)ла(в)ни(м)
вои(н)ство(м) зичу.

Ве(д)лугъ указу вм(с)тино(г)ло [?] хотячи даи(т) [?] учинити, во (в)сѣ
города, са(м) ѡ(т)ѣха(л) і, гди (м) прибу(в) до Ро(м)на, ещѣ напере(д) прии(з)ду
моѣ(г)ло, ста(л)ся заво(д) Скиби Сем̃е(н)а[а] із Сем̃ено(м), ар̃е(н)даро(м) ром̃е(н)-
ски(м). Которо(г)ло то Сем̃ена, ар̃е(н)дара, Скиба Сем̃е(н) ма(л) на (с)мѣ(р)тѣ
не з зяки(х) 119 (с)мѣ(р)тѣ привели).

І, прише(д)ши пре(д) мене, ар̃е(н)да(р) пла(ч)ливе мнѣ ска(р)гу преклада(л),
мовячи: «П. по(л)ко(в)нику, пе(р)ше(й) челя(д) свою направи(л), в мою(м)

дворѣ пючи, мало мя до (с)ме(р)ти не забыли ¹²⁰. Пото(м) са(м) по(д) ча(с) то(р)гу в понеделокъ роко(ш) по(д)ня(л) і люде(й) бы(л) пняни(х) розбуди(л) і ти(л)ко мя,— мови(т),— не забыли, ажъ мусѣ(в) утѣкати».

Счо я, видячи его жалобу Семенову, при(з)ва(в)ши атамана городово(г)ло і во(й)та і по (С)кибу по(с)ла(л), абы на жалобу Семенову стану(л). Теди я, ви(с)луха(в)ши обо(х) сторо(н), і учинили(с)мо Скибу ви(н)ни(м), приказуючи, абы Семена пое(д)на(л), яко то ста(р)шо(г)ло аре(н)дара. Ωни(й) Скиба проти(в) наше(г)ло суду мови(л): «Я его не буду еднати, хо(ч) бы і тысячу золоти(х) заплачу». Теди я оно(г)ло, яко упар(то)го(г)ло ро(с)казаня нашемо ¹²¹, казалем(а) га(р)мату окова(т). Ω(н) чо(г)ло догада(в)ши(с), не во(с)хотѣ(в) разумѣти, вночи з га(р)маты утѣкъ і не (з)нати где подѣ(в)ся. А и то (й) еще до о(з)на(й)меня подаю.

По(д) ча(с) тоего ва(р)халу згоди(в)ся снѣ пана писара суду енера(л)но(г)ло і, видячи зневагу аре(н)дарову, повѣдаю(т), разо(в) ски(л)ка палищею зята(в). Гди бы, повѣдаю(т), на то(м) снѣ писара згоди(в)ся то бы чимало тра(с)ку було, до о(з)на(й)меня пода(в)ши. Бгу в со(х)ранение поручаю, зо(с)таючи цале все(м) добра зи(ч)ливи(й) прияте(л) і слуга на(й)ни(ж)ши(й) Стефа(н) Пе(т)ру(в)-ски(й), по(л)ко(в)никъ нака(з)ни(й) лубе(н)ски(й).

з [7] ахон [1678] року ¹²².

[№ 198.]

115 Року ахон [1678] мѣца авгу(с)та лѣ [31] дня.

Пере(д) нами, Анѣдреем Гамалѣею, со(т)ником(м) ло(х)ви(ц)ки(м), Григорие(м) Ракусом(м), атамано(м) городови(м), Ле(с)ком(м) Сѣнниче(н)ком(м), ву(й)-то(м), Ивано(м) Ілче(н)ком(м), Са(х)но(м) Го(н)чаре(м), Ле(в)ком(м) Улѣзком(м), бу(р)ми(с)трами ма(й)страту Ло(х)ви(ц)ко(г)ло,

по(с)танови(в)шися о(ч)еви(с)те, Анѣдре(й) Ка(й)стра, товари(ш) во(й)скови(й), обывате(л) ло(х)ви(ц)ки(й), чини(л) о(п)ове(д) свою та(к) мовячи,

іжъ «пне вряде Ло(х)ви(ц)ки(й), ю(ж) тому роко(в) три як(к) были(с)мо з во(й)ско(м) у берега Днепрово(г)ло у куренѣ Па(в)ла Бѣлича, у которо(г)ло і многи(х) товари(с)тва і суєдо(в) мои(х) зна(й)дова(л)ося<.>. С которо(г)ло товари(с)тва Ле(с)ко Коро(л) то(г)ло часу у мо(с)кале(й) для по(т)ребы свое(й) купи(л) шкуру шкапюю і да(л) Ю(р)ку Ле(с)че(н)ку, наше(г)ло жъ куреня товаришу, не(с)ти. А я на то(т) ча(с), по(д)пили(м) будучи, купѣль и(х) не вѣда(л) і пита(л), догна(в)ши и(х), о(т)ко(л) бы тую шкуру взяли<:>? Теды о(н)и<.> да(в)ши мнѣ не(с)ти до куреня<.> шкилюючи, рекли та(к), іжъ, мови(т), «ми тую шкуру у мо(с)кале(й) добули, неси ри(х)ло, не о(г)ляда(й)ся».— В чо(м) я, о(н)и(м) довѣри(в)ши, і по(с)пѣша(л)ся, а обо(й)зрѣ(в)шися наза(д), увѣдѣвъ мо(с)кале(й), бѣгучи(х) по (с)вои(х) по(т)реба(х), і разумѣль, же то істо(т)на пра(в)да. Не даючи себе знаки, на бо(к) зве(р)ну(в)ши, шкуру тую, на три ча(с)ти порѣза(л) і у болото по(в)кида(л), а товари(с)тво мое, видячи тоє шидили, і напото(м) і ту(р)бовали, же мусѣ(м) Ле(с)ку Королю за тую шкуру заплати(т)<:>».

Мы, уря(д), чуючи таковую о(п)ове(д) о(т) пна Андрея, казали(с)мо і товари(с)тву его курѣ(н)ному пред собою стати.

Аже Паве(л) Бъли(й), атама(н) курънни(й), і Ле(с)ко Коро(л), ста(в)ши, по(д) су(м)лення(м) при(з)нали, же то істе(н)на пра(в)да была, і за то того (ж) часу поє(д)нання учинили.

Которую о(п)ове(д) пна Андрея чучи і при(з)нання товари(с)тва єго, варує(м) оно(г)ло(о) си(м) наши(м) // записо(м) в пото(м)ниє часи, абы єму та(к) с товари(с)тва, яко і с по(с)полити(х) люде(й), домови(с)ка в то(м) чини(т) не важи(л)ся по(д) закладо(м) вини на єго мл(с)ть пна по(л)ко(в)ника лубе(н)ско(г)ло(о) таляре(й) к [20], а на (в)ря(д) на(ш) Ло(х)ви(ц)ки(й) таляре(й) і [10] взрушите(л) <,> то(й) справи бе(з) о(т)пу(с)ту заплаати(т).

Нащо для вѣри лѣпшо(й) і поваги бо(л)шо(й) тую справу до кни(г) мѣски(х) ло(х)ви(ц)ки(х) записа(т) казали, счо є(ст) і записано.

[№ 199.]

Справа Івана Фѣлоновича о украде(н)є єго власного в полю коня записана <,>.

В року а̀хп [1680] м̀сца мая дї [14] дня.

Пере(д) нами, Андрее(м) Гамалѣєю, сотнико(м) во(й)ска єго <,> ц̀рського пре(с)вѣтлив влч(с)тва Запо(р) <,> лохви(ц)кимъ <,> і Ивано(м) Куцкевичо(м), атаmano(м) <,> городови(м) <,>, Миха(й)ло(м) Григориевичо(м), во(й)томъ <,>, Ле(с)ко(м) Сѣнниченъкомъ, Ивано(м) Ілченъко(м) <,>, Левко(м) Влѣзко(м), бурми(ст)рами,

в справѣ славе(т)ного Івана Филоновича, ктитора и мещанина ло(х)вицкого <,>, о взя(т)є в полю на но(ч)лѣзѣ вла(с)ного єго в ше(р)(ст) коня по(д) ча(с) бага(т)ого про(ш)лого н̀шого ло(х)ви(ц)кого я(р)марку <,> пре(з) злого чоловѣка способомъ неробо(т)ны(м) <,>. Поневажъ явнє поблище и дово(д)не очеви(с)то показалося <,>, же того коня нероботны(м) взятого способомъ Левко Лода(н)ски(и) є(ст) злочи(н)цею <,>. Которого <,> козаки по(л)ку єго м̀(л). <,> пана Нови(ц)кого, зо(с)таючи в Се(н)чи на стацѣ <,>, та(м) же в Се(н)чи ставши єго самого з ти(м) коне(м), в Ло(х)вицу припровадили <,>.

Тєды мы, вышѣ записаны(и) ура(д), за ужи(т)ємъ себе о(т) пна Івана Мазимовича, асаула того по(л)ку комо(н)ного и по(л)ковника на то(т) ча(с) нака(з)ного, за(й)шовши в госпуду єго м̀(л). <,> пна по(л)ко(в)ника комо(н)ного и за сѣвши по(с)полу з пно(м) Ивано(м) Мазимовичо(м), асавуло(м) по(л)ковы(м) и по(л)ко(в)нико(м) нака(з)ны(м), // при би(т)ности пновъ пновъ [!] Лавре(н)ского, Са(х)новича, писара того (ж) по(л)ку комо(н)ного <,>, Кондрата Серєды <,>, Давида <,>, Дми(т)рашка Волошина <,> и при многи(х) козака(х), ѣхъ же товари(ст)ву по(л)ку комо(н)ного <,>, видячи того Левка Лода(н)ского явны(й) южъ такови(и) зли(й) нероботни(й) ви(с)тупокъ <,>, того украденого коня <,> Іванови Фѣлоновичови, ктитору, яко вла(с)ного єго, привє(р)нули(х) мо <,>.

А єго, Левка Лода(н)ского, яко явного шко(д)цю, цале в такови(х) єго учинѣка(х) обвинили <,>. Аже Иванъ Фѣлоновичъ, жеби єго (коня) за таковыє явныє дѣла злиє <,> рѣза(н)ємъ уха, або якого на твари чло(н)ку на(з)начено <,>, не інстикговаль.

Теди мы, вишь писаные урядовые особи, схиливши себе ку вмило(с)ти, реченого Левка Лоданского, яко в лѣта(х) человекѣа молодого<,>, бе(з) жа(д)ны(х) заданя на тѣле шванъковъ<:> зо(с)тавивъши, для да(л)шое памяти до кни(г) мѣски(х) казали(х)мо записа(т), що є(ст) и записано.

Писа(н) в Ло(х)вицѣ року мѣца и дня вишь писаного<:>.

[Знак підпису.] //

[№ 200.]

*Справа о заби(т)є Мо(й)сѣя Ра(д)ченъка,
жителя Івахни(ц)кого о(т) Яцка Ще(р)баненъка,
породою з Ічнѣ<:>.*

Року ахп<:> [1680] мѣца декаврия зѣ [17] дня.

На вряде ншо(м) Ло(х)вицко(м) пере(д) нами, Федоро(м) Кре(т)че(н)ко(м), сотнико(м) во(й)ска<:> его<:> црского при(с)вѣтло(г)ло влчтва Запоро(з)ского ло(х)ви(ц)кимъ<:>, Григорие(м) Ракусомъ, атамано(м) городовы(м)<:>, Миха(й)ло(м) Григориевичо(м), во(й)томъ, Иваномъ Ілченъкомъ и Ле(в)ко(м) Улѣзкомъ, бурми(с)трами маѣстрату Лохви(ц)кого<,>, при би(т)ности<:> и(х) м(л)те(й) п.<:> п.<:> товари(ст)ва по(л)ьку его м(л)ти пна Нови(ц)кого<:>, по(л)ьковника во(й)ска его<:> црского<:> пре(с)вѣтло(г)ло влчтва Запо(р). по(л)ьку<:> комо(н)ного<,>, Григория Василевича хоружо(г)ло по(л)ькового, Миха(й)ла Шпаковского<:> и Миколая Мете(ц)кого<:>, о(т) его м(л)ти пна Івана Мазимовича<,>, асаула по(л)кового комо(н)но(г)ло а на се(с) ча(с) по(л)ковника нака(з)ного<:>, до при(с)луханя и ро(з)суженя справи, ниже(й) выражаное, зо(с)ланы(х)<:>, туте жъ Стефана Стре(л)би(ц)кого,> Андрея Стрижананого, Григория Журавля<:> и інъши(х) многи(х) за(ц)ни(х) люде(й), жителе(й) нши(х) лохви(ц)ки(х) на то(т) ча(с) при то(м) будучи(х) немале<:>, в справѣ о заби(т)є небо(ж)чика Мо(й)сѣя Ра(д)ченъка, жителя івахни(ц)кого<:>, о(т) Я(ц)ка Ще(р)бине(н)ка, казака<:> з Ічнѣ породою<,>, а на се(с) ча(с) в по(л)ку его м(л)ти пна Нови(ц)ко(г)ло застаючого<:> в селѣ Іва(х)ника(х) у ко(р)чмѣ напо(д)пи(т)ку т(р)афилосе<:>.

Кгды за ска(р)гою поводовое стороны<:> Івана і Василя<:> Радченъковъ<:>, рожоны(х) зме(р)лого Мо(й)сѣя брато(в), // питали(с)мо реченого Яцка забо(й)ци<,> яки(м) би способомъ ѿ(т) него небожчику Мо(й)сѣевъ тоє забо(й)ство сталося<:>.

Теди онъ, Я(ц)ко, видячи южъ себе<,> в то(м) забо(й)стве бути ви(н)нымъ<:> такови(ми) са(м) на себе ви(з)наль слови<:>, ижъ «пнове уря(д)<:>, будучи мнѣ о(т) ста(р)шини свое(й) в по(с)луга(х)<:> на село по(с)ланы(м)<:>, трафилося мнѣ и в селѣ Іва(х)ника(х) мимо ко(р)чмуехати<:>. Тоей жъ ко(р)чми ши(н)ка(р), обачившися зо (м)ною<,> ви(з)валь мне в тую то ко(р)чму на поги(с)тъ<,>. Та(м) же мнѣ по(д)пиваючи<:> трафилося з ти(м) небо(ж)чиком Мо(й)сѣемъ в є(д)но(й) погуляти бесєдъ<:>. А по довго(м) ншомъ гуляню сталося, же стрегунъку то(й) небожчикъ передо (м)ною<:> кудюло(м) всѣ(м) купленое горѣлки проливъ<:>, за що почале(м) на его нарикати. Онъ тежъ противными мнѣ платиль словами<:>. Которо(г)ло шаблею з по(х)вами ра(з)

удариле(м) по шиѣ<:>. А кгда мне небожчикъ дале(й) почаль ганити<:>, теди ю(ж)<:>, яко то(г)ло] и не могучи ему сте(р)пѣти<:>, знову тоєю жъ шаблею спослабу<:> по головѣ его удариле(м)<:> и такъ ся стрегуньку станувши конце(м) крижа шабе(л)ного у голову<:> угрузь<:>. Бо(л)шъ ижъ межи нами жа(д)ного не било бою<:>»

Сторона тежъ поводовая в томъ — нарожные Иванъ и Васи(л) Ра(д)ченьки<:>, жадаючи на є(г)ло] суду и на (с)тою справе(д)ливо(с)ти<:> тоє пре(д)ложили<:>, же Яцко, ото то(т) явни(й) забо(й)ца небо(ж)чика Мо(й)сѣя, брата и(х)<:>, яко ся и са(м) (з)опала конце(м) крижа шабе(л)ного у голову ударивъ<:>. Зара(з) о(т) того забо(й)ци, не мѣючи жа(д)ного ю(ж) слова в свое(й) мовѣ<:> и на сме(р)те(л)но(й) лежалъ двѣ недѣль по(с)телъ<:>, вла(с)не о(т) того разу сме(р)тю з сего свѣту зи(й)шол<:>.

Прето мы, судь, стосуючися до права по(с)полито(г)ло] в Статуте в роздѣле двана(д)цато(м) а а(р)тикуле второ(м) на такови(х) забо(й)цовъ ѡписаного, посве(д)чае(м). // То(т) Яцко, забо(й)ца, зна(л)ся<:>, же того небожчика Мо(й)сѣя по (д)вакро(т) шаблею ударивъ<:> и криже(м), шабе(л)нимъ ко(н)цемъ<:> зна(т) же до мо(з)ку мѣль голову пробити<:> понева(ж) небо(ж)чикъ о(т) того разу удареного<:> ажъ до сме(р)ти чере(з) двѣ недѣль не говорилъ<:> и бе(з) жа(д)ное мови з се(г)ло] свѣта зи(й)шолъ<:>, яко явно(г)ло] забо(й)цу, на сме(р)т) виказали(с)мо<:>.

Аже сторона поводовая, не инстигуючи на его<:>, цале даровали его здоро(в)є(м). Теди і ми, схиляючися до и(х) же<:> сторони поводовое волѣ<:>, того Яцка, забо(й)цу, о(т) сме(р)ти уво(л)няе(м)<:>, аже би всѣ церемонїи це(р)ковные по небожчику о(т)правиль свои(м) ве(д)лугъ звичаю хри(с)тиянского кошто(м)<:>, та(к) же до(л)ги небожчиковские<:>, котори(х) з порухуньку чотири таляри на(й)мує(т)ся, поплатилъ<:>, наказує(м)<:>.

А для да(л)шое памяти до кни(г) мѣски(х) ло(х)вицки(х) записа(т) каза(л)и(х)мо, що є(ст) и записано.

[Знак підпису.]

[№ 201.]

*Справа Стецка и Миколая, комѣпанѣ(й)цовъ,
о украде(н)е зо(л).<:> н<:> [50] готовы(х) є(р).*

Року ахпа<:> [1681] мѣа інуария фї [19] дня<:>.

Пере(д) нами, Григорие(м) Ракус(м), атаман(м) городовы(м), Миха(й)ломъ Григориевич(м), ву(й)томъ<,> Иван(м) Ілченько(м) и Ле(в)ко(м) Улѣзкомъ, бу(р)ми(ст)рами маѣстрату Ло(х)ви(ц)ко(г)ло] при би(т)ности урожони(х) п.<:> пере(д) Улѣзка, обо(з)ного по(л)ьково(г)ло], и пна Миха(й)ла Шпако(в)ского<,>, товаришовъ по(л)ку его м(л)ти пна Илияша Нови(ц)кого<,> по(л)ковника во(й)ска его<:> ца(р).<:> пре(с). влч(т)ва Запо(р). комо(н)ного<:>, до при(с)луханя<:> и ро(з)суженя справи, // ниже(й) выраженоє, засѣли(х)<:>. 118
поставившися пе(р)сональте(р)<,> Сте(ц)ко Криворо(т)ченько<:>, козакъ его м(л)ти пна Нови(ц)кого по(л)ку<:>, жало(с)не такими ска(р)жилъ слови<:>, и(ж), «пнове уря(д), кгда за по(з)воле(н)емъ свои(х) ста(р)ши(х)<:>

в По(л)таву до свои(х) пртеле(й) ехале(м)<:, знявшия з Миколае(м)<:, того и нашего по(л)ку козако(м)<:, в тую простовали(х)мо дорогу<:, а приехавши до Сеньчѣ<:, за указа(н)ємъ о(т) уряду сенчанского, на(м) господи<: стали(х)мо<:, оба(д)ва у то(й) господѣ<:. Та(м) же, обачившия, з свои(м) у Се(н)чѣ на ста(н)ции будучимъ товари(ст)вомъ<:, по(д)пивали(х)мо<:, а по то(м) ншому гуляню<:, в госпуду пришовши<: и будучи мнѣ по(д)пили(м)<:, зара(з) спа(т)и положили(м)ся<:. Тоєи (ж) нощѣ грошѣ на мнѣ у чере(с)ку будучие, которы(х) было зо(л).<:> пя(т)деся(т)<:, хто(с) неробо(т)ни(м) способомъ о(т) мне взя(ль)<:. Іже межи нами бо(л)ше(й) товаришо(в) не было, то(л)ко то(т) Микола(й)<:, прошу с того Миколая святое справе(д)ливо(с)ти<:».

При то(й) же жалобѣ Сте(ц)ково(й) інквѣзиция<: пре(з) пна Пе(т)ра Ульзка, обозного<: и пна Миха(й)ла Шпаковско(г)ло виведеня<:. Которие по указу<: єго м(л).<: п.<: Нови(ц)кого, по(л)ковника во(й)ска єго ца(р).<: пре(с).<: ве(л).<: Запо(р).<: комо(н)ного в Сеньчу будучи зо(с)лаными<: и, засѣвши та(м) з зупо(л)ны(м) се(н)чански(м) урядо(м)<:, слущне и правдиве в то(й) шкодѣ вивели інквѣзицию<:. Ту(т) же у суду прѣзе(н)товани биле<:».

В которо(й) ми, су(д), вичита(в)ши рете(л)не<:, зрозумѣли(х)мо поча(с)ти<:, же е(ст) то(т) Микола(й) ти(х) Сте(ц)кови(х) згинены(х) гроше(й) шко(д)цею, поневажѣ в то(й) інквѣзиции виписано<:, и(ж) тоєе и(х) господи<: и кг(с)подиня<: по(д) су(м)ле(н)ємъ ви(з)нала<:, же ма(л) не пре(з) всю но(ч) то(т) Микола(й), в по(с)тели Сте(ц)ка, товариша своєго, ша(м)рячи<:, зна(т) же о тако(м) своє(м) зло(м) дѣль чинилъ проми(с)ль<:».

Яко и са(м) то(т) Микола(й) при виведеню такъ те(ж) інквѣзиции да(ль) повод<:», жебы ти(х) гроше(й)<: у то(й) же господѣ у хлѣву в стрѣсѣ шукано<:, где і на(й)дени з чере(с)комъ тие грошѣ<:,».

118 зв. Теди питали(х)мо того Миколая<:, е(ст)ли би з якого опи(л)ства<: а(л)бо зухва(л)ства вща(т) // своєго якого злого уми(с)лу<: ти(х) у Сте(ц)ка укардены(х) гроше(й) былъ принципало(м)<:».

В чо(м) то(т) Микола(й), видячи неутає(н)ную южѣ<: такову злую свою роботу<:, са(м) доброво(л)не, же онъ тие з чере(с)комъ гроши<:, на Сте(ц)ку спячо(м) уночѣ обнявши, в тоє своє схова(н)е у хлѣвѣ в стрѣ(сѣ) захова(ль)<:, Розумѣючи, же такови(й) опить<: о(т) Сте(ц)ка о ти(х) гроша(х) не мѣль бути<:, при(з)налься<:».

І по ви(с)луханю того Миколая<: до такого злого учиньку<: доброво(л)ного ся при(з)на(т)я<: все товари(ст)во по(л)ку комо(н)ного при боку єго м(л).<: пна по(л)ковника зна(й)дуючиєся респекто(м) немали(х) інши(х) шко(д) на ро(з)ны(х) мѣстца(х)<:, в такови(х) же те(р)мѣнахъ товари(ст)ву починени(х)<:»: яко же п.<: Ба(р)таловски(й) на зо(л).<: иі [18] шкодує(т)<: панъ хоружи(й) сотнѣ Евтуховое на зо(л).<: еі [15] и на інши(х) реча(х)<:, п.<: Іляшъ на се(ми) золоти(х) гроше(й) понося(т) шкоду<:,— жеби былъ то(т) Микола(й), яко явни(й) злочинца<:, за таковие свои заслуги<: правне кара(н).

І по(в)торе інстикговали<:, до того и право святое по(с)терегаючи, абы ся таковие злие учиньки межи лю(д)ми не множили<: такови(м) злочинца(м) срокги(м) грози(т) каране(м)<:».

І такъ мы, су(д), по вислуханю такъ Сте(ц)ковое жалоби, яко и очеви(с)тоє доброво(л)ного ту(т), у суду, в то(м) зло(м) учиньку<:> Миколаевого ся при(з)на(т)я<:>, ве(д)лугъ а(р)тикулу зї [17] в Статуте в ро(з)дѣле дї [14]<:> на таковы(х) злочинцовъ о караню на го(р)ле описаного<:>, любо то(т) Микола(й), яко в горячо(м) учиньку явны(й) є(ст) злочиньца<:>, тако(г)ло правного за(с)лужиль и годень былъ караня(м), даровавши его здоро(в)є(м)(<:>, ту(т) же, у суду, жебы былъ ми(л)стивими взяти(й) руками<:> и бе(з) нарушеня жа(д)ны(х) на члвѣка знако(в)(<:>, жебы з мѣста, яко и (с) по(л)ку о(т)далени(й) // былъ и вы(г)наны(й), узнали(х)мо<:>.>.

119

Приве(р)нувши тому Сте(ц)кови тие у него украденые з чере(с)комъ гроши<:>, аже в ти(х) гроша(х) не доставало до золоти(х) пятидеся(т)(<:> двана(д)цяти<:> зо(л).<:>, и далє(й)(<:> теды его жъ, Миколаевими, рѣчами<:> нагородити Стецкови наказали(х)мо<:>.>.

А для да(л)шое памяти казали(х)мо записати, що є(ст) и записано.

[Знак підпису.]

[№ 202.]

*Справа о покраде(н)є вятєро(в) на рецѣ
в єзка(х) Васковы(х)Кусого <:>.>.*

Записана в року а̀па [1681] януария<.> к<.> [20] дня.

Пере(д) нами, Федоромъ Кре(т)че(н)комъ, сотнико(м) во(й)ска єго<:> ца(р).<:> пре(с).<:> ве(л).<:> Запоро(з)кого ло(х)вицки(м)(<.> Григориємъ Ракусо(м), атамано(м) городовы(м)(<.> Миха(й)ломъ Григориєвичо(м), ву(й)томъ(<.> Івано(м) Ілче(н)ко(м) и Левко(м) Улѣзкомъ, бурми(ст)рами маѣстрату Ло(х)вицко(г)ло, при бы(т)ности учтиви(х) товариства сотнѣ нашеѣ(<.> Остапа Го(р)баня<.> Демяна Выпри(с)ка, Миха(й)ла Горбаня<.>, Якова Довгала, Василя Ворошила<.>, Григория Журавля<.> і и(н)шихъ<:>.

Кгди с по(с)вару<.> жежи<.> бе(з)са(л)скими<:> и ха(р)ковскими нѣкторими лю(д)ми<:> о покраде(н)є<.> на рецѣ з ѣзковъ Ва(с)ковы(х) Кусого вятєровъ<:>, которие вятєри Ва(с)ко Куси(й), на(й)шовши в дому Семена Шев(ч)є(н)ка, публице, яко свои, оповѣвши лю(д)ми, побрала<: | :>. Ва(с)ко Куси(й) з Семеномъ Шев(ч)є(н)комъ<:> пере(д) Мазима, атамана<.> бе(з)са(л)ского, запо(з)валися. На то(т) час любо ся того дѣла Шев(ч)є(н)ко прѣлъ<.> вимовляючися, же о ти(х) вятєра(х) хто бы в до(м) єго позаносилъ<:>, не вѣдає(т)(<:>. За узна(н)ємъ<.> з лю(д)ми за(ц)ными<:> атаман(с)ки(ми)(<:>, Семень Шев(ч)є(н)ко // о тие вятєрѣ такъ того Васка Кусого ує(д)наль<.> яко и атамана в то(й) проступце за вину уко(н)те(н)товаль<:>.

119 зв.

Іже о тые вятєрѣ<.> такъ Васко Куси(й)(<.> яко и многие бе(з)са(л)ские и ха(р)ковские люде<.> менуючи бути собѣ<:> многие на то(т) ча(с) шкоди<:>, взновивши тую справу<:>, пере(д) су(д) ншъ<.> Семена Шев(ч)є(н)ка запо(з)вали<:>, доводячи єму того подо(й)зрено(г)ло неробо(т)ного дѣла<:>.

Теды, на жада(н)є и ска(р)гу Васка Кусого и нѣктори(х) бе(з)са(л)ски(х) и ха(р)ковски(х) люде(й), Грицка Пє(т)ренѣка по реченого Шев(ч)єнѣка посилали(х)мо<:> и, (х)то бы та(м) на селѣ<.> в то(й) справѣ<:> на Шев(ч)є(н)ка ви(з)на(л)ь, випитати тому по(с)ла(н)ному згодили(х)мо<:>.>.

О(т)ко(л) то(т) Гри(ц)ко, пове(р)нувши<:> з Шевче(н)комь<:>, нао(ч)не пере(д) нами<:> повѣдълъ<:>, же та(м), на селѣ, пере(д) нимъ, посланы(м), и п[р]е(д) многими лю(д)ми выростокъ<:>, у того (ж) Шевче(н)ка мешкаючи(й)<:>, по(д) присягою ви(з)наль тоими слови<:>, и(ж), мовить<:>, «Шевче(н)ко, панъ мо(й), на то(т) ча(с) отие вятерь усиловне мне проси(л)<:>, жеби мѣ тую проступну, на себе взявши, ви(з)наль<:>, бу(д)то я тие вятерь в домъ его позаносилъ<:> бе(з) вѣдома его<:>. О котори(х) вятє(рах)<:> яко не (з)наю<:>, хто и(х) в домъ его зане(с)<:>, та(к) з ти(х) та(м) езковъ<:> и не брале(м)<:>».

В чомъ<:;> же Семень Шевче(н)ко жа(д)нымъ не мо(г)лѣся в то(м) обвине(н)ю виве(с)ти способомъ.

Таковое подо(й)зре(н)е на него, Шевче(н)ка<:>, узнавши, его бути ви(н)ны(м) казали(х)мо до кни(г) записа(т)<:>, що є(ст) и записано<:>.

[Знак підпису.] //

[№ 203].

122 123

Подо(й)зре(н)е а(л)бо явныє ю(ж), злыє учинѣки Лукяна и жоны<:> его, Ганѣны Па(н)ковны<:>.

В року а̃па [1681] декаврия к̃и [28] записаны<:>.

Пере(д) нами, Федоромъ Кретъченъко(м), сотнико(м) ло(х)вицкимъ, Демяномъ Выпри(с)ко(м), атаманомъ городови(м), Стефаномъ Свѣде(р)скимъ, во(й)томъ, Иваномъ Дзукгавы(м) і Ле(в)комъ Улѣзкомъ, бурми(с)трами маѣстрату Ло(х)вицко(г)ло<:>.

Миха(й)ло Булавка, писа(р) нашъ городовы(й)<:>, и Мазимъ, асавуль<:>, будучи о(т) на(с) на село Юсковцѣ зсиланы<:>, пове(р)нувши о(т)ко(л) з Юскове(ц), презе(н)товали на(м) пи(с)мо в справѣ ниже виражоно(й)<:>, которое в сие книги вписуючи слово о(т) слова такъ ся в собѣ мае(т).

Иж кв̃ [22] декаврия пере(д) нами, Миха(й)ломъ Булавою, писаро(м)<:> городовы(м) ло(х)вицкимъ, и Мазимомъ, асавуломъ<:>, зо(с)ланими о(т) уряду Ло(х)вицко(г)ло<:>, при би(т)ности Миска Па(х)ненъка, атамана юсковко(г)ло¹²⁴, Івана Ілченъка, бурми(с)тра бывшего ло(х)вицко(г)ло, Дми(т)ра Иваще(н)ка, Юрка<,> и Нестера Чешенько(в)<:>, Андрея Чорнише(н)ка, Кирика Кге(р)кгеля<,> и многи(х) за(ц)ны(х) юсковски(х) люде(й)<:> Ганѣна Па(н)ковна, Лукянова Пе(т)ренъкова жона<:>, в тие слова вызнала<:>, и(ж) «мешкаючи,— мовить,— мнѣ в бли(з)кому сує(д)ствѣ з Дми(т)ромъ<,> кгда(м) є(д)ного часу пришла по(т)ребкою в домъ его<:> и, не заставши нѣкого в дому<,> зна(т) з по(д)пуще(н)я дияво(л)ского, намѣтку в хороме(х) взяла(м), а поки ажъ жона Дми(т)рова у мене оную по(з)нала<:>, де(р)жаламъ у себе, а за по(з)нане(м) лице(м) ве(р)нуламъ<:>. Чого Лукянь, мужъ мо(й), боячи(с)<;> а зна(т) и на себе яко(с) обовляючися клопоту, забравши все бѣлое пла(т)є у мѣхъ<,> и вола<,> и коня взявши, где(с) тоє все позапровожуваль<:>. Которо(г)ло, кгда(м) питала, гди бы тоє подѣваль<:>, о(т)казаль, же, тоє(й) боячи(с) ту(р)бащиє, у люде(й) поховаль<:>». Мазимъ Луценъко, овча(р), зъ себе // ви(з)наль, же еще лѣтомъ, у Пе(т)ровку, Лукянь Пе(т)ре(н)ко я(г)ницу, где(с) взявши, межи яловникъ на па(с)ту упустив, повѣдаючи, же на луцѣ за по(л)сема шага купивъ<:>.

122 зв.

Ту(т) же Кге(р)кге(л), своякъ Лукяновъ, ви(з)наль<:), же нему Лукянь повѣдаль, же тую ягницу, з мѣста едучи, у кого(с) за сѣмъ шаго(в) купи(л)<:).>

И жона того (ж) Лукяна ви(з)нала<:)> «И я,— мовить,— свое(г)ло мужа лѣто прошло(г)ло кгда питала, где бы тую я(г)ницу взялъ, о(т)повѣдаль, же кгде(с) на луцѣ за осмъ шаго(в) купиль<:)>».

А кгда дня оно(г)ло де(й)шого самъ то(т) Лукянь пере(д) атамано(м), вишь писаны(м), и многими ю(с)ковскими лю(д)ми<:)> на себе ви(з)наль такими словы<:)> «Що (ж),— мовить,— панове, чинити, при(з)наю, же то не моя ягница, але чужая<:)>»

Хотѣли его, яко злочи(н)цу, дати до вязе(н)я<:).> Онъ, Лукянь<:), о(т) ни(х), яко о(т) уряду тамошне(г)ло, утекъ<:)> а, впавши на коня, в іншие села где(с) утекъ<:)>.

Теды мы, вишь писаны(й) Ло(х)вицки(й) уря(д), зрозумѣвши з того пи(с)-ма, которое ту(т) вписалося<:,> и очеви(с)того за(ц)ни(х) юско(в)ски(х) люде(й) ви(с)лухавши свѣдо(ц)ства, же е(ст) вла(с)ны(и) Лукянь чоловѣкъ и жона его поде(й)зрене ма(л)жонькове<:,> яко ж и самъ Лукянь<:),> будучи(й) по(й)маны(й) у луцѣ и приведены(й) до на(с), того свое(г)ло злого учиньку о тую ягницу не прѣ(л)ся<:), до кни(г) казали(с)мо записа(т), що е(ст) и записано<:). //

[№ 204.]

*Подо(й)зрене на Василя свиридовско(г)ло
о сѣмъна(д)це(т) снопувъ овса<:,>.*

123

В року ахпв-м̃ [1682]⟨,⟩ м̃ца августа дня к̃в [22]⟨:).>

Пере(д) нами, Федоро(м) Кре(т)че(н)комъ, со(т)нико(м) ло(х)вицки(м)<:), Демяно(м) Виприско(м), атамано(м) городови(м)<:,> Миха(й)ло(м) Григориевичомъ, ву(й)томъ⟨,⟩ Миха(й)ломъ Кузме(н)ко(м) и Лео(н)тиемъ Уль(з)комъ, бу(р)мистрами маѣстрату нашо(г)ло Ло(х)вицко(г)ло⟨:),>

кгда уска(р)жався Васи(л), жите(л) свиридовски(й), з жоною своею⟨,⟩ же его та(м) у Свиридовцѣ неяки(с) чоловѣкъ до то(г)ло Супрунь, атама(н)<:,> и Иванъ Кунмине(н)ко, ву(й)тъ⟨:),> за сѣмъна(д)ця(т) сноповъ овса обесчестили и недобри(м) подо(й)зрене(м) и неробо(т)нимъ називаючи чоловѣкомъ⟨,⟩ и нѣкоторые рѣчи у него за таковую вину побрали <:).> А оно(й) Васи(л) з жоною своею мощно бралися за нѣяко(с) Грицка голю(н)ско(г)ло виво(д)<:),> бу(д)то у того Грицка<:)> тую сноповъ сѣ(м)на(д)ця(т) то(т) Васи(л) з жоною своею на нивѣ при інши(х) же(н)ця(х), зажавши, и свое зажатое тую сѣ(м)на(д)ця(т) сноповъ овса<:)> о(т) господаря тое взявши, додому собѣ привезли<:).> При которо(й) свое(й) жалобѣ проси(л) би(с) уряду о зе(с)ла(н)е до Свиридовки на виво(д) в то(й) свое(й) неви(н)ности<:).>

На которую справу, кгда (с)мо атамана ячниковско(г)ло Миха(й)ла Мигаля⟨,⟩ з писаро(м) наши(м) городови(м)<:)> в Свиридовку зослали<:).> Тие речение атаман ячниковски(й)<:,> і писа(р)⟨,⟩ при би(т)ности Супруна, атамана тамо(ш)не(г)ло свиридовско(г)ло⟨:),> Івана Кузки⟨,⟩, Івана Шиша⟨,⟩, Грицка Машка⟨,⟩, Івана Кунаше(н)ка, ву(й)та⟨,⟩ и при и(н)ши(х) многи(х) жителе(й) свиридовски(х)<:)> Юска, козака свиридовско(г)ло⟨,⟩ до голъ(н)ско(г)ло атамана для визна(т)я та(м) то(г)ло Грицка, если се(с) Васи(л) з жоною своею, то(т) ове(с) жнучи, тую усѣ(м)на(д)ця(т) снопо(в) зажавъ а(л)бо нѣтъ, посилали(м)¹²⁶.

Аже атама(н) голъ(н)ски(й) такъ устнѣ, яко и на пи(с)мѣ до Свиридовки при(с)лалъ<,> такови(й) ре(с)по(н)сѣ<:>, же по(д) су(м)лене(м) то(й) та(м) Грицко и по(д) присягою ви(з)на(лъ)<:>, же «то(т) свиридовски(й) Васи(л)<:> яко же я у е(г)ло] овса не жа(л) и на его нивѣ не би(л)<,>».

123 зв.

И овше(м) по(д)вакро(т) мови(т): «То(т) Васи(л) з жоною своєю // при-ежда(л) в Голъ(н)ку до не(г)ло] и просили его, жеби визна(лъ)<:> бу(д)то то(т) Васи(л) з жоною своєю на его нивѣ овса сноповѣ съ(м)на(д)ця(т) зажа(л)<:>, але я<,> — мови(т), не хочу су(м)не(н)я ламати своє(г)ло], же то(т) Васи(л) овса у мене не жа(л)<:>».

Що все на(м) вислание наши<,> и отаманъ тамо(ш)ни(й) свиридовски(и) рете(л)не росповѣли<:>.

Теди мы, уря(д)<:>, видячи, же ю(ж) власни(и) то(т) Васи(л) е(ст) шко(д)ца люде(м)<,> и чоловѣкъ подо(й)зрени(й)<:>, аже на не(г)ло], яко вини(м), інстигатора жа(д)но(г)ло] в то(м) не било<:> винѣ<,> що ся могло, яко і убого(г)ло] чоловѣка взявши, для да(л)шого памяти до книгъ записа(т) казали(с)мо<,> що есть и записано<:>.

[№ 205.]

*Справа о чужоло(з)ствѣ Кирика, челя(д)ника Ступакова,
з Га(н)ною Василихою<,> того (ж) Ступака челя(д)ницею.*

Записано<:> в року се(м)<,> ахпв [1682]<,> мѣ септеврия фї [19] дня<:>.

Пере(д) нами, Ко(р)нѣе(м) Ба(р)тоше(н)ко(м), на се(с) часть в Ло(х)вицу<,> о(т) его млти пна по(л)ковника зослани(м)<:>, Федоро(м) Кре(т)че(н)ко(м), сотнико(м) ло(х)вицки(м)<:>, Демьяно(м) Виприско(м), атамано(м) городо-ви(м)<:>, Миха(й)ло(м) Григориевичо(м), во(й)то(м)<:>, Миха(й)ло(м) Куз-ме(н)комъ, бу(р)мистро(м)<:>, при би(т)ности учтиви(х) пано(в)<:> Дмитра Глуховца<:>, Яреми Во(и)тика<:>, Омеляна Неѣжсала<,> Івана Ілѣнеча<:> і и(н)ши(х) многи(х) зацни(х) люде(й),

кгда Степа(н) Ступакъ, козакъ и жите(л) іва(х)ницки(й), обачивши не-ря(д)ное челяди своє(й) роково(й) ме(ш)ка(н)е<:>, же Кирикъ, челя(д)никъ его, з Га(н)ною Василихою, молодежи<,> и его (ж), Степановою челя(д)ни-цею<,> вшете(ч)ное собѣ злуче(н)е и спо(л)кова(н)е маю(т)<:>, постеру(г)ши, урядовѣ далъ ѿ то(м) вѣдати<:>.

124

Теди мы, вышъ писани(и) уря(д)<:>, казавши ти(м) // безецни(м) рос-пустникамъ и вшете(ч)ника(м) ю(ж) о тое у вязе(н)ю будучи(м) у суду стати<:>, питали(с)мо, если би та(к) було, яко и(х) господа(р) Степа(н) Ступакъ помо-ви(лъ)<:>.

На тое пита(н)е то(т) роспу(т)ни(й) Кири(к), челя(д)ни(к) Ступако(в)<,> са(м) доброво(л)нѣ до таково(г)ло] г(с)ду бгу ме(р)зено(г)ло] вшете(ч)но(г)ло] дѣла зна(л)ся<:>, же с тоєю молодежи Га(н)ною не че(р)ез гва(л)ть але по добро(й) и(х) волѣ спо(л)кова(н)е вшете(ч)ное мѣють<:>.

Так же и тая Га(н)на, молодежи, в тие ж визнала слова<:>, же не пре(з) гва(л)ть, але по добро(й) волѣ на тое вшете(ч)ное и бгу ме(р)зеное дѣло с ти(м) Кирико(м) споилися<:>.

А такъ поступуючи, ведлу(г) права посполито(г)ло] в Статуте в а(р)тику-ла(х) на такови(х) описано(г)ло], понѣва(ж) сповѣсти ти(х) проступни(х) оба-чали(х)мо<:>, же та(к) то(г)ло] Кирика жона где(с) в Чигири(н)лѣ] доб о ви-

на(й)дуге(т)ся при родича(х)⟨:⟩, яко и тое(й) молодицѣ Га(н)ни, яко и сама меновала, му(ж), на (и)мя Васи(л)ге(с) мае(т) бути⟨:⟩, яко явни(х) проступковъ и чужоло(ж)нико(в), аби з мѣста з межи зацни(х) люде(й) мистро(м) постор(н)ками обое були вигнани.

За слушно(ст) узнали(х)мо и наказали⟨:⟩ и для да(л)шое памяти до книгъ вписати розказали(с)мо⟨,⟩ що естъ и записано⟨:⟩.

[Лѣ 206.]

*Справа Павла Матяше(н)ка с Токаро(в) з Мазимомъ, овчаро(м).
о на(й)деніе овечіе шкурки⟨:⟩.*

В року ахпв [1682] ноє(в)рия дня второ(г)ло⟨:⟩ о(т)правуючаяся⟨:⟩ записана⟨:⟩.

Пере(д) нами, Федоро(м) Кре(т)че(н)комъ, сотнико(м) ло(х)вицки(м)⟨:⟩, Демьяно(м) Виприско(м), атаманомъ городов(м)⟨:⟩, Миха(й)ломъ Григориевичо(м), ву(й)томъ⟨:⟩, Миха(й)ломъ Кузменъко(м), буръми(ст)ромъ⟨:⟩, при би(т)ности учтивы(х)⟨:⟩ Остапа Горбаня⟨:⟩, Григория Ракуса, ктитора святопречи(с)того⟨:⟩, Дми(т)ра Глуховца⟨:⟩, Ю(с)ка Мо(с)кале(н)ка, // Микити 124 зв. Ма(р)тисенъка, атамана токаро(в)ско(г)ло, туте (ж) Івана Козинъца⟨:⟩, Івана Тищен(н)ка⟨:⟩, Дми(т)ра Бровчє(н)ка, Трохимъ Пѣвня⟨:⟩, О(х)рѣма Забуд(н)ка, жителе(и) з села Токаро(в)⟨:⟩, и инши(х) многи(х) за(ц)нихъ люде(й) на то(т) ча(с) при на(с) будучи(х) немало⟨:⟩,

постановившися очевисто, Мазимъ⟨:⟩, овча(р) згунъни(й) токаро(в)ски(й)⟨:⟩, ска(р)жилъ⟨:⟩ на Па(в)ла Матяшенъка⟨:⟩ таковими слови⟨:⟩, и(ж) «панове уряд, якъ сталє(м) у селѣ Токаря(х) згунъниє па(с)ти вувицъ, до святого Пє(т)ра не мѣлемъ в ти(х) вувиця(х) шкоди⟨:⟩, а по свято(м) Пє(т)ру маючи в ти(х) ватаги моє(н) овца(х) шкоду⟨:⟩ а маючи те(ж) поча(с)ти жа(л) на Павла Матяшен(н)ка⟨:⟩, угнале(м) двое ягня(т) чужи(х)⟨:⟩ з его о(в)цями в его двуръ⟨:⟩, досвѣдчаючи его за(ц)ности⟨:⟩. Которіє кгда на завтре з его не ви(й)шли тие я(г)нята двора⟨:⟩, виглядѣвши ча(с) и взявши Хвєсуна Кищен(н)ка, пошолє(м) у двуръ того Павла⟨:⟩, а заглянувши на вишки хатніє, обачилє(м) шкурки свѣжие овечіє, а, ви(з)вавши з хати Павла, питалє(м)⟨:⟩, що би то були за шкурки на в(и)шка(х) ха(т)ни(х) в него⟨:⟩. Онъ, Павло, о(т)казалъ, же «жа(д)нихъ шкурокъ у мене,— мовить,— на вишка(х) немаєшъ⟨:⟩. Теди я, ступивши на уго(лѣ), зняле(м) тие три шкуръки и до атамана о(т)ню(с)ши, о(т)далє(м)⟨:⟩».

По(з)вани(й) и обжаловани(й) Павло Матяшен(н)ко давалъ з себе виво(д) в тие слова, и(ж), «пнове уряд⟨:⟩, то(т) Мазимъ, о(в)ча(р), пасучи сѣлские згунъниє вувицъ⟨:⟩, же мои(х) ягня(т) не // по(т)ративъ⟨:⟩, кгда ча(с)токро(т) 125 не о тие свои я(г)нята его питалє(м), где би ся подѣвати мѣли⟨:⟩, завше мнѣ о(т)казова(л)⟨:⟩ «Ту(т) же,— мовить,— межи ватагою маю(т) бути⟨:⟩». А скоро (м) оного о тие я(г)нята в дому своє(м) поляялѣ⟨,⟩ же (и(х) межи своїми ове(ч)ками не бачу⟨.⟩ Онъ, овча(р), в ко(л)ко дне(х) тие овечіє шкурки⟨:⟩ на вишка(х) моє(й) хати яко(с) вина(й)шо(в)ши, на мене такое бе(з)че(ст)є наволѣкає(т)⟨:⟩. А я на свою хату жа(д)нихъ шкурокъ не клавъ⟨:⟩, а меновите чужи(х), и (х)то би и(х) та(м) позакидавъ, не (з)наю⟨:⟩».

За котори(м) Павло(м) было ¹²⁶ту(т) же у суду пи(с)мо, до на(с) писано, презе(н)товано было⟨:⟩. Которое пнѣ Микита Ма(р)тосенъко, атаманъ тока-

ро(в)ски(й), и Гри(ц)ко Ка(х)ненько, ву(й)ть<:>, з по(д)писомъ старожи(т)-ни(х) токаро(в)ски(х) люде(й), меновите Ивана Тище(н)ка<:>, Дми(т)ра Бровче(н)ка<:>, Проня Супруне(н)ка<:>, Васка Фере(нъ)ця<:>, Данила Поро(х)-нъ<:>, Ма(р)тина Ря(д)ченъка<:>, Сидора Хи(ж)няка<:>, Трохима Пъвня<:>, О(х)рѣма и Ивашка Забу(д)ко(в)<:>, Ха(р)ка Прокопе(н)ка<:>, Мазима Шпака<:>, Морюшича<:>, Романа, зятя Бо(г)дано(в)а<:>, Ивана Дзя(б)ки<:>, Опанася Васюче(н)ка<:>, Ивана Пала(ж)ченъка<:>, Дми(т)ра Дзюби<:>, Дми(т)ра Трохиме(н)ка і инъши(х)<:> к намъ, уряду, про(с)иле(мъ) о(т) все зупо(л)ное тамошное сълское купы<:> и рады<:>, же то(т) Павло, з молоди(х) свои(х) лѣть в то(м) селѣ мешкаючи, на(й)ме(н)шого на собѣ подо(й)зрения и на дому свое(м) не мѣль и в то(м) помовлено(м) о(т) того овчара зломъ дѣль о тие шкури не є(ст) виновать. (Посвѣдчаючи)<:>, понева(ж) на того овчара ю(ж) не ра(з) подо(й)зре(н)є было. На(й)пе(р)вє(й), в дому Хве(с)ка Пала(ж)-ченъка потае(м)нє (рубяху) взяль, которую напотимъ<:> на немъ по(з)нанс<:>. Другое подо(й)зрения<:>, же з ватаги свое(и)<:> чужую ове(ч)ку другому

125 зв. овчару<:>, Бриловскому Семенови, за в [2] таляри продалъ<:>. // Которую (я(г)ницу), кгда у того Семена, овчара, по(з)наль токаро(в)ски(и) Криво(и) и яко свою, взяль<:>, обохъ ти(х) овчаро(в) звязано и карано его яко в то(м) ви(н)ного<:>.

А кгда того Мазима, овчара, ту(т) же, у суду, питали(х)мо тѣкъ о тую рубяху<:>, яко и о тую о(в)цу, є(ст) бы такъ было<:>, онъ, овча(р), сам на себе ви(з)наль<:>, же такъ было, а не иначе(й)<, и инъшие поде(й)зрение рѣчи в его не(ц)нотѣ ту(т) же виявлени були<:>.

И то(т) Хве(с)унъ Каше(н)ко, с ко(т)ри(м) тие шкурки то(т) овча(р) з а-(й)шо(ль), не стану(в)ши за указо(м) ку праву звучи(с), ижъ на се(с) ча(с) зозналь ¹²⁷.

А такъ мы, вишь писани(и) уря(д), з тими лю(д)ми за(ц)ними, при на(с) будучими<:>, стосуючися до права посполитого в Статуте в ро(з)дѣль дї-(м) [14]<:> в а(р)тикуль єї-(м) [15]<:> описаного<:;> узнали(с)мо були, абы то(т) Па(в)ло, яко о ти(х) шкурка(х) не (з)наль і на свою та(м) хату и(х) не кла(ль), присягу викональ<:>.

Аже такъ чере(з) пи(с)мо, яко и нао(ч)нє, до ко(л)кона(д)ця(т) за(ц)ны(х) осо(б), люде(й) токаро(в)ски(х) посвѣ(д)чали, же то(т) Павло бе(з) жа(д)ного подо(й)зрения до ти(х) часо(в) зо(с)тае(т)<:> (и вѣри є(ст) го(д)ни(й)). Теды в тоє(й) напа(с)ти, яко чоловѣка за(ц)ного, при зупо(л)но(й) его по(ч)тливости заховавши, уво(л)няе(м), а тому Мазимови, овчару<:>, яко в ко(л)ко реча(х) ю(ж) подо(й)зреномъ<:>, давши за такое бе(з)че(ст)є Павлово хлу(с)ту, нака(з)уємъ, абы всѣ шкоди люде(й) о(т) его па(с)твы у о всяки(х) сталие, на-города скуте(ч)ная сталася.

А для да(л)шое памяти записа(т) казали(с)мо, що є(ст) и записано. //

[№ 207.]

126

Справа ѿ заби(т)є чоловѣка у Пѣска(х).

Записана в року ахпв-(м) [1682] мѣца ноєврія<, л̄ [30]<:> дня<:>.

Пере(д) нами, Ко(р)нѣемъ Ба(р)тоше(н)комъ, на се(с) часъ о(т) его м(л).<:> п̄на по(л)ковника в Ло(х)вицу зослани(м)<:>, Федоро(м) Кре(т)че(н)ко(м),

сотнико(м) ло(х)вицки(м)⟨.⟩, Демяно(м) Виприско(м), атамано(м) городо-ви(м)⟨.⟩, Миха(й)ло(м) Григориевичо(м), ву(й)то(м)⟨.⟩, Миха(й)ло(м) Кузме(н)-комъ⟨.⟩ и Ивано(м) Дзукгави(м), бу(р)мистрами маѣстрату Ло(х)вицко(г)ло⟨.⟩.

Кгды за да(н)емъ собѣ знати⟨.⟩ ѿ(т) уряду сѣ(л)ско(г)ло з села Пѣсокъ о заби(т)е небо(ж)чика Зунца, чоловѣка безру(д)но(г)ло холосто(г)ло и безплемене(н)о(г)ло⟨.⟩, засели(с)мо ѿ(т) уряду ншо(г)ло учтивих⟨.⟩ Юска Москале(н)ка⟨.⟩ и Ивана Дзукгаво(г)ло, бу(р)мистра⟨.⟩ на выведе(н)е о то(м) забо(й)ствѣ⟨.⟩ инквизициѣ⟨.⟩. Которие, прибивши та(м) в село, при би(т)-ности⟨.⟩ Яцка, атамана пѣсковско(г)ло, Ма(т)вѣя⟨.⟩ ву(й)та тамо(ш)него (ж), Семена, Капустина зятя⟨.⟩, такъ же при би(т)ности че(с)но(г)ло гдна ѿ(т)ца Мазима, священника пѣсковско(г)ло⟨.⟩, и пна Ивана Куцкевича⟨.⟩ Васка Яцуче(н)ка⟨.⟩ Данила Ги(р)че(н)ка⟨.⟩, Ивана Го(р)лача⟨.⟩, Панаса Васюче(н)ка токару(в)ско(г)ло⟨.⟩,

былъ питани(й) Семе(н), овча(р)⟨.⟩ яки(м) бы способо(м) тое сталося забу(й)ство⟨.⟩.

Теди то(й) Семе(н) по(д) су(м)ле(н)емъ визна(л) таковыми слови (:) «Кгди (с)мо,— мови(т),— у хатѣ Погребно(г)ло на погуля(н)я вечо(р)номъ були⟨.⟩ з многими молодиками⟨.⟩ межи которимнѣ которие и такие були⟨.⟩, та(м) же Яцко Демяне(н)ко з Василе(м), постое(м) Руде(н)ковим⟨.⟩ взявши з собою посва(р), вщялися межи собою кулаче(м) бити⟨.⟩. На то(т) ча(с) небо(ж)чи(к) Зѣнецъ с Погребни(м), господаре(м), на дворѣ былъ⟨.⟩. Видячи таковою зва(д)ку, тая Погребная, господиня, вислала дѣвку по своѣ(г)ло мужа, жеби тую бу(й)ку угамова(л)⟨.⟩. О(т)ку(л) небо(ж)чи(к) Зѣнецъ, уве(й)шовши в хату з господаре(м)⟨.⟩, мови(л) Яцковѣ Демяне(н)ковѣ⟨.⟩: «За що ти не(с)-сирѣу [?] забивае(ш)⟨.⟩?» Которому Яцко о(т)каза(л): «Чи і ти того (ж) хочеш⟨.⟩?» — и вдари(л) его у груди кулако(м)⟨.⟩. Которому то(т) Зѣнецъ мови(л): // «У, заби(л) же еси мя незбо(ж)ни(й)⟨.⟩». И сѣвши на припи(ч)ку, похили(л)ся за пѣчь, а(ж) ему шапка з голови спала⟨.⟩. А та(к) то(т) Яцко Демяне(н)ко⟨.⟩ и то(т) Василе(м), яко и небо(ж)чи(к) Зѣнецъ, пняие були⟨.⟩. Потим(е) его, Зѣ(н)ца, господа(р), вивевши на дву(р), положили его по(д) сѣно(м)⟨.⟩ и сам пришо(л)ъ в хату⟨.⟩. И забавившись невелики(й) часть⟨.⟩ знову на дву(р) пошо(л)ъ⟨.⟩. Та(м) же пришо(в)ши до Зѣ(н)ца⟨.⟩ ме(р)тво(г)ло ю(ж) засталъ⟨.⟩ и зара(з) в хату к на(м) пришо(в)ши, ѿповѣ(л)⟨.⟩, що же та(к) було, а не иначе(й) правдиве бути»,— визнава(л)ъ⟨.⟩.

126 зв.

Туте (ж) постанови(в)шися⟨.⟩ Иванъ Го(р)каве(н)ко⟨.⟩ Дмитро Петре(н)ко⟨.⟩, Семе(н) Олѣ(й)ниче(н)ко⟨.⟩ Паско Лукаше(н)ко⟨.⟩ в едно слово⟨.⟩, же та(к) було, посвѣ(д)чали⟨.⟩.

Которое ти(х) свѣ(д)ко(в) призна(т)е, за припроваже(н)емъ тѣла забито(г)ло, то(г)ло Яцка Демяне(н)ка, забу(й)ци, было на пи(с)мѣ на(м), суду, презе(н)товано⟨.⟩.

И ведлу(г) не(г)ло, яко правдиво(г)ло визна(т)я⟨.⟩, мы, су(д), по многи(х) ко(н)трове(р)сия(х), понѣва(ж) то(т) Яцко, забу(й)ца, на тако(м) горячо(м) учи(н)ку естъ взяти(й), и са(м) до то(г)ло зна(л)ся, яко забо(й)цу, ве(д)лу(г) права посполито(г)ло в Статуте в ро(з)дѣлѣ одина(д)цато(м)⟨.⟩ а(р)тикулѣ ѿписано(г)ло, на сме(р)ть сказуе(м)⟨.⟩, аже на него, Яцка, инстигатора певно(г)ло не било⟨.⟩.

Теды мы, уря(д), схилившися и наради(в)шися, понѣва(ж) право стое скло(н)нѣшее може(т) бути до милосе(р)дия, а нѣжели до срокго(г)ло кара-

(н)я, видячи его в лѣте(х) молод(г)о[о], здорове(м) даровали(с)мо<:>, узнавши, аби за небо(ж)чика Зѣнца по души его свѣчника за о(т)прави црковние уко(н)-тентова(ль)<,>. Яко (ж) на то(т) та(к) и стало<,>.

Що для да(л)шое памяти до книгъ казали(с)мо записа(т), що естъ и запи-сано<:>.

[№ 208.]

Року ахпг [1683] мѣца генъваря і [10] дня<:>. //

127 Пере(д) нами, Корнѣемъ Ба(р)тошенъко(м) на се(с) ча(с) в Ло(х)вицу<.>

о(т) его м(л)ти пана по(л)ковника зо(с)лани(м)<:>, Григориемъ Ракусо(м), сотникомъ на се(с) ча(с) нака(з)нимъ лохви(ц)ки(м)<,> Евстафѣемъ Горбанемъ, атаманомъ городовимъ наказнимъ<:>, при би(т)ности пана Миха(й)ла Григориевича, ву(й)та, з бурми(ст)рама маѣстрату Ло(х)вицко(г)о[о] туте (ж) учтивихъ<,> Яреми Ву(й)тика<:>, Ма(т)вѣя Колѣсниче(н)ка, атамана луча(н)-ско(г)о<,> Василя Ле(х)ненка, атамана іва(х)ницко(г)о[о], Федора Деревя(н)-ченка<,> Уласа Шѣнкгѣрия<,> Я(р)моша Лопати(н)ско(г)о<:>, Оме(л)ка, зятя Ле(с)кова<:>, Івана Куриле(н)ка и и(н)шихъ<:>,

постановившися, Ма(р)я Дорошиха<:> жало(с)не на Мазима, ву(й)та івахни(ц)кого<:>, о заби(т)е Дороша, мужа свое(г)о[о], ска(р)жила, же то(т) небожчикъ Дорошъ, мужъ еѣ, о(т) побит(я) Мазимова вла(с)не з сего свѣта зо(й)шоль<:>.

Мы теди, уря(д), хотячися о то(м) забо(й)стве<:> слушне вивѣдати<,> казавши тутъ, у права, свѣдка(м) ти(м), же івахни(ц)кимъ люде(м), о то(м) бою свѣдоми(м), стати<:>, що би тому забо(й)ству за причина була, питали(с)-мо<:>.

На(й)пе(р)вей, Па(р)ху(м), деся(т)никъ іва(х)ницки(й), по(д) сумне(н)емъ ви(з)наль<:> «Кгди,— мовить,— з мѣста ука(з) билъ<:> сѣно козако(м)мъ[!] ко(м)па(н)скимъ до мѣста о(т)возити<:>, теди, пришовши ко (м)нѣ, такъ ву(й)тъ мови(т)<:> «Чому ти не стараєшся, жеби тоє сѣно до мѣста о(т)везе(н)но было<:>, я ти(л)ко за ва(с) всѣхъ бѣду те(р)плю и о(т)буваю<:>»,— и вдаривъ мне посухо(м) ко(л)ко рази(й)<:>. Ко(т)рому скоро (м) ся зложивъ цѣпи(л)-но(м), то(т) посухъ его злама(в)ся<:>. И такъ мовить<:> «Кажи мнѣ, хто еще того не вози(т) до мѣста сѣна<:>?»— С котори(м) пошовши<,> указа-ле(м) небожчика того Дороша<:>, бо ѱ(н) еще сѣна того не о(т)возилъ<:>. Онъ, ву(й)тъ, рече(т)<:> «Чому ти, Дорошу, сѣна не о(т)возивъ<,> маючи ука(з)<:>? А я,— мовить,— за ва(с) ѱ(т) ста(р)шихъ поношу нагану<:>, а

127 зв. ви в то(м) би на (м)нѣ // не (с)лухаєтє».— Котрому скоро то(т) Дорош о(т)-казаль: «Я,— мовить,— не (з)дужаю ѱ(т)ве(з)ти того сѣна<:>».— Зара(з) ву(й)тъ того Дороша чере(з) плечѣ<:> палицею то(л)ко два раза вдаривъ, ко(т)-рую палицу, идучи до Дороша, висунувши с плоту, взялъ<:>. Пото(м) ку домо(м) своѣмъ о(т)ошли(с)мо<:>». Ту(т) же Іва(н) Се(р)бинъ<,> и Хома Сте-це(н)ко по(д) су(м)ленемъ в едно слово ви(з)нали<,> ижъ на то(т) ча(с) стоячи на улицѣ<,> чули и видѣли<:>, же вла(с)не такъ е(ст), якъ то(т) десятникъ по(с)вѣдча(л), и ву(й)тъ Мази(м) два то(л)ко рази небожчика чере(з) плече палицею ударивъ<:>.

Васи(л) Евтоше(н)ко вто(ж)<:> по(д) сумне(н)емъ ви(з)наль<:>, ижъ «кгди (м),— мовить,— телята напоюваль<:>, видѣле(м), же ву(й)тъ того не-божчика Дороша два ти(л)ко рази чере(з) плече ударивъ<:>. Пото(м), пришовши до Дороша, за(с)тале(м) дрова рубаючого<:> и (с)питале(м), если бувъ

у ву(й)та зра(д)цемъ. О(т)казавъ Дорошъ: «Давъ мнѣ и ту(т) ву(й)тъ погара(з)дъ, подобно и(з) свѣта о(т) его рукъ по(й)ду<:>».

Ту(т) же Пала(ж)ка Евтушиха, невѣста в лѣте(х) ю(ж) поде(ш)лихъ, по-свѣдчала<:>, и(ж) «дня че(т)ве(р)того, ю(ж)<:> прише(д)ши, Ма(р)я Дорошиха просила мнѣ, жеби мѣ пошла побачила, же небожчикъ Дорошъ хори(й) лежить<:>. Где пришовши<,> видѣламъ лежачого<,> которо(г)ло кди (м) за живу(т) пощупала, видѣламъ, же живутъ его спух(ли)и(й) былъ<,> и мовила(м) жонѣ его, жеби дбала свяще(н)ника<:>, бо ю(ж) бли(з)ки(й)<,> билъ ча(с) ку сме(р)ти<,> и ото(й)шла(м) до свое(г)ло дому<:>».

Ту(т) же Ма(р)я Дорошиха при у(с)траше(н)я стое справе(д)ливо(с)ти<:> с ти(м) ся ото(з)вала<:>, же «мнѣ на (з)доро(в)е того Мазима не инстикгуе(т)ъ<:>, а нѣ жа(д)ное головщи(з)на брати<:> не хоче(т), то(л)ко жеби сше(н)ника уко(н)тентовано за небожчика<:>, а она аби в накладахъ не шко //не (ш)кодо- 128 вала,— того по(т)ребовала <: — —>.

В чомъ мы, су(д), по ви(с)луха(н)ю такового в то(м) побою о(д) люде(й) ива(х)ни(ц)кихъ ви(с)вѣдче(н)я, же тое сталося не з якое ненави(с)ти а нѣ з опи(л)ства Мазимова, ту(л)ко вла(с)не з непо(с)луше(н)ства того зме(р)лого Дороша<:> и то не за велики(м) побоємъ, але вла(с)не за ударе(м) чере(з) плечъ двора(з)нимъ палицею щуплою и то(н)кою<:>, ко(т)рая ту(т) же у права била презенътована, то(т) небожчикъ Доро(ш), будучи ударе(н), че(т)вертого дня поме(р)<:>.

Схилившися до самое слу(ш)ности права по(с)политого в (С)татуте<,> в ро(з)дѣ двана(д)цато(м) в артикуле пе(р)вомъ в є(д)номъ пу(н)кте описа-ного<:—> не мнѣй уважаючи, же то(т) свяще(н)никъ<,> ива(х)ни(ц)ки(и), яко и (м)ногие тамо(ш)ние жъ люде по(с)вѣдчали<:>, же то(т) небожчи(к) До-ро(ш) о(т) тро(х) лѣтъ хоруючи любо в по(с)телѣ не лежалъ<,> є(д)на(к) сла-бого и не(с)пособного билъ здоровя<:>, наказали(с)мо си(м) наши(м) декре-то(м), аби Мазимъ, то(т) ву(й)тъ ива(х)нички(и)<:>, взглядо(м) убу(з)ства тоє(й) Дорошихи ви(к)лади пра(в)ниє оно(й) нагороди(л)<:> и любо мало, що в то(й) ту(р)бациѣ естъ винє(н)<:>, є(д)на(к) за похова(н)є того зме(р)лого тѣла и за впи(с) в субо(т)никъ свяще(н)ника аби уко(н)тєнътова(л)<:>.

З чого Дорошиха, будучи ко(н)те(н)тована, ту(т) же у права и прощение вечи(с)тоє обидвѣ сторонѣ з собою получили<:>.

А для да(л)шое памяти в книги записати казали(с)мо, що є(ст) и записано.

[Знак підпису.]

[№ 209.]

*Справа о покраде(н)є овса у Івана Рєзника Брисю(в)ско(г)ло<:>
Прокопо(м) Скрипче(н)ко(м)<,>.*

В року ахпг [1683] ма(р)та 5 [5].

Пере(д) нами, Федоро(м) Кре(т)че(н)ко(м), сотнико(м) ло(х)вицки(м)<,> Демяно(м) // Виприско(м), атамано(м) городови(м), Миха(й)лом Григориеви- 128 зв. чо(м), ву(й)то(м), Миха(й)ло(м) Кузме(н)ко(м)<,> и Івано(м) Дзукгави(м), бу(р)мистрами маѣстрату Ло(х)вицко(г)ло<:>,>

постанови(в)шися очевисто<,> Іванъ Рєзни(к) брисю(в)ски(й), пре(д)ло-жи(в) ска(р)гу<:>, же Прокопа Скрипче(н)ка з Луки<,> в свое(м) вла(с)но(м)

в селѣ Брися(х) гумнѣ овесѣ в мѣшо(к) беручо(г)ло, засталъ<:), просячи з не(г)ло справе(д)ливости<:).

На которую ска(р)гу Проко(п) Скрипче(н)ко ту(т) же у права самъ добро(л)не до таково(г)ло неробо(т)но(г)ло учи(н)ку призна(в)шися, таковие вимовля(л) слова<,) ижъ, «панове уря(д)к<,) приеха(в)ши мнѣ з села Луки в потребѣ свое(й) на село Брись<:), обачиле(м) на гу(м)нѣ Иванову на току лежачи(й) молочени(й) овесѣ<:). І такъ с по(д)пусти зна(т) вражое, набравши мѣшо(к) то(г)ло овса, о(д)вѣзле(м) на Луку в домувку свою<:). І не доси(т) на то(м), знову друго(г)ло дня, та(м) же поехавши, того (ж) овса мѣхъ на току Иваново(м) набрале(м)к<:). С котори(м) овсомъ ю(ж) мене Иванъ Ризниче(н)ко по(й)ма(ль)к<:».

А такъ мы, судъ<:), видячи доброво(л)ное в тако(м) дѣлѣ то(г)ло Прокопа призна(т)е<,) стосуючися до права посполито(г)ло в Статуте<,) в роздѣлѣ ді-(м) [14]к<,) а в а(р)тикулѣ<,) кs- (м) [26]к<:) описано(г)ло, казавши тому проступному Прокопови<,) публице на ри(н)ку за такови(й) учино(к) доброго хлосту дати<,) і вину звича(й)ную на вря(д) с проступно(г)ло взявши<,) для да(л)шого памяти<,) до книгъ записати казали(с)мо<,) що естъ и записано<:).

[№ 210.]

129 *Справа Івана Волошинє(н)ка, которы(й), именуючи(с) бити добри(м), пошлюби(л) гре(х)ъ в ста(н) ма(л)же(н)ство дѣвку Ωри(ш)ку Я(ц)кову и(з) Западинець<:), що сѧ напо // напопото(м) явное злоде(й)ство его показало<:) и пре(з) то о(т) него уво(л)нена зо(с)тає(т) до кни(г) мѣ(с)ки(х) записана, що та(к) сѧ в собѣ мѣе(т).*

Ію(н) ві [12]к<:) ахпз [1687] року.

Вѣдомо чини(м) ты(м) наши(м) писа(н)емъ та(к) дхо(в)но(г)ло, яко и (с)вѣ(ц)кого стану<.) на вшеляки(х)к<.) прееминє(н)ция(х)к<.) резидуючи(м) люде(м)к<.) и(ж) нѣяки(с) молоди(к), на (й)мя Ива(н) Волошинє(н)ко на(з)ви(с)ко(м)к<.) лѣта про(ш)ло(г)ло<.) при(й)шо(в)ши з Запорожа с конє(м) и возо(м)к<.) повѣдѣль себе быти челоувѣко(м) добры(м)к<.). А по(д)вѣ(в)ши люде(й) ту(т) посполиты(х) про(с)ты(х) по собѣ на (с)вѣдо(ц)ство<:), бу(д)то бе(з) жа(д)ное змазы ω(н) є(ст) челоувѣкъ добры(й)к<:), пошлюби(л)к<,) бы(л) собѣ в ста(н) ма(л)же(н)ски(й) сюю Ωри(ш)ку, дѣвку Я(ц)ковну, за жону мѣти<:).

По яко(м) шлюбѣ<:), кгда ю(ж) з обо(х) сторонѣ<,) до (с)пораже(н)а того весе(л)я прибралиса<:), мы, урядъ, увѣдомившися певностю<,) же то(т) Волошинє(н)ко Ива(н) того кона з возо(м) не на Запоро(ж)ю набы(л)к<,) але у Прилуць<.), у певно(г)ло челоувѣка неробо(т)ны(м) способо(м) злодѣско з возо(м) взявши, ту(т) до Ло(х)вицы приеха(л)к<:).

Давши его до вязє(н)а, приказавши ему (ж), Иванови<,) жебы в тако(м) на себе помови(с)ку дава(л) слушны(й) виво(д)к<,) аже тоє на не(г)ло з его при(з)на(н)а явне и дово(д)не показалоса<:). Же вла(с)не та(к) є(ст), а не иначе(й)к<.) яко (ж) и то(т) прилу(ц)ки(й) челоувѣ(к), на(з)ви(с)ко(м) Ме(л)никъ, повѣдомившиса ω то(м)к<:) приє(ж)джа(л) ту(т) до Ло(х)вицы<:) и того своє(г)ло ты(м) Ивано(м) украденого кона<,) як(к) тому є(ст) звича(й)к<:), ω(т) уряду, яко лице, выкупивши, до себе взя(л), а на его, Иваново, здорове не на(с)тупуючи<,) хо(ч) то ю(ж) былъ яко злочи(н)ца сме(р)тє(л)ного за(с)лужи(л) кара(н)а, жебы,

я(к) молоды(й) человѣ(к), на покааніе былъ пушонъ, на(с), урядъ, ѿ тоє жа-
да(ль)⟨.⟩

Ко(т)рого злочи(н)цу на про(з)бу прилу(ц)кого и(н)стикгатора на то(т)
же ча(с) не даючи ему та(к) сме(р)те(л)ного карана, яко и на (ч)ло(н)ка(х) его
не каза(в)ши чинити знаковъ⟨,⟩ на покааніе з вазе(н)а здорово ѿ(т)пу(с)тити
казали⟨;⟩.

Для которо(г)ло учи(н)ку злого⟨,⟩ того злочи(н)цу Ивана, пошлюбле-
но(г)ло, собѣ сая Ѡришка Я(ц)ковна, дѣвка⟨;⟩, постанови(в)шиса с правными
своими, яко явно(г)ло злочи(н)ци цале зрѣкшиса⟨;⟩ ю(ж) о(т)ню(д) за мужа
мѣти не хотѣла // не хотѣла⟨,⟩ [!].

129 зв.

Прето и мы, уря(д)⟨,⟩ стосуючи(с) до права по(с)политого, понева(ж)
ѡны(й) Иванъ Волошине(н)ко е(ст) явны(й) и побли(ч)ны(й) в таковы(х) свои(х)
дѣлахъ злы(х) злочи(н)ца⟨;⟩, тую Ѡри(ш)ку Я(ц)ковну, дѣвку, во(л)ною о(т)
того Ивана чинимо и до права и суду вы(ш)шого дѣховного ѡно(й) в то(м) аппе-
ляцію мѣти по(з)воляе(м)⟨;⟩.

А для лѣпшого увѣрена сую ате(с)тацию по(д) печат(т)ми и по(д)писомъ
рукъ наши(х) с кни(г) мѣски(х), слово в слово выписа(в)ши, Ѡри(ш)цѣ Я(ц)-
ковнѣ, дѣвци, с по(д)писо(м) рукъ наши(х) подае(м)⟨;⟩, що е(ст) записа(но)
ахпз [1687] року іюна вѣ [12] дна⟨.⟩

При ко(т)ро(й) справѣ и прече(ст)ни(й) г(с)днѣ о(т)цѣ Пет(р)ѣ Стефанови(ч),
протопопа ло(х)ви(ц)ки(й), былъ.

Шо са дѣало за уряду Ма(р)тина Ма(р)тосе(н)ка Василиевича, со(т)ника
нака(з)но(г)ло ло(х)ви(ц)ко(г)ло, Микити Ма(р)тисе(н)ка⟨,⟩ а городово(г)ло
Ма(р)ка Климе(н)тиевича, во(й)та, з бу(р)мистрами⟨.⟩ май(й)страту Ло(х)ви(ц)кого.

[№ 211.]

*Справа Сте(ц)ка Планиды, шевца, ѿ побит(т)ю Ивана Ши(й)ка,
челя(д)ника, которы(й) по его побит(т)ю
сме(р)тю по(с)трада(в)⟨,⟩.*

До (к)ни(г) записана року ахпз [1687] мѣа септєв(р). шестогона(д)ца(т)
дна.

Пере(д) нами, Дми(т)ро(м) Глухо(в)це(м), ѡбо(з)ны(м) по(л)ку Лубе(н)
ско(г)ло, Федоромъ Кра(т)че(н)ко(м), со(т)нико(м) ло(х)ви(ц)ки(м), Григори-
емъ Ракусомъ, атаманомъ городовимъ, и при вряде мѣ(с)комъ на (й)мя Ми-
ха(й)ло(м) Григориевичомъ, во(й)томъ⟨,⟩ Са(с)ко(м) Ю(с)че(н)комъ, Миха(й)-
ло(м) Ку(з)ме(н)комъ⟨,⟩, Да(ц)ко(м) Стеце(н)ко(м), бу(р)ми(с)трами уряду
Ло(х)ви(ц)кого⟨;⟩, и при на(с) будучихъ // люди(й) учтивы(х)⟨.⟩ на 130
(й)ма Василя Нужи(н)ца⟨,⟩ Василя Ле(х)не(н)ка, шапо(ч)ника, Ма(р)тина
Василевича Ма(р)тосенка⟨.⟩ и ины(х) люде(й) вѣры го(д)ны(х) на тот ча(с)
зна(й)дуючи(х)са,

приточилася справа о(т) Ма(р)ѣ Василихи, котораа, ставши пре(д) нами,
пла(ч)ливе ска(р)гу свою прекла(д)ала⟨.⟩ в тые слова мовачи, и(ж) «Сте(ц)ко
Планида, шве(ц), брата моего на (й)мя Ивана Ши(й)ку по про(з)ви(с)ку⟨,⟩
которы(й) за челя(д)ника роби(в), та(к) побил, же, ты(ж)на не дотрыва(в)ши,
сме(р)тю пострада(ль)⟨;⟩.

Мы, вы(с)лухавши жалобливо(й) стороны⟨,⟩ казали Сте(ц)ку Планидѣ⟨,⟩
пре(д) собою стати⟨,⟩.

Гдѣ, бы(в)ши о(т) на(с) пытаны(й)⟨.⟩, таи(л)са, мовачи⟨'⟩, же «а не би(в) и не (з)наю⟨.⟩ то(л)ко онъ з и(н)шо(й) хоробы, навѣжоны(й) будучи, поме(р)».

Где, ставши ѡчеви(с)то, Гри(ц)ко Нусъ, которы(й) с ти(м) же небо(ж)чико(м) по(с)полу в него (ж), Сте(ц)ка, роби(л)ъ, при(з)на(л)ъ⟨.⟩ же, при(й)шо(в)ши з мѣ(с)та, за(с)та(л) его п(я)но(г)ло и лю(л)ки пыта(л)са⟨.⟩ которо(й) не допытавшиса, по(р)вавши правило шевское, билья(к) хотѣ(л), и по то(м) поби(т)ю, захора(в)ши, поме(р)⟨.⟩ В чо(м) и на люди(й) здавалася, которые еще за живота видѣли синетины на его тѣли⟨.⟩ меновите на Ивана Базалью⟨.⟩ Павла Даче(н)ка, ткача, и Пилипа Го(р)пине(н)ка.

Нащо для ро(с)пи(т)ку слу(ш)ного⟨.⟩ зослали з ураду⟨.⟩ Миха(й)ла Ку(з)ме(н)ка⟨.⟩ и Да(ц)ка Стасе(н)ка, бу(р)мистро(в), где, бы(в)ши при(з)ваны в до(м) Сте(ц)ка Планиды, Ива(н) Базаль(й), Па(в)ло, тка(ч), Даче(н)ко и Пили(п) Го(р)пине(н)ко при(з)нали, же «пришли на(с) три рано, стали просити горѣ(л)ки за ша(г)⟨.⟩ и небо(ж)чи(к) всыпа(в), и та(к) дали ему чеха⟨.⟩ а чеха на(м) по(ж)ди, мовили(с)мо. На (с)чо о(т)повѣди(л), мовачи: «Панове, тру(д)но мнѣ вѣрити чужого,» — и ста(л) на(м) синетины по рука(х) побитые показова(ти)⟨.⟩ — «А коли бы (с)тѣ по тѣлу моему побачили, що са дѣ(т) побыте, дивовалисе, я(к) мене ѡкру(т)не побивъ».

Где та(м) же хлопцы его на (й)мя Рома(н), которы(й) дѣтину тѣши(т), а други(й) Ива(н), в науцѣ зо(с)таючи(й)⟨.⟩, то(ж) при(з)нали⟨.⟩, же «при(й)шо(в)ши з мѣ(с)та, сталъ лю(л)ки питати⟨.⟩ и не допита(в)са и та(к), по(р)вавши правило, ударилъ его⟨.⟩, которы(й) на нога(х) ѡде(р)жалса и ѡ стѣну ѡпе(р)ши(с)а, ста(л)⟨.⟩ И Сте(ц)ко Планида, панъ на(ш), по нога(х) его вдари(л), того часу на зе(м)лю припа(в)⟨.⟩, и та(к) поча(л) его бити где хотѣ(л)⟨.⟩ а(ж) кгвалту поча(л) волати. — И то мовили, же «и мы не хоче(м) у его быти, абы и на(с) то (ж) здорова // не (з)бавилъ⟨.⟩».

130 зв.

На що и повторе бы(в)ши при(з)ваны(й) Гри(ц)ко Нусъ ѡчевисто при(з)на(л)ъ присагою по(д)вазуючиса, же та(к) вла(с)не было.

На счо и Ле(в)ко, по про(з)ви(с)ку Глусты(й), которы(й) то(ж) за челя(д)ника роби(л), при(з)на(л)ъ⟨.⟩ и(ж) «я при(й)шо(л) и(з) Скоробога(т)ко(в) на (ж)ниви, бы(в)ши⟨.⟩ по то(м) поби(т)ю в пон(д)локъ⟨.⟩, и Гри(ц)ко Нусъ ска(р)живса, що «мнѣ, — мови(т), — ребро выби(в), а Ивана, неборака, та(к) поби(в), що зале(д)во чи жи(в) буде(т)⟨.⟩», — и та(к) в среду ѡблѣгъ⟨.⟩ а в че(т)ве(р) сме(р)т(ю) пострадалъ⟨.⟩».

Мы, уря(д), по выслуха(н)ю свѣ(д)ковъ, же вла(с)не я(к) при(з)нали о(т) его, Сте(ц)ка Планиды, побы(т)а сме(р)т(ю) пострадал(л), схилившиса до права по(с)политого⟨.⟩, я(к) в Статуѣ Велико(г)ло кна(з)ства Лито(в)ского в ро(з)дѣле двана(д)цато(м) в а(р)тикуле второ(м) на таковы(х) забо(й)цовъ декрету ѡписаного, понѣва(ж) небо(ж)чи(к) о(т) того побою, я(к) свѣ(д)кове вы(з)нали, сме(р)т(ю) пострадал(л)⟨.⟩, яко забо(й)цу на сме(р)ти всказали(с)мо⟨.⟩.

Аже сторона поводоваа не и(н)стикгуючи на его цале, даровала здороваемъ⟨.⟩. Теды и мы, схилияючиса до то(й) же стороны поводовое, того Сте(ц)ка, забо(й)цу, о(т) сме(р)ти уво(л)нае(м)⟨.⟩ а жебы всѣ церемонѣ ц(р)ковные по небо(ж)чику ве(д)лу[г] звычайо хр(с)тия(н)ско(г)ло⟨.⟩ свои(м) кошто(м) о(т)прави(л)ъ, наказуе(м).

А для па(м)яти да(л)шо(й) до (к)ни(г) мѣ(с)ки(х) ратуша Ло(х)ви(ц)кого записа(т) казали, що и записано. //

[№ 212.]

Яковъ Каневе(ц)⟨,⟩ ахти(р)ски(й)⟨,⟩ Ко(н)дра(т) Опанасови(ч), зло- 131
дѣ(й)⟨,⟩ ухти(р)ски(й) Васи...¹²⁸//

[№ 213.]

Року ахо [1670] мця авгу(с)та кд [24] дня. 132

Передо мною, Юскомъ Котляренкомъ, со(т)нико(м) ло(х)вицки(м)⟨,⟩ Дем-
ко(м)[...]ко(м)¹²⁹, атамано(м) городови(м)⟨,⟩ Степано(м) Свидерски(м),
во(й)то(м), Ивано(м) И(л)ченко(м), бур[мис]тро(м) ураду Ло(х)вицкого⟨,⟩ и
пре(д) многими людьми за(ц)ними и вѣри годними та(к) с козако(в), яко и (з)
меща(н)⟨,⟩ немало на то(т) ча(с) будучими⟨,⟩

сточилася рѣч [...] о(т) пана Ю(с)ка О(т)рока⟨,⟩ и о(т) Миха(й)ла Пиво-
варе(н)ка, обивателе(й) ло(х)вицки(х)⟨,⟩ в т[от] спосо(б), которие пре(д) мно-
гими лю(д)ми рѣчъ презе(н)товали⟨,⟩ мовячи «зале(д)во почули(с)мо про(з)
пана Федора Криницького⟨,⟩ бившо(г)ло писара пана гетмана Бруховецкого⟨,⟩
о гарма(т)це нашо(й)⟨,⟩ которая з-по(д) шопи з города без вѣдом[а] пропала⟨,⟩
бо панъ Федо(р), сидячи в дому пана Ігната Мицѣнка з нами в едно(й) ко(м)-
паниѣ, на(м) то повѣда(л), же якоби то пре(з) пана Миха(й)л[а] Горбаненка
и пре(з) челя(д) его⟨,⟩ з города армата вивезена⟨,⟩ и на се(й) ча(с) в Гадя-
чо(м) зо(с)тае(т)⟨,⟩». Ми теди, вишѣ писани(й) вря(д), чуючи о(т) ни(х) такие
мо(в)ление слова, приказали(с)мо пану Миха(й)лу Горбане(н)ку, жеби коне(ч)-
не з себе слушни(й) ви[вод] о (з)гине(н)ню арма(т)ки да(л)⟨,⟩.

Котори(й) на ро(с)ка(з) нашъ, заживъши собѣ люде(й) за(ц)ни(х) и вѣри
годни(х) козаковъ и меща(н)⟨,⟩ пана Ма(т)фея Шкатулу⟨,⟩ Івана, бурми(с)т-
ра, Грицка Сергѣенка⟨,⟩ Юрия Стефановича⟨,⟩ Івана Филоновича⟨,⟩ Гр[иш]-
ка Мо(с)кале(н)к[а], ходи(л) побли(ч)не з яки(х) мѣрѣ¹³⁰ питати пана Федора
Криницько(г)ло, з яки(х) мѣрѣ всѣму городу пре(з) его мову о(с)каржону зо-
(с)та(л).

На що панъ Федо(р) о(т)каза(л) всѣ(м) люде(м) зацни(м), которие та(м)
были⟨,⟩ ижъ, мови(т), «я на пана Миха(й)ла Горбаненка⟨,⟩ а нѣ ти(ж) на
ко(г)ло іншо(г)ло, жадно(г)ло слова строни[?] то(й) арма(т)ки не мови(л),
ухова(й) то бже⟨,⟩ то(л)комъ жартуючи говори(л): «За котори(х) старшихъ
у вашо(м) городѣ арма(т)ка пропала пре(з) недбало(ст)⟨,⟩ и недозо(р) перши(х)
во(й)сковы(х) же та(к) стало⟨,⟩» — а бо(л)шѣ то(г)ло жадно(г)ло слова не
мови(л) і не [знал, хто то учини(л)]¹³¹. //

[№ 214.]

1736 году генваря 16 дня Леонтій Подольнка, ата[ма]нъ городовій при- 132 зв.
нялъ з ратуши вусъмъ копаницъ залъзнихъ и положилъ в комору з крамною
ву(х)нили[?], которій записали¹³². //

ПРИМІТКИ

- ¹ *Актова* книга Житомирського міського уряду кінця XVI ст. / Підгот. до вид. М. К. Бойчук.— К., 1965.— 192 с.
- ² *Ділова* і народно-розмовна мова XVIII ст. / Підгот. до вид. В. А. Передрієнко.— К.: Наук. думка, 1976.— 416 с.
- ³ *Ділова* мова Волині і Наддніпрянщини / Підгот. до вид. В. В. Німчук, В. М. Русанівський, К. С. Симонова та ін.— К., 1981.— 316 с.
- ⁴ *Актовы* книги Полтавского городского уряда XVII в. / Ред. и примеч. В. Л. Модзалевского.— Чернигов, 1912—1914.— Вып. 1—3; Стороженки: Фамил. арх. Пирят. акт. кн.— Киев, 1908.— Т. 6. 798 с.; *Актовая* книга Стародубского городского уряда 1693 г. / Под ред. В. Л. Модзалевского.— Чернигов, 1914.— 137 с.; *Акты* Бориспольского мейского уряда 1612—1699 гг. / Предисл. А. В. Стороженко.— Киев, 1892.— 112 с.
- ⁵ *Історія* міст і сіл УРСР: Полт. обл.— К., 1967, с. 551.
- ⁶ Раніше вона зберігалася в Харківському філіалі Державного архіву УРСР (фонд 232).
- ⁷ *ЦДДА УРСР*, ф. 1528, оп. 1, спр. 1, арк. 45 зв.
- ⁸ Там же, спр. 66, арк. 32 зв.; 67, арк. 33; спр. 72, арк. 35.
- ⁹ *Панашенко В. В.* Палеографія українського скоропису другої половини XVII ст.— К., 1974, с. 48—52.
- ¹⁰ В. В. Панашенко вказує, що наведені почерки належать писарям, імена яких не відомі (*Панашенко В. В.* Зазнач. праця, с. 48, 50). Проте Григорій Подгайський та Іяков Федорович підписували деякі з актів, а прізвище О. Г. Квітки встановлюється за його припискою в акті 148 (див. табл. 4, 5). Ім'я Іоана Стефановича, без сумніву, належить писарю, що започаткував записи в книзі (див. табл. 3).
- ¹¹ *Панашенко В. В.* Зазнач. праця, с. 50—51. Сюди також можна віднести почерки на арк. 92 зв., 93 зв., 96, 103 зв., 104, 108, 109 (писарі 14, 16).
- ¹² Там же.
- ¹³ *Панашенко В. В.* Зазнач. праця, с. 49 (див. рис. 4).
- ¹⁴ Цитуючи текст пам'ятки, в дужках у кінці цитати вказуємо номер аркуша.
- ¹⁵ Написано над рядком цифрами.
- ¹⁶ Слово закреслене.
- ¹⁷ У тексті ахнєг.
- ¹⁸ Слова *на(с) вечеро* закреслені.
- ¹⁹ Слово закреслене.
- ²⁰ Слово закреслене.
- ²¹ Слово закреслене.
- ²² Слово закреслене.
- ²³ Слово закреслене.
- ²⁴ Слово закреслене.
- ²⁵ Слово закреслене.
- ²⁶ Мабуть, потрібно *Грицку*.
- ²⁷ Потрібно *ратъними*.
- ²⁸ Слова *на тотъ те(р)мънъ* закреслені.
- ²⁹ Слово закреслене.
- ³⁰ Слово закреслене.
- ³¹ Слово закреслене.
- ³² Потрібно *дала*.
- ³³ Слово закреслене.
- ³⁴ Круглі дужки в рукопису.
- ³⁵ Слово закреслене.
- ³⁶ Круглі дужки в рукопису.
- ³⁷ Слово закреслене.
- ³⁸ Дана частина слова закреслена.
- ³⁹ Потрібно *выводъ*.
- ⁴⁰ Слово закреслене.
- ⁴¹ Потрібно *дѣти(и)*.
- ⁴² Потрібно *за*.
- ⁴³ На цьому справа обривається.
- ⁴⁴ *И те(д)и нам* закреслено.
- ⁴⁵ *а для того* закреслено.
- ⁴⁶ Слово закреслене.
- ⁴⁷ Слово закреслене.
- ⁴⁸ Потрібно *Я(р)машкови(х)*.

- 49 Першу частину слова змито.
 50 Потрібно у ко(р)чмб.
 51 Потрібно повбдає(м).
 52 Мабуть, Довишенка.
 53 Слова жа(д)ною мброю закреслені.
 54 Слово закреслене.
 55 Потрібно обивателку.
 56 Слово закреслене.
 57 Арк. 49 зв. являє собою чисту сторінку.
 58 Весь цей текст закреслено.
 59 Арк. 54 зв. являє собою чисту сторінку.
 60 Потрібно теди(с)мо.
 61 Слово закреслене.
 62 Слово закреслене.
 63 Слово закреслене.
 64 Потрібно ахза.
 65 На цьому справа обривається.
 66 Рядок написано на полі.
 67 Потрібно слова.
 68 Позначення року закреслене.
 69 Слово закреслене.
 70 Слова по шока(м) закреслені.
 71 Слово закреслене.
 72 Слова пчо(л) трее написані над рядком і закреслені.
 73 Цей абзац написано іншим почерком.
 74 Слово закреслене.
 75 Наступні два слова не прочитані.
 76 Слово закреслене.
 77 Слова Передо (м)ною закреслені.
 78 Слово закреслене.
 79 Слово закреслене.
 80 Слова братъ нашъ закреслені.
 81 Слово закреслене.
 82 Частина слова закреслена.
 83 Слово закреслене.
 84 Справа не закінчена.
 85 Далі аркуш обірваний.
 86 Виправлено із способо(м).
 87 Частина аркуша 86 зв. чиста.
 88 Слово залито чорнилом.
 89 Слова обо(х) и наща(д)ку дбте(и) и(х) закреслені.
 90 Слова и сини и(х) закреслені.
 91 Виправлено з лубе(н)ски(х).
 92 Другу літеру п виправлено з в.
 93 У слові дитину останні дві літери залито чорнилом.

- 94 Виправлено з ня(т)на(д)це(т).
 95 Потрібно слоци.
 96 Далі справу написано іншим почерком.
 97 У слові тие літеру и залито чорнилом.
 98 Арк. 98 являє собою чисту сторінку.
 99 Потрібно повела.
 100 Частина слова залито чорнилом.
 101 Частина слова залито чорнчлом.
 102 Частина слова залито чорнилом.
 103 Частина слова залито чорнилом.
 104 Частина слова залито чорнилом.
 105 Букву и в слові котори(и) залито чорнилом.
 106 На цьому справа обривається.
 107 Літеру с виправлено з м.
 108 Арк. 101 зв. являє собою чисту сторінку.
 109 Слово закреслене.
 110 На цьому справа обривається.
 111 Арк. 105 зв. являє собою чисту сторінку.
 112 Слово врядъ виправлено із судъ.
 113 У цьому слові о виправлене з ъ.
 114 Справу не закінчено, арк. 107 зв. являє собою чисту сторінку.
 115 Слова посилала слущини(и) закреслені.
 116 Потрібно породѣлб.
 117 Арк. 112 у книзі відсутній.
 118 Арк. 113 зв. являє собою чисту сторінку.
 119 Слова не з зяки(х) закреслені.
 120 Слова не забилн закреслені.
 121 Потрібно нашего.
 122 Арк. 114 зв. являє собою чисту сторінку.
 123 При пагінації пропущено 120 і 121.
 124 Виправлено з юсковоско(з)о[.]
 125 У цьому слові останню букву закреслено.
 126 Слово закреслене.
 127 Це речення записане на полі.
 128 Справа не дописана.
 129 Край аркуша зіпсований. Тут і далі на місці пропусків ставимо три крапки.
 130 Слова з яки(х) мбръ закреслені.
 131 На цьому справа обривається.
 132 Справа 214 написана іншим почерком.
 133 Реконструкцію заголовних слів Лохвицька сот., Лохвиця, Миргородський п. як адміністративно-територіальних одиниць проведено за матеріалами видання: Історія міст і сіл УРСР : Полт. обл.— К., 1967, с. 511, 565.

ПОКАЖЧИКИ

У покажчики вводяться антропоніми та географічні назви, що зустрічаються в текстах документів.

Кожне реєстрове слово в наведених покажчиках подається в початковій формі. Якщо особова назва не зафіксована в тексті пам'ятки, а являє собою відновлену форму за присвійним прикметником, то в реєстрі ставиться зірочка, яка вказує на реконструкцію даної форми.

Фонетичні варіанти особових назв даються у реєстрі в круглих дужках поруч з основним варіантом. Словотворчі та лексичні варіанти розробляються в основній статті, але виносяться в реєстр окремо з відсиланням до основної статті.

Якщо особову назву важко віднести до прізвищ, вона розташовується за ім'ям і подається у реєстрі за назвою по батькові з відсиланням до відповідного імені (**Ияковович Юско див. Юско Ияковович**).

Жіночі особові назви подаються в такому порядку: ім'я та (при наявності) назва по батькові, прізвище, назва за ім'ям та прізвищем чоловіка. При цьому прізвища або назви за прізвищем чоловіка вносяться у реєстр з відсиланням до відповідного імені (**Виприщенкова Демчиха Маска див. Маска Демчиха Виприщенкова**).

Ідентифікація антропонімів, які є у поясненнях до реєстрових слів, залежить від наявності інформації в тексті. Цифри після пояснювальної частини в обох покажчиках вказують на порядкові номери актів, у яких виступають відповідні реєстрові слова.

До покажчика географічних, територіальних та інших власних назв входять крім власне географічних похідні від них, а також назви шкіл, церков тощо.

Початкові форми, не засвідчені в актах, реконструюються за зразком засвідчених, причому реконструйовані форми спеціально не виділяються. Географічні назви, утворені від топонімичних прикметників, позначаються зірочкою.

Після назв населених пунктів у пояснювальній частині по можливості зазначено тогочасний і сучасний адміністративно-територіальний поділ. Якщо вони в різний час входили до складу різних полків, наводяться назви цих полків із зазначенням номерів справ: **Скоробогатки (Скоробогатки)** село Лохвицької сот. Миргородського п. 5, 51, 81; Лубенського п. 126.

Не даються пояснення до широковідомих назв (Гадяцький ярмарок, Никольський цвинтар) або в тих випадках, коли вони є у «Словнику малозрозумілих слів» (Миргородський *ратуш*, Нѣжинський *уряд*). До назв, які вживаються у переважній більшості актів (Лохвицький ратуш, Лохвицький месний уряд, Лохвицькіє декъретовіє книги), сторінки не подаються.

У правилах транслітерації зроблені такі зміни: а) надрядкові літери вносяться у рядок без застережень; б) ерик, паерик і надрядковий і відповідно замінюються внесеними в рядок літерами **ь, ъ, й**.

Для зручності в користуванні спрощується написання букв, а саме: літери **в і в**, вживані в рукописах як графічні варіанти, передаються літерою **в**; відповідно **γ, g, г** — літерою **г**; **є** — літерою **е**; **з, z** — літерою **з**; **н, п** — літерою **н**; **о, ω** — літерою **о**; **θ, φ** — літерою **ф**; **ѣ, џ** — відповідно буквосполученнями **кс і пс**; **я, ѿ** — літерою **я**.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- Адамь** біблійна міфологічна особа 168.
Александр Тодорович житель лохвицький 146, 148, 164, 167, 170.
Александр Феодорович вїйт лохвицький, намісник лохвицький 50, 53—56, 58, 64, 65, 74, 76, 77—80, 119, 121, 131—138, 184.
Андрей ктитор спаський 99, 142.
Андрей бурмистр магістрату Лохвицького 129, 130.
Андрей житель юсківський 172.
Андреев Фома див. **Фома Андреев**.
Андрузский Андрей житель лубенський 59.
Андрус житель лохвицький, писарчук 130.
Андрусиха жителька лохвицька, дружина Андрушка, сина Юхнихи 20.
Андрушенко бурмистр уряду Лохвицького 4.
Андрушко бурмистр уряду Лохвицького 1.
Андрушко купець стависький 116.
Андрушко житель лохвицький, син Юхнихи, чоловік Андрусихи 20.
Андрущица жителька махновська, мати Ничипора і Василя Кривошиєнків 40.
Андрїй житель лотенський 66.
Андрїй міщанин лохвицький 97.
Андрїй житель лохвицький, різник 104.
Андрїй житель лохвицький 135.
Андрїєнко Сахїно бурмистр уряду лохвицького 123.
Андрїиха Вакулиха жителька лохвицька 82.
Андрїиха Голобродчиха жителька лохвицька 119.
Анїтон житель лохвицький 176.
Анїтон житель харковецький, зять Мотрі Мисчихи, свідок 119.
Анїтоненко Улас отаман міський наказний лохвицький 167.
Арнавут Мануйло пан лохвицький, чоловік пані Мануйлової 10, 71.
Артемий воевода, царський посол 7.
- Бабокватий** **Иван** циган, товариш Івана і Процька циганів 160.
Багатир **Данило** бурмистр магістрату Лохвицького 160.
- Баглай** **Васил** житель с. Ждановь 156.
Базаленко **Іоан** див. **Базалїй** **Иван**.
Базалїй **Иван** отаман міський лохвицький, сотник 84, 93, 97, 99, 116—119, 125, 144, 184, 211; **Базалїй** **Иоан** 111, 112.
Базалїй **Иоан** 113, 114; **Базалеєнко** **Иоан** 110.
Базалїй **Иоан** див. **Базалїй** **Иван**.
Базилеєнко **Иоан** див. **Базалїй** **Иван**.
Байлик **Андрей** квартирант Склїра Онофрїя 37.
Бакутенко **Житель** лохвицький, чоловік Мелещихи 46.
Балич **Грицько** козак чорнушинський 75.
Барталовский багатий козак з кінного полку полковника Новицького 201.
Бартошенко **Корнїй** уповноважений від полковника до м. Лохвиці 205, 207, 208.
Батїй **Иван** уповноважений від миргородського наказного полковника до м. Лохвиці 11, 12.
Безшапїко **Иван** міщанин чорнушинський 75.
Безштанчиха **Вовїдя** див. **Вовїдя** **Безштанчиха**.
Белєцкий **Илия** отаман міський лохвицький, сотник, вїйт 99, 100; **Бїлєцький** **Илия** 101, 108; **Бїлєцький** **Иляш** 143.
Беляк циган з Липової Долини 43.
Берба **Павло** житель лохвицький 97.
Бизалїй **Иоан** див. **Базалїй** **Иван**.
Билименко **Хїведор** злочинець, брат **Билименка** **Павла** 163, 165.
Билименко **Павїло** злочинець, брат **Билименка** **Хведора** 165.
Бовбот **Марк** житель скоробогачький 5.
* **Богдан** **Житель** токарївський, тесть **Романа** 206.
Боглевський (**Ион**) див. **Бокглевський** **Иоан**.
Богословець **Матфей** козак чорнушинський 75.
Богїдановїна **Ганна** див. **Ганна** **Богїдановїна**.
Бойко **Харко** житель лучанський 185.
Бокглевський **Иоан** пан лохвицький 81; **Бокглевський** **Иоан** 74; **Боглевський** **Иоан** 77, 78.

Боклевский див. Бокглевский Іоан.
Борис хлопець Либерди Петра 43.
Борис Никифорович брат Микити та Івашка-москаля 62.
Борисиха жителька лучанська, мати Івана 51, 102.
Бородай Хришко отаман голінський 53.
Бородай Юско житель лохвицький 17.
Бородаєнко Василь житель лохвицький 67.
Брагинець Іван козак лохвицький 130.
Брагинець Іван (Брагинець) житель білогорільський 144.
Брагинець Миско житель с. Біла Горілка 190.
Бревусенко Грицько Іваненко житель андрішівський 140.
Бреус Юхно житель лохвицький 14.
Бриловский Семен житель токарівський, вівчар 206.
Бровко Іван бурмистр магістрату Лохвицького 181.
Бровченко Дмитро старий житель с. Токарів 206.
Бруховецкий гетьман 213.
Булава Михайло писар лохвицький 203.
Буренко Яцко житель с. Біла Горілка 3.
Бут Василь сотник лохвицький 181, 191.
Бутак Тимко житель сатанівський 171.
Бутович Іван уповноважений від гетьмана до м. Лохвиці 192.
Быбковец Яцко козак лохвицький 130.
Бѣлецкий Іванъ житель лохвицький 137.
Бѣлецкий Іляш див. Белецкий Іляя.
Бѣлецкий Іля див. Белецкий Іляя.
Бѣли Матвей отаман гадяцький 98.
Бѣлий див. Бѣлич Павло.
Бѣлич Павло (Бѣлий) отаман курінний війська Запорізького 198.
Бѣлонужька Стефан Тимофѣевич вїйт лохвицький 96, 99.
Бѣлоцеркувец бурмистр магістрату Лубенського 175.
Вакулиха Андрѣиха жителька лохвицька 82.
Варка сирота, дівка 177.
Васил житель шиянський 36.
Васил житель миргородський, музика 59.
Васил житель свирідівський 204.
Васил житель пісківський, квартирант Руденків 207.
Васил Динисович сотник полку піхотного війська Запорізького 171.
Васил Кирилович міщанин чорнушинський 75.
Васил Федорович бурмистр уряду Роменського 196.
Василій священик івахницький 41.
Василій священик голюньський 125.
Василея Соколовская жителька чернігівська, вдова Соколовського Василя 167.
Василевич Григорій див. Григорій Василевич.
Василевич Івашко див. Івашко Василевич.
Василенко Іван див. Василенко Івашко.

Василенко Івашко бурмистр уряду Лохвицького 123—126; Василенко Іван 181, 184.
Василенко Панас житель Городища з-за Дніпра 171.
Василенко Павло житель лохвицький 138.
Василенко Федор житель лохвицький 181.
Василиевич Мартин Мартосенко див. Мартосенко Мартин Василевич.
Василиха Ганна див. Ганна Василица.
Василиха Маря див. Маря Василица.
Васиченко Панас (Опанас) старий житель токарівський 206, 207.
Васко житель брисянський, колишній татарський невільник 145.
Васця Ян отаман міський роменський 196.
Васчиха Мотря див. Мотря Васчиха.
Величко Іляш житель брисянський 195.
Веприк Грицко Сидоренко житель лохвицький 24.
Верещака Дмитро бурмистр уряду Чорнушинського 75.
Ветичиженко циган борзенський 11.
Вечерка Євхим житель гадяцький 139.
Вижгородский Іван житель лохвицький 120.
Винник Андрій житель смілянський 36.
Виприск Андрій Міхайлович отаман міський лохвицький, сотник 4, 10, 31, 35, 47, 49—52, 63, 74, 77, 78, 84, 88, 89, 91, 94, 95, 97, 105.
Виприщенкова Демчиха Маска див. Маска Демчиха Виприщенкова.
Вистрок Грицко житель с. Юсківці 13, 18.
Вицлиус Іля вїйт вересюцький 38.
Влашиненко (Улашиненко) Федор житель лучанський 185.
Вовник Мартин прихожий чоловік, вбитий в с. Голінка 179.
Вовдя Безъштанчиха жителька лохвицька, мати Хички 71.
Водоносів Леско житель чорнушицький 75.
Воитик (Вуитик) Ярема житель лохвицький 205, 208.
Волошин Андрушко житель лохвицький 111.
Волошин Афеній житель лохвицький 193, 194.
Волошин Григорашко житель с. Сороки з-за Дністра 162.
Волошин Дмитрашко козак кінного полку війська Запорізького 199.
Волошин Іван житель Нової Греблі 53.
Волошин Іванашко козак кременчуцький 43.
Волошиненко Іван козак, житель прилуцький 210.
Воропаєнко Хвеско житель юсківський 155.
Ворошило Васил козак сотні Лохвицької 202.
Вувдя Павловна жителька лохвицька, шинкарка Шмиглева 100, 101.
Вувдя Остапиha жителька івахницька 180.
Вукъя Данчиха Скрипничка жителька лохвицька, шинкарка 157.
Виприск Демко див. Виприск Демян.
Выговський гетьман 101.

- Выприск Демян** отаман міський лохвицький, сотник, один з власників пасіки в с. Бодлив, якою він володів разом з Чорнишенком Семеном 144, 184, 202—209; **Выприск Демко** 164, 173—178, 189, 192—194; **Выприщенько Демко** 148, 154.
- Выприщенько Демко** див. **Выприск Демян**.
- Воввдя Грициха Красулиха** жителька лохвицька 136.
- Гаврило** бурмистр уряду Лохвицького 1, 4.
- Гавърило** житель сенчанський, син Пилипенків 168.
- Гайдук Васко** отаман наказний лохвицький 14, 17, 19, 21, 22, 23, 26, 27, 48.
- Гайдук Яско** отаман наказний лохвицький 25.
- Гайдученко Анъдрѣй** челядник 6.
- Галицкий Павло** житель яресківський 171.
- Галушъка Опанас** житель лохвицький, різник 30.
- Гамалъя Анъдрей** сотник лохвицький 193, 198, 199.
- Гамалъя Григорий** полковник війська Запорізького полку Лубенського 147.
- Ганна** жителька лохвицька, вдова 74.
- Ганна** жителька лохвицька 102.
- Ганна Богъдановъна** жителька свиридівська, племінниця Яценка Конона і Ситника Данила 90.
- Ганна Василюха** жителька івахницька, челядниця Ступака Степана 205.
- Ганъна Овсѣвна** жителька пісківська 174.
- Ганъна Панковна** жителька юсківська, дружина Петренка Лук'яна 203.
- Гапъка Хвесунъчица** теща Тимченка Івана, сестра Матвія, жителя лохвицького 120.
- Гапка Грициха** жителька лохвицька 18.
- Гапоненко Иван** хорунжий полку Миргородського 78.
- Гарасим** житель охтирський 187.
- Гарасименко Яцько** бурмистр уряду Лохвицького, вїйт наказний 54, 56, 74, 77—84, 87—95, 100, 116, 127, 183.
- Гарасимиха Дахниха** жителька лохвицька, мати Дахненка Леска, вдова Дахненка Гарасима 50.
- Гарашенько Федор (Федор)** отаман міський лохвицький 145, 147, 149, 150, 155, 157, 158, 159.
- Гарашенько Яков Гарасимович (Герасимович)** вїйт лохвицький 119, 145, 148, 150.
- Гарашенко Гриццо** житель лохвицький 104.
- Гарашенько Савка** хорунжий стні Лохвицької, отаман міський лохвицький, сотник 4, 31, 35, 58, 64, 66, 77, 89, 90, 96—101, 104, 106, 107, 112—119, 129, 130, 136, 144, 164—166, 168, 169, 177, 179—188, 194, 195; **Гарашенько Сава** 105.
- Гарашенко Феско (Хъвеско)** сотник наказний лохвицький 45, 124, 137, 167; **Гарашенко Хведор** 128.
- Гарашенко Хведор** див. **Гарашенко Феско**.
- Гарашенько Яцько** козак лохвицький 101.
- Гарашенский Тимош**, уповноважений від чигиринського намісника до м. Лохвиці 11.
- Гаркуша Гриццо** житель сенчанський 181.
- Гарашенько Сава** див. **Гарашенько Савка**.
- Гафия Федориха** жителька лохвицька 102.
- Гаценко Кирик (Кирило)** бурмистр уряду Лохвицького 125, 126.
- Гиза Миколаевич** купець грецький 74.
- Гира Иванъ** житель лохвицький 138.
- Гирченко Данило** житель лохвицький 207.
- Гирченко Мойсѣи** житель пісківський 188.
- Гладкий Иван** полковник охтирський 98.
- Гладкий Леско** сотник лубенський уповноважений від полковника лубенського Івана Федоровича до м. Лохвиці 190.
- Гладченко Андрей** житель лохвицький 164, 184.
- Гладченко Леско** хорунжий сотні Лохвицької, отаман міський лохвицький 96, 100.
- Глухий Остап** житель скоробогатський 81.
- Глуховец Дмитро** обозний полку Лубенського 205, 206, 211.
- Гнученко Кирило** житель лохвицький, сусід Тимошенка Грицка 141.
- Голец Васко** житель лучанський 185.
- Голобородчиха Анъдрѣиха** див. **Анъдрѣиха Голобородчиха**.
- Голѣнка Хвеско (Федор)** отаман лохвицький 139, 154.
- Голѣнченко (Голюнченко) Юско** житель бодавнянський 148.
- Гонъкиєнъко Ничипор** житель лохвицький, шинкар Щербаня-корчмаря 138.
- Гончар Саско (Сахно)** бурмистр уряду Лохвицького 184, 194, 198.
- Гонъчар Миско** козак лохвицький 170.
- Горбаненко Михайло** отаман лохвицький, товариш сотні Лохвицької 171—173, 186, 190, 192, 213; **Горбанъ Михайло** 188, 194, 202.
- Горбаненко Євстафий (Остап)** отаман міський лохвицький, сотник 1, 7, 8, 37, 51, 52, 54, 56, 61, 63, 74, 77, 100, 135, 193; **Горбан Остап** 202, 206, 208.
- Горбаненко Михайло** міщанин лохвицький, брат Лопати Івана 120, 158.
- Горбаненко Тимко** міщанин лохвицький, брат Лопати Івана 120.
- Горбанъ Миско** житель лохвицький 44.
- Горбанъ Михайло** див. **Горбаненко Михайло**.
- Горбанъ Остап** див. **Горбаненко Євстафій**.
- Горбатий Миско** житель лохвицький, рибалка 149.
- Горкавенко Иван** житель пісківський 207.
- Горлач Иван** житель лохвицький 207.
- Горпина Костювъна** жителька лохвицька, дружина Литвина Якіма, сестра Костенка Івана 47.
- Горпина Динисовъна** челядниця Процика крамаря, сестра Тачки 31.
- Горпиненко Пилип** житель лохвицький 211.
- Горъдѣй Овсѣвич (Євсѣвич)** бурмистр уря-

- ду Лохвицького, намісний війт 96—103, 111—114, 116—119, 121, 122, 144, 147, 149, 154, 155, 157, 158, 160, 167, 184; Гордѣи Евсѣенко 107, 116, 161.
- Гоць житель безсальський, батько Хоми 112.
- Гресенко Семен злочинець 158.
- Греско житель пісківський 73.
- Григорієвич Михайло див. Михайло Григорієвич.
- Григорієвич Семен див. Семен Григорієвич.
- Григорій Василевич хорунжий кінного полку війська Запорізького 200.
- Григорій Павлович писар міський гадяцький 98.
- Григорій житель лохвицький, Ракусчин зять 136.
- Григорій Филипович житель лохвицький 3, 9, 43.
- Гриценко Степан житель лохвицький 49.
- Грициха Гапка див. Гапка Грициха.
- Грицько житель лохвицький, син Мацка, різника, брат Савки 30.
- Грицько житель лохвицький, зять Фоми Андреева 32.
- Грицько житель чорнушинський, вівчар Водоносова Леска 75.
- Грицько житель лохвицький, зять Федори Тимошнихи 89.
- Грицько Митаренков житель лохвицький 104.
- Грицько житель брисянський, двоюрідний брат Жученка Івана 145.
- Грицько житель лохвицький, син Мар'ї Петренчихи, пасинок Пилипа, молодший брат Петренка Кузьми і Тетяни 184.
- Грицько житель лубенський, челядник Тризнича Фоми 187.
- Грицько житель голонський 204.
- Грицько житель лохвицький, Мартисів зять 57.
- Грицько житель лохвицький, десятник 138.
- Грицько житель лохвицький 171.
- Грицько житель роменський 171.
- Грицько житель юсківський 172.
- Грицько житель токарівський 195.
- Грищенченко Семен житель брисянський 145.
- Грищенко житель бодаквянський 148.
- Гуевський Грицько див. Гуевщенко Грицько.
- Гуевченко Грицько брат Гуевченків Івана і Кирика 12; Гуевський Грицько 12.
- Гуевщенко Кирик молодший брат Івана і Грицька Гуевченків 12.
- Гуевщенко Іван колишній власник хутора на Западцях 12.
- Гужвенко Іван отаман юсківський 117.
- Гук Семен пан лохвицький 182.
- Гученко Клим житель лохвицький 180.
- Гучиха Стефаниха циганка борзенська 11.
- Давид житель гапонівський 113.
- Давид житель юсківський 155.
- Давид козак кінного полку війська Запорізького 199.
- Давидовський житель лохвицький 164.
- Данилиха Мар'я див. Мар'я Данилиха.
- Данило сотник міський лохвицький 32, 57.
- Данило житель краснопільський, син Наумихи 65.
- Данило житель лохвицький, колишній різник 65.
- Данило цехмістр шевський лохвицький 161, 167.
- Данилович Кость див. Кость Данилович.
- Дасюченко Павльо козак чорнушинський 75.
- Дахненцько Гарасим козак, житель лохвицький, гончар 50.
- Дахненцько Леско житель лохвицький, син Дахнихи 50.
- Дахниха Гарасимиха див. Гарасимиха Дахниха.
- Даценко Павло житель лохвицький, ткач 211.
- Дацько житель лохвицький 57.
- Дацько житель голонський, чередник 125.
- Дев'яньчиха Михайлиха див. Михайлиха Дев'яньчиха.
- Дейнека див. Дейнечка Матфѣй.
- Дейнечка Матфѣй житель лохвицький 165.
- Дейченко Трохим козак полку піхотного 175.
- Демко житель лохвицький, челядник Петрів 54.
- Демко козак і житель жабський 61.
- Демченко Гаврило бурмістр магістрату Лохвицького 127, 128, 129, 130.
- Демченко Степан житель Березової Луки 8.
- Демяненко Яцько житель пісківський 207.
- * Дерев'янюко житель лохвицький, 109.
- Дерев'яненко Тимцько козак лохвицький 130.
- Дерев'яненко Федор житель лохвицький 208.
- Дерев'яньчич Хведор житель брисянський 145.
- Джураковський Семен бурмістр уряду Лохвицького 144, 145.
- Джураковський Степан очевидно, писар переплутав ім'я Лукашевича Стефана 148.
- Джурка Михайл житель харковецький, другий чоловік Мотрі Мисчихи, вітчим Оришки 119.
- Дзугавенко Іван див. Дзугавий Іван.
- Дзугавий (Дзугавий, Дзугавий) Іван бурмістр уряду Лохвицького, війт наказний 97—99, 140, 141, 145, 160, 161, 164, 170—172, 176, 177, 179, 182, 195, 203, 207, 209; Дзугавенко Іван 100, 101, 180; Цугавенко Іван 94, 95.
- Дзуриковський Степан міщанин лохвицький 158.
- Дзюба Дмитро старий житель с. Токарів 206.
- Дзябка Іван старий житель с. Токарів 206.
- Димко злочинець з-за Дніпра 161.
- Динис житель с. Шні 64.
- Динис Іванович козак краснянський 9.
- Дигисович Васил див. Васил Динисович.
- Динисов'яна Горпина див. Горпина Динисов'яна.
- Дисенько Северин суддя полковий наказний гадяцький 116.

Дичковъна жителька лохвицька 127.
Діок Ілія купець грецький 74.
Дмитренко Яцко житель токарівський 120.
Дмитро житель юсківський, сусід Петренка Лук'яна і Ганни Панківни 203.
Дмитров Левко див. Левко Дмитров.
Довгаль Яков козак сотні Лохвицької 202.
Довишенко Самуїл житель слуцький, племянник Івана Охрімовича 76.
Довгаль Матфей козак чорнушинський 75.
Доревський правитель лохвицький 65.
Дорощ отаман івахницький 69.
Дорощ житель івахницький, чоловік Мар'ї Дорошихи 208.
Дорошевич Самуїл див. Довишенко Самуїло.
Дорошенко Хвеско козак, житель лохвицький 137.
Дорошиха Маря див. Маря Дорошиха.
Дубовик Михайло сотник сенчанський 181.
Дубовиченко Федор (Хвеско) житель с. Плиски з-під Борзни 189.
Дубровенко Семен житель лохвицький 23.
Дубяга сотник полку піхотного війська Запорізького 171.
Дулуда Грицько житель остапівський 126.
Дыкий Павло козак лохвицький 93.
Дъдиченко Дмитро житель харковецький, брат Дідиченка Стецька 6.
Дъдиченко Стецко житель харковецький, брат Дідиченка Дмитра 6.
Дюгдяр Олекса житель лохвицький, чоловік Олексихи 183.
Дюгтаренко Іван житель лохвицький 107.
Дюгтер Левко житель лохвицький 62.
Дядько Улас козак і житель лохвицький 165.
Дяченко Грицько житель пісківський, чоловік Любки Грицихи, 188.

Євва біблійська міфологічна особа 168.
Євдокія Муйсїяха жителька лохвицька, дочка Стеценка Бакума 81.
Євдїй житель лохвицький 107.
Євтошенко Васил житель івахницький 208.
Євтух сотник кінного полку пана Новицького 201.
Єсуполский Грицько міщанин лохвицький 2.
Ємченко Матфей (Матвей) вїт лохвицький, орендар лохвицький, поч. кн., 2, 3, 5, 6, 8, 10—20, 22—56, 58, 59, 61—65, 67—83, 85—87, 90—93, 129, 130, 135, 141, 142, 145, 165, 167.
Єньденко Ясcek козак голюньський 4.
Єрема житель лохвицький, крамар 167.
Єременко Анъдрїй житель скоробогатський 133.
Єродей (Єродіев) Іванъ міщанин київський 178.

*Ждан син Івахненка Івана Нагурного 14.
Жаданенко Василю циган з Варви 66.
Жаданенко Данило житель лохвицький 176.

Жаданиха жителька лучанська, невістка Івахненка Івана Нагурного 14, 15.
Жданенко Кирил вїт лохвицький 139.
Желъзнак Іван міщанин лохвицький 45, 52.
Желъзняк Іван міщанин лохвицький 7.
Животовский (Животовський) Павло сотник гадяцький 98, 116.
*Животовський Кононь житель лохвицький 82.
Житлиха Іоношчиха див. Іоношчиха Житлиха.
Жолобецький Анъдрей житель сумський 178.
Жук Миско житель лохвицький 161.
Жукавський Михайло міщанин лохвицький 158.
Журавель див. Журавленко Лукян.
Журавель Грицько (Григорий) сотник наказний лохвицький 165, 186, 188, 190, 194, 200, 202.
Журавленко Лукян житель пісківський, старший брат Журавленка Хвеська 174.
Журавленко Хвеско житель пісківський, молодший брат Журавленка Лук'яна 174.
Жученко Іван житель брянянський, двоюрідний брат Грицка 145.

Забаренко Карп житель чорнушинський 75.
Забозкий житель з Городищ 171.
Забудко Івашко старий житель с. Токарів 206.
Забудко Охрїм старий житель с. Токарів 206.
Закрой Тимош житель івахницький 194.
Зарецкая жителька рашавська 5.
Заславський Грицько житель лохвицький, Матюшинин зять 95.
Заславський Стецко житель лохвицький 116.
Засядко Іяков обозний полку Лубенського 167.
Зеленко Грицько житель рашавський, мірошник, 175.
*Зимницький власник млина біля с. Юсківці 155.
Зунец чоловік безрідний, забитий у с. Піски 207.
Зъкрач Клим козак з Шмигглева 8.
Зъкраченко Іван житель лохвицький 157.
Зънець див. Зунец.
Зънъкувський Тимушъ житель бубровинський 171.
Зънъчиха жителька івахницька, знахарка 180.
Іван мірошник Куців 25, 29.
Іван челядник пана Кіндрата, двоюрідний брат Леска 51.
Іван житель хмелівський 56.
Іван житель прилуцький, кравець 61.
Іван житель лохвицький, шинкар вїтів, чоловік Іванихи 64.
Іван житель івахницький, вівчар, товариш Хурсина Лукіана 65.
Іван житель лохвицький, шафар пана Манойлева 71,

- Іван** цехмістр шевський чорнушинський 75.
Іван отаман юсківський 87.
Іван вїт пирятинський 98.
Іван Кошелів зять 147.
Іван злочинець 159.
Іван житель лубенський, Ковтуновий швагер 175.
Іван хлопець, син Шийки Івана 211.
Іван житель жданівський, Олифірів брат 156.
Іван Іовенко Партолька див. **Іовенко** Іван.
Іван Куприянович житель лохвицький 19.
Іван Охъръмович житель слущкий, племінник Довишенка Самійла 76.
Іваненко Грицько житель сатанівський 171.
Іваненко Грицько Бревусенко див. **Бревусенко** Грицько **Іваненко**.
Іваниха жителяка білогорілка, мати Буренка Яцка 3.
Іваниха жителяка лохвицька, дружина Івана-шинкаря 64.
Іванов Семен див. **Семен** Іванов.
Іванович Динис див. **Динис** Іванович.
Іванович Хвеско див. **Хвеско** Іванович.
Іванъ житель дівичський, зять Кладка Яцка 38.
Іванъ житель чорнушинський 185.
Іванъ Стефанович купець, житель переяславський 74.
Івахненко Іван Нагурний див. **Нагурний** Іван **Івахненко**.
Івашко житель путивльський, брат Микити і Бориса Никифоровичів 62.
Івашко цехмістр шевський лохвицький 137.
Івашко Василевич житель путивльський, купець 74.
Іващенко Дмитро житель юсківський 203.
Івченко Іван отаман юсківський 128.
Ігнат житель сенчанський, вївчар 181.
Ігнат житель голонський 121.
Ігнатиха Коновалка жителяка лохвицька, дружина Коновала Ігната 29, 41, 64.
Іличко Іван бурмістр магістрату Лохвицького, вїт наказний 131—135, 137—145, 148, 160, 164—174, 176—179, 181—192, 194, 195, 198—203, 213.
Іляш житель лохвицький, швець, брат Ясківця 65.
Іоаким господар гетьманського замку 167.
Іоаннович Матфей див. **Матфей** Іоаннович.
Іовеленко Іван див. **Іовенко** Іван.
Іяков Конъдратіевич отаман лохвицький 162.
Іяковец Дъмитрій писар канцелярії військової 167.
Іяковович Юско див. **Юско** Іяковович.
Іяковъ Федорович писар лохвицький 167.
Іван житель лучанський, син Борисихи 51.
Іван циган, злочинець, товариш Бабковатого Івана і Прочка цигана 160.
Іван житель с. Диганки 189.
Іван Климович вїт роменський 196.
Іван Максимович осавул і полковник наказний кінного полку війська Запорізького 199, 200.
Іван Федорович полковник полку Лубенського 190, 193.
Іван Филонович міщанин лохвицький, ктитор 184, 199, 213.
Іваниха жителяка сенецька, дружина Тселюка Івана 115.
Івахненко Савъка житель лучанський, брат Івахненків Семена та Яцка 1.
Івахненко Яцко житель лучанський, брат Івахненків Савки та Семена 1.
Ігнат Михіевич житель лохвицький 164.
Ілбнеч Іван житель лохвицький 205.
Іоаким хорунжий і обозний полку Миргородського 41.
Іоан Стефанович писар міський лохвицький — псч. кн.
Іоан Стефанович протопоп лохвицький і лубенський 195.
Іоан священик і вікарій церков лохвицьких 41.
Іоанъ чередник з Снетина 33.
Іовенко Іван сотник лохвицький 31, 100;
Іовенко Іван Партолька 101; **Іовеленко** Іван 94.
Іоношчиха Житлиха жителяка лохвицька 119.
Іосиф Петрович отаман міський лохвицький 120.
Ірмолай Самойлович купець могилевський 74.
Іяков Алексіевич (Алексіевич) див. **Яков** Алексіевич.
Кабачъний Миско житель лохвицький 40, 144.
Кайстра Анъдрей житель лохвицький, товариш військовий 198.
Какало Іван бурмістр лубенський 55.
Калина житель скоробогатський 181.
Калина Лукян див. **Калиненко** Лукян.
Калиненко Лукян (Люкян) вїт намісний лохвицький 94, 97, 101, 117, 123, 124, 146, 164; **Калина** Лукян 184, 195.
Калита Максим отаман міський лохвицький 3.
Каневец Яковъ житель охтирський 212.
Капуста Демяян (Демко) житель лохвицький 125, 126, 127, 143, 184.
Капуста Стефан бурмістр уряду Лохвицького, вїт 128, 139.
Капуста Федор отаман лучанський 1.
Капченко Лукян житель горошинський 171.
Карленко Кирик сотник полку піхотного війська Запорізького 171.
Карпъ житель голонський 25.
Карпъ Федорович купець київський 74.
Карпенко Іванъ житель голонський 96.

Карпыха Химка див. **Химка Карпыха**.
Каска Андрѣйха жителька лохвицька 178.
Катерина жителька безсальська, племінниця
Сліса Івана 40.
Кахненко Грицко віт токарівський 206.
Качань Яцко житель брисняський 145.
КварцянаА жителька лохвицька 64.
Квач Грицько міщанин лохвицький 63, 158.
Квачиха Коломыйка див. **Коломыйка Ква-**
чиха.
Квѣтка Євстафій житель миргородський 60.
Квѣтка **Алексей Григоріевич** писар лохвиць-
кий 148, 159.
Кгергель Кирил житель юсківський, свояк
Петренка Лук'яна 203.
Кгунский Матвей намісник городиський 42,
73.
Кикѣтенко Васил неосілий чоловік 24.
Кирик циган 23.
Кирик житель м. Веприка, різник 39.
Кирик міщанин городиський 73.
Кирик житель івахницький, челядник Сту-
пака Степана 205.
***Кирик** житель лохвицький, Яремин тесть
151.
Кириловъ Деміан житель путивльський, ку-
пець 74.
Кирилович Васил див. **Васил Кирилович**.
Кищенко Хвесун житель токарівський 206.
Кладко Яцко житель дівицький, батько Мар'ї,
тесть Івана 38.
Клепан Иван житель лохвицький 155.
Клепач Иван житель лохвицький 97.
Клепач Миско житель лохвицький 3, 170.
Клион Губарів зять 31, 50, 68, 70.
Клим міщанин лохвицький, сусід Савки 39.
Клим житель юсківський, син Мисана, брат
Тимоша 84.
***Клим** житель лохвицький, Уласів тесть 97.
Клим житель лохвицький, рибалка 122.
Клим колишній отаман ячницький 123.
Клименко Хвеско житель яресківський 171.
Климентіевич Марк див. **Марк Климентіевич**.
Климович Иван див. **Иван Климович**.
• **Коваль Андрѣй** отаман сенчанський 113.
Коваль Данило житель рашавський 5.
Коваль Иван отаман харковецький 50, 63,
76, 81.
Коваль Иван отаман міський лохвицький 103.
Коваленко Васил житель білогорільський
144.
Коваленко Радко житель лохвицький 176.
Ковалювський Иван отаман глиньський 190.
Ковтер Дмитро житель лохвицький 192.
Ковѣка Иван отаман скоробогатський 108.
Козел Феодор (Теодор) бурмистр уряду Лох-
вицького — поч. кн., 10—15, 17—20, 22,
23, 25—31, 33, 36, 34, 38—42, 44—49,
51, 52, 55, 57, 59, 62, 64, 65, 67, 68, 71—
73.
Козинец Иван житель токарівський 206.
Козинец Хома житель токарівський 48.

Козынец Иван житель лохвицький, тесть Хве-
дора, шапкаря 129, 81.
Козыньченко Пилип житель лохвицький,
різник 138.
Коломиец Берко житель варвинський 116.
Коломиец Гарасим міщанин лохвицький 158.
Коломиец Иван житель лохвицький 186.
Коломиец Семен мешчанин лохвицький 2.
Коломоецъ Васъ міщанин лохвицький 10.
Коломыец Григорий житель безсальський 85.
Коломыецъ Иванина житель лохвицький 130.
Коломыецъ Харко житель безсальський 130.
Коломыйка Квачиха жителька безсальська 68.
Коломыйковъна Павълъовна Палажъка див.
Палажъка Павълъовна Коломыйковъна.
Колѣсниченко Матвѣй отаман лучанський
208.
Комъпаниец Миколай козак кінного полку
полковника Новицького 201.
Кондрат сотник лохвицький 51.
Кондрат злодій 58.
Кондрат Максимович бурмистр уряду Лох-
вицького, віт 108—117, 119—121, 144.
Кондрат Опанасович житель охтирський, зло-
дій 212.
Кондратенко Мартин житель івахницький,
вівчар 69.
Кондратенко Яцко козак лохвицький 101.
Кондратий священник скоробогатський 195.
Коновал **Игнат** козак, житель лохвицький,
чоловік Коновалихи 64.
Коноваленко Курило міщанин лохвицький 18.
Коновалка Игнатиха див. **Игнатиха Коновал-**
ка.
Конон житель дмелівський, 171.
Копѣчинський Пархом житель лохвицький
20, 35, 38.
Корж Яцко житель лохвицький 44.
Корнѣйха жителька лохвицька, шинкаря у
Стефановому дворі 58.
Коробочка див. **Яценко Коробочка Иван**.
Король Данило житель лохвицький 120.
Корол **Леско** козак війська Запорізького 198.
Корсунец **Процик** житель лохвицький 104.
Косой Иван житель лохвицький, батько Семе-
на Іванова 42.
Костантий Онопріевич (Онофріевич, Оноф-
ріевич) віт лохвицький 97—99, 100, 101,
168.
Костенецкий Клим уповноважений від Лубен-
ського міського уряду до м. Лохвиці 55.
Костенко Иван житель лохвицький, брат Гор-
пини Костівни 47.
Костювѣна Горпина див. **Горпина Костювѣна**.
Кость хтигор Нікольський, паламар 8—10,
17, 25, 27, 36, 40, 45, 50, 67; колишній
паламар Нікольський, житель с. Шії
94.
Кость житель лохвицький, син Хорсененка
Микити 104.
Кость Данилович полковник піхотний війська
Запорізького 171.

- Кость Онопривич** житель лохвицький, зять Ніжина Супруна 79.
- Котляр Леско** отаман наказний лохвицький 2, 6, 30, 33, 34, 37, 38, 39, 41, 72, 121, 128, 136, 137.
- Котляр Яков** полковник наказний намісний лубенський 139, 144.
- Котляр Яков** суддя полку Миргородського 107, 118, 144; **Котляр Яцко** 111—116, 119.
- Котляр Яцко** отаман міський лохвицький 6, 8, 10, 13, 15, 17, 20, 22, 25, 27, 29, 31, 61, 100, 140—142, 145, 172.
- Котляр Яцко** див. **Котляр Яков**.
- Котляренко Юско** сотник лохвицький 173, 174, 176, 177, 178, 184, 186, 187, 190, 191, 194, 213.
- Котляренко Яцко** сотник лохвицький 185.
- Кочарговський Юско** житель ярьськівський 171.
- Кравец Андрїй** житель лохвицький 191.
- Кравченко Андрїй** житель лохвицький, 104.
- Краля Иван** житель лукомський 171.
- Крамар Павло** козак лохвицький 145.
- Крамар Яцко** житель лохвицький, ктитор 70.
- Красовський Юсиф** слуга генерального писаря 48.
- Красуленко Грицко** отаман наказний лохвицький 1, 41, 48, 68.
- Красулиха Грициха Вовьдя** див. **Вовьдя Грициха Красулиха**.
- Красучин Грицько** житель лохвицький 77.
- Креп'яченко Ігнатий** священник 188.
- Кретченко (Кратченко) Федор** сотник лохвицький 200, 203, 204, 205, 206, 207, 209, 211.
- Кривой** житель токарівський 206.
- Криворотченко Стецко** козак кінного полку полковника Новицького 201.
- Кривошиенко Васил** житель м. Воронкова, брат Кривошиенка Ничипора, син Андрущиhi, двоюрідний брат Сліса Івана 40.
- Кривошиенко Ничипор** житель м. Воронкова, син Андрущиhi, брат Кривошиенка Василя, двоюрідний брат Сліса Івана 40.
- Кривий Васил** житель брисянський 145.
- Крив'яченко Андрей** 12.
- Криницкий Федор** писар гетьмана Брюховецького 213.
- Криско** сотник липодолінський 98.
- Кропив'яненко Миско** житель лучанський, брат Кропив'яненка Пархома 1.
- Кропив'яненко Пархом** житель лучанський, брат Кропив'яненка Миска 1.
- Кудря (Кудля) Иван** житель лохвицький 3, 23, 33, 56.
- Кудря Иван** житель чорнушинський, вівчар Забаренка Карпа 75.
- Кузка Иван** житель свирідівський 204.
- Кузма** житель івахницький 120.
- Кузменко Михайло** бурмистр магістрату Лохвицького 204—207, 209, 211.
- Кулик Остап** козак чоришинський 75.
- Кулєвич Моисей** житель слущький, челядник Федора Мартіяновича 76.
- Кум'яка Данило** житель лохвицький 161.
- Кунашенко Иван** віт свирідівський 204.
- Кунниненко Иван** віт свирідівський 204.
- Куприянович Иван** див. **Иван Куприянович**.
- Куриленко Грицко** житель сенчанський 113.
- Куриленко Григорий** віт лубенський 175.
- Куриленко Иван** житель лохвицький 208.
- Кусий Васко** житель безсальський, рибалка 202.
- Куценко Леско** житель лохвицький 63.
- Куценко Остап** віт лохвицький 164, 171, 172.
- КуценАта Грицко** уповноважений від уряду Лохвицького до с. Пісок 32.
- Куцькевич Иван** сотник, отаман міський лохвицький 190, 195, 199, 207.
- Куць Иван** коваль, отаман харківський 6.
- Кучура Иван** житель сенецький 146.
- Кушнер Юрий** міщанин лохвицький 57.
- Кушн'р Лукаш** міщанин лохвицький 44.
- Кушн'р Єрема** житель лохвицький 54.
- Кушн'р Харко** житель харковецький 6.
- Куш** житель лохвицький, власник млина 25, 29.
- Лавренко Иван** хорунжий сотник намісний, отаман наказний лохвицький, полковник наказний 7, 9, 10, 23, 42, 44, 45, 64, 71—73, 83, 93, 94, 100, 119, 127, 128, 132, 145, 148, 170, 172.
- Лавренский** багатий козак кінного полку війська Запорізького 199.
- Лавр'нь** козак війська Запорізького з Рибного 32.
- Лав'рин** див. **Прядка Лавр'н**.
- Лав'ро** житель лохвицький 162.
- Лав'рун** житель рашавський 171.
- Лазар** чернець і капелан пана Бокглевського 28.
- Лазаренко Васил** житель лохвицький 49.
- Лазаренко (Лазуренко) Яско** циган борзенський 11, 27.
- Лазеба Коньдрат** житель харковецький 177.
- Лазуренко Кост** неосілий чоловік, злочинець 50.
- Лазуренкова Яциха** циганка борзенська, невістка Стефанихи Гучихи 11.
- Лахниха** жителька лохвицька, мати Петра 71.
- Лашенко Процик** житель голюньський 4.
- Левко Дмитров** неповнолітній син Струмівки на Дмитра 42.
- Левушко** міщанин лохвицький, шапкар 44.
- Лев'кович Моисей** див. **Моисей Лев'кович**.
- Лев'кович Семен** бурмистр магістрату Лохвицького 129—132, 134, 136, 137.
- Леско** житель лучанський, двоюрідний брат Івана, челядника пана Кіндрата 51.
- Леско** житель лохвицький, швець 55.
- Леско** житель лохвицький, сторож 55.
- *Леско** житель лохвицький, тесть Омелька 208.

Лесченко Юрко козак війська Запорізького з куреня Білича Павла 198.
Лехненко Васил отаман івахницький, шапкарь 208, 211.
Лехненко Сава житель лохвицький 192.
Либерда Петро циган, житель борзенський 11, 27, 43.
Лисий Андрей житель сенчанський 181.
Лисий Кондрат міщанин лохвицький, дьог-тяр 7.
Литвинь Павло житель лохвицький 82.
Литвин Яким житель лохвицький, чоловік Горпини Костівни, зять Костенка Івана 47.
Лихо Назар житель охтирський 187.
Личак Антон житель лохвицький 71.
Лієсницький Григорій полковник миргородський 85, 86, 113.
Лобода Васил Іванович уповноважений від полковника лубенського до м. Лохвиці 177, 178.
Логвин житель свирідівський 173.
Лоданський Левко злочинець 199.
Лоєнко Хведор житель свирідівський 90.
Лопата Іван житель лохвицький, брат Горбаненка Тимка 104, 120.
Лопатинський Ярмош житель лохвицький 208.
Лукаш міщанин лохвицький 44.
Лукаш житель лохвицький, кушнір, колишній цехмістр кушнірський 65.
Лукашевич Стефан бурмістр уряду Лохвицького 144, 145.
Лукашевич Семен очевидно, писар переплутав ім'я з Джураковським Семеном 148.
Лукашенко Паско житель пісківський 207.
Лукиан Григорієвич осавул полку Миргородського 92, 93.
Лукиан Мартинович бурмістр магістрату Лохвицького 155, 158.
Лукиняненко Яцько вїт лохвицький 125, 126.
Лукіан міщанин лохвицький 57.
Лукіанович Омелян див. **Омелян Лукіанович**.
Луцяненко Лавр'їнь свідок 120.
Луцяненко Яцько житель лохвицький 14.
Луцянович Трохим див. **Трохим Луцянович**.
Лучкович Микита міщанин лохвицький, кти-тор 10, 23, 70.
Лучовський полководець 98.
Луценцько Максим житель юсківський, вівчар 203.
Луцик Мартинович бурмістр магістрату Лохвицького 157.
Лысий Феско житель лохвицький 144.
Любарец Івань купець 178.
Любарец Юско житель лохвицький 52.
Любецкий Стефань житель лохвицький 137.
Любка Грицяха жителя пісківська, вдова Дяченка Грицька 188.

Мазиленко Яцько житель лохвицький 17.
Мазковий Фома житель лохвицький 186.

Макаренко Грицко уповноважений від пані гетьманової до уряду Лохвицького 11.
Макарович Мартин див. **Мартин Макарович**.
Максим міщанин лохвицький, різник 27.
Максим отаман безсальський 202.
Максим осавул, уповноважений від уряду Лохвицького до с. Юсковець 203.
Максим житель токарівський, вівчар згінний 206.
Максим священник пісківський 207.
Максим вїт івахницький 208.
Максимович Іван див. **Іван Максимович**.
Максимович Кондрат див. **Кондрат Максимович**.
Манджос Демян козак, житель лубенський 154.
Мандрик Матв'їй житель лохвицький 181.
Ман'дик Ілко житель лохвицький 167.
Манко цехмістр ковальський м. Лохвиці 23.
Мандя Гребенничка жителя лохвицька 64.
Манойло (Мануйло) див. **Арнавут Мануйло**.
Мануель житель лохвицький 50.
Мануйлова дружина пана Мануйла 71.
Марія Пилипиха жителя юсківська, дружина Пилипа, мачуха Пилипенка Олексія 87.
Марія Ясчиха (Ящиха) жителя лубенська, дружина Яска 86.
Марк Климентієвич вїт лохвицький 210.
Мартин осавул сотні Лохвицької 46.
Мартин Макарович житель роменський 178.
Мартиненко Ісай обозний полку піхотного війська Запорізького 171.
Мартинович Луцик див. **Луцик Мартинович**.
Мартинович Парфень див. **Парфень Мартинович**.
Мартинь житель лохвицький 10.
***Мартис** житель лохвицький 57.
Мартис житель токарівський, брат Назарлишин 120.
Мартисенко Микита житель лохвицький 184.
Мартисенцько Микита отаман токарівський 206, 210.
Мартианович Федор див. **Федор Мартианович**.
Мартосенко Мартин Василювич сотник наказний лохвицький 210, 211.
Марія жителя дівичька, дочка Кладка Яцька 38.
Марія жителя лохвицька, неповнолітня дочка Параски Степаньки 42.
Марія Василюха жителя лохвицька, сестра Шійки Івана 211.
Марія Дорошиха жителя івахницька, вдова Дороша 208.
Марія Петренчиха жителя лохвицька, вдруге одружена з Пилипом, мати Петренків Кузьми, Грицька і Тетяни 184.
Марія Тишчиха жителя лохвицька 111.
Марья жителя с. Харківець, удова 176.
Марья Данилюха жителя харковецька, свідок 176.

МарА жителька лохвицька, пасербиця Рубленка Грицька 106.

МарА Яскувѣна жителька бриянська, дівка Скоропадава 25, 28.

Марченко Иван житель лохвицький 97.

Марюшич старий житель с. Токарів 206.

Масенко Дацко житель юсківський 117.

Масенко Луїан полковник наказний війська Запорізького 75.

Масич Иван бурмистр уряду Лохвицького, віт 102, 105—107, 109—114, 116, 117, 119, 121, 139—145, 160, 184.

Маска Демчиха Виприщенкова жителька лохвицька, дружина Виприщенка Демка, отамана лохвицького 157.

Маско цехмістр ковальський з м. Лохвиці 21.

Маско Озерченко Михайло див. Озерченко Михайло Маско.

Масѣрко Иван житель лохвицький 178.

Матвей хлопець Павла, купця грецького 35.

Матвѣй житель лохвицький, брат Гапки Хвесунчихи 120.

Матвѣй житель сенчанський, вівчар Лисого Андрія 181.

Матвѣй віт пісківський 207.

Матвѣиха Настѣа див. Настѣа Матвѣиха.

Матфей Иоаннович осавул полку Миргородського 7.

Матфѣенко Хома житель лохвицький 106.

Матѣевич Миколай купець грецький 74.

Матюшиха жителька лохвицька, вдова 38.

Матяшєнко Павло житель токарівський 206.

Маценко Мартин свідок у справі Шапрана Карла з Стороженком Іваном 13.

Мацко житель лохвицький, різник, батько Грицька і Савки 30.

Машко Грицко житель свиридівський 204.

Мащій Иван житель лохвицький 17.

Медвѣдник Опанас житель лохвицький 58.

Мелещиха жителька лохвицька, Бакутенкова дружина 46.

Мелникъ житель прилуцький 210.

Метецький Миколай уповноважений від осавула кінного полку і полковника наказного Івана Максимовича до м. Лохвиці 200.

Мигаль Михайло отаман ячниківський, уповноважений від уряду Лохвицького в с. Свирідівку 204.

Мигалчин Лаврѣн житель лохвицький 23.

Микита брат Івашка і Бориса Никифоровичів 62.

Микита житель лохвицький, ктитор 74.

Микита житель лютенський 161.

Микита Михайлович отаман міський ґглинський 47.

Микитенко Иван осавул полку Миргородського 78, 86.

Миколаевич Гиза див. Гиза Миколаевич.

Миколаєнко Остап свідок 147.

Миколай челядник Галушки Опанаса 130.

***Миняйло** житель лохвицький 134.

Мироненко Максим житель лохвицький 82.

Мисай житель юсківський, батько Тимоша і Кліма 84.

Мисененко (Мысененко) Клим житель лохвицький 128.

Мисенко Юрий отаман міський чорнушинський 75.

Миско Покидков брат пана Стасенкова 156.

Миско Роман житель лохвицький 17.

Миско житель юсківський. Тимченків зять 155.

Мисченко Васил житель с. Торгиці 171.

Мисченко Павло житель городиський 171.

Мисчиха Мотра див. Мотра Мисчиха.

Митаренковъ Грицко див. Грицко Митаренковъ.

Митченко Улас віт глиньський 158.

Митчиха Тацька див. Тацька Митчиха.

Михаил циган, житель лохвицький 11.

Михневич Ігнат див. Ігнат Михневич.

Михайло Гончар ктитор спаський лохвицький 143.

Михайло Григорієвич (Григорієвич) віт лохвицький 199—202, 204—209, 211.

Михайло Яковович віт лохвицький 103; **Михайло Яковлевий** 104.

Михайло Яковлевний див. Михайло Яковович.

Михайленко Бакум циган, житель лохвицький, син Михайла 11, 66.

Михайленко Кирик циган, житель лохвицький, син Михайла 11, 66.

Михайлиха Девяньчиха жителька лохвицька 25, 29.

Михайлович Микита див. Микита Михайлович.

Мицѣенко Ігнат житель лохвицький 213.

Мищенко Мартин житель гадацький 139.

Мовчаненко Ониско житель бодаквянський 148.

Могилевец Иван Власович житель миргородський 19.

Моисѣенко Данило житель лохвицький, швець 57.

Моисѣенко Иван хорунжий полку Миргородського, уповноважений від миргородського полковника до м. Лохвиці 77.

Моисей Левъковичъ купець київський 74.

Мордаченъко Фень житель Березової Луки 8.

Моренъцев Афанасий отаман голінський 179.

Мороз Денис житель безсальський, тесть Федора 99.

Москаленко Грицко житель лохвицький 213.

Москаленко Иван житель лохвицький 86.

Москаленко Юско (Яско) житель лохвицький 167, 180, 184, 186, 206.

Москаленко Самойло житель лохвицький 183.

Мосяндзоява Хомиха Фенна див. Фенна Хомиха Мосяндзоява.

Мотил житель сенчанський, колишній власник острова в Сенчі 113.

Мотовиловський Євтух житель яресківський 171.

Мотра Мисчиха жителька харковецька, дру-

жина Джурки Михайла, мати Оришки, теща Антона 119.
Мотря Васчиха жителька лохвицька, вдова 170.
Муйсьєнко Семен (Моис'єнко) житель скоробогатський 81.
Муйсьєнко Роман (Моис'єнко) житель скоробогатський 81.
Муйсьїха Євдокія див. **Євдокія Муйсьїха**.
Мулчєнко Лавр'єн козак лохвицький 25, 26.
Мыкгаєнко Максим житель брисянський 145.
М'єняло Каско житель лохвицький 111.
М'єриєнко Ов'єд'ї житель лохвицький 1.

Нагурний Иван Ивахненко житель лучанський, дївер Жаданих 14, 15.
Надточї житель западинський 12.
Назар мїщанин лохвицький, Дерев'янчин зять 109.
Назаров Марко солдат полку Яблуновського 67.
Настя Павлиха жителька івахницька, дружина Павла 180.
Наст'є Матв'їха жителька лучанська, дочка Федорихи, онука Семенихи Ожожихи, племінниця Ожога Яцка 22.
Наумиха жителька краснопільська, мати Данила 65.
Нєсин Грицко житель юскївський 117.
Нєстучєнко Грицко житель ковалївський 34.
Нєсчєрет Тимош житель лохвицький 112, 143.
Нє'єжсала Омелян житель лохвицький 205.
Нижинец Василий, Н'єжинец Васил житель лохвицький 164, 181; **Нужинец Васил** 211.
Никита житель баришївський, купець 178.
Никифорович Борис див. **Борис Никифорович**.
Никониха жителька лохвицька 134.
Ничипор житель лохвицький 10.
Ничипорєн'є Омєл'єн житель лохвицький 106.
Новак Гапон вїйт лохвицький 1, 4, 10.
Новицький Иляш полковник кїнного полку вїйска Запорїзького 199, 200, 201.
Носачєнко Роман житель лохвицький, хлопец Ткача Яцка 192.
Носєнко Иван отаман лучанський 14.
Нужинец Васил див. **Нижинец Василий**.
Нуачєнко Кондрат бурмїстр уряду Лохвицького 5, 6.
Нус Игнат житель рашавський 171.
Нус'є Грицко житель лохвицький, чєлядник Планиди Стєцка 211.
Н'єжинец Васил див. **Нижинец Василий**.
Н'єжин'є Суп'єрун'є житель городисський 79.

Ов'єс'євна Ган'єна див. **Ган'єна Ов'єс'євна**.
Ов'єс'євич Горд'ї див. **Горд'ї Ов'єс'євич**.

Ов'єсяник'є Сав'єка (Ов'єсяничок'є) житель лохвицький, купець 123.
Огороднєнко Иляш житель ждановський, Сидоровї сєстри син 156.
Ожог Яцко житель с. Луки, син Семенихи Ожожихи, брат Федорихи, дядько Настї Матвїїхи 22.
Ожожиха Семениха див. **Семениха Ожожиха**.
Озерчєнко Михайло Маско житель лохвицький 15.
Оз'єрський житель брисянський 145.
Олєкса циган борзенський 43.
Олєксиха жителька лохвицька, дружина Дюг'єра Олєкси 183.
Олена жителька лучанська 1.
Олена Охр'ємиха жителька лохвицька, дружина Охрїмца 55.
Оленовський Олєксєй уповноважений від полковника лубєнського до м. Лохвици 167.
Олєшко житель скоробогатський 108.
Олєшчєнко (Олєшєнко) Иван житель баришївський, купець 145.
Олєш'єк козак, житель талалаївський 47.
Олихв'єр житель лохвицький, чоловїк Олихвїрки, батько Фєнни Олихвїрївни 31.
Олихв'єрка жителька лохвицька, дружина Олихвїра, мати Фєнни Олихвїрївни 31.
Олихв'єров'єна Фєнна див. **Фєнна Олихв'єров'єна**.
Олшанський Миско житель лохвицький 63.
Олшанський Пєтро уповноважений від полковника намїсного миргородського до м. Лохвици 44.
Ол'єйничєнко Семен житель пїскївський 207.
Омєлко житель лохвицький, зять Лєскїв 208.
Омєля (Омєлян) житель лохвицький, ткач 21, 23, 26.
Омєлян житель с. Скоробогатки 51.
Омєлян Лукїанович бурмїстр і радник магїстрату Миргородського 85, 86.
Онанєнко Семен житель білогорїльський 3.
Оначчїч Иван отаман свиридївський 173.
Оначчїч Иван козак лохвицький 130.
Онїсимович Пав'єло див. **Пав'єло Онїсимович**.
Онїщєнко Гриц'єк житель лохвицький, гончар 143.
Оноприєвич Кост'є див. **Кост'є Оноприєвич**.
Оноприєвич Костантїй див. **Костантїй Оноприєвич**.
***Онуфрїй** житель лохвицький 136.
Онущїха жителька лохвицька 100, 101.
Опара Иван житель пїскївський 73.
Опрїсчєнко Яцко отаман пїскївський 188.
Оришка Яцковна жителька западинська 210.
Оришка жителька бодаквянська, Пархомова д'єчка 148.
Орїшка жителька харковецька, дочка Мотрї Мисчихи, пасєрбиця Джурки Михайла 119.
Остапєнко Иван житель торгинський 171.
Остапєнко Михайло отаман мїський лохвицький 160, 164, 167.

Остапиха жителька сенчанська 115.
Остапиха Вувдя див. **Вувдя Остапиха**.
Остапиха Параска див. **Параска Остапиха**.
Острожаница Моисей бурмистр уряду Лохвицького 2, 3, 5.
Остополец Иван міщанин варвинський 66.
Отрок Юско отаман міський лохвицький, сотник 161, 172, 179, 181, 184, 213.
Охрѣмець житель лохвицький, аптекар, чоловік **Олени** 55.
Охрѣмець неосілий чоловік, злочинець 45.
Охрѣмиха Олена див. **Олена Охрѣмиха**.
Охърѣмович Иван див. **Иван Охърѣмович**.
Охърѣченко Леско житель брисянський 145.
Охърѣцено Яцко житель брисянський 145.
Павел купець грецький 35.
Павленко Семен житель лохвицький 110.
Павлиха Настя див. **Настя Павлиха**.
Павло житель лохвицький, чоловік **Вівди** Остапихи 180.
Павлович Григорий див. **Григорий Павлович**.
Павльо житель лохвицький 57.
Павльо писар 75.
Павльо житель лохвицький, шинкар і візник пана Мануйлова 83.
Павльо Онисимович купець моголівський 74.
Павльовна жителька лохвицька, шинкарка 68.
Падалька Иван бурмистр магістрату Лохвицького 162.
Палажка Євтушиха жителька івахницька 208.
Палажченко Иван старий житель с. Токарів 206.
Палажченко Хвеско житель с. Токарів 206.
Палажка Павльовна Коломыйковна жителька пирятинська 162.
Паламаренко Процик козак з Рибного 32.
Паливода Яков житель пирятинський 171.
Панко житель лохвицький, брат **Тимка** 65.
Панкова Ганьна див. **Ганьна Панковна**.
Панченко Иван отаман скоробогатський 81.
Папкевич Мятяш суддя полку Лубенського, уповноважений від полковника лубенського **Сербина** **Івана** до м. Лохвиці 177; **Папкевич Мятяш** полковник наказний лубенський війська Запорізького 178, 184.
Параска Остапиха (Остапиха) жителька лохвицька 80.
Параска Степаниха жителька лохвицька, мати **Мар'ї** 42.
Партола Іов бурмистр уряду Лохвицького 33, 37, 38, 39, 50, 67, 76, 103; **Партула Иван** 77.
Партола Яков (Яцко) житель лохвицький 102, 104.
Партола Сава козак лохвицький 145.
Партолка Иван Іовенько див. **Іовенько Иван**.
Партула Иван див. **Партола Іов**.
Пархом житель івахницький, десятник 208.
Пархомъ житель бодаквянський, пасічник, батько **Оришки** 148.
Парфен переяславський дзвонар 48.
Парфень Мартинович купець моголівський 74.
Пасинкувський Стефан житель лохвицький 193.
Пасченько Демко житель харковецький 176.
Пахненко Миско житель юсківський 155.
Пахненко Миско отаман юсківський 203.
Пацюченко Иванъ міщанин лохвицький 80.
Пашенко Демко козак лохвицький 105.
Пашенько Гаврило житель харковецький, власник пасіки 6.
Пекарський пан, колишній власник острова в **Сенчі** 113.
Передерѣй Миско житель лохвицький, різник 30.
Перехристя жителька лохвицька, корчмарка 19.
Петренко Дацко циган, житель борзенський 11.
Петренко Дмитро житель пісківський 207.
Петренко Кузма житель лохвицький, син **Мар'ї** **Петренчихи**, паснонок **Пилипа**, старший брат **Грицька** і **Тетяни** 184.
Петренко Грицко уповноважений від уряду Лохвицького до с. **Безсал** 202.
Петренко Єсиф житель лохвицький 119.
Петренко Лукян житель юсківський, чоловік **Ганни** **Панківни**, близький сусід **Дмитра** 203.
Петренко Юско козак війська Запорізького лохвицького 15, 19, 31, 64, 65, 76; отаман міський лохвицький 117, 121, 124—126.
Петренчиха Маря див. **Маря Петренчиха**.
Петриха жителька лохвицька, шинкарка 71.
Петро житель лохвицький 10.
***Петро** житель лохвицький 54.
Петро циган лотенський 66.
Петро житель лохвицький 71.
Петро християнський святий 93.
Петрович Іосиф див. **Іосиф Петрович**.
Петрович Радко див. **Радко Петрович**.
Петръ Стефанович протопоп лохвицький 210.
Петрувський Стефан полковник наказний лубенський 196, 197.
Пивоваренко Михайло сотник лохвицький 154; отаман 170, 173, 180, 182, 183, 213.
Пивоварка Іваниха **Устя** див. **Устя Іваниха** **Пивоварка**.
Пилип житель юсківський, чоловік **Марії** **Пилипихи**, батько **Пилипенка** **Олексія** 87.
Пилип (Филипъ) житель лохвицький, другий чоловік **Мар'ї** **Петренчихи**, вітчим **Петренка** **Кузьми**, **Грицька** і **Тетяни** 184.
Пилипенко Иван (Іоан) отаман наказний лохвицький, сотник 7, 11, 12, 14, 15, 19, 40, 41, 58, 78, 109, 120, 121, 136—138, 142, 147, 149, 155, 157—159, 161.
Пилипенко Іван полковник лубенський наказний 122.
Пилипенко Лукянъ житель харківський, товариш **Шумейка** 127.

Пилипенко Олексей житель юсківський, пасинок Марії Пилипихи, син Пилипа 87.
* **Пилипенко** житель сенчанський 168.
Пилипенко Марія див. **Марія Пилипиха**.
Прироженко Грицько житель лохвицький 103.
Планида Стецко житель лохвицький, швець 211.
Плис Филип пан лохвицький 175.
Погребний житель пісківський 207.
Погребний Іванъ житель рідський 181.
Погоуляй Улас осавул полку Лубенського 165, 169.
Подгайский Григорый писар лохвицький 157, 158.
Подолянка Леонтій отаман міський лохвицький 214.
Поливейко Яцко міщанин лохвицький, власник пасіки 182.
Поливейко Яцко житель лохвицький, чоловік Яцихи Поливейчихи 192.
Поливейчиха Яциха див. **Яциха Поливейчиха**.
Полонський житель лохвицький 17.
Полтавец Іван сотник полку кінного війська Запорізького 170.
Полѣно Демян отаман міський гадацький 116.
Полѣшко Опанас житель лохвицький, ткач 21.
Попько житель гадацький 55.
Попѣлавський житель лохвицький 73.
Поривай Гаврило уповноважений від намісника гадацького Тимофія Самуйловича до м. Лохвиці 43.
Поривай Іван уповноважений від намісника гадацького Тимофія Самуйловича до м. Лохвиці 43.
Поривай Матвѣй отаман сенецький 146, 148, 181.
Постулиниченко Павло житель лохвицький 94.
Прадка Лавърин див. **Прядка Лавърѣн** 377.
Прийма Кононъ житель лохвицький, власник хутора у Андріяшівці 140.
Прийма Омелко житель лохвицький, власник хутора у Андріяшівці 140.
Прийменко Конон житель лохвицький 148.
Прокопенко Васил житель жабський, Забарин зять 75.
Прокопенко Лавъринко житель лохвицький 54.
Прокопенко Харко старий житель с. Токарів 206.
Прокопенко Юрій сотник чорнушинський 75.
Прокупѣй християнський святий 127.
Протасенко Єрема житель лохвицький 54.
Проценко Фенъ (Хвен) бурмистр уряду Лохвицького — поч. кн., 2, 3, 5, 6, 8, 10—18, 20—25, 27—34, 36—40, 42, 44, 46—53, 55—66, 69, 71, 73, 79, 80, 87—90, 94, 135.
Процик житель лохвицький, калачник 34.

Процик житель чорнушинський, вівчар Ковалів 75.
Процикъ житель лохвицький, крамар 31.
Процко циган, злочинець, товариш Бабковатого Івана і Івана цигана 160.
Прядка Лавърѣн (Прадка Лавърин) бурмистр уряду Лохвицького 96—101, 122, 147, 149, 157, 158.
Пузык Ігнат рибалка 72.
Путивец Тишъко козацький отаман, с. Юсківці 13.
Путивец Тишко житель лохвицький 103.
Пшеничний Грицко житель пісківський 188.
Пѣвенъ Трохим старий житель с. Токарів 206.
Радивониченко Клим злочинець 28.
* **Радко** коваль, тесть Тимка 36.
Радко житель миргородський, музика 59.
Радко житель лохвицький, Міняйлів зять 134.
Радко Петрович війт гадацький 116.
Радченъко Василь житель івахницький, брат Івана і Мусія 200.
Радченъко Іван житель івахницький, брат Василя і Мусія 200.
Радченъко Мойсѣй житель івахницький, брат Радченків Івана і Василя 200.
Радченъко Михайло обозний полку Миргородського 85, 86.
Раезка див. **Ялозька Яцко**.
Раиз Исай житель юсківський 13.
Рак колишній власник острова в Сенчі, батько Раченка Грицка 113.
Ракус Григорий (Григорий) отаман міський лохвицький, ктитор 198, 200—202, 206, 208, 211.
Раченко Грицко житель сенчанський, колишній власник острова в Сенчі, син Рака 113.
Резник Іванъ житель брисянський 209.
Ризелик Грицько житель івахницький 109.
Риленикъ Киприян отаман путивльський, купець 74.
Римар Клим житель брисянський 145.
Ричак Омелян злочинець 4.
Рожанский Леонтій військовий дозорець 195.
Рожокъ Семен житель лохвицький 55, 102.
Роман житель лохвицький 107.
Роман житель лукомський 171.
Роман старий житель с. Токарів, зять Богдана 206.
Роман хлопець, син Шийки Івана, наймит 211.
Романович Самуйло див. **Самуйло Романович**.
Романовський житель лохвицький 159.
Ромашенко Луцик Чумак див. **Чумак Луцик Ромашенко**.
Рубленко Грицко житель лохвицький 106.
Руденко житель пісківський 207.
Рудненко Пархом козак, житель лохвицький 69.

Рудницький Іоан Федорович отаман міський миргородський 86.
Рудницький Іван вїт миргородський 85.
Рѣпка Анѣтон отаман пісківський 173.
Рѣпчик Роман козак кременуцький 43.
Рядченъко Мартин старий житель с. Токарів 206.
Сава полковник полку Лубенського 154.
Сава Кирилович сотник лубенський, уповноважений від полковника лубенського до м. Лохвиці 175.
Савка челядник Дідиченка Дмитра 6.
Савка житель лохвицький, син Мацка, різника, брат Грицька 30.
Савка житель лохвицький, Залюбовського зять, сусід Кліма 39.
Савченко Васко (Яско) міщанин варвинський 118.
Савченко Іван житель юсківський 155.
Сагайдачний Юрій Іоанович вїт миргородський 86.
Самойлович Ірѣмолай див. Ірѣмолай Самойлович.
Самохвал Стефан житель лохвицький 188.
Самохваленко Грицко житель лохвицький, мірошник 70.
Самуїло Романович бурмистр уряду Роменського 196.
Самуїлович Тимофей див. Тимофей Самуїлович.
Самуїлович Хведор див. Хведор Самуїлович.
Саско цехмістер гончарський лохвицький 143.
Сатъченко Гаврило житель с. Липове, брат Ясченка Стефана 15.
Сахненко Оверко житель лохвицький 120.
Сахненко Остан уповноважений від полковника наказного миргородського до м. Лохвиці 11, 12.
Сахненко Стефан див. Ясченко Стефан.
Сахно цехмістер різницький лохвицький 167.
Сахнович писар полковий кінного полку війська Запорізького 199.
Сачко Гаврило житель гадяцький 139.
Свердлик Іванєць житель лохвицький 41.
Свердлик Процик (Процко) отаман наказний лохвицький 3, 19, 39, 43, 48, 58, 68.
Свидерский Анѣдрей житель лохвицький 183.
Свидерский Степан (Свѣдерский Стефан) бурмистр уряду Лохвицького, вїт 12, 147, 149, 154, 155, 157, 158, 164—169, 172—175, 181, 183—195, 203, 213.
Свѣделский Іван житель лохвицький 58.
Святъкович Алексанѣдр писар, уповноважений від намісника чигиринського Василя Томиленка до м. Лохвиці 11.
Свяцький житель сенчанський, колишній власник острова в Сенчі 113.
Селецкий Кгабриел пан лохвицький 10.
Семен сотник шыянський 26.
Семен Іванов неповнолітній син Косого Івана 42.

Семен житель лохвицький, слюсар 105.
Семен козак лохвицький 130.
Семен житель пісківський, Капустин зять 207.
Семен Григориевич орендар роменський 196, 197.
Семениха жителька лучанська, дружина Івахненка Семена 1.
Семениха Ожожиха жителька лучанська, мати Ожога Яцка і Федорихи, баба Насті Матвіїхи 22.
Семеновъ Юско житель путивльський, купець 74.
Семень житель лохвицький, різник 27.
Семень колишній житель ячниківський, на той час мешкаючий в Ілчаках Снетинського пов. 124.
Семяненко Роман житель сенчанський 113.
Сенчѣненко Грицко житель лохвицький 175.
Сенюкович Фома (Хома) бурмистр уряду Лохвицького, вїт наказний лохвицький, орендар голюньський — поч. кн., 20, 23—25, 28,—31, 33, 34, 36—42, 44—48, 51, 53, 55—61, 65, 66, 71, 73, 78, 135.
Сербин Іван полковник війська Запорізького полку Лубенського, 184.
Сербин Іван житель івахницький 208.
Сергиєнко Грицько житель лохвицький 165.
Сергѣненко Стефан житель сенчанський 181.
Середа Кондрат козак кінного полку війська Запорізького 199.
Середа Хведор житель коропський, купець 116.
Серковський отаман запорізький 119.
Серъгиєнко Грицько (Григорій) житель лохвицький 167, 173, 183, 213, 181, 184.
Силка житель почепський 30.
Сидор житель миргородський 73.
Сидор житель ждановський, дядько Огородненка Ілляша 156.
Сидор Хведорович житель київський 96.
Сидоренки жителі ждановські 156.
Сидоренко Грицко Веприк див. Веприк Грицко Сидоренко.
Ситъникъ Данило житель свиридовський, двоюрідний брат Яценка Конона, дядько Ганни Богданівни 90.
Скиба Семен орендар роменський, 196, 197.
Скляр Конѣдрат житель жабський 8.
Скляр Онуфрій житель лохвицький 37.
***Скоропад** житель брисянський 25, 28.
Скочко Грицко осавул сотні Лохвицької 41.
Скраженко Васил житель лохвицький 164.
Скребец Васко (Васил, Василий) отаман наказний лохвицький, осавул 28, 31, 33—35, 37—43, 45—50, 52, 55, 56, 61, 64—74, 76—84; колишній отаман лохвицький 86; сотник 92.
Скребец Грицко пан лохвицький 99, 180, 188.
Скребченко Грицько житель западинський 88.
Скребчиха жителька лохвицька 100, 101.
Скрипченко Прокуп житель лучанський 209.

Скрипнича Данчиха Вукься див. Вукься Данчиха Скрипнича.
Слѣс Иванъ житель безсалський, двоюрідний брат Кривошиєнків Ничипора і Василя, дядько Катерини 40.
Смажний Хвенко житель лохвицький 46.
Соколовський Васил купець чернігівський 167.
Соломка Васил житель лохвицький 158.
Солонинка Иван осавул Миргородського полку, уповноважений від миргородського полковника до м. Лохвиці 77.
Старий Гаврило бурмистр магістрату Лохвицького 131, 133, 134, 135, 136, 137, 138.
Стасевичъ Васил житель миргородський, челядник Могилевця Івана Власовича 19.
Стасенко Васил житель лохвицький 20.
Стасенко Хумка (Фома) хорунжий сотні Лохвицької 4, 92, 93.
Стасенько Хома житель лохвицький 138.
Стеблюовец Иван полковник полку піхотного війська Запорізького 175.
Степан хлопец Чижєнка Яцка 43.
Степан соцький сотні Лохвицької 86.
Степан житель лохвицький, цилюрник 91, 92.
Степан житель глиньський, різник 158.
Степан хорунжий гарматний лохвицький 160, 161.
Степаненко Лукиан житель брисяньський, колишній татарський невільник 145.
Степаныха Параска див. Параска Степаныха.
Степука Ігнат козак лохвицький, 165.
Стефан десятник лохвицький 9.
Стефан син Раїза Ісаї 13.
Стефан житель лохвицький, золотар 23.
Стефан житель лохвицький 45.
Стефан житель лохвицький, кравець 55.
Стефан орендар івахницький 72.
Стефан житель лохвицький, паламар 74.
Стефан житель лохвицький, ярмарочний шинкар 91.
Стефан челядник 43.
Стефан Тимофѣвич вїт лохвицький 120.
Стефан Филонович житель лохвицький 8.
Степаныха Гучиха див. Гучиха Степаныха.
Степаныха Ступачка жителька лохвицька, дружина Ступака Стефана 194.
Стефанович Іоан див. Іоан Стефанович.
Стефанович Иванъ див. Иванъ Стефанович.
Стефанович Юрий див. Юрий Стефанович.
Стефанъ житель лохвицький, вівчар дядька Уласа 165.
Стеценко Бакумъ житель лохвицький, батько Євдокії Мусіїхи 81.
Стеценко Улас житель лохвицький 89.
Стеценко Дацко (Стасенко) бурмистр уряду Лохвицького 211.
Стеценко Хома житель івахницький 208.
Стецко житель харковецький, брат Дідиченка Дмитра 6.
Стецько житель переяславський, купець 74.

Стокозиха жителька лохвицька, осавулиха 100, 101.
Стороженко Иван житель с. Юсківці, чемерис 13.
Стороженко Максим козак, житель юсківський 84.
Стороженко Максим (Стерожєнко) козак, осавул сотні Лохвицької 51, 52, 56, 74, 83.
Стрєлбицький Стефан (Стрєлбицкий) отаман міський лохвицький 134, 167, 183, 200.
Стрижевский Андрей вїт лохвицький 176, 177—180, 182, 200.
Стрѣльник Михайло житель гадяцький 139.
Струмѣквин Дмитро житель лохвицький, батько Левка Дмитрова 42.
Ступак Стефан житель івахницький 194.
Ступакъ Степан козак і житель івахницький 205.
Ступаченко Яким сотник сумський 144.
Ступачка Степаныха див. Степаныха Ступачка.
Сулимовський Кирил пан сенчанський 146.
Сулимовская жителька сенчанська, дружина Сулимовського 168.
Супрун Стефанів шинкар 33.
Супруненко Пронь старий житель с. Токарів 206.
Супрунь житель ічнянський 60.
Супрунь отаман свирідівський 204.
Сусченко Данило житель івахницький 114.
Сусченко Яцько житель гмирівський 114.
Сушко Иван житель сенчанський 181.
Счєпуский Григорий житель лохвицький 177.
Счербань Ничипор житель лохвицький, гончар 23.
Сънниченцько Лєско бурмистр уряду Лохвицького 161, 162, 164—166, 168, 169, 172, 174, 177, 178, 180, 182, 184, 185—192, 194, 195, 198, 199.
Съсичъ Василий купець київський 74.
Тананида Коньдрат отаман костирський лохвицький 9.
Таранецъ Андрей козак, житель лубєнський 154.
Тарановатий Гаврило житель гадяцький 116.
Тарас житель лохвицький 46.
Тарасенко Петро житель брисяньський 145.
Татяна жителька лохвицька, дочка Мар'ї Петренчихи, пасєрбиця Пилипа, сестра Петренків Кузьми і Грицька 184.
Тацька Митчиха жителька харковецька, свідок 177.
Тачька сестра Горпини Дєнісївни, челядниця Процика крамаря 31.
Твердий Андрѣй житель яреськівський 171.
Тєрєшко житель лохвицький 19.
Тимко житель лохвицький, брат Панка 65.
Тимофєй Самуйлович намісник гадяцький 43.
Тимофѣвич Стефан див. Стефан Тимофѣвич.
Тимош житель юсківський, син Мисана, брат Клима 84.

Тимош сотник перекопський 155, 157.
Тимошенко Грицько житель лохвицький, су-
сида Гнученка Кирила 141.
Тимошиха Федора див. Федора Тимошиха.
*Тимченко житель юсківський, Мисків тесть
155.
Тимько Радковъ ковалів зять 36.
Тимченко Трушъ житель івахницький 72.
Тисмянецький Григор житель безсальський 40,
68.
Тихунъ циган з Липової Долини 43.
Тищенко Иван житель лохвицький 103.
Тишчиха Мафя див. Маря Тишчиха.
Тищенко Иван старий житель с. Токарів 206.
Тымченко Иван житель токарівський, зять
Гапки Хвесунчихи 120.
Ткач Яцко житель лохвицький, чоловік Яци-
хи Ткачихи 192.
Ткачиха Яциха див. Яциха Ткачиха.
Товъстевич Ониско сотник війська Запорізь-
кого 48.
Томиленко Василій намісник чигиринський
11.
Топъчиленко Матяш житель лохвицький
167.
Трапезон Остапъ купецъ грецький 74.
Тренбач Александр житель лохвицький 92,
93.
Тригуб Стефанъ житель лохвицький 15, 170.
Тригубенко Стецко житель лучанський, зять
Ясченка Стефана 14, 15.
Тризненко Улас житель бодаквянський 148.
Тризненко Юрко житель бодлевський, пасіч-
ник 148.
Тризнич Фома (Тризна) житель лубенський
187.
Трожай житель рідський 181.
Трохим житель лохвицький 170.
Трохим Лукьянович уповноважений від пол-
ковника миргородського до м. Лохвиці 19.
Трохименко Дмитро старий житель с. Токарів
206.
Трохимий священник лохвицький 38.
Трохъ Михайло міщанин лохвицький 135.
Трухненко Хведор житель лучанський 110.
Тселюк Иван житель сенчанський, чоловік
Іванихи 115.
Туровец Васко житель лохвицький 35.
Тютюнник Васил житель свиридівський 173.
Улас житель лохвицький, Климів зять 97.
Ульзок Петро обозний кінного полку полков-
ника Новицького Іляша 201.
Ульзченко Анътон житель яресківський 171.
Ульзко (Вльзко) Левко (Леонтий) бурмистр
магістрату Лохвицького 198, 199, 200, 201—
F 203, 204.
Устоязыкъ Грицко житель голонський 78.
Устоязыкъ Иванъ житель голонський 78.
Устя Іваниха Пивоварка жителька лохвиць-
ка, мати Юска 131.
Усь Демько житель гудимський 190.

Федор житель⁴ лохвицький, ратушний 25.
Федор Яцькович бурмистр і радник магістра-
ту Миргородського 85, 86.
Федора Тимошиха жителька лохвицька, теща
Грицька 89.
Федорец житель лохвицький, десятник 55.
Федориха жителька с. Луки, дочка Семенихи
Ожожиhi, сестра Ожога Яцка, мати Насті
Матвіїхи 22.
Федорович Васил див. Васил Федорович.
Федус житель лохвицький 39.
Фенна Олихвѣровъна жителька лохвицька,
дочка Олихвіра і Олихвірки 31.
Фенна Хомиха Мосяндзоява жителька лох-
вицька 10.
Феодор козак хицовський 92, 93.
Феодор зять Мороза Дениса 99.
Феодор власник хутора на Западницях 12.
Феодор Мартіянович міщанин слущкий,
купецъ 76.
Феодориха Гафия див. Гафия Феодориха.
Феодорович пан лохвицький 25.
Феодорович Александр див. Александр Феодо-
рович.
Феодорович Иван див. Иван Феодорович.
Феодорович Карпъ див. Карпъ Феодорович.
Феодорович Іяковъ див. Іяковъ Феодорович.
Феодосенко Семен бурмистр Чорнушинського
уряду 75.
Ференъц Васко старий житель с. Токарів
206.
Фесенъко Стефан житель с. Попівка 9.
Фесечко житель лохвицький, аптекар 55.
Феско житель лучанський, мірошник, свідок
14.
Феско колишній челядник Жаданів 14.
Филипенко Иван 65.
Филипович Григорий див. Григорий Филипо-
вич.
Филон житель лохвицький 132.
Филонович Иван див. Иван Филонович.
Филонович Стефан див. Стефан Филонович.
Фома Андреев житель лохвицький, тесть
Грицка 32.

Халепълѣй Никола купецъ грецький 74.
Ханенко Михайло вельможний пан 193.
Ханъдогий Иван (Ыван) житель бербенецький
96.
Харковский Григорий міщанин лохвицький
107.
Харченко Антон житель лохвицький 97.
Харченко Максим отаман лохвицький 82.
Хаценъко Хвеско житель жабський 145.
Хаченко Иван бурмистр магістрату Лохвиць-
кого 180.
Хвастуненко Иван житель пісківський 188.
Хведор житель лохвицький 135.
Хведор житель веприцький 135.
Хведор житель сатанівський 171.
Хведор Самуйлович житель кївський 135.

Хведорака житель бодаквянський 148.
Хведоренко Грицько житель городиський 79.
Хведоренко Роман житель лохвицький, гум-
ничий 169.
Хведорович Сидор див. Сидор Хведорович.
Хведорович Яков див. Яков Хведорович.
Хведос хорунжий полку Лубенського 193.
Хъведор житель с. Ясачки 124.
Хъведор житель лохвицький, шапкар, зять
Івана Козинця 129.
Хъвениха жителька лохвицька, бурмистриха
142.
Хвеско (Феско) прибулий з Веприка до Лох-
виці, золотар, злочинець, за словами свід-
ків, у Мошнах звався Грачкомъ 151.
Хвеско житель лохвицький 165.
Хвеско житель лохвицький, Шклярчин зять
121, 134.
Хвеско Іванович бурмистр уряду Гадацького
116.
Хвеско житель лохвицький, Онуфріїв зять
136.
Хвесунъчиха Гапъка див. Гапъка Хвесунъчи-
ха.
Хлистененко Васил житель лучанський 46.
Хмелецький Івахъ житель скоробогатський
133.
Хмелецький Тимош житель скоробогатський
135, 184.
Хмелювский Іван житель лохвицький 106.
Хижняк Андрушко житель лохвицький 103.
Хижняк Сидор старий житель с. Токарів 206.
Хилкович Григорий вїйт чорнушинський 75.
Химка жителька лохвицька, дочка Вївді
Безштанчихи 71.
Химка Карпыха жителька млинська, вдова
70.
Хома міщанин лохвицький, різник 27.
Хома житель безсальський, син Гоця 112.
Хоменко Мартин сотник полку піхотного
війська Запорізького 171.
Хомувна жителька івахницька, знахарка 180.
Хорошко Семен житель лохвицький 55.
Хорошко Іван колишній житель лохвицький,
злодій 144.
Хорошко Іван уповноважений від уряду
отаманського Лохвицького до с. Пісок 32.
Хорсененко Микита житель лохвицький, бать-
ко Костя 104.
Хруль житель лохвицький 134.
Хурсенко Лаврѣн житель лохвицький 128.
Хурсенко Яков житель лохвицький, власник
шинку 183.
Хурсенъко Данило житель с. Юсківці, брат
Хурсенків Якова і Івана 155, 172.
Хурсенъко Іван житель с. Юсківці, брат
Хурсенків Якова і Данила 155.
Хурсенъко Іван житель лохвицький 128.
Хурсенъко Яковъ житель с. Юсківці, брат
Хурсенків Івана і Данила 155.
Хурсен Лукіан житель лохвицький, вівчар
69.

Цапко Матфей житель гапонівський 108.
Целуйко Павло житель гадацький 116.
Цимбалистий Грицко житель лохвицький 9.
Цис Грицько житель роменський 171.
Цугавенко Іван див. Дзугавий Іван.
Цѣва Василь житель харковецький 176, 177.

Чередник Кондрат житель лохвицький 17.
Черет Тимош цехмістер гончарський лохвиць-
кий 50.
Чех Стефан козак лохвицький 130.
Чешенъко Нестер житель лохвицький 203.
Чешенъко Юрко житель юсківський 203.
Чиженко Вега циган, житель борзенський 27.
Чиженко Яцко циган борзенський 43.
Чижменко Іляш отаман голюньський 4.
Чижъменко Іляшъ житель голюньський, зло-
чинець 96.
Чижъменко Матфѣй житель голюньський, зло-
чинець 96.
Чорний Денис козак лохвицький 26.
Чорний Іван мешканець Березової Луки 8.
Чорнишенко Андрей мешканець юсківський
203.
Чорнишенъко Семен житель бодливський 148.
Чубына Максим житель с. Луки 14.
Чумак Луцик (Лукаян) Ромашенко житель
золотоніський 183.

Шамлицький Стефан сотник лохвицький 130,
136, 137, 138.
Шапранъ Карпъ міщанин лохвицький родом
з с. Юсковець 13, 16.
Швец Васко житель пісківський 73.
Швец Іяковец (Іяков) міщанин лохвицький
2, 45.
Шевъченко Семень житель харковецький,
рибалка 202.
Шепеля Іван отаман міський, уповноважений
від уряду Лохвицького до с. Чорнух 75.
Шепеля Кирикъ житель лучанський 1.
Шереметев Васил Борисович великий боярин,
воевода 23.
Шидьловицький Васко житель бербеницький
96.
Шийка Іван житель лохвицький, колишній
челядник Планиди Стецька, брат Мар'ї
Василихи, батько Романа та Івана 211.
Шимченко Юрко житель лохвицький 6.
Шимшин воевода 123.
Шинкаренко Гаврило житель боднарівський
147.
Шихатенко Андрѣй житель миргородський,
конвісар 77.
Шиш Іван житель свирідівський 204.
Шкарупа Степан житель сенчанський 113.
Шкатула Матвѣй житель лохвицький, козак
148, 155, 213.
Шкляр Онофрей житель лохвицький, козак 83.
Шклярка жителька лохвицька 74.
Шкоденко Грицко житель лохвицький 158.

Шмигел Иван козак лохвицький 100.
Шмигленко Иван житель лохвицький 97.
Шми лнко Юрко житель лохвицький 97.
Шмир Онопрій житель лохвицький 154.
Шпак Максим старий житель с. Токарів 206.
Шпаковский Михайло уповноважений осавула кінного полку і полковника наказного Івана Максимовича до м. Лохвиці 200, 201.
Шькляр Онопрій житель лохвицький 130.
***Шьклярка** жителька лохвицька 121, 134.
Шумейко циган з Харкова, товариш Пилипенка Лук'яна, злочинець 66, 121.
Шустовалевський Семен див. **Шустовал Семен**.
Шустовал Семен бурмистр уряду Лохвицького 108, 117; **Шустовалевський Семен** 135.
Шьнкгбрий Улас житель івахницький 208.

Щербан Данило житель лохвицький, різник 30.
Щербань житель лохвицький, корчмар 138.
Щербань Ничипор житель лохвицький 131.
Щербаненко Ярема козак, уповноважений від Лубенського міського уряду до м. Лохвиці 45.
Щербина Тимко житель лохвицький 120.
Щербиненко Яцко козак, родом з Ічні 200.
Щербиненко Тимко отаман міський лохвицький 123.
Щербиненко Тимко житель лохвицький 65.

Ювсьєнко Кость житель лохвицький 154.
Юриєвич Ян див. **Ян Юриєвич**.
Юрий Стефанович житель лохвицький 164.
Юрий Стефанович житель лохвицький 213.
Юрко житель лохвицький, вівчар Литвинів 69.
Юрій християнський святий 135.
Юско житель лохвицький, син Пивоварки Усті Іванихи 131.
Юско житель голінський, винник 179.
Юско козак свиридівський 204.
Юско Іяковович сотник лохвицький 165, 167, 168.
Юско житель лохвицький, Мартинів син 158.
Юсченко Іван житель лохвицький 97.
Юсченко Миско житель лохвицький 97.
Юсченко Саско бурмистр уряду Лохвицького 211.
Юхниха жителька лохвицька 16, 20, 21, 23.

Яблоновский Іляш (Яблонский, Яблуновский) власник хутора Яблуновського і пасіки 182.
Яблуновський Андрей козак, житель лохвицький 68.
Яким бурмистр уряду Лохвицького 184.
Яков Кондратович полковник наказний полку Лубенського 148.

Яковиха жителька лохвицька винничка Хурсенка Якова 183.
Яковъ житель лохвицький, рибалка 122.
Яковъ Алексєвич протопоп лохвицький 38, 41, 65.
Яков Хведорович війт лохвицький 105, 106, 107.
Яковенко Гордїй бурмистр уряду Лохвицького 105, 106.
Ялозъка Яцко житель лохвицький, зять Івана Купріяновича 19.
Ян Юриєвич купець грецький 74.
Яненко Демян бурмистр магістрату Лохвицького 127, 128.
Ярема Кириків зять, лохвицький купець 151.
Ярема Степанович житель лохвицький 148.
Ярещенко Улас житель лохвицький 50.
Ярещенко Феско отаман міський лохвицький 122.
Ярмашъко міщанин чорнушинський 75.
Ярмола житель лохвицький, різник 65.
Ярмола житель лохвицький, швець 103.
Ярмушъко Леско житель голонський 78.
Яско калачник рожевський 34.
Яско житель лубенський 86.
Яско житель варвинський 162.
Ясковець житель лохвицький, швець, брат Іляша 65.
Яскув'на Маря див. **Маря Яскув'на**.
Ясчєнко (Ятченко, Ященко) Стефан житель лучанський, шурина Тригубенка Стецька 14.
Ясчиха Марія див. **Марія Ясчиха**.
Ясчуха жителька лубенська, козачка 45.
Яхненко Іван житель яресківський 171.
Яхно житель токарівський 195.
Яценко Іванъ Коробочка житель лохвицький 91, 92.
Яценко Конон житель свиридовський, дядько Ганни Богданівни, двоюрідний брат Ситника Данила 90.
Яценко Коробочка Іван житель лохвицький 91, 92.
Ячиха Поливейчиха жителька лохвицька, дружина Поливейка Яцка 192.
Ячиха Ткачиха жителька лохвицька, дружина Ткача Яцка 192.
Яцко отаман уряду Лохвицького 5.
Яцко житель лохвицький, хлопець Стасенка Василя 20.
Яцко отаман пісківський 207.
Яцученко Васко житель лохвицький 207.
Яцько житель ручинський 102.
Яцько сотник лохвицький 123.
Яцькович Федор див. **Федор Яцькович**.
Ячиха жителька миргородська 60.
Ячиха Лазурєнкова див. **Лазурєнкова Ячиха**.

ПОКАЖЧИК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ТА ІНШИХ ВЛАСНИХ НАЗВ

- Андрияшовька** село, Глинської сот. Миргородського п., суч. с. Андріяшівка Роменського р-ну См 140.
- Артополе**, мабуть, село на березі р. Артополот 81.
- ***Ахтирка** 98, 187, 212 див. **Охтирка**.
- Баразкая експедиция** 48.
- ***Баришовка** суч. смт Баришівка Переяслав-Хм. р-ну Кв 145.
- Безсали (Безсали)** село Лохвицької сот. Миргородського п., суч. с. Безсали Лохвицького р-ну Плт 40, 68, 85.
- Бела Горелка** село Лохвицької сот. Миргородського п., суч. с. Білогорілка Лохвицького р-ну Плт 3.
- Бербеници** село Лохвицької сот. Лубенського п. Лохвицького пов., суч. с. Бербениці Лохвицького р-ну Плт 96.
- Березова Лука** село Комишанської сот. Гадяцького п., суч. с. Березова Лука Гадяцького р-ну Плт 8.
- Берестенская експедиция** 34.
- Бодаква**, мабуть, Лохвицької сот., суч. с. Бодаква Лохвицького р-ну Плт 148.
- Бодлив** 148.
- ***Боднары** 147.
- Борзна** сотенне місто Ніжинського п., суч. м. Борзна, рц Чрнг 189.
- Борщегувський суд** 52.
- Борщегувський ярмарок** 52.
- Брисі** село Лохвицького пов., тепер с. Брисі Лохвицького р-ну Плт 66, 145, 195, 209.
- Бубровник** Зіньківської сот. Полтавського п., суч. с. Бобрівник Зіньківського р-ну Плт 171.
- Бѣлозура** під Полтавою 189.
- Вальки** сотенне містечко Харківського п., суч. м. Валки, рц. Хрк 121.
- Варва** сотенне містечко Прилуцького п., тепер смт Варва, рц Чрнг 66, 23.
- варвенска експедиция** 123.
- Василков**, мабуть, село Васильки Лохвицького р-ну Плт 23.
- Веприцкий уряд** 39.
- Вепърик** сотенне містечко Гадяцького п., суч. с. Веприк Гадяцького р-ну Плт 39, 135.
- ***Вересоч** село Дівицької сот. Ніжинського п., суч. с. Вересоч Куликівського р-ну Чрнг 38.
- Воиско Запорозское** 31, 48, 49, 50, 52, 75, 79, 170, 171, 184, 188, 190, 199, 200, 202; Запороже 210.
- Воиско его цар(>) вел(>)** Запорозское див. **Воиско Запорозское**.
- Волошиновка** село Глинської сот., суч. с. Волошиновка Роменського р-ну См 47.
- Воронков** сотенне місто Переяславського п., суч. с. Воронків Бориспільського р-ну Кв 40.
- Гадецкие мѣские книги** 98, 116.
- Гадеч (Гадяч)** місто, центр Гадяцького п., суч. м. Гадяч, рц Плт 42, 98, 116.
- Гадяцький уряд** 135.
- Гадяцький ярмарок** 135.
- Гапоновка** село Сенецького пов. Лубенського п. 108.
- Глинск** сотенне містечко Миргородського п., суч. с. Глинськ Роменського р-ну См 61.
- Глинский повѣт** 190.
- Глинский уряд** 47.
- ***Гмиров** село Ічнянської сот. Прилуцького п., суч. с. Гмирянка Ічнянського р-ну Чрнг 114.
- Голѣнка (Голюнка)** село Лохвицької сот. Миргородського п. 4, 25; Лубенського п. 121, 125, 204; Лохвицького пов., суч. населений пункт Голенка Роменського р-ну См.
- ***Городище** сотенне місто Миргородського п., суч. смт Градизьк Глобинського р-ну Плт 79.
- Городище з-за Днѣпра** 171.
- Горошин** сотенне містечко Лубенського п.,

- суч. с. Горишине Семенівського р-ну Плт 171.
- Гудим село** Глинської сот. Миргородського п. Глинського пов., суч. с. Гудим Роменського р-ну Плт 190.
- Диганка село** Будянської (Великобудищанської) сот. Полтавського п. Полтавського пов., суч. смт Диканька, рц Плт 189.
- Дмелов** 171.
- Днѣпр р.** Дніпро 161, 171.
- Днѣстръ р.** Дністер 162.
- Дѣмитрова субота** християнське свято 95.
- Дѣвниця сотенне містечко** Ніжинського п., суч. с. Салтикова Дівниця Куликівського р-ну Чрнг 38.
- Жабки село** Лохвицької сот. Миргородського п. 61, 75; Лубенського п., суч. с. Луценки Лохвицького р-ну Плт 145.
- Ждановъ село** Сенчанської сот. Лубенського п., суч. с. Ждани Лубенського р-ну Плт 156.
- Западинци село** Лохвицької сот. Миргородського п. 12, 88; Лубенського п. 210, суч. с. Западинці Лохвицького р-ну Плт.
- Запороже див.** Воиско Запорозское.
- Зимнищого млин** 155.
- Зенков (Зѣньков) місто,** центр Зіньківської сот. Полтавського п., суч. рц Зіньків Плт 81, 98.
- Золотоноша сотенне місто** Переяславського п., суч. м. Золотоноша, рц Чрнг 183.
- Евтухова сотня** 201.
- Ерески див.** Ярески.
- Илчаки село** Снетинського пов. 124.
- Ирклѣвський полк** 75.
- Ичня (Ичня) сотенне місто** Прилуцького п., суч. м. Ічня, рц Чрнг 60, 176; Ічня 200.
- Ивахники (Ивахники) село** Лохвицької сот. Миргородського п. 41, 69; Лубенського п. 109.
- Ічня див.** Ичня.
- Канев місто,** суч. рц Канів Чрк 148.
- Капустина Долина** 151.
- Киев (Киев) місто,** суч. м. Київ — столиця УРСР 55, 96, 135.
- Княжая Лука, мабуть, село** поблизу с. Ячники 123.
- Ковалювка, мабуть, Шишацької сот.** Миргородського п., суч. с. Ковалівка Шишацького р-ну Плт, 34.
- Козелец сотенне місто** Київського п., суч. смт Козелець, рц Чрнг 24, 98.
- Комишна сотенне містечко** Зіньківського п., суч. смт Плт 121.
- *Короп сотенне місто** Ніжинського п., суч. смт Короп, рц Чрнг 116.
- Красне село** Батуринської сот. Ніжинського п. 55.
- *Краснополе (Красное Поле) село** Коропської сот. Ніжинського п., суч. с. Краснопілля Коропського р-ну Чрнг 65.
- Кременчук сотенне місто** Чигиринського п., суч. м. Кременчук Плт 43.
- Липова Долина село** Миргородського п., суч. смт Липова Долина, рц См 43, 98.
- Литва** 30.
- Лохвицкие декъретові книги.**
- Лохвицкий меский уряд.**
- Лохвицкий повѣт** 96.
- Лохвицкий ярмарок** 60, 96.
- Лохвицька сотня** адміністративно-територіальна й військова одиниця Миргородського п. (1649—1658 рр.), Лубенського п. (1658—1781 рр.) з центром у м. Лохвиці 77, 92, 192¹³³.
- Лохвицький тракт** 75.
- Лохвицький ратуш.**
- Лохвиця сотенне місто,** Лохвицька сотня з 1649 р. по 1658 р. входила до Миргородського п., з 1658 р. по 1781 р.— Лубенського, суч. м. Лохвиця, рц Плт 5, 7, 19, 24, 38, 43, 47, 58, 67, 120, 210.
- Лубенский майстрат** 175.
- Лубенський полк** адміністративно-територіальна й військова одиниця Лівобережної України з центром у м. Лубнах 144, 177, 178, 211.
- Лубенський уряд** 45.
- Лубенський ярмарок** 55.
- Лубни місто,** з 1649 р. входило до складу Миргородського п., з 1658 р. відновлюється окрема адміністративна одиниця — Лубенський п. з центром у м. Лубни, суч. м. Лубни, рц Плт 45, 55, 193.
- Луки Лохвицького пов.,** суч. с. Лука Лохвицького р-ну Плт 22, 51, 102.
- *Луком містечко,** центр Лукомської сот. Лубенського п., суч. с. Лукім'я Оржицького р-ну Плт 171.
- Лучанський уряд** 22, 46.
- Лютенка містечко,** центр Лютенської сот. Гадяцького п., суч. с. Лютенка Гадяцького р-ну Плт 66, 161.
- Манкова сотня** 171.
- Махньовка, мабуть, село** Махнівка Глобинського р-ну Плт 40.
- Медвежий село, мабуть, Глинської сот.** Миргородського п., суч. с. Ведмеже Роменського р-ну См 47.
- Медвежъка, мабуть, місцевість біля с. Свиридівки** 90.
- Миргород місто,** центр Миргородського п., суч. м. Миргород, рц Плт 19, 55.
- Миргородский маустрат** 86.
- Миргородские ратушніе книги** 86.

- Миргородський ратуш** 85.
- Миргородський полк** адміністративно-територіальна і військова одиниця Лівобережної України з центром у м. Миргороді 77, 78, 86, 92, 93, 112, 116, 118, 119, 144.
- Млини слобода** Лохвицької сот. Миргородського п. 70.
- Мнозкий уряд** 75.
- Могилев** суч. м. Могильов, обл. центр Білоруської РСР 74.
- Москва** місто 116.
- ♦ **Мошни** мабуть, суч. с. Мошни Чрк 151.
- Никольський цвинтар** 94.
- Нова Гребля** село, мабуть, Лохвицької сот. Миргородського п., суч. с. Нова Гребля Роменського р-ну См 53.
- Новгородок Сиверський** сотенне місто Ніжинського п., суч. м. Новгород-Сіверський, рц Чрнг 30.
- Нѣжин** місто, центр Ніжинського п., суч. м. Ніжин Чрнг 153.
- Нѣжинський уряд** 38.
- Олшанка** село, мабуть, Ічнянської сот. Прилуцького п., суч. с. Вільшана Ічнянського р-ну Чрнг 152.
- Остаповка** з-під Комишної, суч. с. Остапівка Миргородського р-ну Плт 126.
- Охтирка** центр Охтирського п., суч. м. Охтирка, рц См 1, 98, 187; Ухтирка 212.
- * **Перекоповка** село Глинської сот. Миргородського п., суч. с. Перекопівка Роменського р-ну См 155.
- Переяславль** місто, центр Переяславського п., суч. м. Переяслав-Хмельницький Кв 55, 74, 86.
- Петрувка на Хоролѣ** село Хорольської сот. Миргородського п., суч. с. Петрівка Хорольського р-ну Плт 171.
- Пирятин (Пиратин)** сотенне місто Лубенського п., суч. м. Пирятин, рц Плт 98, 151, 171.
- Плиски з-под Борзни** село Борзненської сот. Ніжинського п., суч. с. Плиски Борзнянського р-ну Чрнг 189.
- Полтава** місто, центр Полтавського п., суч. м. Полтава, обл. центр 189, 201.
- Полтавський уезд** 189.
- Попувка** село Конотопської сот. Ніжинського п., суч. с. Попівка Конотопського р-ну См 9.
- Почеп** містечко Стародубського п., суч. м., рц Брянської обл. 30.
- Прилуки** місто, центр Прилуцького п., суч. м. Прилуки, рц Чрнг 41, 61, 121.
- Прилуцький ярмарок** 95.
- Путивль** місто Путивль, суч. рц См 74.
- Пѣрки** 135.
- Пѣски** село Лохвицької сот. Миргородського п. 32, 73; Лубенського п. 174, тепер с. Піски Лохвицького р-ну Плт.
- Рашавка** село, мабуть, Лютенської сот. Гадяцького п., суч. с. Рашівка Гадяцького р-ну Плт 5, 175.
- Рибне** село Великобудищанської сот. Полтавського п., суч. с. Рибне Диканського р-ну Плт 32.
- Риги** Лохвицької сот. Лубенського п., суч. с. Риги Лохвицького р-ну Плт 108.
- Ромни** сотенне місто Миргородського п., суч. м. Ромни обласного підпорядкування Плт 7, 171.
- * **Ручки** село Лохвицької сот. Лубенського п., суч. с. Ручки Гадяцького р-ну Плт 102.
- Саксон див. Саксонський статут.**
Саксонський статут 167.
Сатанов 171.
- Свиридовка** село Лохвицького пов., суч. с. Свиридівка Лохвицького р-ну Плт 90, 173, 204.
- Сенецький повіт** 108.
Сенецька толока 95.
- Сенча** сотенне містечко Лубенського п., суч. с. Сенча Лохвицького р-ну Плт 95, 108, 171, 199, 201.
- Сенчанска сотня** адміністративно-територіальна й військова одиниця Лубенського п. з центром у м. Сенчі 93.
- Сеньчанський уряд** 81.
- Скоробогатки (Скоробогатки)** село Лохвицької сот. Миргородського п. 5, 51, 81; Лубенського п. 126 Лохвицького пов., тепер с. Скоробогатки Лохвицького р-ну Плт.
- Слуцк** місто, рц Мінської обл. 76.
- * **Смѣла** сотенне містечко Миргородського п., суч. с. Сміле Роменського р-ну См 36.
- Снетин** село Сенчанської сот. Миргородського п., суч. с. Снітин Лубенського р-ну Плт 33.
- Снетинський повіт** 124.
- Сороки из-за Дністра** 162.
- Сребрянський город** центр Сріблянської сот. Прилуцького п., суч. смт Срібне, рц Чрнг 47.
- Ставище** містечко Білоцерківського п., суч. смт Ставище, рц Кв 24.
- Станция в Сенчѣ** 171.
- Статут Великого Князства Литовского** 173, 174, 176, 177, 178, 181, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 192, 211.
- Стицма** 153.
- Сула** ріка 8.
- * **Суми** місто, центр слобідського козачого п., тепер м. Суми, обласний центр 144.
- Талалаєвка** село Сребрянського пов., суч. смт Талалаївка, рц Чрнг 47.
- Токари** село Лохвицької сот. Миргородського п., суч. с. Токарі Лохвицького р-ну Плт 48, 206.

Торгица 171.

Торовие Луки под Вальками 121.

***Ухтирка див. Охтирка.**

Харков місто, суч. обл. центр Харків 121.
Харковци село Лохвицької сот. Миргородського п. 68, Лубенського п. 166, Лохвицького пов., суч. с. Харківці Лохвицького р-ну Плт.

Хици село Сенчанської сот. Миргородського п., суч. с. Хитці Лубенського р-ну Плт 92.

***Хмелювка місто** Роменської сот. Миргородського п., суч. с. Хмелів Роменського р-ну См 56.

Хорол ріка 171.

Церква Всемилотивного Спаса лохвицька 191.

Церква Святого Спса в м. Лохвиці 65.

Чебарькувський млын 190.

Чернигов місто, центр Чернігівського п., суч. обл. центр Чернігів 159.

Чигирин місто, центр Чигиринського п., суч. м. Чигирин, рц Чрк 7, 11, 56, 205.

Чорне див. Чорнухи.

Чорнухи сотенне місто Кропивинського п. 75, Лубенського п. 124, 135, Чорне 153; суч. с. Чорнухи, рц Плт.

Чорнушинские ратушнии книги 75.

Чорнушинский уряд 75.

Чорънні декъретовіє къниги ратуша Лохвицького 167, 186.

Шия село 36, 64.

Школа спаска 192.

Шмикглі село Лохвицької сот. Миргородського п. 8.

Юсковский уряд 203.

Юсковці село Лохвицького пов., суч. Юсківці Лохвицького р-ну Плт 13, 16, 18, 155, 172.

Яблуновский хутор Лохвицького пов., власність Яблуновського Іляша 182.

Яныч 23.

Ярески (Єрески) сотенне містечко Миргородського п., суч. с. Яреськи Шишацького р-ну Плт 171.

Ясачки село 124.

Ячники село Лохвицької сот. Лубенського п. 123.

СЛОВНИК МАЛОЗРОЗУМІЛИХ СЛІВ

абы — щоб
аж — див. **а же**
а же — а що
албо — або
алтеркація — посвар, суперечка
артикул — стаття закону
атаман — сільський староста
бавити — затримувати, забавляти
бавольници — вироби з бавовни
барзо — дуже
баченъе — розсуд, погляд
башта — спостережно-оборонна вежа
боярин — людина середнього між шляхетським і селянським станом, що звичайно перебуває на службі у шляхти; незакріпачений селянин, чиновник
бране — брання, одержування, одержання
бурмистр — найвищий начальник міського самоврядування
битность — присутність
вариювать — сумніватися, не погоджуватись
варувати — зберігати, оберігати, застерігати
варунки — умови
васнь — ворожість, незлагодна
ведле — див. **ведлуг**
ведлуг — відповідно до, згідно з
везене — в'язниця
вечистий — вічний
впоминанъе — вимога
вряд — див. **уряд**
вдале — цілком
вшелякий — всілякий
вухнили — вухнали, цвяхи для підків
вщати — зчиняти, розпочинати
вятер — ятер
ганити — оскаржити судовий вирок
головщизна — штраф за вбивство
гроші готовые — готівка
гузи — див. **кгузи**.

данъе — дарування, надання, підтвердження
декрет — судове рішення, судова постановка чи ухвала

державца — намісник, що управляв волостю
деспект — образа
длукги — борг
добровольный — вільний, незаборонений
досит учинят — задовольнити
доходити права — домагатися по суду

експедиція — приведення в порядок, відправка війська для здійснення операції у віддаленій місцевості

ермак, ермак — сіряк, сірячина
если, естли — чи

жак — пограбування
жалобливая сторона — сторона, що подала скаргу, скаржник
же — що
жебы — щоб

забавитися — забаритися, затриматися
заживати — користуватися чим, уживати що
заховатися — поводитися, поводитися у відповідності з чим
зацный — чесний, шановний, благородний, поважний
заште — сварка
збоже — майно (рухоме), скарб, добро
зверхность — влада, верховність
зводиться — погодитися з чим, дійти до згоди
зейти — вийти
зелживость — ганьба, сором, паплюження
злецене — доручення
змоцніти — скріпити
зрайца — зрадник
зуполный — весь, повний, цілий, цілковитий
зшарпати — пограбувати
зыскати — виграти справу в суді

иж — що
ижбы — щоб

казати — дати наказ, веліти, розпорядитися
канун — храмове свято
карция — в'язниця

квестія — страта
кгузи — 1) вузли, 2) гудзики
кгды — коли
кгды бым — якби я
колвек — небудь, -сь, -будь, будь-
колешня — сарай для худоби під однією
покрівлею з хатою
контент — задоволення
контентувати — задовольняти
контроверсія — сварка, суперечка, тема для
суперечки
кошуля — сорочка
кульбака — сідло

ладовница — патронтаж
лист — письмовий документ, лист
лице — речовий доказ, крадений предмет чи
предмети
ловщизна — мисливське угіддя
лѣпше — краще, ліпше

малженский стан — шлюбний, подружній
стан, одруження, подружнє життя
малжонка — жінка, дружина
малжонок — чоловік
менити — називати, казати, твердити
менитися — видавати себе за когось
меновати — називати поіменно, іменувати,
згадувати, визначати
меновите — зокрема, тобто, а саме
мешкане — заганяння
мильня — лазня
мистр — майстер-ремісник високої кваліфі-
кації
мордерство — мордування
мордовати — катувати, бити, мучити
моцний — спроможний

нагабати — подавати позов проти когось
небытность — відсутність
непоеднокрот — неодноразово
непочтиво — нешанобливо, без почесі

обвожене — показ урядовій особі доказів
якогось злочину, щоб вона засвідчила його
обволати — оголосити, обнародувати
обвещуючи — обіцяючи
обличны — учинений, даний особисто
обличнѣ — особисто
обчий — чужий, сторонній, незнайомий
ѡ горле приправити — позбавити життя
ѡдно — тільки, але
ѡзнимок — однорічне теля, назимок
ѡзнаймене — визначення строку
ѡкрутне — люто, жорстоко
ѡпатрене — матеріальні засоби, пов'язані з
високим становищем, забезпечення
ѡпатрити — забезпечувати когось чимсь
ѡсадити до везеня — посадити до в'язниці,
арештувати
ѡпѣвает — повідомляти, розповідати
ѡстров — земельна ділянка, розташована
осторонь від основного наділу

ѡтпеведи — наговори
ѡтпорная сторона — позвана до суду сторона,
відповідач на суді
ѡтправовати — виконувати обов'язки
ѡчевисто — особисто, персонально
ѡщеп — спис, рогатина.

паметное — судова оплата, здійснювана сто-
роною, яка виграла справу
пенний — обтяжений боргами
пенязь — десята частина гроша
перенагабана — подавати позов проти кого
персоналитер — особисто
пилне — невідкладно, терміново
поводовая сторона — сторона, що вчинила
позов до суду
поводца — позивач
поволивость — слухняність, лагідність у по-
водженні
поволаныи — позваний до суду
повѣт — одиниця адміністративного поділу
подвода — рід повинності, обов'язок тяглих
людей давати підводу на вимогу правителя
або феодала-землевласника
подле — юблизу
позванная сторона — сторона, позвана до
суду
поискивати — вчиняти позов
полдванадцять — одинадцять з половиною
полецати — доручати, довіряти
половица — половина
полѡсминадцять — сімнадцять з половиною
полот — полоток, грудина гуски або гуска,
розрізана на частини, просолена і прокоп-
чена
полт — половина свинячої, волової чи іншої
туші
полтрети — дві з половиною
пополнити — виконати щось, додержати чого
порожене — народження
посесія — форма земельного орендного во-
лодіння
посполне — спільно, разом
посполный — спільний, простий, звичайний
потаемне — потаємно, потай
потвар — наклеп
потребний — потрібний
похвалки — погрози, погрожування
праве — майже
право — суд
през — через
призволити — погодитися
про — через
противко — проти
публиковати — обнародувати
пѣняжна плата — грошова плата

радецка печать — печатка ради, тобто органу
міського самоврядування
радца — радник, член міського самовряду-
вання

райтар — розбійник, грабіжник
ралце — подарунок
рантух — велика суконна хустка
рачити — благоволити, призволяти, побажати
респект — пошана, повага
рецес — відступ, виняток, поправка статті закону
речене — словесна вимога без усяких доказів
речник — судовий оборонець
рихло — швидко, спішно
розпатрити — розглянути судову справу
рок — 1) рік, 365 діб; 2) строк явки до суду;
судова сесія, строк, термін
росказане — наказ, розпорядження
росказати — наказати, розпорядитися
роспарте — розгляд судової справи
рымар — лимар, шорник

свесьт — своячка
сес — цей
сестрична — племінниця
сказали смо — ми постановили, ухвалили
скура — шкіра
совито — щедро, подвійно
сознане — особисте повідомлення на суді
сознати — особисто чи письмово заявити на суді
сполечне — спільно, разом
сполный — спільний
срокгость — суворість
стаця — стоянка
стрегунок — лоша віком до року
студенець — криниця, колодязь
судьца — суддя

таляр — грошова одиниця, монета, яка дорівнювала приблизно 30 грошам

там — туди
таша — брезент для накривання возів
твар — обличчя
теди — тоді
термен — строк, певний час
тузин — дюжина
тысавый — ясно-гнідий, каштануватий

убране — одяг
увезане — законне введення у володіння
уморити — оголосити недійсним, анулювати
уряд — правління, суд
фалендишовий — зроблений з тонкого сукна

хоружий — хорунжий, прапороносець

цевка — трубочка

частокрот — часто
частокротный — неодноразовий, багаторазовий
чех — срібна або золота монета

шацовати — цінити, оцінювати
шидити — глумитися (з кого — чого), обдурювати (кого)
шинковати — продавати в шинку спиртні напої
шкодливая рана — небезпечна рана
шкодливая сторона — сторона, що зазнала шкоди, потерпіла сторона
шкодовати — визначати ціну понесеної шкоди, втрати

яловиця — телиця
ярмак, ярмяк — див. ермак

УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ

Кв — Київська область
м. — місто
обл. — область
п.* — полк
Плт — Полтавська область
пов. — повіт
р. — річка
р-ну — району
рц — районний центр

с. — село
См — Сумська область
смт. — селище міського типу
сот. — сотня
суч. — сучасне
Хрк — Харківська область
Чрк — Черкаська область
Чрнг — Чернігівська область

ТИТЛА І СКОРОЧЕННЯ

бгмолцовъ	богомолцовъ	отць	отець
бгъ	бог	п(<:)	пан, панове
бжий	божий	п(<:)п(<:)	пани
бця	богородиця	пна	пана
вел(<:)	величество	пол(<:)	полковник
велич.	величество	пондлок	понеділок
влчтва	величества	пр(<:)	пресветлого
вон(<:)	воиска	прести	пресвятей
гдна	господина	пртелей	приятелей
гдъ бг	господъ бог	пул(<:)	полковник
городов(<:)	городового	священник	священник
гпдн	господин	снь	син
гр.	гроші	сот(<:)	сотник
днь	день	спс	спас
дха	духа	спский	спаский
дховъні	духовъні	стии	святии
дша	душа	сто	свято
Запор(<:)	Запорозке	стрий	старий
зол(<:)	золотий	сшенного	священного
лох(<:)	лохвицкий	сшеник	священник
мл(<:)	милостей	Хва	Христова
млсти	милости	Хрста	Христа
млти	милости	хрстіянский	хрстіянский
мсца	месяца	Хсым	Христовим
мсца	месяца	цар (<:)	царского
мца	месяца	црского	царского
наказ.	наказний	црковник	церковник
намес(<:)	намесний	члк	человек
ншего	нашего	чловець	человекъ
нши	наши		

Академия наук Украинской ССР
Институт языковедения им. А. А. Потебни

Памятники
украинского языка
*Серия актовых документов
и грамот*

**ЛОХВИЦКАЯ РАТУШНАЯ КНИГА
ВТОРОЙ ПОЛОВИНЫ XVII в.**
(Сборник актовых документов)

Подготовили к изданию
Ольга Михайловна МАШТАБЕЙ,
Виктор Георгиевич САМОЙЛЕНКО,
Борис Антонович ШАРПИЛО

(На украинском языке)

Киев Наукова думка 1986

*Затверджено до друку вченою радою
Інституту мовознавства
ім. О. О. Потебні АН УРСР*

Редактори *Л. В. Туник, Л. М. Кудрякіна*
Художній редактор *Р. І. Калиш*
Технічний редактор *В. А. Краснова*
Коректори *О. С. Улезко, Л. І. Семенюк*

ІБ № 7446

Здано до набору 14.03.86. Підп. до друку 16.10.86. **БФ 04178.**
Формат 70×90/16. Папір друк. № 1. Літ. гарн. Вис. друк.
Ум. друк. арк. 16,38. Ум. фарбо-відб. 16,38. Обл.-вид. арк. 17,41.
Тираж 1000 пр. Зам **3935.** Ціна 2 крб. 90 к.

Видавництво «Наукова думка». 252601 Київ 4, вул. Репіна, 3.
Віддруковано з матриць Головного підприємства республікачського
виробничого об'єднання «Поліграфкнига».
252057, Київ, вул. Довженка, 3 в обласній **книжковій** друкарні.
290000, Львів, вул. Стефаника, 11.

